

DOUGLAS KENNEDY

o relație specială

roman

«Un roman captivant despre dragoste, destin și vieți care se destramă.»

Mail on Sunday

**3
TREI**

Douglas Kennedy

O relație specială

Traducere din engleză de
Lidia Grădinaru

[eBook v.0.5]

din nou pentru Max și Amelia
din nou pentru Grace

*În uriașul meu oraș e noapte,
Când din casa-mi adormită ies,
Și oamenii cred că poate sunt o fiică
sau o soție,
dar în minte am numai un singur
gând: noapte.*

— Elaine Feinstein, *Insomnie*

Unu

La vreo oră după ce l-am cunoscut, Tony Hobbs mi-a salvat viața.

Știu că sună cam melodramatic, dar acesta este adevărul. Sau, cel puțin, este la fel de adevărat ca orice îți va spune un jurnalist.

Mă aflam în Somalia – o țară în care nu mai fusesem până în momentul în care, în Cairo fiind, am primit un telefon și m-am pomenit brusc expediată acolo. Era o după-amiază de vineri – ziua sfântă a musulmanilor. La fel ca majoritatea corespondenților străini din capitala egipteană, profitam de ziua oficială de odihnă pentru a mă relaxa. Stăteam la soare lângă piscina de la Gezira Club – fostul loc frecventat de ofițerii britanici în timpul domniei regelui Farouk, acum domeniul lumii bune din Cairo și al diverșilor străini veniți în capitala egipteană. Deși în Egipt soarele reprezintă un bun permanent, este ceva pe care corespondenții acreditați acolo ajung rareori să îl vadă. Mai ales dacă, asemenea mie, desfășoară, la preț redus, operațiuni care acoperă întregul Orient Mijlociu și tot estul Africii. De aceea am primit acel telefon în acea după-amiază de vineri.

— Sally Goodchild? a întrebat un glas american pe care nu-l mai auzisem.

— Corect, am spus, ridicându-mă în capul oaselor și ținând celularul lipit de ureche, într-o încercare de a amortiza flecăreala unui cvartet de matroane egiptene care stăteau lângă mine. Cine e la telefon?

— Dick Leonard de la ziar.

M-am ridicat în picioare, luând la repezeală din geantă un carnet și un pix. Apoi, m-am dus într-un colț liniștit al verandei. „Ziarul” era patronul meu. Cunoscut și ca *Boston Post*. Iar dacă ei mă sunau pe celular, era clar că se întâmpla ceva.

— Sunt nou la redacția de externe, a spus Leonard, și astăzi vorbesc în numele lui Charlie Geiken. Sunt sigur că ai auzit despre inundațiile din Somalia.

Regula numărul unu a jurnalismului: să nu recunoști niciodată că ai pierdut contactul cu lumea în general, chiar și cinci minute. Așa că tot ce am spus a fost:

— Câți morți?

— Conform CNN, până acum nu există o numărătoare finală a cadavrelor. Și, după toate rapoartele, inundațiile astea fac ca potopul din '97 să pară o burniță.

— Unde anume în Somalia?

— În Juba River Valley. Cel puțin patru sate au fost acoperite de ape. Redactorul vrea pe cineva acolo. Poți să pleci imediat?

Și așa m-am pomenit într-un avion cu destinația Mogadishu, la doar patru ore după primirea telefonului de la Boston. Să ajungi acolo înseamnă să ai de-a face cu excentricitățile Ethiopian Airlines și să schimbi avionul în Addis Abeba, înainte de a ateriza în Mogadishu exact după miezul nopții. Am pășit în umeda noapte africană și am încercat să găsesc un taxi spre oraș. În cele din urmă, a apărut unul, dar șoferul conducea ca un pilot kamikaze și a mai și luat-o pe un drum lateral către centrul orașului – un drum care era nepavat și, pe deasupra, în mare parte pustiu. Când l-am întrebat de ce alesese să ne abatem de la drumul urmat, doar a râs. Așa că am scos mobilul, am format niște numere și i-am spus recepționarului de la Central Hotel din Mogadishu să sune imediat la poliție și să anunțe că am fost răpită de un șofer de taxi, numărul de înmatriculare al mașinii... (și, da, chiar mi-am notat numărul de pe plăcuța de înmatriculare a taxiului înainte de a mă urca în el). Imediat, șoferul și-a cerut scuze, virând înapoi spre drumul principal, implorându-mă să nu-l bag în bucluc și spunându-mi:

— Zău, era doar o scurtătură.

— În toiu noptii, când nu e trafic?

— O să mă aștepte poliția la hotel?

— Dacă mă duci acolo, îmi retrag plângerea.

A virat înapoi spre drumul principal și am ajuns intactă la Central Hotel din Mogadishu – șoferul de taxi încă mai cerându-și scuze când am coborât din mașina lui. După patru ore de somn, am reușit să iau legătura cu Crucea Roșie Internațională din Somalia și i-am convins să mă ia într-unul dintre elicopterele lor, care se îndrepta spre zona inundată.

Tocmai trecuse de nouă dimineața când elicopterul a decolat de pe un aerodrom militar din afara orașului. Înăuntru nu erau scaune. Am stat împreună cu alți trei membri ai Crucii Roșii pe podeaua rece de oțel. Elicopterul era cam vechi și asurzitor. Când s-a ridicat de la pământ, s-a înclinat periculos spre dreapta – și am fost cu toții azvârliți în centurile din țesătură groasă, fixate în pereții cabinei, pe care ni le prinseserăm înainte de decolare. O dată ce pilotul a redobândit controlul și ne-am echilibrat, tipul așezat vizavi de mine pe podea a zâmbit larg și a spus:

— Ei bine, ăsta a fost un început bun.

Deși era greu să auzi ceva în larma paletelor de motor, am reușit să disting că individul avea accent englezesc. Atunci, m-am uitat mai bine la el și am intuit că nu era nicidecum lucrător sanitar. Nu era vorba doar de sângele rece când părea că ne-am putea prăbuși. Nu era vorba numai de cămașa lui albastră din denim, de jeansii albaștri din denim și de ochelarii de soare moderni, cu ramă de os. Nici de fața lui bronzată – care, asociată cu părul încă blond, îi dădea un anumit farmec bătut de vânturi, dacă îți plăcea acel aspect de veșnic nedormit. Nu – ce m-a convins, de fapt, că nu era de la Crucea Roșie a fost felul istovit, ușor flirtant în care mi-a zâmbit după experiența în care puțin a lipsit ca să murim. În acel moment, am fost sigură că e jurnalist.

Am văzut că mă cercetează, evaluându-mă și, de asemenea, concluzionând, probabil, că nici eu nu am stofă de lucrător în activități de ajutorare. Bineînțeles că mă întrebam cum sunt percepută. Am una dintre acele fețe din New England gen Emily Dickinson – ascuțită, cam suplă, cu un ten permanent alb, rezistent la contactul prelungit cu soarele. Un bărbat care a vrut cândva să se însoare cu mine – și să mă transforme în exact genul de mamă a unei echipe de fotbal, ceea ce eram hotărâtă să nu devin niciodată – mi-a spus că sunt „frumoasă într-un fel interesant”. După ce m-am oprit din râs, mi s-a părut că a fost în neconcordanță cu școala „pertinentă” a complimentelor cu dublu înțeles. Mi-a mai spus că admiră felul în care mă îngrijesc. Cel puțin, nu a zis că mă „țin bine”. Totuși, e drept că fața mea interesantă nu prea are zbârcituri sau riduri de bătrânețe și părul meu șaten deschis (tuns destul de scurt) nu e încă înspicat cu argintiu. Așa că, deși bat bine spre vârsta mijlocie, pot să mă dau drept abia trecută de treizeci de ani.

Toate aceste gânduri banale au fost brusc întrerupte când elicopterul s-a rotit spre stânga, în timp ce pilotul a accelerat la maximum și am țâșnit cu viteză spre o altitudine mai mare. Această ascensiune neașteptată, convulsivă – a cărei forță gravitațională ne-a aruncat iarăși, pe toți, în chingile noastre țesute –, a fost însoțită de zgomotul distinctiv de foc antiaerian. Imediat, britanicul a băgat mâna în rucsacul său, scoțând un binoclu. În ciuda protestelor unuia dintre lucrătorii de la Crucea Roșie, și-a desfăcut cataramele chingilor și s-a răsucit să se uite pe un hublou.

— S-ar părea că încearcă să ne omoare cineva, a strigat el peste larma motorului. Dar glasul lui era calm, sugerând chiar amuzamentul.

— Cine „cineva”? i-am strigat.

— Obișnuiții nemernici din miliție, a spus el, cu ochii tot lipiți de binoclu. Aceiași vrăjitori care au făcut prăpăd la ultima inundație.

— Dar de ce trag într-un elicopter al Crucii Roșii? am întrebat.

— Pentru că pot, a spus el. Trag în tot ce e străin și mișcă. Pentru ei, e un sport.

S-a întors spre trioul de sanitari ai Crucii Roșii prinși în curele alături de mine.

— Presupun că amicul vostru din carlingă știe ce face, a spus el. Nu i-a răspuns niciunul dintre ei – fiindcă erau toți albi de spaimă. Atunci mi-a aruncat un zâmbet profund răutăcios, făcându-mă să mă gândesc: tipul chiar savurează toate astea.

I-am întors zâmbetul. Pentru mine, asta era o problemă de mândrie – să nu arăt niciodată că mi-e frică în bătaia gloanțelor. Știam din experiență că, în astfel de situații, tot ce poți să faci este să inspire foarte adânc, să-ți păstrezi cumpătul și să speri că ai să ieși cu bine din asta. Așa că am ales un punct din podeaua cabinei și m-am uitat fix la el, în tot acest timp spunându-mi în gând: *O să fie bine. O să fie...*

Și atunci, elicopterul s-a mai răsucit o dată și britanicul a fost azvârlit de la hublou, dar a reușit să se prindă de curelele din apropiere și să evite să fie aruncat în cealaltă parte a cabinei.

— Ești bine? am întrebat.

Încă un zâmbet de-al lui.

— Acum sunt, a spus.

Alte trei răsuciri agitatoare de stomac la dreapta, urmate de încă o accelerare rapidă, și păream să fi ieșit din zona periculoasă. Au urmat zece minute încordate, apoi am virat în jos. Am întins gâtul, m-am uitat pe fereastră și am tras aer în piept. Înaintea mea era un peisaj inundat – Potopul lui Noe. Apa înghițise totul. Case și vite pluteau în apropiere. Apoi am zărit primul cadavru – cu fața în jos în apă, urmat de încă patru cadavre, dintre care două erau atât de mici, încât, chiar și din aer, am fost sigură că sunt copii.

Toți din elicopter se uitau acum pe fereastră, apreciind proporția calamității. Elicopterul a virat iar, îndepărtându-se de nucleu și ajungând rapid peste un teren mai înalt. În depărtare, am văzut o mulțime de jeepuri și vehicule militare. O inspecție mai atentă a dovedit că încercam să aterizăm în mijlocul haosului dintr-o tabără a armatei somaleze, cu mai multe zeci de soldați care se învârteau în jurul învechitului echipament militar, răspândit pe câmp. Mai aproape, am văzut trei jeepuri albe cu steagul Crucii Roșii. În jur de paisprezece lucrători sanitari stăteau în picioare lângă jeepuri, făcându-ne frenetic cu mâna. Era o problemă însă. Un grup de soldați somalezi era poziționat la o sută de metri de echipa Crucii Roșii – și făceau simultan, cu armele, gesturi de chemare înspre noi.

— Asta ar trebui să fie distractiv, a spus britanicul.

— Nu dacă e ca ultima dată, a spus unul din echipa Crucii Roșii.

— Ce s-a întâmplat ultima dată? am întrebat.

— Au încercat să ne prade, a spus el.

— Asta s-a întâmplat și cu mult timp în urmă, în '97, a zis britanicul.

— Ai fost aici în '97? l-am întrebat.

— Oh, da, a spus el, aruncându-mi încă un zâmbet. Încântător loc, Somalia! Mai ales sub apă.

Am survolat soldații și jeepurile Crucii Roșii. Dar lucrătorii sanitari de la sol păreau să cunoască jocul pe care îl făceam noi, căci au sărit în jeepuri, au schimbat direcția și au început să gonească spre terenul pustiu, unde coboram. M-am uitat în fugă la britanic. Era cu binoclul lipit de fereastră, și zâmbetul ăla sardonice al lui se lărgea cât ai clipi.

— S-ar părea că o să fie o mică întrecere pentru întâmpinarea noastră, a spus el.

M-am uitat pe fereastra mea și am văzut o duzină de soldați somalezi care alergau în direcția noastră.

— Înțeleg ce vrei să spui, i-am strigat în timp ce am aterizat cu o izbitură.

Simțind pământul sub picioare, omul de la Crucea Roșie, de lângă mine, s-a ridicat, smucind în sus mânerul care ținea ușa cabinei. Ceilalți s-au îndreptat spre compartimentul de bagaje din fundul cabinei, desfăcând chingile care țineau lăzile cu materiale și hrană uscată.

— Aveți nevoie de ajutor? l-am întrebat britanicul pe unul dintre tipii de la Crucea Roșie.

— Ne descurcăm, a răspuns el. Dar ar fi bine s-o luați din loc înainte să apară armata.

— Unde e cel mai apropiat sat?

— *Era* cam la un kilometru la sud de aici. Dar nu mai e acolo.

— Corect, a spus britanicul. Apoi s-a întors spre mine și a întrebat: vii?

Am dat din cap, dar apoi m-am întors iar spre bărbatul de la Crucea Roșie și l-am întrebat:

— Ce o să faceți privitor la soldați?

— Ce facem de obicei. Îi ducem cu vorba cât pilotul ia legătura, prin radio, cu comandamentul central somalez – dacă se poate numi așa – și cere să vină un ofițer aici, să-i ia din cârca noastră. Dar ar fi bine să o ștergeți amândoi de aici, acum. Soldații chiar nu înțeleg rostul jurnaliștilor.

— Am plecat, am spus. Mulțumesc pentru drum.

Am ieșit cu britanicul din cabină. De îndată ce am luat contactul cu solul, m-a bătut pe umăr și a arătat către cele trei jeepuri ale Crucii Roșii. Aplecându-ne mult, am luat-o la fugă în direcția lor, fără să privim în urmă, până am fost în spatele lor. S-a dovedit că asta a fost o mișcare inteligentă din punct de vedere strategic, deoarece reușiserăm să evităm atenția soldaților somalezi, care acum înconjuraseră elicopterul. Patru dintre ei aveau armele îndreptate spre echipa Crucii Roșii. Unul dintre soldați a început să strige la lucrătorii sanitari – însă ei nu păreau deloc fâstâciți și au început acțiunea „tragerii de timp”. Deși nu auzeam mare lucru din cauza larmei motorului, era limpede că tipii de la Crucea Roșie mai jucaseră acest joc periculos și știau exact ce să facă. Britanicul m-a atins cu cotul.

— Vezi pâlcul de copaci de-acolo? a întrebat el arătând către un petic mic cu eucalipti, aflat la vreo cincizeci de metri de noi.

Am dat din cap. După o ultimă privire rapidă spre soldați – care acum spărgeau o cutie cu materiale medicale –, am țâșnit într-acolo. Nu putea să ne fi luat mai mult de douăzeci de secunde să străbatem cei cincizeci de metri, dar Dumnezeu a făcut să mi se pară mult. Știam că, dacă soldații vedeau două siluete care fugeau să se ascundă, reacția lor firească ar fi fost să ne împuște. Când am ajuns la locul împădurit, ne-am ghemuit după un copac. Niciunul dintre noi n-a fost adulmecat – însă, când m-am uitat la britanic, am prins în ochii lui cea mai scurtă licărire de încordare alimentată de adrenalină. Când și-a dat seama că am zărit-o, și-a băgat în priză zâmbetul sardonice.

— Bravo! a șoptit el. Crezi că poți să ajungi acolo fără să fii împușcată?

M-am uitat în direcția în care arăta – altă pădurice rară care dădea spre râul acum revărsat. I-am înfruntat zâmbetul provocator.

— Până acum n-am mai fost împușcată, am spus.

Apoi am ieșit în fugă dintre copaci, luând-o nebunește de-a dreptul spre următoarea ascunzătoare. Această alergare a luat în jur de un minut – timp în care lumea a amuțit și tot ce am auzit au fost picioarele mele gonind prin iarba înaltă. Eram cu adevărat încordată. Dar la fel ca în acel moment din elicopter când am fost supuși prima dată tirului, am încercat să mă concentrez pe ceva abstract precum respirația mea. Britanicul era în fața mea. Dar de îndată ce a ajuns la copaci, ceva l-a făcut să se oprească brusc. M-am oprit în loc când l-am văzut mergând de-a-ndăratelea, cu brațele sus în aer. Dintre copaci, ieșea un soldat somalez tânăr. Nu putea să aibă mai mult de cincisprezece ani. Avea pușca ațintită asupra britanicului, care încerca liniștit să iasă din această situație, ducându-l cu vorba. Soldatul m-a văzut dintr-odată – și, când a întors arma spre mine, am făcut o disperată greșeală de judecată. În loc să fac imediat pe docila – oprindu-mă, ridicând mâinile deasupra capului și nefăcând nicio mișcare bruscă (cum fusesem instruită) –, m-am trântit la pământ, convinsă că o să tragă în mine. Asta l-a făcut să răcnească la mine, în vreme ce încerca acum să mă ia în cătare. Apoi, pe neașteptate, britanicul s-a năpustit asupra lui, doborându-l la pământ. Acum eram iar în picioare, alergând spre locul faptei. Britanicul a ridicat pumnul strâns și l-a izbit pe soldat în stomac, tăindu-i răsuflarea. Puștiul a gemut, iar

britanicul a călcat tare cu bocancul pe mâna care ținea strâns arma. Puștiul a țipat.

— Dă drumul armei! a poruncit britanicul.

— Du-te dracului! a urlat puștiul. Așa că britanicul l-a călcat și mai tare pe mână. De data asta, soldatul a dat drumul armei, pe care britanicul a ridicat-o repede și, în câteva secunde, o și avea ațintită asupra soldatului.

— Urăsc impolitețea, a spus britanicul, ridicând trăgaciul. Puștiul a început acum să plângă în hohote, ghemuit în poziție fetală, implorând îndurare. M-am întors spre britanic și am spus:

— Nu poți...

Însă el s-a uitat la mine și mi-a făcut cu ochiul. Apoi, întorcându-se iar spre soldatul-copil, a spus:

— Ai auzit-o pe prietena mea? Nu vrea să te împușc. Puștiul nu a spus nimic. Doar s-a strâns și mai tare, făcându-se ghem, plângând ca un copil înspăimântat, ceea ce și era.

— Cred că ar trebui să-i ceri scuze, nu? a spus britanicul. Am văzut arma tremurând în mâinile lui.

— Scuze, scuze, scuze, a spus puștiul, cu glasul sugrumat de plâns.

— Îi accepți scuzele? a întrebat el. Am dat din cap. Britanicul mi-a făcut semn cu capul, apoi s-a întors iar spre puști și a întrebat:

— Ce-ți face mâna?

— Mă doare.

— Îmi pare rău, a spus el. Acum poți să pleci, dacă vrei. Încă tremurând, puștiul s-a ridicat în picioare. Avea fața brăzdată de lacrimi și în jurul prohabului său era o pată umedă: făcuse pe el de frică. S-a uitat la noi cu groază în ochi – încă sigur că o să fie împușcat. Spre cinstea lui, britanicul a pus o mână liniștitoare pe umărul soldatului.

— E în regulă, a spus el domol. N-ai să pățești nimic. Dar trebuie să-mi promiți un lucru: n-ai voie să spui nimănui din compania ta că te-ai întâlnit cu noi. Ai să faci asta?

Soldatul a aruncat o privire spre arma care era tot în mâinile britanicului și a dat din cap. De multe ori.

— Bun. O ultimă întrebare. Există patrula ale armatei mai încolo, pe râu?

— Nu. Baza noastră a fost inundată. Am fost despărțit de ceilalți.

— Cum e satul cel mai apropiat?

— N-a mai rămas nimic din el.

— Toți oamenii au fost luați de ape?

— Unii au reușit să ajungă la un deal.

— Unde e dealul?

Soldatul a arătat spre o cărare năpădită de iarbă, printre copaci.

— Cât e până acolo, pe jos?

— O jumătate de oră.

Britanicul s-a uitat la mine și a spus:

— Asta e articolul nostru.

— N-am nimic împotriva, am spus, înfruntându-i privirea.

— Acum, valea! i-a spus britanicul soldatului.

— Arma mea...

— Scuze, dar rămâne la mine.

— Am să intru în mare belea fără ea.

— Spune că a luat-o apa. Și nu uita: sper să te ții de promisiunea pe care mi-ai făcut-o. Nici nu ne-ai văzut. Ai priceput?

Puștiul se uită la armă, apoi iarăși la britanic.

— Promit.

— Bun flăcău. Acum, du-te.

Soldatul-băiat a dat din cap și a țâșnit dintre copaci, în direcția generală a elicopterului. Când s-a pierdut din vedere, britanicul a închis ochii, a inspirat adânc și a spus:

— Nenorocită situație.

— Și asta o spunem toți.

A deschis ochii și s-a uitat la mine.

— Ești bine? a întrebat.

— Da... dar mă simt ca o zdreanță.

A rânjit.

— *Erai o zdreanță...* dar se mai întâmplă. Mai ales când ești surprins de un puști cu o armă. Din care motiv...

A făcut semn cu degetul mare că trebuie s-o întindem. Ceea ce am și făcut – croindu-ne drum prin desișul pădurii, găsind cărarea năpădită de iarbă, strecurându-ne către marginea câmpurilor inundate. Am mers non-stop cincisprezece minute, fără să scoatem o vorbă. Britanicul mergea în față. Eu eram la câțiva pași în urma lui. M-am uitat la tovarășul meu de drum când am pătruns mai adânc în acest teren acoperit de apă. Era foarte concentrat asupra sarcinii de a ne duce cât mai departe de soldați. Era și extrem de atent la zgomotele neregulate care proveneau din acest teren deschis. S-a oprit de două ori și s-a întors spre mine, ducându-și degetul la buze când i s-a părut că aude ceva. Am pornit din nou doar când a fost sigur că nu ne urmărește nimeni. Mă intriga felul în care ținea arma soldatului. În loc să o ducă pe umăr, o ducea în mâna dreaptă, cu țeava ațintită în jos, cu patul puștii ținut departe de corp. Și eram sigură că nu l-ar fi împușcat pe acel soldat. Pentru că se vedea foarte limpede că nu se simțea deloc în largul lui ținând o armă.

După vreo cincisprezece minute, a arătat câțiva bolovani aflați lângă râu. Ne-am așezat, dar o clipă n-am scos o vorbă, căci continuam să măsurăm tăcerea, încercând să deslușim în depărtare pași care se apropiau. După o clipă, a vorbit el.

— După socotelile mele, dacă puștiul ar fi vorbit despre noi, tovarășii lui ar fi fost aici până acum.

— Nu încapă îndoială că l-ai speriat, făcându-l să creadă că ai să-l împuști.

— Trebuia speriat. Pentru că te-ar fi împușcat fără remușcare.

— Știu. Mulțumesc.

— Face parte din serviciu. Apoi a întins mâna și a spus: Tony Hobbs. Pentru cine scrii?

— *Boston Post*.

Un zâmbet amuzat i-a fluturat pe buze.

— Pe bune?

— Da, am spus. *Pe bune*. Chiar avem corespondenți externi.

— *Pe bune?* a spus el, imitându-mi accentul. Așadar, ești corespondent extern?

— *Pe bune*, am spus, încercând să-i imit accentul.

Spre cinstea lui, a râs. Și a spus:

— Meritam asta.

— Da. Meritai.

— Și de unde *corespondezi?* a întrebat el.

— Din Cairo. Și lasă-mă să ghicesc. Scrii pentru *Sun*?

— Pentru *Chronicle*, de fapt.

Am încercat să nu mă arăt impresionată.

— *Chronicle*, de fapt, *pe bune?*

— Nu rămâi niciodată datoare.

— Face parte din condiția de corespondent al unui ziar mititel. Trebuie să te iei la întrecere cu mahării aroganți.

— Oh, ai hotărât deja că sunt arogant?

— Mi-am dat seama de asta la două minute după ce te-am văzut prima oară în elicopter. Ai baza la Londra?

— La Cairo, de fapt.

— Dar îl cunosc pe tipul de la *Chronicle* de acolo. Henry...

— Bartlett. S-a îmbolnăvit. Ulcer. Așa că m-au chemat de la Tokyo acum vreo zece zile.

— Acum patru ani, am fost corespondent la Tokyo.

— Ei bine, este limpede că mă țin după tine.

Am auzit zgomot de pași în apropiere. Ne-am încordat amândoi. Tony a luat pușca pe care o rezemase de piatră. Apoi, am auzit pașii mai aproape. În timp ce ne ridicam, o tânără somaleză a apărut alergând pe potecă, cu un copil în brațe. Femeia nu putea să aibă mai mult de douăzeci de ani; copilul nu avea mai mult de două luni. Mama era piele și os; copilul nu mai mișca. De cum ne-a văzut, tânăra a început să țipe într-un dialect pe care niciunul dintre noi nu îl înțelegea, făcând gesturi sălbatice către arma din mâna lui Tony. Tony s-a prins imediat. A aruncat arma în apele învolburate ale râului – adăugând-o la resturile îngrămădite duse de curent. Gestul a părut să o mire pe femeie. Dar când s-a întors spre mine și a reînceput să gesticuleze stăruitor, picioarele i s-au înmuiat. Am apucat-o cu Tony și am ținut-o să nu cadă. M-am uitat la copilul fără viață, pe care încă îl mai ținea strâns în brațe. Am ridicat privirea spre britanic. A făcut semn cu capul în direcția elicopterului Crucii Roșii. Am petrecut fiecare un braț pe după mijlocul ei vlăguit și am început anevoiosul drum de întoarcere spre luminișul unde aterizaserăm mai devreme.

Când am ajuns la el, am fost ușurată să văd că mai multe jeepuri ale armatei somaleze opriseră în apropierea elicopterului și că soldații, care anterior prădau, fuseseră aduși la ordine. Am escortat-o pe lângă soldați și ne-am dus întins la elicopterul Crucii Roșii. Doi dintre lucrătorii sanitari cu care veniserăm încă mai descărcau proviziile.

— Care de pe aici este doctorul? am întrebat.

Unul dintre tipi a ridicat privirea, a văzut femeia și copilul și a sărit să acționeze, în timp ce colegii lui ne-au spus politicos să ne cărăm.

— Acum nu mai puteți să faceți nimic.

Și, după cum s-a dovedit, nici nu mai aveam vreo șansă să ni se îngăduie să o luăm înapoi pe potecă spre satul inundat, căci armata somaleză o blocase acum. Când l-am găsit pe medicul-șef de la Crucea Roșie și i-am spus despre sătenii cocoțați pe un deal la vreo doi kilometri de aici, a zis (cu cel mai tăios accent elvețian):

— Știm totul despre asta. Și vom trimite elicopterul de îndată ce armata ne dă cale liberă.

— Lăsați-ne să venim cu voi, am spus.

— Nu se poate. Armata va lăsa doar trei din echipa noastră să zboare cu ei...

— Spune-le că facem parte din echipă, a zis Tony.

— Trebuie să trimitem sanitari.

— Trimiteți doi, a spus Tony, și unul dintre noi să...

Dar am fost întrerupți de sosirea unui ofițer de armată.

L-a bătut pe Tony pe umăr.

— Tu – actele.

Pe urmă, m-a bătut pe umăr pe mine.

— Și tu.

Am înmânat pașapoartele respective.

— Actele de la Crucea Roșie, a cerut el, poruncitor. Când Tony a început să inventeze o poveste cusută cu ață albă, cum că le uitaserăm, ofițerul și-a dat ochii peste cap și a rostit un cuvânt acuzator: jurnaliști.

Apoi s-a întors spre soldații lui și a spus:

— Trimiteți-i înapoi la Mogadishu cu următorul elicopter.

Ne-am întors în capitală practic sub pază armată. Când am aterizat pe alt aerodrom militar de la periferia capitalei, eram pe deplin convinsă că o să fim luați în primire și arestați. Dar, în schimb, unul dintre soldații din elicopter m-a întrebat dacă am dolari americani.

— Poate, am spus, și pe urmă, mergând la noroc, l-am întrebat dacă poate să aranjeze, contra zece dolari, să fim duși cu o mașină la Central Hotel.

— Dai douăzeci, capeți mașina.

Ba chiar a rechiziționat un jeep să ne ducă acolo. Pe drum, eu și Tony am vorbit pentru prima dată de când fuseserăm puși sub paza armată.

— Nu e mare lucru de scris, nu-i așa? am spus.

— Sunt sigur că vom reuși amândoi să stoarcem ceva din asta.

Am găsit două camere la același etaj și am căzut de acord să ne întâlnim după ce transmitem materialul respectiv. Cam două ore mai târziu – la scurt timp după ce expediasem prin e-mail șapte sute de cuvinte despre zăpăceala generală din Juba River Valley priveliștea cadavrelor care pluteau pe râu, haosul infrastructural și experiența de a fi fost ținta focului forțelor rebele, într-un elicopter al Crucii Roșii – s-a auzit o bătaie în ușă.

Tony stătea în fața în ușii, cu o sticlă de whisky și două pahare.

— Arată promițător, am spus. Intră.

N-a mai plecat până dimineața următoare, la șapte – când am părăsit hotelul pentru a prinde zborul de dimineață spre Cairo. Din clipa în care l-am văzut în elicopter, am știut că o să ajungem inevitabil în pat, dacă se ivește prilejul. Pentru că așa era jocul ăsta. Corespondenții externi rareori aveau soți sau soții sau pe „cineva important” – și cei mai mulți oameni pe care îi cunoșteai pe teren nu erau nicidecum genul cu care vrei să împărți un pat zece minute, darămite o noapte.

Dar când m-am trezit alături de Tony, m-a izbit gândul: *el trăiește de fapt unde trăiesc eu*. Ceea ce a dus la un alt gând extrem de neobișnuit pentru mine: *și chiar mi-ar plăcea să-l revăd. De fapt, mi-ar plăcea să-l văd diseară*.

Doi

Niciodată nu m-am considerat genul sentimental. Dimpotrivă, mereu am recunoscut în mine o anumită atitudine de a fugi mâncând pământul când vine vorba de idilă – lucru pe care singurul meu logodnic mi-a l-a spus cu vreo șapte ani în urmă, când am rupt-o cu el. Se numea Richard Pettiford. Era avocat în Boston – deștept, erudit, dinamic. Și chiar îmi plăcea. Problema era că îmi plăcea și munca mea.

— Veșnic fugi, mi-a zis el după ce i-am spus că urma să fiu corespondentul Post-ului la Tokyo.

— Asta e o mare mutare profesională, am spus.

— Așa ai zis și când ai plecat la Washington.

— A fost doar o detașare de șase luni – și ne-am văzut în fiecare weekend.

— Dar tot fugă a fost.

— A fost o mare oportunitate. La fel ca plecarea la Tokyo.

— Dar și eu sunt o mare oportunitate.

— Ai dreptate, am spus. Ești. Dar și eu simt. Așa că vino cu mine la Tokyo.

— Dar dacă fac asta, n-am să ajung asociat.

— Iar dacă rămân eu, n-am să ajung o soție foarte bună de asociat.

— Dacă m-ai iubi cu adevărat, ai rămâne.

Am râs. Și am spus:

— Atunci, cred că nu te iubesc.

Ceea ce a cam pus capăt pe loc legăturii noastre de doi ani – fiindcă atunci când recunoști un lucru ca ăsta nu prea există cale de întoarcere. Deși eram sincer mahnită că n-am putut „să facem o reușită din asta” (ca să împrumut o expresie pe care Richard o folosea cam prea des), știam și că n-aș fi putut juca rolul periferic pe care mi-l oferea. Oricum, dacă aș fi acceptat un astfel de rol, pașaportul meu ar fi conținut doar câteva ștampile de vacanță din Insulele Bermude și alte locuri turistice, în loc de cele douăzeci de pagini pline până la refuz de vizele pe care am reușit să le obțin de-a lungul anilor. Și, în mod cert, n-aș fi ajuns într-un avion pe ruta Addis Abeba – Cairo, cherchelindu-mă în mod plăcut cu un britanic absolut fermecător, absolut cinic, cu care tocmai îmi petrecusem noaptea.

— Chiar n-ai fost niciodată măritată? m-a întrebat Tony în timp ce semnalele centurilor de siguranță se stingeau.

— Nu te mira așa, am spus. Nu mă pierd ușor.

— Am să țin minte, a spus el.

— Corespondenții externi nu sunt genul care se căsătoresc.

— Zău? Nu observasem.

Am râs, apoi am întrebat:

— Și tu?

— Probabil că glumești.

— N-ai fost niciodată aproape?

— Toată lumea e o dată aproape. Exact ca tine.

— De unde știi că am fost aproape?

— Fiindcă toată lumea e o dată aproape.

— N-ai spus tocmai asta?

— Touché. Și, lasă-mă să ghicesc – nu te-ai măritat cu tipul, fiindcă tocmai ți se oferise prima mutare

în străinătate...

— Vai, vai, ce intuiție ai! am spus.

— Nu prea, a spus el. Doar că așa e mereu.

Firește, avea dreptate. Și era destul de deștept ca să nu-mi pună prea multe întrebări despre amicul în cauză sau vreun alt aspect al așa-zisului meu trecut romantic, sau chiar unde am crescut. La drept vorbind, chiar faptul că nu a insistat asupra subiectului (altfel decât să se convingă că și eu evitasem cu succes căsătoria) m-a impresionat. Pentru că asta însemna că – spre deosebire de majoritatea corespondenților externi pe care îi cunoscusem – nu mă trata ca pe o fătucă transferată de la rubrica de modă în linia frontului. Nici nu a încercat să mă impresioneze cu acreditările lui de mare oraș – și cu faptul că ziarul *Chronicle* din Londra avea un impact internațional mai mare decât *Boston Post*. La drept vorbind, a discutat cu mine de la egal la egal. A vrut să știe despre contactele pe care le stabilisem în Cairo (deoarece era nou acolo) și să facem schimb de povești despre relatările din Japonia. Mai presus de toate, a vrut să mă facă să râd, ceea ce a și reușit cu o ușurință fantastică. După cum descopeream repede, Tony nu era doar un vorbitor grozav, era și un povestitor extraordinar.

Am vorbit non-stop tot drumul de întoarcere la Cairo. Ca să spun adevărul, nu conteniserăm să vorbim de când ne treziserăm alături în acea dimineață. Între noi a existat o dezinvoltură imediată – nu doar fiindcă aveam atâta teren profesional în comun, ci și pentru că părea să avem concepții similare despre lume: ușor uzate, înverșunat independente, având în substrat o pătimașă dăruire cu privire la meseria noastră. În plus, amândoi recunoșteam că a fi corespondent extern e o joacă de copii, în care cei mai mulți dintre cei care practică această meserie sunt considerați bine uzați când ajung la cincizeci de ani.

— Ceea ce face să mai am opt ani până la movila de cenușă, a spus Tony undeva, deasupra Sudanului.

— Ești așa de tânăr? am spus. Eu chiar credeam că ești cu cel puțin zece ani mai mare.

Mi-a aruncat o privire trăsnet, amuzată. Și a spus:

— Prinzi repede.

— Încerc.

— Oh, te descurci foarte bine... pentru un reporter provincial.

— Două puncte, am spus, înghiontindu-l cu cotul.

— Ținem scorul, nu?

— Oh, da.

Mi-am dat seama că nu-l deranja deloc acest gen de tachinare. Îi plăcea replica spirituală – nu doar pentru strategia în jocurile verbale, ci și pentru că îi permitea să se eschiveze de la lucrurile serioase sau orice putea fi autodemascant. De fiecare dată când conversația noastră din timpul zborului vira spre cele personale, comuta repede în stilul glumeț. Asta nu mă deconcerta. La urma urmelor, abia ne cunoscuserăm și încă ne cântăream unul pe celălalt. Totuși, am observat această tactică diversionistă și m-am întrebat dacă ea avea să mă împiedice să-l cunosc pe tip – deoarece, spre marea mea mirare, Tony Hobbs era primul bărbat, dintre cei pe care îi întâlнисem în vreo patru ani, pe care voiam să ajung să-l cunosc.

Nu că aveam de gând să-i dezvălui acest fapt. Pentru că (a) asta putea să-l îndepărteze și (b) niciodată n-am vânat pe cineva. Așa că, atunci când am ajuns în Cairo, am împărțit un taxi până la Zamalek (sediul relativ select al expatriaților, unde locuiesc cam toți corespondenții externi și genul specializat pe afaceri internaționale). După cum s-a dovedit, locuința lui Tony era la doar două străzi de-a mea. Însă el a insistat să mă lase mai întâi pe mine acasă. Când taxiul a încetinit pentru a face o haltă în fața ușii mele, a băgat mâna în buzunar și mi-a dat cartea lui de vizită.,

— Uite unde mă găsești, a spus.

Am scos și eu o carte de vizită și am mâzgălit un număr pe spatele ei.

— Și uite numărul meu de acasă.

— Mulțam, a spus el luând-o. Deci mă suni, da?

— Nu, tu faci prima mutare, am spus.

— Suntem de modă veche, nu? a spus el, înălțând sprâncenele.

— Deloc. Dar nu eu fac prima mișcare. Bine?

S-a aplecat spre mine și m-a sărutat foarte lung.

— Bine, a spus el, apoi a adăugat: a fost distractiv.

— Da. A fost.

O pauză apăsătoare. Mi-am adunat lucrurile.

— Ne mai vedem, cred, am spus.

— Da, a zis el cu un zâmbet. Ne mai vedem.

De îndată ce am ajuns sus, în apartamentul meu pustiu, cufundat în tăcere, mi-am dat palme că am făcut pe dama dură. *Nu, tu faci prima mutare.* Un lucru mai tâmpit nici că puteam să spun! Fiindcă știam că nu mă intersectam zilnic cu tipi ca Tony Hobbs.

Totuși, singurul lucru pe care mai puteam să-l fac acum era să-mi scot din minte toată afacerea. Așa că mi-am petrecut cea mai mare parte dintr-o oră relaxându-mă în apa din cadă, apoi m-am târât în pat și am dormit dusă aproape zece ore – deoarece nu mai dormisem de două nopți. M-am trezit abia după șapte dimineața. Mi-am pregătit micul dejun. Am deschis laptopul. Am fabricat săptămânala mea „Scrisoare din Cairo”, în care am relatat năucitorul zbor cu un elicopter al Crucii Roșii sub focul miliției somaleze. Când, pe la nouă, a sunat telefonul, am sărit să răspund.

— Bună, a spus Tony. Asta e prima mutare.

După zece minute a venit să mă ia la masă. N-am mai ajuns la restaurant. N-am să spun că l-am târât în patul meu – fiindcă a venit cu mare plăcere. E suficient să menționez că, din clipa în care am deschis ușa, am fost grămadă pe el. Și el pe mine.

Mult mai târziu, în pat, s-a întors spre mine și a spus:

— Deci cine face a doua mutare?

Ar fi un clișeu romantic să spun că din acel moment am fost nedespărțiți. Cu toate astea, pot socoti cea după-amiază ca fiind începutul nostru oficial – când fiecare a început să devină o parte esențială a vieții celuilalt. Ce m-a surprins cel mai mult a fost următorul lucru: a fost aproape cea mai ușoară tranziție imaginabilă. Sosirea lui Tony Hobbs în existența mea nu a fost marcată de îndoieli, întrebări, îngrijorări, ca să nu mai vorbesc de extremele vădit romantice asociate cu un *coup de foudre*. Faptul că amândoi eram genul independent – obișnuit să se bazeze pe propriile resurse – însemna că eram deprinși fiecare cu firea liberă a celuilalt. În plus, părea să ne amuze ciudățeniile naționale ale celuilalt. Deseori, el ridiculiza cu tandrețe o anumită scrupulozitate americană pe care chiar o am – o nevoie de a pune tot timpul întrebări, de a analiza cam prea mult situațiile. Exact cum mă amuzam eu pe seama nevoii lui neîncetate de a găsi dedesubturi frivole tuturor situațiilor. În plus, era absolut neînfricat când era vorba de practica jurnalistică. Am văzut asta la prima mână cam la o lună după ce ne-am cuplat, când într-o seară am primit un telefon că un autocar plin cu turiști germani fusese mitraliat de fundamentalistii islamici pe când vizitau piramidele de la Giza. Am sărit imediat în mașina mea și ne-am îndreptat în direcția Sfînxului. Când am ajuns la locul masacrului de la Giza, Tony a reușit să-și croiască drum pe lângă mai mulți soldați egipteni și să ajungă chiar până la autocarul împrôscat de sânge – deși existau temeri că era posibil ca teroriștii să fi aruncat în el grenade înainte de a dispărea. În după-amiaza următoare, la conferința de presă de după atac, ministrul egiptean al turismului a încercat să-i acuze de atac pe teroriștii străini... moment în care Tony l-a întrerupt, arătând o declarație, care fusese trimisă prin fax direct la biroul lui, în care Frăția Musulmană din Cairo își asuma întreaga responsabilitate pentru atac. Tony nu doar că a citit cu glas tare declarația într-o arabă aproape perfectă, ci s-a și întors apoi spre ministru și l-

a întrebat: „Vreți să fiți acum așa amabil să ne explicați de ce ne mințiți?”

Tony era veșnic defensiv privitor la un lucru: înălțimea lui... deși, cum l-am asigurat nu doar o dată, statura lui foarte mică n-avea nicio importanță pentru mine. Dimpotrivă, găseam că e destul de înduioșător că acest bărbat foarte educat și nostim arogant este atât de vulnerabil privitor la statura sa fizică. Am ajuns să-mi dau seama că mare parte din bravada lui Tony – nevoia lui de a pune toate întrebările dure, faptul că era veșnic în întrecere pentru un subiect-bombă, nesăbuița cu care se expunea la pericol – izvora din sentimentul că este scund. În sinea lui se considera neadecvat: veșnicul spectator cu nasul lipit de fereastră, uitându-se la o lume din care se simte exclus. Mi-a luat ceva timp să detectez ciudatul complex de inferioritate al lui Tony, întrucât era mascat în spatele unei superiorități mucalite. Dar apoi, într-o zi, l-am văzut în acțiune cu un coleg britanic – un corespondent de la *Daily Telegraph* –, pe nume Wilson. Deși nu avea mai mult de treizeci și cinci de ani, Wilson își pierduse deja o mare parte din păr și începuse să dezvolte un fel de corpolență răscoaptă care (vorba lui Tony) îl făcea să arate ca o roată de Camembert lăsată afară la soare. Personal, n-aveam nimic cu el – chiar dacă vocalele lui moi și gușa prematură (ca să nu mai vorbesc de vesta cu centură și buzunare, ajustată absurd pe corp, pe care o purta tot timpul cu o cămașă Viyella, în carouri) îi dădeau un anumit aer grotesc. Deși era cât se poate de amabil în compania lui Wilson, Tony nu putea să-l sufere – mai ales după o întâlnire întâmplătoare pe care am avut-o cu el la Gezira Club. Wilson se bronza lângă piscină. Era dezbrăcat până la brâu și purta o pereche de bermude ecosez, pantofi din piele întoarsă și șosete. Nu era o priveliște frumoasă. După ce ne-a salutat, l-a întrebat pe Tony:

— Mergi acasă de Crăciun?

— Anul ăsta, nu.

— Ești băiat de Londra, așa-i?

— De Buckinghamshire, de fapt.

— De unde?

— Amersham.

— Ah, da, Amersham. Capătul lui Metropolitan Line, nu? Un pahar?

Fața lui Tony s-a înăsprit, dar Wilson nu a părut să observe. În schimb, a chemat un chelner, a comandat trei pahare de gin cu apă tonică, apoi s-a scuzat pentru a se duce la toaletă. De îndată ce a ieșit din raza auditivă, Tony a șuierat:

— Bou cretin!

— Ușurel, Tony... am spus, surprinsă de această răbufnire necaracteristică de mânie.

— „Capătul lui Metropolitan Line, nu?” a spus el, imitând accentul fleșcăit al lui Wilson. Trebuia să spună asta, nu-i așa? Trebuia să împungă el puțin. Trebuia să puncteze.

— Hei, tot ce a spus a fost...

— Știu ce a spus. Și fiecare cuvânt nenorocit a fost spus cu intenție...

— Ce intenție?

— Nu înțelegi.

— Cred că totul e cam prea nuanțat pentru mine, am spus pe un ton ușuratic. Sau poate sunt doar o americană tâmpită care nu înțelege Anglia.

— Nimeni nu înțelege Anglia.

— Nici dacă ești englez?

— Mai ales dacă ești englez.

Am avut impresia că afirmația asta ascundea o parte din adevăr. Pentru că Tony înțelegea prea bine Anglia. La fel cum înțelegea (și mi-a explicat) și poziția lui în ierarhia socială. Amersham era plictisitor la culme. Cu adevărat mic-burghez. Îl ura, deși singura lui soră – pe care nu o mai văzuse de mulți ani –

rămăsese acolo, locuind împreună cu părinții pe care nu putuse să-i părăsească. Tatăl lui – acum mort, mulțumită unui amor de-o viață cu Benson și Hedges – lucrase pentru consiliul local la Biroul de Registratură (de la a cărui conducere s-a retras în cele din urmă cu cinci ani înainte de a muri). Mama lui – moartă și ea – a lucrat ca recepționeră la cabinetul unui doctor, cabinet aflat peste drum de modesta căsuță de periferie, în care a crescut el.

Deși Tony era hotărât să fugă din Amersham și să nu privească niciodată în urmă, s-a abătut din drum pentru a-i face pe plac tatălui său împușcând un loc la York University. Dar când a absolvit (cu distincții înalte, cum s-a dovedit – deși, în stilul flegmatic caracteristic lui Tony, i-a luat mult să recunoască faptul că a primit un premiu întâi la engleză), s-a hotărât să evite piața muncii cam un an. În schimb, a șters-o cu doi prieteni spre Kathmandu. Însă, cumva, au ajuns la Cairo. În două luni, Tony lucra la un ziar dubios de limbă engleză, *Egyptian Gazette*. După șase luni de relatat accidente de circulație, infrațiuni minore și chestii neînsemnate, a început să-și ofere serviciile în Anglia, ca liber-profesionist stabilit la Cairo. Într-un an, furniza lui *Chronicle* un șuvoi constant de articole scurte – iar când corespondentul lor în Egipt a fost rechemat la Londra, ziarul i-a oferit lui postul. Din acel moment a fost omul *Chronicle*-lui. Cu excepția unei scurte întreruperi de șase luni petrecute la Londra la mijlocul anilor optzeci (când a amenințat că își dă demisia dacă nu e trimis iar pe teren), Tony a reușit să se deplaseze dintr-un loc fierbinte în altul. Firește că în ciuda poveștilor lui despre activitatea în linia frontului și totala independență profesională, a trebuit totuși să accepte compromisul comun și să facă vreo câteva întreruperi ca băiat de birou la Frankfurt, Tokyo și Washington D.C. (un oraș pe care îl ura cu zel). Dar în ciuda acestor puține concesii făcute prozaicului, Tony Hobbs s-a străduit din greu să eludeze toate potențialele capcane ale vieții de familie și vieții profesionale, care îi ademenesc pe cei mai mulți oameni. Exact ca mine.

— Știi, întotdeauna sfârșesc prin a fugi mâncând pământul de lucrurile astea, i-am spus lui Tony cam la o lună după ce am început să ne vedem.

— Oh, deci asta e treaba.

— Știi ce vreau să spun.

— Că n-ar trebui să mă las într-un genunchi și să te cer de nevastă – pentru că ai de gând să-mi frângi inima?

Am râs și am spus:

— Chiar n-am de gând să fac asta.

— Atunci, vrei să spui... ce?

— Vreau să spun...

M-am întrerupt, simțindu-mă proastă până în măduva oaselor.

— Ce voiai să spui? a întrebat Tony, tot un zâmbet.

— Problema e că... am continuat, al naibii de nesigură. Cred că uneori sufăr de boala „datului cu bățul în baltă”. Și n-ar fi trebuit să fac niciodată un așa comentariu tâmpit.

— Nu e nevoie să te scuzi, a spus el.

— Nu mă scuz, am spus cam iritată, apoi am zis brusc: De fapt, mă scuz. Pentru că...

Doamne, chiar eram stânjenită și împiedicată la limbă! Tony s-a mulțumit să zâmbească în continuare, amuzat. Apoi a spus:

— Așadar, n-ai de gând să fugi mâncând pământul?

— Mai deloc. Pentru că... ăă... ah, vrei să mă ascuți...

— Sunt numai urechi.

— Pentru că... sunt al naibii de fericită cu tine, și, însuși faptul că mă simt așa, mă uimește la culme, fiindcă zău că nu m-am mai simțit așa de mult timp, și sper din toată inima să te simți și tu așa, fiindcă nu

vreau să-mi pierd timpul cu cineva care nu simte același lucru, pentru că...

M-a întrerupt, aplecându-se și sărutându-mă lung. Când a terminat, a spus:

— Asta îți răspunde la întrebare?

— Păi...

Cred că faptele sunt mai grăitoare decât vorbele – totuși voiam să-l aud spunând ce tocmai spusese eu. Pe de altă parte, dacă eu nu mă prea pricepeam să exprim în cuvinte problemele inimii, ajunseseam să-mi dau seama că Tony era și mai taciturn cu privire la astfel de teme. De asta am fost sincer uimită când a spus:

— Sunt foarte mulțumit că nu fugi mâncând pământ.

Era o declarație de dragoste? Firește că am sperat că este.

În acel moment, am știut că sunt îndrăgostită de el. Tot așa cum am știut că și recunoașterea bâlbâită a fericirii mele era cam până unde aş fi mers cu mărturisirea unui adevăr sentimental atât de important. Astfel de recunoașteri au fost mereu dificile pentru mine. Cum dificile au fost și pentru părinții mei, profesori – care erau cum nu se poate mai ocrotitori și încurajatori când era vorba de cei doi copii ai lor, dar care erau și profund formalști și rezervați când era vorba de manifestările publice ale afecțiunii.

— Știi, îmi amintesc că i-am văzut o singură dată pe părinții noștri sărutându-se, mi-a spus sora mea mai mare, Sandy, la scurtă vreme după ce au murit într-un accident de mașină. Și, în mod sigur, nu stăteau grozav nici la capitolul tactil.

— Nu, am spus. Deloc.

În care punct Sandy a cedat de tot și a plâns atât de tare, încât durerea ei părea aproape insuportabilă. Eu am avut puține manifestări publice de durere vie în urma morții lor. Poate pentru că eram prea amorțită de șocul întregii întâmplări ca să plâng. A fost în anul 1988. Aveam douăzeci și unu de ani. Tocmai terminasem ultimul an la Mount Holyoke College – și în câteva săptămâni trebuia să încep să lucrez la *Boston Post*. Tocmai găsisem, cu două prietene, un apartament în zona Back Bay a orașului. Tocmai îmi cumpărasem prima mașină (un jaf de Volkswagen Beetle, cu o mie de dolari) și tocmai aflasem că urma să-mi iau diploma cu magna cum laude. Părinții mei n-ar fi putut să fie mai încântați. În acel weekend, când au venit să mă vadă luându-mi diploma, erau într-o formă atât de neobișnuit de exuberantă, încât au mers chiar și la o mare petrecere de după acordarea diplomelor, din campus. Am vrut să rămână peste noapte, dar a trebuit să se întoarcă în acea seară la Worcester pentru nu știu ce mare eveniment bisericesc de a doua zi (asemeni multor liberali din New England, erau unitarieni serioși). Chiar înainte de a se urca în mașină, tata m-a îmbrățișat călduros, lucru neobișnuit pentru el, și mi-a spus că mă iubește.

Două ore mai târziu, în timp ce se îndreptau spre sud, a ațipit la volan pe autostradă. Mașina a scăpat de sub control, a trecut prin balustrada centrală de protecție și s-a răsturnat chiar în calea unei mașini care venea – un Ford break, în el se afla o familie de cinci persoane. Doi dintre ocupanți – o mamă tânără și bebelușul ei – au murit. La fel și părinții mei.

În urma morții lor, Sandy se tot aștepta să mă prăbușesc (cum făcea ea constant). Știu că o supăra și o îngrijora faptul că nu cedam cu o durere zgomotoasă, exteriorizată (cu toate că toți cei care m-au văzut la acea vreme și-au dat seama că eram în pragul unei traume majore). Pe de altă parte, Sandy a fost mereu montagne russe-ul emoțional din familie. Așa cum a fost și singurul punct cardinal fix din viața mea – cineva care să vegheze asupra mea (cum am vegheat eu asupra ei). Dar n-am fi putut fi caractere mai diferite. În timp ce eu îmi afirmam veșnic independența, Sandy era tipul casnic. I-a urmat pe părinții mei în meseria de profesor de liceu, s-a măritat cu un profesor de educație fizică, s-a mutat în suburbiile din Boston și, la treizeci de ani, avea deja trei copii. Pe parcurs, și-a permis și să devină cam rotunjoară – până în punctul în care bătea spre optzeci de kilograme (un aspect deloc frumos la o femeie care avea

doar un metru cincizeci înălțime) și părea să aibă predilecția asta de a mânca tot timpul. Deși i-am sugerat când și când că ar putea să se gândească să pună lacăt la frigider, n-am insistat prea tare asupra problemei. Nu era stilul meu să o dojenesc pe Sandy – era foarte vulnerabilă la toate criticile, foarte sinceră și foarte de treabă.

Ea a fost și singura persoană cu care am fost mereu deschisă referitor la tot ce se petrecea cu mine – cu excepția perioadei imediat următoare morții părinților mei când m-am închis și nimeni nu a putut să ajungă la mine. Noua slujbă de la *Post* mi-a fost de ajutor. Deși șeful meu de la departamentul de știri locale nu se aștepta să mă apuc de treabă imediat, am insistat să încep munca la ziar la doar zece zile după ce părinții mei au fost înmormântați. Am plonjat direct. Zilele de douăsprezece ore erau specialitatea mea. M-am oferit și pentru sarcini suplimentare, tratând toate subiectele cu putință – și m-am ales repede cu renumele de persoană obsedată de muncă, pe care te poți baza.

Apoi, la vreo patru luni de când intrasem în pâine, eram într-o seară în drum spre casă, când am trecut pe lângă un cuplu cam de vârsta părinților mei, care mergea mână în mână pe Bolyston Street. Cuplul ăsta nu avea nimic neobișnuit. Nu semănau cu mama sau cu tata. Erau doar un soț și o soție la vreo cincizeci și cinci de ani, care arătau obișnuit și se țineau de mână. Poate că asta m-a dat gata – faptul că, spre deosebire de multe cupluri aflate în acest stadiu de căsătorie, păreau mulțumiți că sunt împreună... exact cum părinții mei păreau întotdeauna mulțumiți că se află unul în compania celuilalt. Indiferent de motiv, m-am pomenit rezemată de un stâlp de iluminat plângând violent. Nu mă puteam opri, nu mă puteam feri de valul disperat de durere cu care, în sfârșit, mă ciocnisem. Nu m-am mișcat mult timp, agățându-mă de stâlp pentru stabilitate, adâncimea tristeții mele fiind dintr-odată insondabilă, de nemăsurat. A apărut un polițai. Și-a pus mâna mare pe umărul meu și m-a întrebat dacă am nevoie de ajutor.

„Vreau doar la mami și la tati” mi-a venit să țip, întorcându-mă la ființa de șase ani pe care toți o purtăm cu noi, veșnic disperați după ocrotirea părintească în cele mai cumplite momente ale vieții. În loc de asta, am reușit să explic că doar mă confrunt cu o pierdere grea și că nu am nevoie decât de un taxi care să mă ducă acasă. Polițaiul a oprit unul (treabă deloc ușoară în Boston – dar să nu uităm că era polițist). M-a ajutat să mă urc în el, spunându-mi (în felul lui morocănos, măgulitor și amabil) că „«plânsu'» e singura cale de a «izgoni» durerea”. I-am mulțumit și, pe drumul de întoarcere, m-am ținut în frâu. Dar când am ajuns în apartamentul meu, m-am prăbușit pe pat și am capitulat iarăși în fața galopului sălbatic al durerii. Nu-mi aminteam cât am plâns, doar că s-a făcut dintr-odată două dimineața și eram ghemuită în pat în poziție fetală, complet epuizată și imens de recunoscătoare că ambele colege de cameră erau plecate în acea seară. Nu voiam să mă vadă nimeni în starea asta.

A doua zi, când m-am trezit devreme, eram încă umflată la față, aveam încă ochii roșii și corpul meu era epuizat până la ultima fibră. Dar lacrimile n-au mai pornit. Știam că nu-mi puteam permite încă o coborâre în iadul emoțional. Așa că mi-am luat o mască de hotărâre rigidă și m-am întors la muncă – ceea ce este tot ce poți să faci în astfel de situații. Toate decesele accidentale sunt concomitent absurde și tragice. După cum i-am spus lui Tony, unica și singura dată când i-am relatat această poveste, atunci când îi pierzi pe cei mai importanți oameni din viața ta – părinții – în cea mai întâmplătoare dintre împrejurări, ajungi să-ți dai seama destul de repede că totul e fragil; că așa-zisa „siguranță” nu e decât un furnir subțire care se poate crăpa fără avertizare.

— Atunci te-ai hotărât că vrei să fii corespondent de război? m-a întrebat el mângâindu-mă pe față.

— Te-ai prins din prima.

De fapt, mi-a luat șase ani buni să-mi croiesc drum de la departamentul de știri locale la articole de fond până la o expunere concisă pe pagina editorială. Apoi, în sfârșit, am primit prima detașare temporară la Washington. Dacă Richard ar fi găsit o cale de a se transfera la Tokyo, poate m-aș fi măritat pe loc cu el.

— Doar că pe tine te interesa ceva mai mult Tokyo, a spus Tony.

— Hei, dacă m-aș fi măritat cu Richard, aș fi trăit într-o suburbie confortabilă precum Wellesley. Aș fi avut probabil doi copii, un jeep Cherokee și aș fi scris articole de lifestyle pentru *Post*... și n-ar fi fost o viață rea. Dar n-aș fi trăit în diferite părți bune ale lumii și n-aș fi avut niciun sfert din aventurile pe care le-am avut și pentru care am fost plătită.

— Și nu m-ai fi cunoscut, a spus Tony.

— Așa e, am spus sărutându-l. Nu m-aș fi îndrăgostit de tine.

Pauză. Eram chiar mai interzisă decât el de acea ultimă remarcă.

— Cum de mi-a scăpat asta? am întrebat.

S-a aplecat și m-a sărutat apăsător.

— Mă bucur că ți-a scăpat, a spus. Pentru că și eu simt la fel.

Eram uimită să mă descopăr îndrăgostită... și iubirea să-mi fie împărtășită de cineva care era exact genul de bărbat peste care sperasem în taină să dau, dar care nu credeam că există cu adevărat (majoritatea jurnaliștilor fiind ca vai de lume).

O anumită precauție înăscută mă făcea totuși să vreau să înaintez cu prudență. Exact cum nu voiam să mă gândesc dacă o să mai fim împreună după o săptămână, o lună, indiferent cât. Am sesizat asta și la Tony. N-am putut să scot mare lucru de la el despre trecutul lui romantic – deși a pomenit că o dată a fost cât pe ce să se însoare („dar totul a dat chix... și poate că e mai bine că a fost așa”). Am vrut să-l presez să-mi dea și alte amănunte (la urma urmelor, eu îi povestisem despre Richard), dar el a evitat repede subiectul. Am lăsat-o baltă, socotind că până la urmă o să se dea pe brazdă și o să-mi spună întreaga poveste. Sau poate că nici eu n-am încercat să-l presez prea tare – pentru că, după două săptămâni cu Tony Hobbs, am înțeles foarte bine că e cineva căruia nu-i place deloc să fie încolțit sau să i se ceară să se explice.

Niciunul dintre noi nu a considerat important să le dea de știre colegilor noștri jurnaliști din Cairo că deveniserăm un cuplu. Nu că ne-ar fi fost frică de bârfe – ci mai degrabă pentru că nu credeam că e treaba cuiva. Așa că, în public, ne întâlneam întâmplător tot ca tovarăși în ale profesiei.

Sau, cel puțin, așa credeam eu. Până când Wilson – tipul obez de la *Daily Telegraph* – a dat de înțeles contrariul. Mă sunase la birou să-mi propună să luăm prânzul împreună, spunându-mi că se cam făcuse vremea să avem o discuție extinsă. A spus asta în stilul ăla ușor pompos al lui – ceea ce a făcut ca treaba să sune ca o invitație regală sau că îmi făcea o favoare scoțându-mă la restaurantul din Semiramaris Hotel. După cum s-a dovedit, s-a folosit de prânz pentru a stoarce de la mine informații despre diverși miniștri din guvernul egiptean și pentru a obține cât mai multe dintre contactele mele locale. Însă când l-a adus brusc în discuție pe Tony, am fost ușor luată prin surprindere... din cauza grijii pe care o avuseserăm noi să ținem lucrurile departe de ochiul public. Asta a fost culmea naivității, dat fiind faptul că jurnaliștii dintr-un loc precum Cairo știu întotdeauna ce mănâncă la micul dejun colegii lor. Dar tot nu eram pregătită să-l aud întrebând:

— Cum se simte domnul Hobbs zilele astea?

— Presupun că e bine.

Sesizându-mi reticența, Wilson a zâmbit.

— Presupui...?

— Nu răspund de sănătatea lui.

Încă un zâmbet alunecos de-al lui.

— Înțeleg.

— Dar dacă te interesează chiar atât de mult binele lui, ai putea să suni la el la birou.

A ignorat acest comentariu și, în schimb, a spus:

— Interesant flăcău, Hobbs.

— În ce fel?

— Oh, faptul că e vestit pentru nesăbuiința lui legendară și incapacitatea de a-și menține șefii mulțumiți.

— Nu știam asta.

— La Londra e un lucru destul de știut că Hobbs e într-o câțiva un dezastru politic când e vorba de jocul puterii politice. Un adevărat pericol – dar un reporter foarte talentat, ceea ce explică de ce e tolerat de atâta timp.

S-a uitat la mine așteptând un răspuns. N-am spus nimic. A zâmbit iar – hotărând că tăcerea mea era o dovadă în plus a stării mele de disconfort (avea dreptate). Apoi a adăugat:

— Și sunt sigur că știi că, atunci când e vorba de încurcături sentimentale, e întotdeauna un fel de... ei, cum să mă exprim discret?... un fel de taur furios. Dă iama în femei ca...

— Comentariul ăsta are vreun rost? am întrebat cu seninătate.

Acum a fost rândul lui să pară uimit – deși a făcut-o într-un mod semiteatral.

— Făceam doar conversație, a spus el cu o indignare prefăcută. Și, desigur, făceam schimb de bârfe. Și poate cea mai mare bârfă despre domnul Anthony Hobbs este felul în care o femeie a frânt în cele din urmă inima flăcăului. Nota bene, e o bârfă veche, dar...

S-a întrerupt, lăsând în mod deliberat povestea în aer. Am întrebat, ca o proastă:

— Cine era femeia?

Atunci mi-a povestit Wilson despre Elaine Plunkett. Am ascultat cu un interes înfrigorat și cu silă crescândă. Wilson vorbea pe un ton scăzut, conspirativ, deși la suprafață tonul lui era amuzat, frivol. Treaba asta era ceva ce am început să observ la un anumit tip de britanic, mai ales când era față în față cu un american (sau, și mai rău, *o americană*). Ne considerau așa de serioși, așa de chițibușari în tot ce întreprindem, încât încercau să ne surclaseze seriozitatea cu o ironie ușoară ca fulgul, în care nimic din ce spuneau nu părea încărcat de importanță... deși tot ce-ți spuneau se voia important.

Fără îndoială, ăsta era stilul lui Wilson – și unul care era susținut de o notă de răutate. Totuși, am ascultat cu atenție tot ce mi-a spus. Pentru că vorbea despre Tony – de care eram în acest moment îndrăgostită.

Acum, mulțumită lui Wilson, descopeream că și altă femeie – o jurnalistă irlandeză, pe nume Elaine Plunkett, care lucra la Washington – frânsese inima lui Tony. Dar asta nu mă îndurera nicicum – fiindcă nu voiam să joc rolul tâmpitei geloase, gândindu-mă la nesfârșit la faptul că această Plunkett ar fi putut să fie cea care a scăpat... sau, și mai rău, iubirea vieții lui. Ceea ce chiar simțeam era o silă profundă față de jocul pe care îl făcea Wilson – și am hotărât că merita să fie pălmuit. Tare. Dar am așteptat momentul potrivit din monologul lui pentru a lovi.

— ... firește, după ce Hobbs a izbucnit în lacrimi în fața flăcăului nostru din Washington... îl știi pe Christopher Perkins? Fantastic de indiscret... oricum, Hobbs a cam dat apă la șoareci în timp ce se abțiguiă cu Perkins. În douăzeci și patru de ore, povestea s-a răspândit în toată Londra. Nimănui nu i-a venit să creadă. Durul Hobbs devenind zdreanță din cauza unei jurnaliste oarecare...

— Ca mine, vrei să spui?

Wilson a râs fals, dar nu a spus nimic în replică.

— Ei bine, hai – răspunde la întrebare, am spus cu un glas tare, amuzat.

— Care întrebare?

— Sunt ca această Elaine Plunkett?

— De unde să știu eu? Adică, n-am întâlnit-o niciodată.

— Da – dar sunt jurnalistă, exact ca ea. Și mă și culc cu Tony Hobbs, exact ca ea.

Pauză lungă. Wilson a încercat să nu arate încurcat. Nu a reușit.

— N-am știut... a spus el.

— Mincinosule! am spus râzând.

Cuvântul l-a lovit ca o palmă peste față.

— Ce-ai spus?

I-am acordat un zâmbet enorm. Și am spus:

— Te-am făcut mincinos. Ceea ce și ești.

— Pe bune, cred...

— Ce? Că poți să mă prostești așa și să scapi basma curată?

Și-a foit fundul mare pe scaun și a frământat o batistă în mână.

— Chiar n-am vrut să te jignesc.

— Ba da, ai vrut.

Ochii lui au început să cerceteze încăperea, în căutarea chelnerului.

— Chiar trebuie să plec.

M-am aplecat spre el, până am ajuns cu fața la un centimetru de a lui. Și, păstrându-mi tonul jovial, neutru, am spus:

— Știi ceva? Ești exact ca toți fanfaronii pe care i-am cunoscut în viața mea. Îți pui coada pe spinare și fugi de îndată ce ești provocat la duel.

S-a ridicat și a plecat, dar nu și-a cerut scuze. Englezii nu își cer niciodată scuze.

— Sunt convins că americanii nu sunt chiar înclinați spre scuze, a spus Tony când i-am împărtășit această constatare.

— Sunt mai educați decât voi.

— Asta pentru că ei cresc cu toată vinovăția aia puritană latentă... și cu ideea că totul are un preț.

— În timp ce britanicii...

— Noi credem că putem să scăpăm basma curată cu toate... poate.

Am fost tentată să-i spun despre conversația cu Wilson. Dar am hotărât că n-ar fi ieșit nimic bun din faptul că el ar fi știut că acum eram bine informată cu privire la Elaine Plunkett. Dimpotrivă, mă temeam că s-ar fi putut simți expus... sau, și mai rău, stânjenit (singura stare emoțională de care se tem toți britanicii). Oricum, n-am vrut să-i spun că, de fapt, povestea cu Elaine Plunkett mă făcea să-l iubesc și mai mult. Deoarece aflasem că era la fel de delicat ca noi ceilalți. Și îmi plăcea asta. Fragilitatea lui era ciudat de liniștitoare; o aluzie că avea capacitatea și de a suferi.

Două săptămâni mai târziu, mi s-a oferit prilejul de a-l cântări pe Tony pe terenul său natal – când, din senin, m-a întrebat:

— Ai chef să dăm o fugă până la Londra pentru câteva zile?

A explicat că fusese rechemat pentru o ședință la *Chronicle*.

— Nimic sinistru – doar prânzul meu anual cu redactorul-șef, a spus el, neglijent. Te-ar deranja două zile la Savoy?

N-a fost nevoie de argumente în plus ca să mă convingă. Fusesem la Londra o singură dată. Asta a fost în anii optzeci, anterior detașării mele în străinătate – și a fost una dintre alergăturile alea nebune de două săptămâni prin diverse capitale europene, care a inclus patru zile la Londra. Dar mi-a plăcut ce am văzut. Nota bene, tot ce am văzut au fost diverse monumente și muzee, două piese de teatru interesante și un crâmpel din genul de viață rezidențială selectă pe care o duceau cei care-și permiteau o casă în Chelsea. Cu alte cuvinte, imaginea mea despre Londra era selectivă, ca să nu spun mai mult.

Și-apoi, o cameră la Savoy nici nu-ți oferă exact o imagine deprimantă și murdară a Londrei. Dimpotrivă, am fost cam impresionată de apartamentul care ni s-a dat, cu vedere la Tamisa, și de sticla

de șampanie care ne aștepta într-o frapieră.

— Așa își tratează de obicei *Chronicle* corespondenții externi? am întrebat.

— Trebuie că glumești, a spus Tony. Dar directorul mi-e prieten bun. Ne-am împrietenit pe când administra Intercontinentalul din Tokyo, așa că ori de câte ori sunt în oraș are grijă de mine.

— Ei bine, asta-i o ușurare, am spus.

— Ce anume?

— Faptul că nu ai încălcat o regulă de bază a jurnalismului – niciodată să nu plătești pentru ceva tu.

A râs și m-a tras în pat. Mi-a turnat un pahar de șampanie.

— Nu vreau. Sunt pe antibiotice.

— De când?

— De ieri, când am fost la doctorul de la ambasadă pentru o infecție în gât.

— Ai infecție în gât?

Am deschis gura mare.

— Hai, aruncă o privire.

— Nu, mulțumesc, a spus el. De asta nu ai băut în avion?

— Băutura și antibioticele nu se amestecă.

— Trebuia să-mi spui.

— De ce? E doar o infecție în gât.

— Dumnezeu, ești domnișoara Dură.

— Chiar sunt.

— Ei bine, trebuie să spun că sunt dezamăgit. Cu cine naiba am să beau în următoarele zile?

În realitate, asta era într-o câțva o întrebare retorică, deoarece Tony a avut o grămadă de oameni cu care să bea în cele trei zile pe care le-am petrecut la Londra. Aranjase să ieșim în fiecare seară cu diverși colegi jurnaliști și prieteni. Fără excepție, mi-au plăcut prietenii lui. A fost Kate Medford – o colegă de demult de la *Chronicle*, care acum prezenta marele program de știri de după-amiază la BBC Radio 4 și care a dat im mic dineu pentru noi (cu soțul ei oncolog, Roger), în casa ei dintr-o suburbie cu multă vegetație numită Chiswick. A fost o noapte în oraș cu extrem de multă băutură (pentru Tony, oricum) cu un coleg jurnalist pe nume Dermont Fahy, care era editorialist la *Independent* și mare palavragiu. Era și mare crai, și și-a petrecut o mare parte din seară uitându-se poficios la mine, spre hazul lui Tony (cum mi-a spus după aceea „Dermont face asta cu toate femeile”, la care a trebuit să replic „O, mulțumesc mult!”). Pe urmă, ne-am mai întâlnit cu un fost jurnalist de la *Telegraph*, pe nume Robert Matthews, care făcuse ceva bani de pe urma primului său thriller stil Robert Ludlum. A insistat să ne invite la o masă ridicol de scumpă la Ivy, să comande sticle de vin de șaizeci de lire, să bea mult prea mult și să ne regaleze pe scurt cu povești de un umor negru despre recentul lui divorț – povești pe care le-a spus într-un stil strălucitor, autoironie, cu o față lipsită de expresie, dar care sugera o cumplită durere ascunsă.

Toți prietenii lui Tony erau maeștri în arta conversației, cărora le plăcea să stea până târziu și să bea trei pahare de vin în plus și (asta m-a impresionat al naibii de tare) să nu vorbească efectiv despre ei. Deși Tony nu-i mai văzuse pe acești oameni cam de un an, munca a fost doar cu frivolitate menționată („Nu te-a împușcat încă Jihadul Islamic, Tony?”), treburi de genul ăsta), și niciodată pe larg. Dacă s-au ridicat probleme personale – precum divorțul lui Robert –, lucrurile au fost prezentate cu o anumită denaturare sardonică. Chiar și atunci când Tony a întrebat încetișor de fiica adolescentă a lui Kate (care, cum s-a dovedit, își revenea dintr-o confruntare aproape fatală cu anorexia), Kate a zis: „Mă rog, totul e cam ce a spus Rossini despre operele lui Wagner: există câteva sferturi de oră splendide”.

Apoi subiectul a fost abandonat.

Ceea ce intriga la acest stil de conversație era felul în care fiecare difuza suficiente informații ca să le

permiță celorlalți să știe cum stăteau lucrurile în viața lui – dar, inevitabil, ori de câte ori discuția vira spre latura personală, ea era iute deviată înapoi la probleme mai puțin personale. Am sesizat repede că se considera că nu se face să vorbești pe larg despre ceva personal într-o adunare de mai mult de două persoane... mai ales în prezența unui străin ca mine. Totuși, mi-a plăcut mult acest stil de conversație – și faptul că zeflemeaua era considerată o strădanie meritorie. Ori de câte ori erau puse în discuție evenimentele serioase ale zilei, ele erau întotdeauna străbătute la bază de o notă de acreală și absurditate. Nimeni nu îmbrățișa genul de seriozitate care caracterizează atât de des dezbaterile americane de la masa de seară. Pe de altă parte, cum mi-a spus Tony odată, marea diferență dintre yankei și britanici este că americanii cred că viața e serioasă, dar fără speranță, pe câtă vreme englezii cred că viața e fără speranță, dar nu serioasă.

Trei zile de șuetă la masă în Londra m-au convins de acel adevăr, exact cum m-au convins și că pot concura cu ușurință în sânul unei astfel de zeflemele. Tony mi-i prezenta pe prietenii lui – și părea încântat că m-am integrat atât de repede în cercul lor. Exact cum eu eram mulțumită că se dădea mare cu mine. Am vrut și eu să mă grozăvesc cu Tony – dar singura mea prietenă din Londra, Margaret Campbell, era atunci plecată din oraș. În timp ce Tony lua prânzul cu redactorul-șef, am sărit în metroul de Hampstead, și am rătăcit pe înstăritele străzi rezidențiale periferice, și am petrecut o oră hoinărind prin Heath, în tot acest timp spunând în sinea mea: e foarte plăcut. Poate că asta avea legătură cu faptul că, după neîntrerupta nebunie urbană din Cairo, Londra a apărut inițial ca un model de ordine și curățenie. Firește, în prima zi de stat acolo, am observat și murdăria de pe străzi, graffiti, populația nevoiașă care dormea sub cerul liber și traficul ce-și arăta colții. Dar aceste atribute civice dezordonate mi s-au părut doar o componentă esențială a vieții metropolitane.

Și apoi, faptul că eram la Londra cu Tony făcea ca orașul să arate și mai frumos. Chiar și Tony a recunoscut același lucru, spunându-mi că, pentru prima dată după mulți ani, a „prins” din nou, cu adevărat, ideea Londrei.

A fost destul de discret cu privire la prânzul cu redactorul-șef – spunând doar că a mers bine. Dar apoi, după două zile mi-a dat și alte detalii despre acea întâlnire. Zburam de o oră spre Cairo când s-a întors spre mine și a spus:

— Trebuie să discut ceva cu tine.

— Pare un lucru serios, am spus, punând jos romanul pe care îl citeam.

— Nu e serios. Doar interesant.

— Adică...?

— Ei bine, n-am vrut să vorbesc despre asta cât am fost la Londra, pentru că n-am vrut să ne petrecem ultimele două zile de stat acolo discutând.

— Discutând despre ce anume?

— Discutând despre faptul că, în timpul mesei, redactorul-șef mi-a oferit un post nou.

— Ce post nou?

— Redactor-șef pe probleme externe.

Mi-a trebuit o clipă să asimilez vestea.

— Felicitări, am spus. Ai acceptat?

— Bineînțeles că n-am acceptat. Pentru că...

— Da?

— Păi... pentru că am vrut mai întâi să vorbesc cu tine.

— Fiindcă asta înseamnă un transfer înapoi la Londra?

— Așa e.

— Vrei postul?

— Zi așa: Excelența sa mi-a sugerat cu tărie că ar trebui să-l accept. A mai sugerat că, după aproape douăzeci de ani pe teren, e vremea să mă limitez la sediu. Sigur, puteam să mă lupt împotriva întoarcerii, dar nu cred că aş fi câştigat. Oricum, funcția de redactor-șef pe probleme externe nu e chiar o retrogradare...

Pauză. Am spus:

— Deci ai să iei postul?

— Cred că trebuie. Dar... ăă... asta nu înseamnă că trebuie să mă întorc singur la Londra.

Altă pauză, cât m-am gândit la acel ultim comentariu. În cele din urmă, am spus:

— Și eu am o veste. Și am de făcut o mărturisire.

S-a uitat neliniștit la mine.

— Și care-i mărturisirea asta?

— Nu sunt pe antibiotice. Pentru că n-am infecție în gât. Dar tot nu pot să beau acum... pentru că întâmplarea face să fiu însărcinată.

Trei

Tony a primit bine vestea. Nu s-a cutremurat, nici nu s-a făcut pământiu. A fost un moment de uimire buimacă, urmat de câteva clipe de reflecție. Însă pe urmă mi-a luat mâna și a strâns-o și a spus:

— Asta-i o veste bună.

— Chiar crezi asta?

— Absolut. Și ești sigură...?

— Două teste de sarcină, sigură, am spus.

— Vrei să-l ții?

— Am treizeci și șapte de ani, Tony. Ceea ce înseamnă că am intrat pe tărâmul lui acum ori niciodată. Dar, doar pentru că s-ar putea să vreau să-l țin, nu înseamnă că trebuie să fii și tu acolo. Mi-ar plăcea să fii, bineînțeles. Totuși...

A dat din umeri.

— Vreau să fiu acolo, a spus.

— Ești sigur?

— Întru totul. Și vreau să vii cu mine la Londra.

Acum a fost rândul meu să pălesc un pic.

— Ești bine? a întrebat el.

— Surprinsă.

— De...?

— Cursul pe care îl ia această conversație.

— Ești îngrijorată?

Eufemismul anului. Deși reușisem să-mi țin în fundal neliniștea în timpul zilelor petrecute la Londra (ca să nu mai spun de săptămâna dinainte, când primul test de sarcină s-a întors pozitiv de la doctorul meu din Cairo), era totuși omniprezentă. Și pe bună dreptate. Deși o parte din mine era discret bucuroasă că sunt însărcinată, exista o parte la fel de importantă a fapturii mele intime care era îngrozită de această perspectivă. Poate că asta avea legătură cu faptul că niciodată nu m-am așteptat cu adevărat să rămân însărcinată. Deși existau obișnuitele impulsuri hormonale, acestea erau inevitabil negate de faptul că viața mea fericit autonomă nu putea să includă uriașul angajament care e maternitatea.

Așa că descoperirea că *sunt* însărcinată m-a năucit de tot. Dar oamenii au întotdeauna capacitatea să te surprindă. Tony în mod sigur a făcut-o. Restul zborului spre Cairo, m-a informat că el credea că această sarcină e un lucru foarte bun; că, în asociere cu transferul lui înapoi la Londra, parcă soarta intervenise pentru a ne impulsiona să luăm niște decizii importante. Asta se întâmplase la momentul potrivit. Pentru că ne potriveam așa de bine. Deși s-ar fi putut ca amândoi să trebuiască să facem anumite ajustări pentru a trăi sub același acoperiș ca soț și soție – și să facem muncă de birou (era sigur că aveam puterea de convingere pentru a ajunge la secția londoneză a Post-ului) –, oare nu era vremea să capitulăm în fața inevitabilului și să ne așezăm la casa noastră?

— Tu vorbești aici de căsătorie? l-am întrebat după ce și-a terminat micul discurs.

S-a ferit să-mi întâlnească privirea, totuși a spus:

— Păi, da, eu, ăă, da, presupun că da.

Am simțit dintr-odată nevoia unei votci foarte mari și am regretat profund că nu puteam să mă ating de așa ceva.

— Va trebui să mă gândesc la toate astea.

Spre marea cinste a lui Tony, a abandonat subiectul. Nici nu m-a presat în vreun fel în săptămâna

următoare. Pe de altă parte, asta nici nu era stilul lui Tony. Așa că, în primele zile după ce ne-am întors de la Londra, ne-am acordat unul altuia un timp de gândire. Rectific: el mi-a acordat un timp de gândire. Da, am vorbit la telefon de două ori pe zi, și chiar am luat împreună un prânz amuzant, în timpul căruia n-am pomenit nici măcar o dată marea chestiune a „elefantului din debara”, care atârna deasupra noastră... deși, la sfârșit, eu am întrebat:

— Ai anunțat *Chronicle* de hotărârea ta?

— Nu – încă mai aștept un răspuns de la cineva.

A schițat un zâmbet când a spus asta. Cu toate că era presat să ia o decizie, refuza să mă preseze pe mine. Și eu nu puteam decât să compar abordarea lui rezervată cu cea a lui Richard Pettiford. Când încerca să mă constrângă să mă mărit cu el, a sărit peste cal în mai multe ocazii, tratându-mă până la urmă (în autentic stil avocațesc) ca pe un jurat șovăielnic care trebuia să fie convins să adopte punctul lui de vedere. Cu Tony nu era nevoie nici măcar să răspund la comentariul lui precum că „așteaptă un răspuns de la cineva”. Știa că îmi cerea să iau o decizie importantă, așa că tot ce l-am întrebat în replică a fost:

— Totuși, nu trebuia să te duci înapoi după trei luni?

— Da, dar redactorul-șef trebuie să știe până la sfârșitul săptămânii ce decizie am luat.

Și a lăsat-o așa.

Pe lângă faptul că m-am gândit serios, am dat și câteva telefoane importante, dintre care primul lui Thomas Richardson, redactorul-șef de la *Post*, persoană cu care am avut întotdeauna o relație cordială, deși distantă. Ca yankeu de școală veche, și el aprecia sinceritatea. Așa că, atunci când mi-a întors telefonul, am fost foarte directă cu el, explicându-i că mă măritam cu un jurnalist de la *Chronicle* și că aveam de gând să mă mut în Anglia. I-am mai spus că *Post* e casa mea și, în mod sigur, vreau să rămân la ziar, dar faptul că sunt însărcinată înseamnă că o să am nevoie de un concediu de maternitate de douăsprezece săptămâni, care să înceapă cam peste șapte luni.

— Ești însărcinată? a spus el părând sincer surprins.

— Așa se pare.

— Dar asta e o veste minunată, Sally! Și înțeleg pe deplin de ce vrei să naști copilul la Londra.

— Treaba e că, după trei luni, o să ne mutăm acolo.

— Ei bine, sunt sigur că putem rezolva ceva la sediul nostru din Londra. Unul dintre corespondenții noștri vorbește de întoarcerea la Boston, așa că sincronizarea nu putea fi mai bună.

Exista o parte din mine care era alarmată de faptul că șeful meu îmi ușurase voiajul profesional la Londra. Acum nu mai aveam niciun motiv să nu-l urmez pe Tony. Însă când l-am informat că transferul meu la secția din Londra a *Post*-ului părea sigur, i-am spus și că această uriașă schimbare de situație mă îngrozea. Încă o dată, replica lui (deși previzibil frivolă) a fost și liniștitoare – mi-a spus că nu era ca și cum aș fi mers pe șest. Nici nu urma să ne mutăm la Ulan Bator. Și voi avea o slujbă. Și dacă noi constatăm că nu putem suporta să stăm la birou, în spații închise... ei bine, cine spune că suntem legați prin contract cu Londra pentru restul vieții noastre?

— Oricum, nu suntem genul de oameni care să devenim temnicerul celuilalt, nu-i așa? a spus el.

— Nicio șansă, am spus.

— Mă bucur să aud asta, a spus el râzând. Așadar, nu cred că va fi sfârșitul lumii dacă ne căsătorim în următoarele săptămâni, nu?

— De când ești atât de romantic? am întrebat.

— De acum câteva zile, când am avut o discuție cu un tip de la consulatul nostru.,

Ce i-a spus acest „tip” lui Tony a fost că transbordarea mea în Marea Britanie – atât profesional, cât și personal – ar fi fost mult mai rapidă dacă eram soț și soție. În vreme ce, dacă alegeam să rămân celibatară, m-aș fi confruntat cu multe luni de birocrație a imigrației. Am fost din nou uimită de ritmul în

care se desfășura viața mea. Așa e destinul, nu? Îți vezi de drum, gândindu-te că traiectoria vieții tale va urma un anumit curs (mai ales când te apropii de vârsta mijlocie). Însă, pe urmă, cunoști pe cineva, lași treaba să progreseze, te pomenești traversând în vârful picioarelor acel teren primejdios numit „iubire”. Până să bagi de seamă, ești angajată într-o convorbire telefonică la mare distanță cu singurul membru rămas în viață al familiei tale, spunându-i nu doar că ești însărcinată, ci și pe cale să...

— Te măriți? a întrebat Sandy părând sincer șocată.

— E o treabă practică.

— Vrei să spui, la fel cum e să rămâi însărcinată pentru prima dată la treizeci și șapte de ani?

— Crede-mă, a fost absolut accidental.

— Oh te cred. Pentru că ești cam ultima persoană care m-aș fi așteptat să rămână gravidă în mod intenționat. Cum a reacționat Tony la asta?

— Foarte bine. Mai bine decât mine, de fapt. Adică, a folosit chiar și îngrozitoarele cuvinte „să ne așezăm la casa noastră”, și încă la modul pozitiv.

— Poate că el înțelege ceea ce tu încă nu pricepi...

— Vrei să spui faptul că toți trebuie să ne așezăm la casa noastră într-o zi? am zis cu un ușor sarcasm. Deși Sandy îmi susținuse întotdeauna cariera ambulantă, de multe ori mi-a făcut capul mare că mă îndrept spre o bătrânețe singuratică, și că, dacă evit chestiunea legată de copil, o să-mi pară rău mai târziu. Nonconformismul meu avea ceva care o întorcea pe dos. Nu mă înțelegeți greșit – nu era invidioasă. Dar motivul pentru care era așa de încântată de vestea mea era în parte că – o dată ce deveneam mamă – urma să avem preocupări similare. Și eu aveam să fiu, în sfârșit, readusă cu picioarele pe pământ.

— Acum, îndură – nu eu ți-am spus să rămâi însărcinată, nu?

— Nu – tu doar ți-ai petrecut ultimii zece ani întrebându-mă când o să se întâmple.

— Și acum s-a întâmplat. Și mă bucur nespus pentru tine. Și abia aștept să-l cunosc pe Tony.

— Vino săptămâna viitoare la Cairo, la nuntă.

— Săptămâna viitoare? a întrebat ea șocată. De ce așa de repede?

I-am explicat că voiam să evităm permisele de muncă și rezidență înainte de a ne muta la Londra în mai puțin de trei luni.

— Dumnezeu, toate astea sunt cam ca o vijelie!

— Nu mai spune!

Știam că Sandy nu o să poată să ajungă la nuntă. Nu doar că nu avea timpul sau banii necesari, dar, pentru ea, tot ce depășea granițele Statelor Unite era Țara indienilor. De aceea, chiar dacă ar fi avut cele necesare să ajungă în Egipt, sunt sigură că ar fi găsit o cale de a evita călătoria. Cum a recunoscut cu mai multe ocazii în fața mea: „Eu nu sunt ca tine – n-am niciun interes pentru *acolo afară*”. Acesta era unul dintre numeroasele lucruri care îmi plăceau mult la sora mea – nu era deloc fițoasă. „Sunt limitată”, mi-a spus odată; comentariu pe care l-am găsit inutil de autoflagelant – mai ales că era o femeie foarte deșteaptă, foarte cultă, care a reușit să-și țină viața sub control după ce soțul ei a părăsit-o cu trei ani în urmă.

În numai o lună de la plecarea lui seismică, Sandy își găsisse un post de profesoară de istorie la o mică școală particulară din Medford – și reușea cumva să acopere ipoteca și să hrănească, totodată, copiii. Ceea ce (cum i-am spus) dovedea mult mai mult curaj decât să plonjezi și-apoi să fugi din diverse iaduri din Orientul Mijlociu. Dar acum urma să aflu totul despre viața pe frontul domestic – și chiar și pe o linie telefonică pârâitoare din Egipt, Sandy mi-a simțit repede frica.

— Ai să te descurci, mi-a spus ea. Mai bine decât satisfăcător. Oricum, nu e ca și cum ai renunța la slujba ta sau ai fi trimisă la Lawrence (poate cel mai urât oraș din Massachusetts). Și, hei, e vorba de Londra, corect? Și după toate zonele alea de război pe care le-ai acoperit, maternitatea n-o să ți se pară

mult prea diferită.

Am râs. Și m-am și întrebat: oare spune adevărul?

Dar următoarele săptămâni nu prea mi-au dat prilejul să reflectez la apropiatele schimbări din viața mea. Mai ales că Orientul Mijlociu punea la cale obișnuitele lui trucuri nebunești. În Israel a fost o criză de cabinet, apoi o tentativă de asasinat asupra unui important ministru din guvernul egiptean, iar pe Nil, în nordul Sudanului, s-a răsturnat un feribot, toți cei o sută cincizeci de pasageri de la bord pierzându-și viața. Faptul că sufeream de o criză prelungită de grețuri matinale în timp ce scriam despre aceste diverse subiecte nu făcea decât să accentueze banalitatea stării mele în comparație cu astfel de nenorociri omenești majore. La fel a făcut și numărul mare de cărți despre creșterea copilului, care îmi fuseseră expediate urgent de amazon.com și pe care le-am devorat cu nesațul obsesiv al cuiva căruia tocmai i s-a spus că e pe cale să pornească într-un voiaj complicat și caută cu disperare ghidul potrivit care să-i arate cum s-o scoată cu bine la capăt. Așa că mă întorceam acasă după ce scrisesem despre spaima de o epidemie de holeră în delta Nilului, și mă apucam să citesc despre colici și alimentație nocturnă și bonete și o gamă de alte cuvinte și terminologii noi din vocabularul de îngrijire a copilului.

— Știi ce-mi va lipsi cel mai mult legat de Orientul Mijlociu? i-am spus lui Tony în noaptea dinaintea nunții noastre. Faptul că e atât de extrem, atât de imprevizibil.

— În timp ce Londra o să se rezume doar la fleacurile de zi cu zi.

— N-am spus asta.

— Dar ești îngrijorată de *asta*.

— Puțin, da. Tu nu?

— *Va* fi o schimbare.

— Mai ales că vei avea bagaj suplimentar la remorcă.

— Nu cumva te referi la tine?

— Cătuși de puțin.

— Ei bine, sunt încântat de bagajul suplimentar.

L-am sărutat.

— Sunt bucuroasă că ești încântat...

— O să fie o adaptare, dar ne descurcăm. Și, crede-mă, Londra are nebunia ei aparte.

Mi-am adus aminte de acest comentariu șase săptămâni mai târziu, când zburam spre Heathrow. Mulțumită *Chronicle*, noul redactor-șef pe probleme externe era repatriat împreună cu proaspăta lui soție la clasa business. Mulțumită *Chronicle*, urma și să fim instalați pentru șase săptămâni într-un apartament al companiei în apropierea birourilor din Wapping ale ziarului, cât vânam o casă. Mulțumită *Chronicle*, toate lucrurile noastre fuseseră expediate cu o săptămână înainte cu vaporul din Cairo și aveau să fie păstrate în magazie până găseam un loc permanent în care să trăim. Și mulțumită *Chronicle*, un Mercedes mare și negru ne-a luat de la aeroport și a început să înainteze ca melcul prin traficul orei de vârf de seară, spre centrul Londrei.

În timp ce mașina se târa pe autostradă, m-am întins și am luat mâna lui Tony – observând, cum încă făceam, verighetele lucioase, din platină, care ne împodobeau mâna stângă, amintindu-mi de ilara ceremonie civilă în care am fost căsătoriți la oficiul de stare civilă din Cairo – o adevărată casă de nebuni fără acoperiș, unde ofițerul, care ne-a unit ca soț și soție, semăna cu o versiune egipteană a lui Groucho Marx. Și iată-ne acum – la doar câteva luni de la acea nebunie de douăzeci și patru de ore din Somalia – rulând pe M4 către...

Wapping.

Wapping a fost într-o surpriză. Taxiul ieșise de pe autostradă și se îndrepta spre sud, prin zone rezidențiale de cărămidă roșie. Acestea au făcut loc în cele din urmă unui talmeș-balmeș de stiluri

arhitectonice, în care se întâlneau de-a valma cel victorian și cel edwardian și cel al bodegilor din Varșovia. Era după-amiaza târziu, la începutul iernii. Lumina era slabă. În ciuda slabei lumini naturale, prima priveliște a Londrei pe care am avut-o ca femeie măritată mi-a arătat că era un extins exercițiu de dezorientare scenică; un peisaj urban ca un meniu chinezesc, care avea puțină coerență vizuală, în care prisosul și lipsa erau vecini alăturați. Sigur, observasem acest aspect de ghiveci al orașului la prima mea vizită aici cu Tony. Dar, ca orice turist, îmi concentrasem atenția asupra a ceea ce era plăcut... și, ca orice turist, evitasem tot sudul Londrei. Mai la obiect, petrecusem aici doar câteva zile – și cum nu eram la datorie, antenele mele de jurnalist erau scoase din funcțiune. Dar acum – *acum* – orașul acesta era pe cale să devină casa mea. Așa că mi-am lipit nasul de geamul Mercedesului și m-am uitat afară la trotuarele ude, la coșurile de gunoi care dădeau pe-afară, la mănunchiurile de fast-food-uri, la semiluna ocazională de case elegante, la marele petic de parc verde (Clapham Common, m-a informat Tony), la încâlcitura de străzi sărăcăcioase de mahala (Stockwell și Vauxhall), care ceda în fața blocurilor de birouri, apoi la spectaculoasa priveliște a Casei

Parlamentului, apoi la alte clădiri anonime din cărămidă roșie, apoi la surprinzătoarea apariție a Tower Bridge, apoi la un tunel, iar apoi la... Wapping.

Zone de apartamente noi, insipide, vechiul depozit folosit din când în când, câteva blocuri-turn de birouri și un vast complex industrial turtit, ascuns după ziduri înalte de cărămidă și sârmă ghimpată.

— Ce e asta? am întrebat. Închisoarea locală?

Tony a râs.

— Aici lucrez eu.

Cam la un sfert de milă după acest complex, șoferul a oprit în fața unei clădiri moderne de vreo opt etaje. Am luat ascensorul până la etajul patru. Coridorul avea un tapet de un crem anemic, iar podeaua era acoperită cu un covor de un cafeniu neutru. Am ajuns la o ușă de lemn furniruit. Șoferul a scos două chei și ne-a dat câte una fiecăruia.

— Fă tu onorurile, a spus Tony.

Am deschis ușa și am intrat într-un apartament mic, pătrășos, de două camere. Era mobilat într-un stil universal de Holiday Inn, cu vedere spre o alee din spate.

— Ce să zic, am spus, cuprinzând cu privirea totul, acesta ne va face să găsim repede o casă.

Buna mea prietenă din colegiu, Margaret Campbell, a fost cea care a accelerat procesul de vânzare a unei case. Când, înainte de a părăsi Cairo, am sunat-o și i-am explicat că sunt pe cale să devin locuitoare cu normă întregă a Londrei, dar și că sunt proaspăt măritată și însărcinată, pe deasupra, a întrebat:

— Altceva?

— Din fericire, *nu*.

— Ei bine, va fi minunat să te am aici – și, crede-mă, până la urmă, îți va plăcea acest oraș.

— Ce vrei să spui cu „până la urmă”?

— E nevoie doar de un fel de adaptare, atâta tot. Dar, hei, vino la mine la masă de îndată ce sosești și am să-ți explic toate rosturile. Și sper că ai mulți bani lichizi. Pentru că, prin comparație cu locul ăsta, Zürich pare ieftin și vesel.

Sigur, Margaret nu avea o situație chiar dezavantajată – ea și familia ei locuiau într-o casă cu trei niveluri în South Kensington. I-am telefonat în dimineața de după sosirea noastră la Londra – și, ținându-se de cuvânt, ne-a invitat la ea în acea după-amiază. Devenise ceva mai domnoasă de când o văzusem ultima dată – genul de femeie care acum etala o eșarfă Hermes și purta seturi. Renunțase la un post serios de director la Citibank, pentru a juca rolul post-feminist de mamă care stă acasă, și sfârșise în Londra după ce soțul ei avocat fusese transferat aici pe o perioadă de doi ani. Dar în ciuda acestei acceptări a stilului soție de profesie, era tot buna prietenă cu limba ascuțită, pe care o cunoscusem în anii de colegiu.

— Am senzația că asta e cam în afara domeniului nostru, am spus, uitându-mă prin casa ei.

— Hei, dacă firma n-ar fi plătit chiria de șaizeci de miare...

— Șaizeci de mii de *lire*? am spus sincer șocată.

— Păi, suntem în South Ken. Dar ce naiba, o garsonieră modestă în cea mai modestă zonă te duce la o chirie de o mie de lire pe lună... ceea ce e o nebunie. Dar acesta e prețul de intrare aici. De asta voi chiar ar trebui să vă gândiți să cumpărați undeva.

Cum cei doi copii ai ei erau la școală toată ziua – și cum slujba mea la *Post* începea abia după o lună –, Margaret s-a hotărât să mă ia la vânzătoare de case. Firește, Tony a fost încântat să mă lase să mă ocup de această sarcină. A fost surprinzător de optimist cu privire la ideea de a cumpăra o locuință în Londra, mai ales că toți colegii lui de la *Chronicle* îi spuneau că acela care ezită în jocul imobiliar din Londra e pierdut. Dar cum repede am descoperit, chiar și cea mai modestă casă terasată de la capătul unei linii de metrou era exorbitantă. Tony mai avea încă partea lui de o sută de mii de lire din vânzarea casei părinților lui, din Amersham. Eu aveam echivalentul a altor douăzeci de mii de lire, grație diverselor mici economii pe care le acumulasem în ultimii zece ani. Iar Margaret – asumându-și imediat rolul de consultant imobiliar – a început să înroșească telefoanele și a hotărât că o zonă pe nume Putney e destinul nostru. În timp ce ne îndreptam spre sud cu BMW-ul ei, i-a făcut reclamă.

— Ansamblu imobiliar privat mare, toate înlesnirile de care ai nevoie, e chiar pe fluviu, iar linia districtuală merge direct la Tower Bridge – ceea ce e perfect pentru biroul lui Tony. Acum există părți în Putney unde îți trebuie peste unu-virgulă-cinci să pui un picior în ușă...

— Unu-virgulă-cinci *milioane*? am întrebat.

— Nu e un preț neobișnuit în orașul ăsta.

— Sigur, în Kensington sau Chelsea. Dar *Putney*? E aproape suburbie, nu?

— Suburbie *internă*. Dar, hei, e la doar șase sau șapte mile de Hyde Park... ceea ce nu se consideră deloc a fi o distanță în afurisita asta de suprafață mare. Oricum, unu-virgulă-cinci este prețul cerut pentru o casă mare în West Putney. Locul de care-ți vorbesc e chiar la sud de Lower Richmond Road. Străduțe drăguțe, care duc direct la Tamisa. Și o fi casa cam mică – doar două dormitoare –, dar există posibilitatea extinderii pe verticală...

— De când ai devenit agent imobiliar? am întrebat râzând.

— Chiar de când m-am mutat în orașul ăsta. Îți spun, or fi toți britanicii taciturni și distanți când îi cunoști – dar pune-i să vorbească despre proprietăți și, dintr-odată, nu se mai opresc din trâncăneală. Mai ales când e vorba de prețul caselor din Londra – ceea ce este principala și continua obsesie metropolitană.

— Ți-a luat ceva timp să te acomodezi aici?

— Cel mai neplăcut lucru la Londra e că nimeni nu se acomodează cu adevărat. Înțelege treaba asta, și o să te simți rezonabil de bine aici. Exact cum îți ia și ceva timp să înțelegi faptul că – dacă, asemenea mie, chiar îți place să trăiești aici – e mai bine să etalezi un aer de anglofobie.

— De ce?

— Fiindcă britanicii se tem de oricine pare să-i placă.

Totuși, în mod ciudat, Margaret nu a jucat cartea anglofobiei cu agentul imobiliar cam slugarnic care ne-a condus prin casa de pe Sefton Street din Putney. De fiecare dată când el încerca să poleiască un defect – precum covorul cu modele scoțiene, baia înghesuită și tapetul așchie de lemn, care ascundea în mod evident o multitudine de greșeli de tencuire –, ea izbucnea într-unul din șabloanele ei „Probabil că glumești?”, jucând în mod deliberat rolul americancei zgomotoase, în încercarea de a-l tulbura.

— Chiar ceri patru sute patruzeci de mii pe *asta*?

Agentul imobiliar – în costum negru, cămașă roz, desfăcută la guler, și cu cravată Liberty – a zâmbit

slab.

— Ei bine, Putney a fost întotdeauna foarte râvnit.

— Mda... dar, Dumnezeule, sunt numai două dormitoare! Și uită-te în ce stare e casa asta!

— Recunosc că decorul e cam obosit.

— Obosit? Încearcă arhaic. Adică, a murit cineva aici, așa-i?

Agentul imobiliar a redevenit sfios.

— Casa e vândută de nepotul foștilor proprietari.

— Ce ți-am spus? a zis Margaret întorcându-se spre mine. Casa asta n-a mai fost atinsă din anii șaizeci. Și sunt sigură că e la vânzare de...

Agentul imobiliar i-a evitat privirea.

— Hai, mărturisește, a spus Margaret.

— *Câteva* săptămâni. Și știu bine că vânzătorul ar accepta o ofertă.

— Sunt sigură, a spus Margaret, apoi s-a întors spre mine și a șoptit: Ce zici?

— Prea multă muncă pentru prețul acesta, am șoptit. Apoi l-am întrebat pe agent: n-ai ceva ca această casă, dar care ar putea fi doar un pic mai renovată?

— Deocamdată, nu. Dar am să păstrez la dosar numărul dumneavoastră.

Probabil că am auzit aceeași frază de zeci de ori în următoarele zile. Jocul de-a vânătoria de case era pentru mine *terra incognita*. Însă Margaret s-a dovedit a fi un ghid bun. În fiecare dimineață, după ce își expedia copiii la școală, mă ducea cu mașina prin diverse cartiere. Avea fler la zonele care erau promițătoare și la cele care meritau să fie evitate, în acea primă săptămână am văzut aproape douăzeci de proprietăți – și am continuat să fim năpasta fiecărui agent imobiliar pe care l-am întâlnit. „Americancele urâte” ne spuneam noi... veșnic politicoase, dar punând mult prea multe întrebări, vorbind direct despre cusururile pe care le vedeam, contestând în mod constant prețul cerut și (în cazul lui Margaret) știind mult mai multe despre complexul mozaic al proprietăților din Londra decât era de așteptat de la yankei. Presată fiind să găsesc ceva înainte de a începe lucrul, această căutare a avut un anumit aspect „contra cronometru”. Și, de aceea, am folosit, în această căutare, obișnuitele abilități jurnalistice – vrând să spun prin asta că am câștigat majoritatea informațiilor cuprinzătoare (însă cu desăvârșire superficiale) despre acest subiect în cel mai scurt timp posibil. După-amiaza, când Margaret era acasă cu copiii, eu săream în metrou și mă duceam să verific o zonă. Cercetam locurile din apropierea spitalelor, școlilor, parcurilor și a tuturor celorlalte „obiective de interes matern” (cum le numea în mod ironic Margaret) care acum trebuiau să fie luate în calcul.

— Nu asta e ideea mea de distracție, i-am spus lui Sandy la telefon după câteva zile de vânat case. Mai ales că orașul e al naibii de mare. Adică, nici vorbă de o simplă plimbare de la un capăt la altul al orașului. Totul aici e o expediție – și am uitat să-mi pun în bagaj casca de cercetaș.

— Asta o să te facă să te evidențiezi în mulțime.

— Puțin probabil. Asta e creuzetul de la capătul tuturor creuzetelor – ceea ce înseamnă că aici nimeni nu iese în evidență. Spre deosebire de Boston...

— Oh, fii atentă la fata de oraș mare! Sunt sigură că Bostonul e mai prietenos.

— Bine-nțeles. Pentru că e mic. Pe când Londra nu trebuie să fie prietenoasă...

— Fiindcă e așa de-al naibii de mare?

— Da – și, în plus, pentru că e Londra.

Acesta era lucrul care intriga cel mai mult la Londra – răceala ei. Poate că avea legătură cu temperamentul reticent al localnicilor. Poate că de vină era faptul că orașul era atât de vast, atât de eterogen, atât de contradictoriu. Indiferent de motiv, în primele mele săptămâni la Londra, m-am pomenit gândind: orașul acesta e ca unul dintre romanele acelea masive, victoriene în care viața înaltei societăți

și viața celor de jos se întrepătrund la nesfârșit și în care narațiunea se întinde întotdeauna în așa măsură, încât niciodată nu te confrunți cu adevărat cu intriga.

— Asta cam așa e, a spus Margaret când i-am expus această teorie câteva zile mai târziu. Aici nimeni nu e cu adevărat important. Pentru că Londra face să pară mici chiar și cele mai mari euri. Le scade tuturor importanța. Mai ales fiindcă toți britanicii disprețuiesc lăudăroșenia.

Viața londoneză mai avea o contradicție ciudată – felul în care puteai să confunzi rezerva englezească cu aroganța. De fiecare dată când deschideam un ziar și citeam vreo relatare zguduitoare despre o celebritate locală fără prea mare importanță amestecată într-un scandal cu niște cocaină și sex cu minore, îmi era foarte clar că această societate era una care înfiera pe oricine comitea păcatul fuduliei. Totodată, însă, foarte mulți dintre agenții imobiliari cu care am avut de-a face se comportau cu o infatuare care le dezicea originile de clasă de mijloc, în general... mai ales când contestai prețurile absurde pe care le cereau pentru proprietăți inferioare. „Asta cere piața, doamnă” era obișnuitul răspuns disprețuitor – cu un anumit accent arogant pe cuvântul *doamnă*, ca să te faci să-i simți respectul condescendent.

— *Respect condescendent*, a spus Margaret, repetând cu glas tare vorbele mele, în timp ce plecam de la ea de acasă spre sud. Îmi place – chiar dacă e un oximoron absolut. Pe de altă parte, până să trăiesc în Londra, n-am fost niciodată în stare să deosebesc două emoții contradictorii care pândesc în spatele unei propoziții aparent nevinovate. Englezii au un adevărat talent când e vorba să spună un lucru și să aibă în vedere...

Nu a apucat să termine acea frază, deoarece un microbuz alb a apărut de nicăieri și a fost cât pe ce să ne izbească din lateral. Șoferul – un tip de douăzeci și ceva de ani, tuns scurt și cu dinți stricați – a venit ca o vijelie spre noi. Radia agresiune.

— Ce dracu' avusei în cap? a spus el.

Margaret nu a părut câtuși de puțin fâstăcită de aerul lui bățaios, darămite de gramatica lui proastă.

— Să nu vorbești așa cu mine, a spus ea, cu detașare și stăpânire.

— Vorbesc cum vreau, javră!

— Idiotule! i-a întors ea, înscriind mașina înapoi în trafic, lăsându-l pe tip în drum, gesticulând furios la ea.

— Fermecător, am spus.

— Acesta a fost un exemplar dintr-o specie inferioară cunoscută ca Omul de Microbuz Alb, a spus ea. Originar din Londra și veșnic cu chef de scandal. Mai ales dacă ești la volanul unei mașini decente.

— Ai avut un sânge rece impresionant.

— Iată încă un mic sfat privitor la viața în acest oraș. Niciodată să nu cauți să te acomodezi, niciodată să nu cauți să fii *împăciuitoare*.

— Am să țin minte, am spus, apoi am adăugat: dar zău că nu cred că jigodia aia spunea una și avea în vedere alta.

Am traversat Putney Bridge și am cotit în Lower Richmond Road, îndreptându-ne înapoi spre Sefton Street – prima noastră escală în acest maraton de vânțatoare de case. Primisem un telefon de la agentul imobiliar care ne arătase acea primă casă, prin care mă informa că tocmai ieșise pe piață o proprietate asemănătoare.

— Nu e în cel mai plăcut stil decorativ, a recunoscut el la telefon.

— Adică e *obosită*? am spus.

Și-a dres glasul.

— Un picuț obosită, da. Dar din punct de vedere structural, a fost considerabil modernizată. Și, deși prețul cerut e de patru sute treizeci și cinci, sunt convins că vânzătorul va accepta o ofertă.

Fără îndoială agentul imobiliar spunea adevărul în privința decorațiunii interioare ponsite. Și da,

casa era clar gen vilă – cu două camere mici de primire la parter. Dar în spate se adăugase o bucătărie, și, deși toate dulapurile și aparatura casnică erau învechite, eram destul de convinsă că o bucătărie de-a gata, de undeva precum IKEA, putea fi instalată fără costuri mari. Cele două dormitoare de la etaj aveau un tapet cu imprimeu de casă funerară și un covor roz, la fel de dătător de fiori, pe toată suprafața podelei. Însă agentul imobiliar m-a asigurat că, sub această podoabă de polistiren, scândurile din dușumea erau bune (lucru confirmat o săptămână mai târziu de un fel de inspector) și că tapetul așchie de lemn de pe holuri putea fi jupuit și pereții retencuiți. Baia avea o cumplită garnitură roz-somon. Dar măcar încălzirea centrală era în întregime nouă. La fel și instalația electrică. Există și spațiu considerabil pentru un birou în pod. Eram sigură că, o dată ce toate ororile decorative erau înlăturate, casa putea fi luminoasă și aerisită. Pentru prima dată în viața mea veșnic în tranzit, m-am pomenit gândindu-mă la un lucru surprinzător de domestic: casa aceasta chiar putea fi un cămin.

În timp ce făceam turul casei, nici eu, nici Margaret n-am spus nimic. Însă, odată ce ne-am aflat afară, ea s-a întors spre mine și a întrebat:

— Așadar?

— Straie urâte, oase bune, am spus. Dar potențialul e fantastic.

— Exact asta e și părerea mea. Și dacă vânzătorul cere patru sute treizeci și cinci...

— Eu ofer trei sute optzeci și cinci... dacă Tony își dă acordul.

Mai târziu, în acea seară, am petrecut cea mai mare parte din convorbirea telefonică de o jumătate de oră cu Sandy turuind liric despre posibilitățile vilei și farmecul autentic al cartierului – mai ales poteca din fața Tamisei, care era chiar în capătul străzii mele.

— Doamne Dumnezeule! a spus ea. Chiar pari domesticită.

— Foarte nostim, am zis. Dar după toate chestiile îngrozitoare pe care le-am văzut, e o ușurare să găsesc o casă care chiar ar putea fi făcută locuibilă.

— Mai ales cu toate planurile a la Martha Stewart pe care le ai.

— Chiar te distrează treaba asta, nu-i așa?

— Al naibii de corect. Nu m-am așteptat niciodată să te aud vorbind precum cineva abonat la *Better Homes and Gardens*.

— Crede-mă, eu mă tot șochez singură. Nu m-am gândit niciodată că am să-l studiez cu atenție pe dr. Spock, de parcă ar fi Sfânta Scriptură.

— Ai ajuns la capitolul în care îți spune cum s-o ștergi din țară în timpul colicilor?

— Da – chestia cu pașapoartele false e grozavă.

— Și stai să vezi când ai să ai prima noapte distrusă...

— Cred că acum am să închid.

— Felicitări pentru casă.

— Păi, încă nu-i a noastră. Mai trebuie s-o vadă și Tony.

— II convingi tu s-o luați.

— Asta fără doar și poate. Fiindcă în câteva săptămâni reiau lucrul, și nu îmi permit, ca timp, încă un raid extins de vânatoare de case.

Dar Tony era atât de absorbit de viața de la *Chronicle*, încât a reușit să ajungă în Sefton Street abia după cinci zile. Era pe la sfârșitul unei dimineți de sâmbătă și am ajuns cu metroul, traversând Putney Bridge, apoi cotind chiar în Lower Richmond Road. În loc să ne continuăm drumul pe această arteră principală, am luat-o, la inițiativa mea, spre potecă, urmând cursul șerpuitor, spre est, al Tamisei. Era prima dată când Tony vedea zona ziua, și mi-am dat seama că i-a plăcut ideea de a avea o promenadă la râu practic la ușă. Apoi l-am îndrumat spre întinderea frumoasă și verde a Putney Common, aflată chiar în spatele viitoarei noastre străzi. A fost chiar încântat de magazinele de lux și de barurile care împodobeau

Lower Richmond Road. Dar când am cotit în Sefton Street, l-am văzut uitându-se lung la numărul considerabil de jeepuri și Land Rover-uri parcate acolo, lucru ce indica faptul că zona asta făcea parte dintre acelea descoperite și populate de clasele de profesioniști... de genul care priveau aceste vilioare fermecătoare ca prime case de familie, ca până la urmă să fie schimbate (după cum mă informase Margaret) cu reședințe mai încăpătoare când sosea cel de al doilea copil și se ivea o slujbă mai importantă.

În timp ce făceam turul zonei și treceam pe lângă o procesiune aparent nesfârșită de cărucioare-sport de copii și landouri și mașini Volvo break cu scaune pentru bebeluși, am început să ne aruncăm între noi priviri de neîncredere amuzată... ca pentru a spune: „Cum oare am ajuns până la urmă să jucăm acest joc?”

— E Valea Țâncilor, a spus în cele din urmă Tony cu un râs caustic. Chiar tinere familii. O să părem boșorogi când ne mutăm aici.

— Vorbește în numele tău, am spus, înghiontindu-l.

Când am ajuns la casă și ne-am întâlnit cu agentul imobiliar am început să ne plimbăm prin fiecare cameră, l-am urmărit cum se uită cu luare-aminte la toate, încercând să-i cântăresc reacția.

— Seamănă exact cu casa în care am crescut, a spus el în cele din urmă, apoi a adăugat: dar sunt sigur că putem să-i aducem îmbunătățiri.

M-am lansat într-un monolog tip revistă de design interior, în care am zugrăvit imagini verbale extinse despre marele potențial al casei o dată ce toate chestiile adezive de prost gust, de după război, erau înlăturate.

Transformarea podului a fost cea care l-a convins. Mai ales după ce i-am spus că aș putea, probabil, ataca micul fond de la bursă pe care îl aveam în Statele Unite pentru a face rost de cele șapte mii de lire necesare amenajării biroului pe care și-l dorea atât, pentru a scrie cărțile care, spera el, aveau să-l elibereze de ziarul care îi tăia aripile.

Sau, cel puțin, asta simțeam eu că gândea Tony după primele noastre două săptămâni în Londra. Poate era de vină șocul de a face o muncă de birou după aproape douăzeci de ani pe teren. Sau descoperirea că viața la ziar în Wapping era un întins câmp minat al politicii interne. Poate faptul că recunoștea, fără tragere de inimă, că funcția de redactor pe probleme externe era, în general, un „exercițiu de eșalon superior în birocrație”. Indiferent de motiv, aveam sentimentul clar că Tony nu se adapta deloc la noua lui viață legată de birou, în care fusese azvârlit. Ori de câte ori abordam subiectul, el insista că totul e bine... că, pur și simplu, are multe pe cap și că încearcă să se descurce în aceste împrejurări schimbate. Sau făcea haz de proaspăt descoperita noastră viață de familie. Ca de pildă, atunci când ne-am dres într-un bar după ce am văzut casa, și el a spus:

— Uite ce e, dacă toată treaba devine copleșitoare din punct de vedere financiar sau ne simțim prea strânși cu ușa de ratele lunare, atunci ducă-se naibii – ne retragem din afacere și vindem afurisita de casă și ne găsim slujbe undeva unde e ieftin și vesel, ca de pildă la *The Kathmandu Chronicle*.

— Chiar așa.

În acea seară, am ajuns în sfârșit să-mi etalez bărbatul în fața singurei mele prietene din Londra – deoarece Margaret ne-a invitat la ea la cină. A început bine – cu multă flecăreală despre viitoarea noastră casă și cum ne acomodam cu Londra. La început, Tony a reușit să fie fermecător – cu toate că dădea pe gât cantități considerabile de vin cu o vehemență deliberată pe care nu o mai văzusem. Însă, deși eram cam îngrijorată de această manifestare de băut în forță, ea nu a părut inițial să-i afecteze capacitatea de a amuza, mai ales când era vorba de povestit istorioare despre experiențele lui în zonele aflate în conflict din Lumea a Treia. De asemenea, distra pe toată lumea cu observațiile lui critice, ambigue pe tema englezismului. De fapt, a cucerit-o pe Margaret – până când conversația a luat o turnură

politică și, *hoopa!*, s-a lansat într-o tiradă antiamericană care l-a făcut pe Alexander, soțul lui Margaret, să intre în defensivă și a sfârșit prin a-i îndepărta pe toți. În drum spre casă, s-a întors spre mine și a spus:

— Cred că a mers *nemaipomenit* de bine, nu-i așa?

— De ce naiba ai făcut asta?

Tăcere. Urmată de un ridicat indiferent din umeri de-al lui. Urmă de alte douăzeci de minute de tăcere, în timp ce taxiul se îndrepta spre Wapping. Urmate tot de tăcere, în timp ce ne pregăteam de culcare. Urmată, dimineață, de sosirea micului dejun la pat, prin bunăvoința lui Tony, și de un sărut pe creștet.

— Am întocmit o mică scrisoare de mulțumire pentru Margaret, a spus el. Am lăsat-o pe masa din bucătărie... pune-o la poștă, dacă vrei... bine?

Apoi a plecat la birou.

Scrisoarea era scrisă cu hieroglifele indescifrabile ale lui Tony, dar la a doua încercare am reușit să sparg codul.

Dragă Margaret

Minunat că te-am cunoscut. Mâncare extraordinară. Șuetă extraordinară. Și spune-i soțului tău că mi-a plăcut tare mult ciocnirea noastră pe probleme politice. Sper că n-a fost prea înfierbântată pentru toți cei implicați. Invoc „in vino stupidus”.

Dar ce-ar fi viața fără o dispută înflăcărată?

Sper să răsplătesc ospitalitatea.

Al tău...

Firește, am pus-o la poștă. Firește, Margaret m-a sunat a doua zi, când a primit-o, și a spus:

— Pot să vorbesc deschis?

— Dă-i bătaie!

— Ei bine, în ce mă privește, biletul lui dă un sens nou expresiei „jigodie fermecătoare”. Dar sunt sigură că am spus asta din cauza șocului.

Nu m-a deranjat. Pentru că Margaret mai formulase un adevăr emergent despre Tony – faptul că avea o latură arțăgoasă... una pe care în mare parte o ținea ascunsă, dar care putea să-și facă apariția brusc, pe neașteptate, doar pentru a deveni iar invizibilă. Putea să fie doar un comentariu rapid, mânios, despre un coleg de la ziar sau o lungă tăcere exasperantă dacă mă întindeam cam prea mult cu subiectul vânătorii de case. Apoi, după câteva minute, se purta de parcă nu se întâmplase nimic.

— Hei, pe fiecare om îl mai apucă toanele, așa-i? a spus Sandy când i-am povestit despre periodicele momente negre ale soțului meu. Și când te gândești la schimbările cu care vă confrunțați voi...

— Ai dreptate, ai dreptate, am spus.

— Adică, nu e ca și cum ai fi descoperit că e maniaco-depresiv.

— Cu siguranță că nu.

— Și nu vă certați chiar tot timpul.

— Rareori ne certăm.

— Și n-are colți, și nici nu doarme în sicriu?

— Nu – dar țin la îndemână, sub pat, un cățel de usturoi și un crucifix.

— Un obicei conjugal bun. Dar, hei, de unde stau eu, se pare că, în esență, nu te descurci prea rău pentru primele două luni de căsnicie... care, de obicei, reprezintă perioada când te gândești că ai făcut cea mai mare greșală din viața ta.

Cu siguranță nu simțeam asta. Doar că doream ca Tony să fie ceva mai explicit cu privire la ce simțea

cu adevărat.

Numai că, dintr-odată, n-am mai avut destul timp să mă gândesc la sentimentele mele privind viața noastră de modă nouă. Pentru că, la două zile după cina la Margaret, ne-a fost acceptată oferta pentru casă. După ce am plătit acotul, eu am fost cea care a organizat inspectarea casei și a aranjat împrumutul ipotecar, a găsit un antreprenor pentru pod și munca decorativă extinsă, a ales țesăturile și culorile, și-a făcut veacul la IKEA și Habitat și Heals și s-a mai și certat cu instalatorii și zugravii. Între aceste activități de construire a cuibului, mă mai confruntam și cu sarcina mea în veșnică expansiune – care, acum că grețurile de dimineață trecuseră de mult, nu era chiar disconfortul la care mă așteptasem.

O dată în plus, Margaret s-a dovedit genială când a fost vorba să-mi răspundă la potopul constant de întrebări despre starea de a fi însărcinată. Mi-a vândut și pontul despre cum să găsec în cele din urmă o bonă, o dată ce mi se termina concediul de maternitate și mă întorceam la muncă. Și mi-a explicat și funcționarea asistenței medicale naționale, și cum să mă înregistrez la cabinetul doctorului meu din Putney. Acesta s-a dovedit a fi un cabinet colectiv, unde recepționera m-a pus să completez diferite formulare și apoi m-a informat că sunt repartizată la o anume dr. Sheila Mecoy.

— Vreți să spuneți că nu pot să-mi aleg doctorul? am întrebat-o pe recepționeră.

— Ba sigur că puteți. Orice doctor din cabinet doriți. Dacă nu vreți să mergeți la dr. Mecoy...

— N-am spus asta. Doar că nu știu dacă e doctorul potrivit pentru mine.

— Păi, de unde să știți până nu mergeți la ea?

N-am putut să combat această logică, însă, după cum s-a dovedit, chiar mi-a plăcut doctorița Mecoy – o irlandeză plăcută, practică, la patruzeci și ceva de ani. M-a consultat câteva zile mai târziu, mi-a pus o grămadă de întrebări serioase, practice, și m-a informat că o să mi se „repartizeze” un obstetrician... și că, dacă nu mă deranja să traversez râul în Fulham, ea avea să mă plaseze în grija unui bărbat pe nume Hughes.

— Foarte experimentat, foarte respectat, cu un cabinet particular în Harley Street, iar munca de asistență medicală națională o face la Mattingly... ceea ce cred că o să vă placă, deoarece spitalul este unul dintre cele mai noi din Londra.

Când i-am reprodus lui Margaret acest comentariu din urmă, a râs.

— Acesta a fost felul ei de a-ți spune că nu vrea să vă îngrozească pe tine și nevoia ta de noutate trimițându-te la unul dintre cele mai sumbre spitale victoriene de prin oraș.

— De ce a crezut că am o nevoie de noutate?

— Pentru că ești yankee. Și se presupune că nouă ne place tot ce e nou și strălucitor. Sau, cel puțin, asta crede toată lumea de-aici. Dar, hei, când e vorba de spitale, mie să-mi dai numai unul nou și strălucitor.

— Și nu sunt nici impresionată de faptul că mi s-a „repartizat” un obstetrician. Crezi că tipul ăsta, Hughes, e oarecum de mâna a doua?

— Ei bine, doctorița ta ți-a spus că are cabinet particular pe Harley Street...

— Ceea ce-l face să pară un domn de mahala, nu-i așa?

— Mie-mi spui? Adică, eu când am auzit prima dată că la cabinetul doctorului meu de aici i se spunea chirurgie...

— Ai crezut că se și operează acolo?

— Ce pot să spun? Sunt o americană nouă, strălucitoare. Dar, ascultă, Harley Street este locul tuturor specialiștilor importanți din oraș. Și toți tipii aceia fac și muncă de asistență medicală națională – așa că probabil ai nimerit la un obstetrician de top. Oricum, ești mai câștigată dacă naști la asistența medicală națională. Doctorii sunt aceiași, și îngrijirea e probabil mai bună... mai ales dacă un lucru merge prost. Numai să nu te atingi de mâncare.

Cu siguranță, domnul Desmond Hughes nu avea nimic nou sau strălucitor. Când l-am cunoscut o săptămână mai târziu într-un cabinet din Mattingly Hospital, m-au frapat imediat subțirimea lui de trestie, nasul coroiat, comportarea lui rece și practică și faptul că, la fel ca tuturor specialiștilor britanici, nu i se spunea niciodată Dr. (cum am aflat mai târziu, în țara asta tuturor chirurgilor li se spunea în mod tradițional *Dr* – pentru că, pe vremea când medicina era mai puțin avansată, nu erau considerați doctori propriu-zis; mai degrabă, măcelari de frunte). Hughes era și o mărturie a excelenței croitorii britanice, deoarece era îmbrăcat cu un costum cu dungi albe, minunat croit, o cămașă albastru-deschis, cu manșete franțuzești impresionante, și cravată neagră cu buline. Prima consultație a fost alertă. A cerut o ecografie, o analiză de sânge, mi-a pipăit stomacul, mi-a spus că totul părea „să meargă conform planului”.

M-a cam mirat că nu mi-a pus nicio întrebare specifică despre starea mea fizică (pe lângă un general „totul pare în regulă?”). Așa că, atunci când am ajuns la capătul scurtei consultații, am ridicat această problemă. În mod politicos, desigur.

— Nu vreți să știți de grețurile mele matinale? am întrebat.

— Suferiți de ele?

— Nu mai sufăr...

S-a uitat ironic la mine.

— Atunci, grețurile matinale nu sunt o problemă acum?

— Dar ar trebui să fiu îngrijorată că, din când în când, mi-e greață?

— Ce înțelegeți prin „din când în când”?

— De două sau de trei ori pe săptămână.

— Dar fizic nu sunteți bolnavă?

— Nu... am doar o senzație vagă de greață.

— Păi atunci, eu aș zice că asta înseamnă că *periodic* vă e greață.

— Doar atât?

M-a bătut ușurel pe mână.

— Nu e câtuși de puțin sinistru. Corpul dumneavoastră trece acum printr-o mică schimbare. Altceva vă supără?

Am clătinat din cap, simțindu-mă ușor (dar foarte ferm) pedepsită.

— Prea bine, atunci, a spus el, închizând dosarul meu și ridicându-se în picioare. Ne revedem peste câteva săptămâni. Și... ăă... lucrați, da?

— Exact. Sunt jurnalistă.

— Frumos. Dar arătați cam palidă... așa că nu exagerați cu munca, bine?

Mai târziu în acea seară, când i-am relatat lui Tony toată conversația, a râs.

— Acum tocmai ai descoperit două adevăruri generale despre specialiștii din Harley Street: urăsc toate întrebările și le tratează întotdeauna de sus.

Totuși, Hughes a observat în mod corect un lucru: eram obosită. Și cauza nu era doar sarcina, ci și multele eforturi de încercare de a găsi casa, de a pune la cale toată lucrarea de construcție și, simultan, de a mă obișnui cu Londra. Primele patru săptămâni s-au evaporat într-o negură de preocupări. Apoi, prima mea lună la Londra s-a terminat... și a trebuit să mă apuc iar de lucru.

Redacția *Boston Post*-ului nu era decât o încăpere în clădirea Reuters de pe Fleet Street. Colegul meu corespondent era un tip de douăzeci și șase de ani, pe nume Andrew DeJarnette Hamilton. Își semna materialul A.D. Hamilton și era genul de absolvent bătrânicos, care reușea cumva să lege fiecare conversație de faptul că fusese la Harvard și mai și dădea de înțeles că ziarul nostru eră doar o etapă în triumfătoarea lui ascensiune spre *New York Times* sau *Washington Post*. Și, mai rău, era unul dintre acei anglofili hotărâți ale căror vocale devin, cu voia lor, cam prea moi și care începuse să poarte cămăși roz

de pe Jermyn Street. Mai era și soiul de nesuferit de pe Coasta de Est, care scotea același fel de zgomote disprețuitoare cu privire la orașul meu natal, Worcester, asemănătoare celor pe care le scosese scârba aia grasă de Wilson, legat de locul de naștere suburban al lui Tony. Însă dat fiind faptul că A.D. Hamilton și cu mine eram nevoiți să lucrăm împreună într-un birou mic, m-am hotărât, pur și simplu, să-mi dau toată silința să îl ignor. Măcar am căzut de acord ca eu să mă ocup de majoritatea materialelor socio-politice, în timp ce el să monopolizeze cultura, modul de viață și toate articolele despre celebrități, pe care le putea trimite redactorului-șef din Boston. Lucrul ăsta îmi permitea să lipsesc de la birou în mod regulat – și să încep lungă și dificilă sarcină de a stabili contacte la Westminster, încercând, totodată, să înțeleg bizantina structură socială a Angliei. Mai era și mica problemă a limbii – și a felului în care alegerea incorectă a cuvintelor putea să ducă la interpretări greșite. Pentru că, așa cum îi plăcea lui Tony să remarce, în Anglia, toate conversațiile sau interacțiunile sociale sunt accentuate de complexitățile de clasă.

Ba chiar am scris pentru ziar un articol scurt, moderat de comic, intitulat „Când șervetul nu e categoric șervețel” – în care explicam cât e de încărcată limba de pe această insulă. A.D. Hamilton a sărit în sus când a citit articolul, acuzându-mă că îi uzurp teritoriul.

— Eu sunt individul responsabil de cultură în biroul ăsta.

— Adevărat – dar întrucât articolul meu vorbea despre nuanțele de clasă, a fost un articol politic. Și eu sunt individa cu politica în acest birou...

— Pe viitor ar trebui să te consulți cu mine înainte de a scrie ceva de genul acesta.

— Nu ești șeful biroului, amice.

— Dar eu sunt corespondentul cu vechime aici.

— Oh, mă lași? Am mult mai multă vechime la ziar decât tine.

— Iar eu sunt de doi ani în acest birou, ceea ce înseamnă că, la Londra, eu am rangul mai mare.

— Scuze, dar nu răspund în fața băieților.

După acest schimb de replici, A.D. Hamilton și cu mine ne-am dat peste cap ca să ne evităm. N-a fost așa de greu cum mi-am închipuit, pentru că eu și Tony a trebuit să eliberăm apartamentul companiei din Wapping și să ne mutăm în Sefton Street. M-am hotărât să încep să-mi scriu articolele de acasă, folosind ca pretext pentru faptul că lucrăm în Putney sarcina mea avansată. Nu că la noi ar fi fost locul ideal pentru scris, deoarece interiorul casei era în construcție. Covoarele fuseseră scoase și podelele parțial șmirgheluite, dar mai era nevoie să fie izolate și băițuite. Camera de zi se retencuia. Toate dulapurile și aparatura electrocasnică noi fuseseră instalate în bucătărie, dar podeaua de dedesubt era beton rece. Camera de zi era o catastrofă. La fel și podul – a cărui transformare avea să fie acum întârziată, deoarece constructorul fusese rechemat la Belfast să se ocupe de mama sa care era pe moarte. Măcar decoratorii dăduseră prioritate camerei copilului, terminând-o în a doua noastră săptămână de domiciliere acolo. Și, mulțumită lui Margaret și Sandy, mă dumirisem ce pătuț și portbebe să cumpăr, ca să nu mai spun de toate celelalte accesorii pentru bebeluși. Astfel, pătuțul de pin, cu dungi, se armoniza bine cu tapetul roz cu stele – iar un suport pentru schimbat și un țărc erau deja pe poziție, gata de a fi folosite. Însă o astfel de atenție excesivă nu fusese acordată și camerei de oaspeți, în care erau stivuite până sus cutii. La fel, băii noastre îi lipseau câteva lucruri de primă necesitate precum gresia și faianța. Și cu toate că dormitorul nostru fusese zugrăvit, încă mai așteptam să fie instalate dulapurile de haine, ceea ce însemna că încăperea era ticsită de diverse cuiere.

Cu alte cuvinte, casa era o mărturie a întârzierilor și a haosului domestic general – și poate unul dintre motivele pentru care, acum, nu-l prea vedeam pe Tony. Nota bene, era fantastic de ocupat – se părea că nu reușea niciodată să-și înceapă paginile înainte de ora opt în cele mai multe seri – și, în această fază timpurie a noii lui slujbe, mai trebuia și să stea până târziu la șuetă cu personalul său sau să înroșească

telefonul discutând cu diverșii lui corespondenți răspândiți pe planetă. Însă cu toate că am acceptat acest interes deosebit al lui pentru slujbă, mă supăra totuși că se eschiva de la orice responsabilitate când era vorba de tratat cu decoratorii și constructorii.

— Dar voi, americanii, vă pricepeți mult mai bine să amenințați oamenii, a spus el.

Acest comentariu nu mi s-a părut nemaipomenit de amuzant. Însă m-am hotărât să-l ignor, spunând în schimb:

— Ar trebui să ne întâlnim cu unii dintre prietenii tăi.

— Doar nu propui să-i chemăm aici, nu-i așa? a întrebat Tony uitându-se la harababura din bucătăria pe jumătate terminată.

— Știu, iubitele – poate sunt bătută-n cap, dar nu tâmpită.

— Nu spun că ești, a zis el aerian.

— Și sigur nu propuneam să îi aducem în această zonă calamitată. Dar ar fi plăcut să ne întâlnim cu unii dintre oamenii pe care i-am cunoscut când am venit de la Cairo.

Tony a dat din umeri.

— Sigur, dacă așa vrei tu.

— Entuziasmul tău e impresionant.

— Ascultă, dacă ai chef să-i suni, sună-i neapărat.

— N-ar fi mai bine dacă invitația ar veni de la tine?

— Invitația la *ce*?

— Să ieșim să facem ceva. Adică, trăim în această uimitoare capitală culturală, corect? Cele mai bune teatre din lume. Cea mai bună muzică clasică. Artă grozavă. Și amândoi am fost atât de prinși cu munca și cu afurisita asta de casă, încât n-am avut ocazia să vedem ceva din toate astea...

— Chiar vrei să mergi la teatru? a întrebat el formulând întrebarea în așa fel încât suna ca și cum tocmai propusesem să intrăm în cine știe ce cult religios zănat.

— Da, vreau.

— De fapt, nu e specialitatea mea.

— Dar ar putea să fie specialitatea lui Kate și Rogers? am întrebat, menționând cuplul care ne invitase la ei la cină când fusesem prima dată cu Tony la Londra.

— Cred că ai putea să-i întrebi, a spus el, cu o undă de exasperare în glas. O undă care apărea ori de câte ori spuneam ceva care... cum să zic, îl *exaspera*, cred.

Totuși, a doua zi am sunat-o pe Kate Medford. Am dat de căsuța vocală și am lăsat un mesaj vesel, în care spuneam că eu și Tony ne-am stabilit la Londra, că devenisem o mare fană a programului ei de la Radio 4 și că amândurora ne-ar plăcea tare mult să-i vedem. A durat cam patru zile până mi-a răspuns. Dar când a făcut-o, a fost extrem de prietenoasă – într-un fel repezit.

— A fost minunat să primesc vești de la tine, a spus ea, linia cu pârairi indicându-mi că vorbea cu mine pe mobil. Am auzit că te-ai mutat aici cu Tony.

— Și poate ai auzit și că așteptăm un copil peste doar trei luni.

— Da, sigur că radio-șanțul a recepționat știrea asta. Felicitări – mă bucur mult pentru amândoi.

— Mulțumesc.

— Și cred că până la urmă Tony se va acomoda cu viața din Wapping.

Asta mi-a luat piuitul.

— Ai vorbit cu Tony?

— Am luat masa împreună săptămâna trecută. Nu ți-a spus?

— Zilele acestea mintea mea a fost în altă parte, mai din pricina slujbei, mai din pricina sarcinii, mai din pricina încercării de a termina casa...

— A, da, casa. Putney, am auzit.

— Corect.

— Tony Hobbs în Putney. Cine-ar fi crezut.

— Roger e bine? am întrebat, schimbând subiectul.

— Teribil de ocupat, ca întotdeauna. Și voi? V-ați instalat?

— Suntem în curs. Dar, fii atentă... casa noastră nu e încă într-o stare corespunzătoare pentru vite, darămite pentru prieteni...

Ea a râs. Eu am continuat:

— Poate ne-am putea întâlni toți într-o seară, să mergem la teatru, poate.

— Teatru? a spus ea, rostogolind cuvântul pe limbă. Nu mai țin minte când am făcut ultima dată asta...

— A fost doar o sugestie, am spus, în ciudată de tonul de stânjenală ce se furișa în glasul meu.

— Și încă una minunată. Doar că amândoi suntem acum toarte ocupați. Dar ar fi minunat să ne vedem.

Poate reușim să luăm masa împreună într-o duminică în viitorul apropiat.

— Ar fi grozav.

— Păi, lasă-mă să discut cu Roger și te sun iar. Acum trebuie să-mi iau zborul. Mă bucur tare mult că v-ați stabilit aici. Pa.

Și conversația noastră s-a terminat.

Când, în acea seară, Tony a ajuns în sfârșit acasă – era trecut bine de zece – am spus:

— N-am știut că ai luat masa cu Kate Medford săptămâna trecută.

Și-a turnat o vodcă și a spus:

— Da. Am luat masa cu Kate Medford săptămâna trecută.

— Dar de ce nu mi-ai spus?

— Trebuie să-ți spun lucruri din astea?

— Doar că... știai că aveam de gând să o sun s-o întreb despre ieșirea în patru în oraș...

— Și?

— Dar când am pomenit de asta acum câteva zile, te-ai purtat de parcă n-ai mai fi vorbit cu ea de când ne-am mutat în Londra.

— Zău? a spus el cu glasul încă temperat. Și ce a spus Kate la ideea ta cu privire la o seară la teatru?

— A propus un prânz de duminică, am spus cu glasul egal, cu zâmbetul neschimbat.

— Serios? Ce drăguț! a spus el.

Câteva zile mai târziu chiar m-am dus la teatru... cu Margaret. Am văzut la National Theatre o foarte bine jucată, foarte bine regizată și *foarte lungă* reluare a lui *Rosmersholm* de Ibsen. A fost un spectacol de seară, și ajunsesem la capătul unei zile care începuse cu sosirea tencuitorilor la opt dimineața. Și se încheiase cu performanța mea de a termina două articole și de a reuși să ajung peste râu chiar înainte de ridicarea cortinei. Piesa avusese parte de cronici foarte măgulitoare – de aceea am ales-o. Dar la vreo douăzeci de minute de la începerea ei, mi-am dat seama că eu și Margaret ne angajaserăm la un lung sejur de trei ore la o sobră tristețe scandinavă. În pauză, Margaret s-a întors spre mine și a spus:

— Asta e chiar o mizerie.

Apoi, la jumătatea actului doi am adormit – doar ca să mă trezesc tresărind când au izbucnit aplauzele pentru chemarea la rampă.

— Ce s-a întâmplat la sfârșit? am întrebat-o pe Margaret în timp ce ieșeam din teatru.

— Soțul și soția au sărit de pe un pod și s-au sinucis.

— *Pe bunel* am spus, sincer înspăimântată. De ce?

— Oh, știi tu – iarna din Norvegia, nimic mai bun de făcut...

— Slavă Domnului că nu l-am adus pe Tony. Ar fi înaintat pe loc actele de divorț.

— Soțul tău nu e mare fan al lui Ibsen?

— Nu vrea deloc să aibă de-a face cu cultura. Ceea ce, după experiența mea, e o treabă tipică de jurnalist filistin. Adică, am propus să mergem la o piesă cu doi prieteni de-ai lui...

Apoi i-am relatat conversația mea cu Tony și telefonul primit de mine, ulterior, de la Kate Medford.

— Te asigur că nu o să te sune cel puțin patru luni, a spus Margaret când am terminat de povestit. Apoi, din senin, vei primi acest telefon. Va fi toată numai prietenie, îți va spune ce „înfiorător de ocupată” a fost și că i-ar plăcea tare mult să vă vadă pe tine și pe Tony și copilul și ați putea să fiți liberi pentru o masă de duminică de acum în șase săptămâni? Iar tu ai să spui în sinea ta: *așa merge aici?... și face asta numai fiindcă se simte obligată?* Iar răspunsul la ambele întrebări va fi un *da* mare și răsunător. Pentru că, aici chiar și prietenele tale bune sunt, într-o anumită măsură, distante. Nu pentru că nu vor să fie în preajma ta... ci pentru că ele cred că nu trebuie să te deranjeze și, de asemenea, că probabil tu nu vrei cu adevărat să stai prea mult de vorbă cu ele. Și, indiferent cât te-ai strădui să le convingi de contrariu, acel sâmbure de reticență va exista. Pentru că așa e aici. Englezii au nevoie de un an sau doi să se deprindă cu prezența ta înainte de a se hotărî să fiți prieteni. Când sunt prieteni, *sunt* prieteni, însă vor păstra totuși distanța. Toată lumea din țara asta e învățată să facă lucrul ăsta de la o vârstă fragedă.

— Niciunul dintre vecinii mei nu s-a deranjat să se prezinte.

— N-o fac niciodată.

— Și oamenii sunt foarte nepoliticoși între ei, în magazine.

Margaret a zâmbit cu gura până la urechi.

— Oh, ai observat asta!!

Într-adevăr, observasem – mai ales la tipul care avea chioșcul de ziare din zona mea. Se numea domnul Noor – și întotdeauna avea o zi proastă. În săptămânile în care cumpărasem ziarele de dimineață de la chioșcul lui, nu îl văzusem niciodată acordându-mi mie (sau vreunui alt client) un zâmbet. Încercasem de multe ori să-i smulg un rânjel sau măcar să-l angajez într-o conversație elementară, dar civilizată, însă el refuzase cu fermitate să se clinească din poziția lui de neîntreruptă mizantropie. Iar jurnalista din mine se întreba mereu care era sursa supărării lui? O copilărie violentă în Lahore? Un tată care îl bătea fără rost pentru cea mai mică greșeală? Sau de vină era sentimentul de dislocare, provenit din faptul că fusese smuls din Pakistan și abandonat în umiditatea rece a Londrei la mijlocul anilor șaptezeci – după care a descoperit că e un pakistanez, un asiatic, un permanent intrus într-o societate care îi disprețuiește prezența.

Bineînțeles, când i-am formulat odată o versiune a acestui scenariu lui Karim – tipul care are prăvălia din colț, de lângă chioșcul domnului Noor – a râs cu poftă.

— Individu'? N-a fost în viața lui în Pakistan, mi-a spus Karim. Și nu cred că se poartă așa cu dumneavoastră că ați făcut ceva. Așa se poartă el cu toată lumea. Și n-are legătură cu nimic. E un păduche nefericit, atâta tot.

Spre deosebire de domnul Noor, Karim părea să aibă mereu o zi bună. Chiar și în cele mai mohorâte dimineți – când de o săptămână ploua non-stop, și temperatura abia depășea pragul înghețului, iar toată lumea se întreba dacă soarele avea să mai iasă vreodată –, Karim reușea cumva să-și păstreze o față publică mulțumită. Poate că asta avea vreo legătură cu faptul că el și fratele său mai mare, Faisal, erau deja afaceriști de succes, cu alte două prăvălii în acest colț al sudului Londrei și o mulțime de planuri pentru expansiunea ulterioară. Iar eu mă întrebam dacă optimismul și afabilitatea lui înnăscute își aveau rădăcina în faptul că, deși britanic din naștere, avea aspirații – și un ciudat sentiment american de încredere în sine.

Dar în dimineața de după seara mea Ibsen în oraș cu Margaret, nu mi-a trebuit nimic de la prăvălia lui Karim – așa că primul meu contact public al zilei a fost cu dezastruosul domn Noor. Ca de obicei, era

într-o formă efervescentă. Apropiindu-mă de teigheea cu *Chronicle* și *Independent* în mână, am spus:

— Cum vă simțiți azi, domnule Noor?

Mi-a evitat privirea și a răspuns:

— O liră și zece.

Nu i-am dat banii. În loc de asta, m-am uitat direct la el și am repetat întrebarea.

— Și cum vă simțiți azi, domnule Noor?

— O liră și zece, a spus el părând supărat.

Am continuat să zâmbesc, hotărâtă să obțin un răspuns de la el.

— Sunteți tot bine, domnule Noor?

A întins mâna după bani, și atât. Am repetat din nou întrebarea.

— Sunteți tot bine, domnule Noor?

A expirat zgomotos.

— Sunt bine.

L-am onorat cu un zâmbet foarte larg.

— Încântată să aud asta.

Am dat banii și mi-am luat la revedere dând din cap. În spatele meu era o femeie la patruzeci și ceva de ani, care aștepta să plătească *Guardian-ul* pe care îl ținea în mână. Cum am ieșit din prăvălie m-a și ajuns din urmă.

— Bine i-ați făcut. Merita asta de ani de zile.

A întins mâna.

— Julia Frank. Locuiți la numărul 27, nu-i așa?

— Exact, am spus și m-am prezentat.

— Eu stau chiar peste drum, la numărul 32. Mă bucur să vă cunosc.

Aș fi zăbovit, încercând să o angajez într-o șuetă, dacă n-aș fi întârziat la o întâlnire cu un fost membru IRA devenit romancier, așa că am spus doar: „Veniți pe la mine odată”. Mi-a răspuns cu un zâmbet plăcut... ceea ce era, poate, felul ei de a spune „da” sau doar încă un exemplu al reticenței înnebunitoare a acestui oraș. Dar însuși faptul că s-a oprit să se prezinte (și să mă felicite că am înfruntat cu mult curaj

Școala Domnului Farmec) m-a făcut să fiu bine dispusă aproape toată ziua.

— Așadar, o vecină *chiar* a vorbit cu tine? a spus Sandy când am sunat-o în acea zi, mai târziu. Mă mir că n-am văzut pe CNN un flash informativ despre asta.

— Da, e o chestie destul de importantă. Și, să știi asta – chiar și soarele a ieșit azi.

— Dumnezeu, ce mai urmează? Să nu-mi spui că ți-a zâmbit cineva pe stradă!

— De fapt, cineva a făcut-o. A fost pe poteca de lângă râu. Un bărbat care își plimba câinele.

— Ce fel de câine?

— Un câine de aport, auriu.

— Câinii aceștia au, de obicei, stăpâni de treabă.

— Te cred pe cuvânt. Dar aici nu știi ce plăcută e poteca aia de lângă râu. Și e doar la trei minute de ușa mea. Și știu că nu e mare scofală, dar în timp ce mă plimbam pe lângă Tamisa, m-am pomenit gândind: poate că, la urma urmei, am să mă obișnuiesc aici.

În acea seară, am exprimat sentimente identice în fața lui Tony, după ce l-am văzut uitându-se în trecut la molozul în mijlocul căruia trăiam.

— Nu dispera, am spus, până la urmă totul se va termina.

— Nu disper, a spus el, cu un glas ce suna nenorocit.

— Va fi o casă minunată.

— Sunt sigur.

— Ei, haide, Tony, lucrurile se vor îmbunătăți.

— Totul e bine, a spus el, cu glasul lipsit de entuziasm.

— Aș vrea să cred că vorbești serios.

— Chiar vorbesc serios.

Cu asta, s-a cărat în altă cameră.

Dar apoi, în acea dimineață, la cinci, m-am trezit pentru a descoperi că totul nu era bine.

Deoarece corpul meu îmi juca dintr-odată feste ciudate. Și în acele prime momente de uluială, când mi-am dat seama că era ceva în neregulă, am dat nas în nas cu o emoție cu care nu mă mai întâlnisem de ani de zile.

Frica.

Patru

Era ca și cum m-ar fi atacat în timpul nopții un batalion de ploșnițe. Dintr-odată, toată pielea mă ardea de ceea ce ar putea fi descris doar ca mâncărime virulentă – de care nu puteam să scap oricât m-aș fi scărpinat.

— Nu văd nicio erupție, a spus Tony, după ce m-a descoperit goală în baie, scărpinându-mă cu unghiile.

— Nu inventez asta, am spus supărată, crezând că mă acuză de căderea în cine știe ce stare psihosomatică.

— Nu spun că inventezi, doar că...

M-am întors și m-am uitat în oglindă. Avea dreptate. Singurele semne pe pielea mea erau cele făcute de scărpinatul meu frenetic.

Tony mi-a pregătit o baie fierbinte și m-a ajutat să intru în cadă. Pe moment, apa opărită a fost cumplită, dar o dată ce m-am obișnuit cu fierbințeala ei, a avut un efect calmant. Tony ședea lângă cadă, ținându-mă de mână și spunându-mi încă o poveste amuzantă de-a lui, de război – cum luase păduchi în timp ce era în Eritrea și scria despre o hărțuială între triburi și a trebuit să fie ras în cap de un bărbier dintr-un sat.

— Individul a făcut-o cu cel mai murdar brici neascuțit ce se poate imagina. Și, n-ai vrea să știi, nu avea cea mai sigură mână – așa că, atunci când a terminat, nu eram numai chel, ci arătam de parcă aș fi avut nevoie de copci. Chiar și atunci – după ce îmi fusese înlăturat tot părul, până la ultimul fir – capul tot mă mânca de-mi venea să mă sui pe pereți. Atunci bărbierul mi-a înfășurat capul într-un prosop înmuiat în apă clocotită. Mi-a vindecat imediat mâncărimea – și mi-a provocat și arsuri de gradul întâi.

Mi-am trecut degetele prin părul lui, foarte mulțumită că stătea aici cu mine, ținându-mă de mână, ajutându-mă să trec cu bine prin toate astea. Când, după o oră, am ieșit în sfârșit din cadă, mâncărimea trecuse. Tony n-ar fi putut să fie mai dulce. M-a șters cu un prosop. M-a dat cu pudră de talc pentru bebeluși. M-a băgat la loc în pat. Și chiar am adormit repede, trezindu-mă speriată la amiază – căci mâncărimea o luase de la capăt.

La început m-am gândit că mă aflu încă în toiul unui vis hiperactiv – ca unul dintre acele coșmaruri cu prăbușiri, în care știi că plonjezi într-o prăpastie, până aterizezi pe pernă. Chiar înainte de a mă trezi de-a binelea, am fost sigură că acel escadron de insecte dăunătoare își stabiliseră domiciliul sub pielea mea. Dar mâncărimea era de două ori mai intensă decât noaptea trecută. M-a cuprins o panică pură. Repezindu-mă în baie, mi-am smuls pantalonii de pijama și tricoul, și m-am verificat peste tot în căutare de erupții cu umflături sau orice alt semn de inflamație epidermică – mai ales pe burta umflată. Nimic. Așa că mi-am pregătit încă o baie foarte fierbinte și m-am prăbușit în ea. La fel ca noaptea trecută, apa opărită a avut un efect salutar imediat – arzându-mi pielea până la un fel de amorteală care a curmat mâncărimea împrăștiată peste tot.

Dar, îndată ce am ieșit din baie, o oră mai târziu, mâncărimea a reînceput. Acum m-am speriat cu adevărat. M-am frecat bine cu talc pentru bebeluși. Asta nu a făcut decât să sporească disconfortul. Așa că am deschis robinetele să mai fac o baie. M-am opărit încă o dată, și n-am mai putut iar de mâncărime de îndată ce am ieșit din cadă.

Mi-am pus la repezeală un halat de baie. Am sunat-o pe Margaret.

— Cred că am să-mi ies din minți, i-am spus – apoi i-am povestit despre războiul care avea loc sub pielea mea, și că eram îngrijorată că se putea ca totul să fie în mintea mea.

— Dacă chiar te mănâncă așa, nu poate să fie pe fond psihic, a spus Margaret.

— Dar nu se vede nimic.

— Poate ai o erupție internă.

— Există așa ceva?

— Nu sunt vraci – așa că de unde naiba să știu. Dar, în locul tău, n-aș mai trata treaba asta ca o adeptă a cultului Știința Creștină și m-aș duce repede la doctor.

Am urmat sfatul lui Margaret și am sunat la cabinetul din zonă. Dar doctorița mea avea toată după-amiaza programări, așa că mi s-a stabilit o întrevvedere cu un anume doctor Rogers: un generalist pedant și plicticos, trecut de patruzeci și cinci de ani, cu părul rărit și un fel rece de a fi, de parcă veghea la căpătâiul cuiva. Mi-a cerut să-mi scot hainele. Mi-a inspectat fugitiv pielea. Mi-a spus să mă îmbrac iar și mi-a oferit diagnosticul lui: aveam probabil o reacție alergică *subclinică* la ceva ce am mâncat. Dar când i-am explicat că în ultimele câteva zile n-am mâncat nimic neobișnuit, a spus:

— Ei bine, corpul reacționează întotdeauna ciudat la sarcină.

— Dar mâncărimea mă scoate din minți.

— Mai așteptați douăzeci și patru de ore.

— Nu îmi puteți prescrie ceva care să o oprească?

— Nu chiar, dacă nu se vede nimic pe piele. Încercați cu aspirină – sau ibuprofen – dacă durerea devine prea mare.

Când, jumătate de oră mai târziu, i-am relatat toate astea lui Margaret, a devenit belicoasă.

— Vraci englez tipic! Ia două aspirine, și îți înțepenește buza de sus.

— Generalista mea e mult mai bună.

— Atunci, pune iar mâna pe telefon și cere să o vezi. Și mai bine, insistă să facă o vizită la domiciliu.

Doctorii fac asta, dacă sunt constrânși.

— Poate a avut dreptate. Poate e o reacție alergică minoră...

— Ce e asta? După doar două luni la Londra, adopti deja o atitudine „zâmbește și rabdă”?

Într-un fel, Margaret avea dreptate. Nu voiam să mă văicăresc de starea mea – mai ales că nu eram bolnăvicioasă de felul meu, darămite să mă apuce mâncărimi nebune. Așa că am căutat să-mi fac de lucru desfăcând mai multe cutii cu cărți și încercând să citesc câteva numere din urmă ale *New Yorker*. Am rezistat tentației de a-l suna pe Tony la ziar ca să-i spun ce rău mă simt. În cele din urmă, mi-am scos iar toate hainele și am început să mă scarpin atât de tare încât chiar mi-a dat sângele pe la umeri. M-am refugiat în baie.

Am slobozit un țipăt de pură și clară frustrare și de durere, în timp ce așteptam să se umple cada. După ce m-am opărit a treia oară, l-am sunat, în sfârșit, pe Tony la ziar și i-am spus:

— Cred că chiar am dat de dracu’.

— Atunci vin imediat.

A fost acasă într-o oră. M-a găsit dârdâind în cadă, cu toate că apa era încă aproape clocotită. M-a îmbrăcat. M-a ajutat să urc în mașină și a luat-o direct peste Wandsworth Bridge, apoi pe Fulham Road și a parcat chiar peste drum de Mattingly Hospital. În câteva clipe am fost în Secția de Urgență – iar când Tony a văzut că sala de așteptare era ticsită, a discutat cu sora de la triere, insistând că, întrucât eram însărcinată, trebuia să fiu văzută imediat.

— Mă tem că va trebui să așteptați, la fel ca toți ceilalți de aici.

Tony a încercat să protesteze, dar cu sora nu i-a mers.

— Vă rog să luați loc, domnule. Nu puteți sări peste rând decât dacă...

Chiar în clipa aceea am furnizat acel *decât dacă* necesar, deoarece mâncărimea constantă s-a transformat dintr-odată într-o convulsie majoră. Până să-mi dau seama ce se întâmplă, m-am înclinat în

față și lumea s-a întunecat.

Când mi-am revenit, eram întinsă pe un pat de fier, de spital, și din brațe îmi ieșeau mai multe tuburi intravenoase. Mă simțeam cumplit de amețită – de parcă tocmai mă trezisem dintr-un profund somn narcotic. Preț de o clipă sau două, m-a străfulgerat gândul: *unde mă aflu?* Până când lumea a devenit clară și m-am pomenit într-un salon lung – unul cu vreo duzină de femei, împresurate de tuburi, aparate de respirație, monitoare de urmărire a feteșilor și alte accesorii medicale. Am reușit să mă concentrez asupra ceasului situat în capătul salonului: 3:23 p. M... cu o lumină verzuie vizibilă după perdelele subțiri de spital. 3:23 p. M? Eu și Tony sosiserăm la spital seara trecută, în jur de opt. Era cu puțință să fi fost leșinată... cât?... *șaptesprezece ore?*

Am reușit să-mi adun forțele suficiente ca să apăs butonul de chemare, de la marginea patului. În timp ce făceam asta, am clipit involuntar și am fost invadată dintr-odată de un val uriaș de durere în jumătatea de sus a feței. Mi-am dat seama și de faptul că aveam nasul bandajat. Îmi simțeam și zona din jurul ochilor învinețită și bătucită. Am apăsat și mai tare pe buton. În cele din urmă, o soră afro-caraibiană micuță a sosit la căpătâiul meu. Când m-am chinuit să-i citesc ecusonul – *Howe* – mi-am simțit iar fața pulverizată.

— Bine ai revenit, a spus ea cu un zâmbet cuminte.

— Ce s-a întâmplat?

Sora a întins mâna după fișa de la capătul patului și a citit însemnările.

— Se pare că ai avut un mic interval de leșin la recepție. Ai noroc că nu ți-ai spart nasul. Și n-ai pierdut niciun dinte.

— Și copilul?

O lungă tăcere neliniștită în timp ce sora Howe scana iar însemnările.

— Fii fără grijă. Copilul e bine. Însă tu ești motiv de îngrijorare.

— În ce fel?

— Domnul Hughes, specialistul, o să te vadă la vizita de seară.

— Am să pierd copilul?

A scanat iar fișa, apoi a spus:

— Suferi de o dereglare cauzată de hipertensiune. Ar putea fi preeclanusiă – dar nu vom ști până ce facem niște analize de sânge și un test de urină.

— Asta poate să pună în pericol sarcina?

— Poate... dar vom încerca s-o ținem sub control. Și o grămadă de lucruri o să depindă de tine. Ar fi bine să fii pregătită să duci o viață foarte liniștită în următoarele săptămâni.

Grozav. Exact ce aveam nevoie să aud. M-a cuprins dintr-odată un val de oboseală. Poate din cauza medicamentelor pe care mi le dădeau. Poate era o reacție la cele șaptesprezece ore ale mele de pierdere a cunoștinței. Sau poate era o combinație dintre cele două, cuplată cu proaspăt descoperita mea hipertensiune. Indiferent ce era, m-am simțit deodată fără energie. Atât de epuizată și de devitalizată, încât n-am avut putere nici să mă ridic. Pentru că aveam o nevoie urgentă, disperată să fac pipi. Dar până să apuc să formulez această nevoie – până să apuc să cer o ploscă sau sprijin până la cea mai apropiată toaletă –, partea de jos a corpului meu a fost dintr-odată încercuită de o baltă caldă, în expansiune, de lichid.

— Oh, fir-ar să fie...! am spus cu glas tare, disperat.

— Nu e nimic, a spus sora Howe. Întinzând mâna după aparatul de emisie-recepție, a chemat ajutor. În câteva clipe, doi infirmieri solizi au fost lângă pat. Unul dintre ei era ras în cap și purta ostentativ un cercel; celălalt era un indian slab și musculos.

— Îmi pare tare rău... îmi pare tare rău... am reușit să îngân în timp ce cei doi infirmieri mă ajutau să mă ridic în capul oaselor.

— Nu-ți face griji, iubito, a spus capul ras. E cel mai firesc lucru din lume.

— Nu mi s-a mai întâmplat, am spus în timp ce mă ridicau de pe salteaua udă și mă așezau într-un scaun cu rotile. Cămașa de noapte de spital îmi era lipită de corp.

— Pentru prima dată, pe bune? a întrebat Cap-Ras. Uite-l pe prietenul meu, aici de față. El face tot timpul în pantaloni, nu-i așa?

— Nu-l asculta pe colegul meu, a spus indianul. Vorbește prostii.

— *Coleg?* a spus Cap-Ras. Parcă eram prietenul tău.

— Nu când mă acuzi că fac în pantaloni, a spus indianul, începând să mă împingă prin salon. Cap-Ras mergea pe lângă el, amândoi ciondănindu-se în glumă non-stop.

— Asta-i problema cu voi, indienii – nu aveți simțul umorului.

— Oh, eu râd tot timpul... când e ceva amuzant. Dar nu când un mârlan...

— Mă faci mârlan?

— Nu, fac o generalizare despre mârlan. Așa că, te rog, încearcă să n-o iei personal...

— Dar dacă tu face o gene... cuprinzătoare...

— Dacă tu *faci* o generalizare cuprinzătoare... a spus indianul, corectându-l.

— Știi cine se crede prietenul... scuze, *colegul* – meu? m-a întrebat Cap-Ras. Henry Higgins.

— Și de ce nu-și învață englezii copiii să vorbească? a spus indianul.

— Tacă-ți fleanca!

Era ca și cum aș fi ascultat un cuplu de bătrâni căsătoriți, aflat în toiul genului de ciorovăială amuzantă ce continuă, fără întrerupere, de douăzeci de ani. Dar, de asemenea, mi-am dat seama că-i dădeau înainte cu acest schimb de replici pentru mine – ca să-mi abată atenția de la situația umilitoare în care eram și să mă facă să nu mă mai simt fetița rea care a făcut pe ea și acum e într-o stare neajutorată.

Când am ajuns la baie, cei doi infirmieri m-au ajutat să mă ridic din scaunul cu rotile, apoi m-au pus în picioare, rezemată de chiuvetă, și au așteptat până a venit o soră. Când ea a apărut, ei au plecat. Sora era o femeie masivă, veselă, care bătea spre cincizeci de ani și avea un accent care te trimitea cu gândul la Yorkshire. Mi-a scos ușurel peste cap cămașa de noapte făcută flească.

— Te fac curată cât ai zice pește, a spus ea, în timp ce pregătea o baie cu apă caldă, puțin adâncă. Deasupra chiuvetei era o oglindă. Am ridicat privirea și am înghețat. Femeia care mă privea din oglindă părea victima abuzului conjugal. Nasul ei – înfășurat în fâșii de leucoplast – era umflat de ajunsese de două ori mai mare decât mărimea lui normală și căpătase o culoare ușor purpurie. Ambii ochi se învinețiseră, iar zona din jurul pleoapelor era și ea vineție și umflată.

— Leziunea la nas pare întotdeauna mai rea decât e, a spus sora, dându-și seama imediat de nefericirea mea. Și întotdeauna se vindecă foarte repede. Așteaptă trei, patru zile și ai să fii iar frumoasă ca înainte.

A trebuit să râd – nu doar fiindcă niciodată nu m-am considerat frumoasă... ci și pentru că, la acel moment, arătam de parcă eram dintr-un spectacol cu monștri.

— Americancă, așa-i? m-a întrebat ea.

Am dat din cap.

— N-am cunoscut niciodată un american care să nu-mi placă, a spus ea. Ia aminte, în toată viața am cunoscut doar doi yankei. Ce cauți să trăiești aici?

— Soțul meu este englez.

— Da' știi că ești fată deșteaptă! a spus ea, râzând.

M-a băgat în apa caldă și m-a frecat ușurel cu buretele, dându-mi șervețelul înflorat când a fost vorba de zona intimă. Apoi m-a ajutat să ies din cadă, m-a șters și m-a îmbrăcat cu o cămașă de noapte curată. În tot acest timp, nu i-a tăcut o clipă gura. Un mod foarte englezesc de a rezolva o situație jenantă... și unul care mi-a plăcut. Deoarece, în felul ei grosolan, chiar era bună cu mine.

Când m-a dus înapoi în salon, cearșafurile ude fuseseră deja luate și înlocuite cu lenjerie de pat curată. Ajutându-mă să mă urc în pat, a spus:

— Să nu te-ngrijorezi de nimic, iubire. Ai să te faci bine.

Am capitulat în fața cearșafurilor răcoroase și apretate, ușurată că sunt iar uscată. A venit sora Howe și m-a informat că e nevoie de o probă de urină.

— Am fost și am făcut, am spus râzând.

Am coborât iar din pat și m-am dus la baie, unde am umplut o eprubetă cu puținul pipi pe care îl mai aveam în rezervă. Apoi, când eram iar în pat, a venit altă soră și a tras o seringă mare de sânge. Sora Howe s-a întors ca să-mi spună că tocmai sunase Tony. Îl informase că domnul Hughes avea să fie aici diseară la opt și îi sugerase să încerce să fie și el atunci la spital.

— Soțul tău a spus că o să-și dea toată silința și a întrebat cum te simți.

Să nu-i spui nimic despre faptul că am udat...

Nu fi toantă, a spus râzând ușor sora Howe, apoi m-a informat că nu trebuie să mă instalez prea confortabil, deoarece domnul Hughes (după ce a fost prevenit de starea mea) ordonase o ecografie înainte de sosirea lui. Între urechile mele au început să zbârnâie sonerii de alarmă.

— Atunci, chiar crede că pruncul e în pericol? am întrebat.

— Gândește-te că nu-ți face deloc bine...

— Trebuie să știi dacă există riscul să pierd...

— Riscul există, dacă te tot frământă. Hipertensiunea nu e cauzată doar de factori fiziologici. Are legătură și cu stresul. De asta ai căzut aseară în nas.

— Dar dacă am doar hipertensiune, de ce a ordonat o ecografie?

— Vrea doar să elimine...

— Ce să elimine? am vrut să știu.

— E o procedură normală.

Treaba asta nu era câtuși de puțin liniștitoare. Cât a ținut ecografia, m-am tot uitat la conturul vag de pe monitor, întrebând-o pe tehniciană (o australiancă tânără, ce nu părea să aibă mai mult de douăzeci și trei de ani) dacă putea să-și dea seama dacă era ceva grav.

— Fiți fără grijă. O să fiți bine.

— Dar copilul...?

— Nu aveți de ce să vă...

Dar n-am auzit ultima parte a acelei fraze, deoarece mâncărimea a reînceput dintr-odată. Numai că, de data asta, zona cea mai afectată era cea de la mijloc și pelvisul... exact unde fusesem unsă cu gelul pentru ultrasunete. Intr-un minut, mâncărimea a fost insuportabilă, și m-am pomenit spunându-i tehniciei că trebuie să mă scarpin pe burtă.

— Nicio problemă, a spus ea, înlăturând vergeaua mare pentru ultrasunete pe care o aplicase pe stomacul meu. Imediat, am început să-mi sfâșii pielea. Tehniciana se uita cu ochii mari.

— Luați-o ușor, bine? a spus ea.

— Nu pot. Mă înnebunește.

— Dar o să vă faceți rău și dumneavoastră... și copilului.

Mi-am retras mâinile. Mâncărimea s-a intensificat. Mi-am mușcat buza atât de tare, încât aproape mi-a dat sângele. Am închis ochii, dar au început să mă usture. Dintr-odată, fața mi s-a acoperit de lacrimi — acțiunea de închidere a ochilor supărând toți mușchii lezați din partea de sus a feței.

— Sunteți bine? a întrebat tehniciana.

— Nu.

— Așteptați aici o secundă, a spus ea. Și indiferent ce faceți, nu vă mai scărpiți pe burtă.

Mi s-a părut că i-a luat o oră să se întoarcă la mine – deși, când mi-am aruncat privirea spre ceas, trecuseră doar cinci minute. Dar când tehniciana s-a întors cu sora Howe, eu mă țineam bine de marginile patului, pe punctul de a țipa.

— Ia spune... a zis sora Howe.

Când i-am explicat că îmi venea să-mi râcâi stomacul, să-l fac fărâme – sau orice altceva care să oprească mâncărimea –, m-a examinat, apoi a pus mâna pe telefon și a dat niște ordine. S-a aplecat asupra mea și mi-a strâns brațul.

— Ajutorul e pe drum.

— Ce aveți de gând să faceți?

— Să-ți dăm ceva care să oprească mâncărimea.

— Dar să zicem că totul e în capul meu, am spus, glasul meu tinzând spre o ușoară isterie.

— Crezi că e în capul tău? a întrebat sora Howe.

— Nu știu.

— Dacă te scarpini în halul ăsta, *nu e* în capul tău.

— Ești sigură?

A zâmbit și a spus:

— Nu ești prima femeie însărcinată care are o mâncărime ca asta.

A sosit o infirmieră, împingând o măsuță pe roțile cu medicamente. A șters gelul pentru ultrasunete. Apoi, cu ceva care semăna cu o pensulă sterilă, mi-a acoperit stomacul cu o substanță roz, calcaroasă – loțiune cu calamină. Ea mi-a alinat pe loc mâncărimea. Sora Howe mi-a întins două pilule și o cănuță cu apă.

— Ce sunt astea? am întrebat.

— Un sedativ slab.

— N-am nevoie de sedativ.

— Eu cred că ai.

— Dar nu vreau să fiu amețită când ajunge soțul meu aici.

— Asta nu te va ameți. Doar te va calma.

— Dar *sunt* calmă.

Sora Howe n-a spus nimic. În schimb, a așezat cele două pilule în palma mea deschisă și mi-a întins un pahar cu apă. Cu reținere, am dat pilulele pe gât și m-am lăsat ajutată să mă așez într-un scaun cu roțile și transportată înapoi în salon.

Tony a sosit chiar înainte de opt cu câteva ziare sub braț și un buchet de flori înfiorător. Pilulele își făcuseră pe deplin efectul – și deși sora Howe nu mințise cu privire la lipsa amețelii, nu mi-a spus nimic despre felul în care mi-au curmat toată agitația nervoasă, făcându-mă să mă simt fără vlagă, inertă, mumifiată... dar și foarte conștientă de felul în care Tony încerca să-și mascheze neliniștea provocată de starea mea.

— Arăt chiar atât de îngrozitor? am întrebat încet când s-a apropiat de pat.

— Nu mai vorbi prostii! a spus el, aplecându-se să mă sărute în fugă pe cap.

— Să-l fi văzut pe tipul celălalt! am spus, apoi m-am auzit râzând fals.

— După cum te-ai prăbușit aseară, mă așteptam la mult mai rău.

— E reconfortant să aud asta. De ce nu m-ai sunat azi?

— Pentru că, după spusele sorei de salon, n-ai fost cu noi până după trei...

— Dar după trei...

— Conferințe, termene-limită, de scos paginile mele. Se cheamă muncă.

— Vrei să spui, ca mine? Eu sunt acum pentru tine muncă, așa-i?

Tony a inspirat adânc, supărat; un mod de a mă informa că nu-i plăcea cursul pe care îl lua această conversație. Dar în ciuda stării mele de apatie, indusă de medicamente, am continuat să fac pe vexata. Pentru că, în acel moment, eram foarte furioasă pe toți și pe toate – mai ales pe bărbatul sfios care ședea pe marginea patului meu, care mă băgase în beleaua asta lăsându-mă gravidă. Rahatul egoist. Javra. Un...

Și eu credeam că pilulele astea te calmează de tot...

— Ai putea să mă întrebi dacă fătul e bine, am spus, glasul meu având un ton de un calm indiferent.

Tony a inspirat iarăși adânc, exasperat. Fără doar și poate, număra minutele până putea s-o șteargă din locul ăsta și să scape de mine încă o noapte. Apoi, dacă nu-l părăsea norocul, mâine s-ar fi putut să cad iarăși în nas și aș fi fost încarcerată încă vreo două zile.

— Am fost îngrijorat pentru tine, să știi, a spus el.

— Bineînțeles că știu. Fiindcă radiezi îngrijorare, Tony.

— Aceasta e ceea ce se cheamă „șoc posttraumatic”?

— O, ce să spun! Încerci să mă etichetezi. Domnișoara cu sticleți la cap. Blestemi ziua în care m-ai cunoscut.

— Ce dracu’ ți-au dat?

Un glas din spatele lui Tony a spus:

— Valium, dacă tot ați întrebat. Și din ce tocmai am auzit fără să vreau, nu are efectul dorit.

Domnul Desmond Hughes stătea în picioare la capătul patului, cu fișa mea în mână, ochelarii lui cu lentile bifocale odihnindu-i-se pe vârful nasului.

— Copilul e bine, domnule doctor? am întrebat.

Domnul Hughes nu și-a ridicat privirea din fișă.

— Și bună-seara, doamnă Goodchild. Și, da, totul pare în regulă. S-a întors spre Tony. Dumneavoastră trebuie să fiți domnul Goodchild.

— Tony Hobbs.

— Oh, așa-i, a spus Hughes, singura confirmare a numelui lui Tony fiind un dat din cap abia perceptibil. Apoi s-a întors iar spre mine și a întrebat: și cum ne simțim astă-seară? Douăzeci și patru de ore cam mizerabile, am înțeles.

— Vorbiți-mi despre copil, domnule doctor.

— Din ce am putut să văd pe ecografi, copilul nu a pățit nimic. Am înțeles că s-a adeverit că suferiți de colestază.

— Ce e aia? am întrebat.

— Mâncărime cronică. Nu e ceva neobișnuit la femeile gravide... și deseori apare în tandem cu preeclampsia, care, așa cum poate știți, e...

— Presiune mare a sângelui?

— Foarte bine... deși, clinic vorbind, noi preferăm să-i spunem hipertensiune. Acum vestea bună e că preeclampsia se caracterizează de multe ori printr-un nivel ridicat de acid uric. Dar proba dumneavoastră de urină a fost relativ normală – de asta consider că *nu* suferiți de preeclampsie. Dar tensiunea dumneavoastră e periculos de mare. Dacă nu e ținută sub control, ar putea să vă joace oarece feste atât dumneavoastră, cât și copilului. De aceea vă prescriu un betablokant care să vă stabilizeze tensiunea, precum și o antihistamină, numită Piriton care să vă ușureze colestaza. Și aș vrea să luați și 5 mg de Valium, de trei ori pe zi.

— Nu mai iau Valium.

— Și de ce?

— Pentru că nu-mi place.

— Există o mulțime de lucruri în viață care nu ne plac, doamnă Goodchild... cu toate că sunt

benefice...

— Ca spanacul, vreți să spuneți?

Tony a tușit nervos.

— Ăă, Sally...

— Ce?

— Dacă domnul Hughes crede că Valiumul o să-ți facă bine...

— Să-mi facă bine? Tot ce face e să mă amuțească.

— Serios? a spus domnul Hughes.

— Foarte amuzant, am spus.

— Nu căutam să fiu amuzant, doamnă Goodchild...

— *Domnișoară* Goodchild, am spus. El e Hobbs, eu sunt Goodchild.

Un schimb rapid de priviri între Tony și doctor. Oh, Doamne, de ce mă port așa de *ciudat*?

— Scuze, domnișoară Goodchild. Și, desigur, nu vă pot forța să luați o substanță pe care nu vreți să o luați. Totuși, părerea mea bazată pe observațiile clinice e că vă va micșora într-o anumită măsură stresul...

— În timp ce părerea mea *imediată* este că Valiumul îmi face ceva rău la cap. Așa că, *nu...* nu mă mai ating de el.

— E dreptul dumneavoastră – dar înțelegeți, vă rog, eu cred că nu e înțelept.

— Am notat, am spus încet.

— Dar Piritonul îl veți lua?

Am dat din cap.

— În fine, măcar e ceva, a spus Hughes. Și vom continua să tratăm colestaza cu loțiune de calamină.

— Bine, am spus iar.

— Oh, un ultim lucru, a spus Hughes. Trebuie să înțelegeți că hipertensiunea este extrem de periculoasă – și ar putea duce la pierderea copilului. De aceea, până veți fi adus această sarcină la termen, este esențial să vă feriți de orice solicitare emoțională sau fizică.

— Adică...? am întrebat.

— Adică, nu puteți să lucrați până după...

L-am întrerupt.

— *Nu pot să lucrez?* Sunt jurnalistă – *correspondent*. Am responsabilități...

— Da, aveți, a spus Hughes, întrerupându-mă. Responsabilități față de dumneavoastră și copilul dumneavoastră. Însă, deși vom putea să tratăm boala dumneavoastră pe cale *chimică*, esența problemei este că numai odihna completă la pat vă va feri de pericol. Și de aceea o să vă ținem în spital pe durata...

M-am uitat lung la el, uluită.

— Pe durata sarcinii? am întrebat.

— Mă tem că da.

— Dar asta înseamnă încă aproape trei săptămâni. Și pur și simplu nu pot să renunț la muncă...

Tony a pus o mână liniștitoare pe umărul meu, oprindu-mă să spun mai multe.

— Ne vedem mâine, la vizită, domnișoară Goodchild, a spus Hughes. Salutându-l din cap pe Tony, a trecut la următoarea pacientă.

— Nu cred, am spus.

Tony doar a dat din umeri.

— O vom rezolva noi, a spus. Apoi și-a aruncat privirea la ceas și a zis că trebuie să se întoarcă la ziar.

— Dar parcă spuneai că ți-ai dat deja paginile la tipar?

— N-am spus asta. Oricum, cât ai fost în stare de inconștiență, viceprim-ministrul rus a fost descoperit ca fiind implicat într-o rețea de pornografie cu minori, și între facțiunile rivale din Sierra Leone a izbucnit un mic război...

— Ai un om la fața locului în Freetown?

— Un fustangiu. Jenkins. Nu e rău, pentru un nesian. Dar dacă treaba explodează într-un război în toată legea, cred că va trebui să trimitem un om de-al nostru.

— Tu, poate?

— În vis.

— Dacă vrei să te duci, du-te. Nu mă lăsa să te opresc.

— N-aș vrea, crede-mă.

Tonul lui era liniștit, dar tăios. Era prima dată când își exprima clar sentimentele de îngărădire. Sau, cel puțin, așa am interpretat eu.

— Ei bine, îți mulțumesc că ai clarificat lucrurile, am spus.

— Știi la ce mă refer.

— Nu, de fapt, nu știu.

— Sunt redactorul-șef pe probleme externe – și redactorii-șefi pe probleme externe nu se duc să scrie despre un rahat de încăierare cu arme în Sierra Leone. Însă ei chiar trebuie să se întoarcă la birou să-și dea paginile la tipărit.

— Atunci, du-te. Nu mă lăsa să te opresc.

— Este a doua oară în seara asta când spui lucrul acesta. A pus pe marginea patului ziarele și florile ofilite aduse în dar. Apoi m-a sărutat iarăși în fugă pe frunte.

— Mă întorc mâine.

— Sper.

— Am să te sun dimineață la prima oră și să văd dacă pot să ajung aici înainte de a mă duce la muncă.

Dar nu m-a sunat. Când, la opt și jumătate, am sunat acasă, nu a răspuns nimeni. Când am sunat, la nouă și jumătate, la ziar, Tony nu era la birou. Iar când l-am căutat pe mobil, am fost conectată la căsuța lui vocală. Așa că am lăsat un mesaj lapidar: „Stau aici, deja plictisită de moarte, și mă întreb unde naiba ești? Și de ce nu răspunzi la telefon? Te rog să mă suni de-ndată, și chiar aș vrea să știu pe unde umblă soțul meu”.

După vreo două ore, a sunat telefonul de la căpătâiul patului. Tony părea la fel de neutru ca Elveția.

— Bună, a spus el. Scuze că n-am fost disponibil mai devreme.

— Știi, te-am sunat acasă la opt și jumătate dimineața și am descoperit că nu e nimeni acasă.

— Ce zi e azi?

— Miercuri.

— Și ce fac eu în fiecare miercuri?

Nu a fost nevoie să-i furnizez un răspuns, fiindcă știa că eu cunosc răspunsul: lua micul dejun cu directorul-șef al ziarului. Un mic dejun la Savoy care începea întotdeauna la nouă. Ceea ce însemna că Tony pleca inevitabil de acasă în jur de opt. *Tâmpito, tâmpito, tâmpito... de ce-l cauți pe dracu'?*

— Îmi pare rău, am spus.

— Nu-ți face griji, a zis el, pe un ton tot foarte detașat, aproape dezinteresat. Cum te simți?

— Mă simt tot ca un rahat. Dar mâncărimea e sub control, mulțumită loțiunii cu calamină.

— Este mare lucru, cred. Când e programul de vizită?

— Chiar acum.

— Păi, trebuie să iau masa cu individul care este responsabil cu problemele din Africa la Ministerul de Externe. Dar pot să anuliez.

M-am întrebat imediat: de ce nu mi-a spus ieri de masa asta? Poate că nu a vrut să-mi dea de știre, pe loc, că nu o să mă poată vizita dimineată. Poate că masa a fost o treabă de ultim moment, dată fiind situația din Sierra Leone. Sau poate că... oh, Doamne, nu știu. Asta era chestiunea majoră cu Tony: *Nu știu*. Părea să trăiască după un vâl. Sau erau de vină oboseala mea provocată de hipertensiune, ca să nu mai vorbesc de *colestaza mea*, și toate celelalte care făceau acum parte integrantă din această sarcină de toată minunea? Oricum, nu eram gata să ridic iar temperatura emoțională stârnind un tărăboi pe tema imposibilității lui de a ajunge aici imediat. Pentru că nu plecam nicăieri.

— Nu e nevoie, am spus. Ne vedem diseară.

— Ești sigură? m-a întrebat el.

— Am să o sun pe Margaret, să văd dacă poate să-mi facă o vizită după-amiază.

— Îți aduc ceva?

— Ia ceva bun de la Marks and Spencer.

— N-am să întârzii prea mult.

— Asta-i bine.

Firește, Margaret a fost la spital într-o jumătate de oră de la telefonul meu. A încercat să nu-și trădeze șocul când m-a văzut, dar nu a reușit.

— Trebuie să știu un lucru, a spus ea.

— Nu – nu Tony mi-a făcut asta.

— Nu trebuie să-l aperi, să știi.

— Nu îl apăr – *sincer*. Apoi i-am povestit despre mica mea interacțiune fermecătoare cu Hughes și cum am refuzat să devin cetățean al Națiunii Valium.

— Ai făcut al naibii de bine să refuzi chestia aia, dacă îți provoacă agitație, a spus ea.

— Poți fi sigură că de la Valium devin agresivă.

— Cum a tratat Tony toate astea?

— Într-un fel foarte englezesc, foarte flegmatic. Între timp, încep încetișor să intru în panică... nu doar la gândul odihnei la pat, impusă, de trei săptămâni aici, ci și fiindcă îmi dau seama că ziarului nu o să-i placă faptul că sunt scoasă din funcțiune.

— De bună seamă, *Post* nu te poate lăsa pe-afară.

— Pui pariu? Financiar, e strâns cu ușa, ca toate ziarele în ziua de azi. Umblă zvonul că oamenii din conducere se gândesc să reducă secțiunile din străinătate. Și sunt convinsă că, odată ieșită din peisaj în următoarele câteva săptămâni, nu vor ezita o clipă să mă dea afară.

— Dar, de bună seamă, vor trebui să-ți ofere o rezolvare de vreun fel.

— Nu dacă sunt la Londra.

— Te repezi să tragi concluzii.

— Nu – sunt doar o yankee realistă, ca de obicei. Exact cum știu și că, din cauza ipotecii și a renovărilor, banii de rezervă or să se topească.

— Păi, atunci, lasă-mă să fac ceva ca să-ți mai ușurez puțin viața în spital. Lasă-mă să plătesc o rezervă personală aici, pe următoarele câteva săptămâni.

— Ai voie să accezi la o rezervă personală?

— Am făcut-o când am avut copii înscriși la serviciul medical de stat. Și nici nu e așa de scump. În jur de patruzeci de lire pe noapte, maxim.

— Totuși, în trei săptămâni sunt o grămadă de bani.

— Lasă-mă pe mine să-mi fac griji pentru asta. Important e că acum trebuie să fii cât mai ferită de stres... iar faptul că vei fi singură într-o rezervă va ajuta în mod sigur.

— Adevărat – dar să zicem că mândriei mele nu-i place ideea de a accepta pomană de la tine?

— Nu e pomană. E un dar. Un dar înainte de a-mi lua adio de la acest oraș.

Asta m-a dat gata.

— Ce tot spui acolo? am întrebat.

— Suntem transferați înapoi la New York. Alexander a auzit vestea abia ieri.

— Când anume? am întrebat.

— Peste două săptămâni. La firmă s-a făcut o mare epurare, și Alexander a fost făcut partener senior, șeful departamentului de litigii. Și cum anul școlar e la mijloc, ne expediază pe toți o dată.

Acum m-a cuprins neliniștea. Margaret era singura mea prietenă din Londra.

— Nasol! am spus.

— Cam așa e, a zis ea. Pentru că, așa mult cum mă plâng eu la Londra, știu că o să-i duc dorul de îndată ce ne instalăm iar în suburbii, și mă transform într-o mamă amatoare de fotbal, și încep să îi urăsc pe toți încuiații pe care-i întâlnesc în Chappaqua, și mă tot întreb de ce toată lumea arată la fel.

— Alexander nu poată să ceară să mai rămână aici?

— Nicio șansă. Nu te pui cu firma. Crede-mă, de acum în trei săptămâni am să te invidiez *enorm*. Cu toate că orașul ăsta poate să fie absolut înnebunitor, e întotdeauna interesant.

Când a ajuns Tony, în seara aceea, la spital, fusesem deja transferată într-o rezervă cât se poate de agreabilă. Însă când soțul meu m-a întrebat cum s-a produs promovarea – și i-am povestit despre larghețea lui Margaret –, reacția lui a fost neașteptată și negativă.

— Și de ce naiba face ea asta?

— E un dar. Pentru mine.

— Ce ai făcut, ți-ai recunoscut sărăcia în fața ei?

— Tony, nu e nevoie să...

— Asta ai făcut?

— Chiar crezi că aș fi făcut așa ceva?

— Ce să zic, e clar că i-a fost așa de milă de tine încât...

— Cum am spus: *e un dar*. Felul ei foarte amabil de a mă ajuta...

— Nu-l acceptăm.

— Dar de ce?

— Fiindcă nu accept pomană de la o americancă bogată...

— Nu e *pomană*. E prietena mea și...

— Am să plătesc eu rezerva.

— Tony, factura e deja achitată. Deci, care-i marea problemă?

Tăcere. Știam că marea problemă era mândria lui Tony. Oricum el nu avea să recunoască așa ceva. A spus doar:

— Aș fi vrut să discuți cu mine, amănunțit, treaba asta.

— Ei bine, n-am primit vești de la tine toată ziua – și până am fost mutată aici, unde e un telefon lângă pat, mi-a fost cam greu să mă ridic să dau telefoane. Mai ales că mi s-a poruncit să nu mă prea mișc.

— Cum te simți?

— Cu mâncărimea e ceva mai bine. Și sunt multe motive să fiu mulțumită că am plecat din salonul ăla prăpădit.

Pauză. Tony mi-a evitat privirea.

— Pe cât timp a plătit Margaret rezerva?

— Trei săptămâni.

— Ei bine, după aceea am să plătesc eu tot.

— Grozav, am spus încet, eschivându-mă de la tentația de a adăuga: orice te face pe *tine* fericit, Tony.

În loc de asta, am arătat spre punga de la Marks and Spencer's, din mâna lui, și am întrebat: cina, sper?

În seara aceea, Tony a stat o oră – destul de mult ca să se uite cum înfulecam sendvișul și salata pe care mi le-a adus. În plus, m-a informat că îl sunase pe A.D. Hamilton la *Post* pentru a-i face cunoscut că fusesem dusă în grabă la spital seara trecută.

— Sunt sigură că părea nefericit, am spus.

— Ce să zic, n-aș putea spune că radia o îngrijorare colosală...

— I-ai spus ceva despre faptul că în următoarele câteva săptămâni am să fiu scoasă din funcțiune? am întrebat.

— Nu sunt chiar atât de tâmpit.

— O să trebuiască să-l sun personal pe redactorul-șef.

— Așteaptă câteva zile până te simți puțin mai bine. Ești zdruncinată.

— Ai dreptate. Sunt. Și tot ce vreau acum este să adorm și să mă trezesc peste trei săptămâni, și atunci să descopăr că nu mai sunt însărcinată.

— O să fii bine, a spus el.

— Sigur – o dată ce n-am să mai arăt ca o nevastă bătută.

— Oricum, nimeni n-ar crede treaba cu „nevasta bătută”.

— De ce?

— Fiindcă ești mai voinică decât mine.

Am reușit să râd, remarcând abilitatea soțului meu de a-mi distrage atenția, cu umor, ori de câte ori viram spre ceartă sau când simțea că devin excesiv de îngrijorată cu privire la ceva. Însă, deși acum mă îngrijorau o mulțime de lucruri, eram prea obosită pentru a începe să înșir tot ce mă preocupa – de la starea fizică și teama mea de a pierde copilul până la cum avea să reacționeze *Post* la absența mea medicală prelungită, ca să nu mai spun de amănuntele domestice banale, precum starea casei noastre, pe jumătate terminată. M-a cuprins un val de epuizare, și i-am spus lui Tony că ar fi mai bine să mă culc. M-a sărutat oarecum indiferent pe frunte și a zis că o să treacă mâine dimineață înainte de a se duce la lucru.

— Adu toate cărțile pe care le găsești, am spus. Trei săptămâni aici or să fie lungi.

Apoi am dormit zece ore-n șir, trezindu-mă abia după ce s-a crăpat de ziuă, cu un amestec de veselie moleșită și uimire pură că dormisem atât de mult. M-am dat jos din pat. Am intrat în baia rezervei. M-am uitat la fața diformă din oglindă. Am simțit ceva vecin cu disperarea. Am făcut un pipi. Mâncărimea a reînceput. M-am întors în pat și am chemat sora. A venit și m-a ajutat să îmi trag în sus cămașa de noapte, apoi mi-a întins pe burtă loțiune ce conținea calamină. Am luat două tablete de Piriton și am întrebat-o pe soră dacă e cu putință să primesc o cană de ceai și o felie sau două de pâine prăjită.

— Nicio problemă, a spus ea, ieșind să-mi aducă.

Cât am așteptat să sosească micul dejun, m-am uitat pe fereastră. Nu ploua, dar la ora șase și trei minute era încă beznă. M-am pomenit deodată gândindu-mă că, oricât ne-am strădui, niciodată nu putem să avem cu adevărat prea mult control asupra traiectoriei vieții noastre. Ne putem amăgi cu gândul că suntem căpitanul care stă la cârmă și direcționează cursul destinului nostru... dar hazardul specific tuturor lucrurilor ne împinge în locuri și situații în care niciodată nu ne-am așteptat să ne găsim.

Ca aceasta.

Tony a sosit în acea dimineață la ora nouă, aducând ziarele, trei cărți și laptopul meu. Am stat numai douăzeci de minute împreună, întrucât se grăbea să ajungă la ziar. Totuși, a fost drăguț, deși într-un fel grăbit, și, din fericire, nu a mai spus nimic despre mica noastră ceartă de ieri, pe tema afacerii cu rezerva. A stat pe marginea patului și m-a ținut de mână. Mi-a pus toate întrebările potrivite despre cum mă simt. Părea mulțumit să mă vadă. Iar când l-am implorat să mențină presiunea asupra constructorilor și decoratorilor (deoarece ultimul lucru pe care mi-l doream era să mă întorc pe un șantier de construcții cu

un copil în brațe), m-a asigurat că o să aibă grijă să se țină toți de treabă.

Când a plecat, am simțit clar o undă de invidie. El se ducea în lumea de toate zilele, pe când mie îmi era interzis să fac ceva productiv. Odihnă totală la pat. Absolut nicio activitate fizică. Nimic stresant care să îmi urce tensiunea la niveluri stratosferice. Pentru prima dată în viața mea de adult, eram ținută la pat. Și eram deja plictisită de încarcerarea mea.

Totuși, aveam o treabă foarte importantă de rezolvat. Așa că în acea dimineață, mai târziu, i-am trimis un e-mail lui Thomas Richardson, redactorul-șef de la *Post*, în care i-am explicat situația mea medicală și că am să stau pe tușă până la sosirea copilului. De asemenea, l-am asigurat că situația asta era cauzată în întregime de împrejurări mai presus de controlul meu, că am să mă întorc la post de îndată ce mi se termină concediul de maternitate, și că, în calitate de persoană care și-a petrecut întreaga viață profesională vânând teme de reportaje, nu-mi pică prea bine să fiu închisă ca într-un țarc într-o rezervă de spital.

Am citit de mai multe ori, cu atenție, e-mail-ul, asigurându-mă că scrisesem exact ce trebuie, accentuând faptul că voiam să mă întorc imediat la muncă. De asemenea, am alăturat numărul de telefon al spitalului, în caz că ar fi vrut să mă contacteze. După ce l-am expediat pe acesta, i-am scris un scurt mesaj lui Sandy, spunându-i că Legea lui Murphy tocmai se adevărase în cazul sarcinii mele și detaliind evenimentele pline de haz din ultimele patruzeci și opt de ore. I-am dat și numărul de la Mattingly. „Toate telefoanele sunt acceptate cu recunoștință, mai ales că sunt condamnată la trei săptămâni *la pat*”, am scris.

Am expediat mesajul. Trei ore mai târziu a sunat telefonul și, la celălalt capăt al firului, era sora mea.

— Doamne sfinte, a spus Sandy, chiar te pricepi să-ți complici viața.

— Crede-mă, aici nu a fost vorba de încăpățânare.

— Și ți-ai pierdut și renumitul simț al umorului.

— Oare cum s-o fi întâmplat?

— Dar să nu te joci cu asta. Preeclampsia e chestie serioasă.

— Este preecampsie *la limită*.

— Totuși, e destul de periculoasă. Așa că, prima dată în viața ta, ar fi bine să nu o mai faci pe Fata de acțiune și să asculți ce-ți spune doctorul. Cum face față Tony la asta?

— Nu rău.

— Oare detectez o notă de nesiguranță în glasul tău?

— Poate. Pe de altă parte, e foarte ocupat.

— Adică...?

— Nimic, nimic. Probabil că în clipa de față sunt doar excesiv de sensibilă la toate.

— Încearcă să iei cu ușurință lucrurile, bine?

— Nici nu prea pot să fac altceva.

Mai târziu în acea după-amiază, am primit un telefon de la secretara lui Thomas Richardson. Mi-a spus că el era plecat cu treburi la New York și că avea să lipsească vreo câteva zile. Dar îi citise e-mail-ul meu, și el voia să știu că e îngrijorat de starea mea, și că acum nu trebuie să mă gândesc la nimic, decât să mă fac bine. Când am întrebat dacă pot să vorbesc personal cu domnul Richardson după întoarcerea sa, ea a tăcut o clipă, apoi a spus:

— Sunt sigură că o să ia el legătura cu dumneavoastră.

Acel comentariu m-a săcâit toată ziua. Seara, în timpul vizitei lui Tony, l-am întrebat dacă detectează ceva sinistru în spatele răspunsului ei.

— Adică, de ce n-a spus direct: „Știu că vrea să vă concedieze”? a spus el.

— Cam așa ceva, da.

— Fiindcă probabil *nu* are de gând să te concedieze.

— Dar felul în care a spus „*Sunt sigură că o să ia el legătura cu dumneavoastră*“ a sunat al naibii de prevestitor de rău.

— Dar nu ți-a spus că Richardson ți-a transmis să nu te gândești la nimic altceva acum?

— Da, dar...

— Ei bine, are dreptate. N-ar trebui să te gândești deloc la asta. Fiindcă nu o să-ți faci bine și, în plus, chiar și dacă se întâmplă ceva sinistru, nu poți să faci nimic.

Asta era adevărat. Acum nu puteam să fac absolut nimic, în afară de a zăcea în pat și a aștepta sosirea copilului. Era cea mai ciudată, cea mai absurdă senzație – să fii închis și să fii silit să nu faci nimic. De când începusem să muncesc, lucrasem aproape zi-lumină, nepermițându-mi perioade prelungite de timp morți – bunii timp morți de altădată –, darămite o săptămână sau două de trândăvie pură. Trebuia mereu să fiu activă, trebuia mereu să realizez ceva – dependența mea de muncă fiind susținută de frica încetinirii ritmului, pierderii avântului. Această dorință de a fi veșnic în mișcare nu își avea rădăcinile în vreo nevoie psihologică de a evita autoexaminarea sau de a *fugi de adevărata eu*. Pur și simplu, îmi plăcea să fiu activă. Îmi pria să am un scop – să am un tipar și un obiectiv pentru ziua respectivă.

Dar acum, timpul se dilatase brusc. Îndepărtată de toate solicitările profesionale și casnice, fiecare zi în spital părea mult prea vastă ca să fie pe placul meu. Nu existau nici termene-limită, nici întâlniri de respectat. În schimb, prima săptămână se strecura în următoarea. Aveam un șuvoi constant de cărți de citit. Puteam să ajung la zi cu numerele din ultimele patru luni ale *New Yorker*. Și am devenit repede dependentă de Radio 3 și Radio 4, ascultând cu aviditate emisiuni care tratau serios probleme obscure de grădinarit sau prezentau o dezbatere spirituală și documentată despre toate versiunile existente ale Simfoniei a unsprezecea a lui Șostakovici. Și era telefonul zilnic de la Sandy. Margaret – binecuvântată fie ea – reușea să ajungă la spital de patru ori pe săptămână. Iar Tony venea la mine în fiecare seară. Sosirea lui, după program, era unul dintre punctele de maximă luminozitate ale zilei mele de spital, altfel prozaice. Se străduia mereu să stea o oră – dar de multe ori era nevoit s-o șteargă înapoi la birou sau să se ducă la vreo cină de interes profesional. Dacă nu părea preocupat, era amuzant și afectuos în limite rezonabile. Știam că tipul era foarte presat la ziar. Și știam că drumul din Wapping până în Fulham îi mânca o oră din timp. Și cu toate că nu voia să recunoască deschis, simțeam că se întreba în gând în ce naiba se vârâse – cum, în mai puțin de un an, viața lui, odinioară autonomă, de corespondent extern se transformase în una plină ochi de același fel de preocupări cotidiene caracteristice vieții majorității oamenilor. Însă el a vrut asta, *corect*? El a fost cel care a adus toate argumentele convingătoare în privința venirii la Londra și a traiului sub același acoperiș ca soț și soție. Iar după îndoielile de la început, am acceptat întru totul acele argumente. Pentru că am vrut.

Însă acum...

Acum încă mai voiam toate astea. Dar voiam și un sentiment de implicare din partea soțului meu – de preocupări comune împărtășite. Totuși, ori de câte ori îl întrebam dacă îl îngrijorează ceva, făcea ca-ntotdeauna: mă asigură că „*Totul e bine*”. Și pe urmă schimba subiectul.

Totuși, când era în formă, Tony era cea mai bună companie existentă. Până trebuia să vorbim despre ceva domestic și serios. Ca de pildă situația mea de la *Boston Post*.

La vreo zece zile după ce i-am trimis acel prim e-mail lui Thomas Richardson, am devenit tot mai îngrijorată de faptul că încă nu mă sunase – cu toate că și Margaret, și Sandy m-au asigurat că nu voia să îmi tulbure convalescența.

— Concentrează-te doar pe a te simți mai bine, mi-a spus Sandy.

— Dar *mă simt* mai bine, am spus, și nu mințeam. Nu numai că mâncărimea dispăruse, în sfârșit, dar îmi și recăpătăm echilibrul (și fără ajutorul Valiumului). Mai grăitor, betabloacantele își făceau treaba,

deoarece tensiunea îmi scăzuse treptat – până în punctul în care, la sfârșitul celei de-a doua săptămâni, era doar puțin peste limitele normale. Lucrul acesta l-a încântat enorm pe Hughes. Când m-a văzut în vizitele lui bisăptămânale – și s-a uitat în treacăt la noile niveluri de tensiune de pe fișa mea – mi-a spus că, se pare, fac „progrese splendide”.

— Este evident că v-ați dorit stăruitor să vă faceți bine, a spus el.

— Cred că se cheamă hotărâre tipic americană, am zis, un comentariu care a reușit să smulgă de la Hughes un zâmbet.

— Indiferent ce e, recuperarea dumneavoastră este remarcabilă.

— Așadar, credeți că sarcina nu mai este în zona de pericol?

— Ei, n-am spus chiar asta, nu? Cert este că acum știm că sunteți predispusă la hipertensiune. Așa că trebuie să fim vigilenți, mai ales că vă vine foarte curând sorocul să nașteți. Și trebuie să căutați să evitați orice stres.

— Îmi dau toată silința.

Dar apoi, după două zile, m-a sunat Richardson.

— Suntem cu toții profund îngrijorați de starea ta... a spus el, începând cu obișnuitul său jargon paternal.

— Ce să spun, totul mergând bine, o să mă întorc la slujbă în maximum șase luni – și asta include și cele trei luni de concediu de maternitate.

Pe linia telefonică transatlantică a urmat o pauză și am știut că sunt condamnată.

— Mă tem că suntem nevoiți să facem câteva schimbări la secțiile noastre din străinătate – cei de la finanțe insistă să mai strângem cureaua. De aceea, am hotărât să transformăm secția din Londra într-una cu un singur corespondent. Și cum sănătatea ta te-a scos din peisaj...

— Dar, cum am spus, mă voi întoarce în șase luni.

— A.D. Este corespondentul senior al secției. Mai la obiect, el *este* la treabă acum...

Iar eu eram absolut sigură că A.D. Pusese la cale pieirea mea încă de când telefonasem că sunt bolnavă.

— Asta înseamnă că mă concediați, domnule Richardson? am întrebat.

— Sally, *te rog!* Noi suntem *Post*, nu vreun multinațional fără inimă. Noi avem grijă de ai noștri. În următoarele trei luni, îți vei primi salariul întreg. Apoi, dacă vrei să te întorci la noi, îți vom găsi un post.

— La Londra?

Altă pauză transatlantică enervantă.

— Cum spuneam, secția de la Londra va avea acum un singur corespondent.

— Ceea ce înseamnă că, dacă vreau o slujbă, va trebui să mă întorc în Boston?

— Exact.

— Dar știți că în momentul de față îmi este cu neputință. Adică, sunt măritată de doar câteva luni, și cum aștept un copil...

— Îți înțeleg foarte bine situația. Dar trebuie să o înțelegi și tu pe a mea. A fost decizia ta să te muți la Londra – iar noi am înlesnit acea decizie. Acum ai nevoie de un concediu de boală prelungit, iar noi suntem dispuși nu numai să-ți dăm salariul întreg pe trei luni, ci să-ți și garantăm o slujbă când ai să poți să lucrezi iar. Faptul că slujba nu o să fie la Londra... ei bine, tot ce pot să spun e: lucrurile se mai schimbă.

Am încheiat politicos convorbirea, mulțumindu-i pentru plata pe trei luni și spunând că va trebui să mă gândesc la oferta lui – cu toate că amândoi știam că nu am cum să o accept. Fapt care, la rândul lui, însemna că tocmai fusesem pusă pe liber de patronul meu din ultimii șaisprezece ani.

Tony a fost mulțumit să audă că, cel puțin, puteam să contribuie la ipotecă în următoarele câteva luni.

Însă eu mă întrebam îngrijorată cum o să reușim să ne acoperim multiplele cheltuieli dintr-un singur venit, o dată ce bani de la *Post* nu mai erau.

— Găsim noi o soluție, a fost răspunsul lui prea puțin liniștitor.

Și Margaret mi-a spus să nu mai îmi fac griji cu problema banilor.

— Dat fiind numărul de ziare din acest oraș, sunt sigură că până la urmă ai să găsești o colaborare. Dar numai când o să fie necesar. Tony are dreptate – ai un termen de grație de trei luni. În momentul de față, trebuie să te gândești numai să treci cu bine de următoarea săptămână. O să ai destule de învins o dată ce sosește copilul. Apropo, te-ar interesa o menajeră? O cheamă Cha, e la noi chiar de când am venit la Londra, e extrem de pricepută la ce face, și acum caută muncă suplimentară.

— Dă-mi numărul ei și am să discut cu Tony. Va trebui, de asemenea, să revăd bugetul casnic înainte de...

— Lasă-mă să plătesc eu pentru ea.

— Nici gând! După ce ai aranjat treaba cu rezerva, mă faci să mă simt ca un „caz social”.

— Hei, sunt o victimă ușoară pentru cauzele bune!

— Nu pot să accept.

— Ei bine, va trebui. Pentru că e darul meu de adio. Șase luni de Cha, de două ori pe săptămână. Și n-ai ce să faci în privința asta.

— Șase luni? Ești nebună!

— Nu – doar bogată, a spus ea râzând.

— Mă simt stânjenită.

— Asta-i o tâmpenie.

— Va trebui să discut cu Tony.

— El nu trebuie să știe că e un dar.

— Prefer să fiu cinstită cu el. Mai ales când e vorba de un astfel de lucru. Adică, nu a fost chiar încântat când a aflat că ai plătit pentru rezervă.

— Ei bine, din experiența mea, „să fii cinstită” nu e niciodată cea mai iscusită strategie conjugală... mai ales când este implicat eul masculin.

— Fie că acceptă sau nu darul, ești cea mai bună prietenă care se poate imagina. Și n-ar trebui să pleci.

— Asta e problema când ești soție corporatistă. Cei care-ți plătesc bani grei îți și dictează unde să trăiești. Cred că e ceea ce se cheamă larg faustian.

— Ești singura mea amică de aici.

— Cum ți-am spus, asta se va schimba... până la urmă. Și, hei, voi fi întotdeauna la capătul firului dacă ai nevoie de o ureche în care să urlî... deși eu sunt cea care se va îneca în temnița de înghețată de vanilie a Westchester County, și tu cea care va primi telefoane transatlantice isterice.

Două zile mai târziu a părăsit orașul. În acea seară, mi-am făcut în sfârșit curaj să-l informez pe Tony de darul de adio al lui Margaret.

— Nu vorbești serios, a spus el, părând supărat.

— Cum am spus, a fost ideea ei.

— Aș vrea să pot să cred asta.

— Tu chiar gândești că aș face ceva atât de mitocănesc precum să o conving să ne dea o menajeră pe șase luni.

— Coincidența e cam suspectă, mai ales după...

— Știu, știu – a plătit rezerva asta nenorocită. Și nu suportă ideea că există cineva care chiar îmi face viața puțin mai ușoară.

— Nu asta e problema – și o știi.

— Atunci, care e problema, Tony?

— Putem să ne permitem foarte bine să plătim o afurisită de menajeră, atâta tot.

— Nu crezi că Margaret *știe* asta? A fost pur și simplu un dar. Și, *da*, unul mult prea generos – de aceea am spus că nu-l accept până nu discut cu tine. Pentru că aveam eu o mică bănuială că ai să reacționezi exact așa.

Pauză. Mi-a evitat privirea mânioasă.

— Cum o cheamă pe menajeră? a întrebat.

I-am întins hârtia pe care Margaret scrisese numele lui Cha și numărul de telefon la care putea fi găsită.

— Am să o sun să aranjez cu ea să înceapă de săptămâna viitoare. Pe cheltuiala noastră.

N-am spus nimic. În cele din urmă, a vorbit iar.

— Redactorul-șef ar vrea să plec mâine la Haga. O călătorie rapidă de o singură noapte, să scriu un articol despre tribunalul crimelor de război. Știu că e posibil să naști în orice clipă. Dar e vorba doar de Haga. Pot să fiu aici într-o oră, dacă e nevoie.

— Sigur, am spus plat. Du-te.

— Mersi.

Apoi, a schimbat subiectul și mi-a spus o poveste destul de amuzantă despre un coleg de la ziar, care își falsificase cheltuielile. Mi-am învins tentația de a-mi arăta amuzamentul... deoarece eram încă supărată după mica noastră ceartă... și nu îmi plăcea că, încă o dată, Tony apela la obișnuitele lui trucuri „potolește-o cu umor”. Cum nu am reacționat la povestea lui, a spus:

— Ce-i cu fața asta indignată?

— La ce te aștepți, Tony?

— Nu te înțeleg...

— Ei, hai, cearta pe care tocmai am avut-o...

— Aia nu a fost ceartă. A fost doar un schimb de păreri. Oricum, e poveste veche acum.

— Nu pot să trec peste asta cum...

S-a aplecat și m-a sărutat.

— Am să te sun mâine din Haga. Și nu uita – mă găsești pe mobil dacă...

După ce a plecat, mi-am petrecut, probabil, aproape o oră reluând în minte mica noastră ciorovăială, descompunând, bucată cu bucată, cearta. Asemeni unui critic literar postmodernist, încercam să scot la lumină toate *implicațiile absconse* ale certei – și mă întrebam care o fi înțelesul fundamental. Sigur, la un nivel, această dispută izvorâse din nou din vanitatea lui Tony. Dar ce nu puteam să-mi scot din minte era înțelegerea implicită, mai cuprinzătoare a faptului că mă măritasem cu cineva cu care nu aveam un limbaj comun. Oh, amândoi vorbeam englezește. Dar în cazul nostru, nu era vorba doar de simple diferențe anglo-americane de accent. Era vorba de ceva mai profund, mai neliniștitor – teama că nu o să găsim niciodată un teren emoțional comun; că o să fim veșnic niște străini ajunși împreună din întâmplare.

— Cine cunoaște pe cineva? mi-a spus Sandy în. Timpul convorbirii noastre telefonice din acea seară. Dar când am recunoscut că începea să-mi fie din ce în ce mai greu să-l înțeleg pe Tony, a spus:

— Ei bine, uită-te la mine. Mereu l-am considerat pe Dean un tip de treabă, stabil, ușor plicticos. Dar i-am acceptat felul cuviincios de a fi plicticos, fiindcă mi-am zis: *măcar o să pot conta pe el. Va fi întotdeauna gata să mă ajute*. Iar când l-am cunoscut, exact asta căutam. Și, ce să vezi?! După zece ani de decență constantă și trei copii, hotărăște că urăște totul la viața noastră sigură și stabilă din suburbii. Așa că o cunoaște pe Fata-Natură a visurilor lui – o nenorocită de pădurăreasă din Maine – și o șterge să trăiască cu ea într-o cabană din Baxter State Park. Dacă acum îi vede pe copii de patru ori pe an, e un eveniment. Așa că, hei, măcar tu îți dai seama deja că ai de-a face cu un tip dificil. Ceea ce, după părerea mea, e un avantaj. Dar îți spun o chestie pe care deja o știi.

Poate că avea dreptate. Trebuia doar să las totul să se așeze și să intru pe tărâmul *acceptării* și al altor clișee optimiste. Ca în *privește partea luminoasă, uită de neazuri, capul sus...* genul ăla de chestie tâmpită, încrezătoare.

Am repetat și am tot repetat aceste mantre optimiste și naive. Am încercat și am tot încercat să-mi iau o mină fericită. Până când, în cele din urmă, oboseala m-a forțat să sting lumina. În timp ce mă cufundam într-un somn subțirel ca o pojghiță, un gând ciudat îmi tot zbârnâia în minte: *Sunt învinsă*.

Apoi, mi-a venit alt gând: *De ce e totul atât de flească?*

În acel moment, m-am trezit tresărind. În primele câteva secunde de după aceea, m-am gândit absentă: ăsta e ceea ce se cheamă *vis ud*^[1]. Pe urmă m-am chiorât în direcția ferestrei și am observat că afară e lumină. M-am uitat la ceasul de pe noptieră și am văzut că arăta 6:48 a.m. Pe urmă, gândul dinainte a reapărut în mintea mea:

De ce e totul atât de flească?

M-am ridicat în șezut, dintr-odată trează de-a binelea. Înnebunită, am dat la o parte pilota. Patul era complet flească. Mi se rupsese apa.

Cinci

Nu am intrat în panică. Nu am cedat tremurului sau uimirii speriate. Am întins pur și simplu mâna spre butonul de apel. Apoi am ridicat receptorul și am format numărul de mobil al lui Tony. Era ocupat, așa că am telefonat pe linia lui directă de la ziar și i-am lăsat un mesaj scurt pe căsuța vocală.

— Bună, sunt eu, am spus, cu glas calm, încă. Se întâmplă... așa că te rog să vii la Mattingly de îndată ce ajungi înapoi la Londra. Treaba e clară.

În timp ce puneam jos receptorul, a apărut o moașă. A aruncat o privire spre așternuturile ude și a întins mâna după telefon. Puțin după aceea au sosit doi infirmieri. Au ridicat lateralele patului, i-au deblocat roțile și m-au scos din rezervă, străbătând diverse coridoare înainte de a mă lăsa în sala de nașteri. Pe drum, am început să simt o contracție care se tot intensifica. Până când ușile batante s-au închis în urma mea, durerea se intensificase în așa măsură, încât mă simțeam de parcă un extraterestru îmi strângea, ca într-un clește, măruntaiele, cu pumnul lui noduros, hotărât să îmi arate noi frontiere ale chinului. La fața locului a venit imediat o moașă – o femeie mignonă de origine asiatică. De pe o măsuță mobilă din apropiere a înhățat un pachet cu mănuși chirurgicale, a rupt ambalajul, și-a pus mănușile și m-a informat că o să facă o inspecție rapidă cervixului meu. Deși sunt convinsă că încerca să fie cât se poate de blândă, degetele ei tot erau ca niște gheare foarte ascuțite. Am reacționat corespunzător.

— Vă supără foarte tare, da? a întrebat ea.

Am dat din cap.

— Am să chem un doctor să vă vadă de îndată ce...

— Copilul e bine?

— Sunt sigură că totul e...

Încă o contracție înnebunitoare. Am reacționat zgomotos, apoi am întrebat:

— Mi se poate face o anestezie epidurală acum?

— Până nu vă consultă doctorul...

— *Te rog...*

— Am să văd ce pot să fac.

Dar au trecut zece minute cumplite până s-a întors cu o brancardă... moment în care chinurile mele erau atât de mari, încât aș fi semnat un document în care recunoșteam că sunt cauza tuturor lucrurilor, de la Revoluția Franceză la încălzirea globală.

— Unde ai fost? am întrebat cu glasul brutal și strident.

— Liniștiți-vă, vă rog, a spus ea. Mai avem trei femei înaintea dumneavoastră, care așteaptă ecografie.

— Nu vreau ecografie. Vreau o anestezie epidurală.

Dar am fost trimisă repede direct la ecograf, unde burta mi-a fost unsă cu gel, și pe piele mi s-au aplicat două tampoane mari. În încăperea a intrat un bărbat masiv, obez, cu jachetă albă. Pe sub jachetă purta o cămașă Viyella în carouri și cravată tricotată. Era încălțat cu cizme de cauciuc, verzi. Fără jachetă, ar fi putut să treacă drept un membru al boierimii rurale. Cu excepția faptului că avea cizmele împroșcate cu sânge.

— Eu sunt domnul Kerr, a spus el, vioi. Azi sunt locțiitorul domnului Hughes. Suntem cu inima cât un purice, așa-i?

Dar a fost brusc întrerupt de tehnicianul de la ecograf, care a spus acea frază pe care niciodată nu vrei să auzi un tehnician sanitar spunându-i-o unui doctor:

— Cred că ar trebui să vedeți asta, domnule.

Domnul Kerr s-a uitat pe ecran, făcând pentru o clipă ochii mari, apoi s-a îndepărtat și a trecut cu calm la acțiune. A vorbit repede cu o soră – și, spre marea mea groază, l-am auzit rostind vorbele: „Resuscitatorul de copii”.

— Ce se petrece? am întrebat.

Domnul Kerr s-a apropiat de mine și a spus:

— Trebuie să te consult chiar acum. S-ar putea să fie cam neplăcut.

Și-a introdus degetele în mine și a început să apese și să sondeze. Eram pe cale să cer informații despre ce naiba se petrecea, dar alt val de durere m-a făcut să țip cât mă ținea gura.

— Anestezistul o să fie aici cât ai zice pește, a spus domnul Kerr. Pentru că trebuie să facem o cezariană de urgență.

Până să apuc să reacționez la asta, mi-a explicat că ecografia arătase că era posibil să fie cordonul ombilical în jurul gâtului copilului.

— Copilul va muri? am întrebat, întrerupându-l.

— La ecograf se vede o bătaie regulată a inimii. Totuși, trebuie să ne mișcăm repede, pentru că...

Nu a apucat să termine fraza, căci ușile s-au deschis și au intrat în grabă doi infirmieri cu niște cărucioare-brancardă. Primul a fost tras lângă mine. Apoi a sosit o indiană micuță de statură, în halat alb, și a venit lângă pat.

— Sunt doctor Chaterjee, medicul anestezist, a spus ea. Încă puțin și scăpați.

Mi-a șters dosul mâinii stângi cu un ghemotoc de vată.

— Acum, o mică înțepătură, a spus ea, în timp ce înfîgea un ac în mâna mea. Acum începeți să numărați de la zece în jos.

Am făcut ce mi s-a spus, îngânând: *zece, nouă, opt...*

Și pe urmă lumea s-a înnegrit.

E ciudat să fii înlăturat din lume, un răstimp, pe cale chimică. Sub anestezie nu visezi, și nici nu ai măcar noțiunea trecerii timpului. Ai intrat în împărăția nimicului, unde toate gândurile, temerile și grijile nu-ți pot invada psihicul. Spre deosebire de acea stare ușor de pătruns, numită somn, ești menținut în viață suspendată chimic. Ceea ce – după chinul cumplit din ultima oră – mi-a convenit de minime.

Până m-am trezit.

Mi-au trebuit câteva clipe să-mi dau seama unde mă aflu – mai ales că prima priveliște a lumii pe care am avut-o a fost o pereche de tuburi fluorescente, strălucitoare, aflate deasupra mea. Aveam ochii pe jumătate lipiți, fapt care făcea ca totul să pară încețoșat, neclar. Mai grăitor, capul îmi era înfășurat într-un giulgiu de ceață ciudată – ceea ce făcea ca toate glasurile să pară de plumb, apăsătoare, determinându-mă să mă întreb (în primele câteva minute de când mi-am recăpătat cunoștința) unde naiba mă aflu. Treptat, piesele puzzle-ului au început să se îmbine: spital, salon, pat, durere de cap, corp suferind, copil...

— Soră! am urlat, chinuindu-mă să ajung la butonul de la marginea patului, în timp ce făceam asta, mi-am dat seama că din ambele brațe îmi ieșeau niște furtunașe, iar partea de jos a corpului era tot amorțită.

— Soră!

După câteva clipe, la patul meu a sosit o femeie drăgălașă, afro-caraibiană.

— Bine ați revenit, a spus ea.

— Copilul meu?

— Băiat. Trei kilograme, șase sute cincizeci și șapte grame. Felicitări.

— Pot să-l văd acum?

— E la Terapie intensivă. E doar o treabă de rutină, după o naștere complicată.

— *Vreau să-l văd. Acum. Apoi, am adăugat: te rog.*

Sora m-a privit cu atenție.

— Am să văd ce pot să fac.

S-a întors după câteva minute.

— Domnul Kerr vine să vă vadă.

— Reușesc să-mi văd copilul?

— Vorbiți cu domnul Kerr.

Tocmai atunci a sosit și el. Aceași jachetă albă, aceeași cămașă, aceleași cizme de cauciuc – numai că de data asta mai pătate de sânge ca înainte... fără doar și poate, mulțumită mie.

— Cum te simți acum?

— Îmi spuneți despre fiul meu?

— O cezariană absolut simplă... Iar cordonul din jurul gâtului lui nu era atât de strâns cum m-am temut.

Așa că, pe total...

— Atunci de ce e la Terapie intensivă?

— Terapie postoperatorie standard – mai ales pentru un nou-născut după o naștere dificilă. A trebuit să-l ventilăm imediat după naștere...

— Să-l ventilați?

— Să-i dăm oxigen. A sosit cam moale, totuși a răspuns bine la ventilație...

— Așadar, e posibil ca acel cordon din jurul gâtului să-i fi afectat creierul?

— Cum spuneam înainte, am fost încântat să descopăr că nu se înfășurase strâns în jurul gâtului fiului dumitale. Dar i-am făcut deja o ecografie pentru a ne asigura că nu exista sânge pe creier...

— Era?

— Nu, ecografia a fost total negativă. Mai la obiect, scorul APGAR al lui a fost complet normal.

— Ce anume?

— APGAR-ul este un fel de listă de control pe care i-o întocmim fiecărui copil nou-născut, măsurând lucruri precum pulsul, reflexele, respirația și aspectul general. Cum spuneam, fiul dumitale s-a încadrat ușor în limitele normale. Și, într-o zi sau două, o să-i facem o EEG și un RMN, doar ca să ne asigurăm că la nivel neurologic totul funcționează corespunzător. Dar, în clipa de față, eu aș căuta să nu-mi fac griji pentru astfel de lucruri.

Mă lași?...

— Trebuie să-l văd.

— Sigur. Dar cred că-ți dai seama că s-ar putea ca înfățișarea lui de acum să te tulbure. La urma urmei, secția de Terapie intensivă pediatrică nu e cel mai plăcut loc.

— Am să mă descurc.

— În regulă. Dar te rog să înțelegi că, o săptămână sau două, va trebui să iei lucrurile foarte ușor. Tocmai ai făcut o operație serioasă.

S-a întors și a dat să plece. Dar apoi s-a întors brusc și a spus:

— Oh, apropo – felicitări. Tatăl nu a dat încă niciun semn?

— Nu a sunat la spital? am întrebat-o pe soră.

— N-am auzit, a spus ea. Dar am să le întreb pe kolegele mele. Și dacă îmi scrieți numărul lui, am să-l sun eu din nou.

M-am uitat la ceasul din perete. Șase și un sfert.

— N-aș putea să îl sun eu?

Dar în timp ce spuneam asta, au apărut doi infirmieri, trăgând după ei un scaun cu rotile. Acesta era construit anume pentru a transporta un pacient conectat la diverse tuburi de dren, deoarece era prevăzut cu un cadru de care puteau fi atârinate flacoane cu plasmă și glucoză.

— Lăsați că-l sun eu, a spus sora. Tipii ăștia vor avea iar nevoie de scaun în scurtă vreme. Nu-i așa?

— Întotdeauna e cerere mare de cele mai bune dintre scaunele noastre cu roțile, a spus unul dintre infirmieri adăugând: haide, iubire. Să te ducem sus să-ți vezi copilul.

Sora mi-a întins un carnet și un pix. Am scris repede numărul lui Tony de la muncă, numărul de mobil și numărul telefonului nostru de acasă. Mi-a promis că o să lase mesaje la toate cele trei numere, dacă nu reușea să dea de el direct. Apoi infirmierii au trecut la muncă, mutându-mă din pat în scaun. Mă așteptasem să fiu deconectată de la diversele tuburi, ca pe urmă să fiu nevoită să îndur să mi se reintroducă firele în vene. Însă tipii – amândoi arătând de parcă făceau parte dintr-o echipă de lupte greco-romane – n-ar fi putut fi mai îndemânatici când a fost vorba să mă ridice din pat și să mă așeze în scaun, timp în care am rămas conectată la diversele tuburi. De îndată ce am fost așezată, m-a cuprins o combinație de epuizare și șoc postoperator. Capul mi se învârtea, lumea a început să se rotească amețitor, stomacul mi se frământa. Dar după un atac de eforturi nereușite de a vomă, n-am mai rămas decât cu un gust rău în gură și ochi înlăcrimați,.

Sora mi-a curățat fața cu un tampon mare de vată.

— Sunteți sigură că vreți să faceți asta chiar acum? m-a întrebat ea.

Am dat din cap. Sora a ridicat din umeri și le-a făcut semn tipilor să mă ducă unde voiam.

M-au împins prin salonul maternității, trecând pe lângă șase femei, toate cu bebeluși în pătuțuri așezate lângă paturile lor. Apoi am străbătut un coridor lung, până am ajuns la un ascensor de serviciu. Când ușa s-a deschis, am văzut că avem companie – o femeie în vârstă conectată la diverse monitoare și punși cu glucoză, a cărei respirație era un hârâit de om gata să-și dea sufletul. Ochiul ni s-au întâlnit o clipă – și i-am văzut panica, groaza. Singurul gând care mi-a venit în minte a fost: o viață ia sfârșit, o viață începe. Aceasta dacă fiul meu avea să scape.

Ascensorul a urcat două etaje. Ușile s-au deschis și ne-am aflat chiar în fața unui set de uși duble, lângă care era o plăcuță pe care scria: *Terapie intensivă pediatrică*. Infirmierul mai vorbăreț s-a aplecat și mi-a șoptit la ureche:

— În locul tău, iubire, aș sta cu ochii în jos până ajungem lângă copilul tău. Ascultă-mă pe mine, acolo înăuntru poate să fie cam dureros.

I-am urmat sfatul și m-am uitat în jos în timp ce ne-am furișat prin salon. Cu toate că nu am ridicat privirea, ce m-a izbit imediat a fost lumina albastră intensă care domnea peste tot (cum am aflat mai târziu, ea era menită să-i ajute pe acei copii care aveau icter). Apoi absența totală a glasurilor omenești... Singurul sunet existent era furnizat de semnalele electronice ale echipamentului medical; ritmul constant, de metronom, indicând că o inimă mică funcționa.

Cam după un minut, scaunul s-a oprit. În acest moment, ochii mei erau strâns închiși. Dar apoi, infirmierul vorbăreț m-a atins cu blândețe pe umăr și a spus:

— Am ajuns, iubire.

O parte din mine voia să rămân cu ochii închiși și să cer să facem stânga-mprejur să fiu dusă înapoi în rezerva mea. Fiindcă mă întrebam dacă am să fiu în stare să suport ce văd. Însă știam că trebuie să-l văd – indiferent de cât de tulburătoare putea fi starea lui. Așa că am ridicat capul. Am deschis ochii. Și...

L-am văzut.

Știam că o să fie într-un incubator – ceea ce însemna că era făcut să pară mai mic decât sarcofagul de plexiglas în care fusese pus. Și știam că or să fie fire și tuburi. Dar ce m-a șocat a fost priveliștea unei întregi rețele de fire și tuburi care ieșeau din tot corpul lui – inclusiv două tuburi de plastic care îi fuseseră vârâte în nări și un contor de oxigen care îi ieșea din buric. Arăta ciudat, aproape ca din altă lume – și extrem de vulnerabil. Dar un alt gând cumplit m-a izbit: *o fi cu adevărat fiul meu?* Se spune că ești copleșit de o iubire necondiționată în clipa în care îți vezi prima dată copilul... și că *procesul*

atașamentului începe imediat. Dar cum puteam să mă atașez de acest străin minuscul, care în prezent arăta ca un înspăimântător experiment medical?

În clipa în care aceste gânduri cumplite mi-au trecut prin minte, am simțit o rușine profundă, stăruitoare – o imediată și îngrozitoare conștientizare a faptului că, poate, eram incapabilă de iubire maternă. Dar în aceeași fracțiune de secundă, în creierul meu s-a furișat alt glas, care mi-a spus să mă liniștesc.

Suferi de traumă postoperatorie, m-a informat acest glas rațional, liniștitor. Copilul tău ar putea fi grav bolnav, tu ai fost pompată din plin cu chimicale, ai pierdut mult sânge... așa că, firește, totul e denaturat. Se numește șoc – și cel mai rău șoc dintre toate e să-ți vezi copilul abia născut într-o stare atât de dureroasă. Așa că ești îndreptățită să te simți de parcă lumea s-a întors cu susul în jos. Pentru că, de fapt, așa e.

Așa că am încercat să mă liniștesc, și m-am uitat din nou la fiul meu, și am așteptat să mă inunde acel torent de atașament. Dar uitându-mă lung în incubator, tot ce am simțit a fost frică. Groază pură – fiindcă mă întrebam nu doar dacă îi fusese afectat creierul, ci și dacă am să fiu în stare să fac față la toate astea. Îmi venea să plâng de mila lui – și de a mea. Îmi venea să fug din încăperea.

Infirmierul cel vorbăreț a părut să simtă asta, deoarece m-a atins cu blândețe pe umăr și a șoptit:

— Să te ducem înapoi în pat, iubire.

Am reușit să dau din cap – și pe urmă m-am pomenit înăbușindu-mi un hohot de plâns.

M-au dus înapoi în rezervă. M-au ridicat cu blândețe și m-au pus în pat și au reinstalat deasupra mea diversele mele flacoane. Pe noptieră era o oglindă. Am luat-o. Fața avea o culoare cenușie. Am încercat să-mi mișc mușchii faciali, dar am constatat că sunt țepeni – de parcă se blocaseră sau rămăseseră sub vraja anestezicelor care alergau încă prin sistemul meu circulator. Arătam ca unul dintre acei oameni pe care-i vezi la știri, care au reușit să scape de explozia unei bombe – cu fața paralizată de șoc. Am pus jos oglinda. M-am lăsat la loc pe perna apretată, tare, de spital. M-am pomenit gândind: *Aceea e precum căderea liberă... mă prăvălesc în gol, dar mintea mi-e prea rătăcită ca să-mi pese.*

Apoi, din senin, am început să plâng. Plânsul avea o gamă aproape animalică – zgomotos, dojenitor și demoralizant de forțat. Sora care a venit în fugă trebuie să fi crezut că reacționez la starea copilului meu – și mă dădeam în obișnuitul montagne russe postcezarian. Însă realitatea era că nu știam de ce plâng. Pentru că nu simțeam nimic. Lumea mea emoțională amorțise. Totuși, simțeam nevoia să țip.

— Gata, gata, a spus sora luându-mi ambele mâini. Sunt sigură că a fost cam șocant să-ți vezi copilul...

Dar am acoperit-o urlând și mai tare... cu toate că nu avusesem intenția să mă dezlănțui așa. Nici nu știam ce fac... în afară de a plânge de dragul plânsului. Și nu puteam să mă opresc.

— Sally... *Sally*...

Am ignorat-o pe soră, dându-i la o parte mâinile, ghemuindu-mă în poziția fetusului, îngropându-mi fața într-o pernă și mușcând-o în încercarea de a-mi înăbuși urletele, însă deși perna a înăbușit zgomotele, nu a pus capăt plânsului. Sora mi-a pus pe umăr o mână liniștitoare, pe cea liberă folosind-o pentru a vorbi la aparatul de emisie-recepție, pe care îl purta de obicei la cingătoare.

— Numai puțin – ajutorul o să fie aici într-o clipă.

Ajutorul era altă soră, care împingea o măsuță pe rotile încărcată cu accesorii medicale. Era însoțită de medicul de gardă. Sora care stătuse de pază la căpătâiul meu a vorbit repede cu colegii ei. Doctorul a luat fișa mea, s-a uitat peste ea, a vorbit iar cu surorile, apoi a plecat. După o clipă, am simțit o mână ridicându-mi mâneca stângă de la cămașa de noapte, în timp ce prima soră a spus:

— Doctorul crede că asta ar putea să te ajute să te relaxezi puțin, Sally.

N-am spus nimic – fiindcă mușcam încă perna. Dar pe urmă a venit împunsătura ascuțită a unui ac, urmată de o senzație de căldură care mi se revărsa în vene.

Apoi pistonul a fost tras, și luminile s-au stins.

Când am revenit la realitate, n-am mai avut același șoc convulsiv care a însoțit redeșteptarea mea după naștere. Nu, aceasta a fost o intrare progresivă mai lentă – însoțită de o gură uscată ca Sahara și de genul de obscuritate mentală care mă făcea să mă întreb dacă mă trezisem într-un ținut de vată. Primul lucru pe care l-am observat a fost o carafă mică de apă, lângă pat. Am luat-o și am golit-o în vreo zece secunde. Apoi, am simțit o nevoie urgentă de a face pipi. Dar tăieturile și tuburile îmi restricționau mișcările, așa că am întins mâna spre buton și am chemat-o pe soră.

Numai că de data asta a venit altă soră – o femeie slabă, năsoasă, la vreo patruzeci și cinci de ani, cu accent nord-irlandez și cu un fel de a fi care putea fi cu indulgență descris ca sever. Pe ecusonul ei scria: Dowling.

— Ce e? a întrebat ea.

— Trebuie să merg la baie.

— E urgent?

— Foarte urgent.

A scos un oftat mic, dar grăitor, de dezgust, a băgat mâna sub pat, a scos o ploscă albă, din tablă emailată, și a spus:

— Ridică-ți fundul.

Am încercat să fac ce mi s-a spus, dar n-am avut destulă putere nici măcar pentru această sarcină simplă.

— Cred că o să trebuiască să mă ajuți.

Încă un mic oftat de nemulțumire. A dat la o parte așternuturile. Și-a băgat mâna sub fundul meu și l-a ridicat, apoi mi-a tras în sus cămașa de noapte și a împins plosca sub fundul meu.

— În regulă, a spus ea, dă-i bătaie.

Dar era imposibil să-i „dau bătaie” în poziția mea actuală – deoarece mă simțeam ca o persoană așezată într-o poziție sexuală anormală. Oricum, cine naiba poate să facă pipi culcat?

— Trebuie să mă ajuți să mă ridic, am spus.

— Ești istovitoare, a spus ea.

Îmi venea să-i strig ceva, însă ceața era prea stăruitoare ca să-mi permită să mă angajez într-o ceartă. În plus, nu puteam să mă mai țin mult.

— Bine, atunci, a spus ea plictisită, apucându-mă de umăr și trăgându-mă în sus. M-a sprijinit în acea poziție și, în sfârșit, i-am dat drumul. Urina era caldă sub mine și avea o duhoare de chimicale atât de puternică, încât sora a strâmbat din imediat din nas, de scârbă.

— Ce ai băut? m-a întrebat ea, fără cea mai mică urmă de ironie. Dar atunci, un glas din spatele ei a întrebat:

— Întotdeauna vorbești așa cu pacientele?

Tony.

L-am văzut cercetându-mă cu atenție – observând nu doar jenanta mea poziție *călare pe ploscă*, ci și tenul meu anemic, ochii șocați și starea mea generală distrată. A schițat un zâmbet și m-a salutat repede, dând din cap, dar apoi și-a îndreptat iar atenția spre soră. Ca orice tiran meschin, ea a trecut dintr-odată în defensivă și s-a intimidat când a fost prinsă asupra faptului.

— N-am vrut să jignesc, zău.

— Ba da, a spus el, uitându-se intenționat lung și insistent la ecusonul ei. Am văzut ce grosolană ai fost cu ea.

Femeii i-a căzut fața. S-a întors spre mine și a spus:

— Chiar îmi pare rău. Am o zi proastă și n-am vrut să-mi vărs necazul pe...

Tony i-a retezat-o.

— Ia plosca și lasă-ne.

A făcut ce i s-a poruncit, apoi m-a coborât ușurel pe perne și m-a învelit bine cu păturile.

— Pot să vă aduc ceva acum? a întrebat ea, agitată.

— Nu – dar aş vrea numele şefei duminică, a spus Tony.

Femeia a şters-o în grabă, arătând cu adevărat speriată.

— Aşadar, cum ți-a plăcut piesa, doamnă Lincoln? m-a întrebat el. Și ce face băiatul nostru?

— Prost, am spus.

— Mie nu asta mi s-a spus aseară.

— Ai fost aseară aici?

— Da – în timp ce dormeau. Sora a spus că ai fost...

— Puțin instabilă, poate? Sau poate a spus ceva cu adevărat englezesc și eufemistic. Precum „soția dumneavoastră s-a țâcănit de tot”.

— Asta crezi, Sally?

— Nu mă lua pe tonul ăsta rațional, nenorocit, *Anthony*.

L-am văzut încordându-se – nu doar din cauza dispoziției mele ilogice, ci și din cauză că, acum, mă apucase pe neașteptate plânsul.

— Ai vrea să vin mai târziu? m-a întrebat el încet.

Am clătinat din cap. Am inspirat adânc. Am reușit să-mi stăpânesc lacrimile. Am spus:

— Aşadar, *ai fost* aici aseară?

— Da. Am sosit chiar înainte de unsprezece – direct de la aeroport. Și m-am dus direct sus, să te văd. Însă mi s-a spus...

— ... că am fost sedată fiindcă plângeam excesiv?

— ... că treceai prin momente grele, așa că ți-au dat ceva care să te ajute să dormi.

— Aşadar, ai fost aici la unsprezece?

— Asta am spus mai înainte. De două ori de fapt.

— Dar de ce n-ai fost aici mai devreme?

— Fiindcă eram în nenorocita de Haga, după cum bine știi. Acum, putem să vorbim despre lucruri mai importante... precum Jack.

— Cine e Jack?

S-a uitat la mine cu ochii mari.

— Fiul nostru.

— Nu mi-am dat seama că a și primit un nume.

— Am discutat despre asta acum patru luni.

— Ba nu, n-am discutat.

— În weekendul ăla în Brighton, când ne plimbam pe promenadă...

Mi-am adus brusc aminte de acea conversație. Ne duseserăm la Brighton pentru un „weekend de evadare din toate” (cuvintele lui Tony), în timpul căruia a plouat non-stop, iar Tony s-a ales cu o ușoară toxiinfecție alimentară după ce a mâncat niște stridii suspecte într-un local cu specific marin și prețuri exagerate, și eu mă tot gândeam că acest oraș de la malul mării e un ciudat amestec de eleganță și ruină – de aceea, probabil, le place englezilor atât de mult. Dar înainte ca Tony să-nceapă să vomite în apartamentul oferit gratis la The Grand, am făcut o scurtă plimbare, uzi learcă, pe faleză, în timpul căreia el a spus că Jack ar fi un nume frumos, în cazul în care copilul se va dovedi a fi băiat. La care eu am spus (și îmi amintesc asta precis): „Da, Jack nu e deloc rău”.

Dar vorbele mele nu s-au voit a fi interpretate ca o aprobare tacită a numelui Jack.

— Tot ce am spus a fost...

— ... că îți place numele Jack. Lucru pe care eu l-am luat drept acceptare din partea ta. Scuze.

— Nu contează. Adică, deocamdată nu e legal și obligatoriu.

Tony s-a foit stingher pe marginea patului.

— Ei bine, realitatea e...

— *Ce?*

— Azi-dimineață am fost la primăria din Chelsea și am completat formele de înregistrare a lui. Jack Edward Hobbs... Edward pentru tata, desigur.

M-am uitat la el, îngrozită.

— Nu aveai niciun drept. Absolut niciun drept...

— Nu ridică glasul.

— Nu-mi spune mie să nu ridic glasul când tu...

— Nu putem să ne întoarcem la subiectul Jack?

— *Nu e Jack. Pricepi?* Refuz să permit să fie numit Jack...

— Sally, numele lui nu e legal până nu semnezi și tu formularul de înregistrare. Așa că vrei, te rog, să...?

— Ce? Să fiu rezonabilă? Să mă port ca o englezoaică gomoasă și rece când fiul meu e sus, pe moarte...

— Nu e pe moarte.

— *Este pe moarte* – iar mie nu-mi pasă. Pricepi asta? *Nu* îmi pasă.

În care punct am căzut la loc pe perne, mi-am tras păturile peste cap și am fost apucată de încă un acces de plâns prelungit. La fel ca accesul de plâns de ieri, și acesta a fost punctat de o îngrozitoare lipsă de substanță. În câteva clipe, la fața locului a sosit o soră. Am auzit o mulțime de șoapte în tir rapid... și fraze precum „*am mai văzut așa ceva*”, „*de multe ori se întâmplă după o naștere dificilă*”, „*biata ființă trebuie să fie îngrozitor de obosită*” și (cea mai rea dintre toate) „*în câteva zile o să fie foarte bine*”.

Deși eram cu păturile trase peste cap, m-am retras iar în poziția fetusului și am mușcat din nou perna în încercarea de a-mi înăbuși hohotele. La fel ca noaptea trecută, nu m-am zbatut când m-am simțit apucată de umăr de o mână fermă în timp ce altcineva a dat așternuturile la o parte, mi-a suflecat mâneca și mi-a înțepat brațul cu o seringă.

Numai că de data asta n-am fost expediată în lumea viselor. Nu, de data asta am fost adusă într-o stare de imobilitate transcendentă. Mă simțeam de parcă eram suspendată chiar deasupra acestei încăperi, uitându-mă la permanentul du-te-vino al pacientelor și personalului medical. Aveam indiferența senină a unei turiste întâmplătoare care reușise cumva să ajungă în acest *cartier* ciudat, și ar fi preferat în mod sigur să fie în altă parte, însă băuse așa de multă șampanie franțuzească ieftină, încât era incapabilă, de beată ce era, să știe ce se petrece, așa că era absolut fericită să tot plutească în aer. Nici adormită, nici pe deplin conștientă... doar *acolo*.

Am rămas în această stare euforică, narcotică până a doua zi dimineață – când săgețile nemiloase ale soarelui au pătruns prin ferestre, iar creierul meu era la fel de întunecat ca o negură și mă simțeam ciudat de odihnită, cu toate că nu știam dacă dormisem.

De fapt, în primele zece secunde de conștientă, am savurat acea stare de transcendență, în care nu există trecut sau prezent... darămite viitor.

Apoi lumea s-a prăvălit peste mine. Am băjbăit după butonul de apel. Aceași soră nord-irlandeză cu față severă era de gardă – numai că acum, după mustrarea lui Tony, era numai miere.

— Bună dimineața, domnișoară Goodchild. Se pare că ați dormit fantastic de bine. Și ați văzut ce a

sosit în timp ce dormeați?

Ochilor mei le-au trebuit câteva clipe să se concentreze asupra celor trei mari aranjamente florale care împodobeau diverse colțuri ale rezervei. Sora a adunat cărțile de vizită care însoțeau darurile și mi le-a întins. Un buchet era de la redactorul-șef de la *Chronicle*. Unul de la echipa lui Tony de la paginile de externe. Unul de la Margaret și Alexander.

— Sunt frumoase, nu-i așa? a spus sora Dowling.

M-am uitat lung la aranjamentele florale, neavând absolut nicio părere despre ele. Erau flori, atâta tot.

— Aș putea să vă aduc acum o cană de ceai? a întrebat sora Dowling. Poate un mic dejun?

— Ai idee ce face fiul meu?

— Sincer, nu știu, dar aș putea afla imediat.

— Ar fi foarte drăguț. Și dacă aș putea... ăă...

Sora Dowling a știut exact despre ce vorbeam. Apropiindu-se de pat, a scos plosca din dulăpiorul noptierei, m-a ajutat să o încălesc și a luat-o după ce am umplut-o cu încă jumătate de galon de urină urât mirositoare.

— Doamne, ce putoare! am spus în timp ce sora Dowling mă așeza la loc pe perne.

— E din cauza medicamentelor, a spus ea. Dar o dată ce nu o să mai luați, veți scăpa de mirosul ăla urât. Cum e astăzi cu copcile?

— Durerea există încă.

— O să dureze cel puțin o săptămână până să dispară, între timp, am să vă aduc un lighean cu apă, ca să vă înviorați și să vă spălați pe dinți.

Un serviciu de cinci stele. I-am mulțumit sorei și am întrebat-o din nou dacă poate să afle ce face Jack.

— Oh, i-ați ales deja un nume, a spus ea.

— Da, am spus. Jack Edward.

— Strașnic nume! a spus ea. Și mă întorc imediat cu ceaiul și eventualele vești despre Jack.

Jack. Jack. Jack.

Am simțit deodată cel mai rău val de rușine imaginabil. „E pe moarte – iar mie nu-mi pasă. Pricepi asta? Nu îmi pasă.”

Cum am putut să spun asta? Îmi ieșisem atât de tare din fire, încât chiar îmi exprimasesem indiferența față de viața fiului meu? În loc să-mi găsesc scuze – spunându-mi că de vină erau numai stresul postoperator și reacția corpului la toate medicamentele care fuseseră pompate în mine –, m-am angajat imediat într-un proces serios de autoflagelare. Nu eram potrivită să fiu mamă, soție, membru al rasei umane. Aruncasem peste bord tot ce era important pentru mine – copilul meu nou-născut și pe soțul meu – într-o răbufnire nebunească de furie. Meritam toate relele care aveau să mi se întâmple acum.

Însă furia bizară, inexplicabilă, de ieri dispăruse cu desăvârșire. Singurul meu gând era acum: trebuie să fiu cu Jack.

Sora Dowling s-a întors cu o tavă cu micul dejun și niște vești.

— Am aflat că micuțul dumneavoastră face bine. Sunt cu adevărat mulțumiți de progresele pe care le face și va fi probabil mutat de la reanimare în două zile.

— Pot să-l văd în dimineața asta?

— Nicio problemă.

Am ciugulit din micul dejun – în mare parte fiindcă bruma de poftă de mâncare pe care o aveam era temperată de o nevoie la fel de urgentă de a vorbi cu Tony. Voiam să exprim un imens *mea culpa* pentru purtarea mea nebunească de ieri, să-i cer să mă ierte și, de asemenea, să-i spun că el și Jack sunt cele mai bune lucruri care mi s-au întâmplat vreodată. Și, desigur, să semnez documentul de înregistrare pe numele Jack Edward. Pentru că... pentru că... pentru...

Oh, la naiba, nu asta...

Plânsul se pornise iar. Încă un acces de bocit zgomotos, insuportabil. *Haide, las-o dracului!* mi-am spus. Dar cum am descoperit repede, asta era o idee absurdă pentru că m-am năruit din nou. Numai că de data asta eram destul de informată asupra acestui colaps subit pentru a fi cu adevărat speriată de el. Mai ales că mă temeam că personalul medical ar fi putut să înceapă să mă eticheteze ca fiind nebună și demnă de mai mult tratament chimic intensiv. Așa că mi-am îndesat iar perna în gură, m-am ținut strâns de ea ca de un colac de salvare și am început să număr în gând de la o sută înapoi, spunându-mi că trebuie să mă am sub control când ajung la zero. Dar în timpul acestei numărători inverse, mi-am simțit glasul devenind tot mai tare – cu toate că nu vorbeam deloc. Încordarea la care erau supuși ochii mei a devenit de neîndurat. Presiunea din spatele lor era atât de mare, încât eram sigură că o să-mi sară din cap în orice clipă. Dar tocmai când credeam că sunt pe cale să cedez cu totul, a apărut sora Dowling însoțită de infirmier. I-am simțit mâna pe umărul meu, am auzit-o strigându-mă pe mine, întrebându-mă ce se întâmplase. Cum nu i-am răspuns, am auzit-o întorcându-se spre infirmier și spunând ceva despre aducerea sorei-șefă pe secție. În care punct tocmai ajunsesem la *treizeci și nouă* și m-am auzit strigând brusc: „*Treizeci și nouă!*”

Lucrul acesta a uluit pe toată lumea – mai ales pe sora Dowling, care s-a uitat la mine cu ochii mari, de parcă îmi ieșisem de tot din minți. Ceea ce era foarte aproape de adevăr.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat ea.

Nu știam răspunsul la acea întrebare, așa că tot ce am spus a fost:

— Un vis urât.

— Dar erați trează.

— Ba nu, am mințit. Am adormit iar.

— Sunteți sigură că vă simțiți bine?

— Absolut, am spus atingându-mi fața foarte udă și încercând să șterg urmele plânsului. A fost doar un mic coșmar.

La patul meu a sosit sora-șefă, tocmai la timp ca să audă acest comentariu din urmă. Era o afro-caribiană formidabilă, până în patruzeci și cinci de ani – și mi-am dat seama că nu credea o iotă.

— Poate că ai nevoie de încă un sedativ, Sally.

— Mă simt foarte bine, am spus, cu glas nervos. Pentru că ultimul lucru pe care îl voiam în clipa de față era încă o excursie într-o lume de vise narcotice. De aceea era vital să mă controlez.

— Aș vrea să te cred, a spus sora-șefă, dar fișa ta arată că ai mai avut două incidente de acest fel. Lucru care, trebuie să-ți spun, nu e deloc neobișnuit după o naștere traumatizantă fizic. Însă e un motiv de îngrijorare. Și dacă persistă...

— Nu va persista, am spus foarte hotărâtă.

— Nu caut deloc să te ameninț, Sally. De fapt, vreau doar să-ți atrag atenția că ai o problemă medicală justificată, pe care o vom trata dacă...

— Cum am spus, a fost doar un coșmar mic. Promit că n-o să se mai întâmple. Promit, *zău*.

O privire rapidă între sora-șefă și sora Dowling.

Sora-șefă a ridicat din umeri.

— Bine, a spus ea. Deocamdată vom rămâne la medicația de până acum. Dar dacă mai ai un incident...

— *Nu voi mai avea niciun incident.*

Vocea mea urcase cu o octavă sau două. Încă o privire grăitoare între sora-șefă și sora Dowling. Deminează situația, deminează-o *acum*.

— Însă tare aș vrea să-mi văd fiul, pe Jack, am spus cu glasul revenit pe un teritoriu rezonabil.

— Lucrul ăsta o să fie posibil după ce trece domnul Hughes pe aici, în vizita de dimineață.

— Trebuie să aștept până atunci?

— Mai e doar în jur de o oră...

— Oh, fir-ar să fie! am spus ridicând iarăși glasul. Când am văzut altă privire grăitoare între sora-șefă și sora Dowling am știut că trebuie să mă împac cu situația și să aștept ora respectivă.

— Îmi pare rău, îmi pare rău, am spus cam prea repede. Ai dreptate, desigur. Am să aștept până apare domnul Hughes.

— Bine, a spus sora-șefă privindu-mă drept în ochi. Și nu trebuie să te îngrijorezi prea tare de ce se petrece acum. Ai trecut prin multe.

A zâmbit, m-a atins pe braț, apoi a plecat. Sora Dowling a spus:

— Să vă mai aduc ceva?

— Dacă ai putea doar să-mi dai telefonul, te rog.

Mi l-a adus la pat, apoi a plecat. Am format numărul de acasă. Nu a răspuns nimeni... ceea ce m-a cam supărat, deoarece era doar opt-treizeci dimineața, și Tony era renumit pentru faptul că dormea până târziu. Pe urmă l-am sunat pe mobil și l-am prins imediat. Am fost ușurată să-l aud în trafic.

— Îmi pare rău, am spus. Îmi pare nespus de rău pentru...

— E în regulă, Sally, a spus Tony.

— Ba nu – nu e. Ce am spus ieri...

— Nu a însemnat nimic.

— Am fost îngrozitoare.

— Erai în stare de șoc. Se mai întâmplă.

— Asta totuși nu scuză ce am spus despre Jack...

O pauză grăitoare.

— Așadar, acum îți place numele?

— Da, îmi place. Și îmi placi și tu. Mai mult decât pot spune.

— Ei, nu e nevoie să fii așa de sentimentală cu mine. Care e ultima veste despre băiatul nostru?

— Nu știu nimic până își face Hughes vizita. Tu când vii?

— Pe la ora ceaiului.

— Tony...

— Am niște pagini de terminat...

— Și ai și un adjunct. Redactorul-șef a fost cu siguranță extrem de amabil...

— Ai primit florile de la el?

— Da – și un buchet de la Margaret. Ai sunat-o?

— Păi, e cea mai bună prietenă a ta.

— Mulțumesc.

— Și am vorbit și cu Sandy. I-am explicat faptul că a fost o naștere complicată și că te-ai simțit cam rău și i-am spus că ar fi bine dacă nu te-ar suna câteva zile. Firește, de atunci m-a sunat de trei ori să vadă ce faci.

— Ce i-ai spus?

— Că faci progrese constante.

Sandy fiind Sandy, am fost sigură că nu a crezut o vorbă din asigurările lui Tony – și acum era înnebunită de grijă pentru starea mea. Știa al naibii de bine că, dacă nu putea să stea de vorbă cu mine, se petrecea ceva destul de serios. Dar îi eram recunoscătoare lui Tony că o ținea la distanță. Deși îmi adoram sora, nu voiam ca ea să audă ce fragilă eram în momentul de față.

— I-ai spus ce trebuia, am zis.

— Ascultă, acum trebuie să fug, a spus Tony. Am să încerc să ajung diseară devreme, bine?

— Bine, am spus, deși nu gândeam asta – deoarece chiar îl voiam acum la căpătâiul meu pentru puțin sprijin emoțional necesar.

Dar ce om întreg la minte ar fi vrut să fie cu mine în momentul respectiv? Mă transformasem într-o nebună, care-și pierduse de tot simțul măsurii și scuipa fiere de fiecare dată când deschidea gura. Nu era de mirare că Tony voia să mă evite.

Ora următoare, am stat și m-am uitat în tavan. Mă tot obseda un gând: *Jack are creierul afectat?* Nici nu puteam să-mi imaginez ce fel de mamă am să fiu dacă asta era situația. Cum aveam să facem față? Ce iad fără fund, nepuizabil avea să ne aștepte?

Domnul Hughes a sosit prompt la zece. Era însoțit de sora-șefă. Ca întotdeauna, purta un costum reiat bine croit, o cămașă roz cu guler răsfrânt și cravată neagră cu buline. Se purta ca un cardinal care vizitează o parohie săracă. M-a salutat dând din cap, dar nu a spus nimic până nu a citit atent însemnările de pe clipboardul atârnat de cadrul patului.

— Așadar, doamnă...

S-a uitat iar pe clipboard.

— ... Goodchild. Îmi închipui că n-au fost cele mai plăcute zile.

— Cum se simte fiul meu?

Hughes și-a dres glasul. Detesta să fie întrerupt. Și și-a arătat nemulțumirea uitându-se în fișă în timp ce vorbea cu mine.

— Tocmai am trecut pe la el, la Terapie intensivă. Toate semnele vitale sunt bune. Și am vorbit cu pediatrul care îl îngrijește, doctorul Reynolds. Mi-a spus că electroencefalograma pe care i-a făcut-o azi-dimineață nu a indicat anomalii neurologice. Dar, firește, pentru a fi siguri că totul funcționează așa cum trebuie, îi va face un RMN azi, pe la prânz. Până diseară o să aibă rezultatele – și sunt sigur că va dori să vă vadă atunci.

— Credeți că i-a fost afectat creierul?

— Doamnă Goodchild... deși vă înțeleg pe deplin îngrijorarea – care mamă n-ar fi îngrijorată în situația dată? –, pur și simplu nu sunt în măsură să fac speculații cu privire la astfel de probleme. Pentru că este teritoriul doctorului Reynolds.

— Dar credeți că rezultatele electroencefalogramelor...?

— Da, dau un motiv de optimism. Acum, v-ar supăra dacă m-aș uita la lucrarea domnului Kerr?

Sora de salon a tras draperiile din jurul patului meu și m-a ajutat să îmi ridic cămașa de noapte și să îmi cobor lenjeria intimă. Pe urmă a îndepărtat bandajele. Nu-mi văzusem rănilor de la naștere și m-au șocat: o succesiune de șine de cale ferată încrucișate, reliefate ca și contur și grosolane ca execuție.

Deși îmi dădeam toată silința să-mi înăbuș emoțiile, nu m-am putut abține să scot un mic strigăt ascuțit. Domnul Hughes a binevoit să-mi zâmbească precum un unchi și a spus:

— Știu că acum arată destul de sinistru – o adevărată rană de război –, dar vă promit că, odată copcile scoase, soțul dumneavoastră nu va avea de ce să se plângă.

Mi-a venit să spun: *La naiba cu soțul meu! Eu sunt cea care am să trăiesc cu semnul ăsta hâd.* Dar mi-am ținut gura. Nu îmi puteam permite să-mi agravez problemele.

— Bănuiesc că ați trecut printr-o mică, ăă, să spunem, agitație emoțională.

— Da – dar s-a terminat.

— Cu toate că a trebuit să fiți sedată ieri?

— Dar asta a fost ieri. Acum mă simt bine.

Sora de salon s-a aplecat și a șoptit ceva la urechea lui Hughes. El și-a ținut buzele, apoi s-a întors iar spre mine și a spus:

— Conform spuselor personalului de aici, azi-dimineață ați avut o criză mică.

— N-a fost nimic.

— Să știți că nu e nicio rușine să te șubrezești puțin după ce ai născut. De fapt, e ceva foarte obișnuit, dat fiind faptul că hormonii sunt cam peste tot. Și chiar cred că o cură de antidepresive...

— N-am nevoie de nimic, domnule doctor – doar să-mi văd fiul.

— Da, da – înțeleg. Și sunt sigur că sora, aici de față, poate să aranjeze să fiți dusă sus o dată ce vom fi terminat. Oh – și sigur știți că veți mai rămâne la noi cel puțin șase sau șapte zile. Vrem să ne asigurăm că vă simțiți bine înainte de a vă retrimite în lume.

A mâzgălit niște însemnări pe fișa mea, a vorbit repede cu sora de salon, apoi s-a întors iar spre mine, dând din cap în semn de rămas-bun.

— O zi bună, doamnă Goodchild – și încercați să nu vă faceți griji.

Ție ți-e ușor să vorbești, amice.

O jumătate de oră mai târziu – după ce mi s-au schimbat pansamentele – eram sus la Terapie intensivă pediatrică. Am urmat din nou sfatul acelui infirmier binevoitor și am stat cu ochii ațintiți în linoleum în timp ce eram transportată cu scaunul cu roțile. Când în cele din urmă am ridicat privirea, ochii m-au usturat la vederea lui Jack. Nu că starea lui ar fi suferit vreo schimbare. Era tot înfășurat în tuburi medicinale, tot micșorat de incubatorul din plexiglas. Numai că acum simțeam nevoia disperată de a-l ține în brațe, de a-l legăna. La fel cum aveam și o teamă deznădăjduită că l-aș putea pierde. Sau că va trebui să treacă prin viață cu o cumplită debilitate mintală. Dintr-odată, am știut că orice i s-ar fi întâmplat – orice grozăvii ar fi dezvăluit RMN-ul – m-aș fi descurcat. Sau, cel puțin, aș fi tratat problema așa cum tratezi cele mai neașteptate și al naibii de complicate încercări ale vieții. Însă, oh, Doamne, ce mult îmi doream să nu se întâmple asta! Acum aș fi făcut orice ca el să fie sănătos... însă știam că nu am nicio putere să mai schimb ceva. Ce s-a întâmplat *s-a întâmplat*. Acum nu eram decât măscăricii soartei – și ostatici ai ceea ce ne ieșea în cale.

Am început iar să plâng. Totuși, de data asta, n-am mai simțit goliciunea emoțională care caracterizase ultimele zile. De data asta, am plâns pur și simplu pentru Jack – și pentru ce s-ar fi putut alege de el.

Infirmierul a păstrat distanța cât am plâns. Dar, după aproximativ un minut, s-a apropiat de mine cu o cutie de șervețele și a spus:

— Poate ar fi mai bine dacă ne-am întoarce.

Și m-a dus înapoi în rezervă.

— Vești bune, a spus sora Dowling după ce am fost ajutată să ajung iar în pat. Domnul Hughes spune că vă puteți lipsi de acele infiltrații neplăcute – așa că s-ar părea că nu o să mai aveți tuburi. Primii pași spre libertate, așa-i? Ce face micuțul?

— Nu știu, am spus încet.

— Sunt sigură că se va face bine, a spus ea, glasul ei monoton și plat sunând acum ca niște unghii pe o tablă. Ce pot să vă aduc la masa de prânz?

Însă am refuzat mâncarea, am refuzat închirierea unui televizor, am refuzat oferta unei spălări cu buretele. Nu voiam decât să fiu lăsată în pace – să zac în pat cu păturile trase până la bărbie, izolată de cacofonia lumii.

Așa mi-am petrecut ziua – numărând orele până când Tony, în sfârșit, a sosit, iar pediatriul ne-a prezentat dovada *empirică* a stării fiului nostru. Eram conștientă, dar intenționat detașată de tot ce era în jurul meu. Sau, cel puțin, credeam că e o detașare deliberată din partea mea. Dar, la răstimpuri, chiar mă simțeam de parcă o forță de ocupație se instalase în creierul meu, încurajându-mă să dau la o parte lumea și complicațiile ei.

Pe urmă s-a făcut ora șase. Spre marea mea uimire, Tony a apărut exact când a spus că o să apară, având un buchet de flori și o nervozitate pe care am îndrăgit-o imediat.

— Dormeai? a întrebat el, așezându-se pe marginea patului și sărutându-mă pe frunte.

— Un pui de somn, am spus, căznindu-mă să mă ridic în capul oaselor.

— Cum te simți?

— Oh! Știi tu – Ziua Morților Vii.

— Vreo veste de sus?

Am clătinat din cap. Și am spus:

— Pari încordat.

Tony doar a schițat un zâmbet țeapăn și s-a cufundat în tăcere. Fiindcă nu era nimic de spus până își făcea apariția pediatrul. Sau, poate, fiindcă orice am fi spus ar fi sunat irelevant și lipsit de conținut. Neliniștea noastră comună era atât de palpabilă, încât a nu spune nimic era cea mai inteligentă opțiune.

Din fericire, această tăcere a durat doar în jur de un minut, deoarece a venit altă soră și a spus că doctorul Reynolds ar vrea să stea de vorbă cu noi într-o altă sală de consultație de la etajul cinci, lângă cabinetele pentru RMN. Eu și Tony am schimbat o privire neliniștită. Cererea lui de a se întâlni cu noi într-un cabinet retras nu putea să însemne decât vești proaste.

Am fost din nou ajutată să mă așez într-un scaun cu roțile. Numai că de data asta m-a împins Tony. Am ajuns la ascensor. Am urcat trei etaje. Am luat-o pe un coridor lung. Am trecut pe lângă șirul de încăperi inscripționate RMN și am fost conduși într-un cabinet mic de consultații, în care nu erau decât un birou, trei scaune și un panou luminos, pentru raze X. Infirmierul a plecat. Tony a tras un scaun lângă scaunul meu cu roțile și a făcut ceva ce nu mai făcuse: mi-a luat mâna. Oh, ne mai ținuserăm de mână ocazional – adică de două sau de trei ori maximum. Acum era altfel. Tony încerca să-mi ofere sprijin – și, făcând asta, îmi arăta cât de speriat era.

După o clipă, a intrat doctorul Reynolds, cu o mapă și un plic mare, supradimensionat, din hârtie maro. Era un bărbat înalt, cu voce joasă, care se apropia de patruzeci de ani. Am încercat să-i descifrez fața – așa cum un om judecat încearcă să descifreze fața primului jurat înainte de transmiterea verdictului. Însă el nu lăsa să se vadă nimic.

— Îmi pare rău că v-am ținut pe amândoi... a spus el, deschizând plicul și prinzând filmul RMN de panoul luminos. Cum vă simțiți, domnișoară Goodchild?

— Nu rău, am spus încet.

— Mă bucur să aud asta, a spus el, îndatorându-mă cu un zâmbet compătimitor, care dădea de înțeles că era la curent cu recente mele prostii.

— Cum se simte fiul nostru, domnule doctor? a întrebat Tony.

— Da, tocmai voiam să ajung la asta. Ei bine... asta este o poză a creierului fiului dumneavoastră, a spus el, arătând filmul RMN... care, pentru ochiul meu ignorant semăna cu o secțiune transversală printr-o ciupercă. Și după ce m-am consultat atât cu neurologul pediatru, cât și cu radiologul, am ajuns cu toții la aceeași concluzie: este un creier absolut normal de copil. Ceea ce, la rândul lui, înseamnă că, bazându-ne pe acest RMN – și pe electroencefalograma recentă –, *considerăm* că nu s-a produs nicio vătămare a creierului.

Tony mi-a strâns tare mâna și nu a părut să observe că era o mână rece și umedă. Abia atunci mi-am dat seama că aveam capul plecat și ochii bine închiși, precum cineva care așteaptă o lovitură fizică. Am deschis ochii și am întrebat:

— RMN-ul nu oferă o dovadă convingătoare?

Încă un zâmbet compătimitor din partea lui Reynolds.

— Creierul este un organ misterios. Și după o naștere traumatizantă – în care, inițial, s-a pus întrebarea dacă a fost creierul lipsit de oxigen – nu poți să fii sută la sută sigur că nu s-a produs nicio vătămare. Totuși, toate dovezile clinice indică un rezultat pozitiv...

— Așadar, există un motiv de îngrijorare, am spus, devenind agitată.

— În locul dumneavoastră, aș merge înainte cu optimism.

— Dar *nu* sunteți în locul meu, domnule doctor. Și deoarece faceți mai mult decât să insinuați că fiului nostru i-a fost afectat creierul...

Tony m-a întrerupt.

— Nu asta a spus domnul doctor, Sally.

— Am auzit ce a spus. Și ce a spus e că există probabilitatea ca creierul fiului nostru să nu fi fost alimentat cu oxigen și, prin urmare, e...

— Domnișoară Goodchild, *vă rog*, a spus Reynolds, cu glasul calm și tot compătimitor. Deși vă înțeleg pe deplin neliniștile, ele sunt – cu tot respectul – oarecum exagerate. Cum spuneam mai înainte, cred sincer că nu aveți de ce să vă faceți griji.

— Cum puteți să spuneți asta... *cum*... când recunoașteți că nu puteți fi sută la sută sigur că...

Tony a intervenit iar.

— Ajunge, Sally.

— Nu-mi spune mie...

— *Destuii*

Tonul lui vehement m-a redus la tăcere. Și m-am îngrozit dintr-odată – atât de lipsa de logică a patosului meu, cât și de mânia irațională pe care o manifestasem tocmai față de acest doctor cumsecade și răbdător.

— Domnule doctor, îmi pare nespus de rău...

A ridicat mâna.

— Nu aveți de ce să vă scuzați, domnișoară Goodchild. Înțeleg ce dificile au fost lucrurile. Și mâine am să fiu iar aici dacă mai aveți întrebări.

Apoi ne-a urat o seară bună și a plecat. De îndată ce a ieșit, Tony s-a uitat foarte mult la mine. Pe urmă a întrebat:

— Vrei să-mi spui ce naiba a însemnat toată treaba aia?

Mi-am ferit privirea. Și am spus:

— Nu știu.

Șase

Așa cum au promis, m-au ținut în spital încă vreo cinci zile. În acest timp, mi s-a permis să-l vizitez în mod regulat pe Jack, la Terapie intensivă. Hotărâseră să-l mai țină câteva zile „sub observație continuă”.

— Vă rog să înțelegeți că nu sunt deloc motive de îngrijorare, a spus doctorul Reynolds. Nu facem decât să fim precauți.

Oare chiar se aștepta să cred asta? Totuși, n-am spus nimic. Pentru că știam că era mai bine dacă încercam să nu spun nimic.

Când și când, mă pomeneam uitându-mă la Jack ca la o sculptură modernă ciudată, suprarealistă – o natură moartă cu un copil bolnav, înfășurat în tuburi, expusă permanent într-o vitrină mare din plastic. Sau îmi aducea aminte de acel renumit film de opt ore al lui Andy Warhol – *Empire* – care era o secvență statică, lungă, cu Empire State Building. Uitatul la Jack era la fel. Zăcea acolo, imobil, rareori mișcând un mușchi (deși, din când în când, mâna i se contracta foarte slab). Și mă pomeneam proiectând asupra lui tot felul de chestii. Ca de pildă: cât speram că o să-i placă balansoarul pe care i-l cumpărasem. Dacă scutecele lui aveau să fie atât de dezgustătoare cum îmi închipuiam. Dacă o să se dea în vânt după desenele animate ale lui Warner Brothers sau Disney (dă, Doamne, să fie un puști isteț gen Bugs Bunny!). Și dacă acnea lui o să fie la fel de oribilă ca a mea când aveam treisprezece ani...

În regulă, mergeam prea departe cu gândul. Dar un prunc e ca o *tabula rasa*, pe care poate fi scrisă o întreagă poveste. Iar acum, uitându-mă la Jack, aflat în acel glob de plastic, singurul meu gând era: s-ar putea să nu aibă viață... sau una substanțial redusă, și asta numai din cauză că trupul lui s-a mișcat greșit câțiva centimetri în uter. Ceva asupra căruia niciunul dintre noi nu a avut vreun control – dar care putea să schimbe complet tot ce avea să se întâmple cu amândoi de acum înainte. Chiar dacă Reynolds avea dreptate – și Jack reușise să scape nevătămat din acest accident –, oare acest prim contact tangențial cu catastrofa avea să mă bântuie atât de tare, încât să devin o mamă dintre acelea al naibii de exagerat de protectoare, care să-și facă griji ori de câte ori puștiul ei de zece ani urcă sau coboară un grup de trepte? Sau aveam să ajung să fiu atât de sigură că moartea pândește chiar după colț, încât nu aveam să mai am niciodată liniște cu adevărat și aveam să-mi duc viața cu o permanentă senzație de groază?

Sora de gardă de la Terapie intensivă era acum lângă mine – o tânără abia trecută de douăzeci de ani. Irlandeză. Extraordinar de calmă.

— E o frumusețe, a spus ea, uitându-se la Jack. Vreți să-l luați în brațe?

— Sigur, am spus, într-o doară.

I-a desfăcut câteva tuburi, apoi l-a ridicat și mi l-a pus în brațe. Am dat să-l leagăn, însă m-am pomenit făcându-mi griji să nu deranjez cumva accesoriile medicale prinse de el...

cu toate că sora m-a asigurat că nu deranjam nimic vital. Însă cu toate că mi-am lipit pe față un zâmbet iubitor, știam că port o mască. Pentru că, la fel ca ultima dată, n-am găsit în mine un singur sentiment matern față de acest copil. Tot ce îmi venea să fac era să-l dau înapoi.

— Sunteți grozavă, a spus sora când l-am ridicat spre ea. Nu-i nicio grabă.

L-am strâns iar la piept, cu reținere. Și am întrebat:

— Chiar se simte bine?

— Grozav.

— Dar ești sigură că nu a suferit nicio vătămare la naștere?

— Nu a vorbit doctorul Reynolds cu dumneavoastră despre asta?

Oh, ba da, vorbise – și, oh, în ce situație idioată mă pusesem! Iar acum făceam exact la fel – punând din nou aceleași întrebări afurisite. Dând glas acelorași neliniști obsesive... în același timp, nefiind în

stare să-l țin în brațe.

— Doctorul Reynolds a spus că el *consideră* că nu s-a produs nicio vătămare a creierului.

— Ei bine, atunci așa e, a spus ea, scăpându-mă de Jack. Spre deosebire de o grămadă de copii de aici, nu e nicio îndoială că flăcăul dumneavoastră o să fie bine.

M-am agățat de acel prognostic – folosindu-l ca pe un fel de mantră ori de câte ori simțeam că mă cuprind îndoielile (ceea ce, ca să spun adevărul, se întâmpla foarte des), sau deveneam fatalistă, sau mă apropiam de granița disperării. Știam că trebuia să arăt lumii o față pozitivă, îmbunătățită – căci acum eram pândită dacă dau vreun semn de tulburare... mai ales de soțul meu și de domnul Hughes.

Amândoi treceau pe la mine în mod regulat. Hughes apărea în vizitele lui de dimineață. Petrecea zece minute bune examinându-mă, cercetându-mi rănile de război, studiindu-mi fișa și interogându-mă iute cu privire la sănătatea mea mentală, aruncând din când în când o privire piezișă spre sora de secție pentru a se asigura că nu inventez ameliorarea stării mele personale.

— Dormiți bine? m-a întrebat el în a treia zi de la nașterea lui Jack.

— Noaptea trecută, șase ore.

A notat asta, apoi s-a uitat la soră, pentru verificare. Ea a răspuns dând rapid din cap. El a întrebat:

— Și episoadele de disconfort emoțional... acestea s-au rărit?

— N-am mai plâns de multe zile.

— Mă bucur să aud asta. Nici n-ar trebui să plângeți, fiindcă băiatul dumneavoastră e pe cale să-și revină complet. Ca și dumneavoastră. Încă două nopți aici și putem să vă trimitem acasă.

— Cu fiul meu?

— Va trebui să vorbesc cu doctorul Reynolds. Acesta e domeniul lui. Acum, mai e ceva despre care trebuie să vorbim?

— Sâni mei... am spus aproape în șoaptă.

— Ce-i cu ei? a întrebat el.

— Ei bine, s-au făcut cam... tari.

— Nu v-ați muls laptele de când ați născut?

— Bineînțeles că da. Dar în ultimele patruzeci și opt de ore, s-au întărit ca piatra.

În realitate, parcă erau umpluți cu beton armat cu uscare rapidă.

— E un sindrom absolut obișnuit, a spus Hughes, tot fără să ridice privirea din fișa mea. Canalele galactofore au tendința să se contracte, iar sâni încep să fie oarecum încărcăți...

Și-a dres glasul, apoi a adăugat:

— Sau, cel puțin, așa mi s-a spus.

Sora de salon și-a mscat un zâmbet.

— Totuși, a continuat Hughes, există o cale de a ameliora situația. Ai să-i arăți doamnei Goodchild ce să facă, nu-i așa, soră?

Sora de salon a dat din cap.

— Și îmi face mare plăcere să aud că sunteți într-o formă mult mai bună, doamnă Goodchild.

Domnișoară, amice. Dar, firește, n-am spus-o cu glas tare, de teamă să nu se ridice iar steagurile de avertizare. Mai ales că eram hotărâtă să plec de aici poimaine netratată chimic. Așa că doar i-am zâmbit domnului Hughes și am spus:

— Chiar simt că mă însănătoșesc.

Dar, în acea seară, când a sosit Tony, eram pe punctul de a țipa. Asta nu avea nicio legătură cu starea mea emoțională fragilă – mai exact, cu instrumentul de tortură atașat, atunci, la sânul meu stâng. Semăna cu un aparat transparent de aerosoli, cu o deschizătură în formă de pâlnie la un capăt, o pară de cauciuc la celălalt și un rezervor în partea de jos. Era atașat la un bloc electric de alimentare. Odată pus în

funcțiune, acționa ca un aspirator, trăgând din sân tot laptele.

Foloseam acest aparat fermecător chiar de la nașterea lui Jack – deoarece le trebuia laptele meu pentru a i-l da lui Jack, sus, în secția de Terapie intensivă. La început, extragerea laptelui cu acest aspirator era doar moderat supărătoare. Dar pe urmă, sânii mi s-au întărit și dintr-odată pompa de sân a devenit inamicul meu cel mai mare. Când am folosit-o prima dată pentru a debloca un canal de lapte, am slobozit un urlet, ceea ce a făcut-o pe sora de salon să se supere pe mine.

— Care-i problema? m-a întrebat, clar iritată.

— Mă doare ca dracu'! am urlat, apoi m-am blestemat imediat că răcnisem fără să gândesc. Așa că m-am adunat și am spus cu un glas pocăit corespunzător: îmi pare foarte rău.

Sora de salon mi-a ignorat scuzele și, în schimb, a luat pompa și a re poziționat-o pe sânul meu drept. Pe urmă, punând mâna liberă pe umărul meu stâng, a dat drumul la aparat. În zece secunde, durerea era cumplită – și mi-am mușcat tare buza, închizând strâns ochii.

— Ușurel! a spus sora de salon. Treaba e să crezi destulă presiune astfel încât canalul de lapte să n-aibă de ales decât să se desfunde.

Asta a mai durat un minut îngrozitor – timp în care sânul întărit parcă era stors cu o forță răzbunătoare. *Nu țipa, nu țipa*, îmi tot spuneam. Dar fiecare strângere a pereii, care etanșa pâlnia pe sân, făcea autocontrolul tot mai îndoielnic – până când, dintr-odată, s-a produs o smucitură ca o străpungere, și am simțit un lichid cald învăluind sfârceul.

— Gata, a spus sora de salon, încântată de sine. Un sân desfundat. Acum va trebui să-l lași să fie pompat încă zece minute bune ca să se elibereze complet canalele de lapte... și pe urmă poți să începi la celălalt.

Tony a intrat când lucram la sânul stâng – și când se stingeau ultimele spasme ale durerii. Țâța asta părea de două ori mai înfundată decât perechea ei – și odată început procesul de extracție, știam că nu pot să mă opresc, deoarece senzația de plumb era de patru ori mai puternică, până în punctul în care era tot atât de insuportabilă ca această tortură prin aspirare. Ochii lui Tony s-au mărit imediat când m-a văzut strângând salteaua cu o mână, iar cu cealaltă ținând îngrozitoarea pompă de sân.

— Ce naiba faci? a întrebat el.

— Taci! am spus, simțind că, în orice clipă...

Am slobozit un mic strigăt, deoarece canalul s-a desfundat și lichidul apos a țâșnit. Tony nu a spus nimic. Doar s-a uitat cum continuam să drenez sânul. Când am terminat, am lăsat pompa într-un castron de pe noptieră, mi-am încheiat halatul, mi-am luat capul în mâini și i-am mulțumit lui

Dumnezeu, lui Allah și îngerului Moroni, *oricui*, că porția mea de tortură se terminase (sau, cel puțin, pe ziua de azi – deoarece sora de salon m-a avertizat că va trebui să repet de mai multe ori pe zi această fermecătoare lucrare de instalator, dacă voiam să-mi mențin canalele de lapte desfundate).

— Acum ești bine? a întrebat Tony, așezându-se pe pat.

— Sunt mai bine, am spus, apoi i-am explicat exact de ce fusesem prinsă într-o astfel de activitate masochistă.

— Băftoaso! a spus Tony. Ce face flăcăul nostru?

I-am prezentat o informare la zi cu privire la vizita mea de azi-dimineață, apoi i-am spus că încă mai aștept să aud diseară de la Reynolds când o să fie mutat de la Terapie intensivă.

— Sora mi-a dat de înțeles că ar putea să se întâmple chiar mâine – deoarece ei chiar cred că starea lui se îmbunătățește. Oricum, vor să mă externeze peste două zile, așa că s-ar putea să ne ai pe amândoi acasă până să bagi de seamă.

— Oh... grozav, a spus Tony.

— Hei – mulțumesc pentru răspunsul entuziasmat, am spus.

— Sunt încântat, pe *bune*. Doar că – abia azi am auzit că redactorul-șef vrea să trag o fugă până la Geneva la sfârșitul săptămânii. Nu știu ce conferință ONU pe tema...

— Ia-ți gândul, am spus.

— Bineînțeles, acum că știu că veniți acasă...

— Exact – doar că va trebui să pui pe altcineva să se ducă în locul tău.

— Nicio problemă, a zis repede Tony. Ceea ce a fost o ușurare – fiindcă nu-i mai spusese niciodată lui Tony că nu poate să facă un anumit lucru (după ce, de la bun început, căzuserăm de acord să scoatem cuvântul *nu* din vocabularul nostru domestic... în limitele rațiunii, desigur). Dar în mod sigur nu îmi petreceam prima noapte acasă singură cu Jack. Deși soțul meu a părut cam uimit de vehemența mea, a trecut încetisor la regimul de liniștire.

— Am să-l sun diseară pe Excelența sa, să-i spun că treaba iese din discuție. Și-ți promit o masă grozavă de întoarcere acasă, mulțumită Marks and Spencer. Dar șampania o să vină din altă parte.

— Cum ar fi Tesco?

— Foarte spiritual, a spus el. Pe de altă parte, tu nu poți să bei, nu-i așa?

— Cred că un pahar am să reușesc să beau.

În seara aceea ne-am uitat la Jack. Dormea dus și părea mulțumit. Iar sora de gardă ne-a spus că doctorul Reynolds își dăduse acceptul să fie a doua zi mâine dimineată în rezerva mea – o perspectivă care m-a îngrozit. Pentru că acum avea să fie responsabilitatea mea.

Însă, dimineța următoare, am primit vizita doctorului Reynolds.

— Nu vreau să vă supăr, a început el, dar se pare că Jack a făcut icter.

— Ce a făcut?

— E o boală postnatală obișnuită care afectează aproape cincizeci la sută dintre nou-născuți – și, de obicei, trece în zece zile.

— Dar cum a făcut-o?

— Ei bine, ca să vă ofer definiția din manual: icterul apare atunci când se produce descompunerea globulelor roșii, urmată de acumularea unui pigment galben numit bilirubină.

— Dar ce cauzează această acumulare de... cum ați spus că se numește?

— Bilirubină. În general, vine din laptele de mamă.

— Vreți să spuneți că *eu* i-am dat icterul?

— Domnișoară Goodchild...

— Ce îmi spuneți dumneavoastră e că eu l-am otrăvit.

Glasul meu căpătase o notă periculoasă – și, deși eram conștientă de prezența ei prevestitoare de rău, nu puteam să fac nimic ca s-o strunesc. Pentru că eu chiar nu pricepeam de ce mă înfuriasem.

Doctorul Reynolds a vorbit rar și cu mare grijă.

— Domnișoară Goodchild, nu trebuie să vă învinuiți. Pentru că n-ați fi putut face nimic pentru a preveni icterul – și, de asemenea, pentru că – așa cum am spus mai înainte – e o boală caracteristică la nou-născuți.

— Icterul poate fi periculos?

— Numai dacă valorile de bilirubină cresc prea mult.

— Ce se întâmplă atunci?

L-am văzut pe doctorul Reynolds mutându-se stânjenit de pe un picior pe celălalt.

— Atunci, a spus el în cele din urmă, se poate dovedi toxic pentru creier. *Dar* – și trebuie să accentuez asta – astfel de niveluri sunt extrem de rare. Și, până acum, fiul dumneavoastră nu dă niciun semn de...

Dar eu nu-l mai ascultam. În mintea mea se instalase un alt glas. Un glas care tot repeta: *L-ai otrăvit... și acum o să aibă creierul și mai afectat. Și numai tu ești de vină...*

— Domnișoară Goodchild?

Am ridicat privirea și l-am văzut pe doctorul Reynolds cercetându-mă cu îngrijorare.

— Vă simțiți bine?

— Poftim?

— Se pare că v-am pierdut o clipă.

— Sunt... bine, am spus.

— Ați auzit ce am spus – să nu vă considerați răspunzătoare de icterul fiului dumneavoastră?

— Da, am auzit.

— Și va trece în circa zece zile. În acest timp, va trebui să-l ținem la Terapie intensivă. Dar, iarăși, asta nu are nimic amenințător – e doar procedura standard pentru orice nou-născut care are icter. Ați înțeles?

Am dat din cap.

— Ați vrea să vă duceți sus să-l vedeți?

— Da, am spus – dar glasul meu suna plat, lipsit de emoție. L-am văzut iar pe Reynolds studiindu-mă cu îngrijorare.

Lumina albastră de la reanimare masca nuanța gălbuie care caracteriza acum pielea lui Jack. Și nici n-am putut să deslușesc decolorarea din jurul pupilelor fiului meu, care, mi-a spus Reynolds, era încă o trăsătură a icterului. Dar nu conta că nu vedeam dovada fizică a bolii lui. Știam ce bolnav era. Și știam că, în ciuda protestelor lui Reynolds, era vina *mea*.

După aceea, l-am sunat pe Tony la slujbă și i-am dat vestea. Când i-am spus că Jack făcuse icter din cauza laptelui meu, soțul meu a zis:

— Ești sigură că în altă viață n-ai fost catolică? Pentru că în mod sigur îți place la nebunie să te scalzi în vinovăție.

— Nu mă scald în vinovăție. Pur și simplu, recunosc adevărul: boala lui e isprava mea.

— Vorbești prostii, Sally.

— Nu mă acuza de...

— E icter, nu SIDA. Și dacă doctorul spune că o să treacă în câteva zile...

— Nu mă ascuți! am urlat.

— Pentru că ești absurdă.

Până să ajungă Tony în acea seară la spital, am reușit să ies din criza de autoflagelare – și imediat i-am cerut scuze pentru că urlasem la telefon.

— Nu-ți face griji pentru asta, a spus el scurt.

Am urcat împreună la Terapie intensivă. Iarăși, tuburile fluorescente albastre aruncau în secție o lumină spectrală și dădeau o nuanță albicioasă pielii gălbejite a fiului nostru. Când Tony a întrebat-o pe sora de serviciu cât de rău e icterul, ea ne-a asigurat că situația lui Jack este absolut normală și că (după cum îmi spusese Reynolds) avea să se vindece în câteva zile.

— Așadar, nu avem de ce să ne facem griji? a întrebat Tony, dând întrebării o anumită tentă de „evident”, care mă țintea pe mine.

— Ar trebui să se facă bine complet, fără efecte secundare de durată.

— Vezi? a spus Tony, bătându-mă pe braț. Totul e bine.

Am dat din cap a încuviințare – chiar dacă nu credeam asta. Știam adevărul. Exact cum știa adevărul sora aceea. La urma urmei, nu a spus se *va face* bine complet; a folosit condiționalul. Pentru că nu era deloc sigură că Jack o să se facă bine și știa că laptele meu îl otrăvise.

Dar nu aș fi îndrăznit să formulez nimic din toate astea în acea clipă. Nu aveam nicicum de gând să deschid gura mea mare și să trântesc adevărul situației. Mai ales că acum mă pândeau toată lumea, să vadă

dacă dau semne de stres și încordare.

În următoarele treizeci și șase de ore, mi-am păstrat acest aer calm și stăpânit, arătând doctorilor și surorilor de la Mattingly o față rațională, de om întreg la minte, vizitându-l pe Jack la Terapie intensivă de mai multe ori pe zi, și întotdeauna încuviințând când mi se serveau neadevăruri optimiste despre evoluția lui favorabilă.

Apoi, cum era de așteptat, mi s-a dat permisiunea să plec acasă. A fost destul de dureros să-l las pe Jack la Terapie intensivă – dar mă bucuram pentru el, deoarece era încă izolat de mine, într-un loc în care nu puteam să-i fac niciun rău. Și de fiecare dată când un glas străin, rațional, din mintea mea mă admonesta că mă învinuiam de boala lui Jack, alt glas mai puternic, mai acuzator, îmi reamintea ce vinovată sunt.

De aceea, ieșirea din spital a fost oarecum o ușurare. Mai ales că Tony nu numai că m-a așteptat cu masa pregătită când am venit acasă, ci și (cum a promis) a adus-o menajera lui Margaret, Cha, punând-o să inspecteze amănunțit casa... ceea ce însemna că acum era un șantier destul de curățel. Și, da, chiar avea în frigider o sticlă de Laurent Perrier. Însă când mi-a întins un pahar, singurul meu gând a fost: asta nu e chiar o întoarcere acasă triumfătoare, așa-i?

Totuși, am ciocnit paharul cu el și am dat pe gât șampania franceză dintr-o înghițitură lungă. Tony l-a umplut iar, imediat.

— Ești însetată, a spus el.

— Cred că se cheamă: nevoia de a bea ceva.

— Și așa spunem toți.

Mi-am golit iar paharul.

— Îmi pare bine că am cumpărat două sticle, a spus Tony umplându-mi din nou paharul. Te simți bine?

Nu am considerat că acea întrebare necesita răspuns. La fel, m-am hotărât să evit să mai explic excesiv, ca de obicei, cum mă simțeam – pentru că era al naibii de evident ce era în neregulă aici: venisem acasă de la spital după ce născusem un copil, dar fără copilul în cauză... cu toate că știam că lui Jack îi era mai bine fără mine.

— Azi am primit o veste bună legată de casă, a spus Tony. Au fost aici constructorii...

— Puteai să mă tragi pe sfoară.

— Oricum, șeful de echipă – cum îl cheamă?... tipul nord-irlandez... Collins, așa-i? întreba de tine. Iar când i-am spus că ai născut, dar copilul e la Terapie intensivă... ei bine, Iisuse, trebuia să fi văzut cum a intrat în acțiune vinovăția catolică! A spus că în câteva zile o să vină cu o echipă completă și o să încerce să termine toată lucrarea în două săptămâni.

— E bine de știut că un copil potențial afectat la creier poate în sfârșit să facă un constructor să...

— Încetează, a spus încet Tony turnându-mi încă un pahar.

— L-am băut deja pe ultimul?

— Așa se pare. Să pun masa?

— Lasă-mă să ghicesc. Vindaloo cu mult curry?

— Pe-aproape. Pui Tikka Masala.

— Cu toate că știi că nu suport mâncarea indiană.

— Dacă nu suportîi mâncarea indiană, ai venit în țara nepotrivită.

— Da, am spus. Exact asta am făcut.

Tony a luat iar o expresie de om care nu se simte în largul lui.

— Am să pun lucrurile în mișcare în bucătărie.

— Iar eu am să trec să desfund un canal de lapte.

Oh, Doamne, am pierdut un început grozav! Pentru ca lucrurile să fie și mai vesele, ambii mei sâni erau

din nou ca betonul armat. Așa că m-am retras în baie și m-am uitat la dulăpioarele pe jumătate terminate și la podeaua fără gresie, în timp ce am pus în funcțiune pompa de tortură și am țipat numai de trei ori până când, în sfârșit, din sfârcul drept a țâșnit lapte. Totuși, sânul stâng părea acum mai maleabil. După cinci minute de aspirare indusă electric, a țâșnit. Pe urmă, m-am ridicat clătînându-mă de pe scaunul toaletei, am trântit pompa în chiuvetă, m-am dus în camera copilului, m-am așezat în scaunul de răchită și m-am pomenit uitându-mă absentă la pătuțul gol. M-am simțit iar demoralizată, același sentiment pe care l avusesem chiar după naștere și care acum se hotărâse să-mi mai facă o vizită. Era ca și cum această cameră viu colorată devenise un cub, în care eram captivă, în timp ce urma o traiectorie descendentă. Și, concomitent, cubul se micșora, până în punctul în care singurul lucru pe care îl puteam face era să-mi proptesc mâinile și picioarele în cei patru pereți, în încercarea de a-l împiedica să mă zdrobească.

— Ce naiba faci?

Glasul lui Tony mi-a oprit căderea liberă – și, de asemenea, m-a readus brusc în prezent. Cubul redevenise cameră. Nu mai cădeam ca plumbul, însă eram cu siguranță într-o poziție incomodă și al naibii de jenantă, ghemuită lângă un perete, presând dușumeaua cu mâinile.

— Te simți bine, Sally?

N-am știut ce să răspund la această întrebare – pentru că încă nu știam sigur unde mă aflu. Așa că n-am spus nimic, l-am lăsat pe Tony să mă ajute să mă ridic în picioare și să mă așez pe scaun. S-a uitat la mine cu acel amestec nemărturisit de neliniște și dispreț, care părea să-i caracterizeze reacția la, de acum, frecvențele mele momente de nefericire.

Numai că, de data, asta nefericirea a fost de scurtă durată. De îndată ce Tony m-a așezat pe scaun, nefericirea a dispărut – și m-am simțit iar funcționând.

— E gata masa? am întrebat.

— Ce căutai pe podea, Sally?

— Zău că nu știu. Un mic leșin, cred.

— Dar arătai de parcă încercai să râcăi podeaua ca să ieși din cameră.

— Asta mi se trage de la faptul că am băut trei pahare de șampanie pe stomacul gol.

Această remarcă spirituală mi s-a părut extrem de amuzantă – și, dintr-odată, nu mă mai opream din râs. Iarăși, Tony doar s-a uitat lung la mine și n-a spus nimic.

— Oh, Tony, te rog, am spus. Trebuie să-mi dai un zece plus pentru prost gust.

— Poate n-ar trebui să mai bei nimic în seara asta.

— Cu nenorocita aia de mâncare indiană? Trebuie că glumești.

Numai că nu am mâncat pui Tikka Mașala (asta se voise să fie o glumă de-a lui Tony), ci Spaghetti alla Carbonara, minunat de bogate în carbohidrați, cu mult parmezan proaspăt ras, și o salată verde, mare, și o pâine întreagă unsă cu unt și usturoi, și o sticlă adevărată de Chianti Classico, totul mulțumită lui „Marks and Spencer”.

A fost o masă care mi-a mers la suflet. După atâtea zile de mâncare proastă de spital, m-am simțit dintr-odată înfometată. Am mâncat precum un ostatic în prima lui noapte de libertate. Numai că eu nu mă simțeam liberă de nimic. De fapt, mâncarea juca rolul unei diversiuni de moment împotriva...

A cel Credeam că scăpasem de toate furiile care puseseră stăpânire pe mine. Dar acum... Ce naiba a fost mostra aia proastă de suprarealism din camera lui Jack? Poate că Tony avea dreptate: probabil că faptul că dădusem pe gât cantități mari de șampanie după o perioadă lungă de cumpătare îmi dăduse peste cap echilibrul. Iar vederea pătuțului gol al lui Jack mă tulburase din cale-afară.

— Parcă ai descânta paharul ăla cu vin, a spus Tony.

— După reprezentația de pe podea, m-am gândit că ar fi mai bine să trec la mormoni în seara asta. Îmi pare rău.

A dat din umeri.

— Fii pe pace, a spus el pe un ton plat, care nu era liniștitor.

— Îți mulțumesc pentru cina asta minunată, am spus.

— Mâncarea gata preparată nu e chiar minunată.

— Totuși, ai fost foarte atent.

Încă un ridicat din umeri din partea lui. Am tăcut amândoi. Apoi:

— Sunt speriată, Tony.

— Nu e de mirare. Ai trecut prin multe.

— Nu e doar asta. Ce se întâmplă dacă se va dovedi că Jack...

M-a întrerupt.

— Ai auzit ce a spus ieri sora. Toate semnele vitale sunt bune. RMN-ul nu a arătat nimic. Undele lui cerebrale sunt înregistrate ca fiind normale. Așa că, de fapt, nu prea avem de ce să ne facem griji.

— Dar doctorul Reynolds nu a fost categoric în privința asta...

— Sally...

— Și sunt absolut convinsă că Reynolds încearcă să ne ascundă posibilitatea ca Jack să aibă creierul afectat. Adică, e un om foarte cumsecade, foarte deschis – mai ales după snobul ăla împuțit, Hughes –, dar și el e la fel ca toți afurisiții de doctori. În ceea ce-l privește, suntem problema lui... dar numai până când Jack este externat din Manttingly. Așa că, firește, ne va ascunde cât mai multe lucruri.

— Nu mai vorbi ca țacănii ăia de teoreticieni ai conspirației...

— Asta nu e o nenorocită de teorie a conspirației, Tony. Aici e vorba de fiul nostru, care acum intră în a doua săptămână de terapie intensivă...

— Și despre care toată lumea spune că se va face bine. Trebuie să-ți repet întruna asta? Ți-ai pierdut de tot rațiunea?

— Spui că sunt nebună?

— Spun că ești irațională...

— Am *dreptul* să fiu irațională. Pentru că...

Dar atunci, din senin, am pus frâna emoțională. Răcneam. Dintr-odată, precum cineva care se duce în altă cameră, m-am pomenit înapoi într-o ambianță mult mai rațională, sincer înspăimântată (încă o dată) de o astfel de suprasarcină temperamentală, ca să nu mai spun de felul brusc în care tocmai sfârșise. Asta nu era ca urmarea firească a supărării – în care, o dată ce schimbul de cuvinte se încheia, fierbeam un pic și pe urmă, când era limpede că Tony nu avea de gând să-și ceară scuze (un lucru de care era genetic incapabil), eram eu cea care cerea pace. Nu, situația era... cum să spun, *ciudată* era singurul cuvânt pentru a o descrie. Mai ales că supărarea tocmai mă părăsise. Într-o clipă eram furioasă la culme. În următoarea...

— Cred că trebuie să mă întind.

Tony mi-a aruncat încă o privire lungă, derutată.

— Bine, a spus în cele din urmă. Vrei să te ajut să te urci la loc în pat?

N-am fost în nenorocitul de pat de când m-am întors acasă, Tony... sau n-ai observat?

— Nu, mă descurc, am spus.

M-am ridicat, am ieșit din bucătărie, m-am dus în dormitor, mi-am pus pijamaua, m-am prăbușit în pat și am tras păturile peste cap, așteptând să vină somnul.

Dar nu a venit. Dimpotrivă, eram al naibii de trează, în ciuda oboselii profunde, dureroase. Minteaa mea gonea nebunește, ricoșând din gând în gând, din grijă în grijă. În capul meu se derulau scenarii absolut înspăimântătoare – dintre care ultimul îl implica pe Jack, în vârstă de trei ani, făcut covrig într-un fotoliu, incapabil să se concentreze asupra mea sau a lucrurilor înconjurătoare, în timp ce un lucrător de la

asistența socială, foarte rațional, foarte calm spunea pe un ton extrem de echilibrat: „Cred cu adevărat că dumneavoastră și soțul dumneavoastră trebuie să vă gândiți la un mediu cu «îngrijire supravegheată» pentru fiul dumneavoastră. Un loc în care să poată fi îngrijit pe măsura nevoilor lui douăzeci și patru de ore pe zi”.

Însă atunci, acest copil cataleptic a țâșnit din fotoliu și a făcut cea mai violentă criză de furie imaginabilă – scoțând țipete dezarticulate, răsturnând o măsuță și dărâmând tot ce-i ieșea în cale când alerga prin camera de zi, înainte de a năvăli în baie și a sparge oglinda cu pumnul. În timp ce mă căzneau să-l liniștesc – și să-i înfășor cu un prosop mâna din care începuse să-i curgă sânge – m-am zărit trecător în oglinda făcută praf: îmbătrânită, de nerecunoscut, în numai cei trei ani de la nașterea lui Jack; cu semilune vinete sub ochi și riduri adânc săpate, care ofereau un indiciu clar despre așa-zisa „calitate a vieții” mele de când se născuse sărmanul meu băiat cu afecțiune mintală.

Totuși, momentul meu de autocompătimire istovită a trecut repede – deoarece Jack a început să se dea cu capul de chiuvetă. Și...

— Tony!

Niciun răspuns. Dar, pe de altă parte, de ce ar fi fost – întrucât eu eram în pat, iar ușa era închisă. M-am uitat la ceas: 2:05 Cum s-a întâmplat asta? Nu adormisem, nu-i așa? M-am întors pe partea cealaltă. Tony nu era lângă mine în pat. Toate luminile din cameră erau și acum aprinse. M-am dat jos din pat imediat și am ieșit pe coridor. Dar înainte de a mă duce jos să văd dacă era treaz și se uita la un film de noapte, am văzut lumină pe scările încă fără covor, care duceau sus la biroul lui.

Transformarea podului fusese terminată cât fusesem în spital, și era evident că Tony depusese un efort considerabil pentru a-l pune în ordine. În rafturile de cărți, instalate, era stivuită acum marea lui bibliotecă. Alt perete era plin cu CD-uri. Avea o combină stereo mică și un aparat de radio pe unde scurte în apropierea biroului mare, șic pe care l-a ales cu mine la magazinul Conran. Pe birou, în mijloc, era un computer Dell nou, iar în spatele biroului un scaun ortopedic nou, marca Herman Miller, pe care ședea acum Tony uitându-se atent la un ecran plin cu cuvinte.

— E impresionant, am spus, uitându-mă în jur.

— Mă bucur că îți place.

Am vrut să-i spun că poate ar fi fost frumos să-și fi concentrat energiile în eliberarea de cutii a colțurilor mai importante ale casei... dar m-am gândit că e mai înțelept să-mi țin gura. În ultima vreme mă băgase în destule încurcături.

— Cât e ceasul? a întrebat el absent.

— Două și un pic.

— N-ai putut să dormi?

— Ceva de genul ăsta. Nici tu?

— Lucrez de când te-ai dus la culcare.

— La ce? Ceva pentru ziar?

— La roman, de fapt.

— Pe bune? am spus pe un ton încântat. Pentru că Tony amenințase că o să-și înceapă prima incursiune în ficțiune când îl cunoscusem la Cairo. La acea vreme dăduse de înțeles că, dacă avea să fie transferat vreodată înapoi în îngrozitoarea și prozaica Londră, avea de gând să încerce, în sfârșit, să scrie romanul, în genul lui Graham Green, care în ultimii ani i se învârtea în cap ca o morișcă.

O parte din mine se întreba mereu dacă Tony avea disciplina pe termen lung pe care o cerea această sarcină de durată. Asemeni multor jurnaliști care își ispășeau condamnarea pe teren, îi plăcea la nebunie vânarea nebunească a unui subiect și cursa frenetică, precipitată, de a preda materialul la termenul-limită necesar. Însă oare putea să se retragă într-o cămăruță, de dimineața până seara, ca să facă o narațiune, să

Înainteze cu spor – ținând cont că odată se lăudase în fața mea că nicicând nu-i luase mai mult de două ore să scrie un articol?

Totuși, iată-l aici, în toiul nopții, lucrând. Eram și impresionată, și plăcut surprinsă.

— E o veste grozavă, am spus.

Tony a ridicat din umeri.

— Ar putea să se dovedească un rahat.

— Ar putea să iasă ceva bun.

Încă un ridicat din umeri.

— Cât ai scris?

— Doar câteva mii de cuvinte.

— Și...?

— Cum spuneam, habar n-am dacă o să iasă ceva.

— Dar vei continua să-l scrii?

— Mda... până mă lasă nervii. Sau până când hotărâsc că n-are nicio valoare.

M-am dus la el și i-am pus mâna pe umăr.

— N-am să te las să renunți.

— Promiți? a întrebat el, uitându-se, în sfârșit, la mine.

— Da. Promit. Și, știi...

— Da?

— Îmi pare rău pentru mai înainte.

S-a întors la loc spre ecran.

— Sunt sigur că dimineată ai să te simți mai bine... dacă nu-ți mai faci griji.

Dar, când m-am trezit la ora șapte în acea dimineată, Tony nu era lângă mine în pat. L-am găsit dormind pe noua canapea extensibilă din biroul lui, lângă computer aflându-se un mic teanc de pagini scoase la imprimantă. Când, după câteva ore, i-am adus o cană cu ceai, prima mea întrebare a fost:

— Până când ai lucrat?

— Până la trei, a spus el, pe jumătate treaz.

— Puteai să vii în pat, lângă mine.

— N-am vrut să te trezesc.

Dar noaptea următoare a făcut la fel. Tocmai mă întorsesem de la spital – a doua mea vizită la Jack în ziua aceea. Era ora nouă – și m-a cam mâhnit să-l găesc pe Tony lucrând deja în biroul său, deoarece îmi spusese că nu o să reușească să ajungă la spital în această seară, din cauza a încă unei crize internaționale (parcă ceva în Mozambic) care îl reținea.

— Oricum, Jack n-o să-mi simtă lipsa, mi-a spus el în acea după-amiază, când mi-a telefonat acasă.

— Dar aș vrea să fii cu mine.

— Și eu aș vrea. Dar...

— Știu, știu – munca e muncă. Și cui îi pasă dacă fiul tău...

— Să nu începem! a spus el tăios.

— Bine, bine, am spus, acum cu adevărat țâfnoasă. Fă cum vrei. Ne vedem acasă.

Așa că, în acea seară, când l-am găsit în biroul lui, chiar m-a scos din sărite.

— Parcă spuneai că ai să lucrezi până târziu la ziar.

— Am dat paginile la tipar mai devreme decât mă așteptam.

— Îți mulțumesc mult că te-ai grăbit să ajungi la Mattingly să-ți vezi fiul.

— Am ajuns acasă doar acum un sfert de oră.

— Și te-ai dus direct să lucrezi la roman?

— Exact.

— Chiar te aștepti să cred asta?

— Aveam inspirație, a spus el, fără nici cea mai slabă urmă de ironie.

— Presupun că acum vrei să mănânci de seară?

— Nu – am mâncat ceva în fugă la birou. Oricum, ceea ce chiar vreau e să lucrez mai departe, dacă se poate.

— Nu vrei să știi ce face Jack?

— Asta știi. Am sunat la spital pe la șase și am primit o informare completă, la zi, de la sora de la Terapie intensivă. Dar presupun că știi deja asta.

Mi-a venit să țip. În loc de asta, m-am răsucit pe călcâie și am plecat. După ce am înghițit ceva la nimereală în bucătărie și apoi, ca să alunece mai ușor, am băut un singur pahar de vin (nu riscam încă o prăbușire în ciudățenie) i-am turnat lui Tony un pahar și i l-am dus sus în birou.

— Oh, mersi, a spus el ridicând privirea din ecran.

— Cum merge? am întrebat.

— Bine, bine, a spus pe un ton care sugera că îl întrerupeam.

— Vrei să te uiți la *Știrile de la ora zece*?

— Mai bine continuu să lucrez.

După două ore, am băgat capul în biroul lui.

— Mă duc la culcare, am spus.

— Bine.

— Vii?

— Cobor într-o clipă.

Dar, când cincisprezece minute mai târziu, am stins veioza de pe noptieră, nu venise lângă mine. Iar când m-am trezit dimineață la opt, locul de lângă mine era gol.

Așa că am urcat încă o dată scările spre biroul lui – ca să-l găsesc pe canapea, sub pilotă.

Totuși, de data asta, nu i-am adus o cană cu ceai. Nici nu l-am trezit. Dar când a coborât clătinându-se pe la zece, arătând supărat, primul lucru pe care mi l-a spus a fost:

— De ce naiba m-ai lăsat să dorm atât?

— Păi, întrucât acum se pare că ducem vieți separate, nu trebuie să fiu ceasul tău deșteptător.

— Am dormit două nopți pe canapea și deja vorbești despre vieți separate...

— Mă întreb dacă încerci să-mi spui ceva. Sau dacă asta e o pasiv-agresivă...

— *Pasiv-agresivă*. Ei drăcia dracului, n-am făcut decât să lucrez până târziu. La romanul pe care *tu* vrei așa de mult să-l scrii. Deci care-i problema?

— Sunt doar...

— Bolnăvicios de nesigură.

N-am știut ce să spun la asta. În afară de:

— Poate.

— Ei bine, n-ar trebui. Și diseară am să vin la spital. Și am să dorm cu tine în pat. Bine?

Credincios cuvântului dat, Tony a apărut la Mattingly pe la opt seara. A întârziat o jumătate de oră, însă m-am hotărât să nu fac mare tam-tam din asta. Eram deja acolo de aproape o oră, stabilind un contact vizual cu fiul meu. Părea să se uite atent la cum îl priveam și, pentru prima dată după săptămâni întregi, m-am pomenit chiar zâmbind.

— Vino să vezi, am spus când Tony s-a apropiat de noi.

S-a lăsat pe vine și s-a uitat la fiul lui.

— Ți-am spus eu că o să se facă bine, a spus el.

Da, mi-ai spus. Dar de ce trebuie să-mi amintești asta acum?

— Chiar ne vede, am spus, hotărând că nu e momentul să răspund la comentariul lui Tony.

— Așa presupun. Și-a fluturat mâna spre Jack. Salut. Noi suntem părinții tăi, amice.

— O să fie sănătos. Pentru că vom avea grijă de asta.

— Mama ta e o veritabilă americană optimistă, i-a spus Tony lui Jack.

Fiul nostru s-a uitat atent la noi, întrebându-se, fără doar și poate, unde se află și ce înseamnă chestia asta numită viață.

În acea noapte, Tony s-a băgat în pat lângă mine, a citit *The Honorary Consul* a lui Graham Green și m-a sărutat de noapte bună. Deși sexul era încă în afară de orice discuție, n-ar fi fost rău să mă ia în brațe. Dar, pe de altă parte, o îmbrățișare nevinovată (sau, cel puțin, una care să nu fie urmată de sex) nu a fost niciodată stilul lui Tony. A doua zi, când m-am trezit... conform obiceiului, l-am găsit sus, întins pe canapea, teancul de pagini de lângă computer fiind mai mare.

— Se pare că nopțile tale sunt foarte productive, am spus.

— Noaptea se lucrează bine, a zis el.

— Și astfel ai și un pretext să nu te culci cu mine.

— Azi-noapte m-am culcat.

— Cât ai stat lângă mine?

— Chiar contează? La urma urmelor, tu *dormeai*.

— De îndată ce am adormit, te-ai dus sus.

— Da, așa e. Dar am venit la culcare cu tine cum mi s-a cerut, nu-i așa?

— Presupun că da, am spus, dându-mi seama că nu ajung nicăieri cu discuția asta.

— Și romanul e pe punctul de a fi terminat.

— Asta e bine.

— Deci care-i problema?

— Nu e nicio problemă, Tony.

Însă, totodată, știam că soțul meu se asigura cu viclenie că, atunci când Jack va veni acasă, o să poată evita nopțile întrerupte, fără somn, folosindu-și romanul ca pretext... și canapeaua extensibilă din birou drept refugiu.

Pe de altă parte totuși îmi era teamă să ridic această problemă, deoarece, ori de câte ori spuneam ceva contrar, ofta din greu și mă făcea să mă simt cicălitoare, ceea ce nu voiam să fiu. Și lăsa ca micul meu episod de cădere liberă să vină și să treacă fără să comenteze pre mult. La fel cum făcuse și la spital, în timpul crizei mele hormonale, când fusese admirabil ca teflonul. Așa că, pentru a menține pacea domestică (mai ales dată fiind iminenta sosire acasă a lui Jack), m-am gândit că e mai bine să nu insist pe această problemă. *Rânjește și rabdă*: grozava zicală conjugală.

Dar m-am hotărât să evit toate aceste gânduri negative folosind următoarele zile pentru a da casei o formă cât de cât rezonabilă, înainte ca fiul nostru să ocupe toate locurile imaginabile. Din fericire, șeful de echipă și oamenii lui au fost la ușa din față dimineața următoare la opt, gata să se pună pe treabă. (Probabil că Tony chiar jucase pe cartea vinovăției lor – sau, pur și simplu, nu îi mai plătise.) Iar Collins – șeful nord-irlandez al echipei – a fost amabilitatea în persoană, întrebându-mă cu multă îngrijorare de „micuțul” meu, spunându-mi că „îi pare rău că am necazuri”, dar, „cu voia lui Dumnezeu, micuțul se va simți grozav”. În plus, m-a asigurat că el și băieții lui or să termine toată munca, în mare, într-o săptămână.

— Să nu vă faceți griji de nimic, doar de micuțul dumneavoastră. O să terminăm treaba.

Am fost sincer înduioșată de atâta amabilitate – mai ales ținând cont de faptul că, înainte de asta, fusese o belea complet iresponsabilă, neținându-se de cuvânt, încurcându-ne mereu, purtându-se veșnic de parcă

ne făcea o favoare. Dintr-odată, decența lui înmăscută ieșise la suprafață. Deși, în mod cinic, aș fi putut să pun asta pe seama faptului că el cedase la un șantaj emoțional, n-am putut să nu mă gândesc că era, probabil, ca orice constructor – jucând la două capete, angajându-se la mult mai multe lucrări decât putea să ducă și nelăsând niciodată mâna dreaptă să știe ce face mâna stângă. Dar când e vorba de un copil în primejdie, la aproape toți dintre noi iese la suprafață bunăvoința – în afară de cazul în care, asemeni lui Tony, înalți un zid în fața panicii, a îndoielii, a sentimentului că viața e plină de nedreptăți.

Pe de altă parte, îmi dădeam seama că acest *cordon sanitaire* emoțional al lui Tony era modul lui de a face față propriului curent subteran de îngrijorare. Așa eliptic cum era el, de acum îl cunoșteam totuși suficient de bine ca să-i ghicesc neîncrederea în sine. Și cu toate că eram sincer mulțumită că înainta cu romanul, îmi dădeam seama și că e un mecanism de apărare – un dispozitiv de distanțare, cu care putea să ne dea la o parte pe mine și potențiala problemă care era Jack.

— Fără îndoială că e doar o problemă de timp până să înceapă să inventeze căi de a fi transferat înapoi la Cairo – singur, a spus Sandy când m-a sunat în acea dimineață.

— Se frământă în tăcere.

— Da – responsabilitatea e mare jigodie.

— Uite ce e, fiecare are felul lui de a trata o criză.

— Care, în cazul lui Tony, înseamnă să faci pe struțul.

Bineînțeles că asta nu era prima mea conversație la telefon cu sora mea de când fusesem dusă în grabă la spital. De când venisem acasă, vorbeam chiar de două sau trei ori pe zi. Firește, veștile mele au îngrozit-o pe Sandy.

— Dacă lepădătura aia de fost soț al meu n-ar fi întins-o chiar acum într-o călătorie de-o lună cu țitoarea lui plimbăreață, aș fi venit glonț la Londra. Dar nu am pe altcineva care să aibă grijă de copii, iar nemernicul călătorește fără celular, așa că nu se poate lua nicicum legătura cu el.

Totuși, după tipic, nu a reacționat cu groază la marele semn de întrebare care plutea asupra lui Jack. În schimb, a înroșit telefonul, sunând toți obstetricienii și pediatrii din zona Boston pe care îi cunoștea, cerând informații și păreri, și făcând toate celelalte încercări de genul „trebuie făcut ceva!” pentru a ameliora o criză, încercări pe care noi, cei din Statele Unite, le facem cu mare drag.

— Sunt convinsă că o să fie bine, i-am spus lui Sandy, în încercarea de-a o face să abandoneze subiectul dificilului meu soț. Mai important e că Jack e mutat astăzi de la Terapie intensivă.

— Ei bine, e ceva! Pentru că, după spusele soțului prietenei mele Maureen...

Și s-a dovedit că soțul lui Maureen era un anumit doctor Flett, care, întâmplător, era șeful secției de Neurologie pediatrică de la Mass General și care spusese că...

— ... dacă bebelușul răspunde la stimuli normali după șapte zile, semnele sunt bunicele.

— Exact asta mi-au spus și doctorii de aici, am zis.

— Da, a spus Sandy, dar ei nu sunt șeful secției de Neurologie pediatrică de la unul dintre cele mai bune spitale din America...

— Doctorii de aici au fost cu adevărat formidabili.

— Mă rog, dacă aș avea câteva milioane în bancă, v-aș aduce pe tine și pe Jack aici cu elicopterul sanitar.

— Frumoasă intenție – dar aici nu suntem chiar în Uganda.

— Mai am până să mă conving de asta. Azi ești mai bine?

— Sunt bine, am spus cu prudență. Deși îi spusese lui Sandy de picajul meu postnatal inițial, n-am intrat în amănunte... în special, fiindcă nu voiam să o neliniștesc și mai tare, dar și fiindcă eram destul de sigură că această scurtă tendință de cădere emoțională a mea nu fusese mai mult de-atât. Însă Sandy, ca de obicei, nu se lăsa păcălită de calmul meu.

— Am vorbit și cu altă prietenă – Alison Kepler –, e sora-șefă la secția postnatală de la Brigham și spitalul de femei...

— Doamne, Sandy! am spus, întrerupând-o. Probabil că jumătate din Boston știe de nașterea lui Jack...

— Mare brânză! Treaba e că sunt împraternicită să-ți dau cel mai bun sfat imaginabil. Iar Alison mi-a spus că depresia postnatală poate să vină în câteva etape.

— Dar eu *nu* am depresie postnatală, am spus exasperată.

— De ce ești așa de sigură? Nu știi că oamenii deprimați nu știu că sunt deprimați?

— Fiindcă mă scoate din sărite Tony, de asta. Și nu știi că oamenii deprimați nu sunt cu adevărat scoși din sărite de soții lor... sau de surorile lor?

— Cum te scot eu din sărite?

Cum poți să fii atât de lipsită de simțul umorului? mi-a venit să-i strig. Însă așa vedea lumea minunată mea soră lipsită de umor: într-un fel extrem de logic, bazat pe principiul *ce spui este ceea ce gândești*. De aceea n-ar fi supraviețuit *niciodată* – repet, *niciodată* – la Londra.

Dar în primele câteva zile de la ieșirea din spital, eram sigură că depășisem simplul stadiu de supraviețuire al șocului postnatal. Poate că asta avea legătură cu scoaterea lui Jack de la Terapie intensivă. Miercuri, la zece și jumătate, când am ajuns la spital pentru vizita de dimineață, am fost întâmpinată de sora care era de obicei dimineața, care a spus:

— Vești bune. Icterul lui Jack a trecut de tot și l-am mutat în salonul normal pentru copii.

— Ești sigură că nu mai are nimic?

— Credeți-mă, nu l-am fi mutat de aici dacă n-am fi fost siguri că totul e bine.

— Scuze, scuze, am spus. M-am transformat într-o veșnică prăpăstioasă.

— Bun venit în clubul părinților.

Salonul de copii era cu două etaje mai jos. Sora a dat telefon dinainte, ca să-i informeze că eu sunt mama adevărată a lui Jack Hobbs („în ziua de azi trebuie să fim prudenți”). Când am ajuns acolo, sora de gardă pe salon mă aștepta.

— Sunteți mama lui Jack? a întrebat ea.

Am dat din cap.

— Ați venit la fix, a spus ea. Trebuie să fie hrănit.

A fost nemaipomenit să-l văd fără toate aparatele medicale care-l mumificaseră în ultimele zece zile. Înainte arăta îngrozitor de vulnerabil. Acum, fața lui pierduse acea expresie buimacă de șoc, pe care o avusese în primele zile de viață. Și, cu toate că Sandy (grație plutonului ei de specialiști) mă asigurase că el nu o să aibă amintiri ale acestor traume medicale de început, n-am putut să nu mă simt și mai vinovată. Vinovată că făcusem ceva ce nu trebuia în timpul sarcinii – cu toate că n-aș fi putut spune precis ce anume.

Și, dintr-odată, glasul acela dojenitor din capul meu a început să repete cu obstinație: „*Tu l-ai adus în starea asta. Tu ești de vină. Pentru că nu l-ai vrut cu adevărat...*”

Gura!

M-am pomenit tremurând și ținându-mă strâns de marginile pătuțului lui Jack. Sora de gardă mă studia cu îngrijorare. Avea în jur de douăzeci și cinci de ani, era voinică și bondoacă – însă radia bunăvoință.

— Vă simțiți bine? a întrebat ea.

— Doar un pic obosită, atâta tot, am spus, uitându-mă la numele de pe ecusonul ei: Meguire.

— Stați să-l duceți acasă, a spus ea, râzând ușurel.

Însă în loc să mă supăr pe ea pentru acest comentariu inocent nerespectuos, am reușit să zâmbesc – pentru că nu voiam ca altcineva să-și dea seama de nefericirea obsedantă ce mă învăluia în acele clipe.

— Sunteți pregătită să-l luați? a întrebat sora.

Nu, nu sunt pregătită. Nu sunt pregătită pentru nimic din toate astea. Pentru că nu pot să fac față. Pentru că...

— Sigur, am spus cu un zâmbet silit.

A întins mâinile și l-a luat cu delicatețe. A fost foarte docil până a fost pus în brațele mele. Moment în care a început să plângă. Nu plângea tare, dar în mod sigur stăruitor, precum cineva care, instantaneu, nu se simte bine în mâinile care îl țin. Iar acel glas dojenitor din capul meu mi-a spus: „*Ei bine, e firesc să plângă. Pentru că știe că tu ești cea care i-a făcut rău*”.

— E primul dumneavoastră copil? a întrebat sora.

— Da, am spus, întrebându-mă dacă nu se vedea nervozitatea.

— Atunci, să nu vă îngrijoreze plânsul. Credeți-mă, într-o zi o să ajungă să-i placă.

De ce încerci să îmi faci pe plac? E foarte limpede că Jack știe că i-am vrut răul, știe că nu sunt capabilă să fiu mamă. De aceea nu suportă acest prim contact fizic cu mine. *Știe*.

— Să vă aduc un scaun? m-a întrebat sora.

— Ar fi bine, am spus, simțindu-mi dintr-odată picioarele ca de cauciuc.

A găsit un scaun drept, negru, din plastic. M-am așezat, legănându-l pe Jack. El continua să țipe – un plâns în toată regula din partea cuiva care era înspăimântat de persoana în compania căreia îl obligau să stea.

— Poate că dacă ați încerca să-l alăptați... a sugerat sora. E vremea să mănânce.

— Am probleme cu mulsul, am spus.

— Ei bine, el o să rezolve pe loc problema, a spus ea râzând din nou cu bunăvoință, lucru merit să mă determine să mă simt în largul meu, dar care mă făcea și mai stânga ce. Așa că, ținându-l cu un braț pe Jack, care nu contenea cu plânsul, am încercat să-mi ridic tricoul și sutienul cu mâna liberă. Dar cum țipetele lui Jack mă făceau să fiu foarte agitată, de fiecare dată când încercam să-mi ridic tricoul se părea că sunt pe cale să scap copilul. Ceea ce îl tulbura și mai tare.

— Lăsați că-l țin eu cât vă rezolvați dumneavoastră problemele, a spus sora.

N-am să-mi rezolv problemele. Pentru că nu pot să le rezolv.

— Mulțumesc, am spus. Cum m-a scăpat de el, Jack n-a mai plâns. Mi-am tras tricoul în sus și mi-am eliberat sânul drept din sutienul pe care îl purtam. Aveam mâinile asudate. Eram teribil de încordată – în parte, fiindcă în ultimele zile canalele de lapte mi se tot înfundau. Dar și fiindcă, ținându-mi în brațe copilul, nu simțeam decât groază.

Nu ești potrivită pentru asta... nu poți să faci asta...

Odată sânul scos, sora mi l-a înapoiat pe Jack. Reacția lui la atingerea mea a fost aproape pavloviană: *plângi când simți mâinile mamei*. Și a plâns. Din abundență. Până când buzele lui mi-au atins sfârcul, moment în care a început să sugă în gol, lacom și zgomotos, ca cineva teribil de flămând.

— Iată-l! a spus sora, dând din cap cu aprobare, în timp ce el mi-a prins sfârcul cu gingiile și a început să sugă la greu. Imediat a fost ca și cum, de sân, mi-ar fi fost prins un cârlig de rufe. O fi fost știrbă gura lui, dar gingiile erau ca de oțel. Și strângea atât de tare, încât prima mea reacție a fost un țipăt de uimire, înăbușit.

— E totul în regulă? a întrebat sora, încercând să fie în continuare numai zâmbete – cu toate că eram sigură că, pe măsură ce clipele treceau, mă eticheta drept total nepotrivită pentru îndatoririle de mamă.

— Are gingiile cam...

N-am apucat să termin propoziția, deoarece m-a mușcat atât de tare, încât chiar am țipat. Și mai rău, durerea a fost atât de neașteptată, atât de mare, încât l-am smuls necugetat de la sân – fapt care l-a făcut să se pună iar pe plâns.

— Oh, Doamne, îmi pare rău, îmi pare tare rău! am spus.

Sora și-a păstrat calmul. L-a luat imediat pe Jack de la mine, iar el s-a potolit în câteva clipe după ce a fost în brațele ei. Stăteam acolo, cu sânul la vedere și durându-mă, simțindu-mă inutilă, tâmpită și teribil de vinovată.

— Se simte bine? am întrebat cu glasul răgușit de șoc.

— S-a speriat puțin, atâta tot, a spus ea. Ca și dumneavoastră.

— Chiar n-am vrut să...

— Sunteți grozavă, zău. Se întâmplă tot timpul. Mai ales dacă aveți o mică problemă cu alăptatul. Ia stați o clipă – cred că știu cum se poate rezolva.

A întins mâna liberă după un telefon. Cam după un minut, a venit altă soră cu îngrozitoarea pompă de sân.

— Ați mai folosit vreodată o astfel de chestie? a întrebat sora Meguire.

— Cu părere de rău, da.

— Atunci, dați-i drumul, a spus ea, întinzându-mi-o.

Durerea a fost și acum sfâșietoare – dar, măcar de data asta, de scurtă durată. După un minut de pompat viguros, zăgazul s-a rupt – și cu toate că acum lacrimile îmi șiroiau pe față, ușurarea a fost imensă.

— E bine acum? a întrebat sora, numai veselie și eficiență.

Am dat din cap. Mi l-a înapoiat pe Jack. Doamne, câtă oroare avea să-l ating! L-am dus repede la sfârșul care acum curgea. A avut iar rețineri să se apropie de el, însă când buzele lui au simțit gustul laptelui, l-a prins ca o menghină, sugând nebunește. Durerea revenită m-a făcut să tresar – dar m-am forțat să nu scot niciun sunet. Nu voiam să mă dau iar în spectacol în fața acestei sore extrem de tolerante, însă ea mi-a sesizat chinul.

— Doare un pic, nu-i așa? a întrebat ea.

— Mă tem că da.

— Nu sunteți prima mamă care spune asta. Dar o să vă obișnuiți.

Doamne, de ce era atât de drăguță? Mai ales că nu meritam. Adică, citisem toate afurisitele alea de cărți și articole din reviste, care proslăveau plăcerile alăptatului: felul în care el *cimentează* relațiile dintre mamă și copil și dezvoltă cele mai profunde instincte materne. *Sânul e mai bun* era tema principală a acestor articole favorabile alăptatului – care nu întârziiau să le denunțe pe sceptice ca fiind absurd de egoiste, nepăsătoare și necorespunzătoare. Toate astea mă consideram eu acum. Pentru că singurul lucru despre alăptat pe care nu mi l-a spus nimeni era: *doare al naibii de tare*.

— Păi, bineînțeles că doare, a spus Sandy când i-am dat telefon în acea zi, pe la prânz. Mie îmi era groază ca de dracu' de fiecare clipă.

— Pe bune? am spus, agățându-mă de această destăinuire.

— Crede-mă că n-am simțit un mare extaz matern.

Știam că minte – de dragul meu. Pentru că am fost de multe ori în casa lui Sandy în lunile imediat următoare nașterii primului ei fiu. Și nu dădea nici cel mai mic semn de disconfort în timp ce alăpta. Dimpotrivă, era atât de expertă în treaba asta, încât odată am văzut-o călcând o cămașă și alăptându-și fiul în același timp.

— Doar că la început ai un mic șoc, atâta tot, a spus ea. Când te duci iar la spital?

— Diseară, am spus, auzind groaza din glasul meu.

— Sunt sigură că e frumos, a spus ea. Ai un aparat foto digital?

— Nu.

— Ei bine, ia-ți unul și apucă-te să-mi trimiți prin e-mail poze.

— Bine, am spus, cu glasul atât de plat, încât Sandy a zis imediat:

— Sally... spune-mi.

- Ce să-ți spun?
- Spune-mi ce se petrece.
- Nu se petrece nimic.
- Se pare că nu ți-e bine.
- Doar o zi proastă, atâta tot.
- Ești sigură de asta?
- Da, am mințit. Fiindcă adevărul era...

Care?

Habar n-aveam care era adevărul aici. Doar că *nu voiam* să mă întorc la spital în acea seară. De îndată ce am închis telefonul, am fugit de muncitorii care erau peste tot în casă și m-am refugiat în biroul lui Tony. M-am prăbușit în scaunul lui de birou și m-am uitat lung la teancul de pagini de manuscris, așezate cu fața în jos în stânga tastaturii calculatorului. Sub un suport rotund pentru pixuri, se afla o agendă mare cu niște coperți de moleschin negru. Am știut întotdeauna că Tony avea marea pasiune de a ține jurnale. Am descoperit asta în prima noapte când m-am culcat cu el în dezordonatul lui apartament din Cairo – când m-am trezit pe la trei să fac un pipi și l-am descoperit în camera de zi, scriind de zor într-o agendă care avea coperțile negre.

— Deci, ce notă îmi dai – cinci, opt? l-am întrebat, stând goală în prag.

— Este ceva secret, a spus el, închizând agenda și punând capacul la pix. Ca tot ce se află în această agendă.

Tonul era vesel – dar impertinent de ferm. Am priceput aluzia și nu l-am mai întrebat niciodată despre agenda lui... chiar dacă, în lunile care au urmat, l-am văzut deseori scriind de zor în ea. Cineva a spus odată că persoana care ține un jurnal e cam ca un câine care se întoarce să-și adulmece propria vomă. Dar, pentru mine, cel care își face cronică vieții de zi cu zi – și, în același timp, își notează reacțiile profund personale față de cei foarte apropiați – vrea, în ultimă instanță, să-i fie citit jurnalul. De aceea – am presupus – își lăsase Tony, pe birou, ca din întâmplare, agenda cu coperți de moleschin. Pentru că deși știa că îi respect intimitatea, până în punctul de a nu intra niciodată în biroul lui, n-am putut să nu mă întreb dacă, în același timp, nu juca cu mine un joc *pasiv-agresiv*, spunându-mi pe mutește: *Iată-l... dă-i bătaie, deschide-l dacă îndrăznești*.

Pe de altă parte, poate că l-a lăsat acolo pur și simplu accidental... ceea ce însemna că toate gândurile mele cu pretenții psihologice despre bănuitul lui comportament tactic erau mărturii în plus ale fragilității mele crescute.

În acel moment mă simțeam destul de fragilă. Atât de fragilă, încât – chiar dacă eram de tentată să deschid agenda și să aflu eventualul adevăr crud pe care îl conținea („*Suntem o pereche cumplită*”, „*De ce e atât de afurisit de pedantă în toate?*”, „*Mi-am construit cu mâna mea o închisoare*”) – știam că m-aș fi aventurat în teritorii care era mai bine să fie evitate. Oricum, ce om întreg la minte vrea cu adevărat să cunoască gândurile secrete ale partenerului de viață?

Așa că am luat mâna de pe agendă și cu greu am rezistat tentației de a citi câteva pagini de manuscris pentru a vedea dacă Tony făcea pe Graham Green sau Jeffrey Archer. În schimb, am desfăcut canapeaua extensibilă, am deschis cufărul din împletitură de răchită în care ținea Tony pilota și pernele, am făcut patul, am tras storul de la lucarnă, am pus telefonul pe căsuța vocală, mi-am scos blugii și m-am băgat sub pilotă. Cu toate că zgomotul de ciocănituri și sablare de la etajele de jos era infernal, am adormit în câteva minute – o prăbușire rapidă, amnezică, în uitare.

Pe urmă, am auzit un glas cunoscut.

— Ce fad aici?

Mi-au trebuit câteva clipe să-mi dau seama unde mă aflu. Sau să mă adaptez la faptul că acum era

noapte, și camera era luminată de lampadarul mare care stătea în dreapta biroului, iar soțul meu stătea în prag uitându-se la mine cu îngrijorare.

— Tony? am întrebat, cu glasul răgușit de somn.

— Spitalul a tot încercat să dea de tine...

Acum m-am trezit de tot.

— *Poftim?*

— Jack a avut în după-amiaza asta o recidivă minoră. Icterul s-a întors.

Acum eram în picioare, căutându-mi hainele.

— Să mergem, am spus, trăgându-mi blugii.

Tony mi-a pus pe braț o mână fermă.

— Am fost deja acolo. Acum e bine. La început s-au speriat că ar putea fi o recidivă severă. Dar analizele de sânge au arătat doar o creștere foarte mică a nivelului de bilirubină, așa că nu există motiv de îngrijorare. Totuși, l-au dus înapoi la terapie intensivă...

Mi-am smucit umărul ca să dau la o parte mâna lui Tony.

— Îmi povestești în mașină.

— Nu o să mergem...

— Să nu-mi spui că nu mergem. El e...

— Nu mergem, a spus Tony apucându-mă de braț cu mai multă hotărâre.

— Dacă tu nu mergi, eu...

— Vrei să fii atentă puțin? a spus el, ridicând dintr-odată glasul. E aproape miezul nopții.

— *Poftim?* am spus sincer șocată.

— E douăsprezece fără șapte minute.

— Aiurea!

— Ai dormit toată ziua.

— Nu se poate!

— Ei bine, de azi după-amiază de la trei, spitalul a tot încercat să dea de tine, sunându-te acasă.

— Oh, nu...

— Iar eu ți-am lăsat vreo zece mesaje pe mobil...

— De ce n-ai vorbit cu constructorii?

— Fiindcă nu am avut nenorocitul număr de mobil al lor, de aia.

— Am tras un pui de somn după ce am fost la Jack azi-dimineață.

— Un pui de somn de douăsprezece ore?

— Îmi pare rău...

M-am desprins ușurel din strânsoare lui și am terminat cu îmbrăcatul.

— Totuși, mă duc acolo.

Mi-a tăiat calea spre ușă.

— În momentul ăsta nu e o idee bună. Mai ales după...

— După ce? am întrebat. Dar intuiam deja răspunsul la acea întrebare.

— Mai ales după dificultățile pe care le-ai avut azi-dimineață.

Cățeaua aia, sora Meguire. Ea m-a turnat.

— A fost doar o problemă de alăptare, atâta tot.

— Asta bănuiesc și eu – însă una dintre surorile de gardă a spus că aproape l-ai smuls pe Jack de la sân.

— A fost o chestie de moment. M-a durut.

— Sunt sigur că nu a vrut.

— Nu spun asta. În tot cazul, n-a fost ca și cum l-aș fi aruncat în cealaltă parte a salonului. Doar am avut un mic șoc.

— Trebuie să fi fost un șoc zdravăn dacă sora l-a raportat superiorilor ei.

M-am așezat pe pat. Mi-am luat capul în mâini. Chiar îmi venea să înhaț pașaportul, să fug la aeroport și să iau primul avion spre Statele Unite.

Nu poți să faci asta... ești o zonă maternă calamitată...

Apoi, un alt glas, calm și lucid, mi-a intrat în cap, repetând întruna o mantră liniștitoare: *Nu-ți pasă... Nu-ți pasă... Chiar nu-ți pasă.*

De ce i-ar păsa unei catastrofe de mamă ca mine de copilul ei? Oricum, chiar și dacă mi-ar fi păsat, *ei* (doctorii, surorile, soțul meu) toți știau adevărul despre mine. Aveau dovada. Și și-au dat seama de...

De ce?

De faptul că... nu pricepeam nimic din toate astea.

Că... acum eram copleșită de durere și vinovăție pentru ce i se întâmplase lui Jack... ca imediat să nu-mi pese nici cât negru sub unghie.

Fiindcă sunt necorespunzătoare. Exact așa, N-E-C-O-R-E-S-P-U-N-Z-Ă-T-O-A-R-E. Precum acea melodie country veche despre D-I-V-O-R...

— Sally?

Am ridicat privirea și l-am văzut pe Tony uitându-se la mine în felul lui iritat, întrebător.

— Trebuie să te duci la culcare, pe bune, a spus el.

— Tocmai am dormit douăsprezece ore.

— Mă rog, asta a fost decizia ta.

— Ba nu – asta a fost decizia *corpului meu*. Deoarece corpul meu a observat ceva ce sigur tu nu ai observat... faptul că sunt dărâmată de tot după un mic efort fizic numit „naștere”. Ceea ce știu că, la cartea ta, e cam ca a te poticni de ceva...

Tony a schițat un zâmbet și a început să strângă așternuturile.

— Cred că acum am să trec la treabă, a spus el. Nu e nevoie să stai după mine.

— Nu mă culc la loc.

— Faci cum vrei. Și acum, dacă-mi dai voie...

— Nu-ți pasă ce se petrece, nu-i așa?

— Scuză-mă, dar cine a dat fuga la spital în această seară când mama fiului nostru a închis toate telefoanele și a întrerupt legăturile cu lumea?

Comentariul lui a venit ca o palmă peste față – mai ales că l-a făcut cu un glas foarte detașat.

— Nu e deloc drept, am spus aproape în șoaptă.

Tony s-a mulțumit să zâmbească.

— Bine-nțeles că tu așa crezi, a spus el. Pentru că adevărul este de obicei extrem de nedrept.

Pe urmă s-a așezat pe scaunul de la birou, l-a rotit cu spatele la mine, și a spus:

— Acum, te rog să mă scuzi...

— Du-te dracului!

A ignorat vorbele mele și a spus:

— Dacă vrei să-mi faci o cană de ceai, ar fi cum nu se poate mai bine-venită.

Am răspuns la acest comentariu ieșind ca o furtună din birou, trântind ușa după mine.

Coborând scările, prima mea reacție a fost să fug pe ușă, să sar într-un taxi, să-i spun șoferului să apese de tot accelerația până la Mattingly, să mă duc val-vârtej direct la Terapia intensivă de la pediatrie, să cer atât să-l văd imediat pe Jack, cât și să fie găsită acea turnătoare irlandeză, ca să o confrunt pe Domnișoara Mironosiță cu minciunile pe care le-a spus despre mine. Și pe urmă...

Aș fi legată și mi s-ar pune căluș și aș fi expediată la cea mai apropiată casă de nebuni.

Am început să măsoar podeaua cu pașii. Ca într-o obsedantă mișcare înainte și înapoi: *aici-acolo, aici-acolo, aici-acolo*. Abia când m-a străfulgerat gândul „*uită-te la tine, umbli încoace și încolo prin cameră ca un animal de laborator căruia i s-au administrat amfetamine*”, m-am așezat. Moment în care m-au apucat rău frigurile. Un vânt arctic bătuse pe Sefton Street și pătrunsese prin însăși structura casei mele, dându-mi convingerea că scândurile podelei putrezeau, că umezeala în creștere predomina și că toată această investiție de rahat, acest jalnic exemplu de casă victoriană o să fie smuls din temelii-i murdare, lăsându-ne săraci și pe drumuri.

Însă pe urmă clima s-a schimbat. Mercurul a urcat la treizeci de grade. Plecasem la mijlocul lui ianuarie din Stâncoșii canadieni, iar acum eram undeva la tropice. Aruba, *baby*. S-a zis cu degeratul. *Avem un val de căldură, un val de căldură tropicală*. Cam cincizeci de grade la umbră și nouăzeci și șase la sută umiditate. Dintr-odată, transpiram. Eram atât de flească de transpirație, încât trebuia să-mi scot toate hainele.

Ceea ce am și făcut – nebăgând de seamă că draperiile de la fereastra din față nu erau trase și cineva ieșea dintr-un taxi negru parcat chiar în fața ferestrei, iar șoferul se holba la mine cu gura căscată, și mie îmi venea să mă întorc cu fața la el și să-i arăt în mod ostentativ cicatricea de la cezariană. În loc de asta, o oarecare decentă înnăscută a preluat controlul și am țâșnit pe scări în sus, spre baie, și am deschis la maximum robinetul de apă rece, și am sărit sub jetul puternic (slavă, Domnului, că insistasem asupra unui duș cu boiler electric), și pe urmă...

Ce faci?

Am închis apa. Mi-am rezemat capul de peretele cu faianță. Am avut încă un atac de panică – pentru că eram total descumpănită și necontrolată. Ce mă speria cel mai tare era faptul că îmi dădeam seama că aceste episoade ciudate de nebunie păreau să nu-aibă nicio evoluție logică. Devenisem un automat cu bile emoțional, care ricoșa nebunește din toate obiectele din calea mea. În mijlocul acestor schimbări de dispoziție, existau momente de limpezime extremă, dureroasă – ca și cel prin care treceam acum, în care îmi venea să mă dau cu capul de pereți și să repet la nesfârșit: *Ce faci?*

La întrebarea asta nu aveam decât un răspuns: Chiar că nu știu. Pentru că nu mai știu nici măcar cum funcționează lucrurile în mine.

Oh, fii atentă ce spui! Domnișorica Văicăreață. O ușoară înclinare postnatală a echilibrului – un lucru pe care orice persoană rațională, cumpătată l-ar fi putut rezolva – și te desfaci în două. Tony are dreptate să te trateze ca pe o recalitrantă proastă. Pentru că te comporți ca o idioată. Și mai rău, te tot duci la vale pe acest drum nebunesc, și vor începe să se ridice întrebări cu privire la sănătatea ta mentală. Așa că, vino-ți în fire, da? Și, în timpul ăsta, fă-i o cană de ceai soțului tău.

Am urmat îndemnul acestui sfătuitor intern foarte critic – și am ieșit de sub duș hotărâtă să îndrept totul. Mi-am spus că, de acum înainte, luciditatea calmă va predomina. Aveam să mă duc mâine dimineață la spital și să-mi cer scuze că nu am apărut azi. Aveam să o caut pe sora Meguire și să-i aduc la cunoștință că îi înțeleg perfect îngrijorarea de ieri cu privire la sănătatea mea mentală, dar apoi să-i demonstrez că dețin controlul alăptându-l pe Jack cu o siguranță resemnată. Iar pe frontul conjugal, aveam să risipesc toate temerile lui Tony potolindu-mă o vreme și făcând pe soția perfectă.

Prin urmare, nu numai că i-am făcut soțului meu o cană de ceai, ci am și pregătit un platou mare cu biscuiții lui preferați și am găsit o sticlă de Laphroaig (whisky-ul din malț, preferat de el). Pe urmă, am urcat scara, cât pe ce să-mi pierd echilibrul (grație mult prea multor chestii de pe tavă). Când am ajuns la ușa biroului, era închis. Am bătut cu piciorul.

— Tony, am spus.

Nu a răspuns – cu toate că auzeam înăuntru muzică dată încet.

— Tony, te rog – ți-am adus cana de ceai...

Ușa s-a deschis. Tony s-a uitat la tava încărcată.

— Ce e asta?

— Fortifiant pentru strădaniile tale literare. Și scuze.

— Bine, a spus el, dând din cap. Apoi, ușurându-mă de tavă, a adăugat: cred că ar fi bine să mă întorc la masa de lucru.

— Merge bine?

— Presupun că da. Nu mă aștepta, culcă-te.

Și a închis ușa.

Nu mă aștepta, culcă-te.

Tipic. Atât de *al dracului* de tipic. Făcea ceva pe parada mea, ca de obicei. Și în timp ce eu mă străduiam să fiu atât de amabilă.

Termină. Termină. În definitiv, lucrează. Și puțin mai înainte ați avut acea mică repriză, peste care nu poți să te aștepti să treacă în zece minute... chiar dacă a făcut comentariul acela infect despre...

Destul. Tony are dreptate. Chiar trebuie să te duci la culcare. Singura problemă e că tocmai ai dormit douăsprezece ore...

Bine, bine. Găsește-ți de lucru. Fă ceva să treacă timpul.

Și uite așa m-am apucat să despachetez aproape toate cutiile și lăzile care mai erau încă răspândite prin casă. Întregul proces a durat în jur de șase ore și a trebuit să muncesc pe lângă mizeria lăsată de constructori. Când am terminat, începea să se crape de ziuă, iar eu eram amețită de oboseală, dar mulțumită, așa cum se întâmplă când isprăvești o corvoadă casnică importantă ce te sâcâia de luni întregi. Umblând prin casă – care acum se apropia de stare de a fi cu adevărat locuibilă – m-a năpădit un ciudat optimism. În sfârșit, exista senzația de spațiu și proporție și (mai ales) ordine.

Ordinea era ceva ce acum doream cu înfocare.

Am dat drumul la apă să fac o baie. Am stat în cadă aproape o oră. Mi-am spus: *Vezi... puțină activitate de deplasare și zeii echilibrului aterizează confortabil pe umerii tăi. Totul o să fie bine acum.*

Atât de bine încât, după ce m-am îmbrăcat, m-am simțit plină de energie – cu toate că nu dormisem toată noaptea. Am aruncat o privire în biroul lui Tony. Dormea dus pe canapea – însă am observat că la teancul de pagini de manuscris, în continuă creștere, chiar se adăugaseră unele noi. Așa că m-am dus în vârful picioarelor la masa de lucru, m-am asigurat că am pus ceasul deșteptător cu radio la ora nouă, apoi am scris un bilet scurt:

Am plecat la spital, la băiatul nostru. Sper să-ți placă acțiunea de dereticare a casei. Cinăm diseară, pe banii mei, la un restaurant ales de tine? Aștept răspuns.

Te iubesc...

M-am semnat, sperând că va răspunde favorabil la ideea genului de nopți plăcute în oraș, pe care le aveam la Cairo. Cum Jack urma să vină acasă în câteva zile, asta ar fi fost ultima noastră ocazie s-o ștergem de acasă nestânjeniți.

Am coborât la parter. M-am uitat la ceas. Abia trecuse de șapte. Am deschis ușa din față și am observat că persoana de pe cealaltă parte a drumului era în plin șantier de construcții, cu un container gol, pentru diverse resturi. M-am uitat în spate la mormanul de cutii de carton și lăzi din șipci, acum sparte, și m-am gândit: asta m-ar scuti de un drum la groapa de gunoi. În plus, mi-am adus aminte că toată lumea de pe stradă și-a golit podul în containerul nostru când eram în primul stadiu al renovărilor. Așa că am hotărât că nu vor fi obiecții dacă un număr mic de articole din casa mea vor ajunge să se amestece cu resturile vecinului meu.

Totuși, în timp ce eram în curs de a arunca al doilea lot de cutii în acest container mare, o ușă a casei s-a deschis și a ieșit un bărbat la vreo patruzeci și cinci de ani. Era îmbrăcat cu un costum gri închis.

— Să știi că asta-i containerul *nostru*, a spus el, cu glasul plin de indignare stăpânită.

Am început imediat să mă scuz.

— Scuze, dar m-am gândit că, deoarece era cam gol...

— Ar trebui să ceri voie înainte de a arunca lucruri în containerele altora.

— Dar m-am gândit...

— Acum aș aprecia dacă ți-ai lua tot gunoiul...

Însă a fost întrerupt de un glas care a spus:

— Pentru numele lui Dumnezeu, tu auzi ce spui?

Individul a părut cam uimit. Apoi s-a fâstâcit imediat, deoarece s-a pomenit uitându-se la o femeie care se apropia de cincizeci de ani – blondă, cu oase mari, cu o față foarte ridată (întotdeauna blondele încep să se zbârcească după trecerea graniței celor patruzeci de ani), dar încă atrăgătoare. La fel de impresionant era labradorul foarte mare de lângă ea. Femeia trecea pe lângă noi când a auzit schimbul de cuvinte. Am recunoscut-o imediat: era cea care îmi vorbise aprobator atunci când îl silisem pe domnul Noor să fie politicos cu mine. Și din reacția Scorțosului mi-am dat seama că nu se simțea deloc în largul lui în prezența ei. I-a evitat privirea acuzatoare și a spus:

— Nu făceam decât să-mi exprim punctul de vedere.

— Și care era punctul acela de vedere?

— Consider că asta e între mine și...

— Anul trecut, când îmi făceam bucătăria cea nouă și aveam un container deschis, cine l-a umplut într-o noapte cu, jumătate din conținutul mansardei lui?

Scorțosul arăta acum îngrozit – fiindcă era făcut de râs în mod public. Din puținele mele luni în Anglia, știam că să fii făcut de râs era cea mai de temut dintre calamitățile personale – și trebuia evitată cu orice preț. Însă, pe câtă vreme în Statele Unite tipul ar fi contrat spunând ceva plin de tact precum „Vezi-ți de treaba ta”, aici tipul a pălit brusc, s-a făcut mic și n-a mai putut decât să îngâne:

— Cum am spus, încercam doar să-mi exprim punctul de vedere.

La care buna mea samariteană cu labradorul i-a zâmbit rece, cunoscător și a spus:

— Bine-nțeles că încercai.

Apoi s-a întors iar spre mine și a întrebat:

— Ai nevoie de o mână de ajutor la restul cutiilor?

— Mă descurc. Dar eu...

— Îmi face plăcere să te revăd, Sally, a spus ea, întinzând mâna. Sally te cheamă, așa-i?

Am dat din cap.

— Julia?

— Bravo!

Individul și-a dres glasul, ca pentru a-și anunța plecarea. Apoi s-a întors și a intrat grăbit în casă.

— Nătărăul! a spus Julia în surdină după plecarea lui. Nu-i de mirare că l-a părăsit nevasta luna trecută.

— N-am știut...

A ridicat din umeri.

— Încă o dramă conjugală – cum am avut toți. Și, apropo, am auzit că ești proaspătă mămică. Minunată veste. Aș fi trecut pe la tine cu vreo atenție, însă în ultimele două luni am fost plecată în Italia cu fiul meu Charlie.

— Câți ani are?

— Paisprezece. Și tu ce ai născut – un băiat sau un copil?

— Băiat, am spus răsând. Jack.

— Felicitări. Cum e viața fără somn?

— Păi... încă nu e acasă.

Apoi am explicat, în cel mai scurt mod cu putință, ce i se întâmplase.

— Doamne sfinte! a spus ea încet. Chiar că ai trecut printr-o perioadă cumplită.

— Mai mult el decât eu.

— Dar tu ești bine?

— Da și nu. Uneori chiar nu-mi dau seama.

— Ai timp pentru o ceașcă de ceai?

— Mi-ar plăcea tare mult, dar trebuie neapărat să fiu devreme la spital în dimineața aceasta.

— Înțeleg foarte bine, a spus ea. Oricum, treci oricând pe la mine. Și aruncă gunoi cât vrei în containerul aceluia prost.

Cu un zâmbet plăcut, a pus capăt scurtei noastre întâlniri.

I-am urmat instrucțiunile și am aruncat în container toate cutiile goale rămase, împreună cu patru pungi pline ochi cu moloz de la constructori. Apoi am plecat la metrou, gândindu-mă: „De fapt, am o vecină prietenoasă”.

La spital, am comutat pe comportamentul meu cel mai bun. Și am fost extrem de ușurată să descopăr că întoarcerea lui Jack la terapie intensivă fusese scurtă, deoarece era din nou în salonul de copii sănătoși. Obişnuita soră de salon era și ea acolo – cercetându-mă cu atenție, ca pe cineva etichetat „periculos prin iresponsabilitate”.

Însă eu i-am zâmbit larg și am spus:

— Sora Meguire este pe aici? Cred că îi datorez scuze pentru cum m-am purtat ieri.

Sora de salon s-a relaxat imediat. Actele de căință au de obicei acest efect.

— Mă tem că e într-o vacanță de o săptămână – însă când se întoarce am să-i spun ce ați zis.

— Și îmi pare rău că nu am reușit să ajung aici aseară. Pur și simplu... ei bine, ca să fiu sinceră, eram așa de obosită, încât am dormit dusă.

— Nu vă faceți griji. Toate mamele sunt epuizate după naștere. Iar vestea bună e că mica recădere de aseară a fost chiar mică. De fapt, o să puteți să-l luați acasă chiar mâine.

Am fost toată un zâmbet.

— Asta da veste grozavă!

— Sunteți pregătită să-l hrăniți, acum? Precis e flămând.

Dându-mi toată silința să-mi maschez neliniștea, am dat afirmativ din cap, păstrându-mi zâmbetul de pe față. Sora de salon mi-a făcut semn să o urmez. Am luat-o prin salon spre pătuțul lui Jack. Era culcat pe o parte, plângând tare. Eram încordată – întrebându-mă dacă o să se pună pe zbierat când îl iau în brațe. Însă am încercat să-mi ascund încordarea spunând:

— Chiar pare flămând.

Sora de salon mi-a întors zâmbetul. Apoi a urmat un moment stânjenitor, în care am stat lângă pătuț neștiind dacă eu trebuie să-l ridic sau o să mi-l dea sora. Privindu-mă iar cam circumspect, sora de salon mi-a făcut semn să-l iau. Aveam mâinile transpirate când le-am întins spre el. Și, da, țipetele lui s-au amplificat când l-am ridicat.

Ține-ți firea, ține-ți firea, mi-am spus. *Și, pentru Dumnezeu, nu arăta că ți-e frică!*

L-am apropiat pe Jack de mine, legându-l ușurel. Plânsul lui s-a întetit. M-am așezat repede pe scaunul tare, cu spătar drept, de lângă pătuț, mi-am descheiat cămașa, mi-am eliberat sânul stâng din sutien, am strâns zona din jurul sfârcului într-un efort de a stoarce puțin lapte, dar n-am simțit decât beton

întărit.

Nu te gândi la asta, pune-l la sân și speră că nu o să înceapă să urle. Sora îți studiază fiecare mișcare.

Am direcționat cu blândețe capul lui Jack spre sân. Când l-a găsit, a început să sugă cu lăcomie. Am închis ochii de durere. Dar pe urmă, voracitatea lui a dat roade – gura lui, ca un aspirator, a desfundat canalele și laptele a țâșnit. Nu conta că gingiile lui ca de oțel strângeau în draci sfârțul sau că nivelul disconfortului meu creștea cu fiecare minut. Mânca.

— Vă doare puțin? a întrebat sora de salon.

— Nu e ceva de nesuportat, am spus.

Acesta a fost răspunsul corect, deoarece sora a dat aprobator din cap și a spus:

— Vă las să vă vedeți de treabă.

Cum a dispărut din vedere, m-am aplecat și i-am șoptit lui Jack la ureche:

— Mulțumesc.

După zece minute, l-am transferat pe Jack la celălalt sfârc – și, din nou, gura lui ca un aspirator a îndepărtat toate obstrucțiile în câteva clipe și laptele a curs în voie.

Sigur, am citit materialele de psihologie pe înțelesul tuturor despre cum pot duce blocajele fizice la blocaje psihice, însă, deși eram sceptică în privința acestui gen de legătură corp/minte, trebuie să recunosc că, atunci când am plecat de la spital în acea dimineață, mă simțeam de parcă scăpasem în sfârșit de sumbrul impas în care trăisem de la nașterea lui Jack.

— Ce să zic, slavă Domnului că nepotul meu suga, a spus Sandy când am sunat-o pe la nouă, ora ei, ca să-i spun că, în sfârșit, reușisem să-mi hrănesc fiul fără ajutorul unei îngrozitoare pompe de sân. Dar când i-am zis că acum mă simt aproape extaziată, a spus:

— E grozav să aud asta – dar să nu te sperii dacă aluneci pe neașteptate înapoi în toanele proaste de dinainte. O dată ce Jack vine acasă, ai să te confrunți cu nopți distruse, când trei ore de somn neîntrerupt îți se vor părea un adevărat triumf.

— Dar n-am dormit toată noaptea și mă simt absolut grozav.

— De ce n-ai dormit azi-noapte?

— Pentru că ieri am dormit toată ziua.

— Nu-mi place cum sună asta.

— A fost cel mai bun lucru care mi se putea întâmpla. Am simțit nevoia să mă decuplez o vreme. Iar acum mă simt de parcă echilibrul meu a revenit la normal, și am din nou o imagine corectă a lucrurilor, și sunt cu adevărat una cu lucrurile.

Pauză lungă.

— Mai ești la telefon, Sandy?

— Da, sunt. Dar mă și întreb dacă nu te-ai transformat brusc într-o membră a sectei Biserica Unificării.

— Mulțumesc mult.

— Păi, la ce naiba te aștepți când începi să spui aiureli de genul „Sunt una cu lucrurile”?

— Dar sunt.

— Acum mă faci pe mine să fiu foarte îngrijorată.

Un lucru tipic pentru Sandy – era și mai strictă decât mine când era vorba de a judeca stările de spirit ale altora. Dar eu știam că sunt bine – cu toate că, atunci când m-am întors acasă de la spital, am găsit un bilet de la Tony, în care scria:

Invitație declinată cu regret. Secretarul adjunct al Statelor Unite vine aici diseară. Tocmai am primit o invitație de ultim minut la dineul de la ambasadă. Am să mă revanșez față de tine.

Grozav. Pur și simplu, grozav. Dar după prostia de azi-noapte, nu aveam de gând să îl sun și să-i fac capul mare că mi-a refuzat invitația. În schimb, am dat o întorsătură pozitivă acestei situații. În loc să mă trântesc în pat, să trag un pui de somn, aveam să-mi petrec ziua fără să dorm, apoi, pe la șapte, să mă duc la spital, după care, întoarsă acasă, să mă bag în pat la zece – destul de obosită, ca să dorm toată noaptea fără întrerupere. Dimineață aveam să mă întorc la programul normal și gata să îmi aduc fiul acasă.

Firește, când am ajuns în acea seară la Mattingly nu dormisem de douăzeci de ore la rând și începeam să virez spre teritoriul „capie de oboseală”. Ședința de alăptat de seară de la spital a ținut mai mult decât mă așteptasem – deoarece domnul Hughes a făcut o vizită-surpriză în salonul de nou-născuți. Conducea un grup de studenți prin acest colț al spitalului – și, când a văzut că îl alăptez pe Jack, și-a îndreptat anturajul înspre mine. Eram cu fiul meu la sân – și mi-am preschimbât tresărirea într-o expresie de satisfacție maternă când s-a apropiat de noi.

— Ne înțelegem bine, nu-i așa?

— Fără probleme, am spus toată un zâmbet.

— Și judecând după felul în care fiul dumneavoastră e absorbit de sarcina prezentă, totul merge bine?

— Totul merge foarte bine.

— Splendid, splendid. Vă supărați dacă mă uit repede la micuț?

Jack nu a fost încântat să fie deconectat de la sursa lui de hrană. În timp ce făcea tărăboi, mi-am vârat repede sânul la loc în cămașă – mai ales că unul dintre studenții care erau cu Hughes părea deosebit de interesat de sfârscul meu care acum era umflat. Dar, judecând după felul critic în care îl cerceta, interesul lui era în mod clar mai mult clinic decât sexual. Între timp, ceilalți studenți se înghesuiau în jurul pătuțului. Hughes a început să vorbească într-un limbaj foarte tehnic despre nașterea complicată a lui Jack și că a trebuit să fie ventilat după naștere. Apoi a explicat că, pe perioada sarcinii, am avut hipertensiune... până în punctul în care s-a întrebat dacă nu era mai bine să nasc prematur copilul – deoarece hipertensiunea se poate dovedi riscantă pentru sănătatea mamei.

— Mie nu mi-ați spus asta, am zis.

Dintr-odată, toți ochii au fost ațintiți asupra mea. Hughes mi-a aruncat o privire încruntată. Nu îi plăcea să fie întrerupt în mijlocul discursului – mai ales de o americană pisăloagă.

— S-a întâmplat ceva, doamnă Goodchild? a întrebat el.

— Mie nu mi-ați spus că vă gândeați la o naștere prematură.

— Asta pentru că hipertensiunea dumneavoastră nu era preeclampsică... și că, până la urmă, s-a stabilizat. Dar, ca să spun adevărul, la început, când s-a constatat că aveți hipertensiune, ați fost un caz-limită de cezariană de urgență...

— Mulțumesc pentru informații, chiar dacă e cam tardiv. Adică, dacă a existat un pericol pentru mine și copilul meu, n-ar fi trebuit să mi se ofere la vremea respectivă opțiunea cezarienei de urgență?

— În mod foarte curios, întotdeauna e mai bine pentru copil să se nască la termen. Și chiar mai curios, doamnă Goodchild, noi, cei de pe partea asta a iazului, suntem destul de la zi cu practica obstetrică modernă... ceea ce înseamnă că am făcut ce era cel mai bine din punct de vedere medical pentru dumneavoastră și fiul dumneavoastră. Mai la obiect, doar la două săptămâni și ceva de la o naștere extrem de complicată și periculoasă, fiul dumneavoastră pare să înflorească. Bună seara, doamnă Goodchild.

Și a trecut la pătuțul următor.

Minunat! Bună treabă! Bra-vo! Mă mir că Departamentul de Stat nu te-a racolat pentru talentele tale diplomatice.

M-am sprijinit cu mâinile de ambele laturi ale pătuțului și am lăsat capul în jos, întrebându-mă dacă toți ochii erau ațintiți asupra mea și dacă trebuia să încerc să repar lucrurile cu o scuză. Dar când am

ridicat iar privirea cu intenția de a spune ceva, Hughes și compania erau ocupați cu alt pacient. Oricum, fusesem pusă la locul meu, prezentată la adevărata valoare, *făcută de răs*.

Am apucat și mai strâns marginile pătuțului – și m-am simțit redevenind foarte instabilă – o cădere care, din senin, m-a transportat într-un loc amețitor, poziționat chiar deasupra unei prăpăstii adânci.

— Pruncul trebuie hrănit iar, mă tem, a spus un glas în dreapta mea. Era sora de gardă – o femeie îndesată, severă, care zăbovise în vecinătate, în timp ce Hughes mă lua la trei păzește și (judecând după cum se uita la mine acum) era întru totul de acord cu critica lui. Mai ales că Jack continua să plângă dezlănțuit, iar eu stăteam acolo, buimacă.

— Scuze, scuze, am spus și l-am luat pe Jack, m-am așezat iar pe scaunul cu spătar drept și l-am reatașat la sfârcul meu stâng. Din fericire, a desfundat canalul de lapte în câteva secunde.

— Azi, mai devreme, am vorbit cu doctorul Reynolds – și consideră că fiul dumneavoastră e pregătit pentru externare. Așa că, dacă nu e o problemă, puteți să-l luați mâine dimineață.

I-am evitat privirea.

— Sigur.

— Prea bine, atunci.

Zece minute mai târziu, după ce l-am pus pe Jack înapoi în pătuț, eram într-un taxi care gonea pe Fulham Road, plângând ca o tâmpită. Șoferul – un individ tânăr, suplu și dur ca aspect – se tot uita la mine în oglinda retrovizoare, nu chiar încântat că o avea pe bancheta din spate a taxiului pe această femeie care se smiorcăia, totuși indecis dacă să mă întrebe ce s-a întâmplat sau să nu se bage. Oricum, n-am fost niciodată genul *spune tot* care să se încreadă în străini. Pe de altă parte, eram arhitecta propriei nefericiri... și mai și reacționez exagerat la faptul că Hughes mă discreditase.

Când am ajuns în Putney, reușisem, în sfârșit, să mă controlez, cât de cât. Însă când am plătit cursa, șoferul a evitat în mod deliberat să se uite la mine.

Am intrat în casa pustie și m-am dus glonț sus în dormitor. Mi-am scos hainele, mi-am pus un tricou și m-am urcat în pat. Am tras învelitoarea peste cap. M-am izolat de toate.

Dimineața următoare, la opt, când m-am trezit, eram atât de plăcut amețită după această perioadă neîntreruptă de inconștiență, încât mi-au trebuit câteva clipe ca să-mi dau seama că *am dormit cu adevărat*.

Tony mă asigurase că o să-și ia liber dimineață ca să mă ducă la spital cu mașina să-l iau pe Jack. Dar când am coborât cu pași târșâiți în bucătărie, am găsit un bilet deasupra câtorva bancnote mototolite.

Urgență la ziar. Uite patruzeci de lire pentru un taxi dus-întors. Am să încerc să ajung diseară acasă cât pot de repede.

T...

Am pus mâna pe telefon. Am format numărul liniei directe a lui Tony. Am dat de căsuța lui vocală. Așa că l-am sunat pe mobil.

— Nu pot să vorbesc acum, a spus el.

— Nu-mi pasă ce *urgență* ai. Ne întâlnim la spital, ai înțeles?

— Nu pot să vorbesc.

Apoi a închis.

Am sunat înapoi imediat. Își închisese, evident, telefonul după ultima noastră conversație, așa că am fost pusă direct în legătură cu căsuța lui vocală.

— Cum îndrăznești – *cum mama dracului îndrăznești* – să-mi faci una ca asta? Să-ți miști fundul ăla mizerabil de englez și să vii la spital, altfel n-am să răspund de ce o să se întâmple. Ai priceput?

Am închis, cu inima bătând nebunește, cu mintea plină de indignare îndreptățită și cu adevărat supărată.

Mai precis, nu îmi plăcea deloc cum am vorbit la telefon. Nu îmi plăcea nici radicalismul reacției mele și nici felul în care am trecut de la seninătate la furie, în doar câteva clipe. Dar... îmi pare rău... dar nu putea să mă lase cu ochii în soare de data asta. Nu în primul drum acasă cu fiul nostru nou-născut.

Dar m-a lăsat. Fiindcă n-am primit nicio veste de la el toată dimineața. Oricum, n-am avut timp să mă gândesc la acest ultim exemplu de indiferență totală din partea lui Tony, deoarece trebuia să fiu la timp la spital, altfel reputația mea de harpie s-ar fi înnegrit și mai tare. Așa că m-am băgat sub duș, m-am fardat puțin și, la unsprezece, am fost la Mattingly.

— Sunteți cu soțul în dimineața asta? a întrebat sora de salon studiindu-mă cu atenție, întrebându-se, în mod evident, care putea să fie temperatura mea emoțională în dimineața asta.

— Mă tem că are o urgență la serviciu.

— Înțeleg. Și cum aveți de gând să vă duceți fiul acasă?

Am ridicat portbebeul, pe care în graba mea nebună de a ieși din casă îmi amintisem să îl aduc.

— Și i-ați adus niște haine?

Oh, te rog, nu sunt tâmpită de tot.

— Bine-nțeleș, am spus politicoasă.

— Prea bine, atunci.

Jack a reacționat tot cu supărare când l-am atins. Și nu i-a plăcut tehnica mea de schimbare a scutecului – tehnică supravegheată de sora de salon, doar ca să se asigure că o execut așa cum trebuie.

Și punerea salopetei de bebeluș a necesitat un efort. Nu i-a plăcut deloc nici să fie prins cu curele în portbebe.

— Presupun că asistenta socială din zona dumneavoastră vă va face mâine o vizită, a spus sora.

— Nu știu... n-am auzit încă de vreuna.

— Vă va vizita foarte curând, fără îndoială – așa că, dacă aveți întrebări postnatale, ea e în măsură să vă lămurească...

Cu alte cuvinte: dacă o faci fiartă, ajutorul va veni imediat...

— Vă mulțumesc pentru asta. De fapt, vă mulțumesc pentru tot.

— Sper ca Jack să vă aducă multă fericire.

Una dintre surori m-a ajutat să cobor la parter cu portbebeul. În plus, l-a pus pe unul dintre portari să-mi cheme un taxi. Pe drumul de întoarcere în Putney, șoferul și-a petrecut cea mai mare parte a timpului vorbind la celular, părând să fi uitat cu adevărat că, pe bancheta din spate, am un nou-născut. Dar când a virat brusc, pentru a evita o camionetă albă care venea din față, a coborât geamul și a răcnit:

— Tâmpitule! Nu știi că am un bebeluș în spate?

Când am ajuns în Sefton Street, șoferul a coborât din mașină și m-a ajutat să-l duc pe Jack până la ușa din față.

— Unde e omu' dumneavoastră? a întrebat el, după ce am plătit cursa.

— La birou.

— Cineva trebuie să câștige mălaiul, a spus el.

A fost foarte ciudat să intru în casa pustie cu această creatură micuță.

Ca în toate evenimentele mai importante din viață, te aștepti ca ocazia să fie însoțită de o senzație de profunzime. Și ca în toate evenimentele mai importante din viață, evenimentul în sine este o totală dezamăgire. Am deschis ușa, am ridicat portbebeul. L-am băgat pe Jack în casă. Am închis ușa în urma mea. Sfârșitul poveștii. Și, iarăși, singurul gând care mi-a venit în minte a fost: asta putea să fie o ocazie dacă soțul meu era aici.

În timpul drumului cu taxiul Jack adormise, așa că l-am cărat la etaj în camera lui și am desfăcut curelele. Cu cea mai mare grijă, l-am ridicat și l-am pus în pătuț. Și-a lipit strâns brațele de corp când l-

am învelit cu plăpumioara pe care mi-o trimisese Sandy. Nu s-a mișcat. M-am așezat în fotoliul de răchită vizavi de pătuț, simțind că îmi crapă capul de la neîntreruptele efecte ulterioare ale nopții dinainte. M-am uitat la fiul meu. Am așteptat să simt extaz, încântare, îngrijorare maternă și vulnerabilitate – toate emoțiile alea afurisite pe care toți scriitorii de ghiduri despre maternitate promet că te vor copleși în zilele de după nașterea copilului tău. Însă tot ce am simțit a fost un gol cumplit, profund – și sentimentul că, exceptând faptul că acest copil fusese efectiv scos din mine, nu aveam nicio legătură cu el.

Un telefon care suna m-a scos din această reverie deznădăjduită, absentă. Speram să fie Tony – pocăit și corespunzător spășit. Sau Sandy – căreia aș fi putut să mă vait pe larg de indiferentul, taciturnul meu soț. În schimb, am primit un telefon de la o femeie cu accent clar londonez care s-a prezentat drept Jane Sanjay și a spus că e asistenta mea socială. Tonul ei era uimitor – vioi, plăcut, *sunt aici să ajut*. Și a întrebat dacă poate să treacă pe la mine în după-amiaza asta.

— Aveți vreun motiv să veniți la mine chiar acum? am întrebat.

A răs.

— Nu intrați în panică – nu sunt de la poliția bebelușilor.

— Dar ce v-au spus cei de la spital?

A răs iar.

— Sincer, nimic. Oricum, noi nu vorbim cu spitalul decât dacă e ceva grav. Iar dumneavoastră nu păreți genul de persoană care să prezinte probleme.

Nu te lăsa păcălită de accentul american. Nici nu știi ce urât fac.

— Așadar, aș putea veni peste vreo oră? a întrebat ea.

Jane Sanjay avea în jur de treizeci de ani, un zâmbet plăcut și un fel simplu de a fi. Așteptându-mă la genul adevărat de asistent social, am fost destul de surprinsă să o văd pe această femeie anglo-indiană, atrăgătoare fără ostentație, cu jambiere negre și pantofi sport argintii, marca Nike. Comportamentul ei față în față îi reflecta stilul de la telefon – și m-a făcut imediat să mă simt în largul meu, scoțând toate exclamațiile vesele potrivite cu privire la Jack, întrebându-mă în treacăt cum a ajuns o americană să se stabilească în Londra (și părând foarte impresionată când a aflat de perioada mea egipteană, ca trimisă a *Boston Post*), și chestionându-mă cu delicatețe despre starea mea generală postnatală. O parte din mine voia să își ia o mină fericită și să-i spună că totul e nemaipomenit – de teamă de a nu apărea drept culmea incompetenței. Dar cine nu vrea să i se destăinuie altei persoane – mai ales cuiva care, deși în calitate oficială, pare să aibă o latură înțelegătoare? După ce a parcurs ce a descris ca fiind lista-standard de chestiuni legate de îngrijirea copilului – programul lui de alăptat și de somn, cât de des trebuie să-i schimb scutecele și cum să mă descurc cu bolile standard ale sugarilor, precum colicile și eritemul fesier –, m-a întrebat pe urmă, în felul ei vioi, cum făc față. Iar când am răspuns cu un ridicat din umeri șovăitor, a spus:

— Cum am spus la telefon, nu sunt de la poliția bebelușilor. Și toate femeile care au un sugar primesc întotdeauna vizite regulate de la un asistent social. Așa că, Sally, nu trebuie să crezi că am venit să spionez.

— Dar *ei* ți-au spus ceva, nu-i așa?

— Care *ei*?

— Cei de la Mattingly.

— Sincer, nu. Dar s-a întâmplat acolo ceva de care ar trebui să știi?

— Nimic anume. Cred doar că... am șovăit o clipă, apoi am spus: Ei bine, să zicem așa: nu cred că persoanelor de acolo le-a plăcut stilul meu. Poate fiindcă eram cam surescitată.

— Și ce? a spus ea, zâmbind. Ai avut o naștere teribil de grea, iar copilul tău era la Terapie intensivă de mai mult timp. Așa că aveai tot dreptul să fii înnebunită.

— Dar am reușit să-l scot din sărite pe medicul specialist.

— Între noi fie vorba... asta-i problema lui. În tot cazul, cum am spus la telefon, n-am auzit nimic de la spital – și, crede-mă, dacă ar fi fost îngrijorați din pricina ta, aș fi auzit.

— Asta-i o veste bună, cred.

— Așadar, dacă vrei să-mi spui ceva...

Pauză. Instinctiv, am început să legăn portbebeul în care dormea acum Jack. Pe urmă, am spus:

— Cred că, de când s-a născut Jack, sunt cam instabilă.

— Nimic neobișnuit în asta.

— Și, bine-nțeles, sunt sigură că lucrurile vor fi altfel acum că, în sfârșit, e acasă, cu noi. Dar... ei bine, până în acest punct...

M-am întrerupt, întrebându-mă cum naiba să formulez ce voiam să spun. Spre cinstea ei, Jane Sanjay nu s-a repezit să mă îndemne să termin fraza. Nu a spus nimic și a așteptat să reiau firul conversației.

— Să te întreb ceva, direct, am zis, în cele din urmă.

— Sigur, a spus ea.

— Este neobișnuit să simți că între tine și fiul tău nu se stabilește imediat o... *legătură*?

— Neobișnuit? Glumești, probabil. De fapt, aproape toate proaspetele mămici pe care le vizitez ajung să îmi pună această întrebare. Pentru că toată lumea se așteaptă ca ele să se lege instantaneu de copiii lor. Sau, cel puțin, așa scrie în toate cărțile gen mama și copilul. Pe câtă vreme, adevărul este de obicei mai complicat – și poate să dureze destul de mult să te acomodezi cu această făptură nouă din viața ta. Așa că, *serios*, nu ai de ce să te neliniștești.

Dar, în noaptea aceea, am avut motive berechet de neliniște. În primul rând, Jack s-a trezit pe la zece și apoi a refuzat să se oprească din plâns cinci ore. Pentru ca acest urlat non-stop să fie și mai îngrozitor, ambii sâni mi s-au înfundat iar – și, în ciuda maxilarelor ca menghina ale lui Jack (și a folosirii repetate a cumplitei pompe de sân), laptele a refuzat să curgă. Așa că am dat fuga în bucătărie, am pus câteva măsuri de lapte praf pentru bebeluși într-o sticlă, apoi am turnat cantitatea de apă specificată, am agitat sticla, am băgat-o în cuptorul cu microunde, am scos sticla fierbinte, aproape arzându-mă la mână, am scos un biberon din sterilizator, l-am atașat la sticlă, am fugit înapoi în camera copilului, unde Jack hohotea, l-am luat, l-am pus pe genunchi și l-am conectat la sticlă. Dar după trei sau patru înghițituri plescăite de lapte pentru bebeluși, i s-a făcut brusc rău și a vomitat tot laptele pe mine. Pe urmă, a început cu adevărat zbieratul.

— Oh, Doamne, Jack! am spus uitându-mă cum laptele regurgitat se scurge pe tricoul meu. Moment în care am auzit în spatele meu glasul lui Tony spunând:

— Nu-l învinui pe el.

— Nu-l învinuiesc, am spus. Doar că nu-mi place să fiu acoperită de vomă.

— La ce te aștepti dacă i-ai dat lapte cu biberonul? El are nevoie de laptele tău, *nu*...

— Cine naiba ești tu, Doctorul Știe-Tot?

— Orice prost știe asta.

— Mi s-au înfundat iar țâțele.

— Atunci, desfundă-le.

— Și de ce naiba nu te cari înapoi în cuibul tău retras?

— Cu plăcere, a spus, trântind ușa după el.

Tony nu mai trântise niciodată o ușă după el. Și a făcut-o cu atâta forță, încât nu m-a făcut doar pe mine să tresar, ci l-a speriat și pe Jack. Ca răspuns, plânsul lui s-a întezit devenind un urlat puternic. Am simțit dintr-odată nevoia imperioasă, totală, de a izbi cu pumnul într-o fereastră. În loc de asta, mi-am scos tricoul ud flească de vomă, mi-am tras în sus sutienul și, luându-l pe Jack din pătuț, l-am pus la sfârșul

drept. În timp ce el sugea de zor, capul meu parcă era gata să facă implozie – durerea provocată de sânul înfundat părănd dintr-odată minoră în comparație cu oala de presiune dintre urechile mele. Iar când – din senin – sânul s-a desfundat și Jack a început să mănânce cu lăcomie, reacția mea nu a fost una de ușurare. Mai exact, am intrat pe un nou teren străin... un loc în care nu mă mai aventurasem. Un târâm numit isterie...

Sau, cel puțin, așa mi s-a părut. Hohotind neconținut, accentuat de un vaiet lăuntric în creștere. Acest vaiet mut era o senzație extrem de ciudată. Era ca și cum mă retrăsesem într-un colț al craniului meu, din care mă auzeam – de la distanță – plângând. Dar, treptat, aceste lacrimi exterioare au fost copleșite de un țipăt imens, nebunesc. Când acest urlat a atins o astfel de magnitudine, încât amenința să mă surzească, n-am avut de ales decât să-l smulg pe Jack de la sân, să-l pun în pătuț și să o iau pe coridor către dormitor. Acolo m-am prăbușit pe pat, am luat o pernă și mi-am astupat urechile cu ea.

În mod ciudat, lucrul ăsta a părut să aibă un efect salutar. În câteva secunde, urlatul lăuntric a încetat. La fel și hohotitul meu. Dar, în locul lui a venit liniștea. Sau ceea ce, la început, semăna cu liniștea... dar apoi, din senin, s-a dovedit a fi absența sunetelor. Era ca și cum ambele timpane mi se perforaseră și acum nu mai auzeam nimic, ceea ce era oarecum o ușurare, deoarece nu mai suportam vaietul dintre urechi. Așa că am zăcut acolo câteva clipe, sau așa de puțin mi s-a părut, lăfăindu-mă în această surzenie proaspăt descoperită. Până când ușa s-a deschis larg și a intrat Tony, surprinzător de agitat. La început, n-am auzit ce spunea (cu toate că îmi luasem perna de pe urechi). Pe urmă însă mi-a revenit din senin auzul. Într-o clipă Tony era pantomimă fără fond sonor, ca în următoarea glasul lui să-mi bubuie în urechi. Și, la concurență cu tonul lui supărat, în apropiere se auzea plânsul lui Jack.

— ... nu pricep cum naiba zaci acolo când fiul tău... a spus Tony, propoziția spărgându-mi-se în urechi.

— Scuze, scuze, scuze, am spus, sărind în picioare și trecând pe lângă el, atingându-l. Când am ajuns în camera lui Jack, l-am luat din pătuț și, în câteva secunde, îl aveam iar la sfârșul stâng. Din fericire, laptele a curs imediat, și țipetele lui Jack au încetat temporar. Niciunul dintre noi nu mai plânge atunci când capătă ce vrea... măcar o clipă sau două.

M-am lăsat pe spate în fotoliul de răchită în timp ce el sugea de zor. Am închis ochii, vrând să mă întorc în împărăția surzeniei. În loc de asta, am auzit glasul lui Tony. Revenise la gama lui modulată.

— Ce s-a întâmplat acolo?

Am deschis ochii. Am întrebat, ciudat de calmă:

— Ce s-a întâmplat *unde*?

— Tu, în pat – cu perna pe urechi. Ții minte?

— Urechile mele...

— Urechile tale?

— Da – durere de urechi, așa ceva. Nu o suportam... durerea de urechi, adică. A fost ceva de moment. Doar...

Am închis iar ochii, neputând să suport hurducăiala șirului gândurilor mele.

— Să chem doctorul?

Ochii mi s-au deschis brusc.

— Nu e nevoie, am spus dintr-odată lucidă. Orice, în afară de un doctor care să se uite circumspect la starea mea fragilă și să îngroașe dosarul în continuă creștere al incompetenței mele.

— Pe bune, eu cred că...

— Totul e bine acum, am spus, întrerupându-l. A fost doar o durere de moment.

Durere de moment. A sunat al naibii de englezesc.

Tony m-a studiat cu atenție, în tăcere.

— Pe tine nu te apucă brusc durerea de urechi? I-am întrebat. Suferi ca dracu' și pe urmă... bang, a trecut.

— Dacă spui tu, a zis el neconvins.

— Scuze că am strigat la tine.

— *Comme d'habitude*, a spus el. Te superi dacă mă întorc la treabă?

— Nicio problemă.

— Sunt sus dacă ai nevoie de mine.

Și a plecat.

Comme d'habitude. Javră. Stai o amărâtă de jumătate de oră cu mine și cu fiul tău (în prima lui zi acasă), apoi te retragi în *sanctum sanctorum*-ul tău. Și pe urmă te revolți tot când mă enervez puțin din cauza micii tale prelegeri pe tema Laptele de masă versus Laptele praf pentru sugari. (De unde naiba știa el asta? Din vreun articol din paginile pentru femei, ale *Chronicle*, fără îndoială – pe care probabil își aruncase privirea în jur de cincisprezece secunde.) Fără doar și poate, o dată ce Jack o să înceapă să plângă iar, soțul meu va invoca nevoia de somn (întrucât cineva de pe aici trebuie să aducă bani în casă) și se va îndrepta către confortul liniștit al canapelei extensibile din biroul lui, lăsându-mă să fac o noapte albă.

Ceea ce s-a și întâmplat. Ca lucrurile să fie și mai înnebunitoare, l-am încurajat pe Tony să doarmă în altă parte. Pentru că atunci când a coborât din nou la parter – era trecut de ora unu noaptea – Jack era iar în plin proces de zbierat, cele treizeci de minute de supt fiind singura lui pauză într-un lung plâns de seară. Așa că, atunci când Tony m-a găsit în camera de zi cu Jack, aruncând câte o privire când și când spre televizor, încercând, totodată, să-l legăn să adoarmă, am făcut pe binevoitoarea.

— Biata de tine! a spus Tony. De când o ține așa?

— De foarte mult timp.

— Pot să fac ceva?

— Du-te la culcare. Ai nevoie de somn.

— Ești sigură?

— Asta nu poate să țină toată noaptea. Până la urmă trebuie să adoarmă.

Jack nu s-a potolit până la 3:17 fix (la vremea aceea mă uitam la BBC News 24 – care întotdeauna afișează într-un colț al ecranului ora exactă). La acel moment, nu numai că ambii sâni erau desfundați, ci erau și secați de suptul lui îndârjit. După cinci ore de lacrimi, săturat de lapte, a tras o râgâitură și a adormit imediat.

Nu-mi venea să cred ce noroc am și l-am dus repede sus și l-am pus în pătuț, mi-am scos hainele împutite, am făcut un duș foarte fierbinte și m-am târât în pat, așteptându-mă să mă doboare somnul ca o lovitură prin surprindere.

Dar nu s-a întâmplat nimic. M-am uitat în tavan, dorindu-mi să adorm. Aiurea! Am întins mâna după o carte din teancul cu chestii de citit de lângă pat. Am încercat să citesc câteva pagini din *Portretul unei doamne* (în definitiv, eram o americană în Europa). Dar nici chiar stilul greoi, lugubru al lui Henry James nu m-a adormit. Așa că m-am sculat și mi-am făcut o cană de ceai de mușețel, am trecut pe la Jack (era tot scos din circulație), am dat pe gât două aspirine, m-am băgat la loc în pat și am încercat să mai trec de niște aventuri ale lui Isabel Archer, așteptând să vină somnul, și...

Deodată, s-a făcut aproape cinci, iar eu ajunsesem cu romanul în punctul în care Isabel era pe cale să-și distrugă viața măritându-se cu acea nulitate de ticălos, Gilbert Osmond, și mă tot gândeam că Edith Wharton a făcut mult mai inteligent o treabă de genul ăsta în *Casa veseliei* și, Doamne, dacă nici James, care scria fraze lungi, nu mă putea adormi, nimeni nu mai putea, și...

Jack a început iar să plângă. Am lăsat cartea. M-am dus în camera lui. I-am scos scutecul murdar. I-am

sters fundul murdar. I-am pus un scutec curat. L-am luat în brațe. M-am așezat în fotoliul de răchită. Mi-am ridicat tricoul. Jack s-a fixat de sfârceul meu stâng. M-am strâns în mine, în așteptarea durerii iminente.

Minunea minunilor – laptele a curs fără probleme.

— Asta-i o veste bună, a spus Jane Sanjay când a trecut pe la mine pe seară să vadă cum evoluez. Câte alăptări fără blocaj?

— Tocmai l-am terminat pe al treilea pe ziua de azi.

— Măiculiță, s-ar părea că avem lapte din belșug! a spus

Am râs, dar apoi am adăugat:

— Acum, de-aș putea să dorm puțin.

— A stat treaz toată noaptea?

— Nu – doar eu.

— Cum zice optimistul, o noapte proastă mai puțin. Dar pari să te ții destul de bine, dată fiind situația. Mai bine decât mine, crede-mă.

— Tu n-ai copii.

— Hei, chiar arăt nebună?

Totuși, în acea noapte, pe la două, începeam să mă întreb serios dacă viram spre nebunie. Tony fusese plecat toată seara la nu știu ce dineu al corespondenților externi și a venit beat pe la ora două – găsimu-mă prăbușită în fața televizorului, cu Jack în poală, urlând de-i ieșeau ochii, neputând să se potolească și complet sătul după o oră prelungită de supt.

— Încă trează? a întrebat Tony, încercând să își concentreze privirea asupra noastră.

— Nu de voie. Încă în picioare?

— Aproape. Știi cum e o noapte de jurnalist.

— Da – îmi amintesc vag.

— Vrei să fac ceva?

— Ce zici să-mi arzi una în cap cu o bâtă?

— Scuze – cam prea omu' cavernelor pentru gustul meu. O cană de ceai?

— Mușețel, te rog. Nu că ar ajuta la ceva.

Am avut dreptate – n-a ajutat la nimic. Pentru că Tony nu a mai ajuns să facă acea cană de ceai. S-a dus la baie în care se intra din dormitorul nostru, pe urmă a reușit cumva să cadă lat pe pat, complet îmbrăcat, făcut knockout. Dacă aș fi vrut să dorm, ar fi fost problematic – deoarece n-aș fi putut nicidecum să-l fac să se clinească din tolănirea lui de-a curmezișul patului. Însă nu aveam nevoie de pat – pentru că, din nou, nu puteam să-mi opresc creierul... chiar dacă Jack l-a oprit în sfârșit pe al lui la trei dimineața.

— Două nopți, fără somn? a spus Jane Sanjay în după-amiaza următoare. Este îngrijorător – mai ales că fiul tău pare să tragă obloanele cam patru ore pe noapte... ceea ce, știu, pentru tine nu e chiar mult timp de somn, dar sigur e mai bine decât deloc. Ce crezi că se petrece?

— Habar n-am – știu doar că, acum, mintea mea e mai mult decât un pic hiperactivă.

— Ei bine, treaba asta cu maternitatea n-a fost niciodată ușor de asimilat. Soțul tău te ajută la unele din îndatoririle de noapte?

— E cam ocupat pe frontul muncii, am spus, nevrând să încep să mă plâng unei străine de lipsa de interes a lui Tony față de majoritatea problemelor legate de copil.

— Poate n-ar fi rău să te gândești la o bonă de noapte pentru câteva zile, doar ca să poți să te odihnești un pic. Lipsa de somn e un pericol grav.

— Mie-mi spui? Dar sunt sigură că la noapte mă voi prăbuși negreșit.

Dar n-am adormit. Și nu din vina lui Jack. Dimpotrivă, flăcăiașul s-a potolit pe la zece și nu s-a mișcat până a doua zi la patru dimineața. Această miraculoasă fereastră de șase ore ar fi trebuit să fie umplută cu

un somn comatos, adânc, în loc de asta, am petrecut-o bând la nesfârșit căni de ceai de plante, fierbând înăbușit într-o baie aburindă (cu adaos de diverse uleiuri aromaterapeutice de alungare a frigului) și uitându-mă la unul dintre acele filme în care se vorbește la nesfârșit, ale lui Eric Rohmer pe canalul Film Four (numai francezii pot să amestece flirtul cu citate liberale din Pascal), începând să citesc *Sora Carrie* a lui Dreiser (de acord, am un mare apetit pentru pedeapsă) și dându-mi toată silința să nu îl deranjez pe soțul meu adormit care rareori își petrecea o noapte în patul nostru (simțeam că are chef de sex, însă adormea de „epuizarea mahmurelii de noapte” înainte să se întâmple ceva).

Zece și zece. Unsprezece și unsprezece. Douăsprezece și douăsprezece. Unu și unu. Două și două. Trei și trei...

Pentru mine a devenit un joc să mă uit la ceas exact în momentul în care ora era indicată de aceleași două numere. Un joc absolut idiot, pe care merită să-l joci numai dacă ești în starea de epuizare avansată dată de două nopți la rând fără somn.

Și apoi, până să apuc să prind patru și patru, Jack era treaz și noua zi începuse.

— Cât ai dormit? m-a întrebat Tony când, în sfârșit, a coborât din pat în acea dimineață, la nouă.

— Cinci ore, am miștit.

— E ceva, cred, a spus el.

— Da – mă simt mult mai bine.

Jane Sanjay mi-a spus că o să vină azi – dar mi-a dat numărul ei de mobil, în caz că simt nevoia să vorbesc. Dar nu am simțit nevoia să vorbesc. Am simțit nevoia să dorm. Însă n-am putut să dorm, fiindcă Jack a fost treaz toată ziua. Și programul nostru comun s-a repetat întocmai.

Intră în camera copilului. Scoate-i scutecul murdar. Șterge-i fundul murdar. Pune-i un scutec curat. Ia-l în brațe. Așază-te în fotoliul de răchită. Ridică tricoul. Oferă-i sfârcul. Și apoi...

Când în după-amiaza aceea, la trei, a terminat de supt storcându-mă până la ultima picătură, vederea începea să mi se încețoșeze. Era efectul celor patruzeci și opt de ore de stare de veghe non-stop, care i-a jucat feste și percepției mele subconștiente și m-a făcut să mă simt ca Guliver în Țara uriașilor – în care chiar și un scaun de masă părea dintr-odată la fel de înalt ca turla unei biserici.

Totuși, m-am împăcat cu ciudata redimensionare a mobilierului din casă. Tot așa cum m-am descurcat și cu senzația de neclaritate din spatele ochilor, și cu faptul că totul era ușor dilatat și estompat.

Lucrul căruia nu i-am putut face față a fost sentimentul de nenorocire care a pus stăpânire pe mine – un hău adânc și negru de deznădejde căruia îmi era greu să-i rezist. Mai ales din clipa în care – când m-am uitat direct în acest hău – lipsa de speranță a situației mele a preluat controlul. Nu eram doar mamă și soție inutile, ci și o persoană aflată într-o situație fără de ieșire. O condamnare pe viață la corvoada maternă și casnică, alături de un bărbat care, clar, nu mă iubea.

Apoi, în timp ce meditam și mai mult la disperarea mea totală, Jack a început iar să plângă. L-am legănat, l-am plimbat în sus și în jos pe hol, i-am oferit o suzetă, sfârcul meu zbârcit, un scutec curat, încă o repriză de legănat, o plimbare pe stradă cu căruciorul, o întoarcere în pătuț, treizeci de minute la rând de altă repriză nenorocită de legănat în balansoarul lui nenorocit...

Când făcuserăm trei ore de plâns neîntrerupt, am simțit că mă îndrept spre o aterizare forțată rapidă – în care ideea de a mă arunca pe o fereastră de la al doilea etaj a părut dintr-odată infinit de preferat încă unui singur minut de scâncit nenorocit al fiului meu.

Atunci țin minte că am luat telefonul și am format numărul de la biroul lui Tony și am dat de secretara lui. A spus că Tony era într-o ședință. Am spus, puțin îmi pasă, e o urgență. Păi, a spus ea, pot să-i spun despre ce e vorba?

— Da, am spus extrem de calmă. Spune-i că, dacă nu e acasă în șaiszeci de minute, îl omor pe fiul nostru.

Șapte

N-am așteptat să mă sune Tony. Pentru că – după cinci ore de urlat non-stop – Jack a adormit brusc, de epuizare. Așa că, după ce l-am instalat în camera lui, am scos din priză telefonul de lângă patul meu. Pe urmă mi-am scos hainele, m-am băgat sub pilotă și am cedat, în sfârșit, în fața epuizării.

Dintr-odată era ora unu noaptea, și Jack plângea iar. Mi-au trebuit câteva clipe să mă trezesc de tot și să-mi dau seama că dormisem peste nouă ore. Dar această constatare a fost înlocuită de o nedumerire mai importantă – cum naiba putuse să doarmă fiul meu atât de mult fără scutec schimbat, darămite fără mâncare?

Vinovăția este cea mai motivantă forță în viață – și una care te poate face instantaneu să ignori cea mai imposibilă dintre mahmureli sau să-ți revii brusc după multe ore de somn într-o clipă. Țâșnind în camera copilului, am descoperit repede că, da, Jack chiar avea nevoie de scutec schimbat – doar că, grație biberonului gol pe care l-am văzut lăsat pe o comodă, fusese hrănit cândva mai devreme. Vederea sticlei m-a lăsat mască, fiindcă singura dată când îi oferisem lui Jack acest înlocuitor de sân îl refuzase categoric. Dar acum...

— Așadar, până la urmă nu te-ai omorât?

Tony stătea în cadrul ușii, uitându-se la mine cu o circumspecție istovită, de miez de noapte. I-am ocolit privirea. L-am ridicat pe Jack și l-am dus la masa de schimbat și am început să-i desfac scutecul.

— Îmi pare rău, am spus în cele din urmă, în timp ce ștergeam fundul lui Jack de rahatul lăptos.

— Ai cam speriat-o pe secretara mea, a spus Tony. M-a luat pe sus din ședința cu redactorul-șef, spunând că e o urgență de familie. Noroc că a avut minte să nu spună nimic în fața înălțimii sale – dar după ce am ieșit din birou mi-a comunicat ce i-ai spus și pe urmă m-a întrebat dacă vreau să sun la poliție.

Am închis ochii, am lăsat capul în jos și am simțit ceva asemănător rușinii acute.

— Tony, nu știam ce spun...

— Da, îmi dau seama. Totuși, m-am gândit că e mai bine să mă asigur că nu ai optat pentru pruncucidere, așa că am sunat acasă. Cum nu ai răspuns... ei bine, trebuie să recunosc că, preț de câteva clipe, chiar m-am întrebat dacă n-ai luat-o razna de tot și ai făcut ceva irecuperabil de nebunesc. Așa că m-am gândit că merită să vin acasă. Iar când am intrat pe ușă, amândoi dormeați duși.

— Trebuia să mă trezești.

— N-ai dormit de...

— Ți-am spus că noaptea trecută am dormit cinci ore, am spus.

— Și mi-am dat seama imediat că minți.

Tăcere.

— Să știi că nu m-am gândit o clipă să-i fac rău lui Jack...

— Sper.

— Oh, Doamne, Tony... nu mă face să mă simt și mai prost.

Doar a ridicat din umeri, apoi a spus:

— Jack acceptă biberonul, să știi. Sau, cel puțin, de la mine l-a acceptat.

— Bravo, am zis, neștiind ce altceva să spun. Și l-ai și schimbat?

— Se pare că da. Scuze că am băgat înapoi în priză alarma pentru copil. Însă după ce s-a potolit, m-am gândit să mă întorc sus, la carte...

— Nu e nevoie să te scuzi. Oricum trebuia să mă trezesc.

— Ești sigură că ești bine?

Cu excepția unei vinovății cumplite, sunt bine.

— Îmi pare nespun de rău.

Tony s-a mulțumit să ridice din umeri.

— Ai spus deja asta.

Am terminat de schimbat scutecul. Am închis salopeta lui Jack. L-am luat în brațe, ne-am instalat amândoi în fotoliul de răchită, mi-am ridicat tricoul și l-am lăsat să se prindă bine de sfârcul meu. Am scos un mic oftat de ușurare când laptele a început să curgă imediat.

— Oh, încă un lucru, a spus Tony. Mi-am luat libertate să-ți fac programare la doctor, pentru mâine după-amiază la două.

— De ce? am întrebat, deși știam deja răspunsul.

— Păi, dacă nu dormi...

— Sunt sigură că e doar o fază trecătoare.

— E mai bine să o tratezi, nu crezi? Și am dat telefon și la o companie pe nume Annie's Nannies^[2] – cineva de la birou mi-a recomandat-o – ca să te ajute.

— N-am nevoie de ajutor. Oricum, o bonă o să ne coste foarte mult.

— Lasă-mă pe mine să-mi fac griji pentru asta.

N-am spus nimic. Tony a arătat cu degetul mare în direcția biroului său.

— Te superi dacă...

— Spor la lucru, am spus.

De îndată ce a plecat, mi-am lipit capul de Jack și am început să plâng. Dar acest episod lacrimogen a fost de scurtă durată – deoarece Jack a reacționat nefavorabil la tremurul corpului meu și și-a manifestat neplăcerea mușcându-mă și mai tare de sân: o măsură corectivă care îmi dădea de înțeles să-mi văd mai departe de sarcina mea.

Așa că am pus frâna emoțională și am stat acolo, cufundată într-o vinovăție mută, întrebându-mă cum am putut să spun așa ceva – și simțind, pentru prima dată de la nașterea lui, nevoia copleșitoare de a-l apăra pe Jack și de a avea grijă să nu i se întâmple nimic rău.

Dar de îndată ce am simțit asta, mi-a venit un gând neliniștitor: trebuie să-l apăr de mine?

Restul nopții n-am mai dormit. Nici dimineată n-am avut timp pentru un pui de somn, deoarece Jack a fost treaz de-a binelea. Așa că, atunci când eu și Jack am ajuns în acea după-amiază la ușa cabinetului medical, epuizarea începea să se instaleze iar în mine – lucru pe care doctorița mea l-a diagnosticat imediat.

Din fericire, doctorița aleasă de mine – Mecoy – era de gardă, căci nu cred că m-aș fi descurcat cu îngâmfatul acela uscat care m-a consultat ultima dată. De cum m-a văzut, doctorița Mecoy a fost plăcut preocupată și l-a cercetat amănunțit pe Jack mai multe minute. Știa deja totul despre nașterea lui dificilă. Lucrul acesta m-a făcut pe loc să mă întreb dacă nu cumva de la spital transpirase știrea că am fost o adevărată regină a dramei cât stătusem la Mattingly. Pe urmă, și-a îndreptat atenția asupra mea – și și-a dat seama că era ceva în neregulă.

— Vă ține trează toată noaptea? a întrebat ea.

— Eu mă țin trează toată noaptea, am spus, apoi am explicat tiparele de somn neregulat din ultimele zile.

— *Trebuie* să dormiți, a spus ea. Este crucial pentru sănătatea dumneavoastră și pentru copil. Așadar, ce aș vrea să vă propun e un sedativ slab care să vă ajute să dormiți, în caz că insomnia revine. O chestiune importantă: vă simțiți și un pic deprimată sau abătută?

Am clătinat din cap.

— Sunteți sigură? a întrebat ea. Pentru că nu e deloc neobișnuit să suferi de astfel de lucruri atunci

când nu poți să dormi. De fapt, așa zice că e destul de obișnuit.

— Sincer vorbind, tot ce îmi trebuie sunt câteva nopți de somn mulțumitor...

— Ei bine, aceste pilule ar trebui să vă ajute. De ținut minte un lucru mic, dar important – după ce luați un sedativ din acestea, nu trebuie să alăptați cel puțin opt ore, deoarece drogul va fi în organismul dumneavoastră.

— Nicio grijă în privința asta, am spus.

— Și dacă insomnia continuă – sau dacă începeți să vă simțiți cam deprimată – trebuie să veniți imediat la mine. Nu e de joacă.

Îndreptându-mă spre casă, am fost sigură că știa. Așa cum am fost sigură că Tony îi spusese de amenințarea mea la adresa lui Jack. Fără doar și poate, doctorița Mecoy mă clasase acum la „Pericol”, deoarece era evident că Hughes vorbea cu ea despre diversele mele ieșiri necontrolate din spital. Astfel ea și-a dat seama că mint. Tot așa cum și-a dat Tony seama că am mințit că am dormit noaptea trecută. Tot așa cum toată lumea era acum convinsă că sunt o mamă diabolic de necorespunzătoare, care nu se poate descurca nici chiar cu cele mai simple îndatoriri materne.

Oh, Doamne, iar începe...

Am apăsător ușor pe frână. Am strâns volanul. Simțeam că încep să mă blochez – acea senzație de slăbire care mă făcea să simt că totul are potențialul să mă copleșească. Inclusiv cretinul din Mercedesul din spatele meu. S-a proptit în claxon în încercarea de a mă face să mă urnesc.

A reușit, deoarece am luat piciorul de pe frână și am înaintat. Dar zgomotele stridente ale claxonului lui au reușit și să-l trezească pe Jack – care a continuat să plângă cât mi s-a făcut rețeta la farmacie. Tot mai plângea când am ajuns acasă, și a ținut-o așa cea mai mare parte a după-amiezii. L-am verificat amănunțit, asigurându-mă că nu are eritem fesier, gingii infectate, că nu suferă de malnutriție, tismus, ciumă bubonică sau orice alte grozăvii care mi-au venit în minte. I-am oferit, de asemenea, sfârcurile mele veșnic pregătite – și la două ore după ce m-a supt până la ultima picătură, l-am trecut pe lapte praf îmbuteliat fără vreo nemulțumire.

Adică, până când a terminat biberonul și a început iar să zbiere. Disperată am luat telefonul și am sunat-o pe Sandy, l-a auzit imediat urlatul puternic.

— Țștia da plămâni! a spus ea. Cum merge?

— Mai mult decât prost – și i-am povestit totul, cu excepția amenințării la adresa lui Jack. Nu puteam să recunosc o astfel de eroare de judecată nesăbuită în fața nimănui, nici chiar a surorii mele, căreia întotdeauna i-am mărturisit tot.

— Ei bine, a spus, mie mi se pare o chestie absolut minoră și standard, care operează la copiii mici. Iar plânsul non-stop poate fi de la colici – care îi scotea din minți pe băieții mei când erau sugari și mă înnebuneau și pe mine. Dar or să treacă.

— Ca o piatră la bilă, vrei să spui?

În noaptea aceea, Jack a reușit să își încheie aria tragică în jurul orei când a venit Tony acasă – mirosind a prea multe ginuri cu apă tonică și interesat dintr-odată să facă sex cu mine după...

Ei bine, nu mai făcuserăm sex de atât timp, încât chiar uitasem ce treabă proastă făcea Tony când era beat.

Prin asta vreau să spun că, drept prelude, mi-a umplut gâtul de bale, mi-a deschiat repede nasturii de la blugi, a băgat mâna în chiloții mei și m-a pipăit de parcă stingea o țigară în scrumieră (care, cum s-a dovedit, conținea întâmplător clitorisul meu). Apoi, după această impresionantă smotoceală antierotică, și-a tras în jos pantalonii de la costum și chiloții, s-a îndesat în mine, ejaculând în mai puțin de un minut... după care s-a rostogolit de pe mine, mormăind incoerent niște scuze vagi fiindcă are „trăgaci” când e beat (așa se cheamă asta). Pe urmă a dispărut în baie... în care moment m-a străfulgerat gândul:

asta nu a fost unirea sexuală romantică la care sperasem.

Nu mai eram de mult în dormitor când Tony a ieșit de la toaletă – telefonam la pizzeria cu livrare la domiciliu, din zonă, deoarece dulapurile noastre erau deosebit de goale acum. Când a coborât împleticit la parter, a deschis o sticlă de vin roșu, a turnat două pahare și l-a dat pe gât pe-al lui în două înghițituri lungi. Pe urmă a râgâit și a spus:

— Cum a fost ziua ta?

— Minunată, am spus. Ți-am comandat o pizza pepperoni cu brânză în plus. Merge?

— Ce-ar mai putea să ceară un bărbat?

— Vreun motiv de ce ești așa de beat?

— Uneori trebuie să...

— Te îmbeți?

— Mi-ai ghicit gândurile.

— Asta pentru că te cunosc atât de bine, dragă.

— Oh, serios? a spus, dintr-odată cam prea tare.

— Eram ironică.

— Ba nu, nu erai. Erai critică.

— Hai să nu mai vorbim.

— Dar e amuzant. Și mult întârziat.

— Vrei să spui, ca sexul de rahat pe care tocmai l-am – scuze, *l-ai* – făcut?

Și am ieșit din cameră.

Nu, nu m-am aruncat pe pat, plângând irațional. Nici nu m-am încuiat în baie. Nici nu am luat telefonul să mă vait lui Sandy. În loc de toate astea, m-am retras în camera copilului și m-am instalat în fotoliul de răchită, m-am uitat lung în față și m-am pomenit foarte repede întorcându-mă în zona de deznădejde în care intrasem cu două nopți în urmă. Numai că, de data asta, creierul meu nu a fost inundat de gânduri nenorocite despre faptul că totul e fără speranță. De data asta, a fost pur și simplu un vid mare, tăcut – o senzație de absență care plutea liber, în care nimic nu conta. Lumea se aplatizase. Eram pe cale să mă prăbușesc în gol. Și nu-mi păsa câtuși de puțin.

Nu m-am mișcat nici când am auzit soneria de la intrare. Nu am răspuns nici când, după vreo cinci minute, am auzit o bătaie în ușă, urmată de glasul nedeslușit al lui Tony care mă înforma că pizza mea e la parter.

Dintr-odată, pentru mine timpul nu mai avea sens. Știam doar că stau pe scaun, privind lung în față. Da, știam că în cealaltă parte a încăperii doarme un copil. Da, știam că, întâmplător, numitul copil e fiul meu. Dar dincolo de asta...

Nimic.

Ceva mai târziu, m-am ridicat și am intrat în baie. După ce am făcut pipi, am coborât la parter. M-am așezat pe canapea. Am deschis televizorul. Ecranul a pâlpâit prinzând viață. M-am uitat la el, observând că era BBC News 24. Am observat și că era ora 01:08 și că, pe măsuta de lângă canapea, era o cutie cu pizza. Dar dincolo de asta...

M-am ghemuit pe canapea. M-am uitat în față. Eram conștientă de imaginile în mișcare. Simțeam și mirosul de pizza. Trebuia să mănânc. Fiindcă nu mâncasem nimic de...

Ieri? Alaltăieri?

Nu conta.

Apoi Jack a început să plângă. Brusc, am fost toată acțiune. Acțiune maniacă. M-am blestemat pentru apatia mea, pentru mica mea escapadă cataleptică. *Du-te, du-te, du-te* – mi-am spus. Dă-i bătaie. De-acum știi pe de rost tipicul:

Intră în camera copilului. Scoate-i scutecul murdar. Șterge-i fundul murdar. Pune-i un scutec curat. Ia-l în brațe. Așază-te în fotoliul de răchită. Ridică tricoul. Și apoi...

După supt, a adormit imediat. M-am dus clătinându-mă în dormitor și am găsit patul gol (Tony – surpriză, surpriză – luându-și pizza și mahmureala iminentă sus în biroul lui). M-am ghemuit pe pilotă și...

Nimic.

O oră, două ore, trei...

Vezi-mă mea a strigat iar – singurul lucru care m-a scos din poziția aproape fetală în care mă încolăcisem. În baie, în timp ce stăteam pe vasul de toaletă, am văzut pe raftul de deasupra chiuvetei flaconul cu somnifere. Cheia de la adevărata pustietate pe care o doream cu înfocare.

Când am ajuns la chiuvetă, am rezistat tentației de a ingera flaconul, cinci pilule o dată, zece înghițituri mari, care asigurau uitarea permanentă. Nu ideea somnului veșnic m-a înspăimântat – eram pur și simplu prea obosită ca să fac ceva în privința asta. Așa că am înghițit trei pilule (cu una mai mult decât doza recomandată... însă voiam un ajutor suplimentar pentru a adormi) și m-am întors în pat, și...

Alarma pentru copil a pornit. Totuși, de data asta, nu m-am sculat bine dispusă și energică. Nu, de data asta îmi simțeam capul de parcă era plin cu o substanță cleioasă, lipicioasă, care făcea ca toate gesturile mele să pară lente și vagi. Însă, iarăși, am urmat tipicul:

Intră în camera copilului. Scoate-i scutecul murdar. Șterge-i fundul murdar. Pune-i un scutec curat. Ia-l în brațe. Așază-te în fotoliul de răchită. Ridică tricoul. Oferă sfârțul. Și apoi...

Înapoi în pat. Adormi la loc. Somn instantaneu. Care părea să se limpezească la nesfârșit. Până...

Tony mă zgâlțâia neliniștit, cu forță, spunându-mi să mă scol.

Dar eu nu voiam să mă scol. Fiindcă sculatul ar fi însemnat să înfrunt ziua/noaptea, ce o fi fost. Sculatul ar fi însemnat să acord atenție dezastrului care era viața mea. Sculatul ar...

— E vorba de Jack, a spus Tony speriat. Pare că e inconștient.

— Poftim?

— N-a vrut să se trezească. Și ochii lui...

Am fost în picioare, chiar dacă totul era în continuare ceață indusă chimic. Deși făceam drumul din dormitor până în camera copilului de, probabil, douăzeci de ori pe zi, acum mi s-a părut dintr-odată un labirint presărat cu obiecte grele de care mă tot loveam. Când am ajuns la pătuțul lui Jack, mi-au trebuit mai multe clipe să-mi concentrez privirea. Însă când am făcut-o, am simțit ca și cum cineva tocmai mi-ar fi tras un picior în stomac. Fiindcă Jack părea atins de catalepsie.

Când l-am luat în brațe, s-a făcut moale de tot – membrele îi erau răsucite în afară ca la o păpușă de cârpă, capul îi atârna, privirea îi era vagă, inexpressivă. L-am tras spre mine și l-am strigat pe nume. Niciun răspuns. Mi-am învins impulsul de a-l scutura. Mi-am apropiat fața de a lui și i-am simțit răsuflarea slabă, ceea ce a fost o ușurare. Pe urmă m-am întors spre Tony și i-am spus să cheme o ambulanță.

A sosit în cinci minute. Paramedicii au preluat controlul. Noi am mers în partea din spate a ambulanței, cu Jack. Am gonit pe străzi, îndreptându-ne spre sud. Jack fusese atașat la un monitor cardiac, iar ochii mei alergau între corpul lui micuț (legat cu curele de o brancardă) la pulsația constantă înregistrată pe monitor. Paramedicul coordonator ne punea tot felul de întrebări: convulsii sau accese sau episoade de lipsă de respirație sau incidente cataleptice anterioare?

Nimic, nimic, nimic.

Și pe urmă am ajuns la un spital numit St. Martin. Acolo ne așteptau doi doctori la punctul de sosire a ambulanțelor. Paramedicul a vorbit cu ei. Jack a fost dus direct în sala de consultații, plină cu aparatură medicală. De gardă era o doctoriță la vreo douăzeci și cinci de ani. Calmă, eficientă, ne-a citit imediat

teama. În timp ce verifica toate semnele vitale, a parcurs și ea aceeași listă de control pe care o folosise anterior paramedicul, iar pe urmă a întrebat dacă e pe o medicație anume.

Moment în care am simțit ceva vecin cu groaza. Pentru că știam care avea să fie următoarea întrebare.

— Dumneavoastră personal luați vreun medicament? m-a întrebat ea.

— Da, am spus.

— Ce anume?

I-am spus.

— Și se poate să-l fi alăptat pe fiul dumneavoastră înainte de cele opt ore stipulate?

Am simțit privirea lui Tony ațintită asupra mea. Dacă mi s-ar fi dat acum o armă, mi-aș fi zburat bucuroasă creierii.

— Jack m-a trezit dintr-un somn greu, am spus, și eram așa de buimacă încât nu m-am gândit...

— Oh, pentru Dumnezeu! a spus Tony. Unde îți este mintea?

Doctorița l-a atins ușor pe mâneacă pe Tony; o aluzie că trebuia să înceteze. Apoi a spus:

— Se întâmplă tot timpul, credeți-mă, mai ales la proaspetele mame foarte obosite..

— Dar el o să fie bine? a întrebat Tony.

— Nu știu.

— Cum adică nu știți? a spus Tony, dând acum semne de mânie.

— E o situație incertă, cred.

— *Credeți?* a spus Tony.

— Îmi dați voie, vă rog, să mă ocup eu de asta? a întrebat doctorița, apoi s-a întors, a pus mâna pe brațul meu și mi s-a adresat direct: Nu trebuie să vă frământați pentru ce s-a întâmplat.

— L-am omorât, m-am auzit spunând.

— Ba nu, *nu* l-ați omorât, a spus ea cu glasul ferm. Ia spuneți-mi...

— Am amenințat că îl omor, acum...

M-a apucat ferm de braț.

— Vă rog să-mi spuneți... ați luat pilulele pe la, să zicem, cinci, șase azi-dimineață?

— Parcă...

— Și pe urmă v-a trezit și l-ați hrănit...?

— Nu știu... dar era încă întuneric.

Asta e bine. Și cine l-a găsit în starea asta?

— Eu, a spus Tony, azi-dimineață pe la nouă.

— Ceea ce a fost, probabil, cam la trei sau patru ore după ce l-ați hrănit?

Cred că da.

S-a întors spre soră și a vorbit cu glas coborât, dând instrucțiuni.

— O să fie bine? a întrebat Tony.

— Așa cred. I-am cerut sorei să îl pună pe fiul dumneavoastră pe o perfuzie salină ca să nu se deshidrateze – și îl vom ține și la un monitor cardiac, doar ca să fim absolut siguri că totul e bine. Dar, din experiența mea cu astfel de situații, copilul trebuie doar să doarmă până trece efectul medicamentului.

— Dar va exista vreo sechelă pe termen lung? a întrebat Tony.

— Mă îndoiesc. Realitatea e că doza de medicament pe care a primit-o în laptele matern a fost atât de neînsemnată, încât...

Acela a fost momentul în care mi-au cedat genunchii și m-am agățat de marginea brancardei pe care era Jack, ca un pasager de pe un vas de croazieră care se scufundă, nevrând să abandoneze vasul, dar nici știind ce naiba să facă.

— Vă simțiți bine? m-a întrebat doctorița.

De câte ori în ultimele săptămâni auzisem întrebarea asta afurisită?

— Trebuie doar să...

O soră m-a ajutat să mă așez pe un scaun și m-a întrebat dacă vreau un pahar cu apă. Am dat din cap. Pe urmă mi-am pus capul între picioare și am început să dau la boboci. Dar tot ce a ieșit a fost mai mult apă.

— Oh, Doamne! a spus Tony, în timp ce eu continuam să vomit.

— V-ar deranja să așteptați afară? l-a întrebat doctorița.

După plecarea lui, sora m-a șters bine, apoi m-a ajutat să mă așez pe o brancardă opusă celei pe care era încă legat Jack. M-am așezat pe marginea ei, cu picioarele atârdate.

— Când ați mâncat ultima dată? m-a întrebat doctorița.

— Nu știu. Acum două zile, cred.

— Și de când sunteți deprimată?

— Nu sunt deprimată.

— Dacă nu vă amintiți când ați mâncat ultima dată...

— Sunt doar obosită, atâta tot.

— Țsta e încă un semn de depresie.

— *Nu sunt...*

Dar m-am auzit întrerupându-mă. Singură. Însă fără a hotărî să mă întrerup. Doctorița a spus:

— Și dacă n-ați fi luat somnifere, sigur n-ați fi...

— Am încercat să îl omor.

— Ba nu, n-ați încercat.

— Ar trebui să mor.

— Acesta e încă un semn de depresie.

— Lăsați-mă în pace.

Mi-am luat fața în mâini.

— Ați mai suferit de depresie?

Am clătinat din cap.

— Și acesta e primul dumneavoastră copil?

Am dat din cap.

— Bine, atunci... am să vă internez.

N-am spus nimic. Pentru că eram ocupată cu altceva – îmi apăsam palmele pe ochi, în încercarea de a șterge totul.

— Ați auzit ce am spus? a întrebat doctorița pe un ton calm, încă respectuos. Păreți să dați semne pronunțate de depresie postnatală – și, în situația asta, cred că e înțelept să vă internez pentru a fi sub observație.

Am apăsat și mai tare palmele pe ochi.

— Și trebuie să înțelegeți, ceea ce vi se întâmplă nu e ceva neobișnuit. De fapt, depresia postnatală este...

Însă eu m-am rostogolit pe brancardă și am început să îmi astup urechile cu o pernă. Doctorița m-a atins pe braț, ca pentru a spune „înțeleg”, apoi am auzit-o zicând că se duce afară să discute cu soțul meu. Am rămas singură cu Jack în sala de consultații. Însă nu suportam să mă uit la el. Pentru că nu suportam ce îi făcusem.

După câteva minute, doctorița s-a întors.

— Am vorbit cu soțul dumneavoastră. l-am adus la cunoștință diagnosticul meu și este de acord să rămâneți aici. Înțelege, de asemenea, că politica spitalului cere ca mama și copilul să fie internați

împreună... lucru care ne va permite, pe termen scurt, și să ne asigurăm că la Jack nu se înregistrează efecte secundare în urma slabei...

S-a ferit să folosească un termen clinic, precum *supradoză*.

— Oricum, soțul dumneavoastră a spus că trebuie să plece repede la serviciu. Dar se va întoarce diseară...

Mi-am tras înapoi perna pe urechi. Doctorița a văzut asta și și-a întrerupt monologul. A luat un telefon și a vorbit scurt. Pe urmă, închizând, s-a întors la mine și a spus:

— O să fie bine. Și o să scăpați de asta.

A fost ultima dată când am văzut-o, căci au venit doi infirmieri și au deblocat frânele de la brancarda lui Jack și au plecat cu el. În timp ce dispăreau pe ușă, a intrat o soră și a spus:

— Fiți fără grijă – o să-l urmați într-o clipă.

Însă eu nu îmi făceam griji. Pentru că nu simțeam nimic. Doar o amorțeală generală; senzația că, iarăși, nimic nu conta pentru că nimic nu avea importanță.

Infirmierii s-au întors după mine după vreo zece minute. M-au legat cu curele (dar nu prea strâns), apoi m-au dus pe un coridor lung până am ajuns la un ascensor de marfă. Pe drum, totul părea cenușiu, prost iluminat, murdar. Și predomina un miros toxic – un amestec de dezinfectant și gunoi fetid. Dar atunci ușile ascensorului s-au deschis. Am fost împinsă înăuntru și am început să urcăm. Ușile s-au deschis iar, și am fost împinsă în alt coridor lung, cenușiu, până am ajuns la două uși fortificate, cu plasă de sârmă la geamuri pe ambele părți și un mecanism de închidere cu cifru în dreapta ușii. Deasupra lui era o plăcuță pe care scria: *Secția de psihiatrie*.

Unul dintre infirmieri a format un cifru, s-a auzit un clic, și am fost împinsă înăuntru, ușile închizându-se în urma mea cu o bufnitură hotărâtă.

Alt coridor lung. Din poziția mea cu vedere laterală am văzut că, de-a lungul acestui hol, toate ușile erau din oțel și prevăzute cu zăvoare exterioare. Am tot mers până am cotit la dreapta și am trecut pe lângă un salon mic, cu uși obișnuite. Dincolo de acesta era altă serie de uși – niciuna cu întăriturile sau zăvoarele cumplit pe care le văzusem mai înainte. Ne-am oprit în fața uneia dintre aceste uși. Apoi, un infirmier a deschis-o și am fost împinsă înăuntru.

Mă aflam într-o încăpere – cam de patru metri, cu o fereastră (zăbreliată), un televizor fixat în perete și două paturi de spital. Ambele erau goale, însă judecând după fleacurile personale de pe dulăpiorul de lângă unul dintre ele, aveam deja o colegă de cameră. A intrat o soră. Avea între patruzeci și cinci și cincizeci de ani – era slabă, cu trăsături ascutite, ochelari demodați cu ramă de os și un glas modulat cu grijă.

— Sally?

N-am răspuns. Am continuat să mă uit în față – cu toate că eram atentă la toate.

— Sally?

M-am uitat la numele de pe ecusonul ei: Shaw.

— George Bernard? am spus dintr-odată. Sora s-a uitat cu atenție la mine.

— Poftim?

— George Bernard... *Shaw*, am spus, iar apoi am izbucnit într-o cascadă de râs. Sora mi-a zâmbit calm.

— De fapt, Amanda Shaw.

Mi s-a părut cel mai amuzant lucru pe care l-am auzit vreodată, și râsul mi s-a întetit. Sora Shaw n-a spus nimic – și, de fapt, m-a lăsat să râd ca o cretină până m-am potolit.

— Totul e bine acum? a întrebat ea.

Mi-am reluat poziția ghemuită. Sora i-a făcut semn din cap unuia dintre infirmieri, iar acesta a desfăcut

curelele care mă țineau.

— Acum, dacă nu te superi, Sally, domnii aceștia au nevoie de brancardă, așa că...

Nu m-am clintit.

— Nu vreau decât să te ridici, iar de restul ne vom ocupa noi.

Nu am reacționat.

— Sally, îți mai spun o dată. Vrei, te rog, să te ridici, sau trebuie să te ajute domnii aceștia?

Pauză.

Simțeam amenințarea pândind în spatele glasului ei calm. M-am ridicat în șezut.

— Bine, foarte bine, a spus sora Shaw. Crezi că poți să cobori de pe brancardă?

Am ezitat. Sora Shaw și-a înclinat ușor capul și cei doi infirmieri au venit și m-au încadrat. Unul dintre ei a șoptit „Haide, iubițico”, cu un glas stingherit, aproape rugător. I-am lăsat să mă ajute să cobor și să mă urc în pat. Apoi, fără un cuvânt, s-au întors la brancardă și au ieșit cu ea din rezervă.

— Așadar, a spus sora Shaw, să-ți spun câteva lucruri despre secție...

Secție.

— Înainte de toate, copilul tău e în salonul care se află la vreo zece pași de aici, pe coridor. Așa că poți să te duci la el oricând, douăzeci și patru de ore pe zi. Și poți și să-l aduci aici... deși preferăm să doarmă în salon, ca să ai și tu parte de odihna atât de necesară.

Și ca să-l scoateți din ghearele mele...

— Următorul lucru important pe care trebuie să îl înțelegi este că nu ești prizonieră aici. Pentru că, spre deosebire de câteva persoane din secție, nu ai restricții... așa că, dacă vrei să ieși la plimbare sau să părăsești secția dintr-un motiv oarecare, nu e nicio problemă. Tot ce îți cerem este să o înștiințezi pe sora de gardă că pleci...

Pentru că ușa din față e tot timpul închisă... și, de asemenea, pentru că nu vrem ca o cucoană smintită ca tine să fugă cu copilul... Mai ales fiindcă vrei să-i faci atât rău.

— Întrebări?

Am clătinat din cap.

— Bine. Acum vei găsi în dulăpiorul de lângă pat o cămașă de noapte, așa că, dacă n-ai nimic împotriva să te schimbi în ea, voi avea grijă ca hainele tale să fie spălate bine.

Fiindcă le-ai umplut de vomă.

— În plus, cred că a trecut ceva timp de când ai mâncat, așa că am să pun să ți se trimită imediat ceva de mâncare. Dar înainte de toate astea, vrei să vezi ce face fiul tău?

Pauză lungă. În cele din urmă, am clătinat din cap. Sora Shaw a fost înțelepciunea însăși.

— Nicio problemă. Dar ține minte – ca să-l vezi, nu trebuie decât să apeși pe soneria de la marginea patului.

Dar de ce ar vrea el să mă vadă? Mai ales după ce l-am otrăvit. Nu e de mirare că întotdeauna plângea în preajma mea. Mi-a simțit dintr-un bun început antipatia față de el.

— Oh, un ultim lucru: psihiatrul secției, doctorița Rodale, va veni să te vadă cam în două ore. Bine?

Abia aștept.

— Ei bine, am spus ce era de spus. Așa că am să te las să te schimbi și, pe urmă, în foarte scurt timp, una dintre colegile mele va veni cu masa de prânz.

Sora Shaw a plecat. Am rămas întinsă pe pat, fără să mă mișc. Timpul trecea. Sora Shaw s-a întors.

— Ai nevoie de ajutor să te schimbi, Sally?

M-am ridicat în șezut și am început să-mi scot hainele.

— Așa e bine, a spus sora Shaw și a plecat.

Cămașa de noapte de spital mirosea a înălbitor și era aspră pe piele. Mi-am făcut ghem hainele de

stradă și le-am băgat în dulăpior. Pe urmă, m-am băgat între cearșafurile la fel de aspre și am închis ochii, și am sperat să adorm. A intrat o soră tânără, rotofeie, până în douăzeci și cinci de ani, cu numele Patterson pe ecuson.

— B'nă ziua.

Australiancă.

— Ești bine?

N-am spus nimic.

— Nicio grijă. A venit masa.

Purta o conversație în sens unic cu o cataleptică. Dar nu puteam face nimic în privința asta. Intrasem în altă zonă a acestui peisaj ciudat – în care până și vorbitul părea dintr-odată imposibil sau, cumva, peste puterea mea.

Sora a așezat tava cu mâncare pe masa mobilă care se afla lângă pat. A tras masa aproape. Nu m-am clintit. Sora mi-a zâmbit, sperând să primească un răspuns.

— Ți-a mâncat pisica limba? Ți-a mâncat limba pisica?

Am închis ochii.

— Bine, bine – a fost o glumă tâmpită, a spus ea. Totuși, trebuie să mănânci. Colega ta de cameră nu a mai mâncat de mai bine de cinci zile. Și pe urmă...

S-a întrerupt, de parcă era pe cale să dezvăluie ceva ce nu voia să aud. Sau, cel puțin, nu încă.

— Dar tu ai să halești prânzul ăsta, nu-i așa? Sau măcar să bei ceva.

Am întins mâna spre tavă. Am luat paharul cu apă. L-am dus la gură. Am băut puțin, rămânând întinsă, fapt care a făcut ca o parte din apă să-mi curgă pe față și așternuturi. Pe urmă am pus paharul la loc, pe tavă.

— Așa, fetițo! a spus sora. Acum ce zici de puțin potol?

Îmi venea să zâmbesc auzind acest jargon de cartier într-un spital din sudul Londrei. Nu puteam să fac nimic, în afară de a zăcea acolo, simțindu-mă ca o cretină.

— Uite cum facem. Las mâncarea aici și mă întorc în jumătate de oră, bine? Dar, te rog, fă-ți un bine și înghite ceva.

Dar cum să mănânc când nu pot? Nu pricepi asta? Nu ți se pare absolut logic?

După o jumătate de oră, s-a întors. Și nu i-a plăcut să vadă mâncarea de pe tavă neatinsă.

— Ei, haide, a spus ea, încă voioasă. Trebuie să vrei să ai ceva în burtă, nu-i așa?

Nu. Nu vreau nimic. Pentru că vreau să mă zbârcesc. Ca o prună. Să fac tuturor un imens serviciu și să dispar din vedere. Definitiv.

S-a așezat pe pat și m-a strâns de braț.

— Știu că e tare nasol și că ești într-o situație care te depășește. Dar te avertizez – doctorița vine la tine cam într-o oră. Și ea nu vede deloc cu ochi buni anorexia postnatală. Dacă nu mă crezi, vorbește cu colega ta când or s-o aducă înapoi de la teatru. Așa că fă-ți un bine și ia măcar o îmbucătură de măr înainte să apară doctorița.

Dar ca să iau o îmbucătură de măr trebuie să mușc dintr-un măr. Pricepi?

Doctorița era o femeie la vreo patruzeci și opt de ani. Foarte înaltă, foarte urâtă, cu părul șaten, potrivit de lung, purtând un costum simplu, practic, pe sub halatul alb de spital, cu ochelari simpli, cu lentile bifocale pe vârful nasului. Totul la ea radia raționalitate – și un mod de a vedea lucrul bazat pe principiul „la mine nu merge prosteala”. M-a îngrijorat imediat.

— Domnișoară Goodchild – *Sally* – sunt doctorița Rodale, psihiatrul secției.

A întins mâna.

Dar ca să-ți iau mâna trebuie să-ți iau mâna.

În fața neputinței mele de a face gestul social necesar, a zâmbit slab.

— Bine, a spus ea, trăgând un scaun lângă pat, apoi scoțând din servietă un clipboard și un pix. Să începem...

Ea a fost cea care a început – întrebându-mă ce vârstă am, dacă acesta e primul meu copil, dacă e prima dată când trec printr-o depresie și/sau prima dată când am amuțit așa. Dedusese, de asemenea – din fișa lui Jack –, că fusese o naștere traumatizantă și se întreba dacă acest lucru îmi afectase sănătatea mentală... bla, bla, bla, bla, bla, bla...

Ce mi s-au părut interesante la interogatoriul în sens unic al doctoriței Rodale erau vioiciunea cu care îl susținea și felul în care o dădea înainte chiar și când nu-i răspundeam. Și m-a străfulgerat gândul că – deși o fi fost ea psihiatru – nu făcea parte din școala de psihoterapie bazată pe atinge rea coardei sensibile *să vorbim cu copilul din tine*. Nu, ea voia doar informațiile necesare stabilirii genului de tratament de care aveam nevoie.

Totuși, era o problemă – nu răspundeam la întrebările ei. Lucru de care s-a prins destul de repede.

— Ei bine, Sally, a spus ea, în cele din urmă, după ce n-a ajuns nicăieri pe frontul răspunsurilor, știu bine că mă auzi și că îți dai seama unde te afli, că înțelegi în ce situație ești și ce efect ai asupra celorlalți. Ceea ce înseamnă că refuzul tău de a vorbi trebuie privit ca fiind de natură psihosomatică.

Un zâmbet zgârcit.

— Totuși, dacă chiar simți că pur și simplu nu poți să vorbești în momentul de față, așa să fie. Însă te rog să înțelegi că pentru a pune un diagnostic exact – și a prescrie un tratament corespunzător – am nevoie să îmi răspunzi la întrebări. Așa că, s-o luăm de la capăt?

N-am spus nimic. A reluat lista de întrebări. Când a ajuns la jumătatea listei, mi-am schimbat poziția în pat, arătându-i spatele. Am rămas cu spatele la ea. S-a ridicat și și-a adus scaunul în cealaltă parte a patului.

— Gata, acum ne vedem iar.

M-am răsucit și i-am arătat iarăși spatele. Doctorița Rodale a scos un oftat lung, obosit.

— Domnișoară Goodchild, nu faci decât să-ți întârziî însănătoșirea și să mărești timpul pe care îl vei petrece la noi. Totuși, încă o dată, nu te pot forța să-mi răspunzi la întrebările medicale simple. E alegerea dumitale. Deocamdată. Tot așa, dumneata hotărăști dacă mănânci sau nu. Dar, cum bine știi, nu poți trăi fără hrană. Așa că, dacă vei continua să refuzi să mănânci, s-ar putea foarte bine să îți se ia această alegere. Oricum, văd din fișă că medicul dumitale ți-a prescris un sedativ slab care să te ajute să dormi. Am să-i cer sorei să-ți administreze aceeași doză în seara asta. Și mâine, când mă întorc să te văd, sper să ne înțelegem mai bine decât azi. Bună ziua.

La vreo cinci minute după plecarea ei, ușile s-au deschis și am făcut cunoștință cu colega mea de cameră. De fapt, n-am făcut cunoștință cu ea, deoarece era în stare de comă postoperatorie. Sau, cel puțin, am presupus că suferea de *ceva* postoperatoriu – întrucât a fost adusă pe o brancardă și avea capul înfășurat într-un bandaj mare. Deși eram tot întinsă în pat, am văzut că era negresă și era cam de vârsta mea. Sora Patterson i-a ajutat pe infirmieri să fixeze brancarda. După plecarea lor, sora i-a citit fișa, i-a verificat pulsul și i-a aranjat așternutul. Apoi, văzând că mă uit la ea, a spus:

— O cheamă Agnes. Băiețelul ei, Charlie, e în salon cu flăcăul tău. Probabil că o să aveți ceva de povestit când o să-și revină, fiindcă a trecut prin ce treci și tu. De fapt, *încă* mai trece, și e păcat, dar asta-i viața. Dansul pe care-l dansezi n-are nici cap, nici coadă. Treaba e să îl ai din nou sub control până să te bage într-un necaz psihic grav – cum s-a întâmplat cu biata Agnes. Dar, hei, o las pe ea să-ți povestească tot. O femeie foarte deșteaptă, Agnes a noastră – funcționar de stat, cu grad superior. Dar, așa e boala – nu-i pasă nici cât negru sub unghie cine ești, așa-i?

A venit și s-a așezat iar pe patul meu. Aș fi vrut tare mult să n-o fi făcut.

— Și cum tot vorbim despre lucrurile rele care li se întâmplă oamenilor buni – nu-ți place expresia asta? —, am să-ți împărtășesc un mic secret: nu i-ai făcut cea mai bună impresie doctoriței. Și ea este clar genul de doctor cu care vrei să cooperezi, dacă înțelegi ce vreau să spun. E cu adevărat de școală veche. E mare adeptă a sistemului vechi de autoritate și știe ce e mai bine pentru tine – ceea ce, nu-mi place s-o spun, probabil așa și este. Pentru că, indiferent de felul ei de a fi – care pe mulți îi enervează –, știe exact cum să scoată fetele ca tine din încurcătura asta. Numai că – ascultă-mă pe mine – drumul de ieșire de aici ar fi cam de cinci ori mai scurt și mai ușor dacă ne-ai ajuta să te ajutăm... și, da, scuze pentru clișeul tâmpit. Așa că, hai să încercăm iar să mănânci puțin.

Hei, nu crezi că vreau să vă ajut să-mi dați drumul de aici? Problema e care-i problema, care e faptul că există o problemă care prezintă o problemă când e vorba de a comunica numita problemă pentru că problema e...

A tras masa lângă pat și mi-a tăiat o bucățică de sendviș și a adus-o aproape de gura mea.

— Doar câteva înghițituri mici, nu-i mare lucru...

Ascultă, știu că ai intenții bune, dar... n-am să intru iar în asta.

— Un măr? Un pahar cu lapte? Câțiva biscuiți buni de-ai noștri? Nu-ți place nimic?

Doar tăcere.

— Ei bine, ce zici să te dăm jos din pat și să te ducem să-l vezi pe Jack? Probabil trebuie să mănânce acum...

Asta chiar m-a făcut să reacționez, deoarece am apucat perna și mi-am îngropat fața în ea.

— S-ar părea că am călcat în străchini, a spus sora Patterson. Dar, hei, și copilul trebuie să mănânce, așa-i?

Pagerul ei a început să sune. S-a uitat la el.

— Sunt chemată la ordin. Te duc mai târziu. Și dacă ai nevoie de ceva, sună.

Nu aveam nevoie de nimic – și sigur nu de sosirea, o oră mai târziu, a lui Tony. A venit cu un exemplar din *Chronicle* din acea zi și o pungă de acadele de lemn dulce de diferite sortimente pentru sărbători. Când s-a aplecat să mă sărute, i-am văzut ceasul: 5:12 p.m. Probabil că vinovăția l-a împins să vină în vizită așa de devreme – înainte cu trei ore bune de a-și da paginile la tipar.

— Cum merge? m-a întrebat el.

N-am spus nimic.

— Ți-am adus...

Și-a pus darurile pe dulăpiorul de la capătul patului, apoi s-a uitat după un scaun, întrebându-se dacă să se așeze sau nu. A hotărât să stea în picioare. A hotărât și să-și concentreze atenția puțin mai departe de mine – deoarece era foarte evident că starea mea respingătoare, cataleptică, îl tulbura.

— Tocmai am fost să-l văd pe Jack. Vești bune – a reînviat și, din ce mi-a spus sora, era atât de flămând, încât a hăpăit două biberoane. Ceea ce, a spus ea, e semn că și-a revenit complet.

Pentru că nu mai e în grija mea iubitoare și atentă.

— Oricum, sora a mai spus că poți să-l vizitezi...

Termină, termină, termină! Nu vreau bunăvoința ta. Nu o merit.

Am tras perna pe cap.

— A mai spus că și tu ai contribuit puțin la asta.

Am tras perna pe urechi.

— Dacă vrei să plec, am să plec.

Nu m-am mișcat. În cele din urmă, a spus:

— Sper să te simți mai bine.

L-am auzit plecând. Am dat perna la o parte. Și atunci am auzit un glas vizavi de mine.

— Cine ești?

Era colega mea de cameră, Agnes. Ședea în pat, arătând nedumerită și confuză.

— Ieri erai aici? Nu-mi amintesc... Eras aici, așa-i? Dar poate...

S-a întrerupt, părând derutată – de parcă nu putea să se țină de acest șir contradictoriu al gândurilor.

— Agnes – așa mă cheamă. Întotdeauna îți tragi așa perna pe cap? Agnes... ai priceput?

Da – și mă bucur să văd că nu sunt singura locuitoare a Planetei Ciudaților.

— Agnes. Ca în *Agnes*. A-G-N-E-...

A intrat sora Patterson.

— E o femeie zgârcită la vorbă, Sally a noastră, a spus ea.

— Sally? a întrebat Agnes.

— Așa am spus. S-A-L-L-Y. Și azi nu prea vorbește. Însă toți am vrea să încerci mai departe s-o faci să vorbească, fiindcă mai devreme sau mai târziu trebuie să-i auzim accentul ăla american.

Agnes a clipit de mai multe ori, căutând să filtreze această informație.

— De ce e americană? a întrebat ea.

— *De ce?* a întrebat râzând sora Patterson. Fiindcă îmi închipui că acolo s-a născut, de asta. Și are un băiețel, exact ca tine.

— Îl cheamă Charlie? a întrebat Agnes.

— Nu – pe fiul tău îl cheamă Charlie...

— Știu, știu. M-am gândit doar...

S-a întrerupt iar, părând pierdută.

— Jack, a spus sora Patterson. Îl cheamă Jack.

— Și eu sunt... eu sunt...

— Puțin bramburită, atâta tot. Dar îți promit că mâine dimineață ai să fii iar limpede la minte. Ei bine, ce vrei la ceai?

Agnes a clătinat din cap.

— Ei, hai, nu o s-o luăm de la capăt, a spus sora Patterson. Mai ales că de la asta ți s-a tras...

— Terci de ovăz, a spus Agnes. Am să mănânc terci de ovăz.

— Și terci de ovăz ai să primești. Și tu ce vrei, Sally?

Mi-am făcut numărul de muțenie de-acum obișnuit.

— Asta nu o să-ți facă niciun bine, Sal.

S-a apropiat de mine cu un pahar cu apă și o ceașcă mică.

— N-am să-ți bag mâncarea pe gât cu forța, dar am să te rog să iei pilulele astea. Sunt la fel ca pilulele pe care le-ai luat noaptea trecută...

Și care mi-au îngăduit să-mi otrăvesc fiul.

Mi-a zornăit la ureche ceașca de plastic cu pilulele.

— Haide, ordinul doctorului și așa mai departe. Și răsplata e că o să dormi toată noaptea. Oh – și cum poate ți-a spus soțul tău, Jack s-a sculat și face militărie cu noi. Așa că...

A scuturat iar pilulele.

— Te rog, Sal. Nu mă face...

Nu a terminat propoziția. Pentru că n-a fost nevoie. M-am ridicat. Am luat pilulele. Pe urmă, m-am ridicat în picioare și m-am dus cu pași târșâiți în baia alăturată, sora Patterson felicitându-mă zgomotos că m-am sculat. Ajunsă înăuntru, am evitat să mă privesc în oglindă. Mi-am golit vezica și m-am întors în pat, mi-am tras așternutul peste mine și am așteptat ca pilulele să-și facă efectul.

Pe urmă, s-a făcut dimineață. Capul meu era undeva sus de tot, într-o zonă stratosferică vapoasă. Când am început să rezolv întrebarea „unde mă aflu?”, am observat că în braț aveam un ac și, suspendată

deasupra mea, era o pungă cu glucoză. Colega mea de cameră lipsea. De gardă era o soră nouă, care poziționa dinaintea mea alt ospăț delicios. Era bondoacă și scoțiană.

— Ai dormit bine?

Am răspuns ridicându-mă în picioare, apucând stativul cu punga cu glucoză și împingându-l spre baie.

— Ai nevoie de ajutor? a întrebat sora.

Nu, sunt veteran cu experiență al diverselor perfuzii de spital.

În baie am făcut pipi, apoi m-am dus la chiuvetă să mă spăl pe mâini și să-mi dau cu apă pe față. Atunci am văzut coșmarul care eram. Fața umflată, ochii injectați, părul încâlcit...

Oh, las-o baltă.

M-am întors în rezervă. Sora m-a ajutat să mă sui la loc în pat, repositionând punga cu perfuzie la stânga mea.

— Uite terci de ovăz, și pâine prăjită, și ouă prăjite, și ceai bun, tare...

M-am întors cu spatele. Sora a continuat să vorbească.

— ... și după micul dejun sunt sigură că o să vrei să mergi să-ți vizitezi copilul. Prin urmare, cu ce vrei să începi?

N-am mâncat nimic. Sora a încercat să-mi stârnească interesul pentru o felie de pâine prăjită. Am întors capul.

— Bine, a spus ea. Dar știu că doctorița Rodale nu va fi încântată.

A lăsat micul dejun lângă pat. Agnes s-a întors în rezervă. Cum stătea în picioare, am văzut că e o femeie înaltă, elegantă – în ciuda epuizării ca de pe urma șocului provocat de o explozie și a mersului ușor nesigur.

— Ieri erai aici, așa-i? a întrebat ea, urcându-se înapoi în pat. Americanca, așa-i? Sau ești nouă? Memoria mea...

Încă o frază întreruptă de-a ei. S-a uitat curioasă la mine.

— De ce nu vorbești? Ți-a mâncat copilul limba?

A râs isteric. Iar eu m-am gândit: *Te-ai prins din prima, drăguță.*

Apoi, brusc, râsul a încetat.

— Trebuie să mănânci, a spus ea. Dacă nu, dai de belea. De mare belea, vorbesc serios. Eu știu asta. Pentru că am trăit-o pe pielea mea. Și nu vrei asta. *Nu vrei asta.*

Apoi s-a cufundat iar în tăcere.

— Ești americană, nu-i așa?

Și-a pus mâinile pe față.

— Scuze, scuze, scuze. Nu vreau să mă tot repet. Însă...

Și apoi a amuțit iar.

Doctorița Rodale a apărut în acea după-amiază pe la trei. Prânzul meu neatins era lângă pat. S-a uitat în treacăt la el, apoi și-a întors ochii la fișa mea. *Care-i treaba, doctorițo?*

— Și cum te simți azi, Sally?

M-am uitat fix în perete. Buzele doctoriței au schițat un rictus, apoi a făcut câteva însemnări pe fișa mea.

— Așa... înțeleg că aseară ai refuzat cina, iar azi, micul dejun și prânzul. Pe de altă parte, este dreptul tău – însă trebuie să înțelegi că te ținem pe perfuzie. Și într-o zi sau două va trebui să luăm o decizie privitoare la cum să te ajutăm să ieși din starea actuală. Înțeleg și că ai avut o noapte fără probleme. Ai dormit bine?

Niciun răspuns.

— Niciun efect secundar de la sedative... în afară de obișnuita ușoară amețală la trezire?

Niciun răspuns.

— Și înțeleg, de asemenea, că, în ciuda mai multor oferte, n-ai manifestat niciun interes să-ți vezi fiul, Jack. Ceea ce, desigur, nu e o fațetă neobișnuită a stării tale – deși nu-ți prea slujește nici ție, nici copilului. Dacă vrei, avem un psihoterapeut intern care poate să discute cu tine despre problemele emoționale cu care te confrunți. Dar pentru ca ea să-și facă meseria, trebuie să fii capabilă să vorbești. Ceea ce ne pune pe toți într-o situație greu de rezolvat, nu ești de acord? Așa că, poți să încerci, te rog, să vorbești acum cu mine?

Niciun răspuns.

— N-am cuvinte să-ți spun ce mult ne îngreunezi situația... și, în ultimă instanță, pe a ta.

Niciun răspuns.

— Prea bine, atunci. Mai vorbim mâine.

Apoi și-a întors atenția spre Agnes. Din reacția ei speriată la această siluetă care se apropia, era limpede că doctorița Rodale o înspăimânta.

— Și cum ne simțim azi, Agnes? A revenit pofta de mâncare?

— Mănânc.

— Fără efecte secundare, de data asta?

— Memoria mea...

— Asta-i doar pe termen scurt. Încă douăzeci și patru de ore și-ți vei reveni la normal.

— Asta e ultima?

Doctorița Rodale nu a ridicat privirea din fișa ei.

— Vom vedea.

Mi-am tras învelitoarea peste cap. Fiindcă acum știam – sau, cel puțin, cred că știam – genul de tratament la care era supusă Agnes.

Însă cu toate că înțelegeam că trebuie să vorbesc și să mănânc... ei bine, logica aia chinuită intervenea întruna: *ca să vorbesc trebuie să vorbesc... ca să mănânc trebuie să mănânc*. Ceea ce, în momentul de față, era cu neputință. Pentru că, deși știam instinctiv să vorbesc și/sau să mănânc, era ca și cum îmi pierdusem capacitatea de a îndeplini aceste două funcții. Sistemul meu de operare DOS era la pământ – și, oricât aș fi încercat, nu puteam declanșa mecanismul care să mă facă să deschid gura. Și cu toate că simțeam o anumită panică în ascensiune, ea era eclipsată de o inerție disperată. Pur și simplu nu-mi mai păsa de nimic.

În acea seară, Tony a sosit la opt. Era evident că sora Patterson – acum iar de gardă – îl pusese la curent cu ultimele evenimente – pentru că s-a uitat neliniștit la tava cu cina neatinsă, și s-a așezat pe pat – și m-a privit cu un amestec de deznădejde, dezgust și îngrijorare (da, complexul meu soț avea însușirea unică de a radia toate cele trei stări de spirit în același timp, prin doar câteva contracții faciale minore). Nu m-a sărutat, nici nu mi-a atins mâna – și, din nou, i-a fost greu să mă privească direct. Însă a spus: „Bună!” Cum asta nu l-a dus nicăieri, a adăugat:

— Jack e în stare bună.

Iar pe urmă:

— Sunt cu adevărat îngrijorați că nu vorbești și nu mănânci.

Iar apoi:

— În regulă... acum am să plec.

Este oare acesta felul lui de a spune: „Știu când nu sunt dorit”?

Soțul lui Agnes (sau partenerul sau altcineva important sau cine o fi fost) a apărut în acea seară. M-a surprins. Mă așteptasem la un jamaican elegant, musculos – genul de arogant bine îmbrăcat, care emană încredere în sine și farmec nonșalant și toate celelalte clișee privitoare la afro-caraibieni care îți vin în

minte. Cum s-a dovedit, era un alb liniștit, rezervat, care se apropia de patruzeci de ani, îmbrăcat cu un costum gri de serie, cămașă albastră, cravată în culori terne; ușor ezitant ca fel de a fi și atent la comportamentul său în această situație. Însă era limpede cu prisosință faptul că o adora pe Agnes și, de asemenea, că era sincer neliniștit de situația ei actuală. Stătea lângă ea, ținând-o de mână, vorbindu-i cu glas scăzut, liniștitor, ba chiar făcând-o o dată să râdă. Niciodată nu poți înțelege alte cupluri, nu-i așa? Niciodată nu descifrezi scânteia de atracție la doi oameni atât de opuși, ca să nu mai vorbesc de complexe legături care îi unesc și dacă sunt destul de solide pentru a supraviețui unei crize precum... ei bine, precum aceasta.

Ce omuleț convențional era – și cât am invidiat-o, dintr-odată, pentru o astfel de predictibilitate, pentru o astfel de stabilitate continuă (știind bine, însă, că aparențele înșală întotdeauna). Când, în timpul vizitei, a venit sora Patterson cu somniferele mele, le-am luat imediat, fără să fiu îndemnată. Pentru că nu voiam să mă mai uit la această scenă fericită.

Încă o dată, sedativele și-au făcut nemaipomenita treabă chimică și am dormit unsprezece ore zdravene, trezindu-mă abia dimineața următoare, după șase și un sfert. Doamne, ce buimacă eram! Fiindcă, de fapt, pilulele astea nu induceau somnul. Mai precis, îți dădeau cu bâta în cap și te lăsau năuc. Mi-au trebuit douăzeci de minute bune să găsesc echilibrul necesar pentru a mă ridica și a mă târî (plus stativul cu perfuzie) la baie.

Ziua a urmat un tipar asemănător cu cel al zilelor precedente. Sora scoțiană mi-a oferit micul dejun. Am rămas mută. Agnes a încercat să mă antreneze într-o conversație. Am rămas mută (cu toate că am fost mulțumită să văd că îi revenea un anumit grad de claritate mentală). A plecat să se joace cu fiul ei, Charlie. Mi-am pierdut dimineața uitându-mă în tavan și întrebându-mă de ce îmi irolesc așa dimineața, dar nici nu aveam energie să fac altceva decât să-mi irolesc așa dimineața.

Pe urmă, s-a făcut ora prânzului – și n-am mâncat, în afară de ce am primit prin tubul din brațul meu. Apoi s-a făcut trei după-amiaza și a intrat doctorița Rodale. Ca niște actori într-o piesă proastă, ne știam pe de rost replicile prozaice. Sau cel puțin, ea își știa replicile, pe când eu trebuia doar să-mi păstrez atitudinea bleagă, mută. Întrevederea a decurs conform șablonului... doctorița cea bună scoțând zgomotele ei obișnuite privitoare la gravitatea crescândă a situației mele, și în cele din urmă spunând:

— În după-amiaza asta îl vom suna pe soțul tău la birou ca să discutăm despre situația ta și opțiunile pe care le avem.

Tony a sosit în acea seară pe la opt. De data asta, m-a sărutat pe obraz. Și-a tras un scaun aproape de mine. Mi-a luat mâna. Și a spus:

— Trebuie să începi să mănânci.

Eu mă uitam la perete.

— Doctorița ta – Rodale, nu-i așa? — m-a sunat la ziar și a spus că, dacă nu începi să consumi hrană solidă, o să fie nevoită să ia în considerare TEC. Adică terapie electroconvulsivă. Adică terapie de șoc. A spus că e cea mai bună cale de a te scoate din situația în care ești acum – dar că, pentru asta, are nevoie de consimțământul meu.

Tăcere. Iarăși nu se uita la mine.

— Nu vreau să-mi dau consimțământul. Dar nici nu vreau să te văd că rămâi în această stare. Așa că – s-a aplecat în față – în locul tău aș ieși fulgerător din asta.

M-am întors într-o parte.

— Sally, *te rog*...

Mi-am tras iar învelitoarea peste cap. *Oh, de ce mă port așa de infantil?* Brusca, a tras învelitoarea de pe mine. Privindu-mă direct, a șuiert:

— Nu-mi forța mâna.

Apoi a plecat și m-am pomenit gândind: *Va semna hârtiile cât ai zice pește. Și pe urmă pot să-mi iau noul rol de electrofată. Electrocutează-mă, scoțianco...*

După plecarea lui, Agnes s-a dat jos din pat și a venit spre mine. Mersul ei era tot ezitant, iar privirea tot rătăcită. Dar părea lucidă.

— Sally ești, așa-i?

N-am răspuns.

— Fii atentă, americanco. Nici soțul meu n-a vrut să semneze hârtiile. Adică, s-a rugat o săptămână de mine să încerc să-mi revin și să mănânc ceva și să mă port ca și rum aș ști unde Sunt. Dar n-am făcut-o. Iar când am continuat să-mi smulg tubul de hrănire... ei bine, atunci n-au mai avut de ales. Cu o seară înainte ca ei să înceapă terapia, soțul meu a stat lângă mine și a început să plângă, implorându-mă pentru ultima dată să mănânc ceva, orice. Dar...

Pauză.

— Dimineața următoare, am scos iar tubul. Iar în acea seară au început TEC-ul.

Pauză.

— Ieri a fost a cincea ședință. Cred că ajută oarecum, fiindcă mănânc iar și pot iar să mă joc puțin cu Charlie. Dar...

Pauză.

— ... ei spun că îți pierzi memoria doar pe termen scurt. Dar la mine nu e așa. Mai degrabă, parcă mi-a fost ștearsă o întregă porțiune a creierului. Și tot încerc s-o găsesc – tot scotocesc după ea. Dar...

Pauză.

— ... știi ce cred? Cred că, până la urmă, toată electricitatea aia îți prăjește complet memoria. O face scrum. Doctorița continuă să spună că, odată tratamentul terminat, o să revină toată. Dar eu nu o cred. Nicio clipă. Fiindcă...

Pauză.

— Ascultă-mă. Poți să eviți asta. Poți. Doar o îmbucătură. Doar una. Uite...

A tras masa pe care stătea tava cu cina neatinsă. A luat o chiflă și a rupt o bucată.

— ... doar o bucată de pâine. Am să ți-o și ung cu unt.

Și chiar a făcut asta. Și a adus-o lângă fața mea. M-am întors într-o parte. Cu mâna liberă, mi-a tras capul înapoi.

— Haide, poți să faci asta.

M-am întors iar într-o parte. M-a readus la loc. Am întors capul. Brusc, mi-a pus chifla direct în gură. Am întors capul. M-a smucit înapoi, ținându-mă strâns acum. De data asta, mi-a lipit cu forța pâinea de dinți. A fost momentul în care am luat-o razna, și am dat pâinea la o parte, și am scuipat-o pe Agnes în față. Fără să stea să se gândească, mi-a ars un dos de mână peste față. Șocul a fost feroce. La fel și durerea. Și m-am auzit strigând:

— Soră!

Sora Patterson a intrat în rezervă.

— Așadar... poți totuși să vorbești.

Bineînțeles, m-am retras în tăcere tot restul nopții. Bineînțeles, nu m-am atins de tava cu cina. Bineînțeles, mi-am luat pilulele de dormit ca o fată cuminte, și pe urmă am așteptat să mă izbească somnul cu bâta. Dar când m-am trezit dimineața... nu, n-aș spune că se ridicase ceața, sau că mă simțeam dintr-odată renăscută, întinerită, sau în armonie cu mine și cu lumea. Dimpotrivă, aveam încă amețeala postsedativă și o senzație generală de toxicitate combinată cu o oboseală ciudată... chiar și după alte unsprezece ore de inconștiență. Dar, pentru prima dată după multe zile, chiar îmi era foame. Iar când sora scoțiană a adus tava cu micul dejun, am mormăit două cuvinte:

— Ți mulțumesc.

Asta a făcut-o să se uite la mine, puțin uimită, dar și încântată.

— Cu cea mai mare plăcere. Crezi că poți să mănânci?

Am dat din cap. M-a ajutat să mă ridic în șezut, a tras masa lângă pat, a așezat tava, ba chiar mi-a desfăcut șervetul de hârtie, ca un chelner dintr-un restaurant.

— Ai putea să bei cumva puțin ceai? a spus ea.

Am dat iar din cap.

— Mă întorc imediat.

După aproape o săptămână, mâncatul nu a fost un proces ușor. Dar am reușit să înghit jumătate de castron de terci de ovăz. A fost un progres lent – și, o dată sau de două ori, mi s-a făcut chiar greață. Dar nu m-am lăsat. Pentru că știam că trebuie să mănânc.

Sora mi-a turnat o ceașcă de ceai și s-a uitat cum mănânc, zâmbind larg. Mi-am dat seama că, pentru ea, orice pacientă care ieșea dintr-o criză era o poveste de succes.

— Nu-ți face griji că nu termini tot, a spus ea. Te descurci minunat.

Pe la jumătatea micului dejun, s-a trezit Agnes. La fel ca mine, era și ea pe somnifere puternice și i-au trebuit și ei câteva clipe să-și dea seama unde se află și ce caută aici. Însă apoi, treptat, lumea a redevenit clară – și m-a văzut zăbovind deasupra tăvii cu micul dejun, cu furculița în mână.

Spre cinstea ei, n-a spus nimic. Mi-a făcut doar un mic semn din cap, apoi s-a ridicat și s-a dus la baie. Când s-a întors, a venit la patul meu și a spus:

— Scuze pentru aseară.

— E în regulă, am spus, abia reușind să scot cuvintele.

— Cum s-a dus mâncarea pe gât?

Am dat din umeri.

— La fel a fost și la mine – prima dată când am mâncat după... Pe de altă parte, mâncarea de aici e o porcărie...

Am reușit să schițez un zâmbet.

Totuși, ce mi-a fost greu a fost să vorbesc efectiv. Reușeam să scot o vorbă sau două, dar apoi ceva îmi apuca laringele și refuza să-i dea drumul.

— Nu te căzni, a spus Agnes când m-a văzut făcând eforturi să vorbesc. E nevoie de timp să revină.

Când a sosit masa de prânz, am reușit să mănânc jumătate de copan de pui și chestia cleioasă și albă care trecea drept pireu de cartofi și o porție de morcovi fierți prea mult, care aveau clar o textură de plastic. Dar important a fost că am făcut din prânzul meu un spectacol bun – pentru că doctorița Rodale trebuia să vină în scurt timp – și voiam să fiu absolut sigură că apetitul meu redescoperit era observat pentru raport.

Bineînțeles că a intrat în rezerva noastră cu o voioșie nou descoperită.

— Tocmai am auzit vești bune despre tine, Sally, a spus ea. Micul dejun și prânzul. Extrem de liniștitor. Și înțeleg că ai reușit chiar să articulezi un cuvânt sau două. Crezi că acum poți să vorbești puțin?

— Am să încerc, am spus, vorbele luând ceva timp să se formeze.

— Nicio grabă, a spus ea, cu clipboardul și pixul pregătite. Dar ar fi extrem de util de știut...

Și a parcurs iar întreaga listă de control. Răspunsurile mele au fost în mare parte concise – și am folosit, pare-se, cuvinte monosilabice. Dar, cu ajutorul ei, am reușit să răspund la toate întrebările – și, mulțumită dorinței mele de a coopera, am câștigat-o de partea mea. Pentru că, atunci când a terminat, m-a felicitat pentru „o treabă bine făcută” și a accentuat că tonul dur de până acum a fost o cale de a învinge barierele construite în capul meu, grație depresiei postnatale.

— Bineînțeles că drumul din față nu e nicidecum sigur – și trebuie parcurs cu prudență. De exemplu, te

simți deja pregătită să-l vezi pe Jack?

Am clătinat din cap.

— E perfect de înțeles, a spus ea, și, în situația dată, probabil rațional. Trebuie să-l vezi când te simți pregătită să-l vezi – ceea ce, să sperăm, nu va fi prea departe.

Apoi mi-a explicat că situația prin care trec este fără doar și poate îngrozitoare pentru mine, dar nicidecum unică. Acum, că începusem să revin cu picioarele pe pământ, starea mea putea fi tratată în mare parte cu antidepresive. Cu puțin noroc, în șase săptămâni trebuia să încep să văd o îmbunătățire semnificativă.

Șase săptămâni? Aici?

Doctorița Rodale a văzut expresia șocată de pe fața mea.

— Știu că pare îngrozitor de mult – dar, crede-mă, am văzut depresii care, în cea mai virulentă fază a lor, au trenat luni întregi. Iar vestea bună e că, dacă începi să răspunzi bine la antidepresive, vom putea să te trimitem acasă de îndată ce te consideri pregătită să mergi acasă.

Vrei să spui, când nu mai sunt un pericol pentru mine și copilul meu?

Dar cum mi-a trecut prin cap acest gând, a intervenit altul: *încetează imediat.*

— S-ar părea că vrei să mă întreb ceva, a spus ea. Ai întrebări?

— Nu, am spus, și sunetul glasului meu i-a adus pe față încă o expresie de mulțumire.

— Chiar nicio întrebare?

— Totul mi-e clar, am mințit.

Opt

Doctorița a avut dreptate. Așa cum în viață nimic nu e gratuit, nu există nici leac imediat pentru depresie – nicio evaporare efervescentă, de tipul comprimatelor Alka-Seltzer, a mlaștinii negre în care m-am afundat. Mai precis, este o revenire lentă, treptată la realitate (oricare ar fi ea), cu frecvente diversiuni nebunești pe drum, doar pentru a exista siguranța că nu ajungi să te umfli prea tare în pene de rapiditatea însănătoșirii tale.

Totuși, doctorița Rodale mi-a reamintit de multe ori că sunt liberă să plec de bunăvoie oricând doresc. Nu că m-ar fi încurajat în mod activ să fug din închisoare. Mai precis, am sesizat că era obligată legal să îmi tot comunice că am libertate de mișcare. Se simțea și profesional obligată să-mi spună că, pentru binele meu, chiar trebuie să rămân în secție până când (cum s-a exprimat ea foarte cuprinzător) „toți vom fi liniștiți privitor la întoarcerea ta pe frontul de acasă”.

Frontul de acasă. Adică locul de liniște cotidiană în care te întorci după bătălia sângeroasă de pe câmpul de luptă... deși când a semănat vreodată frontul meu de acasă din Londra cu un refugiu liniștit?

Totuși, Tony s-a hotărât să joace rolul soțului supus, afectuos – și chiar s-a căit că s-a supărat pe mine când eram încă în timpul comei.

— Să știi că n-am făcut decât să dau glas unor frustrări și... îngrijorări disperate, a spus el în seara zilei în care am reînceput să mănânc. Și a fost și o încercare de a te ajuta... ăă...

Să-mi revin?

— Oricum, e bine că ți-ai revenit. Alternativa ar fi fost... înspăimântătoare.

Dar electrizantă...

— Ai fost să-l vezi pe Jack?

Am clătinat din cap.

— Nicio grabă, a spus el. Doctorița mi-a spus că o să dureze ceva... ăă... timp și s-ar putea ca voi doi să mai stați câteva săptămâni...

Tony și-a dat toată silința să-și mascheze bucuria pentru această pauză în *la vie conjugale*, ca să nu mai spun de nopțile fărâmițate ale primelor luni de pruncie (nu că ar fi avut multă experiență în terorismul nocturn al lui Jack, mulțumită biroului devenit cuib retras).

— L-am informat pe redactorul-șef de... ăă... starea ta, și a fost extrem de înțeleghător. Mi-a spus să-mi iau liber cât avem nevoie.

Să stai pe patul meu și să mă ții de mână și să-mi fii companie? Nu cred.

Dar Tony mi-a dovedit că m-am înșelat în privința asta. Zi de zi a apărut la spital și a stat cel puțin o oră cu mine, aducându-mi întotdeauna o colecție de ziare din acea zi – și, când am început să devin mai responsabilă, m-a aprovizionat constant cu romane și numere din urmă ale *New Yorker*. Ba chiar și-a permis extravaganta unui CD player cu un radio FM și a unei perechi de căști Bose, foarte elegante, cu un mic bloc de alimentare care permitea izolarea tuturor zgomotelor externe. Și, treptat, a adus de acasă în jur de douăzeci de CD-uri. Spre marea mea uimire, a dovedit că îmi cunoaște gustul în domeniul muzicii. Multe *concerti grossi* baroce de Händel și Corelli. Prețioasa mea înregistrare din 1955 a *Goldberg Variations* de Bach, în interpretarea lui Glenn Gould. Sublimele colaborări ale Ellei Fitzgerald cu Louis Armstrong. Și renumitul disc al lui Bill Evans, *Sunday at the Village Vanguard* – care, chiar de când l-am auzit în colegiu, mi s-a părut mereu culmea detașării sofisticate – cu atât mai mult acum, când îl ascultam închisă într-un spital din sudul Londrei.

Muzica a devenit pentru mine o piatră de încercare – un mod de a-mi măsura întoarcerea treptată la un fel de stare conștientă. Însă, de asemenea, eram conștientă de ceva pe care mi l-a spus doctorița Rodale:

„E posibil ca la început să te întrebi dacă antidepresivele chiar acționează. E nevoie de ceva timp să-și facă efectul, și niciodată nu lucrează la fel la toată lumea”.

M-a avertizat de posibilele efecte secundare – și înainte să simt vreun efect al medicamentelor, efectele secundare i-au jucat feste organismului meu. Primul efect secundar a fost o uscăciune a gurii, care s-a răspândit rapid spre gâtlee și a ajuns în cele din urmă (și extrem de deranjant) în ochi.

— O să-ți dăm niște picături pentru hidratarea ochilor, a spus doctorița Rodale. Între timp, continuă să bei doi litri de apă pe zi.

Pe urmă, a fost un fel de greață – în care stomacul meu începea să se contracte, dar nu urma nimic.

— Asta trebuie rezolvat – însă *trebuie* să continui să mănânci.

Mâncarea era marea obsesie a doctoriței – lucru care mă făcea să mă întreb dacă tratase mult timp anorexice (sau ea însăși fusese anorexică). Presupun că avea o justificare – pentru că, după spusele soriei Patterson, refuzul de a mânca este un sindrom postnatal obișnuit, care tinde să exacerbeze depresia, din multe motive fiziologice evidente.

— Când nu mănânci, a spus ea, devii și mai sensibilă la curba descendentă.

Mâneam iar – însă evoluția mea de revenire la ceva care se apropia de pofta de mâncare era lentă, în parte din cauza lăturilor îngrozitoare care se serveau în spital. Așa că Tony a început să facă zilnic pentru mine un drum la Marks and Spencer, alegând sandviciuri și salate, și chiar consultându-se cu surorile despre ce ar trebui să mănânc.

Încă o dată, solitudinea lui m-a surprins și m-a încântat. Sigur, știam că n-ar fi formulat niciodată clar motivele pentru care era dintr-odată prevenitor și grijuliu.

— Contează care îi sunt motivațiile? m-a întrebat Ellen Cartwright. Important e că Tony manifestă interes și nu crezi că e un lucru bun?

Ellen Cartwright era terapeuta internă a secției. Doctorița Rodale te îndesa cu pilule, Ellen te pune în legătură cu idioata lăuntrică. Dar la fel ca toți pe care îi cunoscusem până acum la spital, era o pragmatică serioasă care, de asemenea, adopta un punct de vedere foarte englezesc despre harababura vieții: sunt multe de spus despre scosul cumva la capăt.

Lui Ellen îi plăceau fustele lungi și largi și cămășile de în mari și lălâi. Avea până în cincizeci și cinci de ani – și, din stilul ei, după părul lung și cărunt, și gustul pentru brățări subcontinentale, am detectat la ea o notă de veterană a subculturii. Dar când era vorba despre abordarea complexităților stării mele, era liniștitor de practică.

— Ai schimbat țările, ți-ai pus cariera la păstrare, ai devenit mamă, în tot acest timp încercând să te adaptezi la viața conjugală alături de un bărbat de care erai în mod frecvent nesigură... și asta înainte ca noi să constatăm faptul că nașterea copilului vostru a fost o experiență grea pentru tine și pentru el. Ei bine, când aduni toate astea, chiar poți să stai acolo și să-mi spui că tu crezi că faci prea multă tevatură din nimic?

— Mă simt doar foarte... nu știu... *nepotrivită*,

— În ce fel?

— În toate felurile.

Dacă discuțiile noastre aveau o temă generală, tema era acest sentiment persistent de nepotrivire – veșnica neliniște a veșnicei eleve de nota nouă (care am fost pe toată durata liceului și colegiului), care nu a simțit niciodată că își atinge potențialul... care întotdeauna era aproape de „foarte bine” la toate, dar nu excela niciodată. Și nu conta că lucrasem la un ziar important sau că fusesem corespondent extern, sau că aveam reputația de a fi foarte sigură de mine pe frontul profesional. În particular, dubiile se conturau amenințător în capul meu – și mă tot întrebam când am să fiu, în sfârșit, descoperită.

— Dar n-ai fost niciodată „descoperită”, pentru că erai în mod evident foarte bună la ce făceai, a spus

Ellen Cartwright.

— Doar încerci să mă faci să mă simt mai bine în. Pielea mea.

— De fapt, ai dreptate – asta încerc. Astfel de complimente ar trebui să te facă să gândești pozitiv. Adică, atunci când vorbești despre *Boston Post*, parcă ai spune că ai fost angajată să furi din casa nu știu cărui supermarket. Nu vezi ce ai realizat deja?

— Ce văd eu este o persoană care a amenințat viața copilului ei.

Cât de mult voiam să văd altfel lucrurile! Dar în primele două săptămâni de tratament cu antidepresive încă îmi era groază chiar și numai să trec pe la Jack. Mi-am exprimat în mod regulat această frică atât în fața lui Ellen, cât și a doctorei Rodale. Iar când Tony s-a învârtit în jurul acestei întrebări, tot ce am putut să spun a fost: „Pur și simplu nu pot încă să-l văd”.

După două sau trei săptămâni, Tony a avut bunul-simț să nu-mi mai pună acea întrebare – pentru că era foarte clar că nu puteam să fac față. N-a spus nici chiar că l-a vizitat pe Jack – cu toate că știam că băga capul în salonul copiilor în fiecare seară când venea la mine.

Dar doctorei Rodale a rămas la fel de directă ca întotdeauna – părea să trateze incapacitatea mea de a-l vedea pe Jack la fel ca pe incapacitatea mea inițială de a mânca: un obstacol de cotă de nivel care, odată trecut, avea să indice o viitoare întoarcere la stabilitate... ca să nu mai spun un semn că antidepresivele își făceau, în sfârșit, efectul.

Cu siguranță, începeam să simt treptat un curent subteran de... *ce?* Calm? Nu chiar – deoarece încă mai aveam episoade de anxietate extremă. Fericire indusă chimic? Nu prea – deoarece deseori trebuia să mă încui în baie ca să hohotesc incontrollabil. Cât despre ameliorarea vinovăției...

— Până acum, aș numi progresul tău constant și încurajator, a spus dr. Rodale când am intrat în a treia săptămână de antidepresive. Mănânci, stările tale de spirit par constante, faci lucruri pozitive precum cititul și ascultatul muzicii...

Da, dar aparențele pot fi înșelătoare. Pentru că, în fiecare dimineață, când în sfârșit ieșeam din coma indusă de medicamente, conștientizarea locului în care mă aflam (și a motivelor care mă aduseseră aici) se prăvălea asupra mea cu o ferocitate teribilă. Era nevoie de următoarea doză de antidepresive și de o oră lungă, în particular, cu Glenn Gould de pe CD playerul meu ca să-mi inducă o falsă senzație de apatie.

De la internarea mea în spital, Sandy telefona constant – inițial monitorizându-mi evoluția (cum am aflat mai târziu), discutând cu surorile. A vorbit de câteva ori și cu Tony. El a reușit să o convingă să nu vină la Londra după internarea mea la St. Martin, spunându-i în mod corect că nu eram în situația corespunzătoare primirii de vizitatori. Apoi, când am revenit pe tărâmul moderat funcțional, i-am spus că nu e cel mai bun moment pentru o vizită transatlantică, dându-i de înțeles că, realmente, nu voiam să mă vadă în starea actuală. Faptul că fiul ei cel mare tocmai își fracturase încheietura mâinii într-un accident de bicicletă o ținea pe cealaltă parte a oceanului... spre marea mea ușurare. Totuși, vorbeam zilnic. Am stabilit o oră anume (patru după-amiaza la Londra/unsprezece ziua la Boston – când ea avea o pauză de o jumătate de oră în programul de predare de dimineață), și dădea un telefon cu plată în camera de vizite aflată pe hol, mai jos de locul în care eram internată. Deoarece, în afara orelor de vizită, era întotdeauna goală. Și Ellen, și doctorei Rodale considerau că un rol important în însănătoșirea mea îl avea menținerea legăturii strânse cu familia, așa că în fiecare după-amiază, timp de o jumătate de oră, telefonul era considerat al meu.

La început, Sandy părea că are nevoie ea însăși de o cură cu antidepresive – sau așa a spus Tony, care, oricât ar părea de ciudat, a sunat-o la Boston să-i dea vestea încarcerării mele în spital. Chiar și atunci când, în sfârșit, am început să vorbesc cu ea, neliniștea ei era evidentă și, *comme d'habitude*, vorbea cu toți posibii specialiști de frunte în depresie postnatală din zona lărgită a Bostonului. În plus, luase

legătura cu nu știu ce mare profesor de farmacologie de la Harvard, care îi dăduse informații prețioase despre doza mea de antidepresive („Este categoric doza corectă pentru tine”). Și a luat legătura prin telefon și cu doctorița Rodale („Păi, ești singura mea soră”, a spus ea când mi-am exprimat o anumită circumspecție față de o astfel de intervenție), care, de asemenea, a considerat ea, i-a dat vești bune.

— Oh, sigur, am spus în una dintre primele noastre convorbiri telefonice. Atât timp cât îi ascuți toate poruncile.

— Ei bine, măcar n-ai fost trimisă la tratamentul cu șocuri... care, am aflat eu, aici este o ultimă soluție.

— Și aici se folosește, am spus, gândindu-mă la biata Agnes, făcută varză.

— Hei, doctorița aia te-a readus la un fel de echilibru.

— N-aș merge așa departe.

— Crede-mă, din poveștile pe care le-am auzit...

Dar nu voiam să aud asemenea povești. Voiam doar să plec de aici.

— O să trebuiască să-i lași pe ei să judece asta, a spus Sandy, surprinzându-mă cu punctul ei de vedere „doctorii englezi sunt pricepuți”. Ești încă fragilă. Îmi dau seama de asta.

Apoi, doar pentru a sublinia fragilitatea tuturor lucrurilor, au venit vești despre Agnes. Erau aproape trei săptămâni de când se externase, și de atunci avusesem diverse colege de cameră – toate internate pe termen scurt, și pe care le-am tratat cu o rezervă politicoasă, folosindu-mă de CD player și de diversele lecturi pentru a păstra distanța. În plus, mi s-a permis să fac o plimbare pe terenul din jurul spitalului ori de câte ori voiam – așa că, într-o zi, mi-am pus hainele de stradă pe care mi le adusese Tony și m-am plimbat un sfert de oră prin curtea interioară a spitalului. Nu era chiar cel mai plăcut loc din punct de vedere estetic – deoarece era un patruleter de beton, cu un petic verde în mijloc, în jurul căruia personalul spitalului cerșea o țigară. În timp ce îmi făceam rondul zilnic prin această curte deprimantă, mereu mă pomeneam gândindu-mă ce ușor mi-ar fi fost să evaderez – cu toate că mă aflam aici din așa-zisa proprie voință. În realitate, credeam că doctorița Rodale mă încuraja să fac această plimbare cotidiană pentru a întări faptul că nu sunt prizonieră și, de asemenea, pentru a mă face să accept motivele din care ajunseseam aici. Pentru că sunt sigură că Ellen a pus-o la curent cu fantezia evadării pe care i-am împărtășit-o în mai multe ședințe.

— Deci, care e această „fantezie a evadării”? m-a întrebat Ellen când am adus-o prima dată în discuție.

— E simplu, pe bune, am spus. Mă îmbrac și ies să mă plimb prin curte. În loc de asta, ies din spital și mă îndrept spre cea mai apropiată stație de taxiuri. Sosesc înapoi acasă, îmi pun niște lucruri într-o geantă de voiaj. Îmi iau pașaportul. Iau metroul până la Heathrow. Cumpăr un bilet la primul avion spre Boston, New York, Washington, chiar și Philadelphia – oriunde pe Coasta de Est...

— Și când cobori din avion în America...?

Am dat din umeri.

Ellen mi-a zâmbit cu compătimire.

— Toți visăm să plecăm.

— Chiar și tu?

— Toată lumea. Însă ce nu trebuie să uiți niciodată este că ai o boală. Depresia nu e o pedeapsă că ai fost fetița rea. Niciun semn de slăbiciune personală. Este o *boală* – și una de care până la urmă vei scăpa. Dar starea asta cu care te lupți este foarte gravă. Atât de gravă, încât...

A ezitat o clipă, apoi a spus:

— Doctorița Rodale și cu mine am discutat în contradictoriu dacă să-ți spunem sau nu ceea ce sunt pe cale să-ți spun... însă am hotărât că e mai bine să auzi de la noi decât de la cineva de prin secție. O ții

mintea pe Agnes Shale cu care ai împărțit rezerva când ai sosit la noi?

— S-a întâmplat ceva?

— Cu regret, da. Săptămâna trecută, Agnes s-a aruncat în fața unui tren de metrou și a murit.

Am închis ochii și n-am spus nimic.

— După spusele soțului ei, în ultima săptămână se descurca bine. Dar apoi nu a mai luat antidepresivele – pentru că, bănuiesc, nu le suporta. Insomnia a revenit. Însă soțul ei ne-a asigurat că legătura dintre ea și fiul ei se întărește – și, pe dinafară cel puțin, părea să facă față bine lucrurilor. Până când...

A întins mâna după paharul cu apă de pe masa de lângă scaunul ei și a luat o înghițitură.

— Vreau să înțelegi foarte bine un lucru. Sinuciderea lui Agnes nu poate fi legată cu certitudine de faptul că s-a externat înainte ca toată lumea de aici să fie de părere că este pregătită să plece. Depresia este întotdeauna o boală atipică – adică, niciodată nu poate fi depistată pe cale empirică sau prin tatonări. Așa că, te rog să mă crezi, nu încerc să dau acestei întâmplări un substrat „*Vezi ce se întâmplă dacă nu ne ascuți?*”. Nu vreau decât să accentuez faptul că toți trebuie să fim foarte vigilenți cu privire la starea ta, pentru că încă este fragilă. Dar, la timpul potrivit, te vei simți mai bine.

Sandy a fost de acord cu acest punct de vedere când, în cursul convorbirii noastre telefonice din acea după-amiază, i-am povestit ce s-a întâmplat cu Agnes.

— Terapeuta ta are dreptate. În niciun caz nu trebuie să cedezi în fața regresiei.

Să cedezi în fața regresiei? Draga mea soră citea iar mult prea multe cărți de autoperfecționare.

Însă mi-am dat seama că Ellen a făcut bine că îmi spusese întâmplarea, căci a avut un efect de dezmeticire, făcându-mă să fiu prudentă cu privire la starea echilibrului meu și ritmul lent al recuperării.

Așa că am continuat să iau antidepresivele și am continuat să vorbesc de trei ori pe săptămână cu Ellen, și am continuat să vorbesc cu Sandy (care a continuat să mă amenințe că sare într-un avion și vine la mine – dar era mult prea strâmtorată financiar ca s-o facă). La sfârșitul a patru săptămâni, crizele de plâns care marcau majoritatea zilelor încetaseră. Când m-am cântărit, am văzut că pusesem la loc jumătate din cele șapte kilograme pe care le pierdusem (și era suficient!). Doctorița Rodale m-a lăsat să renunț la somnifere, pentru că reușeam să dorm toată noaptea fără întreruperi. Uneori – când simțeam că mă îndrept ușurel spre mlaștina neagră, fără fund – păream capabilă să o cotesc și să o iau înapoi spre un teren mai stabil. Îndemnul de a plonja în această mlaștină era încă prezent, dar acum părea să existe un mecanism de siguranță – un fragil mecanism fără opriri care mă ținea departe de hău... cel puțin deocamdată.

Apoi, la câteva zile după intrarea în a cincea săptămână, m-am trezit într-o dimineață și mi-am luat pilulele și micul dejun și am anunțat-o pe sora de gardă că aș vrea să-l văd pe Jack. N-am luat această decizie în urma ridicării bruște a norului; prin ferestrele anterior încețoșate ale creierului meu nu răzbăteau razele soarelui. Nici n-am avut o nemaipomenită revelație renăscută despre minunățiile maternității.

Am vrut pur și simplu să-l văd.

Sora nu m-a bătut pe spate spunându-mi: „Grozavă veste... și cam era și vremea, slavă Domnului”. Mi-a făcut doar semn cu capul să o urmez.

Salonul copiilor avea o ușă grea, de oțel armat, cu o încuietorie solidă – o măsură de precauție logică într-o secție de psihiatrie. Sora a format un cifru, apoi a împins ușa, deschizând-o. În salon erau doar patru copii. Jack era în primul pătuț. Am inspirat adânc, să mă calmez, și m-am uitat la el.

Crescuse, desigur – cu cincisprezece centimetri, cel puțin. Dar ce m-a izbit foarte tare – în mod minunat, de fapt – a fost felul în care își pierduse acea caracteristică amorfă, prematură de după naștere, și era acum clar băiețel. Dormea dus – și cu toate că inițial am ezitat să-l iau în brațe, sora m-a încurajat

dând din cap. Astfel, cu foarte mare grijă, am întins mâinile, l-am luat și l-am adus aproape de mine. În loc să plângă, și-a lipit capul de al meu. L-am sărutat și am simțit acel miros ca de talc al copiilor nou-născuți, care încă persistă după atâtea săptămâni de la naștere. L-am ținut foarte mult în brațe.

În acea seară am întrebat-o pe sora Patterson dacă Jack poate fi mutat în rezerva mea. Când a venit Tony în acea seară, a fost sincer uimit să mă vadă hrănindu-l cu biberonul pe Jack.

— Perfect... a spus Tony.

— Da, am spus. Într-adevăr, perfect.

Vestea reunirii mele cu Jack s-a răspândit repede. În după-amiaza următoare, doctorița Rodale a fost toată un zâmbet, spunându-mi că „această veste e cu adevărat foarte bine venită”, atenționându-mă totuși că trebuie să abordez fiecare zi cu un grad de circumspecție și cu înțelegerea faptului că nimic nu e simplu când e vorba de peisajul denaturat al depresiei.

Între timp, Ellen a încercat să mă facă să mă concentrez asupra unui aspect dominant.

— Jack nu-și va aduce aminte de nimic legat de toată această perioadă.

— Norocul lui, am spus.

— Și cred că, o dată ce te vei însănătoși pe deplin, vei începe să te ierți, – chiar dacă, din punctul meu de vedere, n-ai de ce să te ierți.

M-au ținut în spital încă două săptămâni. Timpul a trecut repede – mai ales că acum îmi petreceam toată ziua cu Jack. În fiecare seară, îl duceau în salonul copiilor (deoarece doctorița Rodale insista că am nevoie de somn neîntrerupt), dar îl aduceau înapoi de cum mă trezeam dimineața – ceea ce însemna că, atunci când se deștepta, eram acolo să-l schimb și să-l hrănesc. Era alături de mine până noaptea, când mă culcam. Ba chiar am început să-l scot în plimbările mele zilnice prin curtea spitalului. În afară de orele de somn, singurele momente când renunțam la compania lui erau cele trei ședințe săptămânale cu Ellen.

— Sentimentul general este că ești aproape pregătită să pleci acasă, a spus ea la începutul celei de-a șasea săptămâni. Întrebarea e: te consideri pregătită?

Am dat din umeri.

— Cândva tot trebuie să plec de aici.

— Ai discutat cu soțul tău despre eventualitatea angajării unei persoane care să te ajute acasă să ai grijă de Jack?

De fapt, Tony însuși adusese în discuție acest subiect – amintindu-mi că, înainte să intru în spital, găsise numele unei agenții pentru îngrijirea copiilor, din Battersea, și anume Annie's Nannies, și poate acum aș vrea să le dau un telefon. Deși lui Ellen i-am spus că am să investighez în mod sigur această posibilitate, o parte din mine considera că ar trebui să încerc să-l îngrijesc singură, cu succes, pe Jack, că aducerea unei bone ar fi încă un indiciu al lipsei mele de aptitudini casnice... mai ales că acum nu lucram, iar Jack era încă în stadiul în care dormea o mare parte din zi. Așa că i-am scris un bilet menajerei noastre, Cha, întrebând-o dacă ar putea să vină trei dimineți în plus pe săptămână ca să stea cu ochii pe Jack, dându-mi astfel un scurt răgaz. Lui Tony i-a plăcut acest plan – mai ales că avea să ne ducă la o treime din costul unei bone cu normă întregă. Ellen totuși a fost sceptică.

— Dacă îți permiți, chiar ar trebui să te gândești la un ajutor constant. Încă n-ai scăpat de tot de primejdii...

— Simt bine, am spus.

— Fără doar și poate. Ai făcut progrese fantastice. Dar, de bună seamă, îți poți permite o bonă cu normă întregă timp de o lună sau două, doar până ești într-un stadiu în care...

Dar când am argumentat că pot ușor să mă ocup de fiul meu – mai ales că este încă în stadiul nemobil de dezvoltare – ea a spus:

— Sesizez că te mai simți vinovată, nu-i așa? Și că te mai gândești că trebuie să dovedești lumii că ești o mamă competentă.

Am ridicat din umeri, dar n-am spus nimic.

— Cum ți-am spus încă de la începutul ședințelor noastre, nu e nimic rău în a recunoaște că nu poți face față anumitor situații...

— Dar acum fac față.

— Și nimeni nu caută să te contrazică. Însă, de asemenea, te afli în mediul controlat al unui spital – unde toate mesele sunt asigurate, cineva schimbă așternuturile și pregătește laptele praf pentru Jack și are grijă de el noaptea în timp ce tu dormi...

— Ei bine, menajera va putea să facă în locul meu cea mai mare parte din toate astea – cu excepția nopților. Iar dacă el începe să-mi strice iar somnul, pot oricând să dorm cât e ea la datorie.

— Foarte bine, așa să fie – dar tot mai am sentimentul că există o anumită mustrare de conștiință că...

— Agnes se simțea teribil de vinovată de...?

— De ce?

— De faptul că își dezamăgea soțul și copilul?

— Nu pot să vorbesc despre altă pacientă. Dar... te gândești des la Agnes?

— Tot timpul.

— V-ați apropiat cât ați împărțit rezerva?

— Nu prea – deoarece eu eram foarte absentă. Dar... sigur că mă gândesc mult la ea. Pentru că...

Am ezitat. Așa că Ellen a întrebat:

— Pentru că te întrebi dacă vei sfârși și tu sub un tren de metrou?

— Da, am spus. Exact asta mă întreb.

— Nu îți voi spune decât ce ți-am spus înainte, a zis Ellen. Agnes a plecat înainte ca personalul spitalului să fie de părere că era pregătită să plece. Tu, în schimb, pleci cu aprobarea noastră. Pentru că noi considerăm că ești pregătită să-ți continui viața de mai înainte.

— Vrei să spui că asta nu e viață?

Pentru prima dată de la începerea ședințelor noastre, am reușit să o fac pe terapeuta mea să râdă.

Însă înainte de a fi trimisă înapoi „la viață”, am avut o ședință-test prelungită cu doctorița Rodale, a cărei principală grijă era să stabilească foarte corect viitoarea rație farmacologică. Așa că a vrut să știe amănunțit în ce tipare se încadrează somnul meu, dieta mea, schimbările mele de dispoziție, starea mea de calm, starea mea de neliniște, cât de bine mă simt cu Jack, cât de bine mă simt cu Tony.

— Oh, sunt sigură că soțul meu va reveni la tipul primitiv de îndată ce voi fi acasă... acum că se pare că m-am întors în lumea rațională.

— Așadar, acel sentiment de afundare pe care mi l-ai descris de multe ori... care era termenul pe care l-ai folosit...?

— Mlaștină neagră.

— Da. Mlaștină neagră. Te simți des atrasă într-acolo?

— Numai când doza anterioară de antidepresive începe să își piardă efectul.

A dat din cap – și m-a informat că vrea să crească foarte puțin doza pentru a înlătura acele căderi.

— Asta înseamnă că am să fiu pe antidepresive în viitorul previzibil? am întrebat.

— Așa se pare. Dar dacă ele te ajută să faci față...

Ah, da, deci asta devenisem: o femeie care are nevoie de' ajutor pentru a face față...

Totuși, doctorița Rodale a încheiat ședința spunând că este sincer încântată de însănătoșirea mea.

— Povestea ta e genul care contrabalansează...

Povești ca aceea a lui Agnes?

Apoi, mi-a spus că pot să plec oricând sunt pregătită să plec.

Astfel că, în dimineața următoare, Tony a apărut pe la zece cu mașina. Sora Patterson nu era de serviciu, dar îi mulțumisem în seara precedentă. Le-am mulțumit și lui Ellen, și doctoriței Rodale, căzând de acord să vin peste două săptămâni la doctorița Rodale pentru a discuta despre relația mea cu antidepresivele. Ellen mi-a oferit șansa să continuăm ședințele. I-am luat numărul de telefon și am spus că am să mă gândesc la asta. Când i-am vorbit lui Tony despre oferta lui Ellen, a spus:

— Păi, dacă simți nevoia să plătești pe cineva ca să-i povestești ce soț rău sunt, dă-i înainte.

Ca de obicei, acest comentariu a fost rostit pe un ton sarcastic. Dar am sesizat și că, în spatele lui, era o urmă de vinovăție.

Totuși, acest comentariu a avut efectul de a transfera asupra mea orice urmă de vinovăție simțea el – și bineînțeles că m-a făcut să nu vreau să trag și mai mult de finanțele familiei dând de pomană 70 de lire pe oră unui terapeut. În definitiv, starea mea se stabilizase. Medicamentele lucrau. Iar dacă simțeam nevoia să-i umplu cuiva capul cu tâmpeniile mele, exista oricând Sandy la capătul unei linii telefonice transatlantice. Avea să fie bine.

Dar la cinci zile de la întoarcerea mea acasă, Tony a revenit la tipul primitiv.

Toată stima pentru Jack: în primele lui zile la Putney, s-a purtat ca un adevărat gentleman. Dormea cinci ore la rând. Hăpăia cinci biberoane. Nu se plângea de servirea sau de montarea culcușului, sau de ambianța străină. Tony părea rezonabil de mulțumit în compania lui, la fel cum făcea și lucruri mărunte, gesturi atente precum sterilizarea și pregătirea mai multor biberoane și, în două rânduri, chiar i-a schimbat scutecul. Nu, nu intra în schimbul de noapte când Jack se trezea la trei dimineața – însă insista în după-amiaza următoare să trag un pui de somn în timp ce el stătea cu ochii pe băiat.

Pe de altă parte, după acele câteva zile, a trebuit să se întoarcă la ziar – iar întoarcerea lui la muncă a marcat și începutul unui proces de distanțare. A început să vină târziu acasă – nouă, zece, chiar unsprezece. Apoi, într-o noapte, pe la unu și un sfert, m-a sunat de la Groucho Club ca să-mi spună că o cină cu niște colegi de la *Chronicle* se prelungea puțin.

— Bine, nicio problemă, am spus. Și după cum evoluează Jack în noaptea asta, probabil că am să fiu în picioare când ajungi acasă.

Când a venit la cinci, bineînțeles că eram tot trează de-a binelea – legănându-l pe Jack în poală, încercând să-l ajut să treacă peste o criză de colici deosebit de rea, uitându-mă la CNN. Tony era beat. Beat de-a binelea. Și nu plăcut.

— Ce ești tu, mama mea...? a întrebat el, uitându-se la mine cu privirea rătăcită și cu un dispreț la fel de confuz.

— Stăteam pur și simplu cu Jack, am spus, păstrând un ton coborât, calm.

— Nu sunt copilul tău nenorocit, a spus el nedeslușit. Și nu... *nu*... îmi place ideea să fiu... adică, neobrăzarea ta blestemată de a mă aștepta fără să te culci, de parcă aș fi un vagabond...

— Tony, am spus încet. Du-te la culcare.

— Să nu-mi spui mie...

— Du-te la culcare. S-a uitat la mine, clipind mărunț de uimire confuză. Apoi s-a întors și a urcat scările, clătinându-se. La scurt timp după aceea, Jack a adormit în sfârșit. L-am dus în camera lui, apoi am intrat în dormitor. Soțul meu căzuse cu fața în jos pe pat, ocupând tot spațiul cu trupul lui inert. Am aruncat o pătură peste el, am scos din priză alarma pentru copil și am luat-o cu mine sus în biroul lui Tony, am întins canapeaua și am scos pilota, m-am băgat sub ea și am adormit.

Apoi, lumina îmi bătea în ochi, iar Tony era alături de mine, oferindu-mi o ceașcă de cafea. Deși ochii mei au avut nevoie de câteva clipe pentru a se limpezi bine, am văzut că arăta cumplit... și teribil de vinovat.

— Cred că îți datorez un milion de scuze, a spus el.

— Erai beat, am spus pe un ton absurd de blând.

— Am fost groaznic.

— Mulțumesc pentru cafea, am spus, zâmbind dulce.

Unul dintre cele mai uluitoare aspecte ale Vieții pe Antidepresive era felul în care, până la urmă, elimina toate muciile aspre, toate potențialele colțuri emoționale ascuțite, lăsându-te ciudat de indiferent față de o mare parte din rahatul cu care aruncă viața în tine. Doctorița a avut dreptate – efectele antidepresivelor erau cumulative. Deși deja din spital înregistram creșterea eficacității lor, beneficiile lor liniștitoare au început să se arate cu adevărat abia acum că mă aflam din nou pe proverbialul front de acasă. Ce m-a uimit foarte tare a fost faptul că antidepresivele îmi atenuaseră o mare parte din îndărătnicia înnăscută, din nevoia mea instinctivă de a riposta când eram provocată. Nu era ca și cum m-aș fi pomenit dintr-odată programată într-o automulțumire robotică, în care venerarea bărbătelului e la loc de cinste. Mai degrabă mă simțeam de parcă fusesem expedită într-un loc tropical, molesitor, în care regula generală de conduită era *cui îi pasă?* Nu mai eram în sudul Londrei, eșuasem pe o insulă foarte relaxată, amețită de marijuana, unde toate vicisitudinile vieții erau întâmpinate cu o nepăsătoare ridicare din umeri.

Bine, poate că aici exagerez puțin, dar realitatea este că antidepresivele mi-au amorțit acea parte a creierului în care pândeau supărarea și revolta. Dacă în trecut Tony ar fi venit beat acasă și s-ar fi purtat urât cu mine, sigur nu l-aș fi iertat după niște scuze mormăite, mahmure. Însă acum am acceptat ceașca de cafea, sărutarea stângace pe cap și tonul nervos de căință.

Nu doar medicamentele m-au făcut atât de *ego te absolvo*. Unei părți din adâncul meu îi era groază să devină bățăioasă – de teamă că acest lucru ar trimite semnale de avertizare privind stabilitatea mea mentală. Oricum, ținând cont de comportamentul exasperant din zilele premergătoare spitalizării mele, aici a trebuit să trec cu vederea obrăznicia lui Tony... și să-l las să se reacomodeze cu prezența noastră. În schimb, în următoarele două săptămâni a fost foarte politicoasă – deși cam îngândurat. Nu, n-au mai fost beții până la cinci dimineța, dar era reținut la ziar până la nouă sau zece, de mai multe ori pe săptămână, și – desigur – romanul continua să curgă (sau așa spunea el). Ceea ce însemna că, majoritatea serilor, pe la miezul nopții, se scuza și dispărea la etaj.

Nu mă plângeam. Doar că mergeam pe drumul antidepresivelor de minimă rezistență. Când voia să împărțim patul (cam de două ori pe săptămână) și să facem sex, eram bucuroasă. Când „trebuia” să rămână până târziu la *Chronicle* și/sau să se ascundă la etaj, acceptam situația. Eram recunoscătoare că negociaserăm pe tăcute un grad de stabilitate familială și că stabilitatea mea rezista.

Un alt lucru curios la ieșirea lentă din depresie: începi să dorești cu înfocare rutina. Iar să te ocupi de un copil impune regularitatea metronomică a orelor de masă, de schimbare a scutecelor, obișnuitul disconfort gazos de după biberon, legănatul până adoarme, să fii tot timpul pe-aproape, să faci față colicilor, să faci față altei hrăniri, altei schimbări de scutece, obișnuitului disconfort gazos de după biberon...

Mai grăitor e că acum mă bucuram atât de mult de fiul meu. Teama cumplită că n-aș putea să mă descurc cu aspectele elementare ale maternității dispăruse, ca să nu mai vorbesc de îngrozitoarea frică postnatală că am să-i fac rău. Dimpotrivă, acum compania lui îmi făcea mare plăcere – mă încânta cum i se închidea mâna în jurul degetului meu, cum își lipea capul de al meu când îl țineam în brațe, faptul că acum era minunat de ușor să-l fac să râdă.

— S-ar părea că acum chiar sunteți un cuplu, a spus Sandy după ce i-am vorbit de plăcerea pe care mi-o făcea compania lui Jack.

— E un copil formidabil, am spus.

— E grozav să te aud atât de optimistă. Probabil că te simți ușurată.

— Doar un pic, am spus râzând.

Deoarece, în această perioadă, nu eram cu exactitate în căutarea unui stimulent intelectual sau profesional – și, de asemenea, voiam în mod serios ca toate să rămână pe un plan deosebit de neted –, am acceptat această rutină domestică limitată cu un anumit grad de ușurare. Menajera Cha era la îndemână în fiecare dimineață de la nouă până la amiază – și s-a dovedit foarte pricepută în privința lui Jack. Stătea cu el, înveselindu-l cât recuperam eu restanțele de somn sau plecam să mă plimb pe poteca dinspre râu. Îi aranja hainele, se ocupa de toate accesoriile prunciei și îmi acorda o necesară pauză de trei ore de la îndatoririle de mamă... pe care apoi le reluam bucuroasă.

Într-o dimineață, stând în Coffee Republic de pe High Street, bând tacticos o cafea cu frișcă, uitându-mă la toate celelalte mămicăi cu cărucioare din jurul meu, privind stereotipia monoculturală a principalei artere din Putney, m-a străfulgerat gândul: asta e acum viața mea.

Iar stoica de New England din mine a raționat: ai reușit să supraviețuiești unei mari prăbușiri în adâncul noroiului nebuniei. Ai ieșit din încurcătură – clătinându-te, dar în stare de funcționare. Se pare că ai ajuns la o *entente cordiale* cu soțul tău. Până la urmă, ai să-ți găsești drumul de întoarcere în lumea de zi cu zi. Deocamdată însă...

Asta e viața mea.

Și putea să fie mult mai rea – sau marcată de nenorocire adevărată.

Ca a bieteii mele surori Sandy. Seara următoare m-a sunat târziu într-o stare de șoc convulsiv. Fostul ei soț, Dean, murise mai devreme în acea zi în timp ce escalada muntele Kathadin din nordul statului Maine. Ca șerpaș, conducea un grup printr-un loc deosebit de periculos numit „Muchia de cuțit”, pentru că asta și era – o fâșie de pământ peste un defileu adânc. Probabil că Dean îl traversase de zeci de ori și era un alpinist cu experiență. Dar, în acea dimineață, s-a stârnit un vânt puternic și l-a aruncat în prăpastie. Corpul i-a fost găsit câteva ore mai târziu – căzuse în cap, și gâtul i s-a frânt ca o rămurică.

— Probabil că nici nu a apucat să-și dea seama ce i se întâmplă, a spus Sandy.

M-am gândit: dat fiind faptul că s-a prăbușit în gol aproape trei sute de metri, trebuie să-și fi dat seama ce avea să i se întâmple – că, fără doar și poate, viața lui era pe cale să se sfârșească. Dar ei nu i-am spus asta.

— Tâmpitul! a spus Sandy plângând. Mereu l-am avertizat cu privire la muntele ăla afurisit. Știi, l-am urcat în luna noastră de miere...

Țineam minte – și mereu m-am gândit ce ciudat mod de a sărbători o proaspătă căsătorie. Dar Dean a fost întotdeauna mare iubitor de natură, și la acea vreme Sandy era îndrăgostită nebunește de el, iar iubirea te determină să faci lucruri total neobișnuite, precum escaladarea unui munte, cu toate că Sandy era genul care prefera să evite scările ori de câte ori era cu puțință.

— Știi ce mă revoltă cu adevărat? Faptul că odată, când urcam împreună Kathadinul, când am ajuns la „Muchia de cuțit”, am tot făcut pe nebuna că nu pot s-o trec, că mă îngrozește prea tare, și am sfârșit împotmolită la mijlocul ei. Știi ce a spus Dean? „N-am să te las niciodată împotmolită undeva.” Și, desigur, l-am crezut.

Și s-a pornit iar pe plâns – spunându-mi că băieții ei suportau greu vestea, și că noua iubită a lui Dean era distrusă. Nu o cunoscusem pe femeia aceea – dar niciodată n-am putut să o sufăr din cauza rolului ei de spărgătoare de căsnicii. Totuși, acum îmi era teribil de milă de ea – mai ales că, atunci când s-a petrecut accidentul, ea era în spatele grupului de alpiniști și l-a văzut prăbușindu-se.

Și iat-o pe Sandy plângând acum nestăpânit moartea unui bărbat pe care, doar cu câteva luni înainte, îl numise „javra aia de fost *fost* bărbat al meu”. Dar asta e natura divorțului, nu-i așa? Te pomenești urând bărbatul în jurul căruia se învârtea cândva lumea. Uneori, nu poți să nu te întrebi dacă motivul pentru care

Îl disprețuiești acum e că încă îl iubești cu disperare.

Sandy a spus că înmormântarea o să fie peste trei zile. Am zis imediat: „Voi fi acolo”. Sandy a argumentat că nu am condiția necesară traversării Atlanticului; că îi are pe cei trei băieți să o susțină. Dar știam că trei puști sub doisprezece ani or să aibă ei înșiși nevoie de sprijin în această perioadă îngrozitoare. Așa că am spus: „Cred că pot să fac asta”. Și i-am zis că iau din nou legătura cu ea în câteva ore.

Tony a fost extraordinar de înțelegător când i-am dat vestea. Practic, a insistat să mă duc – oferindu-se să o pună pe secretara lui să-mi ia biletul de Boston, sugerându-mi, de asemenea, să sun la Annie’s Nannies să văd dacă mi-ar putea găsi o bonă cu program de douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru pentru patru sau cinci zile.

— Dar nu o să ne coste o avere? am întrebat.

— E o urgență de familie, a spus el.

Însă înainte de a suna la agenția de bone, i-am telefonat doctoriței Rodale – și am avut noroc să o prind în orele de consultații la cabinetul ei particular de pe Wimpole Street. Doar cu o săptămână în urmă fusesem la ea la spital pentru o consultație rapidă, și păruse sincer încântată de evoluția mea. Nu suficient de încântată ca să-mi micșoreze doza de antidepresive, dar destul de încrezătoare privind stabilitatea mea actuală pentru a-mi da acordul să trec Atlanticul.

În ziua aceea, Cha era la lucru, și când i-am spus că am să lipsesc din țară șaptezeci și două de ore și că trebuie să găsesc o bonă cu program întreg, a spus că ar face ea treaba pentru o sută de lire pe zi, cu totul. Am angajat-o pe loc. În după-amiaza aceea, am mutat în camera copilului imul dintre paturile de o persoană, pe care le cumpărasem pentru camera de oaspeți, pentru ca Cha să doarmă lângă Jack. Când i-am spus lui Tony despre acest aranjament, a părut mulțumit de el... mai ales că asta însemna și că nu mai trebuia să plătim onorariile agenției, ca să nu mai vorbim de aducerea unei străine în casă. Nu mai aveam nici să fiu bântuită de obișnuite închipuiri paranoice despre un soț lăsat singur în casă cu o bonă, deoarece socoteam că nici chiar în cel mai avansat stadiu de beție Tony nu s-ar fi dat la o menajeră thailandeză de cincizeci și cinci de ani.

La două zile după ce am primit liber de la medic și am rezolvat îngrijirea copilului, am luat avionul spre Boston cu o cursă Virgin. Când am ajuns la aeroport, am avut oarecum o surpriză – deoarece s-a dovedit că Tony îmi luase bilet la cea mai bună clasă, numită Premium Economy. De îndată ce m-am suit în avion, l-am sunat la birou și i-am spus:

— Nu ești întreg la minte...? în cel mai drăguț mod, vreau să spun.

— Nu ești mulțumită?

— Bineînțeles că sunt mulțumită. Sunt doar teribil de îngrijorată în privința costului.

— N-a fost prea rău, pe bune. Doar trei sute în plus față de costul obișnuit la clasa economic.

— Totuși sunt o grămadă de bani.

— Te restabilești încă după o treabă dură... și trebuie să fii într-o formă rezonabilă ca să faci față următoarelor zile. Sandy o să aibă nevoie de multă susținere.

— Îți sunt foarte recunoscătoare.

— N-ai de ce. Măcar atât să...

Nu mi-am dat seama dacă a fost luat de la telefon sau mi-a închis brusc.

— Mai ești la telefon, Tony? am întrebat.

— Scuze, scuze...

Altă pauză ciudată. Era clar că mobilul meu făcea iar pe nebunul.

Ascultă, trebuie să plec, a spus el.

Ești bine?

Da, da... sunt doar târât într-o conferință, atâta tot.

Să ai grijă de băiatul nostru grozav.

Nicio grijă. Drum bun. Sună-mă diseară când ajungi.

Am să te sun.

— Te iubesc, a spus el.

Câteva ore mai târziu, la jumătatea drumului peste Atlantic, m-a străfulgerat gândul că Tony îmi spusese că mă iubește pentru prima dată de la...

Ei bine, chiar nu mai țineam minte când mi-a spus ultima dată asta.

Următoarele trei zile au fost un coșmar. Sora mea era o epavă. Cei trei nepoți ai mei erau în stadii diferite de durere și incapacitate de înțelegere. Înfirmarea s-a transformat într-o instrucție teritorială, Sandy, copiii și eu stând într-o parte a bisericii, iar familia lui Dean în partea opusă, împreună cu Jeannie (noua lui iubire), ai ei și o mulțime de tipi bronzăți, musculoși, care păreau a fi membri ai Sierra Club (steagul acestei organizații acoperind sicriul lui Dean). Deși părinții lui Dean au stat puțin, după înfirmare, cu cei trei nepoți ai lor, toată lumea le-a evitat cu grijă pe Sandy și sora ei mai mică, cu ochii sticloși de la atâtea antidepresive. Întreaga zi a fost un chin – iar faptul că, mulțumită antidepresivelor, n-am avut voie să mă ating de nici măcar un strop de alcool, a făcut-o să fie cam de cinci ori mai rece. Și, Dumnezeule, a fost una dintre dățile când chiar mi-ar fi prins bine un pahar cu alcool. Nu puteam să trec peste meschinăria nimicitoare în care se coboară familiile... chiar și după ceva atât de traumatizant ca o moarte accidentală. De bună seamă, decesul lui Dean scotea în relief cel mai izbitor adevăr al existenței lumești: că totul este teribil de trecător. Totuși, petrecem atât de mult timp în nesfârșite conflicte cu alții încât pierdem din vedere că viața e efemeră. Sau poate tocmai că ne dăm seama foarte bine de natura trecătoare a tuturor strădaniilor, încercăm să-i dăm vieții sens prin conflicte? Chiar atât de ridicoli, de tâmpiți suntem?

În seara aceea, când ne-am întors acasă la Sandy, copiii erau atât de epuizați, încât s-au prăbușit în pat și au adormit imediat. Atunci, Sandy s-a așezat pe canapea lângă mine și a cedat. Am ținut-o în brațe în timp ce hohotea pe umărul meu. A plâns aproape un sfert de oră fără întrerupere. Când în sfârșit s-a domolit, și-a șters ochii și a spus:

— Idiotul ăla mi-a frânt inima.

În noaptea aceea am stat de vorbă până târziu. În ziua precedentă, Sandy primise un telefon de la avocatul lui Dean, care o informase că toată averea lui (care nu era mare – în afară de o poliță de asigurare de viață, în valoare de aproximativ 250.000 de dolari) fusese lăsată iubitei lui. Ceea ce, la rândul său, însemna că problemele financiare, deja considerabile, ale lui Sandy erau și mai grave – deoarece mica pensie alimentară de 750 de dolari pe lună, pe care o plătea Dean copiilor, era o componentă importantă a bugetului familiei. N-am știut ce să spun, doar că îmi doream să fi fost eu însămi destul de avută pentru a-i da un cec lunar cu acea sumă.

— Ai și tu destule belele, a spus ea.

Moment în care – ca la un semn – Tony a telefonat de la Londra. M-am uitat la ceas. Șapte seara la Boston, miezul nopții la Londra. Spre imensa mea ușurare, nu voia decât să știe ce fac și să raporteze că totul era bine cu Jack. Vorbiserăm în serile precedente, și de fiecare dată Tony se arătase sincer îngrijorat de situația lui Sandy și, de asemenea, mă chestionase cu privire la starea mea mentală. De data asta, mi-a făcut în plus o informare la zi despre Cha („Se descurcă foarte bine cu toate, chiar dacă nu zâmbește niciodată”), și a vrut să știe totul despre înfirmare. Tonul lui era blând, receptiv. În timp ce nota detaliile zborului meu de întoarcere („Am să trimit o mașină să te ia de la Heathrow”), a menționat că a doua zi dimineată va face o călătorie rapidă, de o zi, la Paris. O chestie cu ministrii de externe din G7. Dar nicio grijă – Cha primise ultimele instrucțiuni, iar el se întorcea mâine noapte cu ultimul tren

Eurostar, gata să mă întâmpine când intram în casă dimineața următoare.

Când convorbirea s-a terminat, Sandy a spus:

— Păreți să fiți în termeni buni.

— Da – e uimitor ce efect pot să aibă antidepresivele asupra unei căsnicii care se clatină.

— Nu doar medicamentele te-au ajutat să învingi toate astea. Ar trebui să-ți atribui și ție un mic merit.

— Pentru ce? Pentru că am luat-o razna de tot și am sfârșit într-o secție de psihiatrie?

— Ai avut o boală...

— Așa mi se tot spune.

— Iar acum ai scăpat de ce a fost mai rău.

— Așa mi se tot spune.

— Iar Tony se poartă frumos.

— Cred că am stabilit un fel de armistițiu.

— Sună mai bine decât o grămadă de căsnicii pe care le știu.

— Ca a ta cu Dean?

— Ne descurcam bine... sau, cel puțin, așa credeam eu. Până când a ascultat chemarea naturii.

— Poate că el...

— Ce? Nu putea să sufere că mă îngrășasem și mă acrisem?

— Termină cu asta.

— Dar e adevărul.

— Ba nu, adevărul aici e că Dean avea nevoie, probabil, de un pic de dramatism în viața lui.

S-a uitat la mine cu o privire întrebătoare.

— Dramatism? Nu înțeleg.

— O fi fost el mulțumit cu tine și băieții, însă când a apărut această femeie și...

— Și?

— Poate a văzut un prilej de dramatism, atâta tot. O viață nouă în sânul naturii. Foarte romantic – până îți dai seama că și să conduci grupuri de turiști în susul și în josul aceluiași munte devine plictisitor. Iar plictiseala este lucrul de care ne temem cel mai mult în viață... mai mult decât de moarte, cred. Pentru că ea accentuează zădărnicia tuturor lucrurilor. De aceea nu trebuie să subestimezi niciodată nevoia de dramatism a omului – ea ne face să credem că suntem cu toții vedete în această epopee pe ecran lat ai cărei autori suntem noi înșine, în loc să ne afundăm în mocirla vieții de zi cu zi.

Sandy m-a privit cu atenție.

— Cum se numesc antidepresivele alea pe care le iei?

Bineînțeles că dimineața următoare, când m-am trezit, am luat cele două capsule prescrise. Pe urmă am sunat acasă. Niciun răspuns la Londra – lucru care m-a făcut să presupun că, probabil, Cha l-a scos pe Jack la plimbare cu căruciorul. Așa că l-am sunat pe Tony pe mobil, doar ca să îl salut, însă am dat de căsuța vocală.

— Știi că ești la Paris, am spus, dar nu voiam decât să zic un Bonjour scurt și să-ți spun că aștept cu nerăbdare să ajung acasă să vă văd.

Mi-am petrecut după-amiaza într-un mail, cu Sandy, cumpărând câteva articole de îmbrăcăminte pentru copii și chiar permițându-mi luxul unei jachete de piele, fabricată într-o țară din America Centrală, pentru Tony. La prânz, am mai luat două antidepresive, iar ultimele două pastile le-am înghițit chiar după ce mi-am luat la revedere de la sora mea pe Logan Airport – unde au podidit-o lacrimile că își expediază iarăși sora pe tărâmurile străine.

— Ai să învingi situația asta, i-am spus. Pentru că trebuie să răzbești.

Înainte să mă sui în avion, m-am dus la un telefon și am sunat acasă la Londra, sperând să iau legătura

cu Cha înainte să se culce (sau, de fapt, să se plimbe prin cameră cu Jack). Dar nu a răspuns nimeni. M-am uitat la ceas: șapte și un sfert la Boston, abia trecut de miezul nopții la Londra. Era evident că avea o noapte ușoară cu băiatul și se dusese deja la culcare.

Exact asta am făcut și eu după ce m-am instalat în scaunul încăpător de la clasa Premium Economy, mulțumindu-i în gând lui Tony pentru un asemenea gest spontan de generozitate. După ce am decolat, mi-am astupat urechile și mi-am acoperit ochii și am lăsat încordarea ultimelor zile să facă loc somnului.

Pe urmă am ajuns la Londra – și, cum a spus Tony, la poarta pentru sosiri mă aștepta un taxi. Traversaserăm Atlanticul cu viteză *allegro con molto* și, prin urmare, ajunseserăm cu patruzeci de minute înainte de ora prevăzută. Ceea ce a însemnat că la șapte fără un sfert dimineața goneam pe M4 – și am rezistat tentației să sun acasă de pe mobil, de teamă că am să-l trezesc pe Tony sau pe Cha.

Am ajuns în Putney într-un timp-record – în doar o jumătate de oră de la aeroport. Șoferul mi-a dus bagajul până la ușa din față. Am scos cheia și am descuiat-o, deschizând-o cât se poate de încet. Am intrat înăuntru. Și imediat mi-am dat seama că ceva nu e în regulă. Din holul din față lipsea o colecție de fotografii istorice, înrămate, cu vechiul Cairo, pe care Tony le adusese din Egipt.

Poate că se hotărâse să le pună altundeva în casă. Însă pe urmă, în timp ce urcam scara spre camera lui Jack, mi-am aruncat privirea în camera de zi. Am încremenit. Aproape toate rafturile de cărți fuseseră golite, împreună cu marea colecție de CD-uri a lui Tony, și combina scumpă, modernă, pe care și-o făcuse cadou la scurtă vreme după ce ne-am mutat în casă.

Fuseserăm jefuiți.

Am alergat pe scări, strigându-l pe Tony. Am deschis larg ușa camerei copilului. Nimic... adică, nu pătuț, nu țarc, nu jucării, nu cărucior, nu Jack. M-am oprit în mijlocul camerei goale – deposedată de tot mobilierul, de toate jucăriile și de absolut toate hainele pe care i le cumpărasem lui Jack.

Am clipit mărunț, șocată. Acesta nu era jaf.

Pe urmă, am țâșnit pe scări spre biroul lui Tony. Era absolut gol. Am coborât în grabă în dormitorul nostru și am deschis larg șifonierul. Toate hainele lui Tony dispăruseră, însă ale mele erau tot acolo. Iar când m-am dus la baie, tot ce am găsit în dulăpiorul cu medicamente au fost articolele mele de toaletă.

M-am întors clătînându-mă în dormitor. M-am așezat. Mi-am spus: asta n-are niciun sens... asta, pur și simplu, nu are logică. Soțul meu și fiul meu au dispărut.

Nouă

Mi-au trebuit mai multe minute să-mi impun să mă ridic de pe pat. Habar n-aveam unde ducea această poveste. Tot ce știam era că tocmai intrasem într-un coșmar.

Bucătăria. Era singura încăpere din casă pe care mai trebuia să o verific. M-am ridicat în picioare. Am coborât la parter – și am văzut imediat că sterilizatorul, toate biberoanele și scaunul înalt pe care îl cumpăraserăm dispăruseră. La fel și întregul stoc de lapte praf pentru sugari, scutecele, șervețelele umede pentru copii și toate celelalte accesorii pentru prunci.

Nu puteam pricepe. Cineva venise și îndepărtase din casă orice urmă de Tony și Jack. Nu mai rămăsese niciun semn care să amintească de ei.

Am pus mâna pe telefon și am format numărul mobilului lui Tony. Am fost conectată pe loc la căsuța vocală. Glasul îmi tremura clar când am vorbit.

— Sunt eu. Tony. Sunt acasă. Și trebuie să știu ce se petrece. Acum. Te rog. *Acum*.

Pe urmă, am sunat la el la birou – cu speranța absurdă că ar putea fi acolo la șapte și ceva dimineața. Am lăsat același mesaj.

Apoi, am sunat-o pe Cha. Nicio căsuță vocală, de data asta. Doar un glas generat pe computer, care mă informa că telefonul mobil la care sunam fusese închis.

M-am rezeamat de tejpheaua din bucătărie. Nu știam ce să mai fac.

A sunat soneria de la intrare. Am alergat la ușă, sperând totuși că afară era Tony cu Jack în brațe. M-am pomenit, în schimb, față în față cu un tip masiv, la vreo douăzeci și opt de ani. Era într-un costum care crăpa pe el, o cămașă albă descheiată la guler, o cravată pătată de mâncare. Nu avea deloc gât – doar un rulou de grăsime de la bărbie până la claviculă. Radia amenințare scabroasă.

— Sally Goodchild? a întrebat el.

— Da, eu sunt, am spus.

— Am ceva pentru tine, a zis, deschizând servieta.

— Ce?

— Te servesc cu hârtii, a spus, aproape îndesându-mi în mână un document mare.

— Hârtii? Ce fel de hârtii?

— O hotărâre *ex parte* a tribunalului, iubire, a spus el, vârandu-mi în mână un plic mare.

Treaba făcută, s-a întors și a plecat.

Am deschis plicul și am citit. Era o hotărâre dată de venerabilul domn Justice Thompson, ieri la înalta Curte de Justiție. L-am citit o dată, l-am citit de două ori. Pentru că în el se specifica faptul că, după o audiere *ex parte* în fața domnului Justice Thompson, tribunalul îi acordase lui Anthony Hobbs, din Albert Bridge Road 42, Londra SW11, custodia temporară *ex parte* a fiului său, Jack Hobbs, până la emiterea unei hotărâri ulterioare.

Am luat-o la fugă pe stradă până l-am prins din urmă pe portărel, care se suia în mașina lui.

Trebuie să-mi explici asta, i-am spus.

Nu e treaba mea, iubire, a spus.

Te rog. Trebuie să știu...

Ia-ți un avocat, iubire. El va ști ce să facă.

A plecat.

M-am întors în casă. M-am așezat la masa din bucătărie. Am încercat să recitesc hotărârea tribunalului. Conținea trei fraze. Am lăsat documentul să cadă, m-am îmbrățișat și am simțit un fel de înfrigurare intensă care mi-a pricinuit un tremur lăuntric de nivel scăzut.

Nu e cu putință... nu se poate...

M-am ridicat. M-am uitat la ceasul de perete. Șapte cincizeci și șapte. Am pus mâna pe telefon. L-am sunat iar pe Tony. Mi-a răspuns iar căsuța vocală. Am spus: „Tony – nu știu ce joc faci tu aici... dar trebuie să vorbești cu mine acum”.

Tribunalul i-a acordat lui Anthony Hobbs din Albert Bridge Road 42, Londra SW11...

M-am ridicat în picioare. Am deschis dulapul din bucătărie și am băgat mâna în castronul în care erau ținute toate cheile de rezervă de la casă și mașină. Cheile de la mașină dispăruseră. Ceea ce însemna că luase și mașina împreună cu...

M-a cuprins un val de groază.

După o audiere ex parte în fața domnului Justice Thompson...

De ce a avut nevoie de o audiere? Ce căuta să demonstreze? Ce am făcut să merit...?

Am luat iar telefonul și am sunat la compania de taxiuri din zonă. În cinci minute mi s-a trimis la ușă o mașină. I-am dat șoferului adresa: Albert Bridge Road 42, SW11.

Am nimerit direct în traficul orei de vârf. Șoferul era de curând venit în Anglia. Mai avea încă până să cunoască bine atlasul de la A la Z al străzilor orașului, iar Volvo-ul lui paradit avea mare nevoie de un set nou de amortizoare. Însă fredona mulțumit în surdina, în timp ce stăteam, calmi, în blocajul de la opt dimineață. S-a și rătăcit de două ori – dar a părut sincer îngrijorat de agitația mea în continuă creștere pe bancheta din spate.

— E în regulă, a spus el. Vă duc acolo.

Dar ne-a luat aproape o oră să parcurgem cele două mile până în Albert Bridge Road. Când am ajuns, un instinct m-a îndemnat să îi cer să aștepte o clipă cât cobor din taxi și urc cele zece trepte ale unei impunătoare case victoriene cu parter și două etaje. Am folosit inelul de alamă de pe ușă pentru a-mi anunța sosirea, bătând cu el frenetic. După o clipa, ușa a fost deschisă de o femeie măslinie, micuță, numai piele și os, cu ochi obosiți și accent hispanic.

— Da? a întrebat ea uitându-se la mine cu prudență.

Aruncându-mi privirile peste umărul ei, am zărit holul de la intrare. Foarte minimalist. Foarte lustruit. Foarte arhitectural. Foarte scump.

— Cine locuiește aici?

— Domnișoara Dexter.

— Altcineva?

— Are un prieten.

— Cum îl cheamă?

— Domnul Tony.

— Și domnul Tony are un băiețel?

— Un băiețel *frumos*, a spus ea, chiar zâmbind.

— Sunt aici acum?

— Au plecat.

— Unde?

— La țară.

— Unde anume?

— Nu știu. Domnișoara Dexter are o casă la țară.

— Ai un număr de telefon, o adresă?

— Nu pot să dau...

A dat să închidă ușa. Am pus piciorul în deschizătură.

— Sunt mama băiețelului. Trebuie să știu...

— Nu pot, a spus ea.

— Te rog să mă ajuți.

— Trebuie să plecați.

— Doar un număr de telefon. Sunt...

Aveam pe buze cuvântul „disperată”, dar nu l-am putut rosti căci eram copleșită de disperare și de șoc.

Menajera mă privi neliniștită.

— *Te rog*, am șoptit.

S-a uitat cu nervozitate în jur, de parcă ne-ar fi putut urmări cineva, apoi a spus:

— Au plecat la el la birou.

— Când?

— Acum o jumătate de oră. Trebuia să treacă pe acolo înainte să plece la țară.

I-am atins mâna.

— Mulțumesc.

M-am întors repede la taxi.

— Poți să mă duci acum în Wapping?

Pe drum, am încercat să procesez puținele informații pe care le primisem. Femeia se numea Dexter. Era clar că avea bani – nu doar pentru acea casă mare, care făcea o avere, din Albert Bridge Road, ci și pentru o casă la țară. Iar faptul că soțului meu i se spunea domnul Tony însemna...

Ce? Că frecventa acea casă de...?

După o audiere ex parte în fața domnului Justice Thompson...

Am întins mâna după telefon, gata să-l sun iar pe Tony pe mobil. Dar pe urmă m-am oprit, gândindu-mă că, dacă ar fi știut că sunt în drum spre *Chronicle*, ar fi avut ocazia să pregătească un obstacol sau...

Ce face? *Ce?*

„Ia-ți un avocat, iubire. El va ști ce să facă.”

Dar nu cunoșteam niciun avocat în Londra. Absolut pe nimeni pe care să-l pot suna acum și să-i spun...

Nu, toate astea sunt prea absurde. O festă oribilă, o fantastică neînțelegere care a degenerat în...

Și el era atât de prietenos la telefon când eram la Boston! Și mai înainte, când fostul soț al lui Sandy a căzut de pe munte, a fost cum nu se poate mai prevenitor. *Du-te, iubito, du-te... și uite un bilet de avion la o clasă mai bună, ca să călătorești mai confortabil. Pentru că în timp ce ești plecată din oraș...*

Termină, *termină* – parcă ești unul dintre nebunii ăia de teoreticieni ai conspirației.

Ne-am apropiat de porțile Wappingului. I-am plătit șoferului treizeci de lire, apoi m-am apropiat de cordonul de securitate – un loc căruia Tony îi spunea întotdeauna Punctul de control Charlie. Însă în loc de ofițerul Stasi de serviciu, m-am pomenit față în față, la o mică gheretă pentru public, cu un paznic în uniformă.

— Pot să vă ajut cu ceva? a întrebat el.

— Am venit la soțul meu, am spus.

— Pentru care ziar lucrează?

— *Chronicle*. Tony Hobbs – redactorul-șef la externe.

— Oh, da, el. Și sunteți nevasta lui?

Am dat din cap. În timp ce forma un număr de telefon, m-a rugat să iau loc. A vorbit la telefon, a explicat cine sunt, apoi a auzit ceva de la persoana de la celălalt capăt al firului, care l-a făcut să-mi arunce o privire piezișă, ca și cum aș fi fost o potențială belea. După ce a închis, s-a întors spre mine și a spus:

— Într-o clipă va veni aici cineva.

— *Cineva?* am spus, ridicându-mă. N-ai vorbit cu soțul meu?

— Cineva vă va explica...

— *Ce să-mi explice?*

— Ea o să fie aici în scurt timp, a spus paznicul.

— Cine este *ea*?

Paznicul a părut cam alarmat de glasul meu ridicat. Însă în loc să spună ceva, s-a îndepărtat de mine și și-a făcut de lucru cu niște hârtii.

Așa că m-am așezat pe unul dintre scaunele de plastic d în sala de așteptare, ținându-mă bine. După vreun minut a intrat Judith Crandall. Era secretara lui Tony – o femeie peste cincizeci și cinci de ani, care lucra la redacția de externe de treizeci de ani. „Viețașa de la *Chronicle*”, cum îi spunea Tony (râde ciob de oală spartă) – și cineva care știa unde sunt îngropate toate cadavrele. Era și fumătoare înrăită și, când s-a apropiat de mine, avea în mână o țigară aprinsă. Fața ei era mohorâtă, încurcată.

— Bună, Sally, a spus.

— Ce se petrece? am întrebat, vorbind iarăși tare.

S-a așezat pe un scaun, lângă mine, și l-a tras înspre mine, astfel încât eram conspirativ înghesuite una în alta.

— Tony și-a dat ieri demisia de la ziar.

Mi-a trebuit un moment să înregistrez asta.

— Minți, am spus.

A tras adânc din țigară.

— Aș vrea eu.

— De ce?

— Va trebui să-l întrebi pe el.

— Dar e aici, nu-i așa?

— A fost aici – până acum un sfert de oră.

— Minți. *Este* aici. Cu Jack.

Și-a stins țigara și imediat și-a aprins alta.

— Nu mint, a spus ea cu glas șoptit, conspirativ. A plecat acum un sfert de oră.

— Cu fiul meu?

— Era singur. A apărut cu mașina și și-a eliberat biroul. Pe urmă, și-a luat la revedere de la câțiva dintre noi și a plecat.

— Ți-a dat vreo adresă unde să-i fie trimise scrisorile?

— Albert Bridge Road în Battersea.

— Aceași adresă ca în hotărârea judecătorească...

Nu a spus nimic, dar și-a ferit privirea – moment în care am fost sigură că e la curent cu tot ce se întâmplase.

— Cine este femeia asta? am întrebat.

— Nu știu.

— Ba știi, am spus.

— N-a vorbit despre ea.

— Te rog...

— Vorbesc serios.

— Mincinoaso! am strigat.

Paznicul a ieșit de după biroul său și s-a apropiat de mine.

— O să vă rog să plecați acum.

— Sally, a spus Judith, luându-mă de mână, asta nu ajută la nimic.

— Mi-a luat copilul. Știi asta. A dispărut cu fiul meu. Și nu plec acum. Pentru că sunt sigură că îl ascunzi. *Știi asta.*

Ultimele cuvinte au ieșit ca un țipăt strident – făcându-i pe Judith și pe paznic să pălească. Totuși, paznicul și-a revenit repede și a spus:

— Vă mai spun o singură dată: plecați acum de bunăvoie, altfel voi fi nevoit să vă scot eu însumi din incintă. Iar dacă vă opuneți, nu voi avea de ales decât să chem poliția.

Judith era gata să mă ia de mână, dar s-a răzgândit.

— Te rog, Sally, nu-l obliga să facă asta.

— Tu știi tot, nu-i așa? am întrebat-o aproape în șoaptă. Știi cine este această Dexter, și de cât timp se vede cu ea, și de ce a obținut o hotărâre care mă desparte...

Am început să plâng. Judith și paznicul au bătut în retragere. M-am prăbușit pe scaun, hohotind sălbatic. Paznicul a dat să vină spre mine, dar Judith l-a oprit, șoptindu-i ceva la ureche. Apoi s-a lăsat pe vine lângă mine și a spus:

— Ai nevoie de ajutor. Vrei să chem pe cineva?

— Oh, asta ți-a spus el... că m-am sonat de tot și *am nevoie de ajutor?*

Glasul meu mânios l-a făcut pe paznic să se apropie iar de mine.

— Am să plec, am spus.

Am ieșit ca o vijelie din gheretă, fără să mă uit în urmă.

M-am pomenit pe o șosea numită Highway, mergând clătinându-mă spre Tower Bridge, dar neștiind de fapt încotro mă îndreptam. De-a lungul marginii dinspre sud a șoselei Highway se înălța un zid înalt. După vreo douăzeci de pași m-am rezemat de el, neputând să mai merg. Deși eram încă în picioare, simțeam cum mă prăbușesc ca plumbul: aceeași prăvălire pe care o asociaz cu primele stadii ale nenorocirii mele postnatale. Numai că, de data asta, senzația de prăbușire era accentuată de gândul că soțul meu dispăruse cu fiul meu – și obținuse o hotărâre judecătorească pentru a mă împiedica să-l văd.

Iată, în sfârșit, confirmarea legală a ceea ce lumea știa deja: ca mamă, eram un dezastru. Iată, în sfârșit, dovada că ar fi cazul să fac tuturor o favoare străbătând sfertul de milă până la Tower Bridge și urcându-mă pe o balustradă și...

— Vă simțiți bine, doamnă?

Era un polițist care își făcea rondul și m-a găsit rezemată de zid. Arătând...

Ei bine, trebuie să fi arătat al naibii de disperată ca un polițist de oraș mare să ia în seamă o femeie singură care sprijină un zid.

— Doamnă...?

— Da, foarte bine.

— Nu păreți a vă simți bine.

— Eu... ăă...

— Știți unde sunteți acum?

Am dat din cap.

— Unde, vă rog?

— În Londra.

— Da, dar unde anume?

În Wapping.

— Sunteți din America de Nord?

Am dat iar din cap.

— Vizitați Londra?

— Nu – locuiesc aici.

— Și în momentul de față nu aveți nevoie de ajutor?

— Doar... tulburată... problemă personală... ăă... un taxi.

— Ați vrea un taxi?

— Te rog.

— Unde să mergeți?

— Acasă.

— Și asta unde e, mai precis?

I-am spus. Cuvântul Putney m-a identificat imediat ca rezidentă propriu-zisă – întrucât ce turist american s-a aventurat vreodată în acel colț sud-vestic al orașului?

— Sunteți sigură că vreți doar să mergeți acasă?

— Da. Acasă. Acum pot să plec?

— Nu vă oprește nimeni, doamnă. Aș putea să vă fac rost de un taxi?

— Te rog.

A ridicat mâna. În câteva secunde s-a oprit un taxi. I-am mulțumit polițistului, m-am urcat în mașină, i-am dat șoferului adresa, apoi m-am prăbușit pe bancheta din spate.

La zece am fost acasă. Liniștea locuinței era uriașă. M-am uitat în trecut la hotărârea judecătorească de pe masă, la rafturile despuiate, la camera goală a copilului. M-am dus în baie și am înghițit două antidepresive. M-am întins în pat. Am închis ochii, deschizându-i un moment mai târziu în speranța că mă voi afla dintr-odată în viața mea restabilită, de odinioară. În loc de asta, m-am pomenit dominată de înțelegerea unei singure realități îngrozitoare:

Mi l-au luat pe Jack.

M-am întins după telefonul de la căpătâiul patului. Am format numărul mobilului lui Tony. Am dat iar de căsuța vocală. Am lăsat iar un mesaj.

Dar știam că nu avea să mă sune. Avea hotărârea judecătorească, valabilă două săptămâni. Plecase, fără să lase un număr de telefon la care să poată fi contactat, își închisese mobilul, lăsând activată doar căsuța vocală pentru a cerne toate apelurile și a evita posibilitatea de a vorbi cu mine. Gândise foarte bine totul.

Dar de ce își dăduse demisia? *Chronicle* era singura mare constantă din viața lui – și un loc de care nu suporta să fie permanent despărțit.

Am pus telefonul jos. L-am ridicat și am încercat iar să dau de Cha. De data asta am avut noroc. Mi-a răspuns la al treilea apel. Când mi-a auzit glasul, s-a neliniștit imediat.

— Nu pot să vorbesc, a spus ea, în engleza ei nesigură.

— De ce? Ce ți-au spus?

O pauză ezitantă. Apoi:

— Mi-au spus că nu mai lucrez pentru dumneavoastră.

— Când au luat totul din casă?

— Acum două zile. Au adus și o bonă să stea cu copilul.

O bonă? Care bonă?

— Când spui „au adus”, te referi la soțul meu și...

Altă pauză ezitantă.

— Spune-mi, Cha.

— Nu știu cum o cheamă. O femeie.

— O chema Dexter?

— N-am știut cum o cheamă.

— Ce vârstă avea?

— Nu știu.

— Cum arăta?

— Nu știu.

— Cha...

— Acum trebuie să închid.

— Ai putea cumva să vii încioace în dimineața asta? Chiar am nevoie să...

— Mi-au spus că nu mai lucrez pentru dumneavoastră.

— Asta hotărâse eu, nu ei. Iar eu vreau să lucrezi mai departe aici.

— Nu pot.

— De ce?

— M-au plătit...

— Pentru ce te-au plătit?

— M-au plătit să nu mai lucrez pentru dumneavoastră.

— Dar... nu înțeleg...

— Au spus să nu vorbesc cu dumneavoastră...

— Cha, trebuie să-mi explici...

— Trebuie să mă întorc la treabă.

Linia a murit. Am apăsat pe butonul de redial, și imediat am fost pusă în legătură cu o înregistrare care mă informa că mobilul cu care vorbeam fusese închis.

„M-au plătit...”

„Pentru ce te-au plătit?”

„M-au plătit să nu mai lucrez pentru dumneavoastră.”

„Dar... nu înțeleg...”

Nu înțelegeam nimic. Pentru că acum totul depășea puterea de înțelegere.

Sonera de la intrare a sunat. Am coborât în fugă la parter. Dar când am deschis ușa, m-am pomenit față în față cu un bărbat blond, spilcuit, în costum negru, cămașă bleumarin, cravată elegantă, cu motive florale.

— Sunteți avocat? am întrebat.

A râs amuzat, cercetându-mă totodată cu circumspecție.

— Graham Drabble de la Agenția imobiliară Playfair din Putney. Am venit să evaluăm casa.

— Despre ce vorbiți?

— Sunteți doamna Hobbs, e corect?

— Mă numesc Sally Goodchild.

— În fine, am fost însărcinat de un anume domn Hobbs...

— Soțul meu. Și ce va „însărcinat” să faceți?

— Să vă vând casa.

— Ei bine, mie nu mi-a spus, am zis și am închis ușa. *Vinde casa?* Dar nu poate să facă asta, nu-i așa?

În timp ce o parte a creierului meu îmi spunea să mă târăsc până sus și mă bag în pat, să-mi trag peste cap învelitoarea și să adopt negarea isterică, alt glas, mai autoritar, călca în picioare această logică fatalistă, insistând: *ia-ți un avocat acum.*

Dar nu aveam nicio idee despre avocații din Londra, sau despre sistemul juridic englezesc, sau despre hotărârile *ex parte*. Eram de un an în acest oraș, și nu îmi făcusem nici măcar o singură prietenă adevărată. În afară de Margaret. Dar ea era tot yankee. Iar acum, înapoi în Statele Unite cu soțul ei avocat...

Margaret.

Fără să stau pe gânduri, am format numărul ei din New York. Telefonul suna și suna. În cele din urmă Margaret a răspuns – părând capie și pe jumătate trează.

— Oh, Doamne, am spus, te-am trezit!

— Este... ăă... în regulă, cred...

— Ascultă, te sun mai târziu.

— Sally! a spus ea, dându-și seama în sfârșit cine sunt.

— Îmi pare sincer rău că...

— Ce s-a întâmplat?

— N-am vrut să te deranjez atât de devreme.

— Ce s-a întâmplat?

I-am povestit tot, încercând să nu izbucnesc în lacrimi pe parcurs. Când am terminat, a părut sincer șocată.

— E o nebunie.

— Aș vrea eu să fie...

— Dar... înainte să pleci în Statele Unite, nu ți-a dat niciun indiciu că avea de gând să facă asta?

— Nimic. De fapt, cât am fost în spital chiar m-a sprijinit.

— Și femeia asta...

— Nu știu cine e. Doar că locuiește într-o casă foarte mare, de pe o șosea foarte râvnită, peste drum de Battersea Park, și are o casă la țară, ca să nu mai spun de compania actuală a soțului și copilului meu.

— Pur și simplu nu poate să-ți fure așa copilul.

— Păi, există o hotărâre judecătorească...

— Dar care au fost argumentele lui?

— Cum a intrat în pământ, nu pot să-l întreb. Dar nemernicul încearcă să vândă casa.

— Dar e pe numele amândurora, așa-i?

— Bineînțeles că pe numele amândurora. Dar întrucât habar n-am cum lucrează legea aici...

— Alexander e acum la Chicago, cu treburi. Aștept o oră până se trezește, pe urmă îi dau un telefon ca să încerc să aflu numele unui avocat bun din Londra. Între timp, fii tare, iubito.

M-a sunat după două ore.

— Înainte de toate, Alexander e îngrozit de ceea ce s-a întâmplat – și e sigur... *sigur*... că veți reuși să negociați un fel de înțelegere...

— Să negociem? *Să negociem?* Aici nu e nimic de negociat. Jack e fiul meu. Iar eu...

— Sally, iubito, *ușurel*. Suntem amândoi de partea ta.

— Scuze, scuze... doar că...

— Nu e nevoie să explici. Ce s-a întâmplat e revoltător. Dar Alexander a găsit o firmă excelentă din Londra – Lawrence și Lambert. Personal nu cunoaște pe nimeni acolo – însă a spus că acești avocați au recomandări grozave. Și, desigur, poți să folosești numele lui Alexander când îi suni. Între timp, oricând simți nevoia să vorbești, mă găsești aici.

De îndată ce am încheiat convorbirea, am sunat la Lawrence și Lambert. Recepționera a fost foarte tăioasă.

— Există o parte cu care doriți să vorbiți direct?

— Treaba e că... alt avocat mi-a recomandat să iau legătura cu dumneavoastră...

— Dar nu v-a dat numele cuiva de aici?

— Ăă... nu...

— Păi, dacă nu aveți un nume...

— Trebuie să vorbesc cu cineva care se ocupă de procesele de familie...

— Avem cinci avocați care se ocupă de procesele de familie.

— Păi... m-ați putea pune în legătură cu unul dintre ei, vă rog?

Mi s-a spus să rămân la telefon. Apoi, după o clipă, a răspuns o tânără. Avea un puternic accent de Essex.

— Cabinetul Virginiei Ricks.

— Ăă... domnișoara Ricks se ocupă de procese de familie?

— Cine e la telefon?

I-am spus cum mă cheamă și am explicat că sunt recomandată de Alexander Campbell.

— Iar domnul Campbell o cunoaște pe domnișoara Ricks, nu?

— Nu cred.

— Ei bine, domnișoara Ricks e cea mai mare parte a zilei la tribunal, cu procese...

— Problema mea e destul de urgentă.

— Vreți să mai spuneți o dată cum vă numiți?

I-am spus și i-am dat atât numărul de acasă, cât și pe cel de mobil.

După ce am închis, m-am văzut pusă în fața unei mari întrebări: ce să fac mai departe?

Răspunsul era: *Nimic*. Acum nu puteam face absolut nimic. Nici nu aveam spre cine să mă întorc aici. Nici nu știam unde se aflau Tony și Jack. Nici...

M-am hotărât brusc să merg la noroc, spunându-mi că, poate, toată povestea cu casa de la țară era exact asta – *o poveste*. Așa că am sunat la compania de taxiuri și am cerut să mi se trimită o mașină. De data asta, șoferul știa drumul. Traficul se mai decongestionase, așa că am ajuns în doar cincisprezece minute. Am bătut iarăși tare cu inelul mare de alamă. Menajera a fost profund nefericită să mă vadă.

— V-am spus, nu sunt aici.

— Vreau doar să mă asigur...

Mi-am făcut loc pe lângă ea și am intrat în casă. Menajera a țipat după mine. Am mers din cameră în cameră, strigându-mi fiul pe nume. Casa era mare, decorată foarte minimalist, cu artă bună, mobilă modernă, lustruită. Am urcat în fugă un grup de trepte și am băgat capul într-un dormitor mare, apoi am luat-o pe coridor, încremenind când am văzut...

O cameră a copilului.

Nu doar o cameră oarecare a copilului. Aceași cameră a copilului, identică cu cea pe care o aveam acasă. Același tapet. Același pătuț și șifonier și comodă. Aceași veioză rotitoare care cânta un cântec de leagăn când era întoarsă. Același carusel colorat suspendat deasupra pătuțului. Era ca și cum camera lui fusese luată și strămutată cu totul în această casă. Și lucrul acesta m-a făcut să-mi dau seama până unde se ajunsese în plănuirea acestei operațiuni.

Menajera a intrat în fugă, furioasă, enervată.

— Plecați acum, altfel chem poliția.

— Plec, am spus.

Îl rugasem pe șofer să mă aștepte afară.

— Acum aș vrea să mă întorc în Putney.

Totuși, pe la jumătatea drumului de întoarcere, mi-am dat seama că plecasem în fugă fără bani la mine.

— Trebuie să mă opresc la un bancomat, am spus.

Am oprit în fața unui bancomat Natwest de pe West Hill – probabil cea mai urâtă porțiune de șosea din sudul Londrei. Am introdus cardul, am format codul și am fost întâmpinată de următorul mesaj pe ecran:

Contul acesta a fost închis. Dacă aveți nelămuriri, vă rugăm să contactați filiala din zona dumneavoastră.

Am reintrodus pe loc cardul în bancomat, am format numerele necesare și am citit din nou:

Contul acesta a fost închis. Dacă aveți nelămuriri, vă rugăm să contactați filiala din zona dumneavoastră.

Cont închis? El n-ar fi putut să...

Am cotrobăit prin portofel până am găsit un card AMEX pe care îl dețineam împreună cu Tony. L-am introdus în bancomat. Am format codul PIN. Am citit:

Cardul nu mai este valid.

Nu, nu, *nu!* L-am văzut pe șofer uitându-se la mine cu îngrijorare. Mi-am verificat poșeta. Bani lichizi pe care îi aveam erau 8,4 lire – iar costul cursei dus-întors era de așteptat să fie cel puțin 20 de lire. Am încercat contul meu personal, în care mi se vărsa de obicei salariul de la *Boston Post*. În ultimele luni fusese în mare parte golit, deoarece nu mai eram angajata Post-ului. Ce rămăsese în urma ultimei plăți a ziarului către mine fusese transferat în contul nostru comun – ca să ne ajute să acoperim ipoteca și să plătim și o parte din ultimele renovări ale casei. Totuși speram că poate mai rămăsese ceva în el, așa că am format codul PIN și am cerut 200 de lire. Mesajul de pe ecran spunea:

Fonduri insuficiente.

Am încercat 100 de lire. Mesajul a spus:

Fonduri insuficiente.

Am încercat 50 de lire. Bingo! Au ieșit cinci bancnote de câte zece lire. Bani lichizi pe care îi aveam acum erau 58,4 lire.

De fapt, după ce am plătit taxiul, am rămas cu 36,4 lire.

Întoarsă acasă, am sunat la bancă. Reprezentantul serviciului de relații cu clienți mi-a confirmat că acel cont pe care îl dețineam în comun cu Tony fusese închis în urmă cu două zile. La fel și cardul VISA comun – deși vestea bună era că importantul sold de 4.882,31 lire fusese plătit integral. Ce amabil din partea lui!

— Dar cum e cu fondurile importante din contul comun? am întrebat. Unde au ajuns?

— N-au existat fonduri importante. Dimpotrivă, a existat o neacoperire de 2.420,18 lire... dar și asta s-a achitat.

— Să vă întreb ceva: nu era nevoie de acceptul scris al ambelor părți pentru a închide un cont bancar?

— Dar contul a fost întotdeauna pe numele domnului Hobbs. V-a adăugat ca semnatar adjunct doar acum zece luni.

Semnatar adjunct. Asta spunea tot.

Am încercat să cumpănesc bine întreaga situație. Tony renunță la slujbă. Camera lui Jack este reproducă identic în casa acelei femei Dexter. Iar ambele noastre conturi bancare sunt închise, după ce sunt achitate datorii de aproximativ 7.300 de lire.

Ce naiba se petrece aici?

— Nu pricepi? a spus Sandy după ce am sunat-o și am îngrozit-o cu o relatare amănunțită a întoarcerii

mele la Londra. A cunoscut o târfă bogată. Și după cum a regizat toată treaba, e al naibii de limpede că a vrut să afli imediat de întregul aranjament. Adică, putea să folosească adresa voastră în hotărârea judecătorească. De ce n-a făcut-o?

— Nu știu.

— Poate că a vrut să știi imediat că are o viață nouă. Adică, să presupunem că ar fi dispărut Jack, fără să-ți lase noua lui adresă. Ai fi pus polițaii pe urmele lui. Așa însă... știi exact ce s-a întâmplat.

— Dar nu și *de ce* s-a întâmplat.

— La dracu' cu *de ce*. L-a luat pe Jack. Trebuie să-l aduci înapoi. Dar primul lucru pe care trebuie să-l faci e să găsești un avocat.

— Aștept să mă sune cineva.

— Cum ai să plătești avocatul?

— Ții minte obligațiunile pe care ni le-au lăsat fiecareia dintre noi mama și tata..

— Ale mele au fost încasate de mult.

— Ei bine, la fel am să fac și eu. Acum trebuie să valorezi.' în jur de 10.000 de dolari.

— E ceva, cred.

— Dar dacă n-am niciun alt venit...

— Ia-o pe rând. Ia legătura cu avocatul. Acum.

— Bine, am spus simțindu-mă brusc sfârșită.

— Mai important, ai niște prieteni în oraș, care să aibă grijă de tine?

— Sigur, am mințit. Am lăsat câteva mesaje.

— Rahat! a spus ea. Apoi glasul i s-a schimbat brusc. Sally... treaba asta e oribilă.

— Da, am spus. Este.

— Aș vrea să fi putut să sar într-un avion chiar acum...

— Ai și așa destule pe cap.

— Să nu faci vreo prostie...

— Nu încă.

— Acum m-ai speriat.

— Nu te speria.

Însă adevărul era că și eu eram speriată.

În acea după-amiază, la trei, am sunat-o iar pe Virginia Ricks. Am dat de căsuța ei vocală. Am lăsat un mesaj. La cinci după-amiază am sunat iar. De data asta, am dat din nou de secretara ei.

— Cum v-am spus mai înainte, toată ziua e la tribunal, a spus ea.

— Dar este urgent. Cu adevărat *urgent*. Și am nevoie disperată...

M-am întrerupt, am acoperit receptorul cu mâna și am început să plâng. Când în sfârșit am putut să vorbesc iar, am descoperit că linia e moartă.

Am sunat din nou. Acum am dat iar de căsuța vocală.

— Este absolut imperativ să o convingeți pe domnișoara Ricks să mă sune cât mai curând.

Dar restul zilei n-am primit niciun telefon. Nici noaptea, în afară de Sandy care a sunat la 6 seara, ora Londrei, și apoi iarăși la zece noaptea ca să mă controleze.

— Absolut nicio veste? a întrebat ea.

— Am așteptat toată noaptea lângă telefon. Ce, nu știu.

— N-ai mai încercat să-l suni pe Tony pe mobil?

— Numai de încă vreo cinci ori. E pus pe căsuța vocală. Ceea ce înseamnă că nu are rost să mai sun.

Își cerne toate apelurile.

— Dar ai să încerci în continuare?

— Ce altă opțiune am?

— Ar trebui să te culci.

— E o idee, da.

Am luat două somnifere împreună cu doza de antidepresive de sfârșit de zi. Pe la trei dimineată m-am trezit brusc – și liniștea casei părea cavernoasă. M-am dus în camera copilului, acum pustie. Auzeam glasul lui Ellen Cartwright – terapeuta de la spital – spunându-mi întruna „*Nu e vina ta... nu e vina ta*”.

Însă eu știam mai bine. Eu eram arhitecta propriului dezastru. Și nu aveam pe cine să dau vina decât pe mine. Iar acum...

Acum doream cu disperare un glas prietenos, liniștitor. Așa că, în acea dimineată, la opt, am sunat la numărul particular pe care mi l-a dat Ellen, „în caz de urgență”, cum a spus ea la vremea respectivă. Ei bine, acum era clar o urgență, ceea ce însemna că puteam să sper că o să fie înțelegătoare în privința orei matinale a apelului telefonic.

Dar n-am vorbit cu Ellen – am dat în schimb de robotul telefonic, care m-a informat că e în concediul anual și o să se întoarcă de acum în trei săptămâni.

Trei săptămâni. Nu puteam rezista trei săptămâni.

Mi-am făcut un ceai. Mi-am pregătit o baie. Dar îmi era groază să intru în cadă, de teamă că o să sune Tony și n-am să aud telefonul, care era în celălalt capăt al dormitorului, departe de baie, ceea ce însemna că putea să sune de șapte ori până să ajung la el, moment în care aș fi ratat apelul, și atunci...

În regulă, raționamentul ăsta era absolut nebunesc – *puteam să găsesc un prelungitor și să mut telefonul mai aproape de baie, corect?* —, însă în acele momente nu puteam gândi logic. Eram în cea mai mare încurcătură imaginabilă, și în mintea mea se repeta întruna aceeași întrebare afurisită: *Ce fac acum?*

Din nou, răspunsul era: *Nimic... până sună avocata.*

Lucru pe care l-a făcut în acea dimineată pe la nouă și jumătate. De pe mobil, înțepenită undeva în trafic. Avea un glas răsunător, vioi cadentat.

— Sally Goodchild? Sunt Ginny Ricks. Mi-a spus secretara că ai sunat ieri. Ceva urgent, da?

— Da, soțul meu a dispărut cu fiul nostru.

— A dispărut? Pe bune?

— Mă rog, nu chiar dispărut. În timp ce eram plecată din țară, a obținut o hotărâre judecătorească prin care i se acordă custodia copilului meu...

— Știi, a spus ea, întrerupându-mă, probabil că e mai bine să discutăm despre asta față în față. Ce faci la sfârșitul săptămânii... să zicem, vineri pe la patru după-amiază?

— Dar mai sunt două zile până atunci.

— Mă tem că e tot ce pot să fac. Acum divorțează o grămadă de cupluri. Așa că rămâne vineri, da?

— Sigur.

— Știi unde să ne găsești?

Și mi-a dat o adresă din Chancery Lane.

Când, în acea după-amiază, m-a sunat Margaret pentru o informare transatlantică la zi, i-am spus că reușisem să obțin o întâlnire cu cineva de la Lawrence și Lambert.

— Ei bine, e un început.

— Dar nu poate vorbi cu mine decât peste două zile și... nu știu... poate că mă pripesc să o judec pe baza unui singur telefon rapid, dar tonul ei era al naibii de superior.

— Toți avocații cam așa sunt.

— Alexander nu cunoaște pe altcineva aici?

— Pot să îl întreb iar, dar până te sun să-ți spun se face mâine, și poate suni tu la firmă și obții o întâlnire...

— În regulă, am priceput.

— N-ai niște prieteni acolo care pot să-ți indice un avocat pe care îl cunosc?

Iată din nou întrebarea asta: *nu ai prieteni în Londra?* La care răspunsul era lung: Am ajuns aici gravidă. Câteva luni mai târziu, am ajuns în spital cu hipertensiune. De atunci... în fine, să nu mai trecem în revistă acel scenariu vesel. Așa că, nu – n-am găsit aici niciun punct de sprijin. Și e numai vina mea.

— Nu – chiar nu cunosc mulți oameni prin oraș.

— Hei, nu fi amărâtă din pricina asta, a spus ea. Mie mi-a trebuit mai mult de un an să cunosc pe cineva la Londra. Țasta e orașul ăla.

— Sunt disperată să-l văd pe Jack, am spus.

Mai mult decât disperată. Era o adevărată durere fizică.

— Nu pot nici măcar să încep să-mi imaginez...

— Să nu spui asta...

Următoarele patruzeci și opt de ore au fost un iad. Am căutat să-mi fac de lucru. Am făcut curățenie în casă. De două ori. Am sunat la vechea mea bancă din Boston, am cerut să mi se preschimbe obligațiunile în bani și să mi se trimită telegrafic întreaga sumă. Mi-am luat antidepresivele cu o regularitate metronomică – și m-am întrebat de multe ori dacă acest compus farmaceutic mă ținea în frâu; dacă, fără el, aș fi coborât deja într-o nebunie totală. Am reușit cumva să fac să treacă ziua. Am sunat-o chiar și pe secretara lui Tony și mi-am cerut scuze pentru scena din Wapping din ziua precedentă.

— Nu e deloc nevoie să te scuzi, a spus Judith Crandall, înțeleg foarte bine.

— Dar înțelegi de ce și-a dat Tony demisia?

Tăcere. Apoi:

— Sally... nu că i-aș fi loială în mod nemeritat lui Tony, doar că... nu cred că e treaba mea să mă amestec în treburile voastre.

— Dar Tony ți-a spus de... boala mea... nu-i așa?

— Da, mi-a zis că... nu te simți prea bine.

— Așadar, ai știut într-o oarecare măsură situația mea. Ceea ce înseamnă că trebuie să știi ceva și despre femeia cu care a dispărut Tony.

— E foarte stânjenitor...

— Trebuie să iau legătura cu el. Ce face el este foarte necinstit.

— Îmi pare rău, Sally. Dar pur și simplu nu pot să te ajut.

I-am telefonat adjunctului lui Tony, Simon Pinnock. A fost la fel de evaziv și doar puțin ofensat să fie încolțit așa de evitata soție a fostului său șef.

— Zău că habar n-am de ce a făcut ce a făcut, a spus el, cu o nervozitate evidentă.

— Ei haide, Simon, am spus. Cred că știi.

— Scuză-mă, sunt chemat la o conferință...

Am încercat să o sun chiar și pe de mult înstrăinata soră a lui Tony – pe care nu o cunoscusem (avuseseră un diferend legat de ceva despre care el nu voise să discute cu mine) și care acum locuia în East Sussex. Mi-a luat ceva timp să-i aflu numărul de telefon. Nici ea n-a fost deosebit de dornică să stea de vorbă cu mine.

— N-am mai vorbit cu Tony de ani întregi – așa că de ce m-ar fi sunat acum?

— A fost doar o încercare.

— De când sunteți căsătoriți?

— Cam de un an.

— Și deja te-a părăsit? Asta-i treabă rapidă, chiar foarte. Să știi că nu mă miră. E genul care părăsește.

— Vrei să spui că a mai făcut asta?

— Poate.

— Acesta nu-i un răspuns.

— *Poate* că eu consider că nu sunt nevoită să-ți dau un răspuns. Mai ales după ce ai adoptat tonul ăla cu mine...

— N-am adoptat niciun ton.

— Ba da. Și nici nu te cunosc...

— Ei bine, îmi pare foarte rău, dacă te-am jignit. Și...

— Nu mai am chef să vorbesc cu tine.

Și linia a murit.

M-am lovit cu palma peste frunte, felicitându-mă pentru încă o victorie de tactică diplomatică. Înnăscuta mea incapacitate americană de a formula lucrurile în limbaj codificat m-a făcut de fiecare dată să o dau în bară. Oare nu învățasem nimic în lunile petrecute aici?

Am jurat să mă comport cât pot de bine a doua zi, când mă întâlneam cu Virginia Ricks. Am luat metroul până în Chancery Lane cu mult înainte de ora stabilită și am zăbovit o oră într-un Starbucks până s-a făcut trei și jumătate.

Birourile Lawrence și Lambert erau într-o casă îngustă, terasată, renovată șic în interior. La ușă era un angajat însărcinat cu paza, care m-a pus să mă înregistrez și a verificat sus că am programare. Pe urmă, am urcat cu liftul până la trei și am pășit într-o zonă de recepție plăcută, modernă, cu mobilier cromat și exemplare din toate cotidienele pe măsuța de cafea. În timp ce recepționera îi telefona Virginiei Ricks, m-am așezat și m-am uitat absentă prin ele, evitând în mod deliberat *Chronicle*.

După vreo cinci minute, a ieșit o tânără puțin peste douăzeci de ani. Blondă. Păr mare. Costum lălău.

— Tu ești Sally? a întrebat ea. Eu sunt Trudy. Am vorbit ieri. Ești bine?

— Aă, bine, da.

— Grozav. Dar, ascultă, Ginny e încă blocată la tribunal. Am putea reprograma toată treaba pentru luni...

— Trebuie neapărat să o văd azi.

— Am înțeles. Iar vestea bună e că trebuie să se întoarcă pe la patru și jumătate. Așa că...

Am omorât o oră într-o filială a Books Etc de pe Fleet Street, apoi am mai luat o cafea și m-am așezat pe o bancă în Lincoln's Inn, dârdâind de frig, înghițind încă două antidepresive cu cafea, gândindu-mă că întotdeauna există ceva ciudat de reconfortant la o piațetă ca asta, din mijlocul unui oraș – că îți dă o senzație de împrejmuire și adăpost.

Virginia Ricks bătea spre treizeci de ani. După cum m-am așteptat, era blondă, cu o față prelungă, cam ca de cal, dar finisată fără cusur: genul de femeie care dimineața petrece o oră bună aranjându-se, înainte de a ieși în lume. Dar lucrul care m-a izbit la ea a fost un anumit fel de a fi „noblesse oblige” – o superioritate ușor frivolă, învățată fără îndoială de la o vârstă mică, de la genul de părinți aristocrați care își mascau propriile îndoieli în spatele unei fațade publice arogante.

— Ginny Ricks, a spus ea, intrând grăbită în sala de conferințe în care fusesem condusă, întinzând mâna.

Acum era aproape ora cinci. În timp ce se așeza pe scaunul de vizavi de al meu, nu a tăcut o clipă.

— Îmi pare foarte rău că am întârziat atât. Am avut o zi cumplită la tribunal. Sally te cheamă, așa-i? Sper că Trudy te-a servit cu ceai. Sper că Trudy a noastră nu te-a luat prin surprindere. E cam șleampătă pentru gustul unora dintre clienții mei – dar e genială în relația cu toate nevestele de fotbaliști, pe care părem să le reprezentăm veșnic. Din nu știu ce motiv curios, le face să se simtă imediat în largul lor. Și-acum, ai parte de atenția mea totală, neîntreruptă... deși va trebui să scurtăm lucrurile în vreo jumătate de oră. Traficul de vineri seara este cumplit. Cunoști Sussex Downs, nu-i așa? Un loc perfect pentru un

weekend romantic, dacă ești...

Dar s-a oprit.

— Vai de mine! a spus, răsând încetisor. Poți să crezi prostiile astea? Îmi pare tare rău. Și-acum, să începem. Ne-ai fost recomandată de...?

— Alexander Campbell.

— Îmi pare rău, n-am auzit de el.

— A condus timp de trei ani biroul de avocatură Sullivan și Cromwell din Londra.

— Dar nu a avut niciodată legături de afaceri cu firma noastră?

— Nu – mi-a spus doar, prin soția lui, că sunteți cei mai buni avocați de divorțuri din Londra.

— Și a avut mare dreptate, a spus. Și presupun că, întrucât te afli aici, vrei să divorțezi.

— Nu chiar, am spus. Și pe urmă i-am spus repede toată povestea, până la șocanta hotărâre judecătorească. Ginny Ricks a cerut să vadă hotărârea. I-am dat-o. A citit-o în viteză.

— Este evident că soțul tău și-a pus avocatul să convingă un judecător înțeleghător că ești o mamă necorespunzătoare și să emită această hotărâre temporară. Lucru care, la rândul lui, ridică neplăcuta, dar extrem de necesara întrebare: după părerea ta, erai o mamă necorespunzătoare?

M-am foit stânjenită pe scaun, pentru că îmi dădeam seama că Ginny Ricks mă studia acum cu atenție.

— Nu știu, am spus.

— Ei bine, să te întreb următorul lucru: ți-ai abuzat vreodată fizic copilul?

— Nu știu. M-am supărat de câteva ori...

— Nimic neobișnuit. Părinții se supără des pe copii și spun lucruri amenințătoare. Dar vorbele *sunt doar* vorbe, cum vă place vouă, americanilor, să spuneți.

De fapt, nu ne place să spunem asta.

— Atât timp cât nu ți-ai agresat fizic copilul, suntem pe teren tare aici. Și pe timpul șederii tale la St. Martin... n-ai fost niciodată izolată, nu-i așa?

— Nu – a fost o ședere voluntară.

— Atunci, nicio problemă. În ziua de azi, depresia postnatală este un lucru foarte obișnuit. Deși firește că vom cerceta dovezile pe care le-au folosit împotriva ta, așa cum văd eu treaba, soțul tău nu are prea multe de-a face cu asta.

— Atunci cum a obținut această hotărâre judecătorească?

— Erai plecată din țară și e clar că echipa lui de avocați a încropit un caz împotriva ta, în care se susținea că siguranța copilului vostru era în pericol... oh, apropo, e băiat sau fată?

— Îl cheamă Jack.

— Ei bine, probabil că au ales un judecător care e cunoscut pentru vederile lui misogine – și cum tu nu ai fost prezentă la audiere, a auzit doar ce au vrut ei să audă...

— Dar a putut să decidă împotriva mea fără să audă și varianta mea?

— Cum în joc era pretinsa siguranță a copilului... categoric

— Dar asta înseamnă că, deocamdată, mi se interzice să-l văd pe Jack?

— Mă tem că da. Totuși, vestea bună e că această hotărâre *ex parte* poate fi anulată la următoarea audiere, care e fixată de azi în zece zile – ceea ce înseamnă că avem doar cinci zile lucrătoare, nepunând la socoteală ambele weekenduri, să ne construim cazul.

— Ne ajunge timpul?

— Trebuie.

— Și crezi că ai putea și să afli cine e această femeie Dexter?

— Ah, da, *la femme fatale*. A chicotit iar. Scuze – o glumă proastă. Dar da, asta n-ar trebui să necesite un efort mare. Acum să vorbim puțin despre partea financiară. Onorariul meu e de 200 de lire pe oră, va

trebui să pun imediat o asistentă la curent cu asta ca să mă ajute la cercetare, și ea va costa în jur de 50 de lire pe oră. Pe urmă, va trebui să pregătim și un avocat pledant, deși asta va fi numai pentru audiere. Așa că, să zicem, un onorariu inițial de 2 500 de lire ca să pornim...

Eram pregătită pentru o astfel de sumă inițială, totuși am pălit.

— Asta e o problemă? a întrebat ea.

— Nu, am banii. Totuși...

Pe urmă i-am explicat cum a închis Tony conturile bancare și ce mi-a spus tipul de la Natwest.

— Dar dacă n-ai insistat niciodată asupra unui cont comun așa cum trebuie... a spus ea, cu un mic ridicat din umeri superior.

— *Am crezut* că e un cont comun.

— Este clar că ești o persoană foarte credulă.

— Și cum e cu faptul că încearcă să vândă casa?

— Sunteți amândoi proprietari, nu-i așa?

— Așa credeam.

— Vom cerceta registrul cadastral să vedem cine stăpânește casa. Oricum, dacă ai băgat bani în casă, la divorț îi vei primi înapoi. Și dacă ajungi să-l păstrezi pe Jack, probabil că vei ajunge să păstrezi și casa... sau, cel puțin, cât e încă la școală.

— Și când am să obțin vreun fel de sprijin de la soțul meu...?

— Asta e treaba de luni, a spus ea uitându-se la ceas. Așadar, luni dimineață – vom avea nevoie de onorariul inițial și de o listă cu diverși profesioniști din sănătate și oameni care te cunosc, care pot să garanteze pentru caracterul tău frumos și, mai important, pentru relația bună cu fiul tău.

A tras spre ea o agendă, a deschis-o, și s-a uitat pe o pagină.

— Ziua de luni e cumplită... dar, să zicem, cinci fără un sfert?

— Nu e târziu, dacă avem numai săptămâna asta să construim cazul?

— Sally... încerc să te bag la o oră când chiar n-am să încerc să iau alți clienți. Dacă însă tu consideri că poți să rezolvi mai bine în altă parte...

— Nu, nu, luni după-amiază e bine.

S-a ridicat și a întins mâna. I-am luat-o.

— Excelent. Pe luni, atunci.

În acea seară, în timp ce vorbeam cu Sandy, am spus:

— Mi se pare cam tânără, dar extrem de arogantă... ceea ce ar putea fi un lucru bun în situația dată. Sigur pare să știe ce face.

— Bun, pentru că ție îți trebuie o scorpie în colțul tău, și ea pare potrivită.

Weekendul nu se mai termina. Luni dimineață m-am dus la bancă. Baniii americani sosiseră. Am cumpărat o poliță în bani englezești în valoare de 2.500 de lire. După asta am rămas cu ceva mai puțin de 6.000 de dolari – sau în jur de 4.000 de lire... cu care sigur aș fi putut să trăiesc o bucată de vreme, atât timp cât facturile la biroul de avocatură nu depășeau onorariul inițial.

Am adus în discuție această îngrijorare când m-am întâlnit cu Ginny Ricks în acea după-amiază. M-a făcut iarăși să aștept mai mult de o jumătate de oră, deoarece era „prinsă” cu alt client.

— Îmi pare foarte rău că a trebuit să aștepți, a spus ea, intrând vioaie.

I-am arătat lista cu persoanele de contact, pe care o întocmisem. Erau doar patru nume: doctorița Rodale, Ellen terapeuta, medicul meu de familie și Jane Sanjay, asistenta socială. Am spus că Ellen e plecată din oraș.

— Nicio grijă, îi dăm noi de urmă, a spus Ginny Ricks. De asemenea, s-a întrebat cu glas tare dacă am o prietenă în oraș – preferabil englezoaică („Asta va da mai bine în fața judecătorului, va arăta că ai găsit

aici un reazăm, lucruri de genul asta”) care ar putea garanta pentru caracterul tău frumos.

— Vezi tu, Sally, înainte de următoarea audiere interimară de săptămâna viitoare, va trebui să supunem deja judecătorului spre examinare declarațiile martorilor. Prin urmare, cu cât sunt mai multe persoane care au de spus despre tine, ca mamă, lucruri pozitive...

— Sunt mamă doar de câteva săptămâni, am spus.

— Da, dar sigur ai aici câteva prietene bune...

— Sunt în țară doar de câteva luni. Și chiar n-am cunoscut mulți oameni...

— Înțeleg, a spus Ginny Ricks. Ei bine... am să pun un cercetător de-al nostru să se ocupe repede de declarațiile martorilor. Un ultim lucru: ai adus, sper, onorariul inițial?

I-am dat polița și am spus:

— Dacă există vreo cale de a putea menține costurile în limitele acelor 2.500 de lire, aș fi foarte recunoscătoare. Resursele mele sunt destul de limitate.

— Ne vom da toată silința, a spus ea, dar dacă chiar trebuie să dăm de urma unor persoane și altele de genul ăsta, costurile vor crește.

— În momentul de față, am fix 4.000 de lire pe numele meu, n-am slujbă, n-am cont în bancă.

— Îți înțeleg situația, a spus ea ridicându-se. Și, fără îndoială, vom vorbi în următoarele zile.

Însă următoarea persoană de la Lawrence și Lambert cu care am ajuns să vorbesc a fost o asistentă de-a lor. O chema Deirdre Pepinster. Și ea vorbea cu același glas afectat – dar cu o inflexiune „treaba asta e foarte *plictisitoare*” care m-a neliniștit.

— De două zile încercăm să dăm de această Ellen Cartwright...

— Dar i-am spus lui Ginny Ricks că e plecată din oraș.

— Oh, așa e. Oricum, se dovedește că e într-o excursie în Maroc și nu se poate lua legătura cu ea decât peste două săptămâni. Iar Jane Sanjay, asistenta socială, e într-un concediu prelungit. Canada, cred. Nu se întoarce cel puțin patru luni.

— Vreo șansă să-i dăm de urmă?

— Asta ar putea crește factura ceva mai mult.

— M-aș putea îngriji eu de asta. Mai ales că mă plăcea. Cred că ar spune lucruri frumoase...

— Lasă asta în seama mea.

— Și sunt sigură că aș putea afla o mulțime de lucruri despre femeia care e acum cu soțul meu...

— Lasă-ne pe noi să ne ocupăm și de asta. Și noi avem nevoie de informații despre trecutul ei.

— Dar asta înseamnă mai mult timp.

— Vrem să facem o treabă cât se poate de minuțioasă.

N-am mai avut vești de la ea până la sfârșitul săptămânii.

— Bine, a spus ea. Femeia cu pricina se numește Diane Dexter. Domiciliu: Albert Bridge Road 42, Londra SW11. Are și o casă în Litlington, East Sussex, și un apartament la Paris, pe Rue du Bac... care este o parte foarte frumoasă a Parisului, nu că Litlington ar fi un loc urât. Foarte la înde mână pentru Glyndebourne... în al cărui consiliu de administrație este.

— Așadar, e bogată.

— Foarte. Fondatoare și președintă a Dexter Communications – o companie de marketing, de mărime medie, dar de mare succes. Proprietate particulară. Foarte respectată. Are cincizeci de ani, e divorțată, fără copii...

Până acum adică.

— Ai vreo idee cum sau când l-a cunoscut pe soțul meu?

— Pentru asta ar trebui să angajezi un detectiv particular. Tot ce am putut să aflăm noi despre ea sunt detaliile de bază.

— Așadar, nu știți unde sunt ei acum?

— Nici asta nu face parte din sarcina mea. Însă am obținut o declarație de martor de la medicul tău de familie, și de la doctorița Rodale, care te-a tratat la St. Martin.

— Ce a spus?

— Că sufereai de „depresie postnatală pronunțată”, dar ai răspuns bine la antidepresive. De fapt, cam asta a fost tot. Oh, am aflat ce s-a întâmplat la audierea *ex parte*. Se pare că, într-o seară, ai amenințat viața fiului tău...

— Dar am făcut-o într-un moment de supărare provocată de epuizare...

— Problema e că i-ai spus asta secretarei soțului tău. Ceea ce înseamnă că a auzit și o a treia parte. Ceea ce, la rândul său, înseamnă că există o mărturie a celei de-a treia părți. Cealaltă problemă e că, în esență, au cerut într-o sâmbătă seară, prin telefon, o audiere în fața unui judecător pe nume Thompson, renumit pentru faptul că ține cu tații în cazurile care implică sănătatea mintală a mamei și căruia i s-a prezentat această dovadă în legătură cu șederea ta prelungită în aripa rezervată secției de psihiatrie de la St. Martin. Și la vremea respectivă mai erai și plecată din țară, lucru de care, fără îndoială, s-au folosit ca să te facă să pari frivolă...

— Dar am fost la înmormântarea...

— Judecătorul nu știa asta. El nu știa decât că ești o femeie cu antecedente de depresie, care a amenințat că își omoară copilul, și pe urmă, cu prima ocazie, a plecat din țară. Și cum hotărârea era numai pentru două săptămâni, a semnat-o fără nicio problemă. Îmi pare rău... Și-acum, să ne întoarcem la declarațiile de martor. În ceea ce privește asistenta socială... se pare că domnișoara Sanjay tocmai a părăsit casa din Vancouver, în care stătea, și a pornit în călătorie prin Canada, urmând să se întoarcă în Anglia abia peste vreo patru luni.

— Poate are o adresă de internet?

— O ai, cumva, tu?

M-am abținut să scot un oftat de exasperare.

— Nu – dar dacă ai suna la autoritatea sanitară din zonă...

— Bine, bine, am să mă ocup de asta, a spus, părând plictisită.

— Și, te rog, ai putea să o rogi pe Ginny Ricks să mă sune? Audierea este marțea viitoare, nu-i așa?

— Așa e. Toate declarațiile noastre de martor trebuie să fie la tribunal luni, la încheierea afacerii.

Ceea ce însemna că avea la dispoziție numai weekendul pentru a-i da de urmă lui Jane Sanjay prin e-mail... dacă, adică, Jane se oprește în vreun internet café să-și verifice e-mail-ul în weekendul ăsta, și dacă prea puțin interesata domnișoară Pepinster se deranja măcar să-i găsească adresa.

Am așteptat lângă telefon toată ziua de vineri să mă sune Ginny Ricks. Nu m-a sunat – cu toate că i-am lăsat două mesaje la Trudy.

— Îmi pare rău, e plecată în weekend, mi-a spus Trudy când am sunat a doua oară. Dar sunt sigură că o să te sune luni, când se întoarce de la țară.

Ah, da, alt weekend la țară – fără îndoială cu „flăcăul” ei, pe care cu siguranță îl chema Simon și era probabil un fost elev la Harrow, care acum făcea ceva în City^[3] și vorbea la fel de găgâit ca iubita lui, și prefera croiala de Jermyn Street și ținuta de weekend de la Hackett's, și avea, fără îndoială, o casuță fermecătoare pe Sussex Downs, foarte la îndemână pentru acele seri de vară la opera din Glyndebourne, în al cărei consiliu de administrație era Diane Dexter, și avea să-și etaleze noua (noile) achiziție (achiziții) când sezonul din acest an...

M-am ridicat și am intrat în bucătărie – ducându-mă la un dulap în care, pe un raft mic, țineam diverse cărți de bucate și o carte de telefon pentru Londra și un atlas rutier britanic. Litlington din East Sussex era la vreo șaptezeci de mile de Londra – și avea o distanță ușor de parcurs din Putney. Fără să stau pe

gânduri, am telefonat la Informații și am întrebat dacă există un număr de telefon pe numele Dexter D. Din Litlington. Desigur, exista un astfel de număr de telefon. L-am notat. Timp de vreo jumătate de oră am rezistat tentației de a ridica receptorul. Pe urmă m-am întors la dulap și am luat de pe raft un ghid telefonic britanic cu serviciile de telefonie digitală, descoperind că, dacă vrei să dai un telefon fără să îți se detecteze numărul (sau să apară pe afișajul celeilalte persoane), tot ce trebuie să faci e să formezi 141.

Dar mi-a mai trebuit o oră – și doza de antidepressive din acea seară – să-mi iau inima în dinți să dau telefon, în cele din urmă, am pus mâna pe telefon, am format 141, apoi numărul, acoperind microfonul cu mâna, și simțindu-mi inima bătând ca o tobă când a început să sune. La al cincilea țârâit – tocmai eram gata să închid – cineva a răspuns.

— Alo?

Tony.

Am închis, apoi m-am așezat pe un scaun, dorindu-mi să fi avut voie să amestec antidepressivele cu alcool. O dușcă de votcă ar fi fost extrem de bine venită acum.

Faptul că i-am auzit glasul a fost...

Nu, nu sfâșietor. Cătuși de puțin sfâșietor. În săptămâna și ceva de când a început acest coșmar, singurul lucru pe care îl simțeam față de soțul meu era furie... mai ales că devenea tot mai limpede că pusese la cale acest complot de multă vreme. Revedeam într-una în minte ultimele luni, întrebându-mă când a început legătura lui cu această femeie Dexter, încercând să-mi dau seama unde a cunoscut-o, dacă, a fost un *coup de foudre* sau ea era genul prădător care s-a năpustit asupra unui bărbat care (cum bine știam) era fantastic de slab și ușor de măgulit. M-am gândit la toate serile în care Tony stătuse până târziu la ziar, la ocazionalele lui călătorii cu ședere peste noapte la Paris și Haga și la acel prilej favorabil minunat de lung când eram închisă în secția de psihiatrie: toate acele săptămâni în care, în mod convenabil, altcineva avea grijă de soția și copilul lui, iar el putea să facă orice voia, când voia.

Secătura. Asta era singurul cuvânt pentru el. Și în toiul amărăciunii mele nebune că fusesem despărțită de Jack, furia mea clară, feroce, față de soțul meu s-a dovedit un fel ciudat de echilibru, o contrabalansare la vinovăția și suferința care altfel mă rodeau la fel ca și cea mai virulentă formă de cancer.

Dar faptul că i-am auzit glasul la telefon a fost și ca una dintre acele palme din senin peste față, care te scot din apatie și te silesc să te confrunți cu sumbra realitate a situației tale. Înainte de acest telefon, o parte din creierul meu încă mai încerca să meargă înainte ca și cum asta nu s-ar fi întâmplat cu adevărat. Nu era chiar negare (ca să folosesc acel termen nesuferit); era mai mult ceva ca o neîncredere extremă, accentuată de o nevoie acută de a te convinge că toată această farsă macabră, grețoasă se va sfârși și te vei întoarce la viața de dinainte.

Acum, însă, nu aveam cum să evit realitatea rece și dură a situației: el locuia în casa ei, cu copilul nostru. Și pusese în mișcare mașinăria juridică pentru a mă despărți de Jack.

Am avut încă o noapte proastă, de insomnie. A doua zi, la șapte dimineața, am sunat la Budget-Rent-a-Car și am descoperit că avea o filială în șirul de magazine din apropiere de stația de metrou East Putney. Când au deschis, la opt, am fost prima clientă, închiriind pentru o zi un Nissan mic – 32 de lire cu totul, respectând condiția să-l aduc înapoi până a doua zi la opt dimineață.

— E vreo problemă dacă plătesc în numerar? am întrebat.

Funcționarul a părut circumspect, dar după ce a vorbit cu superiorul său, a spus că se accepta plata în numerar, dacă accept condiția să se facă o copie după cardul meu de credit, doar în caz că aveau să fie costuri suplimentare. Am dat cardul VISA eliberat de Bank of America, acum lichidat, și am sperat că am să fiu departe, pe drum, când și dacă vor face o verificare a creditului.

Norocul a fost de partea mea. Funcționarul doar a trecut cardul prin vechiul lui aparat manual, apoi m-

a pus să semnez mai multe formulare de închiriere și mi-a înmănat cheile.

Tot drumul spre sud, traficul a fost lejer. Am făcut drumul până în Lewes, orașul în care se țin iarmaroacele, în aproximativ nouăzeci de minute, și m-am oprit să întreb încotro să o iau pentru Litlington. Am mai făcut cincisprezece minute mergând spre sud-est – trecând pe lângă câmpii blânde văluri te și, din când în când, pe lângă o fermă. Pe urmă am cotit la dreapta, la un indicator pe care scria Alfriston/Litlington, și m-am pomenit intrând într-un peisaj de ilustrată a Angliei paradiziace. Ajunsesem într-o fantezie bine căptușită cu bani, de genul pe care numai cei foarte avuți puteau să o cumpere. Știam că sunt în căutarea unei case numite Forest Cottage. Am avut noroc – mergând pe un drum deosebit de șerpuit, uitându-mă în treacăt la toate indicatoarele mici cu numele caselor, am observat indicatorul vopsit simplu, pe jumătate îngropat în niște tufe înalte. Am frânat și am început să Urc aleea îngustă și abruptă.

La jumătatea aleii, m-a străfulgerat gândul: ce am să fac când am să ajung la casa ei? Ce am să spun? Nu îmi pregătisem niciun discurs, nicio strategie sau plan de atac. Voiam doar să îl văd pe Jack.

Când am ajuns în vârful aleii, am dat de o poartă. Am parcat mașina. Am coborât. M-am dus până la poartă și m-am uitat la frumoasa casă de țară, cu două niveluri, aflată la vreo sută de metri depărtare. Părea la fel de bine întreținută ca și terenul îngrijit din jurul ei. Lângă ușa din față era parcat un Land Rover destul de nou. M-am hotărât să deschid pur și simplu poarta, să străbat aleea, să bat la ușă și să văd ce se întâmplă. O parte din mine, care se amăgea singură, gândea: nu trebuie decât să îmi arăt fața, și lui Tony și acestei femei le va fi atât de rușine de ce au făcut, încât mi-l dau pe loc pe Jack...

Pe neașteptate, ușa din față s-a deschis și a apărut ea. O femeie înaltă. Foarte elegantă. Pomeți înalți. Păr negru, scurt, ușor înspicat cu argintiu. Îmbrăcată în ținută sport, scumpă: jeansi negri, jachetă de piele neagră, cizme sport, de firmă, pulover gri, cu guler colant... care toate, chiar și de la distanță, radiau bani. Iar după gât avea prins cu curele unul dintre acele dispozitive de transportat bebelușii, în care ședeau...

A fost cât pe ce să-l strig pe nume. M-am abținut. Poate pentru că eram pur și simplu uluită la vederea acestei femei – a acestei *străine* – cu fiul meu atârând pe pieptul ei, purtându-se ca și cum era copilul ei.

S-a îndreptat spre Land Rover. Apoi m-a văzut. Nu știam dacă i se arătase vreodată o fotografie a mea – însă de îndată ce m-a zărit la poartă a știut cine sunt. S-a oprit. Părea sincer surprinsă. A urmat un moment lung, nesfârșit, în care ne-am uitat pur și simplu una la cealaltă, neștiind ce să spunem. Instinctiv, și-a petrecut brațele pe după Jack, apoi, dintr-odată, și le-a retras, dându-și seama...

Ce? Că săvârșise furtul suprem, cea mai condamabilă formă de hoție?

M-am agățat strâns de poartă. Îmi venea să fug până la ea, să-mi iau fiul și să țâșnesc înapoi la mașină și...

Dar pur și simplu nu puteam să mă mișc. Poate din cauza șocului a ceea ce vedeam, a groazei absolute de a o vedea pe acea femeie legănându-mi fiul. Sau poate din cauza unui soi de frică paralizantă, cuplată cu neliniștitoarea înțelegere a faptului că, dacă pășeam peste granițele de aici – și făceam o scenă –, le-aș fi dat și mai multă muniție împotriva mea. Chiar și numai faptul de a mă afla aici, știam, era o tactică nesăbuită... și una care putea să se întoarcă foarte eficient împotriva mea. Dar... *dar*... trebuia să știu. Trebuia să văd cu ochii mei. Și trebuia să-l văd pe Jack. Iar acum...

Ea s-a îndepărtat brusc de mine, îndreptându-se înapoi spre casă, cu pas neliniștit, cu brațele iar în jurul lui Jack.

— Tony... am auzit-o strigând. Și dusă am fost. M-am întors în grabă la mașină, am băgat în marșarier, am făcut o întoarcere rapidă în U și am pornit în viteză pe alee. Când m-am uitat în oglinda retrovizoare, l-am văzut pe Tony alături de ea, uitându-se în urma mașinii mele.

Am condus non-stop până am ieșit din Litlington și am ajuns iar în drumul principal, am tras pe stânga

într-un refugiu și am oprit motorul, mi-am rezemat capul de volan și am stat așa mult timp, incapabilă să mă mișc.

După vreo zece minute, am făcut un efort și m-am îndreptat în scaun, am pornit motorul, am băgat mașina în viteză și am pornit spre Londra. Nu mai țin minte precis cum am ajuns acolo. Probabil că un pilot instinctual automat a pre luat comanda. Am ajuns în Putney. Am lăsat mașina la Budget, înregistrând o privire ironică din partea funcționarului de la birou când am predat cheile atât de devreme. O oră mai târziu, zăceam în pat acasă, după ce luasem de două ori mai multe antidepresive decât doza recomandată, simțind că îmi amortise toată durerea, lăsându-mă inertă, inactivă pentru restul zilei. În noaptea aceea, și somniferele le-am luat în doză dublă. A dat rezultate – un somn comatos de opt ore, în ceață, până în zori. În care moment am luat-o de la capăt cu dublarea dozei de antidepresive.

Și pe urmă s-a făcut luni, și telefonul suna.

— La telefon Ginny Ricks, a spus avocata mea, vorbind lapidar, ca pe un ton preocupat. Scuze că n-am putut să stăm de vorbă vineri – încă o zi cumplită la tribunal. Dar să te pun în viteză la curent cu toate – Deirdre a terminat toate declarațiile de martor, pe care le depunem la tribunal în după-amiaza asta. Azi am să-l pregătesc pe avocatul pledant, iar audierea se ține la Curtea de Justiție mâine dimineață la zece și jumătate. Știi unde e, nu-i așa?

— Păi... ăă... nu...

— Pe Strand. N-ai cum să o ratezi. Întrebă pe oricine. Și am s-o pun pe Deirdre să stea în fața intrării principale să te vadă când vii. Noi vom fi în fața sălii de ședințe undeva în clădire. Și presupun că ai ceva de îmbrăcat elegant, dar simplu. Un costum ar fi cel mai bine. Negru și mai bine.

— Am să văd ce... scuze, eu...

Am pierdut firul vorbelor.

— Te simți bine, Sally? a întrebat ea, părând cam iritată de bolboroseala mea.

— Am avut o noapte rea... am reușit să spun.

— S-ar părea că a fost o noapte îngrozitor de rea. Și sper să ai grijă ca la noapte să ai una mult mai bună – pentru că, deși mâine nu vei fi citată să depui mărturie, judecătorul te va studia, și dacă se va vedea că nu prea ești în formă,

asta în mod sigur va stârni îngrijorare. Iar îngrijorările suplimentare sunt cam ultimul lucru de care avem nevoie acum.

— Promit să fiu... acolo, am spus.

— Păi, sper să fie sigur așa, a zis ea.

Sandy fusese plecată tot weekendul cu copiii la o prietenă în Cape, așa că nu vorbiserăm. A auzit imediat ceața din glasul meu. A bănuțit numaidecât că am luat tranchilizante în exces. Am încercat să o liniștesc. A stăruit să știe dacă se mai întâmplase ceva care să mă arunce în această stare de *Vale a păpușilor*^[4]. Nu am putut să-i spun de vizita pe care o făcusem în weekend în East Sussex – și de faptul că l-am văzut pe Jack în brațele acelei femei. În parte fiindcă, sub ceața indusă de narcotice, îmi era foarte rușine și mă simțeam umilită chiar și numai că mă dusesem acolo. Dar știam și că Sandy era încă într-o stare îngrozitor de fragilă. Tristețea și durerea ei – sentimentul de pierdere a unui bărbat pe care în mod clar îl adorase, chiar și după ce el o lepădase ca pe-un fotoliu stricat – erau și vii, și epuizante. Și știam că și-ar fi făcut griji în mod obsedant în următoarele douăzeci și patru de ore dacă i-aș fi dezvăluit adevărul despre starea mea mentală actuală. Nu că n-ar fi fost îngrozită în privința rezultatului audierii de mâine.

— Să mă suni neapărat în clipa în care ai auzit decizia judecătorului. Ce ți-a spus azi avocata ta?

— Nu mare lucru. Doar că... vom vedea, cred.

— Sally, câte antidepresive iei acum?

— Doza recomandată.

— Nu te cred.

— De ce aş...

Am închis ochii deoarece încă o propoziție s-a pierdut pe drum, undeva între creier și gură.

— Acum chiar mă sperii, a spus ea.

— Cred, nu știu, poate cu una mai mult mai devreme.

— Ei bine, să nu mai iei în noaptea asta.

— Bine.

— Îmi promiți?

— Ai cuvântul meu.

Bineînțeles că la scurt timp după aceea am înghițit una. În noaptea aceea n-am avut nevoie de somnifere, pentru că doza suplimentară de antidepresive a realizat un atac prin surprindere. Însă pe urmă, la cinci dimineața, am revenit brusc la starea de conștientă, simțindu-mă intoxicată, febrilă, bolnavă. Ca cineva care tocmai se prăbușise dintr-un zbor prelungit în stratosfera consumatorilor de droguri... ceea ce, de fapt, făcusem.

Am stat o oră într-o baie fierbinte, majoritatea timpului cu o cârpă aburindă pe față. Mi-am uscat părul, am ignorat fața descompusă din oglindă, m-am dus în bucătărie și mi-am făcut o cană mare de cafea. Am băut-o toată. Apoi mi-am mai făcut o cană și am golit-o și pe asta. Când m-am întors în baie și am încercat să limitez stricăciunile cu ajutorul fondului de ten și al dermatografului aplicat din belșug, mâinile îmi tremurau. Toxicitate, cofeină în exces, groază. Cea mai cruntă groază imaginabilă. Pentru că eram pe cale să fiu judecată, și, deși îmi tot spuneam că Ginny Ricks știe ce face, mă temeam de ce era mai rău.

Mi-am pus cel mai bun costum negru, mi-am mai dat cu puțin fond de ten, ca să-mi maschez cearcănele negre. Pe urmă am plecat pe jos la metrou. În drum spre Temple, m-am armonizat cu îmbulzeala orei de vârf de dimineață – eram doar încă un costum care evita într-un mod autentic londonez contactul vizual cu tovarășii de călătorie, suportam cu stoicism trenul supraaglomerat, umezeala lipicioasă, adâncă tăcere indiferentă a cetățenilor în drum spre muncă. Numai că, spre deosebire de ei, eu eram în drum spre a descoperi dacă izbuteam sau nu să-mi revăd fiul.

La Temple, am coborât din metrou și am mers pe jos până în Strand. Am ajuns cu o oră mai devreme (bineînțeles că nu mi-aș fi permis să întârzii la acest eveniment), așa că am stat într-o cafenea, încercând să-mi potolesc nervii. N-am reușit. Ginny Ricks mă avertizase că era posibil ca soțul meu să nu apară la audiere („legea nu îl obligă să fie prezent – și poate să-și lase echipa de avocați să se ocupe de toate în locul lui”), însă chiar și probabilitatea redusă că ar putea să-și facă apariția mă îngrozea. Pentru că nu știam cum am să reacționez dacă ajung față în față cu el.

La zece și un sfert m-am apropiat de tribunal și am urcat treptele. O tânără – urâtă, ochelaristă, într-un fulgarin negru peste un costum gri, simplu – aștepta lângă ușile de la intrare. S-a uitat întrebător la mine. Am dat din cap.

— Deirdre Pepinster, a spus ea, cu o aplecare scurtă a capului. O luăm pe aici.

Am trecut de pază și am intrat într-un hol mare, boltit, de marmură. Parcă eram într-o biserică – cu tavane înalte, boltite, slab luminat, cu ecou de glasuri și o paradă constantă de trafic uman. N-am vorbit cât am străbătut holul și am luat-o apoi pe diverse coridoare. Lucrul acesta mi-a convenit de minune, deoarece eram din ce în ce mai nervoasă. După mai multe cotituri, am ajuns la o ușă în fața căreia erau mai multe bănci. Ginny Ricks ședea deja pe una dintre ele, purtând o conversație cu un bărbat cu aspect anemic, la patruzeci și ceva de ani, îmbrăcat cu un costum gri adevărat.

— Acesta e Paul Halliwell, avocatul pledant care te reprezintă, a spus Ginny Ricks.

Bărbatul a întins mâna.

— De-abia azi-dimineață am primit declarațiile de martor, dar totul pare să fie în ordine, a spus el.

În capul meu au pornit soneriile de alarmă.

— Cum adică de-abia ați primit declarațiile? am întrebat.

Am vrut să te sun aseară cu privire la întârzierea asta, a spus Ginny Ricks. Avocatul pledant pe care îl pregătisem îmbolnăvit... așa că a trebuit să găsec un înlocuitor. Dar chiar n-ai de ce să-ți faci griji. Paul are multă experiență... însă se uită abia acum la declarații...

Am fost întrerupți de sosirea celeilalte părți. La prima vedere, erau ca o versiune identică a echipei mele: un bărbat slab, cărunt; o blondă cu oase mari, iradiind multă întreținere – era cu câțiva ani mai în vârstă decât Ginny Ricks, dar incontestabil absolventă a aceleiași școli „noblesse oblige”. Toți păreau să se cunoască între ei – deși, cum repede mi-am dat seama, bărbatul cărunt era avocatul lui Tony, în vreme ce blonda „născută la conac” era avocatul pledant care îl reprezenta. Am văzut-o uitându-se la mine în timp ce vorbeam cu ceilalți – ocazională privire detașată, în timpul căreia mă evalua, mă măsura, dând un chip tuturor lucrurilor care i se spusese despre mine.

Paul Halliwell a venit și m-a tras deoparte.

— Știi că asta e doar o audiere intermediară, la care nu ești obligată să stai până la capăt, întrucât poate fi cam stresantă.

— Trebuie să fiu prezentă, am spus, venindu-mi să adaug: *Spre deosebire de soțul meu, care îi trimite pe alții să-i facă treaba murdară.*

— Bine, bine, evident că e mai bine, fiindcă judecătorul să vadă că îți pasă cu adevărat de rezultat. Acum am să citesc repede toate astea, a spus el răsfoind declarațiile de martor, dar pare să fie foarte simplu. Raportul de la doctorița de la spital este cheia aici. Este foarte mulțumită de progresele pe care le-ai făcut și așa mai departe. Cât despre faptul că ți-ai amenințat pruncul... presupun că erai obosită, da?

— Nu dormisem de zile întregi.

— Și nu i-ai făcut niciun rău fizic fiului tău?

— Categorie nu.

— Atunci, e bine. Cheia aici este că nu există nimic deosebit de anormal în comportamentul tău față de bebeluș, care să convingă Curtea că reprezinți un risc pentru copilul tău...

— După cum i-am spus lui Ginny Ricks...

Ca la un semn, ea a întrerupt conversația noastră și a zis:

— Tocmai mi s-a spus că începem în cinci minute.

— Să nu-ți fie frică, a spus Paul Halliwell. Totul va fi bine.

Sala de ședințe era o încăpere în stil victorian, cu lambriuri și ferestre plumbuite. Judecătorul avea un scaun mare, în partea din față a sălii. În fața lui erau șase rânduri de bănci. Echipa lui Tony ședea într-o parte a sălii de ședințe, avocatul pledant în prima bancă, avocatul în spatele lui. Avocatul meu pledant stătea în aceeași bancă cu cel al lui Tony, dar în cealaltă parte a sălii de ședințe. Eu stăteam în rândul al doilea cu Ginny Ricks și Deirdre. Ele m-au informat că, la audierile de genul ăsta, avocații pledanți nu erau obligați să poarte perucă și judecătorul robă.

— Apropo, frumos costum, mi-a șoptit Ginny în timp ce așteptam venirea judecătorului. O să vadă imediat că ești aici, ceea ce spune foarte multe despre faptul că îți vrei tare mult fiul înapoi. Și o să vadă și că nu ești prea prăpădită, ci extrem de respectabilă și...

Aprodul ne-a cerut să ne ridicăm întrucât trebuia să sosească judecătorul. Judecătorul a intrat. Toți stăteam în picioare. Pe judecător îl chema Merton. Și era renumit pentru faptul că își făcea treaba într-o manieră vioaie, eficientă.

— La nivel general, nu este cel mai rău, mi-a spus Ginny Ricks până să intre el. Adică, ținând seama

de numărul misoginilor autentici care ar fi putut să audieze acest caz, suntem foarte norocoase. E de școală veche, dar corect.

Arăta în mod sigur de școală veche. Costum negru, cu croială sobră și ținută de patrician. I-a cerut avocatului pledant al lui Tony să „deschidă” cazul, lucru pe care ea l-a făcut în vreo două minute, spunându-i judecătorului cine sunt părțile și explicând fondul primei audieri *ex parte*. Apoi judecătorul a spus că o să citească declarațiile și că vrea doar să audă expunerile.

Primul s-a ridicat Paul Halliwell, statura lui mărunțică și hainele gri, de gata, făcându-l dintr-odată să arate cam ponosit în fața persoanelor rasate de pe bancă. Dar a vorbit cu glas clar, moderat prevenitor, și din clipa în care și-a început expunerea cu cuvintele „Onorată instanță”, a povestit versiunea mea cu o claritate simplă și fără discontinuități de concentrare. Treaba îngrozitoare era că, în esență, improviza (cum ar fi putut face altfel?) – ca unul dintre acei preoți închiriați care, la crematoriul din zonă, inserează numele decedatului în slujba prestabilită. Măcar aici a reușit să fie rezonabil de convingător, însă argumentele pe care le-a prezentat nu erau de fapt argumente, ci doar o repetare a faptelor.

— Așa cum afirmă în depoziția ei dr. Rodale, psihiatrul curant al domnișoarei Goodchild, aceasta a răspuns bine la tratament și s-a reatașat bine de fiul ei. Cât despre afirmația că i-a spus secretarei soțului ei că o să-l omoare pe fiul ei... ăă...

A trebuit să se uite pe una dintre declarații.

— ... fiul ei Jack... realitatea e că domnișoara Goodchild nu i-a făcut niciodată vreun rău fizic fiului ei. Și cu toate că vorbele ei au fost, poate, oarecum exagerate – și domnișoara Goodchild le-a regretat profund din clipa în care le-a rostit – este important să se țină seama de faptul că, asemeni oricărei proaspete mame, care trebuie să se descurce cu un sugar, suferea de o privare de somn severă care, la rândul ei, poate să facă pe oricine să spună la supărare lucruri exagerate, regretabile... ce nu aveau absolut nicio legătură cu relația iubitoare pe care o are cu fiul ei. Sper, de asemenea, Onorată instanță, că tribunalul va ține seama de faptul că aceste vorbe au fost rostite când clienta mea suferea de depresie postnatală, o afecțiune medicală extrem de răspândită și complicată, care poate determina o persoană să se comporte temporar într-un mod total contrar firii sale. Mă refer din nou la declarația doctorița Rodale...

După câteva alte fraze, a încheiat cu observația că i se pare o pedeapsă crudă și neobișnuită ca fiul meu să fie luat de la o femeie atât de respectabilă ca mine – „o fostă distinsă jurnalistă” – din cauza unor vorbe rostite în timp ce eram „captive în îngrozitorul labirint mental care este depresia”; un labirint din care ieșisem acum înapoi în „normalitatea complet funcțională”. Și, de bună seamă, cum ar putea tribunalul despărți un copil de mama lui, dată fiind lipsa oricărui comportament violent din partea mea?

Am considerat că a fost o interpretare destul de bună, ținând cont de faptul că rolul îi fusese înmănat cu doar câteva minute înainte de ridicarea cortinei. Și eram mulțumită că a subliniat cruzimea extremă a hotărârii emise împotriva mea – de bună seamă, un judecător rațional, practic, precum Merton, nu poate să nu vadă adevărul unei astfel de situații.

Însă, pe urmă, s-a ridicat avocatul pledant al lui Tony. Ginny Ricks îmi spusese că o cheamă Lucinda Fforde și cam atât. Poate pentru că știa ceva ce eu nu știam... dar sigur eram pe cale să aflu. Fforde avea instincte de pradă ale unui pitbull.

Și totuși, glasul ei – ca și purtătoarea sa – era culmea rezonabilității cultivate. Părea foarte calmă, foarte implicată, foarte sigură. Și devastator de precisă când a fost vorba să submineze tot ce mă privea...

— Onorată instanță, clientul meu, domnul Anthony Hobbs, ar fi ultimul care să conteste că soția lui a fost odată o distinsă jurnalistă la ziarul *Boston Post*. Nu ar contesta nici faptul că ea a trecut printr-o boală psihică gravă, pe parcursul căreia a sprijinit-o cu multă compasiune și înțelegere...

Oh, mă lași?

— Dar chestiunea în litigiu aici nu este situația profesională de odinioară a domnișoarei Goodchild sau faptul că – după cum a confirmat în mod clar psihiatrul ei – a răspuns treptat la tratamentul medicamentos pentru depresie postnatală. Nu, aici este vorba despre binele fiului ei, Jack, și despre faptul că, prin actele ei din ultimele luni, domnișoara Goodchild a ridicat serioase semne de întrebare atât cu privire la continua ei stabilitate mentală, cât și legate de capacitatea ei de a se descurca cu un copil mic, fără să-i pună în pericol siguranța.

Apoi a pus în funcțiune artileria grea.

— Și-acum, Onorată instanță, vă rugăm să luați notă din declarația de martor a domnișoarei Judith Crandall – care era secretara domnului Hobbs la *Chronicle* – de faptul că, în urmă cu mai multe săptămâni, domnișoara Goodchild l-a sunat pe soțul ei la ziar și a spus, citez: „Spune-i că, dacă în șaiszeci de minute nu e acasă, am să-l omor pe fiul nostru”. Din fericire, domnișoara Goodchild nu a pus în practică această amenințare, și deși avocatul ei poate argumenta, desigur, că aceste vorbe îngrozitoare au fost rostite sub presiune, realitatea că toate femeile care au copii nou-născuți suferă de privare de somn și oboseala care rezultă din asta, însă marea majoritate a femeilor nu amenință că își omoară copiii, indiferent cât de obosite ar fi. Mai grăitor, deși o astfel de răbufnire survenită la supărarea provocată de epuizare ar putea fi iertată, faptul că domnișoara Goodchild a făcut un asemenea comentariu de două ori...

M-am auzit spunând „Poftim?” Imediat toți ochii din sală au fost ațintiți asupra mea și, mai important, cei ai judecătorului, care s-a uitat cu atenție la mine.

Ginny Ricks a intervenit până să apuce el să spună ceva.

— Vă cerem scuze, Excelență. Nu se va repeta.

— Sper, a spus el. Apoi, întorcându-se din nou spre Lucinda Fforde, a spus: Puteți să continuați.

— Vă mulțumesc, Excelență, a spus ea, calmul personificat, mai ales că acum știa că mă termină. Cum spuneam, amenințarea domnișoarei Goodchild că își omoară copilul nu a fost un eveniment singular. După nașterea fiului său, domnișoara Goodchild a fost spitalizată la Mattingly, timp în care comportamentul ei postnatal a devenit din ce în ce mai straniu, până în punctul în care, când fiul ei se afla la secția de Terapie intensivă a spitalului, a fost auzită de una dintre surori spunându-i soțului ei – și citez din nou dintr-o declarație de martor, ce se află în fața Excelenței voastre – „E pe moarte – iar mie nu-mi pasă. Pricepi asta? *Nu-mi pasă*”.

Ginny Ricks s-a uitat la mine îngrozită. Am lăsat capul în jos.

— Oricum, nu numai că și-a declarat public lipsa de interes față de soarta fiului ei, dacă acesta trăia sau murea, ci și a fost văzută de una dintre surorile din spital smulgându-și pruncul de la piept în timp ce îl alăpta, fapt care a făcut-o pe soră să fie sincer îngrijorată că ar putea să își azvârle copilul pe podea. Și această întâmplare este confirmată în declarațiile de martor de sora în cauză – o anume domnișoară Sheila Meguire, care de cinci ani lucrează la Mattingly. De asemenea, Onorată instanță, vă rugăm să acordați atenție unei declarații de martor luate eminentului specialist obstetrician, domnul Thomas Hughes, care afirmă foarte clar că repetatele izbucniri emoționale ale domnișoarei Goodchild în spital i-au produs o îngrijorare crescândă. După cum notează limpede domnul Hughes în declarația sa de martor: „încă de la început mi-a fost clar că starea mentală a domnișoarei Goodchild se deteriora repede, până în punctul în care eu și colegii mei din spital ne-am exprimat în particular îngrijorarea cu privire la capacitatea ei de a face față fluxului și refluxului interesului postnatal pentru fiul ei”.

Fluxul și refluxul interesului postnatal... Eram eviscerată cu o ușurință letală.

— Din nefericire, îngrijorarea domnului Hughes și a colegilor săi s-a dovedit întemeiată, deoarece la scurt timp după ce s-a externat cu fiul ei, medicul de familie i-a prescris sedative pentru combaterea

insomniei de care suferea în ultima vreme. Medicul a avertizat-o în mod anume să nu își alăpteze copilul în timp ce ia aceste sedative. Totuși, la scurt timp după aceea, fiul ei a fost dus în grabă la spital în stare de inconștiență, ca urmare a ingerării tranchilizantelor din laptele mamei sale. Iar la sosirea la spitalul St. Martin, personalul a fost atât de îngrijorat de starea mentală a domnișoarei Goodchild, încât a internat-o în secția de Psihiatrie, unde a rămas aproape șase săptămâni – deoarece în primele zile nu a scos o vorbă și a refuzat să mănânce.

M-am pomenit punându-mi mâinile pe creștetul capului deja coborât, ca cineva care se apără de o serie de lovituri repetate.

Acum a trecut la lovitura de grație – povestind cum domnul Hobbs, distinsul corespondent extern de la *Chronicle*, tocmai renunțase la funcția sa de redactor-șef pe probleme externe pentru a avea grijă tot timpul de fiul său...

Mi-a venit din nou să țip „Poftim?”, dar m-am stăpânit. Eram destul la ananghie și fără asta.

Apoi a explicat că domnișoara Dexter era fondatoarea și președinta uneia dintre cele mai puternice companii de marketing din Anglia, care, în curând, avea să fie înscrisă la Bursa de Valori din Londra. A înșiruit holdingurile ei imobiliare, diversele companii bine cunoscute a căror președintă era și a precizat faptul că avea de gând să se căsătorească cu domnul Hobbs de îndată ce divorțul lui se finaliza.

— Lucrul cel mai important e că, de la începutul acestei crize familiale, domnișoara Dexter și-a asumat răspunderea asigurării bunăstării și siguranței lui Jack. În acest sens, a angajat o bonă permanentă să aibă grija de el – pe lângă tatăl lui care, cum am spus mai înainte, a demonstrat că și-a luat foarte în serios rolul de părinte renunțând la funcția lui de la *Chronicle* pentru a fi alături de fiul lui la începutul vieții acestuia. Nu încapе îndoială că domnul Hobbs și domnișoara Dexter vor asigura genul de mediu iubitor, sigur, în care Jack va înflori. Nu încapе îndoială nici că, deși o fi răspunzând bine domnișoara Goodchild la tratamentul medicamentos, există încă mari semne de întrebare cu privire la stabilitatea ei neîntreruptă, lucru dovedit de faptul că, doar în urmă cu două zile, a sosit neanunțată și neinvitată la poarta casei de vacanță, din East Sussex, a domnișoarei Dexter – o vizită extrem de deranjantă, care contravenea hotărârii *ex parte* emise împotriva ei acum două săptămâni... în încheiere, dați-mi voie să accentuez că nici domnul Hobbs, nici domnișoara Dexter nu doresc răul domnișoarei Goodchild. Dimpotrivă, soțul ei înstrăinat este foarte afectat de actuala ei stare debilitată. În spatele hotărârii lui de a cere o hotărâre *ex parte* împotriva soției lui nu a existat vreun plan răutăcios sau de răzbunare... ci numai dorința de a-l apăra pe fiul lor de vătămări ulterioare. Relația lui cu domnișoara Dexter era deja bine încheată când a luat această decizie. A considerat pur și simplu că, dacă nu își ferește fiul de contactul fizic direct cu domnișoara Goodchild, acesta ar putea fi supus și la alte pericole. Domnișoara Dexter nu numai că i-a acordat lui Jack adăpost, ci i-a asigurat și îngrijire douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru. Ținând cont de faptul că nu este mama copilului, comportamentul ei în acest moment critic nu poate fi socotit decât ca fiind exemplar.

Și apoi, dintr-odată, totul s-a terminat. Sau, cel puțin, Lucinda Fforde i-a mulțumit Excelenței sale și s-a așezat. Apoi judecătorul a spus că se retrage pentru a se gândi la decizia pe care urma să o ia și ne-a cerut tuturor să ne întoarcem în douăzeci de minute când avea să dea sentința. Deirdre Pepinster m-a înghiontit să mă ridic în picioare când el însuși s-a ridicat și a plecat. Însă abia am reușit să mă ridic.

Lucinda Fforde și avocatul au venit în partea dreaptă a sălii, evitându-mă când au trecut pe lângă mine. După ei a venit Paul Halliwell.

— Îmi pare rău, a spus el. Însă eu nu pot să joc decât cărțile care îmi sunt împărțite.

Apoi a plecat și el.

M-am lăsat iar pe bancă. A fost o pauză foarte lungă. Apoi, Ginny Ricks a întrebat.

— Chiar te-ai dus în weekendul ăsta la casa de la țară a acelei femei?

N-am spus nimic.

— Și de ce nu ne-ai spus de incidentul cu somniferele? Sau de amenințările pe care le-ai făcut la adresa copilului tău? Dacă ai fost sinceră cu noi, am fi putut să...

M-am ridicat.

— Trebuie să mă duc la toaletă.

Am luat-o spre ieșire, dar genunchii au început să mă lase. Deirdre Pepinster m-a prins la timp.

— Copăcel, a spus ea.

— Rămâi cu ea, a spus Ginny Ricks cu un glas atât de disprețuitor, încât era limpede că mă considerau acum o marfă complet stricată, care avea să fie aruncată din viața lor de acum în douăzeci de minute, când tot acest episod jenant rămânea în urma lor.

Mi-a venit să-i spun că e o javră fițoasă și incompetentă. Să-i amintesc că a omis să culeagă de la mine toate datele necesare, că a tratat cazul meu ca pe o addenda la viața ei foarte încărcată, că a neglijat să-l pregătească pe avocatul meu pledant până cu zece minute înainte de audiere (și nu-mi pasă că a fost un expedient de ultim moment – putea să găsească seara trecută un înlocuitor), și că acum încerca să dea vina pe mine de neglijența ei.

Dar n-am spus nimic și i-am permis Deirdrei Pepinster să mă ajute să ajung la toaletă, unde m-am încuiat într-o cabină, am căzut în genunchi și timp de cinci minute lungi mi-am golit stomacul de întregul lui conținut.

Când am ieșit din cabină, Deirdre Pepinster m-a privit iritată, cu dezgust, s-a uitat la ceas și a spus:

— Ar fi bine să ne întoarcem.

Înainte de a pleca, am reușit să mă spăl la gură cu niște apă de la robinet. Când am ajuns în sala de ședințe, le-am văzut pe Deirdre și pe Ginny Ricks schimbând o privire.

Pe urmă aprodul a anunțat intrarea judecătorului. Ne-am ridicat toți în picioare. Ușa laterală s-a deschis și a intrat judecătorul. S-a așezat. La fel și noi. După ce și-a dres glasul, a început să vorbească. A vorbit non-stop cinci minute. Când era pe terminate, sala de ședințe era goală. Ginny Ricks s-a aplecat spre mine și a spus:

— Mai rău de atât nici că se poate.

Zece

Judecătorul nu se uita la mine în timp ce vorbea. Părea să se adreseze unui loc aflat jos, pe podea, chiar în fața mesei la care stătea. Însă glasul lui tăios mă țintea direct.

„Sentința” lui a fost concisă și la obiect. După cumpănirea convenită, judecătorul nu a văzut niciun motiv pentru a schimba hotărârea *ex parte* inițială și, drept urmare, această Hotărâre de rezidență rămânea valabilă încă șase luni, până avea loc „Audierea finală” cu privire la custodie. Totuși, adăuga câteva clauze la hotărârea inițială. Deși era de părere că siguranța copilului e primordială, a ordonat ca „mamei să i se permită contact săptămânal supravegheat la un centru de contact din zona ei de reședință”. De asemenea, a comandat întocmirea unui raport STCSFC cu cinci săptămâni înainte de Audierea finală pe care a fixat-o în „termen” de șase luni, moment în care problema avea să fie rezolvată o dată pentru totdeauna.

Apoi s-a ridicat și a plecat.

Lucinda Fforde s-a aplecat și i-a întins mâna lui Paul Halliwell. După scurttimea străngerii de mână și lipsa de conversație dintre ei, mi-am dat seama că era o simplă formalitate de sfârșit de audiere. Pe urmă, ea și avocatul ei au plecat în grabă, cu un salut rapid, din cap, spre Ginny Ricks, cu audierea terminată, cu treaba făcută, spre următoarea mizerie umană. Avocatul meu pledant a avut o abordare similară. Și-a făcut servieta, și-a luat fulgarinul și a plecat în grabă, mormăindu-i avocatei mele: „Vom ține legătura”. Cu toate că fusese parașutat în caz astăzi, și el arăta stânjenit de rezultat. Nimănui nu îi place să piardă.

S-a ridicat și Deirdre Pepinster și s-a scuzat, lăsându-mă singură cu avocata în sală. Acela a fost momentul în care ea a scos un oftat greu, teatral și a spus:

— Mai rău de atât nici că se poate.

Apoi a adăugat:

— La fel ca Paul Halliwell, întotdeauna am spus despre astfel de cazuri: pot să joc numai cărțile care mi-au fost împărțite. Și mă tem că tu mi-ai împărțit cărți de o singură culoare, fără niciun atu. Dacă aș fi știut...

Mi-a venit să-i răspund – să-i spun exact ce cred despre ea. Dar m-am stăpânit.

Cu glas tremurând, am spus:

— Am nevoie de o traducere a ceea ce tocmai a spus judecătorul.

Alt oftat obosit.

— O hotărâre de rezidență este exact ce se aude. Tribunalul decide la cine trebuie să stea copilul și, în cazul de față, judecătorul a hotărât să mențină valabilitatea ultimei hotărâri. Ceea ce înseamnă că fiul tău va locui cu soțul tău și cu noua lui parteneră timp de șase luni, când va avea loc ceea ce judecătorul a numit o „Audiere finală”, termen la care vei putea să-ți susții din nou cazul și, să sperăm, să obții un aranjament de custodie mai favorabil. Deocamdată însă, cum a spus el, ți se va îngădui contactul supravegheat la un centru de contact – care, în esență, înseamnă o încăpere într-un centru de asistență socială... unde, o dată pe săptămână, vei avea la dispoziție o oră să stai cu copilul tău, sub supravegherea unui asistent social, al cărui rost este să se asigure că băiatul nu pățește nimic. STCSFC înseamnă „Serviciul Tribunalului de Consultații și Sprijin pentru Familie și Copil”. Iar raportul STCSFC pe care l-a comandat înseamnă că, în următoarele șase luni, raportorul tribunalului va investiga condițiile tale de trai, precum și pe cele ale soțului tău și ale noii sale parteneră. Și, ca să vorbesc fără ocolișuri, dat fiind cazul pe care l-au instrumentat împotriva ta, sincer nu văd cum vei putea să schimbi părerea tribunalului. Mai ales că, la acea vreme, copilul va fi foarte obișnuit cu tatăl lui și cu noua sa parteneră.

Sigur, dacă dorești să ne însărcinezi să preluăm cazul...

Am ridicat capul și am privit-o în ochi.

— Nici vorbă de așa ceva, am spus.

S-a ridicat în picioare, a ridicat din umeri în felul ei disprețuitor și a spus:

— E dreptul dumitale exclusiv, domnișoară Goodchild. Bună ziua.

Acum eram singură în sala de ședințe. Nu-mi venea să mă mișc din acel loc. O instanță judecătorească mă declarase necorespunzătoare ca mamă. În următoarele șase luni, singurul meu contact cu fiul meu avea să fie de numai o oră pe săptămână, cu un asistent social stând prin preajmă, în caz că o luam razna. Și Ginny Ricks avea dreptate: date fiind dovezile adunate împotriva mea – și date fiind bogăția și înalta poziție socială ale domnișoarei Dexter –, șansele de a mi se acorda custodia lui Jack sau de a mi se permite, măcar, să-l văd în mod regulat, fără supraveghere, erau ca și nule.

Tocmai îmi pierdusem fiul.

Am încercat să înțeleg acest lucru – să mă conving în mintea mea de el.

Tocmai îmi pierdusem fiul.

Repetam întruna în gând această frază. Îmi era cu neputință să pricep enormitatea înțelesului ei.

După zece minute, a intrat aprodul și mi-a spus că trebuie să plec. M-am ridicat și am ieșit în stradă.

M-am dus în stația de metrou Temple. Când trenul a venit în viteză, în lungul peronului, m-am lipit de un perete și m-am agățat de un coș de gunoi, ca să fiu sigură că nu mă arunc sub el. Nu mai țin minte drumul spre sud sau cum am ajuns acasă. Îmi amintesc însă că m-am dus în dormitor, am închis toate obloanele, am scos telefonul din priză, m-am dezbrăcat, m-am băgat sub cuverturi, iar apoi mi-am dat seama că, deși mă puteam izola de lume, lumea continua să existe dincolo de ferestrele dormitorului, indiferentă la nenorocirea mea.

Neștiind ce să fac mai departe, am rămas în pat ore întregi, cu învelitoarea trasă peste cap, dorindu-mi să evadez în uitare, însă nereușind. De data asta totuși nu m-am pomenit ținându-mă de saltea ca de singurul lucru stabil care mă oprea să cad în prăpastie. De data asta, deși simțeam o durere intensă, disperată, ea nu era eclipsată de senzația colapsului iminent sau a unui plonjeu în gol. Nu știam dacă asta era ca urmare a efectului cumulativ al antidepresivelor sau al vreunei crăpături în vâlul, ca o armură, al depresiei. Nu-mi dădeam seama decât de faptul că nu mă mai duc la fund. Picioarele mele erau pe teren stabil. Capul nu-mi mai era încețoșat. Priveliștea din față era limpede – și absolut deprimantă.

Așa că m-am forțat să cobor din pat, să fac un duș scoțian și să fac ordine în dormitor, care în ultimele zile devenise un fel de groapă de gunoi, aparte. Când m-am prăbușit – un val de hohote care m-a lovit la scurt timp după ce am terminat de pus pe umeraș ultima pereche de blugi, aruncată –, nu m-am pomenit căzând în uitare. Eram numai chinuită de tristețe.

După vreo oră am băgat iar telefonul în priză. A sunat imediat. Era Sandy. A știut rezultatul după glasul meu. Dar când i-am detaliat concluzia judecătorului – și accesul supravegheat pe care urma să îl am la Jack – a fost îngrozită.

— Doamne, sfînte, doar nu ești o criminală sadică!

— Adevărat – dar cu siguranță i-au dat avocatului lor pledant suficientă muniție pentru a mă descrie ca pe o persoană care a fost în pragul catastrofei. Și în mod sigur nu mi-am ușurat situația...

— Spune.

Și atunci i-am povestit de călătoria pe care am făcut-o în weekend la țară, cerându-mi scuze că nu i-am spus mai înainte.

— Fii fără grijă, a spus ea, deși ar trebui să știi că mie poți să-mi zici orice... chiar *orice*, fără să mă apuce isteria. Treaba e că normal ar fi fost ca tribunalul să manifeste înțelegere față de ideea că trebuie să-ți vezi fiul – ceea ce nu e chiar un instinct anormal, nu? Și, de asemenea, nu ai bătut cu putere în ușa

lor la trei dimineța, mânuind o pușcă de vânătoare de calibru doisprezece. Doar ai stat la poartă și te-ai uitat, corect?

— Da – dar nici avocatul pledant care m-a reprezentat nu a fost instruit așa cum trebuie...

— Ce naiba vrei să spui?

I-am povestit de modul improvizat în care abordase cazul avocata mea. Pe Sandy au apucat-o pandaliile.

— Cine ți-a recomandat-o pe jigodia asta?

— Soțul prietenei mele Margaret Campbell...

— Ea era prietena aia din Statele Unite ce trăia la Londra, iar acum s-a întors în State, așa-i?

Sandy avea cu siguranță o memorie de speriat.

— Da, ea e.

— Ce mai prietenă!

— Nu e vina ei, nici a soțului ei. Eu ar fi trebuit să cercetez un pic lucrurile...

— Termină cu asta, a spus ea. De unde naiba era să știi tu despre avocații de divorțuri din Londra?

— Acum sigur știu câte ceva despre ei.

În seara aceea, mai târziu, a sunat telefonul și m-am pomenit vorbind cu Alexander Campbell.

— Sper că nu e un moment nepotrivit, a spus el. Însă sora ta a sunat-o azi pe Margaret și i-a povestit ce s-a întâmplat și cum s-a purtat această femeie – Virginia Ricks, așa-i? Și vreau să-ți spun că sunt îngrozit. Cu adevărat îngrozit. Și am de gând, ca mâine, să sun personal la Lawrence și Lambert...

— Cred că răul a fost în mare parte făcut, Alexander.

— Rău de care mă simt răspunzător.

— De unde era să știi?

— Ar fi trebuit să mă consult cu alți colegi de la Londra despre cele mai bune firme care se ocupă de divorțuri.

— Iar eu nu ar fi trebuit să accept primul avocat cu care am stat de vorbă. Dar... asta e.

— Și acum?

— Acum... cred că mi-am pierdut fiul.

În acea seară m-a sunat și Margaret, ca să-mi spună că e alături de mine și că se simte tare prost.

— Te-au stors de bani avocații ăia?

— Hei, ești măritată cu un avocat – știi că întotdeauna te storc de bani.

— Cât?

— E irelevant acum.

— Cât?

— Un onorariu inițial de două mii cinci sute de lire. Dar sunt sigură că factura finală va ajunge la mai mult.

— Și cum ai s-o acoperi?

Din fondurile mele în veșnică scădere, așa.

De fapt, factura de la Lawrence și Lambert a sosit în dimineța următoare. Am avut dreptate când am spus că o să depășească onorariul inițial – nici mai mult, nici mai puțin decât 1.730 de lire peste cele 2.500 de lire inițiale – fiecare cheltuială și taxă fiind așternute în cel mai mic amănunt. Am primit și un telefon de la Deirdre Pepinster. A fost concisă, ca de obicei.

— Ieri am vrut să discut cu tine o treabă – dar m-am gândit că nu ai nevoie de încă o veste proastă...

Oh, Doamne, ce mai e acum?

— Am verificat la cadastru. Casa e pe numele amândurora...

Ei bine, asta e ceva, cred.

— Dar înainte de audierea de ieri, am primit vești de la avocații soțului tău. Se pare că vrea să o vândă imediat.

— Poate să facă asta?

— Conform legii, fiecare parte care este coproprietară a unei case poate să forțeze vânzarea. Însă asta ia timp, și tribunalele de divorț pot să împiedice vânzarea. Ei bine, dacă ai fi avut custodia copilului tău, ar fi fost o cu totul altă problemă. Niciun tribunal nu ar fi îngăduit ca locuința să fie vândută împotriva voinței tale. Dar, în situația asta...

— Am priceput, am spus.

— Au făcut o ofertă – o ofertă de înțelegere, așa spune.

— Care e?

— Ăă... Ginny Ricks a spus că de acum înainte nu te mai reprezentăm.

— Absolut corect.

— Atunci, ți-o voi trimite prin fax.

A apărut după câteva minute – o scrisoare foarte lungă de la avocații lui Tony, în care mă informau despre clientul lor care dorea să grăbească divorțul și să fie generos atât cât se putea în situația dată. Deoarece clientul lor „avea să păstreze custodia fiului său”, pensia alimentară pentru copil ieșea din discuție. Cum înainte de a mă muta la Londra avusesem o carieră jurnalistică îndelungată, nu se punea nici problema alocației de întreținere pentru mine – întrucât eram perfect capabilă să-mi câștig singură existența. Și cum clientul lor băgase în casă 80% din avans, se aștepta să primească tot 80% din profitul rămas după vânzare (însă, dat fiind faptul că aveam casa doar de șapte luni, acel profit nu avea să fie uriaș). Totuși, dorind să fie generos în acest caz, propunea următorul târg: atât timp cât nu contestam custodia, aveam să primesc, la vânzarea casei, nu doar cele 20.000 de lire pe care le investisem în acionul ei, ci și cele 7.000 de lire pentru transformarea podului (căci eu plătisem pentru asta), plus un bonus de 10.000 de lire, plus 50% din profitul de la vânzare. Dacă totuși nu acceptam această ofertă, nu aveau de ales decât să meargă în tribunal cu această problemă, după care...

Am priceput aluzia. Acceptă repede sau pregătește-te să dai și mai mulți bani pe taxe de judecată. Bani pe care acum pur și simplu nu îi aveam.

În această scrisoare, de altfel politicos concepută, dar total amenințătoare, era dat un mic răgaz: aveam douăzeci și opt de zile pentru ca să răspund acestei oferte înainte de a se intenta acțiunea judecătorească. Ceea ce însemna că puteam să tergiversez un pic să mă ocup de ea. Mai ales că acum aveam griji mai urgente. Ca de pildă, lipsa severă de bani. Cu toate că mă așteptam la o notă de plată crescută, o parte din mine spera că, dat fiind rezultatul negativ al procesului, poate Lawrence și Lambert își redusese costurile. Ce idee absurdă – și, doar ca să toarne pe rană acid sulfuric, factura lor pentru cele 1.730 de lire în plus era marcată cu: *A se achita în paisprezece zile.*

Bineînțeles că mi-a venit să mototolesc această factură și să o expediez la cel mai apropiat coș de hârtii. Sau să găsesc alt avocat și să o dau în judecată pe Ginny Ricks pentru incompetență profesională totală. Dar știam și că, dacă mă eschivam de la plata acestei facturi, Lawrence și Lambert nu mimai că aveau să vină după mine, ci aveau și să răspândească vorba că, pe lângă faptul că sunt o mamă necorespunzătoare, mai sunt și rău-platnică. Așa că, în acea după amiază, m-am dus la bancă și am cumpărat o poliță de 1.730 de lire, și am trimis-o prin poștă la Lawrence și Lambert, și am stat într-o cafenea de pe Putney High Street, reflectând asupra faptului că activul meu net era acum de 2.500 de lire – destul cât să mă ajute să supraviețuiesc câteva luni, atât timp cât nu angajam alt avocat să lupte în procesul de custodie.

Am fost nevoită să îi admir pe avocații lui Tony: oferta lor era strategică la sânge. Acceptă oferta noastră și ai să te alegi cu ceva bani să-ți iei viața de la capăt. Refuză-ne – și te vom târî într-o bătălie

legală pe care nu ți-o permiți și care se va sfârși cu același rezultat: Jack rămâne la Tony și femeia aia.

Firește că o mare parte din mine voia pur și simplu să le accepte condițiile infecte și să termine cu asta – să ia bani și să încerce să găsească un alt loc de trăit și o slujbă și, în timp, să încerce să negocieze un acord de custodie comună. Dar asta ar fi însemnat ca Jack să crească socotind-o pe femeia aia mama lui – în timp ce eu aș fi fost un fel de anexă părintească păgubită, pe care în cele din urmă avea să ajungă să o considere persoana care l-a părăsit, nefiind în stare să facă față condiției de mamă. Judecând după comportamentul lor de până acum, nu aveam nicio îndoială că Tony și femeia aia și-ar fi dat toată silința să-l otrăvească împotriva mea. Dar chiar și dacă, la timpul convenit, ar fi devenit corecți și cinstiți, legal tot aș fi fost împiedicată de ei să-mi cresc fiul. Iar asta era ceva ce pur și simplu nu puteam să accept.

— Nu pari atât de zguduită cum m-am așteptat, a spus Sandy în acea seară când mi-a dat telefon.

— Oh, ba sunt zguduită, am spus. Și mă pomenesc plângând din senin. Dar de data asta sunt și furioasă.

Sandy a râs.

— Mă bucur să aud asta, a spus ea.

Însă furia mea a fost temperată și de realitatea situației. Legal și financiar, eram în mare încurcătură. Deocamdată, nu puteam face mare lucru în privința asta... decât să încerc să arăt lumii o față exemplară.

Ceea ce însemna ca, de la început, să adopt o anumită stare de spirit când era vorba de lucrătorii sociali de la centrul de contact, care acum aveau de-a face cu mine. Nu puteam să apar ca arogantă sau furioasă sau o persoană care crede că e dreptul ei inalienabil să-și crească fiul. În ochii lor, Hotărârea interimară spunea tot: fusesem declarată periculoasă pentru binele copilului meu. Nu conta că faptele fuseseră manipulate împotriva mea de un avocat pledant foarte deștept sau că suferisem de o boală clinică. Aici nu puteam să dau vina pe nimeni. Îmi plăcea sau nu, trebuia să accept cumva că sunt la mila lor.

Așa că, atunci când de la Serviciile Sociale Wandsworth mi-a telefonat o femeie pe nume Clarice Chambers, ca să-mi propună ca prima vizită supravegheată să aibă loc peste două zile, am fost imediat de acord cu data propusă și m-am prezentat cu cincisprezece minute mai înainte de ora stabilită.

„Centrul de contact” era într-o clădire modernă, sumbră, din Wandsworth, chiar lângă Garrat Lane. Era situat în apropiere de un bloc solid și urât, numit Arndale Centre – care, pe plan local, era cunoscut ca zona în care puteai să faci rost cel mai ușor de o sticlă de cocaină.

Bineînțeles că tovarășele mele, mame necorespunzătoare, de la centrul de contact arătau toate de parcă fuseseră martore la diverse grozăvii conjugale, ca să nu mai vorbesc despre trauma de a fi despărțite legal de copiii lor. Eram patru care așteptam pe o bancă într-un hol cu linoleum tocit și pereți de beton murdari. Cele trei colege de bancă ale mele erau toate tinere. Una dintre ele nu părea să aibă mai mult de cincisprezece ani. Alta avea genul de ochi de zombi și comportament de persoană care suferă de psihoză traumatică și m-a făcut să mă întreb ce substanță de control lua. A treia femeie era extrem de supraponderală și gata în orice clipă să izbucnească în lacrimi. Nu am vorbit cât am așteptat să fim strigate pe nume.

După zece minute, dintr-o zonă de recepție, a apărut o femeie și a spus „Sally Goodchild”, apoi m-a îndrumat spre Camera 4, direct pe coridor, a doua ușă pe dreapta. În drum spre cameră, mi s-a făcut frică. Pentru că nu știam cum am să reacționez la vederea fiului meu.

Însă când am intrat, el nu era acolo. Mai exact, m-am pomenit față în față cu Clarice Chambers – o afro-caraibiană masivă, impunătoare, cu o strângere de mână hotărâtă și un zâmbet ferm. Am observat imediat că această încăpere era aranjată ca o cameră pentru copii – cu jucării moi și un ȧarc de joacă, și tapet cu animale, care arăta dezolant de nepotrivit în lumina aspră, fluorescentă și sub tavanul crăpat.

— Unde e Jack? am întrebat, trădându-mi emoția.

— Va fi cu noi într-un minut, a spus ea, făcându-mi semn să iau loc pe un scaun de plastic, vizavi de al

ei. Vreau doar să stăm de vorbă puțin înainte să-ți vezi fiul și să-ți explic cum funcționează toate astea.

— Bine, bine, am spus căutând să mă calmez.

Clarice Chambers mi-a zâmbit din nou cu înțelegere, apoi mi-a spus că de acum trebuie să consider această zi și această oră – miercuri, unsprezece ziua – ca fiind programul întâlnirii mele cu Jack. Tatăl lui fusese informat de acest lucru, iar bona lui avea să îl aducă aici în fiecare săptămână. În timpul acestor vizite, ea nu avea să fie de față – doar eu și Clarice. Totuși, dacă doream, puteam să desemnez o prietenă sau un membru al familiei ca supraveghetor la aceste vizite – dar, desigur, această persoană trebuia mai întâi să fie verificată de serviciile sociale Wandsworth pentru a se aprecia dacă era potrivită pentru acest rol.

— Nu sunt de multă vreme în Londra, așa că nu cunosc pe nimeni care ar putea...

M-am întrerupt, neputând să continui.

Clarice mi-a atins mâna.

— E în regulă. Am să fiu eu supraveghetorul tău.

A continuat, spunându-mi că puteam să-i aduc lui Jack orice jucării sau haine voiam. Puteam să mă joc cu el. Puteam să-l țin în brațe. Puteam să mă uit pur și simplu cum doarme. De asemenea, puteam să-l hrănesc cu biberonul, iar Clarice avea să acționeze ca element de legătură între bonă și mine, pentru a afla ce fel de lapte praf pentru bebeluși bea el și care e acum programul lui de masă.

— Singurul lucru pe care nu poți să-l faci e să ieși din cameră cu el neînsoțită. Și, mă tem, nici să fii lăsată singură cu el în orice moment. Contactul supravegheat tocmai asta înseamnă.

Încă un zâmbet ferm, „*o să ne înțelegem bine, nu-i așa?*”

— Știu că toate astea sunt pentru tine destul de dificile și artificiale. Dar o să căutăm să profităm la maximum de ele. Bine?

Am dat din cap.

— În regulă, atunci, a spus ea ridicându-se. Mă întorc într-o clipă.

A dispărut într-o cameră alăturată și s-a întors după o clipă ținând în mâini un portbebe cunoscut.

— Iată-l, a spus ea încet, întinzându-mi-l.

M-am uitat la el. Dormea dus. Dar ce m-a izbit imediat a fost cât de mult crescuse în trei luni. Se mai împlinise, fața îi era mai definită, cu mai multă personalitate. Chiar și degetele lui păreau mai lungi.

— Poți să-l iei dacă vrei, a spus ea.

— Nu vreau să-l deranjez, am spus. Așa că am pus portbebeul pe podea, lângă mine, m-am aplecat și, cu arătătorul de la mâna dreaptă, i-am mângâiat pumnul încleștat. Și-a desfăcut mâna, și-a petrecut degetele pe după al meu și s-a ținut de mine, continuând să doarmă profund.

Atunci am pierdut bătaia pe care o purtam chiar de când am ajuns aici. Am început să plâng, punându-mi mâna pe gură ca să înăbuș hohotele și să nu-l trezesc. O dată m-am uitat în treacăt la Clarice Chambers și am văzut-o urmărindu-mă cu ochi detașat, de profesionist.

— Îmi pare rău, am șoptit. Toate astea sunt cam...

— Nu trebuie să te scuzi, a spus ea. Știu că e greu.

— E tare bine că-l văd.

Nu s-a trezit o oră întreagă... deși pumnul i s-a desfăcut după vreo zece minute, așa că am stat pur și simplu lângă el, legănându-l în portbebe, mângâindu-i fața, gândindu-mă ce senin era el și ce disperată eram eu să fiu tot timpul cu el.

Toată ora Clarice nu a spus nimic, deși eram conștientă că mă urmărește – ca să vadă cât de legată sunt de Jack, cum mă descurc în această situație de mare încărcătură emoțională și dacă par o persoană stabilă, echilibrată. Dar n-am încercat să joc pentru galerie sau să fac pe mama perfectă. Am stat pur și simplu lângă el, fericită de contactul temporar.

Apoi, înainte să-mi dau seama de asta, Clarice a spus încet:

— Mă tem că e vremea.

Am înghițit nodul din gât și am simțit lacrimile arzându-mi fața.

— Bine, am spus.

Mi-a mai dat un minut, apoi a venit spre noi. Am atins cu mâna fața lui Jack, apoi m-am aplecat și l-am sărutat pe cap, inspirându-i aroma de pudră de talc. M-am ridicat și m-am dus în alt colț al încăperii, uitându-mă pe o fereastră murdară la o curte cu gunoi împrăștiat, în timp ce ea a luat portbebeul și a ieșit.

Când s-a întors, s-a apropiat de mine și a întrebat:

— Te simți bine?

— Încerc.

— Întotdeauna prima dată e cel mai greu.

Ba nu, m-am gândit. De fiecare dată va fi greu.

— Ține minte – săptămâna viitoare poți să-i aduci îmbrăcăminte și jucării, a spus ea.

Ca și cum ar fi o păpușă pe care pot să o gătesc și să mă joc o oră cu ea.

Am închis ochii. Am dat din cap. Ea mi-a atins brațul cu mâna.

— O să fie mai ușor.

M-am dus acasă. M-am așezat pe pat și am plâns. De data asta, totuși, plânsul nu a mai fost însoțit de acea senzație fizică de prăbușire în gol, pe care o asociaz cu începutul unei crize depresive prelungite. Asta a fost doar încă o exprimare a durerii feroce – și una asupra căreia nu aveam niciun control.

Se spune că nimic nu scoate durerea acumulată, pe care o porți în tine, ca un plâns zdravăn. Dar, când în cele din urmă, am reușit să îmi revin și m-am dus clătinându-mă în baie să-mi dau cu puțină apă pe față, m-am pomenit gândind: *Asta nu mi-a făcut niciun bine.*

M-am gândit: *Dacă sunt permanent împiedicată să fiu cu el, asta se va sfârși vreodată? Mă voi împăca vreodată cu situația?*

Următoarele șase zile au fost deprimante. Dormeam cu intermitențe – în ciuda folosirii neîntrerupte a pilulelor de dormit. Nu aveam poftă de mâncare. Nu am ieșit din casă decât ca să fac o incursiune până la magazinul din colț sau la Marks and Spencer. M-am pomenit lipsită de energie – într-atât, încât atunci când m-am dus la spitalul St. Martin la o consultație la doctorița Rodale, ea a comentat imediat paloarea mea.

— N-au fost niște săptămâni ușoare, am spus.

— Da, a zis ea, am auzit despre hotărârea judecătorească. Îmi pare tare rău.

— Mulțumesc, am spus, deși în sinea mea eram supărată pe ea pentru rezerva ei profesionistă, pentru refuzul ei de a-mi spune că fusesem extrem de nedreptățită, mai ales că știa că sunt incapabilă să-i fac vreun rău fizic copilului meu și că fusesem în ghearele unei boli monstruoase de-a lungul căreia...

Nu, nu! Nu aveam de gând să joc iar *cartea nu mă învinui pe mine*. Aveam să înfrunt pur și simplu realitatea situației și...

...Dar de ce naiba nu putea să-mi spună doctorița Rodale ceea ce probabil știa: că decizia tribunalului era atât de vădit nedreaptă?

— Și cum te simți acum?

Ne mutase rapid înapoi pe tărâmul întrebărilor farmacologice. Bine, atunci: vrei răspunsuri directe, vei primi răspunsuri directe. Așa că i-am susținut privirea și am spus:

— Plâng mult. Mă pomenesc furioasă o mare parte din timp. Cred că mi s-a întâmplat ceva care este total nedrept și aranjat pe ascuns.

— Și acele „spirale descendente” pe care le descriai înainte?

— Nu mai sunt atât de dese. Nu că nu aș fi deprimată – sunt tot timpul –, doar că se pare că sunt

capabilă să evit mlaștina neagră. Dar asta nu înseamnă că sunt chiar fericită...

Buzele doctorița Rodale au schițat un zâmbet rece.

— Cine este? a spus ea încet.

La sfârșitul întrevederii noastre, s-a declarat din nou satisfăcută de progresele mele și a părut și mai mulțumită să constate că antidepresivele se dovediseră atât de eficiente.

— Cum ți-am spus de la început, acestor tipuri de medicamente le trebuie timp să se acumuleze în organism și să-și demonstreze eficacitatea. Însă faptul că pari să eviți „mlaștină neagră” arată că au avut un impact pozitiv considerabil. Nu oi fi tu fericită, dar măcar funcționezi iarăși. Ceea ce este o veste bună. Așa că, deocamdată, nu socotesc necesar să modific doza. Dar pe frontul nefericirii... ai ținut legătura cu Ellen Cartwright?

De fapt, m-a sunat a doua zi după ce am fost la doctorița Rodale, cerându-și mii de scuze că nu se putuse lua legătura cu ea când asistenta avocatei mele o căuta-o pentru o declarație de martor.

— Mesajul de pe robotul meu era cam denaturat, așa că n-am înțeles exact de ce avea nevoie de această declarație de la mine, a spus ea. Ceva despre o procedură judecătorească...

Am informat-o despre acea procedură și rezultatul ei. A părut uluită.

— Dar e scandalos! a spus ea. Mai ales că puteam să le spun... Oh, Doamne, acum mă simt îngrozitor. Dar cum te simți?

— Oribil.

— Ai vrea să reîncepem ședințele noastre?

— Cred că ar fi o idee bună.

— Atunci, e în regulă. E o problemă, totuși – în prezent, la St. Martin, nu pot să mă ocup decât de cei internați în secție. Așa că, dacă vrei să vii la mine, va trebui să fie în particular.

— Și care e onorariul?

— 70 de lire pe oră, mă tem. Dar dacă ai asigurare privată de sănătate...

— Noi eram la BUPA, dar sunt destul de sigură că mi s-a anulat polița.

— Totuși, ar trebui să le dai un telefon, și dacă mai ești încă acoperită, ei îți vor spune câte ședințe săptămânale sunt dispuși să acopere și cât timp. Vei avea nevoie și de o recomandare de la doctorița Rodale, însă asta nu va fi o problemă.

Am sunat la BUPA de îndată ce am terminat de vorbit cu Ellen. Funcționara de la „relațiile cu clienții” de la celălalt capăt al firului mi-a cerut numele, adresa și numărul poliței. Apoi, după o clipă, a confirmat ceea ce deja bănuiam.

— Mă tem că polița dumneavoastră a fost anulată. Erați asigurată pe polița soțului dumneavoastră, care, la rândul ei, făcea parte dintr-o poliță de grup a companiei. Cum el și-a părăsit slujba, polița a fost anulată. Îmi pare rău.

Am făcut niște calcule. Chiar dacă mă limitam la o ședință pe săptămână timp de șase luni, până la audierea finală, tot aș fi ajuns să plătesc 1.680 de lire pentru serviciul terapeutic al lui Ellen – o sumă imposibilă, dat fiind faptul că nu aveam slujbă. Așa că se părea că trebuia să mă mulțumesc cu antidepresivele mele și convorbirile telefonice transatlantice prelungite cu Sandy.

— Trebuie să găsești alt avocat, a spus ea în seara în care am descoperit că fusesem scoasă din schema noastră de sănătate privată. Mai ales că, foarte curând, o să trebuiască să te ocupi de treaba cu casa.

— Poate ar trebui să-i accept oferta și gata.

— Nici vorbă...

— Dar e o situație fără șanse de izbândă, indiferent ce aș face. Și știe și Tony asta. Iar el o are pe femeia aia în spate – cu toți banii de care au nevoie ca să mă zdrobească. Ceea ce sigur încearcă să facă. Oricât mi-ar plăcea să mă îmbărbătez și să spun „Nu mă vor doborî”, realitatea e că pot să o facă și o vor

face.

— Indiferent ce faci, să nu fii de acord cu nimic până îți iei alt avocat.

— În clipa de față nu îmi permit alt avocat.

— O să trebuiască să te întorci la muncă, nu-i așa?

— *Vreau să mă întorc la muncă. Trebuie să mă întorc la muncă. Înainte să îneebunesc de tot.*

Am exprimat același sentiment în fața unei anumite domnișoare Jessica Law, rapotor la STCSFC, care m-a vizitat acasă pentru o întrevedere preliminară, cum a descris-o ea. Era cam de vârsta mea, purta îmbrăcăminte în culori terne, ochelari cu ramă metalică subțire și avea un fel direct de a fi. Din clipa în care am deschis ușa, mi-am dat seama că mă cântărește, căutând să mă descifreze și să vadă dacă toate rapoartele pe care, fără doar și poate, le-a citit despre mine se potrivesc cu felul în care mă percepe ea. Afabilitatea ei forțată de la început – un glas al cărui ton spunea „*Să încercăm să rezolvăm cât mai rezonabil această afacere neplăcută*” – dădea de înțeles că se aștepta la o baborniță aflată încă în pragul unei majore rupturi psihologice. Mi-am dat seama și de faptul că se uita cu luare-aminte la tot ce ținea de ținuta mea, manierele mele, felul de a mă îmbrăca (blugi bine călcați, pulover pe gât, negru, mocasini negri) și situația mea materială. A remarcat colecția mea de cărți și de CD-uri cu muzică adevărată.

Apoi a dat repede de înțeles că venise cu treburi.

— Știi că, pentru tine, nu e cea mai ușoară situație... a spus ea punând zahăr în cafea.

— Nu, nu e, am spus, gândindu-mă că aproape toate persoanele de la serviciile sociale pe care le-am cunoscut au folosit acea expresie – „*situația asta nu poate să fie ușoară pentru tine*”. Era oare o recunoaștere a așa-numitei mele „dureri” sau felul lor de a mă informa că: *or să vină neplăceri și mai mari?*

— Am de gând să ne vedem de două sau trei ori înainte să înaintez raportul. În mod normal, cu prima ocazie m-aș fi întâlnit cu tine și cu soțul tău însă, dat fiind faptul că situația e foarte sensibilă, m-am hotărât ca, în cazul tău, să nu fac asta. Cu el mă voi întâlni separat. Ce aș vrea să subliniez este faptul că discuțiile noastre nu trebuie nicidecum considerate ca fiind interogatorii. Aici nu ești la proces. Scopul meu este doar să-i ofer tribunalului un tablou general al situației tale.

Aici nu ești la proces... e doar o mică șuetă. Ce minunat de englezesc! Aici eram, fără îndoială, la proces – amândouă știam asta.

— Am înțeles, am spus.

— Foarte bine, a zis ea. A mușcat dintr-un biscuit Stem Ginger, l-a contemplat o clipă înainte de a înghiți, apoi a întrebat: Marks and Spencer?

— Corect, am spus.

— Mă gândeam eu. Delicios. Să vedem... am reținut din dosarul tău că te-ai mutat la Londra în urmă cu mai puțin de un an. Astfel, presupun că o primă întrebare rezonabilă ar putea fi: cum îți se pare viața în Anglia?

Când, mai târziu în acea seară, i-am repetat întrebarea lui Sandy, a spus:

— Glumești? Chiar te-a întrebat asta?

— Și se mai spune că americanii stau prost la capitolul ironie!

— Ei bine, i-ai dat răspunsul ironic potrivit?

— Deloc. Am fost foarte politicoasă și moderat de sinceră spunând că nu a fost cea mai ușoară acomodare, dar și că în ultimele luni am fost bolnavă și de aceea n-aș putea cu adevărat să judec orașul din punctul de vedere al unei persoane care nu e încă o parte funcțională a lui. Atunci m-a întrebat dacă intenționez să devin „o parte funcțională a Angliei”, la care am răspuns „Categoric” – amintindu-i că fusesem jurnalistă înainte de a veni în Anglia și fusesem și aici corespondentă până hipertensiunea m-a scos din slujbă.

— Ar trebui să pot să-mi găsesc de lucru aici, am spus. Pentru că e foarte multă muncă de jurnalism în Londra.

— Așadar, dacă ai să recâștigi custodia fiului tău sau dacă tribunalul e de acord cu o custodie comună, ai de gând să îl crești în Anglia? a întrebat ea.

— Da, am spus, acesta ar fi planul – pentru că atunci ar avea acces la ambii părinți.

— Inteligent răspuns, a zis Sandy. Anchetatoarea ta a privit cu ochi buni răspunsul?

— Cred că da. Tot așa cum cred și că nu are o părere nefavorabilă despre mine. Ceea ce e un început grozav. Totuși, problema critică acum e să-mi găsesc de lucru și să arăt că pot să fiu din nou un membru *funcțional* al societății.

— Dar crezi că ești cu adevărat pregătită să muncești? Adică...

— Știu ce vrei să spui. Iar răspunsul este: n-am de ales. Am nevoie de bani, și trebuie și să le dovedesc puternicilor zilei că *pot* să muncesc.

Însă găsirea unei slujbe s-a dovedit o sarcină complicată, în primul rând, relațiile mele profesionale din Londra erau neînsemnate – doi sau trei editori de ziare, pe care îi cunoscusem în timpul scurtei mele șederi aici ca și corespondent, și un producător CNN, pe nume Jason Farrelly, cu care mă împrietenisem oarecum în urmă cu vreo doi ani, când a avut o detașare de patru luni la Cairo. De atunci, fusese retrogradat în ghetoul știrilor de afaceri de la biroul din Londra. Dar era producătorul senior al CNN Business News Europe – ceea ce însemna că nu era ușor să iei legătura prin telefon cu el, deoarece toți producătorii seniori de știri din marile birouri își făceau o regulă din a fi prea ocupați ca să-ți răspundă la telefon. Așa că, după ce am lăsat cinci mesaje, m-am hotărât să-mi încerc norocul la unul dintre editorii de ziare pe care îi cunoscusem cu câteva luni mai înainte. Se numea Isobel Walcott. Era redactor adjunct la *Daily Mail*. O invitasem la masă în oraș când lucram la articolul despre declinul și căderea manierelor londoneze, deoarece scrisese o cărțuție umoristică pe tema asta. Mi-o aminteam ca pe o persoană care combina un accent tăios cu înclinația de a trânti o înjurătură într-o conversație degajată; care bea cam cinci pahare în plus de Sauvignon Blanc, dar și care mi-a spus către sfârșitul mesei „Dacă ai vreodată o idee de articol care ar putea merge la *Mail*, dă-mi un telefon”.

Ceea ce m-am hotărât să fac acum. Am reușit chiar să dau de cartea de vizită pe care mi-o lăsase și i-am găsit numărul direct. Dar când a răspuns și mi-a auzit numele, a întrebat tăios:

— Ne-am cunoscut?

— Sunt corespondenta de la *Boston Post* care te-a invitat la masă acum câteva luni, mai ții minte?

Dintr-odată, tonul ei a trecut de la abrupt la respingător.

— Oh, da așa e. Zău că nu pot vorbi acum...

— Pot să te sun mai târziu? Am câteva idei pentru o rubrică, și cum ai spus că dacă, vreodată, am să vreau să scriu pentru *Mail*...

— Mă tem că în momentul de față suntem supraîncărcați cu rubrici. Dar uite cum facem – trimite-mi ideile prin e-mail și vom vedea. Bine? Acum trebuie s-o întind. Pa.

I-am trimis prin e-mail cele două idei, fără să mă aștept să primesc vești de la ea.

Și am avut dreptate să nu mă aștept.

Am mai încercat să telefonez cuiva care lucra la revista *Sunday Telegraph* – un tip pe nume Edward Jensen, pe care îl țineam minte ca fiind prietenos – și care îl cunoscuse pe Tony la Frankfurt, când erau amândoi corespondenți acolo. Nici de data asta n-am fost primită bine. Numai că, spre deosebire de Walcott, nu a fost tăios – mai degrabă oarecum nervos.

— Mă tem că m-ai prins într-un moment prost, a spus el. Ce face Tony?

— Păi...

— Oh, Doamne, ce prost sunt! Auzisem...

— Ce auziseși?

— Că voi doi... ăă... îmi pare teribil de rău. Și parcă ai fost bolnavă.

— Acum sunt mai bine.

— Bine, bine. Dar, ăă, trebuie să intru în ședință dintr-o clipă în alta. Aș putea să te sun eu mai târziu?

I-am dat numărul, fiind sigură că nu o să mă sune.

Și nu m-a sunat.

Judecând după tonul lui stânjenit, era limpede că în media londoneză se răspândise vestea despărțirii noastre. Cum Tony era omul cu toate relațiile, lumea auzea versiunea lui. Ceea ce însemna că Edward Jensen fusese informat în mod evident de faptul că mă scrântisem și amenințasem viața copilului meu... și, prin urmare, trebuia să fiu evitată cu orice preț.

Măcar Jason Farrelly mi-a răspuns la telefoane, în cele din urmă. Și, măcar, el a fost prietenos pe dinafară... deși mi-a făcut cunoscut al naibii de repede că (a) e superocupat și că (b) în momentul de față nu e nicio speranță de vreo slujbă la Cable News Network.

— Știi ce reduceri de personal am avut de la fuziune. Am noroc că încă mai am slujbă... și, crede-mă, nu mă distrez deloc la *Business News*. Totuși, mă bucur că te aud. Îți place Londra?

Asta era metoda americană de diseminare a veștilor proaste: să fii ultraprietenos, ultraentuziast, ultrapozitiv... chiar dacă tu comunicai de fapt ceva ultranegativ. În timp ce metoda englezească de a da vești nefavorabile era fie umilirea bâzâietoare, fie grosolănia pură. Preferam oarecum metoda din urmă. Măcar știai ce obții – iar așteptările tale nu erau crescute de bonomie falsă... ca aceea pe care o practica Jason Farrelly.

— Dar, hei, ar fi grozav să ne vedem, Sally. Și nu se știe niciodată, poate, nu știu, poate putem să-ți găsim ceva aici.

Am avut îndoieli cu privire la acest comentariu din urmă, însă cum era cam primul lucru pe jumătate pozitiv pe care mi-l spusese cineva în ultima vreme, am vrut să cred că, probabil, el ar fi putut să mă ajute.

— Ei bine, ar fi grozav, Jason.

— Ar fi o problemă, a spus el. Sunt trimis să conduc biroul de la Paris în următoarele trei săptămâni... șeful nostru de acolo a trebuit să dea o fugă până în Statele Unite după un deces în familie... așa că mai sunt aici doar două zile și orarul meu de muncă e plin.

— Al meu e destul de gol – așa că, dacă ai putea să găsești o jumătate de oră...

— Măine dimineață la nouă și un sfert ar merge?

— Unde?

— Știi un restaurant în Aldwych numit Bank? Acolo se servește micul dejun. N-am să am mult timp. O jumătate de oră maxim.

Mi-am pus singurul meu costum negru decent, curățat chimic, și am aruncat 30 de lire pe care, de fapt, nu-mi puteam permite să le cheltuiesc pe un tuns și un spălat la un coafor de pe Putney High Street și m-am prezentat la Bank cu cincisprezece minute mai devreme. Era unul dintre acele restaurante mari foarte șic – numai crom și sticlă și linii suple și clienți gălăgioși, bine îmbrăcați, care vorbeau tare peste vacarmul acțiunii, chiar și la micul dejun. Jason rezervase o masă pe numele lui. Am fost condusă la ea, și am comandat un cappuccino, și am citit *Independent*, și am așteptat.

Nouă și un sfert a venit și a plecat. Nouă și jumătate a venit și a plecat... oră la care eram deja sincer neliniștită, deoarece la unsprezece trebuia să fiu înapoi în Wandsworth pentru supravegheata mea întâlnire săptămânală cu Jack. Ceea ce însemna că, la zece fără un sfert, trebuia pur și simplu să ies din restaurant. Am tot întrebat-o pe chelneriță dacă primise un mesaj de la el. Regret, absolut nimic.

Și apoi, tocmai când strigam după nota de plată, a apărut. Era nouă patruzeci și trei. Arăta cam istovit

și mi-a explicat că azi-dimineață, la prima oră, Hang Seng-ul^[5] avusese o revenire spectaculoasă din senin, era un subiect important, și, în fine, știi cum e, nu-i așa?

Știam – și mai știam că nu pot să rămân. În același timp însă, nu voiam să îi spun de ce plec – și să-i explic că acum aveam voie doar la un contact supravegheat cu fiul meu. Știam că asta era singura mea șansă de a apela la el, și speram să mă aleg cu o slujbă care, în schimb, era crucială atât pentru a-mi câștiga existența, cât și pentru a dovedi serviciilor sociale Wandsworth că sunt o persoană responsabilă, care prezintă încredere că își poate crește și îngriji fiul.

Așa că m-am hotărât să risc și, după întâlnire, să-mi permit luxul de a lua un taxi rapid care să mă ducă direct la Garratt Lane. Și i-am spus lui Jason că, cel târziu, la zece și un sfert trebuie să plec. A comandat cafea și am băut cu el al doilea cappuccino. În primele douăzeci de minute a vorbit non-stop, povestindu-mi despre îngrozitoarea politică internă a CNN de la fuziune, și despre numărul de concedieri, și spunându-mi că nimeni care fusese disponibilizat în Atlanta nu își găsea post în „sectorul știri”, și că fostul lui șef vindea acum cărți la o filială locală a lanțului de librării Borders, că era mare criză de locuri de muncă. Situația la CNN Europa era totuși ceva mai bună – pentru că toate birourile lor lucrau non-stop, de aceea puteau să angajeze colaboratori cu un contract pe termen scurt.

Am scos un oftat de ușurare, gândindu-mă: o să-mi ofere ceva. Însă atunci, dintr-odată, a schimbat subiectul și a spus:

— Să știi că eu și cu Janie suntem despărțiți.

Janie era de patru ani soția lui. La fel ca Jason, avea doar treizeci de ani. Blondă, dezghețată, agresivă, și (când am cunoscut-o la Cairo) își exprima deja frustrarea că jurnaliștii câștigă îngrozitor de puțin (înainte de căsătorie fusese agent imobiliar în Atlanta).

— Când m-a cunoscut, era o fată din Georgia, de douăzeci și cinci de ani, care considera că e trăsnet să ai un iubit din Ivy League, care la douăzeci și cinci de ani e deja jurnalist la CNN. Dar nu îi plăcea deloc să se tot mute – ții minte că la Cairo se plângea tot timpul, iar apoi, când eram în Franța, îi ura cu adevărat pe francezi... dar, hei, acum pot să spun asta, e genul de american care îi urăște mereu pe francezi. Iar când a apărut Londra, mi-am imaginat că readucerea ei în lumea anglofonă ar putea să ajute căsnicia. Doamne, cât m-am înșelat! În comparație cu britanicii, francezii erau ca niște tovarăși confederați. „Cel mai deprimant, mai prost crescut, mai împuțit popor pe care am avut ghinionul să îl cunosc” și te rog să scuzi accentul de Scarlett O’Hara.

— Chiar a spus *împuțit*? am întrebat vrând să par politicos interesată, dar și devenind tot mai îngrijorată de trecerea timpului. M-am uitat la ceas. Zece și zece. Trebuia să-l întrerup și să-mi susțin cauza. Dar acum el vorbea despre cum, cu doar trei săptămâni în urmă, ea se întorsese dintr-o vizită de două săptămâni în Atlanta și îi adusese la cunoștință că se îndrăgostise de fostul ei iubit din liceu...

— Și nu, nu îl cheamă Bubba. Ci Brad. Și e unul dintre cei mai mari dezvoltatori imobiliari din Atlanta, și jucător de golf pasionat, și genul de individ care probabil conducea un Mercedes alb mare, și...

Mi-am dres glasul.

— Oh, drace, uite cum îmi turuie gura!

— Doar că... eu chiar trebuie să plec în vreo două minute.

— Voi ce faceți?

— Eu și soțul meu ne-am despărțit.

— Glumești. Dar nu tocmai ai născut?

— Așa e. Ascultă, Jason... știi că sunt o jurnalistă foarte adaptabilă. Am scris articole, am scris reportaje de război, am condus un birou...

— Sally, nu trebuie să mă convingi. La naiba, în lunile alea cât am fost la Cairo m-ai învățat o grămadă

de lucruri. Problema aici este lipsa bugetului. Adică, mi s-a spus să reduc personalul cu doi oameni...

— Dar tocmai ai spus că CNN Europa angajează colaboratori...

— Așa e. Dar, deocamdată, nu în Londra. Dacă ai vrea să încerci șase luni la Moscova sau Frankfurt, sunt destul de sigur că ai avea șanse foarte mari.

— Nu pot să părăsesc Londra, am spus.

— Atunci, chiar nu pot să fac nimic.

— Tot ce îți cer, Jason, e chiar și ceva cu program redus. Două, trei zile pe săptămână. Mai mult, dacă poți – dar treaba e că am cu adevărat nevoie de slujbă.

— Te aud, Sal. Și, Dumnezeu știe, mi-ar plăcea tare mult să te ajut. Dar în privința asta, Atlanta m-a legat la mâini. Oricum, așa cum ți-am spus la telefon, mâine plec pentru o lună să conduc biroul de la Paris...

M-am uitat la ceas. Zece și optsprezece.

— Trebuie să plec, Jason.

— Hei, nicio problemă. Și zău că îmi pare rău. Dar să păstrăm legătura, bine? Să nu fii ca o străină cu mine.

— N-am să fiu, am spus și am țâșnit spre ușă.

Afară, traficul de pe Aldwych curgea liber. Dar a fost o problemă. N-am putut să găsesc un taxi. Cel puțin o duzină de bestii negre au trecut pe lângă mine – toate cu luminile stinse. Am făcut înnebunită cu mâna în direcția lor, sperând că poate unul dintre ele uitase să aprindă lumina. Nicio șansă. La zece și douăzeci și cinci mi-am dat seama că se cerea o acțiune de urgență, așa că am luat-o la fugă spre Embankment Station – o plimbare de zece minute la cele mai bune ore. Speranța mea era să găsesc un taxi care se îndreaptă spre Strand și să-i spun șoferului să calce accelerația. În jur de zece taxiuri au trecut pe lângă mine, toate cu pasageri. Am luat-o acum la galop. În timp ce fugeam, am sunat pe mobil la Informații și am cerut numărul Centrului de Contact Waldsworth. Însă operatoarea nu a găsit un număr anume pentru Centrul de Contact din cadrul Consiliului Waldsworth, așa că mi-a dat numărul general al Consiliului Waldsworth. Dar telefonul a sunat de vreo douăsprezece ori până să răspundă cineva și să-mi dea legătura, moment în care eram în stația de metrou Embankment, având costumul acum flească de transpirație, coafura scumpă lăsată și răvășită și doar cincisprezece minute să ajung în Garratt Lane. Chiar și să fi avut un elicopter la dispoziție, mă îndoiesc că aș fi ajuns la timp. Dar nu am avut de ales decât să sar în metrou și să mă agit ca o nebună tot drumul până la East Putney – înjurându-l pe Jason că întârziase și că îmi mâncase timpul nespunându-mi la telefon ce știa deja: la CNN Londra nu erau posturi libere.

Iar acum... *acum*... aveam să întârziu îngrozitor de mult la singura mea întâlnire săptămânală, de o oră, cu Jack. Tot drumul, în metrou, am încercat să-mi folosesc telefonul – și am reușit să prind Wandsworth Council când, preț de o clipă, trenul a ieșit pentru scurt timp la suprafață la South Kensington. Dar apoi linia a murit.

Am mai avut semnal abia când am ajuns în stația East Putney. Era unsprezece și douăzeci. Am țâșnit pe scări, am cotit la dreapta și am alergat direct spre un dispecerat mic și murdar de minitaxiuri, aflat pe strada următoare, într-un șir de magazine. Dispecerul a părut cam uimit de agitația mea furibundă, dar mi-a găsit un taxi (un Vauxhall prăpădit) care nu a făcut mare lucru în ceea ce privește viteza când s-a confruntat cu lucrările la carosabil de pe Upper Richmond Road, rezultatul fiind că am ajuns în cele din urmă în Garratt Lane la douăsprezece fără douăzeci.

Recepționera părea că mă aștepta.

— Stați aici, a spus ea, apoi a ridicat receptorul și a format un număr. După o clipă, pe hol a apărut Clarice Chambers.

— N-am cuvinte să spun ce rău îmi pare, am zis în timp ce o urmăream către camera de contact. Am fost în West End la un interviu pentru o slujbă, tipul a întârziat, n-am reușit să găsesc un taxi...

Însă, în loc să intrăm în camera de contact, am virat la stânga și am intrat într-un birou mic.

— Te rog să închizi ușa și să ieși loc, a spus ea.

Am făcut ce mi se cerea, îngrijorată dintr-odată.

— S-a întâmplat ceva? am întrebat.

— Da, s-a întâmplat, a spus ea. Ai întârziat patruzeci de minute.

— Dar încercam să îți explic...

— Știi: un interviu pentru o slujbă. Și judecând după hainele tale, sunt sigură că spui adevărul. Dar această perioadă de o oră este singura ta ocazie de a sta cu fiul tău pe parcursul săptămânii. Iar faptul că ai ratat cea de-a doua vizită...

— Dar n-am ratat-o. Sunt aici.

— Da, dar ți-am trimis fiul acasă cu bona lui acum zece minute.

— Nu trebuia să faci asta.

— Dar nu erai aici, iar copilul avea o criză de colici...

— Colici rele?

— Colicile sunt colici. Însă făcea un pic de gălăgie, și cum tu nu erai aici... în fine, am considerat că e mai bine să-i trimit acasă.

— Dar am încercat să sun.

— N-am primit niciun mesaj. Îmi pare rău.

— Nu atât de rău ca mie.

— Timpul trece foarte repede și s-a și făcut săptămâna viitoare.

— Până atunci, n-am putea aranja altă vizită?

A clătinat din cap.

— Asta ar contraveni hotărârii judecătorești. Niciunul dintre cei de aici nu poate să facă asta.

Am închis ochii. M-am blestemat pentru încurcătura creată.

Clarice a spus încet:

— Pe viitor, ar fi bine să ții dimineața de miercuri complet liberă. *Trebuie* să fii aici.

Acest aspect mi-a fost accentuat iar, două zile mai târziu, când Jessica Law mi-a făcut o vizită acasă – sunându-mă, cu o jumătate de oră înainte, pentru a mă întreba dacă poate să treacă pe la mine în această după-amiază. Știam ce mă aștepta – o corecție verbală, o muștrulială. Însă Jessica Law nu m-a dăscălit.

Dimpotrivă, a acceptat o ceașcă de cafea și mai mulți biscuiți Stem Ginger, iar apoi a spus:

— Sunt sigură că îți dai seama de ce m-am hotărât să-ți fac această vizită cam subită.

— Dacă aș putea să explic...

— Clarice m-a pus la curent. Și chiar înțeleg: nu vreau deloc să te dojenesc pentru ce este foarte evident că a fost o încurcătură...

— Treaba e că am avut acest interviu pentru slujbă, și omul numai atunci putea să vină, și a întârziat foarte mult și...

— Am citit raportul lui Clarice.

M-am oprit brusc.

— A scris *un raport* despre asta? am întrebat.

— Mă tem că a trebuit s-o facă. N-ai fost la o întâlnire supravegheată cu fiul tău, cum spune o hotărâre judecătorească. Acum tu știi, și știu și eu, că asta s-a întâmplat din cauza unor împrejurări independente de voința ta. Problema e că asta e totuși o bilă neagră pentru tine, pe care avocații soțului tău ar putea încerca să o folosească împotriva ta la Audierea finală... dar asta n-ai auzit-o de la mine, bine?

— Nu, n-am auzit-o. Dar ce pot să fac ca să îndrept greșeala?

— Să nu mai întârzii niciodată la o vizită. Iar eu voi scrie un raport al meu, declarând că am avut această discuție și că ai întârziat din cauza unui interviu pentru slujbă, și că, după părerea mea, această singură întârziere nu poate fi catalogată drept „comportament iresponsabil”, mai ales că la momentul respectiv îți căutai serviciu. Apropo, cum a mers interviul?

Am clătinat din cap.

— Continuă să cauți, a spus ea, dându-mi de înțeles prin asta că, fără slujbă, șansele mele la Audierea finală aveau să fie diminuate. Și ținând cont de faptul că erau destule lucruri împotriva mea în acest moment...

Însă încercările mele de a-mi găsi de lucru au fost fără rezultat. Dacă ești un outsider cu puține relații, un oraș mare precum New York sau Londra devine o fortăreață inexpugnabilă când încerci să-ți croiești drum pentru a pătrunde în structura lui economică. Lucrul acesta este valabil mai ales atunci când toată viața profesională de până acum ai respirat aerul rarefiat al presei scrise, însă te pomenești dintr-odată în afara cercului tău de relații, ca să nu mai vorbim de țara ta. Iar marea metodă empirică a tuturor posibililor angajatori este întotdeauna: *când ești în dubiu, descurajează.*

Ei bine, în următoarele săptămâni am fost constant descurajată. Am încercat la toate canalele de televiziune și ziarele americane importante, folosindu-mă de puținele relații de la NBC, CBS și ABC. Degeaba. Am încercat la *New York Times*, *Wall Street Journal* și chiar la fostul meu loc de muncă, *Boston Post*. Și aici, birourile erau conduse de oamenii lor. Iar când l-am rugat pe Thomas Richardson, redactorul-șef de la *Post*, asistentul lui m-a informat că e ocupat cu altă treabă, dar o să mă contacteze el mai târziu. A făcut-o după câteva zile, printr-un e-mail politicos, la obiect:

Dragă Sally,

Deoarece n-am mai primit vești de la tine de ceva timp, presupun că nu ești interesată de oferta noastră pentru un post în Boston. Firește că, personal, sunt dezamăgit că nu vrei să te întorci la noi – dar îți doresc numai bine în toate acțiunile tale viitoare.

De îndată ce am primit acest e-mail, i-am scris un răspuns, explicându-i că, la fel ca înainte, fiul meu nou-născut mă ține la Londra și întrebându-l dacă ziarul este dispus să-mi ofere un contract de colaborare pentru câteva articole pe lună, din această parte a lumii. Am jucat și cartea anilor de loialitate pe care îi dăruisem ziarului, și am și dat de înțeles (într-un mod cât se poate de subtil) că am cu adevărat nevoie de slujbă.

Thomas Richardson a fost întotdeauna eficient, și răspunsul lui a sosit pe computerul meu după câteva ore.

Dragă Sally:

Dacă ar fi fost după mine, erai și acum unul dintre corespondenții noștri la Londra. Dar sunt legat la mâini de finanțatori – iar ei sunt inflexibili: fără personal suplimentar sau colaboratori la niciunul dintre birourile noastre permanente din străinătate.

Îmi pare sincer rău.

Așa că asta a fost. Nu aveam de ales decât să încep să lucrez iar pentru ziarele britanice. Dar și aici era o problemă: nimeni nu mă cunoștea (și bineînțeles că nu aveam de gând să joc cartea „Sunt soția înstrăinată a lui Tony Hobbs”, deoarece putea să-mi explodeze în față). Totuși, după vreo săptămână de telefonat non-stop, editorii de articole de fond de la *Guardian* și *Observer*, cu care am reușit să iau legătura, mi-au cerut prin e-mail idei și mostre ale muncii mele. Ei bine, am trimis extrasele de presă

cerute și câteva idei. A trecut o săptămână. Am repetat telefoanele. Editorii erau prinși cu alte treburi. Am continuat cu e-mail-uri de a le aduce aminte. Niciun răspuns. Lucru la care mă și așteptam – căci așa lucrează jurnalismul. Mai ales dacă, în ochii celor cărora încerci să le vinzi o idee, ești o nulitate.

Până și soțul lui Margaret, Alexander, a dat câteva telefoane transatlantice în numele meu, pentru a vedea dacă era ceva pentru mine la Sullivan și Cromwell din Londra. Mi-am dat seama că în spatele eforturilor pe care le făcea în interesul meu se afla vinovăția de a mă fi îndrumat în mâinile lui Lawrence și Lambert (și că, probabil, Margaret țipa la el să repare gafa ajutându-mă). Dar, cum i-am spus lui Alexander, nu aveam niciun talent care ar fi putut fi de folos într-o firmă de avocatură. Colegii lui din Londra au avut aceeași părere. Nu eram nici secretară juridică, nici juristă, și nu aveam absolut nicio calificare ca să-mi permită să practic avocatura. Așa că tot ce am putut să fac a fost să-i mulțumesc lui Alexander pentru eforturile depuse în interesul meu și să-i spun să nu se mai simtă vinovat din cauza incompetenței de Ginny Ricks. Nu era vina lui.

Dacă în căutarea slujbei nu aveam succes, cu cei de la Centrul de Contact Wandsworth, care se ocupau de mine, părea să stau bine. La vizita săptămânală m-am prezentat cu cincisprezece minute mai devreme. Clarice mi-a spus că păream să relaționez bine cu Jack și, din fericire, el era treaz la toate ședințele noastre, ceea ce însemna că puteam să îl hrănesc, să-i schimb scutecul și să încerc să-i stârnesc interesul pentru diverse jucării pentru sugari, și să-l țin lipit la pieptul meu, și să-mi doresc din tot sufletul ca la sfârșitul orei să nu trebuiască să-l dau înapoi. Am luat hotărârea să nu mai plâng în timpul acestor ședințe, judecând că trebuie să manifest o anumită stabilitate și un grad de echilibru în fața lui Clarice, pentru a dovedi că fac față despărțirii forțate de fiul meu, chiar dacă era un chin. Dar de îndată ce ședința se termina și mă îndreptam încet spre ieșirea din clădire, lăsam capul în jos și ieșeam împleticindu-mă în peisajul cenușiu, sărăcăcios, presărat cu gunoaie al lui Garratt Lane, și găseam cel mai apropiat zid, și îmi lipeam capul de el, și plângeam ca o proastă un minut și ceva, apoi mă adunam și încercam să sfârșesc cu bine ziua.

În esență, toate durerile se concentrează în jurul conștientizării faptului că nu poți să scapi niciodată de năpasta care te-a lovit. Pot fi momente când poți să faci față severității ei; când cruzimea ei slăbește temporar. Dar adevărata problemă la durere este caracterul ei perpetuu. Ea nu pleacă. Și cu toate că, la un nivel, întotdeauna plângi pentru pierderea pe care ai suferit-o, plângi și pentru că îți dai seama că acum rămâi cu pierderea, că – oricât ai încerca – ea devine o parte intrinsecă a ta, și va schimba pentru totdeauna felul în care privești lucrurile.

Nu i-am spus lui Jessica Law despre aceste momente de după vizită, în care plângeam ca o proastă. Nu i-am spus decât:

— Situația asta mi se pare înfiorător de grea.

S-a uitat la mine cu un amestec de detașare profesională și compătimire personală și a spus:

— Îmi dau seama de asta.

Ce altceva putea să spună – că, asemeni unei migrene puternice, va lua sfârșit în cele din urmă? Nu va lua. Amândouă știam asta. Tot așa cum amândouă știam că – date fiind dovezile adunate împotriva mea – cel mai bun lucru la care puteam să sper de la Audierea finală era un fel de custodie comună.

— Sper să fii realistă în ceea ce privește un viitor alături de Jack, a spus ea în timpul celei de a treia „șuete” a noastră.

— Cu alte cuvinte, n-am să-l recapăt.

— N-am spus asta, Sally. Iar în cele patru luni și jumătate se pot întâmpla multe. Dar adevărul e că...

S-a oprit, încercând să găsească limbajul neutru potrivit. M-am hotărât să întrerup căutarea.

— Am fost declarată mamă necorespunzătoare și, o dată ce lucrul ăsta este trecut în procesul-verbal, e greu de șters.

— Da, mă tem că exact așa e. Dar asta nu înseamnă că nu se poate ajunge la o înțelegere cu tribunalul. S-ar putea ca ea să nu fie perfectă. S-ar putea să nu îți ofere accesul pe care îl dorești. Dar tot va fi mai bună decât ce ai acum.

După această conversație mi-am dat seama că, în felul ei circumspect, îmi dădea de înțeles că nu mă consideră nepotrivită pentru a fi mamă. Tot așa cum mă silea, cu blândețe, să înfrunt realitatea situației mele. În timp ce Sandy îmi tot spunea să nu-mi pierd speranța pentru ca să merg înainte, Jessica Law inversa aceeași frază: ca să mergi înainte, trebuie să-ți pierzi speranța.

În timp ce mă întorceam acasă de la a patra întâlnire supravegheată cu Jack, târându-mă prin ploaie pe West Hill, americanca din mine nu voia să accepte pesimismul pragmatic pe care îl îmbrățișa Jessica Law, și care mie mi se părea teribil de englezesc. Eu voiam să îmbrățișez acel străvechi spirit bătaios american. Nu era de mirare că englezii erau atât de atrași în taină de latura duhovnicească. Era un antidot la tot acel realism practic – la recunoașterea faptului că Raiul e doar material de folclor, subminat de realitatea nemiloasă a aparenței de clasă, limitărilor personale și zdrobitoarei zădărnicii a vieții pe care trebuie cumva să o înfrunți pentru a da zilei formă și ordine.

Pe când eu, la fel ca majoritatea americanilor, am fost crescută cu acea idee mitologică răsuflată că, prin muncă grea și cu optimism nemărginit, poți să fii ce vrei, că posibilitățile pe care le oferă lumea sunt infinite și la dispoziția ta.

Ca să mergi înainte, trebuie să-ți pierzi speranța.

Toată logica abstractă a acestei afirmații era pentru mine un blestem. Însă când am cotit în Sefton Street – și m-am uitat la terasele îngrijite ale locuințelor clasei de mijloc, și am văzut o bonă așezând un copil mic în scaunul pentru bebeluși al unui Land Rover, și mi-am amintit cum își lipise Jack căpșorul de obrazul meu cu doar zece minute mai devreme, și mi-am dat seama că, îmi place sau nu, trebuie să mă confrunt cu scrisoarea care, în prezent, se afla în buzunarul de la spate al blugilor mei (o scrisoare de la avocații lui Tony, care mă informau că perioada de grație de douăzeci și opt de zile a trecut și, dacă nu accept oferta lor financiară, în șapte zile vor întreprinde pașii legali pentru scoaterea la vânzare a casei noastre), m-am oprit din mers. Și dintr-odată mi-am pierdut toată speranța.

M-am așezat pe capota unei mașini parcate în fața casei mele și am început să plâng iar – pe deplin conștientă de faptul că plâng pe strada pe care locuiesc și neputând să intru pe ușa casei care în curând avea să-mi fie luată.

— Sally?

Mi-a trebuit un moment să-mi dau seama că tocmai fusesem strigată pe nume. Pentru că nu eram obișnuită să mi se spună pe nume pe Sefton Street. Nu cunoșteam pe nimeni acolo. În afară de...

— Sally?

Am ridicat privirea. Era vecina mea, Julia Frank – femeia pe care o cunoscusem la chioșcul de ziare cu multe luni în urmă. Acum stătea lângă mine, cu brațul petrecut după al meu.

— Sally... te simți bine?

Am inspirat adânc și mi-am șters ochii.

— Am o dimineață proastă, atâta tot.

— Pot să te ajut cu ceva?

Am clătinat din cap.

— O să-mi treacă. Dar, mulțumesc.

M-am ridicat să plec.

— O ceașcă de ceai?

— Te rog.

M-a condus în casa ei și, pe un coridor, în bucătărie. A pus ceainicul pe foc. Am cerut un pahar cu apă.

Am văzut-o urmărindu-mă când am scos din buzunarul de la jachetă flaconul cu antidepresive, am luat o pilulă și am înghițit-o cu apă. N-a spus nimic. Nu a încercat să facă o conversație. A făcut doar ceaiul. Și a pregătit cești și farfurioare, și lapte și zahăr, și o farfurie cu fursecuri. Mi-a turnat o ceașcă și a spus:

— Nu vreau să-mi bag nasul, dar... s-a întâmplat ceva?

— Da – s-a întâmplat ceva.

Pauză.

— Dacă vrei să vorbești despre asta...

Am clătinat din cap.

— Bine, a spus ea. Lapte? Zahăr?

— Amândouă, te rog.

A turnat un pic de lapte și o linguriță de zahăr. Mi-a dai ceașca. Am amestecat cu lingurița. Am pus lingurița jos. Am spus:

— Acum șase săptămâni mi-au luat fiul.

S-a uitat atentă la mine. Apoi i-am povestit totul. Nu a spus nimic. Doar a stat și a ascultat. Când am terminat, ceaiul era rece. S-a lăsat o tăcere lungă. Apoi Julia a întrebat:

— Ai de gând să-i lași să scape basma curată?

— Nu știu ce să fac mai departe.

S-a gândit o clipă la asta, apoi a spus:

— Ei bine, să-ți găsim pe cineva care știe ce să facă mai departe.

Unsprezece

Din clipa în care am intrat în biroul lui, nu mi-a plăcut înfățișarea lui Nigel Clapp. Nu că ar fi arătat ciudat sau amenințător sau ieșit din comun. De fapt, ce m-a izbit la el a fost aspectul lui absolut obișnuit – genul de individ care trece neobservat pe stradă. A apărut ca un bărbat cu adevărat cenușiu, care părea să se fi născut în. Vârsta de patruzeci de ani și să-și fi petrecut toată viața cultivând un aspect cenușiu de funcționar, până la costumul gri, ieftin, pe care îl purta peste o cămașă albă, de poliester, și o cravată tricotată, ponosită, de culoare castanie.

Aș fi putut să trec peste îmbrăcămintea proastă, peste la ța gălbejită, părul negru, rărit, peste umerii ninși de mătreată și faptul că nu se uita niciodată la tine în timp ce vorbea. „*Nu judeca o carte după coperti*”, cum spunea minunata mea mamă, care avea o slăbiciune pentru motorile cu tâlc.

Nu, ce m-a deranjat cu adevărat la Nigel Clapp a fost strângerea lui de mână. Era practic inexistentă – o plasare scurtă. I patru degete umede, fără vlagă, în palma mâinii tale drepte. Nu aveai numai senzația că ți se pusese în palmă un chefal mort, ci și că posesorul acestei mâini nu avea pic de personalitate.

Această percepție era întărită de glasul lui. Coborât, monoton, cu o cadență ușor ezitantă. Era genul de glas care aproape mă forța să-mi fac urechile pâlnie ca să aud ce spune. Dacă mai adăugam și expresia permanent buimacă de pe fața lui (care îl făcea să arate ca și cum tocmai se rostogolise într-un puț de ascensor), sigur nu inspira încredere.

Lucru care era motiv de îngrijorare, ținând seama de faptul că Nigel Clapp era noul meu avocat și singura mea speranță de a-mi recăpăta vreodată fiul.

De ce am ajuns la Nigel Clapp? Mă văd nevoită să citez din nou o platitudine favorită de-a mamei mele.

Cerșetorii nu pot să aleagă.

De fapt, m-am pomenit în birourile lui Nigel Clapp grație unui proces care a început în bucătăria Juliei Frank. După ce mi-a auzit povestea, și-a sunat o prietenă care lucra ca redactor-șef adjunct la *Guardian*, care, printre alte îndatoriri, se ocupa de câteva pagini juridice săptămânale, care deseori tratau cazuri de litigii familiale. I-a descris situația mea, menționând că sunt căsătorită cu un jurnalist bine cunoscut, dar ferindu-se să-i dea numele. Redactorul-șef adjunct i-a spus că, deoarece în prezent nu am niciun venit, am dreptul la asistență juridică gratuită și i-a dat numărul unui avocat pledant pe nume Jane Arnold, care era specializată în litigii familiale. Julia a sunat-o pe Jane. Care a pus-o în legătură cu o prietenă pe nume Rose Truman, care întâmplător era funcționar la biroul de informații de la Societatea Avocaților (locul în care erau înregistrați toți avocații consultanți și avocații pledanți din Anglia). La rândul ei, Rose Truman a promis să îmi trimită astăzi prin poștă o listă cu avocații din zona mea, care dau consultații juridice.

Viteza cu care a rezolvat Julia toate astea a fost amețitoare. De asemenea, m-a făcut să-mi dau seama ce puțin știu despre felul în care merg lucrurile aici.

— Așadar, s-a rezolvat, a spus ea, cu toate că știu că prietenei mele de la *Guardian* tare i-ar fi plăcut să-i scap numele soțului tău.

— Nu vreau să răspândesc bârfe despre Tony. Îmi vreau doar fiul înapoi. Oricum, așa cum ți-am spus, nu mai e la *Chronicle*. Este tată cu normă întreagă și, totodată, probabil că încearcă să își termine romanul.

— Și deșteptul nemernic a găsit o protectoare bogată să-i subvenționeze încercările literare. Aș paria pe o miză mare că băiețelul tău face parte din pactul faustian pe care l-au făcut.

M-am uitat în ceașcă.

— Da, gândul ăsta mi-a trecut și mie prin minte.

— Știi ce mai cred? a întrebat ea.

— Ce? am spus ridicând privirea.

— Cred că ai nevoie de un pahar foarte mare de băutură.

— Și eu cred la fel. Însă iau pilulele astea...

— Sunt antidepresive?

— Da.

— Ce fel?

I-am spus.

— Atunci, o votcă mare n-o să te omoare.

— De unde știi?

— Le-am luat și eu în timpul divorțului meu... și, în plus, sora mea e farmacistă. Ea mi-a dat liber să beau frecvent un pahar de Absolut. Ți place votca, sper?

— Da, chiar că ar fi foarte bine venită.

A deschis congelatorul frigiderului, a scos sticla de votcă, apoi a luat două pahare și a turnat două porții mici de votcă.

— Ești sigură că pot să beau?

— Mie nu mi-a făcut niciun rău. Dar, pe de altă parte, eu sunt din Glasgow.

— Nu pari a fi scoțiană.

— Părinții mei erau din Glasgow. Primii șapte ani mi i-am petrecut acolo, apoi tata ne-a adus în sud.

Nu ne-am mai întors – ceea ce probabil înseamnă că sunt complet dezrădăcinată.

Am ciocnit paharele. Am luat o înghițitură micuță, uitasem ce anesteziantă poate fi votca de la gheață. Am lăsat lichidul să mi se plimbe câteva clipe prin gură înainte de a-mi arde plăcut gâtul. După ce a alunecat, am scos un mic oftat.

— S-o iau ca pe un semn de aprobare? a întrebat Julia.

— Ai gusturi bune în materie de votcă.

— Asta compensează gusturile proaste în materie de bărbați, a spus ea aprinzându-și o țigară. Te deranjează dacă mă las în voia dezgustătorului meu obicei?

— E casa ta.

— Bun răspuns. Poți să rămâi.

A dat votca pe gât și și-a mai turnat un deget.

— Pot să-ți pun o întrebare directă? am întrebat.

— Pune-mă la încercare.

— Ți-au plăcut antidepresivele?

— Enorm. Ție?

— Le-aș recomanda oricui i s-a luat copilul...

Am clătinat din cap, am luat încă o înghițitură mică de votcă și am spus:

— Scuze, a fost ceva negândit.

— Dar adevărat.

— Cât timp le-ai luat?

— Aproape un an.

— Doamne Dumnezeule!

— Nu-ți face griji. Nu e imposibil să te lași, mai ales dacă le reduci treptat. Însă, trebuie să spun, ori de câte ori,

În prezent, mă lupt să alung proasta dispoziție, mă gândesc cu nostalgie la prelungitul meu răstimp antidepresiv.

— Ce folosești astăzi în locul lor?

— Marlboro Lights și Absolut – nici țigările, nici votca neavând în realitate aceeași eficiență ca antidepressivele, când e vorba să faci față situației prin care treci, ceea ce face ca divorțul meu cumplit să semene cu o tăietură cu hârtie.

— Tăieturile cu hârtie pot fi dureroase. Divorțul tău chiar a fost cumplit?

— Cine spune că a avut un divorț amiabil minte. Dar da, nu a fost o experiență plăcută.

— Ai fost mult timp măritată?

— Nouă ani. Și deși căsnicia mea a cunoscut obișnuitele suișuri și coborâșuri, m-a cam surprins când Jeffrey m-a anunțat că se mută cu franțuzoaica drăguță cu care se vedea pe furiș. Cred că lucrul cel mai rău, atunci când descoperi o infidelitate de lungă durată, este că te simți o proastă înceată la minte.

— Să nu subestimezi niciodată înclinația bărbaților spre a duce o viață ascunsă... mai ales când e vorba de sex. Ai fost devastată?

— Da, am fost dărâmată. „Moartea iubirii” și tot tacâmul. Am citit undeva – cred că într-un roman irlandez – că divorțul e mai rău decât moartea. Pentru că pe nemernic nu poți să-l îngropi – și știi că e plecat altundeva, ducând o viață fără tine.

— Dar tu ai dus o viață fără el?

— Doamne, Dumnezeule, da.

— Ai pe cineva acum?

A tras adânc din țigară.

— E o întrebare foarte directă.

— Sunt o afurisită de yankee, am spus imitându-i accentul. Să fiu directă e specialitatea mea.

— Păi, atunci să fiu al naibii de directă: da, a existat cineva. Dar s-a terminat acum vreo șase luni.

— Îmi pare rău.

— Mie nu.

Apoi mi-a explicat că, în preajma divorțului ei, micii proprietari de ziare pentru care lucra ca redactor au fost înghițiți de un conglomerat important, iar ea a fost una dintre victimele colaterale ale acestei fuzionări prin înghițire.. („Au dat vina pe economiile de mijloace, ce-o mai fi însemnând și asta.”) La vremea aceea, locuia cu soțul ei și cu fiul lor, Charlie, într-o casă mare, terasată din Barnes. În urma hotărârii pronunțate la divorț, Charlie a rămas la ea, iar ea a primit destui bani pentru a cumpăra această vilioasă chiar din Putney („ceea ce mă situează înaintea a nouăzeci și opt la sută din populația planetei, așa că nu mă plâng... chiar dacă nemernicul îmi dă numai 500 de lire pe lună pensie alimentară pentru copil”). Dar a reușit să încheie destule contracte de redactor colaborator pentru a avea din ce trăi.

— Am făcut destule pentru ca eu și Charlie să avem o viață bună. Și n-oi fi având eu acum un bărbat la dreapta, însă faptul că o să-l mai am pe Charlie câțiva ani alături de mine face ca totul să...

S-a oprit și a spus:

— Scuză-mă. Am vorbit fără să gândesc.

— N-ai de ce să te scuzi. Ce ai spus e adevărat. De asta este atât de al naibii de greu.

— Măine, când vine lista de la Societatea Avocaților, găsește-ți un avocat dispus să lupte pentru cauza ta.

— Împotriva unei bogătașe cu o grămadă de bani și un dosar mare și gras de dovezi care mă incriminează? Mă îndoiesc că vreun avocat o să vrea să mă reprezinte, am spus.

Dar a venit lista și am descoperit două lucruri. Consultația juridică nu era întru totul gratuită. Dacă erai sărac, fără niciun fel de avere, puteai să obții reprezentare legală fără taxă. Dar dacă, asemeni mie, nu aveai venit, însă aveai o casă în coproprietate, atunci sistemul opera mai mult ca un împrumut – în care toate costurile care se adunau până la urmă trebuiau rambursate (cu dobândă mică, totuși cu dobândă) din

eventuala vânzare a proprietății respective. Cu alte cuvinte, aș fi făcut altă datorie – și una care, probabil, trebuia să fie achitată o dată ce casa era vândută de sub mine. Măcar ratele consultației juridice erau nimic în comparație cu cele cerute de o incompetență particulară ca Ginny Ricks.

Al doilea lucru pe care l-am descoperit a fost că în Wandsworth existau mai mult de două duzini de avocați care se ocupau de cazurile de consultație juridică. Chiar că nu știam pe care să îl aleg sau de unde să pornesc – așa că am început pur și simplu să sun fiecare nume în ordine alfabetică.

Primii patru avocați de pe listă erau ocupați cu alte cazuri în dimineața aceea și, judecând din ce mi-au spus secretarele lor, indisponibili majoritatea săptămânii. Dar când am ajuns la numele numărului cinci de pe listă – Nigel Clapp –, secretara lui mi-a spus că da, putea să mă primească mâine la zece și jumătate.

Dar de îndată ce l-am văzut pe Nigel Clapp, mi-am zis: *Categoric nu!* Nu m-a descurajat doar înfățișarea lui insipidă, ci și biroul lui. Era localizat în alt sector al Wandsworthului, numit Balham. Cum nu aveam mașină și eram foarte sensibilă la cheltuieli, m-am hotărât să evit un drum de lire cu taxiul până în acest colț din estul acestui cartier londonez, așa că m-am dus pe jos până la gara din Putney, am schimbat trenul la Clapham Junction și am mai mers două stații până în Balham. Trenurile erau presărate cu gunoaie. Locurile erau murdare. Vagoanele erau acoperite de graffiti. Iar treaba era că, deși încă mă mai uitam cu o scârbă de moment la o astfel de stare de neglijență și uzură, o altă parte din mine ajunsese să se deprindă cu această mizerie publică, până la a o socoti aproape ca făcând parte din teritoriu. Asta se întâmpla când trăiai în Londra – ajungeai să accepți dărăpănarea, neglijența și mizeria ca pe un lucru obișnuit?

Balham High Road era obișnuitul amestec de rețele de magazine și ciudate rămășițe comerciale din anii '60 (un magazin care vindea echipament pentru coafare profesionistă) și semnele ocazionale ale îmburghezirii năvalnice (cafenele de fițe, blocuri moderne, de mare firmă). Biroul lui Nigel Clapp se afla deasupra unei curățătorii chimice, într-o casă victoriană, de cărămidă roșie. Am intrat pe o ușă de pe o stradă laterală, o ușă cu geam mat, de stil vechi, pe care scria cu vopsea: *Clapp & Co – Avocați*. Am urcat o scară îngustă, prost luminată, am ajuns la altă ușă și am sunat la sonerie. Mi-a deschis o femeie durdulie, impozantă, la cincizeci și ceva de ani, cu un pronunțat accent din sudul Londrei, pe care ajunsese să-l recunosc.

— Tu ești cea care a venit pentru certificatul de deces? a întrebat ea.

— Sunt Sally Goodchild.

— Cine? a spus ea tare, ca și cum aș fi fost cam surdă. Am repetat numele. Oh, da, așa-i, a spus ea. Cazul de consultanță juridică. Intră. Acum e ocupat, dar nu durează prea mult.

Clapp & Co includea două camere și o mică zonă de așteptare, care era de fapt un coridor îngust, cu o canapea ieftină, două plante în ghiveci de plastic și un suport pentru reviste, plin cu exemplare vechi de șase luni din *Hello!* și diverse reviste de vânzări imobiliare. Pereții erau zugrăviți într-o nuanță crem-murdar, podelele erau acoperite cu linoleum galben, iluminatul era asigurat de două tuburi fluorescente prinse în tavan. Singurul obiect decorativ era un calendar de perete, de la un local indian din zonă, cu mâncare de luat acasă: *Cu complimente de la Bengal House, Balham High Road*. Femeia dolofană – secretara lui Clapp și femeia bună la toate – lucra într-un birou mic și înghesuit, fără ușă. În timp ce așteptam pe hol – frunzărind absentă o revistă a filialei locale a Agenției Imobiliare Foxton, observând cu uimire că pe aici puteai cheltui ușor 750.000 de lire pe o casă de familie, ea a răspuns continuu la telefon cu glasul acela aspru al ei, în timp ce termina cu perseverență un pachet deschis cu biscuiți Bourbon cream de pe biroul ei. După câteva minute s-a ridicat și mi-a spus:

— Să văd dacă a terminat, în sfârșit, de vorbit la telefon.

S-a dus la ușa alăturată, a deschis-o fără să bată, a băgat capul înăuntru și a spus:

— Clienta dumneavoastră e aici.

Pe urmă am fost introdusă la Nigel Clapp.

S-a ridicat în picioare când am intrat. Apoi mi-a oferit mâna lui de chefal mort și mi-a făcut semn să iau loc în scaunul ieftin de plastic portocaliu, din fața biroului său de oțel, și a început să cotrobăie prin niște hârtii, evitându-mi privirea. Am observat pe birou câteva fotografii de familie înrămate, precum și o licență în drept înrămată. Trebuie să-și fi petrecut două minute bune cercetându-mi dosarul, nescoțând nicio vorbă, singurul zgomot din birou provenind de la traficul de pe Balham High Road și de la vocea de stentor a secretarei lui de alături. Clapp părea să nu ia în seamă acest bruiaj de mulți decibeli – așa cum, mi-am imaginat eu, cei care locuiesc în apropierea unei linii de cale ferată devin cumva imuni la uruitul constant al trenurilor. Dosarul meu era întins pe biroul lui. Când, în sfârșit, a vorbit, n-a ridicat privirea din documente. Cu un glas atât de coborât și șovăitor, încât a trebuit să mă aplec ca să-l aud, a spus:

— Fostul dumneavoastră avocat nu a căutat să facă recurs la sentința Audierii Interimare?

— Am stricat tovarășia imediat după audiere, am spus.

— Înțeleg, a zis el, cu glasul nehotărât, cu ochii tot în hârtii. Și această afacere cu locuința... vă amintiți numele avocaților care s-au ocupat de redactarea actelor de vânzare?

I le-am spus. Și le-a notat. Apoi a închis dosarul și s-a uitat o clipă cu reținere la mine.

— Poate acum ați vrea să-mi spuneți întreaga poveste.

— Ce înțelegeți prin „întreagă?”

— De la... ăă... cred... de când l-ați cunoscut pe soțul dumneavoastră până... ăă... în această dimineață, cred. Numai detaliile la obiect, desigur. Dar... ăă... aș vrea un tablou general. Ca să... ăă... am o vedere de ansamblu, cred.

M-a cuprins și mai tare disperarea. Omul ăsta avea personalitatea unui pahar de hârtie.

Totuși, i-am relatat povestea întreagă a mariajului meu – de la Cairo la Londra, de la primele probleme cu sarcina până la depresia postnatală, de la șederea mea prelungită în spital până la coșmarul în care am intrat la întoarcerea de la Boston. Am fost absolut sinceră cu el – povestindu-i exact cum rostisem, la furie, amenințările la adresa fiului meu și purtarea mea dificilă în spital după nașterea lui, incidentul cu somniferele, hotărârea mea absurdă de a căuta casa de la țară a lui Diane Dexter – pe scurt, tot ce avocații lui Tony ar fi putut folosi împotriva mea.

Relatarea întregii povești a durat în jur de douăzeci de minute. În timp ce vorbeam, Clapp și-a rotit scaunul în așa fel încât se uita într-un punct de pe peretele din spatele ecranului computerului său. Când am vorbit, nu a trădat nicio emoție, nu m-a întrerupt, nu a reacționat la niciunul dintre aspectele mai înfricoșătoare ale poveștii. Prezența lui nu a trădat cu nimic. Ținând seama de lipsa de reacție pe care o obțineam, aș fi putut la fel de bine să-i vorbesc unui caras auriu dintr-un acvariu.

Când, în cele din urmă, am terminat, a urmat altă pauză considerabilă – de parcă nu s-a prins că povestirea mea s-a terminat. Apoi, când și-a dat seama, s-a întors la dosarul meu, a strâns hârtiile, a închis dosarul și a spus:

— Ăă... bine. Avem aici adresa dumneavoastră și numărul de telefon, nu-i așa?

— Sunt pe prima pagină din dosar.

A deschis iar dosarul, s-a uitat în el, l-a închis.

— Așa e, a spus. Apoi s-a ridicat și a zis: Ei bine, ăă... consultația juridică de urgență va fi disponibilă chiar acum, deși certificatul final va fi autorizat abia după procesarea documentelor. Oricum... ăă... vom păstra legătura.

Asta m-a dat gata. Mă așteptasem să răspundă la niște întrebări, să-mi împărtășească punctul lui de vedere, ca avocat, să vorbească despre șansele pe care le aveam la tribunal, să sugereze strategia pe care ar fi putut să o adopte, *orice*. În loc de toate astea, mi-a oferit mâna lui de chefal mort. Am fost atât de

năucită de asta, încât i-am strâns scurt degetele umede, fără vlagă, și am plecat.

O oră mai târziu eram în bucătăria Juliei, acceptând altă dușcă de Absolut. Aveam nevoie de una.

— Tipul ăsta nu e doar neîncrezător în sine; e unul dintre oamenii ăia care par dispăruți în acțiuni în timp ce stau totuși în aceeași cameră cu tine.

— Poate că așa e felul lui de a fi, a spus Julia.

— Sigur că ăsta e felul lui – și încă unul fără leac. Adică, la început m-am gândit: e doar plictisitor. Sau, ca să fiu mai exactă: e cam cea mai plictisitoare persoană pe care am cunoscut-o în viața mea. Însă pe urmă – după ce i-am povestit tot ce mi s-a întâmplat în ultimele șase luni – care a fost reacția lui? „Vom păstra legătura.” Și ar fi trebuit să-l vezi pe individ în timpul lungului meu monolog. Sunt convinsă că făcea meditație transcendențială cu ochii deschiși.

— Ești sigură că nu e doar cam timid?

— *Cam* timid? A părut *patologic* de timid... până în punctul în care nu văd cum naiba o să întreprindă vreo acțiune mai incisivă pentru mine.

— Nu crezi că ar trebui să-i dai puțin timp?

— Nu am mult timp, am spus. Mai puțin de patru luni, ca să fiu exactă. Și nu degeaba i se spune Audierii Finale *finală*. Și am nevoie de cineva care poate măcar să încerce să repare pagubele. Nu mă aștept la minuni. Însă el e ca unul dintre avocații ăia din oficiu din Statele Unite, despre care citești că sunt numiți într-un proces de condamnare la moarte, și ajung să doarmă pe toată durata rezumatului acuzării.

M-am oprit. Julia s-a mulțumit să-mi zâmbească.

— În regulă, am spus. Poate că e cam melodramatic. Dar...

— Știi care e miza, Sally. Zău că știi. Și chiar dacă Nigel e avocatul tău, bănuiesc că poți să obții permisiunea de la autoritatea Consultanței juridice să-ți schimbi avocatul dacă prezinți un motiv destul de bun. Așa că, dacă nu ai pic de încredere în acest avocat, sună-i pe ceilalți avocați de pe listă și află când pot să te primească.

Exact asta am făcut dimineața următoare, lăsând trei mesaje pentru trei avocați diferiți. Unul dintre ei, Helen Sanders, m-a sunat. Nu avea timp să se întâlnească față în față cu mine săptămâna asta, dar putea să vorbească acum cu mine. Așa că am petrecut iarăși cincisprezece minute povestindu-i acestei femei întreaga sagă – de la început până la sfârșit. Verdictul ei a fost sincer și ferm.

— Orice am zice despre incorectitudinea a ceea ce vi s-a întâmplat, a spus ea, tristul adevăr al problemei este că au un caz puternic împotriva dumneavoastră. Mai la obiect, după cum poate v-au informat alți avocați, o dată ce domiciliul copilului este stabilit la un părinte, tribunalului nu îi place să-l schimbe.

Exact asta mi-a spus și îngrozitoarea de Ginny Ricks în urma dezastrului de la Audierea interimară. Așa că am întrebat-o pe Helen Sanders:

— Cazul meu e fără speranță, asta spuneți?

— Nu pot să mă pronunț fără să studiez toate documentele relevante și hotărârile judecătorești. Dar din ce mi-ați spus până acum... ei bine, nu am să vă mint: nu văd cum ați avea vreo șansă să obțineți custodia fiului dumneavoastră.

S-a oferit să mă primească la ea la birou săptămâna viitoare, dacă voiam să mai discutăm. Însă eu i-am mulțumit pentru timpul acordat și am închis. Ce era de discutat? Cazul meu era fără speranță.

— Nu trebuie să gândești așa, a spus Julia după ce i-am relatat această conversație.

— Nu e mai bine să privești adevărul în față?

— Sunt sigură că avocatul potrivit ar putea să dezgroape mizeria potrivită despre relația soțului tău cu acea femeie Dexter și cum ți-au înscenat toată treaba.

— Poate, am spus. Dar acum, am cu adevărat nevoie de cineva care să dea de urma materialului și să încerce să cerceteze trecutul lui Dexter ca să vadă dacă există vreo mizerie care merită dezgropată. Iar în trei luni nu prea e timp de adunat toate astea.

— Nu ai prieteni superbogați care te-ar putea ajuta să angajezi un detectiv particular sau pe cineva de genul ăsta care să investigheze pentru tine?

Singurii oameni pe care îi știam mai înstăriți erau Margaret și Alexander Campbell. Dar îmi dădeam seama că, dacă îi abordam acum, ar fi părut ca și cum le-aș fi cerut să se răscumpere pentru faptul că mi-i recomandaseră pe Lawrence și Lambert. Probabil că asta ar fi pus capăt relației cu Margaret. O dată ce ai cerut bani de la o prietenă, prietenia e compromisă.

— Cum ți-am spus mai înainte, singura mea rudă este sora mea. Ea e falită. Părinții mei erau profesori. Singura lor avere era casa – și mulțumită a ceea ce legiștilor le place să numească „proastă planificare patrimonială” și a faptului că au murit pe neașteptate, singura lor avere, casa, a fost în mare parte înghițită de guvern. Apoi a mai fost procesul de după moartea lor.

— Ce proces...?

Am șovăit o clipă, uitându-mă lung în pahar. Apoi am spus:

— Cel intentat tatălui meu. Raportul autopsiei a găsit că băuse cu vreo două pahare peste limita legală. Nu e o cantitate uriașă, totuși n-ar fi trebuit să conducă mașina. Iar faptul că a lovit un break în care era o familie alcătuită din cinci persoane...

Julia s-a uitat la mine cu ochii mari.

— A murit cineva?

— Mama, care avea doar treizeci și doi de ani, și fiul ei de paisprezece luni. Soțul ei și ceilalți doi copii au reușit să scape, cumva.

Tăcere. Apoi am spus:

— Treaba e că soțul femeii care a murit... s-a dovedit a fi un preot episcopal, și încă unul de genul celor care au convingeri religioase foarte ferme, care cred cu adevărat în axiomele creștine precum întoarcerea celuiilalt obraz și iertarea, nu răzbunarea. Așa că, atunci când a reieșit că, tehnic vorbind, tata a condus sub influența alcoolului, el a insistat ca toată treaba să fie ținută ascunsă ziarelor, nu numai spre binele lui Sandy și al meu, ci și – mi-a spus el mai târziu – al lui.

„Ajunge tragedia care s-a întâmplat. Nu vreau mila publică, la fel cum nu vreau să vă văd pe tine și pe sora ta denigrate din cauză că tatăl vostru a făcut o greșală.” Cred că este cel mai formidabil om pe care l-am întâlnit vreodată... deși, la vremea aceea, m-am întrebat dacă bunătatea lui nu era cumva un fel de dereglare posttraumatică. Nu e îngrozitor să gândești așa?

— E sincer.

— Oricum, Sandy și cu mine am căzut de acord să acceptăm tot ce pretindeau asigurătorii lor. Ceea ce, în esență, au fost toate polițele de asigurare ale părinților noștri, casa și aproape tot restul. Așa că amândouă am ieșit din asta practic cu nimic. Avocații noștri ne tot spuneau că trebuie să ne luptăm pentru dreptul nostru – că era destul că le-am dat polițele de asigurare. Dar noi ne simțeam atât de îngrozitor de vinovate, încât le-am dat totul preotului și copiilor lui... cu toate că el chiar m-a sunat o dată și mi-a spus că nu trebuie să mergem atât de departe. Îți poți închipui pe cineva care să spună asta... care să nu vrea răzbunare sau recompensă? Însă asta ne-a convins și mai mult că trebuie să-i dăm totul. Nu era vorba doar de penitență. Era un act de căință.

— Dar nu voi ați condus mașina, a spus Julia. Tatăl vostru a fost la volan.

Am rămas tăcută un timp, nedorind să mai vorbesc despre asta. Dar pe urmă am spus:

— Ai dreptate, el a fost la volan. Dar înainte de a se urca în mașină, el și mama au fost la petrecerea mea de absolvire a colegiului. S-a distrat grozav, a vorbit cu toți prietenii mei, a fost tipul de treabă

dintotdeauna. Seara târziu, i-am întins un pahar nenorocit de vin Almaden, și el a spus că chiar nu putea să mai bea, iar eu am zis – și țin minte foarte bine asta – „Te dai babalâc în fața mea, tată?” Iar el a râs și a spus „La naiba, nu!” și l-a dat pe gât dintr-o înghițitură.

M-am oprit. M-am uitat în paharul cu votcă. L-am dat la o parte.

— Încă nu pot să uit. Și au trecut atâția ani! Nu e zi și nu e oră în care să nu mă gândesc la asta. E de atât timp cu mine, încât consider că face parte din sistemul meu sinaptic – ceva care mă încercuiește tot timpul.

— Ce a spus sora ta când a aflat?

— Tocmai asta este – nu a aflat niciodată. Pentru că nu m-am putut hotărî să-i spun...

— Cui i-ai spus?

N-am răspuns. În cele din urmă, Julia a întrebat:

— N-ai spus nimănui?

— Am vorbit cu un terapeut despre asta. Dar...

— Soțului tău nu i-ai spus o vorbă?

— M-am gândit să-i spun cam la vremea când am rămas însărcinată. Însă mi-am zis... nu știu... m-am gândit că Tony o să râdă de mine că mă consider atât de vinovată. O să spună că sunt patetică. Acum îmi dau seama că, dacă i-aș fi spus, ar fi întors această recunoaștere împotriva mea la un proces. Nu doar mamă necorespunzătoare, ci și complice la un omor prin imprudență pe șosea.

— Dar stai așa – doar nu crezi că *tu* ai fost răspunzătoare de moartea acelei femei și a copilului?

— Eu i-am dat tatei paharul de vin care l-a făcut să depășească limita.

— Ba nu – tu doar *i-ai întins* paharul și pe urmă l-ai tachinat cu blândețe că e babalâc. Știa că după petrecere trebuie să conducă. Știa cât băuse până ai apărut tu cu acel ultim pahar de vin.

— Spune-i asta conștiinței mele. Uneori cred că adevăratul motiv pentru care am fugit până la urmă în străinătate a fost să pun cât mai multă geografie între mine și toată acea vinovăție persistentă.

— Metoda Legiunii Străine franceze.

— Exact – și o vreme a mers într-o anumită măsură. Am învățat că coabitez cu ea.

— Până ți l-au luat pe Jack?

— Cred că e limpede. Și, da, după ce s-au întâmplat toate astea, am fost sigură că e un fel de pedeapsă cosmică pentru cauzarea aceluia accident; că Jack mi-a fost luat fiind că îi dădusem tatălui meu vinul care l-a făcut să producă accidentul de mașină în care a murit un băiețel.

Julia s-a întins peste masă și a pus mâna pe brațul meu.

— Știi că nu e adevărat.

— Nu mai știu nimic. În ultimele luni toată logica s-a întors cu susul în jos. Nimic nu mai are sens.

— Ei bine, un lucru *trebuie* să aibă sens. Nu primești niciun fel de pedeapsă divină pentru accidentul tatălui tău, fiindcă nu ai avut absolut niciun rol în acel accident și fiindcă nu așa lucrează divinitatea... și o spun în calitate de catolică semipracticantă.

Am râs slab, fără inimă.

— Numai Dumnezeu știe cât de mult îmi doresc să-i fi mărturisit toate astea surorii mele cu ani în urmă.

— Dar la ce ar fi slujit?

— De curând, am simțit această uriașă nevoie de a-i mărturisi totul.

— Promite-mi că nu o s-o faci niciodată. Și nu doar pentru că eu cred cu adevărat că nu ai nimic de mărturisit. Asta n-ar face decât să arunce toată vinovăția pe care o simți de atâția ani drept în poala ei. Și – iar acum vorbește catolica din mine – în viață există multe lucruri care e mult mai bine să fie lăsate nespuse. Toți vrem să mărturisim. Este cea mai omenească dintre nevoile imaginabile. Să cerem un fel de

dezlegare de păcate pentru faptul de a fi dat peste cap lucrurile – fapt pe care l-au făcut toți cei dinaintea noastră și îl vor face și toți cei care vor veni după noi. Uneori mă gândesc că talentul de a o da în bară pentru noi și pentru alții este singura mare constantă din întreaga istorie a omenirii. Poate că acesta e cel mai cumplit – și cel mai liniștitor – lucru privitor la viață: faptul că toți cei dinaintea noastră au făcut-o de oaie la fel ca noi. Suntem cu toții îngrozitor de repetitivi, nu-i așa?

M-am gândit la asta mai târziu, când eram acasă și mă uitam pe lista avocaților care prestau servicii juridice gratuite, furnizată de Societatea Avocaților. O secțiune întreagă era dedicată avocaților care se ocupau de dreptul familial – și tot ce mi-a venit în minte a fost că, pentru acești specialiști în desfacerea căsătoriilor, toate poveștile trebuie să înceapă să se suprapună sau, cel puțin, să se reducă la câteva puncte de bază ale intrigii: *El a cunoscut pe altcineva... Ne certăm din orice... El nu mă ascultă... Ea consideră că viața ei se limitează doar la casă și copii... Lui îi e ciudă că eu câștig mai mult decât el.* Și toate aceste nemulțumiri și supărări și dezamăgiri își pot avea sursa, în parte, în obișnuita nepotrivire de caracter, în obișnuita incapacitate de a coabita. Însă Julia avea dreptate: astea izvorăsc și din nevoia de harababură, de schimbare... toate ar putea fi legate de însăși teama omului de moarte, și de conștientizarea faptului că totul este finit. Această conștientizare ne face să ne luptăm și mai tare pentru a da un sens sau o semnificație vieților neimportante pe care la ducem... chiar dacă asta înseamnă să rupem totul pe parcurs.

Am redus posibilitățile de a-mi găsi un nou avocat la patru nume – criteriul de alegere fiind acela că toți își aveau birourile în apropierea casei mele și puteam ajunge la ei pe jos. Desigur că toți aveau să-mi spună același lucru: *sunteți într-o situație fără ieșire.* Totuși, trebuia să găsesc pe cineva să mă reprezinte la Audierea finală. Eram gata să încep să le telefonez acestor patru candidați, dar acum era în jur de ora cinci într-o după-amiază de vineri, ceea ce însemna că aveam să vorbesc fie cu roboți telefonici, fie cu secretare care abia așteptau să ajungă acasă, și sigur nu voiau să discute la ora aceea despre un caz de asistență juridică gratuită. Așa că m-am hotărât să încep să înroșesc telefonul luni dimineată la prima oră – iar acum aveam să mă răsfaț cu o plimbare lungă pe malul râului. Mai eram încă un pic amețită de pe urma dezvăluirii pe care i-o făcusem Juliei. Însă nu mă simțeam ușurată sau despovărată. Nici grozav de consolată de vorbele ei. Deși alții te pot sfătui să scapi de toată vinovăția, este extrem de greu să o faci. Cel mai greu lucru din lume este să te ierți pe tine.

Mi-am luat jacheta, mi-am pus o pereche de pantofi și mă îndreptam spre bolul din bucătărie, în care aruncam întotdeauna cheile de casă, când a sunat telefonul. Fir-ar să fie! O parte din mine voia să lase robotul să preia apelul – pentru că vremea se ameliorase și chiar aveam nevoie de o plimbare prelungită în aer liber. Dar cum eram însetată de pedeapsă, am ridicat receptorul.

— Ăă... aș vrea să vorbesc cu domnișoara... ăă... Goodchild.

Minunat! Pur și simplu minunat! Exact omul de la care voiam să am vești într-o după-amiază de vineri. Dar am păstrat un ton politicos.

— Domnul Clapp?

— Oh, dumneavoastră sunteți, domnișoară Goodchild. E un moment potrivit?

— Sigur.

— Ăăm... păi...

Încă o pauză apăsătoare.

— Mai sunteți la telefon, domnule Clapp? am întrebat, încercând să nu-mi trădez nerăbdarea.

— Ăăm, da... domnișoară Goodchild. Și vreau doar să vă spun că audierea de la tribunal a mers bine.

Pauză. Eram sincer derutată.

— Ce audiere de la tribunal?

— Oh, nu v-am spus?

— Ce să-mi spuneți?

— Că am solicitat azi-dimineață o hotărâre judecătorească, insistând ca soțul dumneavoastră să plătească ipoteca pe casă până la soluționarea divorțului.

Asta era o noutate pentru mine.

— Chiar așa?

— Sper că nu vă supărați...

— Cătuși de puțin. Doar că n-am știut.

— Păi, ținând cont că sunteți amenințată cu evacuarea, m-am gândit...

— Nu trebuie să vă scuzați, am spus. Vă mulțumesc.

— Ăă, sigur. Oricum, ăă, se pare... ei bine, trecând peste obiecțiile puternice ale avocatului soțului dumneavoastră, judecătorul a hotărât că soțul dumneavoastră trebuie să continue să plătească ipoteca până ajungeți la o înțelegere financiară reciproc acceptată.

Nu-mi venea să cred ce aud.

— Asta înseamnă că locuința nu poate fi vândută fără voia mea?

— Ăă... așa e. Iar dacă soțul dumneavoastră nu achită ratele ipotecare, se va considera că a sfidat tribunalul. Ceea ce înseamnă că ar putea fi chiar închis pentru că nu și-a respectat obligațiile față de dumneavoastră.

— Doamne, Dumnezeule! am spus.

— Încă un lucru, a spus el. Avocatul lui a spus că vrea să facă o ofertă, vizavi de sprijinul financiar interimar pentru dumneavoastră.

— Zău? Pe bune?

— Cred că l-a cam speriat ideea că, în situația dată, judecătorul ar fi putut să-l pună pe clientul lui să vă plătească lunar o sumă substanțială. Așa că v-au oferit o mie de lire pe lună ca întreținere interimară.

— Mă luați peste picior?

— E chiar atât de puțin?

— Deloc. Nu vreau niciun ban.

— Oh, bine. Dar cum rămâne cu ipoteca?

— Asta e altceva – deoarece casa e o investiție comună. Dar sigur nu vreau să fiu sprijinită de banii *ei*.

— Mă rog, ăă, e alegerea dumneavoastră. Iar dacă, ăă, doriți să mă ocup în continuare de problema asta, le voi aduce la cunoștință hotărârea dumneavoastră.

Întotdeauna era atât de nesigur pe el. Am reflectat preț de-o clipă, apoi am spus:

— Sunt foarte mulțumită că vă am în colțul meu, domnule Clapp.

— Oh... a spus el părănd oarecum uimit. Și a adăugat: Ăăm... mulțumesc.

Doisprezece

Încă o săptămână n-am primit vești de la Nigel Clapp. Dar mi-a trimis o copie a hotărârii judecătorești pe care o obținuse împotriva lui Tony, împreună cu o scrisoare de la avocatul lui Tony, care confirma că el avea să plătească mai departe ratele ipotecare pe casa deținută în comun până se ajungea la o înțelegere pecetluită prin notariat cu privire la plata pe bunurile deținute în comun. Scrisoarea mai confirma și că refuzasem o ofertă de 1.000 de lire pe lună pentru întreținere și anunța că, în lumina acestui refuz de a accepta numita ofertă, clientul său nu va intra în negocieri ulterioare cu privire la plățile de întreținere până la înțelegerea financiară finală, bla, bla, bla, bla...

— Trebuia să iei banii, a spus Sandy după ce i-am citit la telefon această scrisoare. Amanta care îl întreține plătește totul. Un miar în plus pe lună ți-ar fi adus o reducere a presiunii financiare și posibilitatea de a angaja un consilier juridic mai bun.

— Așa cum i-am spus și lui Clapp, sub nicio formă n-am să trăiesc din banii ei.

— Tu și mândria ta tâmpită! Adică, bun venit divorțului – unde arta e să tragi în piept cealaltă parte. Exact asta îți fac minunatul Tony și târfa lui bogată. De aceea cred că ai fost nebună că ai refuzat gologanii. Pentru că abia dacă ți-a mai rămas cu ce să trăiești, dar și pentru că, din ce mi-ai spus, avocatul care te reprezintă nu e chiar energic și cu influență. Cealaltă parte îl va mânca de viu o dată ce se va ajunge la proces. Și gândește-te ce simulacru de proces o să fie când va apărea ca avocat pledant al tău. Vreau să spun că toți avocații sunt actori, corect? Așa că niciun „actor” important nu o să lucreze cu o nulitate ca el.

— Cred că ești cam dură cu bietul om.

— Hei, doar repet ce mi-ai spus.

— Adevărat – dar asta a fost înainte să obținem treaba cu plata ipotecii... ceea ce, să recunoaștem, m-a salvat de stradă și m-a ținut în casă. Și da, ai dreptate: el e ca și cum ai avea de a face cu cea mai mare plantă agățătoare din lume, ceea ce chiar mă îngrijorează. Dar ținând cont de felul în care m-a băgat în încurcătură incapabila aia aristocrată de la Lawrence și Lambert, în momentul de față nu prea mai am încredere în firmele de avocatură cu pretenții.

— Dar aia a fost doar o englezoaică de nimic, plină de aere. Cu siguranță în Londra există câțiva avocați de divorțuri excelenți.

— Da, dar acum nu-mi pot permite unul. Și ai dreptate – e vina mea că am refuzat banii lui Tony. Dar treaba e că, pentru prima dată de când a început acest lung vis urât, chiar am câștigat o dispută. Și asta datorită foarte ciudatului meu avocat. Așa că, de ce să-i întorc spatele unui tip care l-a tăiat cu atu pe Tony?

Totuși, Sandy avea dreptate într-o privință: să ai de-a face cu Nigel Clapp era ca și cum ai avea de-a face cu numărul zero. Era imposibil să îl înțelegi sau să-i descifrezi metodologia legală. După succesul cu ipoteca, a dispărut șapte zile. Apoi, din senin, m-a contactat iar.

— Ăăm... a spus el după ce am răspuns la telefon.

— Domnul Clapp?

— Aș vrea să vorbesc cu domnișoara Goodchild.

— Eu sunt.

— Serios?

— Sunt foarte sigură de asta, da.

— Oh, așa-i. Păi... ăăm... Numele.

— Numele?

— Da, numele.

— Chiar nu vă înțeleg.

— Am nevoie de numele tuturor celor care s-au ocupat de dumneavoastră de la serviciile sociale.

A făcut o pauză – ca și cum efortul de a scoate acea singură frază fără un *ăăm* a fost copleșitor. Apoi a continuat:

— Mai am nevoie și de numele bonelor sau infirmierelor pe care poate le-ați folosit.

— Bine, nicio problemă. Să vi le trimit prin e-mail azi?

— Da, *ăăm*, e foarte bine prin e-mail.

— Știți că primul meu avocat a luat declarații de martor de la aproape toată lumea, în afară de funcționara de la prevederile sociale, care era în Canada la acea vreme.

— Da. Știu asta. Pentru că am declarațiile.

— Le aveți?

— *Ăăm*, da.

— De unde le aveți?

— Am obținut copii ale tuturor documentelor depuse la tribunal.

— Sigur, sigur. Dar dacă aveți toate declarațiile de martor, de ce vă trebuie iarăși numele tuturor?

— Pentru că, *ăăm*... *păi*, aș vrea să stau de vorbă cu toți din nou.

— Înțeleg, am spus. E necesar acest lucru?

— *Păi*... *ăăm*... *da*, de fapt.

În acea zi, mai târziu, relatându-i Juliei această conversație la o cafea în bucătăria ei, am spus:

— Știi, a fost primul lucru categoric pe care mi l-a spus până acum.

— N-ar trebui să-ți faci atâtea griji în privința lui. Pare să știe ce face.

Patru zile mai târziu, am fost trezită pe la unu noaptea de un telefon. Un telefon care sună la ora aceea poate să însemne numai două lucruri – (1) un număr greșit format de un bețiv sau (2) vești foarte proaste. Totuși, în cazul ăsta, era o femeie cu glas tinerel și accent londonez, care, judecând după paraziții de pe fir, suna de departe.

— Alo, domnișoara Goodchild... Sally?

— Cine e la telefon? am întrebat trează pe jumătate.

— Jane Sanjay.

— Cine?

— Funcționara de la prevederile sociale care te-a vizitat, mai ții minte?

— Oh, da, desigur. Bună, Jane. Nu trebuia să fii plecată din țară?

— *Sunt* plecată din țară, a spus ea. În Canada. Ai auzit vreodată de Jasper National Park? Departe, sus, în Alberta. Uimitor loc – și la mare distanță de sudul Londrei. Dar, fii atentă, avocatul tău, domnul Clapp, mi-a dat de urmă.

— Te-a găsit domnul Clapp?

— Da. Și mi-a spus prin ce treci și m-a întrebat dacă aș fi pregătită să depun mărturie în favoarea ta. Lucru pe care, bineînțeles, sunt extrem de dispusă să-l fac, mai ales că peste doar două luni am să-mi reiau munca la Consiliul Wandsworth. Dar motivul pentru care te-am sunat – și nu mai pot să vorbesc mult, deoarece cartela mea telefonică e pe terminate – este să-ți spun că sunt foarte șocată că ți l-au luat pe Jack. Din ce mi-a spus domnul Clapp, au născocit dovezi false împotriva ta. Mi-a spus și despre depresia postnatală – care, ea singură, ar fi trebuit să te scoată din încurcătură. Adică, și ce dacă ai spus ceva amenințător când erai epuizată și sufereai de o boală clinică? Și ce dacă ți-ai alăptat accidental fiul în timp ce luai somnifere? Am avut cazuri mult mai rele în sector – și vorbesc despre cazuri de copii cu adevărat maltratați, în care totuși mamei nu i s-a luat copilul. Așa că, în ceea ce mă privește, ce ți s-a

făcut ție este revoltător. Și vreau să știi că sunt cu totul de partea ta și te voi ajuta în orice fel pot...

Eram atât de plăcut uimită – și înduioșată – de acest telefon transatlantic din senin, încât am mormăit un uriaș mulțumesc și am invitat-o să vină la mine la masă de îndată ce se întoarce. Pe urmă, am sunat-o pe Sandy la Boston și i-am dat vestea.

— E uimitor, a spus ea, sincer emoționată. Vreau să spun, faptul că te-a văzut acasă cu Jack o să conteze enorm. Și cum sarcina ei este să vadă cum se descurcă mamele cu nou-născuții lor, părerea ei de profesionistă o să cântărească greu. Apropo, cum a mers ieri cu Jack?

Nici nu se putea ca sora mea să nu țină minte exact când aveam întâlnirea supravegheată cu Jack.

— Acum pare să mă recunoască, am spus. Sau poate mă amăgesc singură.

— Nu – bebelușii chiar ajung să-i recunoască pe cei din preajma lor.

— Ceea ce înseamnă că mai mult ca sigur Jack o crede pe femeia aia mama lui.

— N-are decât câteva luni, a spus Sandy. Încă nu știe cine ce este.

— Cauți să-mi faci pe plac.

— Da, așa e, a spus ea. Dar faptul că pare să știe cine ești... ei bine, nu e un semn grozav că vă legați...?

Legat. Iarăși cuvântul ăla.

— Da, ne legăm foarte bine... ținând seama de faptul că. avem numai o oră pe săptămână pentru a ne lega. Totuși, Clarice – femeia care supraveghează întâlnirile – pare mulțumită. La fel și Jessica Law – care face...

— Știu: raportul STCSFC pentru tribunal.

— Chiar mă impresionezi.

— Hei, mă agăț de fiecare detaliu pe care mi-l dai. Dar iată o întrebare pe care ar trebui să i-o pui domnișoarei Law data viitoare când o vezi: de ce nu te-a contactat Tony măcar o dată?

— E simplu, am spus. Fiindcă este absolut laș.

— Fără îndoială. Dar ar trebui să o întrebi asta pe domnișoara Law pentru că, deoarece stă de vorbă cu ambele părți din acest caz, probabil că ia legătura destul de regulat cu Tony. Iar dacă tu simți că ea crede că ești în regulă... ei bine, de ce nu-i spui că te cam miră că n-ai primit nicio știre de la soțul tău? În viitor, va trebui să vă sfătuiți amănunți cu privire la creșterea lui Jack, indiferent care dintre voi obține custodia. Înțelegi ce vreau să spun?

Am înțeles – și a înțeles și Nigel Clapp. Fără vreun imbold de la mine, a ridicat aceeași problemă a doua zi când l-am sunat să îl felicite pentru că dăduse de urma lui Jane Sanjay.

— Oh, da, a spus el.

— Dar trebuie să vă fi sacrificat foarte mult timp încercând să ghiciți unde e. Vreau să spun că asistenta avocatei de la Lawrence și Lambert nu a avut deloc noroc, întrucât Jane se deplasa tot timpul prin Canada.

— Se deplasa? Serios? Părea și mai uimit. Pentru că ea mi-a spus că de patru luni lucrează la Jasper Park. Și, ăăm, ca s-o găsec... păi, a fost nevoie de două telefoane. Primul la Consiliu. Am explicat cine sunt și de ce trebuie să stau de vorbă cu ea. Și deși nu știau unde s-o găsească, au spus că au să o sune pe mama ei din partea mea – deoarece mamele știu de obicei unde sunt fiicele lor. Ceea ce, ăăm, s-a dovedit a fi adevărat și aici. Consiliul i-a dat doamnei Sanjay numărul meu. Ea m-a sunat. Am stat de vorbă. Mi-a dat numărul din Canada al fiicei ei. Am sunat-o. Am stat de vorbă. Și a fost de acord să vă fie martor la Audierea finală. Oh, și... ăăm... în eventualitatea că e reținută în Canada sau nu reușește să ajungă la audiere în ziua cu pricina, am contactat Societatea Avocaților din Canada, și am găsit numele unui avocat din orașul Jasper, și am vorbit ieri cu el. Mai târziu, în cursul săptămânii, o să ia de la domnișoara Sanjay o depozitie sub jurământ – pe care o va autentifica prin notariat, pentru a avea certitudinea că e acceptată

de un tribunal englezesc. Dar asta a fost doar o măsură de precauție din partea mea.

Apoi, râzând ușor, a spus:

— Sunt cam precaut de felul meu.

M-a mai informat că aproape toți ceilalți oameni pe care îi specificam în e-mail-ul meu fuseseră intervievați de doamna Keating.

— Cine e doamna Keating? am întrebat.

— Oh, n-o știți pe doamna Keating?

— Ăă, nu... am spus, abținându-mă să adaug: „*Dacă aș fi știut-o, sigur nu v-aș fi întrebat*”

— Poate nu v-am făcut cunoștință?

— Dar unde ar fi trebuit să o cunosc?

— La mine la birou. De câte ori ați fost aici?

— O dată.

— Atât?

— Categorie.

— Rose Keating e secretara mea.

Ei bine, mi-a trebuit un oarece efort să scot asta de la el.

— Și i-a interviuat pe toți cei de la serviciile sociale?

— Ăă, da. Se pricepe foarte bine la treburi de genul ăsta.

— Sunt convinsă, am spus. Sunteți mulțumit de noile declarații?

— Mulțumit? a întrebat el de parcă nu știa înțelesul cuvântului. Cred că sunt bune, da. Dar mulțumit...?

A urmat o lungă pauză existențială pe fir, cât a meditat asupra implicațiilor semantice ale lui „mulțumit”. Doamne, omul ăsta era tare! Din scurta noastră colaborare până în prezent, mi-am dat seama că, probabil, n-am să-l înțeleg niciodată, darămite să ajung să îl cunosc. După prima noastră întâlnire, toată afacerea a fost dirijată prin telefon – și în cele câteva ocazii când am propus să trec pe la el să stăm de vorbă, a părut aproape îngrozit și a spus: „Nu e nevoie să vă deranjați să bateți atâta drum până în Balham”. Mi-am dat seama că era foarte conștient de profunda lui stângăcie socială, de șovăiala lui verbală, de incapacitatea lui aproape autistă de a stabili chiar și cea mai minoră legătură emoțională cu un client. Dar acum știam că e foarte bun în ceea ce face – extraordinar de meticulos și prudent. Eram sigură că, în spatele stângăciei, se afla un om de o complexitate emoțională și simțire adevărate – avea soție și copii, la urma urmei. Însă nu avea să mă lase niciodată (și probabil nici pe alt client) să-i cunosc acea latură. Și nu pentru că ar fi fost ca acei excentrici englezi mult iubiți, care joacă pentru galerie când e vorba de idiosincraziile lor. Nu, Nigel Clapp nu era nici trăsnet, nici sinuos – era de-a dreptul ciudat. Descurajant de ciudat... dat fiind faptul că era singura mea speranță de a ieși din acest coșmar.

Și totuși, puțin câte puțin, începeam să am încredere în el.

— Domnule Clapp, mai sunteți la telefon?

— Cred că da, a spus el. Așadar, mai era ceva de discutat, nu-i așa?

— Nu știu, domnule Clapp, am spus cu respect. Dumneavoastră m-ați sunat.

— Așa e, eu v-am sunat. Acum... ăăm... cred că ar trebui să scrieți o scrisoare. Nu vă supărați că vă spun asta, nu?

— Nu, dacă părerea dumneavoastră de profesionist e că ar trebui să scriu o scrisoare care ar folosi cazului meu, voi scrie scrisoarea. Trebuie doar să știu *cui* trebuie să-i scriu scrisoarea.

— Soțului dumneavoastră. Aș vrea să dovedesc... ăăm... că doriți să stabiliți un contact cu el cu privire la binele fiului dumneavoastră în noua lui casă... cu privire la felul în care se poartă cu el această domnișoară Dexter și ce planuri de viitor are el. Aș mai vrea să vă sugerez să propuneți o întâlnire față în față... doar dumneavoastră și el... pentru a discuta despre viitorul lui Jack.

— Dar chiar nu vreau să mă întâlnesc acum cu el, domnule Clapp. Nu cred că l-aș putea privi în față.

— Îmi dau seama de asta. Dar... ăăm... dacă nu greșesc... și s-ar putea să greșesc, am mai greșit în trecut, chiar fac greșeli... ăăm... nu cred că el va dori să vă vadă. Vinovăția, înțelegeți. Se va simți vinovat. Dacă nu mă înșel...

— Nu, am spus. Nu cred că vă înșelați. De fapt, sora mea a avut o idee asemănătoare.

— Cu privire la ce? a întrebat el.

Și am abandonat subiectul înainte ca lucrurile să devină mai încurcate.

Dar, în acea seară, am scris scrisoarea.

Dragă Tony,

Nu am cuvinte să-ți spun ce durere mi-ai pricinuit. Nici nu pot să înțeleg cum ai putut să ne trădezi pe mine și pe fiul tău într-un mod atât de crud și de egoist. Te-ai folosit de boala mea – o stare clinică temporară, din care acum mi-am revenit în mare parte – pentru a-mi fura fiul și a-ți reface viața alături de o femeie cu care e limpede că te vedeai în timp ce eu îți purtam fiul în pânțele. Faptul că, pe urmă, ai manipulat datele depresiei mele postnatale pentru a pretinde că sunt un pericol pentru Jack este îngrozitor atât prin viclenia, cât și prin cruzimea lui.

Dar altă problemă, mai presantă, mă silește să-ți scriu. Ca mamă a lui Jack, mă îngrijorează faptul că mi se ascunde în mod deliberat cine are grijă de el, dacă e îngrijit așa cum trebuie și dacă are parte de atenția maternă corespunzătoare, de care are nevoie un sugar.

Mai sunt și chestiuni legate de creșterea lui – indiferent care vor fi aranjamentele finale cu privire la custodie – pe care trebuie să le hotărâm împreună.

Lucrul pe care vreau să-l subliniez cel mai mult acum este că, în ciuda durerii nespuse pricinuite de faptul că sunt pe nedrept despărțită de fiul meu și în ciuda furiei mele pricinuite de îngrozitoarea trădare – principala mea preocupare sunt binele lui Jack și fericirea lui viitoare. Din acest motiv, sunt dispusă să-mi las deoparte supărarea și să mă așez cu tine la prima din ceea ce trebuie să fie o serie neîntreruptă de discuții despre fiul nostru și viitorul lui. De dragul lui, ar trebui să ne lăsăm la o parte toate animozitățile și să stăm de vorbă.

Aștept cu nerăbdare să am degrabă vești de la tine, în care să propui când și unde să ne întâlnim.

Cu stimă

— Vai, da' deșteaptă mai ești! a spus Julia după ce i-am arătat ciorna finală.

— Poți să-i mulțumești domnului Clapp pentru asta. M-a silit să scriu trei ciorne diferite până să fie mulțumit de scrisoare.

— Vorbești serios? Domnul Clapp – Domnul Nesigur de la început – chiar ți-a dat *bun de tipar*?

— Nu doar atât, ci mi-a tot trimis e-mail-uri cu diferite sugestii cu privire la cum am putea să înfigem mai adânc cuțitul... deși, firește, el n-ar fi niciodată atât de crud, încât să sugereze că am încerca să-l prindem pe picior greșit pe înstrăinatul meu soț, chiar dacă exact ăsta e scopul.

— Ei bine, trebuie să spun că e o scrisoare extrem de iscusită. Pentru că insistă asupra persecutării tale fără să cadă în văicăreală. În același timp, îl săpunește că te-a trădat de două ori și, de asemenea, ridică tot felul de întrebări despre adevăratele motive care l-au determinat să facă toate astea. Iar pe urmă, ai dat dovadă de o bunăvoință extraordinară când ai spus că lași supărarea la o parte ca să faci ce e mai bine pentru fiul tău...

După trei zile, am primit o scrisoare de la Tony.

Dragă Sally,

Ținând seama de amenințările pe care le-ai făcut la adresa vieții fiului nostru – și ținând seama de totala ta lipsă de interes matern față de el după nașterea lui – găsesc că e foarte ciudat că îmi scrii acum, spunându-mi că te-am trădat. Mai ales că tu ești cea care a trădat un copil nevinovat.

Cât despre acuzația ta că te înșelam în timp ce erai însărcinată, ar trebui să știi că Diane Dexter îmi este de ani întregi prietenă bună. Și, ca prietenă, am căutat un sprijin în ea, sănătatea ta mentală a început să se deterioreze în timpul sarcinii. Prietenia noastră s-a transformat în altceva abia după căderea ta nervoasă și purtarea ta iresponsabilă, care pune în primejdie viața fiului nostru.

Pentru fiul meu, ea fine locul de mamă cum nu se poate mai bine – și i-a asigurat lui Jack mediul sigur, liniștit de care are nevoie în acest început de viață. Sunt extrem de conștient de faptul că tu – ca mamă a lui Jack – ar trebui să ai un rol important în deciziile privitoare la viitorul lui. Dar până nu mă conving că nu mai reprezintă un pericol pentru el, nu pot să mă așez la discuții nesfârșite cu tine. Sper că ești în curs de însănătoșire mentală și ai început să accepți că ai avut un comportament periclitant față de fiul nostru. Te rog să înțelegi că nu îți port deloc pică. Și îți doresc numai bine în viitor.

Al tău sincer

Tony

CC. Jessica Law, Wandsworth DHSS

Scrisoarea îmi tremura în mâini când am citit-o. I-am trimis imediat prin fax o copie lui Nigel Clapp, iar apoi am bătut la ușa Juliei. Mi-a oferit o cafea și compasiune.

— Să știi că a lucrat cu un avocat la scrisoarea asta, a spus ea.

— Exact ca scrisoarea mea.

— Numai că a ta a fost măcar pe graiul tău. Misiva asta sună... de-a dreptul victoriană pe alocuri.

Comportament periclitant față de fiul nostru. Cine mai folosește în ziua de azi un limbaj ca ăsta?

— Sigur nu este stilul de proză al lui Tony – care este vioi și concis. Și nu se dă în vânt după sentimentalisme de genul „*Nu îți port deloc pică. Și îți doresc numai bine în viitor*”. Îmi poartă mare pică și speră să mă calce autobuzul cu prima ocazie.

— Aici e vorba de divorț. Iar divorțul e întotdeauna urât. Mai ales când miza e atât de mare.

În cea după-amiază, mai târziu, m-a sunat domnul Clapp.

— Ăăm... în legătură cu scrisoarea soțului dumneavoastră...

— M-a îngrijorat, am spus.

— Oh, serios?

— Pentru că i-a permis aceluia nemernic să dezmință tot ce am scris în prima scrisoare. Și, de asemenea, pentru că i-a permis să își exprime punctul de vedere precum că ea l-a „savat” pe fiul meu – ceea ce, pe lângă că e o minciună sfruntată, e și totalmente jignitor.

— Mi-am dat seama că... ăăm... un asemenea comentariu v-ar putea supăra. Dar privitor la răul pe care l-ar putea face scrisoarea... este ceea ce am așteptat.

— Serios?

— Oh, da, vorbesc foarte serios. E ceea ce am așteptat și am dorit.

— Ați dorit genul ăsta de răspuns?

— Ăă, da.

Apoi a urmat încă o pauză cu semnătura lui, care sugera că voia să treacă la alt subiect de discuție.

— Pot să vă întreb dacă ați reușit să vă găsiți de lucru?

— Încerc, dar se pare că nu prea am noroc.

— Am vorbit cu doctorița Rodale... ăăm...

Și-a dres glasul, nevoind, evident, să rostească jenantul cuvânt.

— Psihiatrul meu.

— Da, psihiatrul dumneavoastră. Mi-a spus că va scrie un raport în care va declara că, în lumina... ăăm...

— Depresiei mele.

— Da, depresiei dumneavoastră, consideră că încă nu sunteți aptă pentru o slujbă cu normă întreagă.

Cu asta vom avea cel puțin acoperire în caz că avocatul pledant al soțului dumneavoastră va ridica la audiere problema lipsei dumneavoastră de slujbă. Dar dacă v-ați putea găsi o slujbă oarecare, asta s-ar răsfrânge favorabil asupra vindecării dumneavoastră de... ăăm...

— Depresie.

— Asta-i cuvântul.

După câteva zile, am primit un telefon de la Julia. Mi-a spus că e în biroul unui prieten editor. În una dintre primele noastre șuete îi spusese că, în colegiu, mi-am petrecut vacanțele de vară lucrând pe post de corector la o editură din Boston.

— Și când prietenul meu de aici mi-a spus că are nevoie urgent de un corector pentru o lucrare mare – și că amândoi corectorii cu care lucrează de obicei sunt angrenați în alte lucrări – m-am gândit imediat la tine. Dacă, adică, te interesează...

— Oh, mă interesează...

A doua zi am luat metroul până în Kensington High Street și am petrecut o oră în biroul unui editor pe nume Stanley Show – un bărbat slab, tăcut, destul de politicos, la vreo cincizeci și cinci de ani. Lucra în compartimentul de scrieri nebeletristice al unei edituri importante și se ocupa în mare parte de cărți documentare voluminoase, printre care și „Ghidul CD-urilor cu muzică clasică”, care era publicat din doi în doi ani și care era un volum broșat gigantic de vreo mie cinci sute de pagini.

— Te pricepi cât de cât la muzica clasică? m-a întrebat el.

— Îmi dau seama de diferența dintre Mozart și Mahler, am spus.

— Ei bine, e un început, a spus el zâmbind, apoi m-a chestionat cu privire la experiența mea de corector – și dacă m-aș putea adapta la anglicisme și la terminologia tehnică muzicală și la un număr mare de abrevieri care făceau parte din ghid. L-am asigurat că învăț repede.

— Asta e bine – pentru că întregul ghid trebuie să fie corectat în două luni. O să fie solicitant din punct de vedere tehnic, deoarece este un compendiu al celor mai bune înregistrări disponibile ale lucrărilor aproape tuturor compozitorilor importanți și mai puțin importanți. E o muncă uriașă și, ca să fiu sincer, nu-mi vine să o încredințez cuiva care nu a mai lucrat de atât timp ca și corector, ca tine. Dar sunt disperat, și dacă Julia Frank crede că poți s-o faci, atunci cred și eu. Adică, dacă și tu crezi că poți s-o faci și poți să-mi predai ghidul în două luni.

— Pot s-o fac.

Am bătut palma. A doua zi, a venit la mine acasă un curier pe motocicletă, cu o cutie de carton mare – și peste o mie cinci sute de pagini de șpalturi. Pentru sarcina asta eliberasem masa din bucătărie, instalând deja o lampă de birou și un borcan plin cu creioane proaspăt ascuțite. Șpalturile erau însoțite de un contract. Înainte de a-l semna, i l-am trimis prin fax lui Nigel Clapp. M-a sunat într-o oră.

— Aveți o slujbă, a spus el părând surprins.

— Așa se pare. Dar mă îngrijorează ceva – dacă retribuiția mea îmi va anula dreptul la asistență

juridică gratuită.

— Păi... ăăm... ați putea oricând să-i puneți să reformuleze contractul, garantându-vă că plata integrală se va face la publicare, care... conform contractului... e de acum în opt luni. Astfel am putea să-i arătăm tribunalului că lucrați, dar că veți fi retribuită după Audierea finală, ceea ce v-ar păstra dreptul la asistență juridică gratuită. Adică, dacă vă puteți permite să nu luați acum un salariu.

Audierea era peste zece săptămâni, iar eu nu mai aveam decât echivalentul a 1.500 de lire. Ar fi însemnat să fiu cumplit de strânsă la pungă.

— Dacă, să zicem, i-aș cere lui Stanley o treime din retribuție?

— Da – așa v-ați încadra pe mai departe în limitele asistenței juridice gratuite.

Stanley a fost cum nu se poate mai dispus să rescrie contractul, subliniind că „în cei treizeci de ani de când sunt editor, asta e prima dată când un scriitor sau un redactor de carte mi-a cerut să-i plătesc mai târziu... lucru pe care, desigur, îl fac cu cea mai mare bucurie”.

În acea seară am mai făcut niște calcule. Aveam, în total, șaiszeci și una de zile să-mi fac treaba. O mie cinci sute împărțit la șaiszeci și unu fac 24,5 pagini pe zi, care, împărțite la opt, fac trei.

Trei pagini pe oră. Posibil de făcut. Atât timp cât nu mă abăteam de la sarcina asta. Cât nu-mi lăsam mintea să rățăcească. Cât nu stăruiam asupra neîncetatului dor chinuitor de Jack. Cât nu cedam veșnicei frici că la Audierea finală judecătorul avea să fie de partea lui Tony, iar pe mine să mă limiteze la o vizită de o oră pe săptămână până...

Nu, nu... nu te gândești la asta. Treci la treabă!

Mi-au trebuit patru zile să trec pragul compozitorilor de la litera A (Albinoni, Alkan, Arnold, Adams) și să intru în grupa celor de la litera B și, treptat, să parcurg familia Bach. Și, Dumnezeu, ce multe lucrări erau trecute în revistă. Apoi, mai erau păreri pro și contra ale criticilor – felul în care editorii ghidului discutau dacă, la înregistrarea *Mesei în Și minor*, trebuie să optezi pentru tradiționala abordare *kappelmeister* a lui Karl Richter sau intervalurile de intensitate redusă, mai slabe, ale lui John Eliot Gardiner, sau interpretarea genială a lui Masaki Suzuki, sau...

Lucrând la acest ghid, faptul care m-a uimit cel mai mult (mai ales că aveam puține cunoștințe muzicale) a fost să descopăr că, în muzică, interpretarea se schimbă o dată cu fiecare dirijor, fiecare instrumentist, fiecare cântăreț. Însă cu toate că poți să te joci cu măsurile metronomice și tempoul, chiar nu poți să deviezi prea mult de la partitură. Pe când, toate poveștile sunt întotdeauna expuse speculațiilor, îndoielilor, chiar și reinventării... până în punctul în care, la repovestire, începi să te întrebi unde a dispărut narațiunea originală și cum linia intrigii a fost deturnată de cei doi protagoniști principali, amândoi prezentând acum versiuni diametral opuse ale aceleași povești.

— Probabil că ai să înnebunești citind cuvânt cu cuvânt tot materialul ăla muzicologic, mi-a spus Sandy într-o seară, în timpul zilnicei noastre convorbiri telefonice.

— De fapt, chiar îmi place. Nu doar fiindcă mi se pare interesant, ci și pentru că îmi oferă ceva după care tânjesc de luni întregi: o organizare a zilei.

Trei pagini pe oră, opt ore pe zi – munca împărțită în patru reprize a câte două ore, cu o pauză de jumătate de oră între reprize. Desigur că a trebuit să întocmesc programul în jurul întâlnirilor mele săptămânale cu Jack, al discuțiilor bilunare cu Jessica Law și al consultațiilor bilunare la doctorița Rodale. Astfel, munca îmi definea timpul. Tot așa cum mă ajuta să am noțiunea timpului și accelera chinuitoarea așteptare a Audierii finale. Da, în mod frecvent, această intensă muncă de corectare mi se părea istovitoare, și eram și concomitent plictisită și copleșită de proporțiile uriașe ale sarcinii. Însă îmi făcea și o anumită plăcere să înaintez tot mai mult în alfabet. După trei săptămâni, Berlioz era o amintire îndepărtată, deoarece tocmai îi dădusem gata pe Hindemith și Roy Harris. Terminarea întregii părți consacrate lucrărilor lui Mozart a semănat un pic cu o călătorie pe care am făcut-o o dată cu mașina prin

Canada, în timpul căreia îmi tot spuneam: asta trebuie să se încheie cândva. Apoi, la mijlocul săptămânii a cincea, am început să intru în panică. Tocmai începeam marea secțiune „S”, cu compozitori extrem de prolifici, precum Schubert și Șostakovici. Stanley Shaw (alt „S”) m-a verificat o dată, amintindu-mi că până la termenul-limită mai erau doar două săptămâni și jumătate.

— Fii fără grijă – am să reușesc să termin, am spus, cu toate că eu însămi începeam să mă întreb cum am s-o fac.

Am crescut timpul zilnic de lucru de la opt la douăsprezece ore. Asta a dat rezultate, deoarece la mijlocul celei de a șasea săptămâni reușisem să-l dau gata pe Telemann și mă ocupam de Tippett. Iar la următoarea ședință cu doctorița Rodale, aceasta mi-a spus că acum păream atât de echilibrată și stăpână pe mine, încât avea să începă să-mi reducă treptat doza de antidepresive. O săptămână mai târziu, în timp ce citeam secțiunea care cuprindea toate simfoniile lui Vaughan Williams (*Bonet* era înregistrarea favorită), am primit de la Nigel Clapp vestea că avem o dată exactă pentru Audierea finală – 18 iunie.

— Ăăm... avocatul pledant pe care vreau să-l pregăteai și care se pricepe foarte bine la genul ăsta de cazuri... și... ăăm... este și în registrul Asistenței Juridice Gratuite... ei bine, numele ei este...

— Al *ei*? am întrebat.

— Da, e femeie. Dar perfectă pentru situația dumneavoastră... scuze, scuze, asta sună prost de tot.

— Știu ce vreți să spuneți. Cum o cheamă?

— Maeve Doherty.

— Irlandeză?

— Ăăm... da. Născută și crescută acolo, școlită la Oxford, apoi a făcut parte un timp dintr-un barou judecătoresc destul de radical...

— Înțeleg...

— A făcut... ăăm... treabă serioasă. Mai ales în zona litigiilor de familie. E disponibilă. Dă asistență juridică gratuită. Va fi sensibilă la situația dificilă în care sunteți.

— Și dacă, să zicem, ajunge să se confrunte cu un judecător conservator care nu suportă politica ei?

— Ei bine... ăăm... nu poți să le ai pe toate.

N-am avut timp să insist asupra acestei probleme potențiale, deoarece Vaughan Williams le-a cedat locul lui Verdi și Victoria și Vivaldi și Walton și Weber și Weekes și mai erau douăzeci și patru de ore și eu încă mai lucram la Wesley, și beam cafea după cafea și îl asiguram pe Stanley Shaw că putea să trimită un curier la ușa mea mâine dimineată la nouă, și parcurgeam lucrările complete pentru orgă ale lui Widor și, pe la miezul nopții, am ajuns la ultimul compozitor (Zwillich), și dintr-odată soarele răsărea, și am aruncat ultima pagină în vârful teancului, și am schițat acel zâmbet care vine o dată cu terminarea unei trebi, și am făcut o baie, la nouă când a apărut curierul eram îmbrăcată și îl așteptam, și o oră mai târziu am primit un telefon de la Stanley Shaw care m-a felicitat că am respectat termenul final. La o oră după asta, îmi țineam în brațe copilașul sub privirea tot mai puțin vigilentă a lui Clarice Chambers, care mi-a spus că în dimineata asta o să ne lase singuri, dar o să fie mai încolo pe coridor la bufet, dacă avem nevoie de ea.

— Ce zici de asta, Jack? am spus după plecarea ei. În sfârșit suntem singuri.

Dar Jack era prea ocupat să dea gata un biberon ca să răspundă.

În seara aceea am căzut lată la șapte și am dormit douăsprezece ore fără întrerupere. M-am trezit dimineata următoare simțindu-mă mai puțin împovărată decât în ultimele luni. Această stare de ușurare a continuat până săptămâna următoare când m-a sunat Stanley Shaw și m-a întrebat:

— Ești cumva liberă pentru încă o sarcină?

— Sunt.

— Grozav! Pentru că mai e încă o carte uriașă. *Ghidul de film*. În prezent numără 1.538 de pagini.

Trebuie să fie corectat în întregime în nouă săptămâni. Aceleași condiții ca înainte?

— Mie îmi convine.

— Ei bine, treci mâine pe la amiază pe la birou și am să te pun la curent cu parametrii de bază, și pe urmă te invit la masă undeva, într-un loc plăcut, dacă ești de acord.

— S-a făcut! am spus.

Două zile mai târziu eram iar la treabă, înaintând încet prin acest compendiu critic imens. Iar când Sandy m-a întrebat cum poate să se descurce mintea mea cu un volum atât de mare de muncă migăloasă, i-am spus:

— Mă afund pur și simplu în ea și, preț de câteva ore, nu mă mai gândesc la nimic altceva. Așa că, e cam ca novocaina – un anesteziec temporar, cu acțiune rapidă care, pentru scurt timp, amortește toate celelalte. Nici plata nu e rea.

După vreo trei săptămâni, am primit un telefon de la Maeve Doherty. Deși copilărise în Dublin, avea un accent de Oxford și Cambridge, domolit de un mod plăcut de a vorbi la telefon. Mi-a spus că Nigel Clapp îi încredințase cazul. Deoarece îi plăcea să fie bine pregătită înainte de data audierii, și întotdeauna se întâlnea cu persoanele pe care urma să le reprezinte, ar fi vrut să ne întâlnim de îndată ce ne permitea programul fiecăreia dintre noi.

Patru zile mai târziu, mi-am luat o după-amiază liberă. Am luat metroul până la Temple, am mers pe jos până în Fleet Street, și am intrat într-un pasaj numit Inner Temple, de unde am ajuns la ceea ce părea a fi un colegiu Oxford – Cambridge în miniatură, al cărui arhitectură era un amestec de stiluri gotic și tudorian: o mică și liniștită enclavă a legii, ascunsă de continua zarvă a Londrei. Am ajuns la o ușă, în fața căreia era un panou de lemn, pe care erau scrise cu litere negre numele a cincisprezece avocați pledanți care lucrau aici. *Domnișoara M. Doherty* era aproape de vârful listei.

Biroul ei era micuț. La fel și ea – mică de statură, cu trăsături pe măsură. Nu era drăguță – de fapt, putea fi descrisă ca fiind aproape urâtă –, dar avea un aer studios atrăgător, iar firea foarte hotărâtă pe care i-o ghiceai era menită să contracareze statura micuță. Strângerea ei de mână era fermă, m-a privit în ochi când a vorbit cu mine și, deși era foarte practică, era foarte practică într-un mod plăcut.

— Dă-mi voie să-ți spun de la început că părerea mea fermă e că ai fost pe nedrept denigrată. Și am înțeles de la domnul Clapp că avocatul pledant care te-a reprezentat la Audierea interimară a primit instrucțiunile cu privire la caz numai cu vreo jumătate de oră înainte de audiere. Oare cum îl chema? a întrebat ea căutând prin dosar. Ah, da, domnul Paul Halliwell...

— Îl cunoști? am întrebat, detectând urma de dispreț din glasul ei.

— Lumea dreptului e mică. Deci, da, îl cunosc pe domnul Halliwell.

— Ei bine, partea cu adevărat vinovată a fost avocatul meu consultant, Virginia Ricks, de la Lawrence și Lambert.

— Ba nu, *odinioară* la Lawrence și Lambert. A fost dată afară luna trecută după ce a stricat un mare proces de divorț în care era implicat un client foarte important din Dubai. Acum e considerată o paria.

Apoi a vorbit despre strategie aproape o jumătate de oră, chestionându-mă amănunțit cu privire la căsnicia mea cu Tony, la trecutul lui, concentrându-se asupra felului în care s-a închis tot timpul în biroul lui după nașterea copilului, asupra nopților în care stătea până târziu în oraș, asupra faptului că era în mod foarte evident încurcat cu Diane Dexter în timpul sarcinii mele.

— Am văzut scrisoarea pe care i-ai scris-o soțului tău acum câteva săptămâni, precum și răspunsul lui. O strategie foarte abilă – mai ales că l-a făcut să declare, în scris, că relația lor era doar platonice. Iar dacă investigațiile lui Nigel Clapp în trecutul ei scot la iveală ce sperăm noi să scoată, atunci chiar o să avem de prezentat împotriva lor un caz interesant.

— Nigel Clapp a pus să fie investigată Dexter?

— Așa mi-a zis.

— De către cine?

— Nu mi-a spus. Pe de altă parte, cum probabil ai dedus până acum, domnul Clapp este o persoană care, în cele mai bune momente, are probleme cu frazele compuse. Dar, lăsând la o parte aptitudinile lui interpersonale, este poate cel mai bun avocat consultant cu care am lucrat vreodată – extrem de conștiincios și angajat. Mai ales în cazuri ca acesta – când, la fel ca mine, o consideră pe clienta noastră grav nedreptățită.

— Ți-a spus el asta?

— Nici vorbă, a răspuns ea zâmbind. Dar lucrăm împreună destul de des ca să știu că se implică în mod pătimaș în îndreptarea lucrurilor. Acesta este cu siguranță unul dintre exemple. Doar că să nu te aștepti să recunoască asta în fața ta.

Sigur nu mă așteptam la o astfel de recunoaștere – cu toate că, atunci când la următoarea noastră convorbire telefonică l-am întrebat dacă a angajat un detectiv particular în numele meu, a devenit dintr-odată rezervat și defensiv, spunând:

— E... ăăm... doar cineva care cercetează lucrurile pentru mine, atâta tot.

Tonul lui neliniștit m-a convins să nu mai pun alte întrebări.

În săptămânile care au urmat, m-am concentrat asupra ceea ce trebuia să fac *eu*: să termin afurisitul ăsta de manuscris. Zile lungi de muncă, întâlniri săptămânale cu Jack, consultații bilunare cu dr. Rodale și Jessica Law, telefoane ocazionale de la Nigel Clapp, în care îmi dădea informații la zi despre cum înainta cazul și, de asemenea, mă informa că, așa cum stăteau lucrurile acum (și după consultarea cu echipa de avocați ai lui Tony), se părea că Audierea finală avea să dureze vreo două zile. Am mai avut două conversații telefonice cu Maeve Doherty, în care a lămurit câteva puncte cu mine, și, în plus, mi-a spus să nu îmi fac griji cu privire la ce judecător avea să audieze cazul – numele lui aveam să îl cunoaștem abia în după-amiaza de dinaintea audierii.

Apoi, cu doar două săptămâni înainte de data acestei Audieri finale, am primit un telefon de la Nigel Clapp. Era aproape opt seara – pentru el, o oră neobișnuită să mă sune.

— Ăăm... scuze că telefonez atât de târziu.

— Nicio problemă. Lucram.

— Cum merge treaba? a spus el, într-o încercare stângace de a face conversație.

— Bine, bine. Stanley chiar vorbește despre încă o corectură care o să vină după asta. S-ar părea că, în curând, o să am un venit constant.

— Bun, bun, a spus el părând mai distrat ca niciodată, după care a urmat încă o pauză marca Nigel Clapp. Apoi: Dacă ați fi liberă mâine după-amiază...

— Doriți să mă vedeți?

— Păi, nu *trebuie* să vă văd. Dar... cred...

S-a întrerupt. Și mi-am dat seama că este ceva în neregulă.

— Aveți să-mi spuneți ceva față în față? am întrebat.

— Ar fi mai bine...

— Fiindcă e o veste proastă?

O tăcere neliniștită.

— Nu e o veste bună.

— Spuneți-mi acum.

— Dacă ați putea veni în Balham, la mine la birou...

— Spuneți-mi acum, domnule Clapp.

Încă o tăcere neliniștită.

— Ei bine... dacă insistați...

— Insist.

— Ăăm... sunt două vești proaste, mă tem. Și prima are legătură cu raportul domnișoarei Law...

Am simțit cum o mână rece mă apucă de ceafă.

— Oh, Dumnezeu, să nu-mi spuneți că a hotărât împotriva mea!

— Nu chiar. De fapt, s-a declarat foarte impresionată de dumneavoastră, foarte impresionată de felul în care v-ați descurcat în urma despărțirii de fiul dumneavoastră, precum și foarte impresionată de însănătoșirea dumneavoastră de depresie. Dar... ăăm... mă tem că a fost foarte impresionată și de soțul dumneavoastră, și de domnișoara Dexter. Și cu toate că nu e treaba ei să facă o recomandare, a dat de înțeles că bebelușul e pe mâini foarte bune la tatăl său și mama înlocuitoare.

Am simțit că telefonul îmi tremură în mână.

— Vă rog... ăăm... să înțelegeți că asta nu înseamnă că a recomandat ca băiatul să rămână la domnișoara Dexter...

— Și a doua veste proastă?

— Ei bine, asta a sosit cu doar o oră în urmă și... ăăm... încă încerc să o diger. E o scrisoare pe care mi-a trimis-o avocatul soțului dumneavoastră, în care mă informează că soțul dumneavoastră și domnișoara Dexter sunt detașați pe linie profesională la Sydney pentru următorii cinci ani, unde domnișoara Dexter a fost angajată să întemeieze un nou important concern de marketing.

— Oh, Doamne...

— Da... și avocatul lor mă informează că au de gând să-l ia pe Jack cu ei.

Acum eram împietrită de șoc.

— În mod legal, pot să facă asta?

— Dacă audierea le e favorabilă și fac o cerere...

S-a întrerupt. Am spus:

— Terminați fraza, domnule Clapp.

— De fapt aș prefera...

— Terminați fraza.

La celălalt capăt al firului, l-am auzit inspirând adânc înainte de a spune:

— Dacă audierea le e favorabilă – dacă ei îl conving pe judecător că sunteți o mamă necorespunzătoare și un continuu pericol pentru fiul dumneavoastră –, atunci nu veți avea niciun cuvânt de spus în această problemă. Pot să-l ia pe fiul dumneavoastră unde doresc.

Treisprezece

În cazul de față, a spus Maeve Doherty, problema se reduce la o singură întrebare centrală: unde e mai bine să stea copilul? Asta va trebui tribunalul să hotărască – și pentru că există deja două hotărâri judecătorești în favoarea tatălui copilului, o să fie misiunea noastră să îl convingem pe judecător că soluția care ar sluji interesele copilului este măcar o custodie împărțită între mamă și tată, de preferat fiind ca micuțul să petreacă mai mult timp cu mama lui.

— Dar dacă Tony obține custodia?

— Atunci nu vei avea niciun cuvânt de spus privitor la unde trăiește copilul cu tatăl lui, a spus Maeve. Prin urmare, dacă – așa cum au indicat avocații soțului tău – el și noua lui parteneră au de gând să se stabilească în Sydney pentru mai mulți ani, atunci pot cu certitudine să-l ia acolo, chiar dacă tu obiectezi împotriva distanței atât de mari care te desparte de fiul tău. Firește că, dacă se întâmplă asta, putem să ne certăm și, probabil, îți vom obține drepturi de vizitare – dar lucrul acesta nu va fi prea satisfăcător. Decât dacă, desigur, ești dispusă să te muți în Australia.

— Fără viză sau slujbă? Imediat!

— Ei bine, să sperăm că nu o să se întâmple. Problema e, totuși, că ambele hotărâri judecătorești au arătat că ai putea fi considerată mamă necorespunzătoare și că pretinsul tău comportament de după nașterea copilului a indicat că i-ai putea face rău copilului tău. Pe asta vor insista iarăși. Bineînțeles că noi putem cita ca martori diverși profesioniști care să garanteze pentru stabilitatea ta mentală, pentru faptul că ești corespunzătoare ca mamă și că sufereai de depresie clinică la vremea aceea. Câte declarații avem acum, Nigel?

— Opt în total, a spus el. Și... ăăm... toate îi sunt foarte favorabile domnișoarei Goodchild.

— Ceea ce înseamnă că putem conta pe opt martori favorabili. Totuși, punctul nevralgic este raportul STCSFC. Tribunalul *întotdeauna* acordă atenție acestui raport. El are inevitabil o mare influență asupra deciziei finale – deoarece el poate fi autorizat numai de tribunal și, de asemenea, este privit ca fiind declarația definitivă cu privire la caz din partea Serviciilor sociale. De asta mă cam îngrijorează acest raport. Pentru că nu este hotărât de partea ta, Sally. Îmi împărtășești îngrijorarea, nu-i așa, Nigel?

Stăteam în biroul lui Nigel. Era la două zile după scrisoarea-bombă care venise de la avocații lui Tony, care anunța intențiile lui de a se muta în Australia. Deși încerca să jongleze cu patru cazuri în același timp, Maeve Doherty considera situația destul de gravă pentru a-și găsi o oră liberă să vină în Balham să ne întâlnim toți trei. Așa m-am pomenit făcând doar a doua vizită la biroul lui Nigel Clapp de când începuse să mă reprezinte.

— Ăăm... din experiența mea, a spus Nigel, dacă raportul STCSFC nu contestă starea de fapt, tribunalul permite de obicei menținerea stării de fapt. Ceea ce... mi-e teamă să spun că ar putea însemna că... ăăm... custodia va fi acordată soțului dumneavoastră, dar cu privilegii de vizitare mai generoase și nesupravegheate. Ceea ce totuși înseamnă că pot să îl ia pe Jack în Australia. Așa că, ăăm, simt de acord cu domnișoara Doherty... trebuie să ne luptăm pentru vreun fel de aranjament de custodie comună...

— Dar, Nigel, a spus Maeve, problema aici e că nu avem muniție adevărată nici împotriva lui Tony, nici a partenerei lui. Afară de cazul în care „detectivul” tău a descoperit ceva.

La auzul cuvintelor „detectivul tău”, Nigel aproape a reușit să schițeze un zâmbet stânjenit.

— S-o aduc aici să vedem ce a reușit să descopere? a întrebat el.

— Detectivul dumneavoastră e o *ea*? am întrebat.

— E... ăăm... doamna Keating.

— Mă luați peste picior? am spus, apoi am văzut brusc că vorbele astea l-au neliniștit.

— E cu adevărat foarte bună la asta, a spus el.

— Pot să confirm, a spus Maeve.

— Scuze, scuze, am spus. N-am vrut să insinuez...

— De ce nu o aduci aici? a spus Maeve.

Nigel a întins mâna spre telefon și a format un număr. Am auzit pe doamna Keating răspunzând de alături la telefon cu un puternic „Da?”

— Vrei să vii aici o clipă, Rose – și ai putea să aduci, te rog, și dosarul domnișoarei Goodchild.

— Oh, da, bine.

A apărut după o clipă. Când a intrat, am observat pe rochia ei înflorată și mare niște firimituri maronii. Rămășițe de la biscuiții de ciocolată, fără îndoială. Nigel ne-a făcut din nou cunoștință. Deși cu doar zece minute mai devreme îmi dăduse drumul în birou, se uita la mine ca la o străină pe care nu o văzuse în viața ei. Nigel a spus:

— Domnișoara Goodchild și domnișoara Doherty ar vrea să audă rezultatele investigației tale cu privire la domnișoara Dexter.

— Vreți să citesc raportul sau vreți să vă prezint versiunea condensată? a întrebat ea.

— Să... ăăm... auzim versiunea condensată, pe urmă putem să facem fotocopiile ale raportului tău pentru amândouă.

— Mie îmi convine, a spus ea instalându-se într-un scaun și deschizând dosarul. Am aici toate datele ei. Diane Dexter, născută în Leeds, 15 ianuarie 1953. Tatăl a lucrat la Regia de Gaz din localitate, mama a fost casnică. A urmat gimnaziul din localitate, o școală de stat. Fată inteligentă – a intrat la Facultatea de Economie a Universității din Leeds. După ce și-a luat licența, a plecat la Londra. Zece ani în publicitate. A lucrat la câteva firme mari, printre care Dean Delaney și John Hegarty. Apoi a fost racolată de Apple UK, pentru a conduce departamentul de marketing. A stat cinci ani la. Ei. Și-a extins activitatea la studierea pieței. În 1987 a fondat o companie – Market Force Ltd – împreună cu un partener pe nume Simon Chandler, cu care a avut un timp o relație amoroasă. În 1990, când s-au despărțit, el a cumpărat partea ei de firmă, bani pe care ea i-a folosit pentru a întemeia Dexter Communications, care de-a lungul ultimilor zece ani a devenit o firmă de mare succes, până în punctul în care Diane Dexter are în prezent un capital de zece milioane de lire, cu case în... ei bine, toate astea le știți din raportul anterior al Lawrence și Lambert, din dosar... Și-acum, iată ce informații scandaloase am găsit despre ea. Două luni de spitalizare în 1990 la Priory pentru „dependență psihotropă” – mai cunoscută ca abuz de cocaină. Vestea proastă e că nu au existat arestări pentru posesie de droguri, de fapt absolut nimic de natură infracțională, mai puțin câteva amenzi de circulație pentru viteză. De la externarea din Priory n-a mai consumat deloc droguri. De fapt, în prezent discută cu grupuri de tineri despre dependența ei din trecut și a strâns bani pentru o fundație care a sponsorizat programe de educație împotriva drogurilor în Leeds și în împrejurimi.

Grozav, mi-am zis. O consumatoare de droguri care s-a îndreptat și treisprezece ani a rămas curată – iar acum face acte caritabile ca o cale de a repara trecutul năbădăios. Oh, și o femeie de afaceri de un succes nebun, și bogată pe deasupra.

— Aspectul legat de cocaină e interesant, a spus Maeve Doherty. Acolo ar putea fi ceva. Altceva?

— Pe lângă relația cu Simon Chandler, au fost două căsnicii eșuate, una de doi ani, făcută în pripă, în universitate cu un flăcău de care a divorțat în 1975. El este acum învățător undeva în Yorkshire. Apoi una de șase ani cu un regizor de televiziune, pe nume Trevor Harriman, care s-a sfârșit în '85, când l-a cunoscut pe Simon Chandler. De fapt, Chandler a fost numit co-pârât în cererea de divorț înaintată de soțul ei. Din 1990, când ea și Chandler s-au despărțit, au urmat câteva legături amoroase, printre care una cu scriitorul ăla de romane de groază, Philip Kimball, dar nimic trainic. Până în 1999 când l-a cunoscut

pe Tony Hobbs.

Aici am întrerupt-o.

— Tony susține că, la început, au fost doar prieteni.

Rose Keating a spus:

— Mă rog, or fi fost ei „doar prieteni”, însă în '99 ea l-a luat într-o vacanță în Africa de Sud, apoi, anul următor, au fost să facă scufundări la Marea Barieră de Corali, după care, în 2001, a petrecut cu el o lună la Cairo.

— În ce lună din 2001? am întrebat.

— Septembrie.

— Are logică. Cu mine s-a cuplat în octombrie.

— Nu-mi place deloc să spun asta, dar ea e cea care l-a părăsit în septembrie, pe motiv că el nu a vrut să se întoarcă la Londra să trăiască cu ea.

Aici a intervenit Maeve Doherty.

— Ai reușit să afli când au reînceput să se vadă?

Rose Keating a dat din cap.

— Cam acum un an – la scurt timp de la întoarcerea domnului Hobbs de la Cairo.

Am icnit surd. Și am întrebat:

— De unde știi asta?

— Mi-a spus fosta menajeră a domnișoarei Dexter. Domnul Hobbs a venit într-o după-amiază acasă la domnișoara Dexter.

Maeve Doherty a întrebat:

— Dar a spus fosta menajeră dacă el doar a trecut pe acolo sau chiar a stat la ea?

— Nu, a fost clar asta din urmă. A rămas cu ea până pe la unu noaptea... și n-au ieșit din dormitor până a plecat el.

...și a venit acasă și mi-a spus că a băut până târziu cu tovarășii lui.

Acum am întrebat:

— Și după spusele menajerei, după aceea venea în mod regulat la ea?

— Conform menajerei, da, a spus Rose Keating. Era tot timpul acolo.

Maeve Doherty a întrebat:

— Bănuiesc că avocatul pledant al domnului Hobbs ar putea contesta validitatea mărturiei menajerei... mai ales că e fostă menajeră.

— Așa e, a spus Rose Keating. A fost concediată fiindcă a fost bănuită că fura.

— Oh, grozav! am spus.

— Da, dar menajera a consultat un avocat și i-a forțat mâna domnișoarei Dexter. Reiese că nu numai că a primit de la ea scuze în scris, precum că acuzația a fost în întregime falsă, ci și un cec echivalent cu salariul pe un an, ca reparație morală.

— Și e dispusă să depună mărturie această menajeră? a întrebat Maeve Doherty.

— Oh, da. Nu are o părere prea bună despre domnișoara Dexter, asta e sigur. Și mi-a mai spus unde și când au plecat pe furiș din oraș cei doi pentru un mic rendez-vous romantic în ultimele șase luni. De două ori la Bruxelles și o dată la Paris. Am obținut numele hotelurilor, am sunat și mi-au confirmat că domnul Hobbs a avut companie în ambele ocazii. De fapt, portarul de la hotelul Montgomery din Bruxelles mi-a spus că, în ambele dăți, a fost aceeași femeie... Oh... un ultim lucru important. Se pare că domnișoara Dexter a pierdut o sarcină când consuma vârtos cocaină. La un an după aceea, a încercat fertilizarea *in vitro*. Nu a ținut. A încercat iar în '92 și '93, vreme la care avea patruzeci de ani, și partida era cam pierdută. Treaba e că, după spusele menajerei, pentru ea a devenit oarecum o obsesie să aibă un copil,

până în punctul în care, la mijlocul anilor nouăzeci, s-a gândit o vreme să adopte unul, până a intervenit chestia cu afacerea... se pare că a avut, un timp, o mică problemă financiară la corporație...

M-am uitat uimită la Rose Keating.

— Cum naiba ai descoperit tot acest material?

A zâmbit cu sfială.

— Am căile mele, dragă.

Maeve Doherty a spus:

— Faptul că aveau o legătură amoroasă în timp ce el era însurat cu tine e o chestie bună. Faptul că el a scris că, până la boala ta, relația lor era de prietenie – iar noi avem dovezi în sens contrar – e tot o chestie bună. Iar faptul că, în toți acești ani, ea și-a dorit cu disperare un copil... ei bine, din asta o putem deduce pe cealaltă.

Însă, pe urmă s-a uitat la mine și a spus:

— Totuși, trebuie să fiu sinceră cu tine, Sally. După părerea mea, deși toate dovezile astea sunt utile, ele nu contrazic sau slăbesc informațiile scandaloase pe care le au împotriva ta.

Am simțit dintr-odată nevoia unei doze în plus de antidepressive. Tot așa cum m-am văzut dintr-odată stând la rând la Consulatul Australiei cu alte viitoare emigrante, explicându-i unui funcționar plictisit că fostul meu soț și proaspăta lui soție au obținut custodia copilului meu și doresc viză pentru Australia pentru a-mi putea vizita săptămânal băiețelul. La care funcționarul avea să întrebe, fără doar și poate: „Și de ce a primit soțul dumneavoastră custodia băiețelului dumneavoastră?”

— Ăm... domnișoară Goodchild.

Am revenit brusc cu picioarele pe pământ.

— Te simți bine, dragă? m-a întrebat Rose Keating.

— Încerc.

Maeve Doherty a spus:

— Problema e că Audierea finală este în douăsprezece zile. Și dacă nu...

Aici a intervenit Nigel Clapp.

— Ăm... cred că domnișoara Doherty vrea să spună că, ei bine, ca s-o spun de-a dreptul, trebuie să găsim altceva fie despre soțul dumneavoastră, fie despre domnișoara Dexter. Cum doamna Keating a cercetat minuțios viața domnișoarei Dexter...

— Îți vine în minte ceva despre soțul tău, care ne-ar putea fi util? m-a întrebat Maeve.

— Vrei să spui, pe lângă faptul că ani întregi a evitat însurătoarea și mi-a spus că nu și-a dorit niciodată copii?

— Totuși, te-a adus cu el la Londra când ai rămas însărcinată, a spus Maeve.

— Nu știu ce să spun, am zis. Până să apar eu, viața lui însemna numai muncă și, din când în când, o iubită. Nu pot zice că mi-a povestit multe despre asta. De fapt, singura dată când am aflat câte ceva despre fosta lui viață privată a fost atunci când un jurnalist din Cairo mi-a spus...

În acel moment, am auzit un mic zbârnâit în fundul creierului meu; o singură frază care îmi fusese spusă în urmă cu vreo șapte luni. Ceva pe care, în confuzia mea de la acea vreme, nici nu-l recepționasem. Până acum când, din senin, era scos din lada de gunoi a creierului meu și așezat în fața mea.

— Te simți bine, dragă? m-a întrebat Rose Keating.

— Aș putea da un telefon?

Am sunat la Informațiile din Seaford. Numele pe care îl voiam era înregistrat, dar persoana cu care doream să vorbesc nu era acasă. Am lăsat un mesaj, rugând-o să mă sune urgent acasă, la Londra. Pe urmă m-am întors în biroul lui Nigel și am spus pe cine încercam să contactez, ce mi-a spus ea cu niște luni înainte și de ce ar putea fi util.

— E puțin probabil să fie, pentru că ea mi-a spus ceva al naibii de vag. Dar merită să aflăm ce a vrut să spună prin asta.

— Ăăm... credeți că ați putea să-i dați de urmă și să stați de vorbă cu ea? a întrebat Nigel Clapp. Mai avem doar douăsprezece zile.

Douăsprezece zile. Acel termen-limită stăruia amenințător în mintea mea. La fel și adevărul spus de Maeve Doherty: fără niște dovezi noi, probabil că tribunalul avea să se pronunțe în favoarea lui Tony. Evidența vorbea de la sine.

Douăsprezece zile. M-am dus în grabă acasă în Putney și mi-am verificat mesajele. Doar unul – de la Jane Sanjay, care mă informa că s-a întors în țară, dar că stă la niște prieteni din Brighton o săptămână înainte să își reia munca. „Să luăm prânzul ăla cândva, în viitor... și, desigur, ne vom întâlni la tribunal la audiere. Sper să îți păstrezi calmul...”

Greu. Am format din nou numărul din Seaford. Am dat din nou de robotul telefonic. Am lăsat din nou un mesaj. Pe urmă m-am întors la treabă la *Ghidul de Film*. Dar, spre deosebire de intervalele mele anterioare de corectat, de data asta n-am mai putut să mă izolez de lumea exterioară două ore la rând. De data asta, mă tot uitam la telefon, dorindu-mi să sune. Lucru pe care nu l-a făcut.

Așa că am sunat iar și am mai lăsat un mesaj. Pe urmă, am început să sun la intervale de trei ore.

La sfârșitul zilei, telefonul a sunat. Am sărit. Dar era Rose Keating.

— Am sunat doar să văd dacă ai vreo veste, a spus ea.

— Încă nu m-a sunat.

— Încearcă mai departe, dragă, a spus ea, deși am priceput și subtextul vorbelor ei: *ne trebuie ceva nou*.

Până la miezul nopții trebuie să mai fi sunat de opt ori. Am avut un somn agitat și, în cele din urmă, pe la cinci dimineață, m-am pomenit la masa din bucătărie corectând niște pagini în plus. La șapte, am format numărul din Seaford. Niciun răspuns. Am încercat din nou la zece, la trei, la șase. Apoi, când am telefonat la opt și jumătate, minunea s-a produs. Chiar mi s-a răspuns. Când Pat Hobbs mi-a auzit glasul, s-a indignat.

— Tu m-ai sunat ieri toată ziua?

— Domnișoară Hobbs... Pat... te rog să mă asculți până la capăt...

— Să nu mă tutuiești. Nu te cunosc.

— Sunt soția lui Tony...

— Țin minte al naibii de bine. M-ai deranjat în urmă cu multe luni...

— E o situație urgentă.

— A murit sau e pe moarte?

— Nu, dar...

— Atunci nu e urgent.

— Dacă m-ai lăsa să-ți explic...

— Nu cred că vreau.

— E doar o simplă întrebare.

— La care n-am de gând să răspund, indiferent care e. Și nu vreau să mă mai deranjezi.

A închis. Am sunat iar. Linia era ocupată. Am sunat din nou după zece minute. Tot ocupat. După o jumătate de oră.

Tot ocupat. Scosese receptorul din furcă. M-am plimbat prin bucătărie, îngrijorată. M-am uitat la ceasul de perete. Pe urmă am întins mâna spre telefon și am sunat la Informațiile de la gară și am aflat că, dacă prindeam trenul de 21:32 din Putney către Clapham Junction și schimbam luându-l pe cel de 21:51 spre Eastbourne, la 23:22 aș fi ajuns în Seaford.

Am aruncat câteva lucruri într-o geantă de voiaj – gândindu-mă că, deoarece era un orașel la malul mării, trebuie să existe acolo câteva hoteluri la care, în prețul cazării, intră și micul dejun. Pe urmă am fugit la tren.

După două ore, când am ieșit din gara din Seaford, am simțit în aer acel iz de iod care trădează că marea e aproape. În fața gării era un singur taxi. I-am arătat șoferului adresa – aflată de la Informațiile telefonice.

— E doar la trei minute de mers pe jos de aici, a spus el arătând spre un supermarket Safeway de peste drum de gară. I-am mulțumit și am pornit la drum. Străzile erau pustii. Iluminatul public era slab, așa că tot ce am putut să disting a fost o stradă principală mică, având o amestecătură de clădiri moderne și edwardiene, printre care una foarte modernă, pătrătoasă a unei filiale Safeway. Am cotit la dreapta înaintea ei și m-am pomenit pe o stradă cu magazine modeste, la capătul căreia era o mână de bungalow-uri tencuite cu mortar de prundiș. Numărul 26 era al doilea din capăt. Era zugrăvit în crem. Avea la ferestre perdele de dantelă. Deasupra ușii era o placă de lemn, care informa lumea că această casă fusese botezată Creasta Mării. Planul meu fusese să caut casa, apoi să găsesc în apropiere un hotel și să pun micul ceas de voiaj, pe care îl adusesem cu mine, să sune la șase și jumătate, ca la șapte să fiu la ușa ei. Poate nu avea să-i placă vizita matinală, dar măcar aveam șansa s-o prind înainte să plece la muncă (dacă, adică, muncea). Dar, când am ajuns la ușa din față, am văzut că toate luminile erau aprinse. Așa că, socotind că era mai bine să-i stârnesc mânia cât era încă trează, m-am apropiat de ușă și am sunat.

După o clipă, ușa s-a deschis puțin. De ea era prins un lanț. În spatele lanțului, am văzut o femeie foarte ridată și cu ochi speriați. Dar glasul era la fel de mânios ca înainte.

— Ce vrei la ora asta din noapte?

Am băgat repede piciorul între ușă și toc, spunând:

— Sunt soția lui Tony, Sally Good...

— Cară-te de aici, a spus ea încercând să trântescă ușa.

— Acordă-mi doar cinci minute, te rog.

— Dacă nu pleci acum, chem poliția.

A încercat iar să trântescă ușa.

— Te rog doar să mă asculți până la capăt...

— În toiul nopții? Nici gând. Acum șterge-o, altfel...

— Mi-a luat copilul.

Tăcere. Asta a făcut-o în mod clar să se gândească, și s-a văzut.

— Cine ți-a luat copilul?

— Fratele tău.

— Ai un copil cu Tony?

— Un fiu – Jack. Are în jur de nouă luni acum. Iar Tony a...

Mi-am pus mâna pe față. Am simțit că încep să tremur. Nu voiam să plâng în fața acestei femei.

— Ce a făcut? a întrebat ea, acum cu un glas mai puțin dur.

— A fugit cu altă femeie. Și mi-au luat fiul...

Am văzut în ochii ei un amestec de îngrijorare și ambivalență.

— N-am avut nimic de-a face cu fratele meu de aproape douăzeci de ani.

— Înțeleg. Și îți promit că nu te rețin mai mult de zece minute. Dar *te rog* – situația e destul de disperată. Crede-mă că n-aș fi aici în toiul nopții dacă...

Am auzit-o desfăcând lanțul.

— Zece minute, nu mai mult, a spus ea, și pe urmă a deschis ușa.

Am pășit pe un covor cu modele, din perete în perete. Acesta se continua pe un hol cu tapet înflorat, maroniu. Camera de zi dădea din acest coridor. Alt covor Axminster, o garnitură de mobilier în trei piese cu tapiserie de vinilin bej, un televizor cam vechi și un aparat video; un bufet vechi, de mahon, pe care erau o sticlă de lichior irlandez Bailey, băută pe jumătate, și o jumătate de litru de gin ieftin, după aspect. Pe pereți nu existau obiecte ornamentale – doar un tapet cu un altfel de model: în tonuri sepia și decolorat. În aer se simțea distinct un iz de igrasie.

— Deci, ce vrei să-mi spui?

Ca de atâtea ori în ultimele luni, am depănat iar toată povestea. Pat Hobbs a ascultat-o de la un capăt la altul, impasibilă, fumând țigară după țigară. Știam că e cu vreo zece ani mai mare decât Tony – și cu toate că nu era scundă și îndesată, fața cu riduri adânci și ochii triști și halatul de baie înflorat și ponosit care atârna pe ea o făceau să pară aproape babă. Pe la jumătatea poveștii, m-a întrerupt întrebând:

— Bei gin?

Am dat din cap. S-a ridicat și a umplut două pahare cu gin, apoi a adăugat apă plată dintr-o sticlă de pe bufet. Mi-a întins un pahar. Am luat o înghițitură mică. Apa plată era groaznică. La fel și gustul metalic al ginului ieftin. Dar era alcool și îmi prindea bine.

Mi-a mai luat vreo zece minute să o aduc la zi pe deplin. În acel timp a mai fumat două țigări. Și în cele din urmă a spus:

— Aș fi putut să-ți spun că fratele meu e o jigodie. O jigodie fermecătoare, totuși jigodie. Așa că, pe lângă să-ți spun că îmi pare rău pentru necazurile tale, cu ce pot să te ajut în privința asta?

Am luat încă o gură de gin, să-mi fac curaj, știind că, dacă nu o câștigam de partea mea acum, toată vizita asta din miez de noapte avea să fie inutilă. Pe urmă am spus:

— Ții minte când am vorbit acum ceva timp, și ți-am spus că Tony tocmai m-a părăsit, iar tu m-ai întrebat...

I-am redat succint conversația, cu toate că o țineam minte cuvânt cu cuvânt.

— *De când sunteți căsătoriți?* m-a întrebat ea.

— *De aproximativ un an.*

— *Și deja te-a abandonat? A lucrat repede. Ține minte ce îți spun – nu mă miră. Este genul care abandonează.*

— *Vrei să spui că a mai făcut asta?*

— *Poate.*

Acum m-am uitat direct la ea și am întrebat:

— Ce ai vrut să spui prin „poate”?

Și-a aprins altă țigară. Mi-am dat seama că, în mintea ei, cântărea toate astea, întrebându-se dacă ar trebui să se implice cât de cât în povestea mea. Îi ceream să-și trădeze fratele. Și cu toate că nu mai vorbise cu el de douăzeci de ani, îi era totuși frate.

A tras adânc din țigară, apoi a suflat fumul.

— Am să-ți spun – cu o condiție. N-ai auzit asta de la mine. Ai înțeles?

Am dat din cap. Acum a fost rândul ei să spună o poveste. Două povești, de fapt, deși făceau parte din aceeași narațiune centrală. Pe urmă, când a ajuns la sfârșitul poveștilor, s-a ridicat și s-a dus în hol și s-a întors cu o agendă cu adrese, o bucată de hârtie și un pix. A găsit două numere. Le-a notat. A spus:

— Acum, poți să te ocupi de ele. Dar, ne-am înțeles – pe mine nu mă amesteci.

Am asigurat-o că n-am să scot o vorbă despre implicarea ei, apoi i-am mulțumit călduros pentru ajutor, spunându-mi că îmi dau seama ce greu i-a fost să facă așa ceva.

— Nu mi-a fost deloc greu.

S-a ridicat, dând de înțeles că e vremea să plec.

— Dimineață trebuie să mă duc la muncă, a spus ea.

— Cu ce te ocupi?

— Sunt casieră la o societate de construcții de aici din oraș,

— Îți place?

— E o slujbă.

— N-am cuvinte să-ți mulțumesc...

M-a oprit cu o fluturare a mâinii. Nu voia recunoștință.

— Bine, atunci, am spus luând geanta de voiaj. Dai să știi că îți sunt recunoscătoare pentru tot.

A dat scurt din cap, apoi a deschis ușa. Aveam de gând să o întreb unde aș putea să găesc cel mai apropiat hotel, dar m-am răzgândit. Nu voiam să o implic și mai mult. Mai ales că făcuse deja atâtea.

Am luat-o pe stradă către oraș, nu deosebit de îngrijorată că era posibil ca toate hotelurile să fie pline sau închise noaptea. Dacă trebuia să dorm pe o bancă în gară, așa să fie. Aventura se soldase cu succes. Ceea ce obținusem merita din plin o noapte de nesomn. Dar pe la jumătatea străzii, am auzit-o pe Pat Hobbs strigând:

— Unde te duci acum?

M-am răsucit în loc. Stătea în pragul casei ei.

— Nu știu. Îmi închipui că trebuie să fie deschis acum un hotel.

— În Seaford, la aproape unu noaptea? Toată lumea e în pat. Vino, am o cameră liberă.

Camera era îngustă și mucegăită. La fel și patul. Pe pervazul unei ferestre era o colecție mică și tristă de păpuși vechi. Nu a vorbit mult cu mine, mi-a spus doar că baia e pe hol și că în dulapul încălzit e un prosop de rezervă. Pe urmă mi-a urat noapte bună.

M-am dezbrăcat și m-am strecurat între cearșafuri. Am adormit în câteva minute.

Pe urmă era dimineață, și ea bătea în ușa mea, spunându-mi că e opt și că într-o oră trebuie să fie la muncă. Pat era îmbrăcată de slujbă într-o uniformă bleumarin cu o bluză bleu și o eșarfă bleu cu alb, care reprezenta logoul conglomeratului la care lucra. Pe un reșou, era un ceainic maro, de modă veche. Alături, era un suport de oțel pentru pâine prăjită, cu două felii de pâine albă, prăjită, care mă așteptau, precum și un borcan cu gem și o cutie de margarină.

— M-am gândit că ai vrea să mănânci ceva, a spus ea.

— Mulțumesc, am spus.

— Bei ceai? Eu nu beau cafea.

— Ceaiul e foarte bun.

M-am așezat la masă. Am luat o felie de pâine și am uns-o cu gem. Pat și-a aprins o țigară.

— Am dat deja telefoanele alea în locul tău, a spus ea.

— Poftim?

— Numerele alea două pe care ți le-am dat azi-noapte. Le-am sunat deja pe amândouă. Amândouă sunt dispuse să te vadă. Ce faci azi?

— Sunt liberă, am spus cu adevărat încântată și doar puțin surprinsă de un astfel de gest.

— Asta-i bine, fiindcă prima persoană – cea cere locuiește în Crawley – a spus că e acasă în dimineața asta. Și am sunat la gară – e un tren de aici spre Gatwick Airport la 9:03, dar trebuie să schimb în Brighton. Ajungi la Gatwick la 10:06 și apoi faci zece minute cu un taxi până la ea acasă. Cealaltă femeie nu se poate întâlni azi cu tine. Dar e liberă mâine dimineață. Oricum, ea locuiește în Bristol. Te așteaptă la unsprezece, ceea ce înseamnă că în jur de nouă trebuie să fii într-un tren care pleacă din Londra. E în regulă?

— Nu știu ce să spun, doar că sunt de-a dreptul copleșită...

— Gata, a spus ea dorind evident să evite încă o revărsare de recunoștință din partea mea. Sper să-ți

meargă bine, și asta e tot ce am de gând să spun despre asta.

Ne-am cufundat în tăcere. Am încercat să fac conversație.

— Locuiești de mult în Seaford?

— De douăzeci și trei de ani.

— E mult. Și înainte?

— Amersham. Am locuit cu părinții mei până au mu ni amândoi. Pe urmă am avut chef de-o schimbare.

Nu voiam să hoinăresc prin casa lor fără ei. Așa că i-am cerut societății de construcții să mă mute în altă parte. Mi-au oferit Seaford-ul. Mi-a cam plăcut ideea de a fi aproape de apă. Am venit aici în 1980. Am cumpărat casa asta cu banii obținuți pe casa din Amersham, partea mea. De atunci, nu m-am mai mutat.

— Ai fost căsătorită sau...

— Nu, a spus ea întrerupându-mă. N-am fost niciodată măritată.

Și-a stins țigara. Trecusem frontiera în viața privată, și acum conversația era închisă.

M-a condus la gară. Când am ajuns la intrare, am spus:

— Ți mulțumesc din nou că m-ai pus la curent. Sper că nu te-am deranjat prea mult.

— După vreo șapte ani, e prima dată când a stat cineva la mine.

I-am atins brațul.

— Pot să te sun să-ți spun cum s-au rezolvat lucrurile?

— Aș prefera să n-o faci, a spus ea. Apoi, dând din nou scurt din cap, a spus repede „La revedere” și a plecat.

În timp ce așteptam să mă sui în trenul de Gatwick, m-am pomenit studiind o hartă a East Sussex-ului, de pe peretele gării. În timp ce îmi mutam privirea ușor la nord-est de Seaford, am observat orașul Litlington – scena rușinoasei mele sosiri la poarta lui Diane Dexter. Am măsurat cu arătătorul distanța dintre cele două orașe, apoi mi-am lipit degetul de indicatorul distanțelor în mile din partea de jos a hărții. Tony își petrecea acum weekendurile la doar trei mile de locul în care trăia sora lui.

Am schimbat trenul la Brighton. În Gatwick am luat un taxi până la o casă modernă de pe o moșie modestă din Crawley. Femeia de acolo mi-a acordat treizeci de minute din timpul ei, mi-a spus tot ce voiam să aud și a zis că, da, e de acord să fie interviuată de unul dintre avocații mei. Pe urmă, am luat taxiul până la gară. În timp ce așteptam trenul, l-am sunat pe Nigel Clapp și i-am turuit emoționată tot ce se întâmplase în ultimele douăsprezece ore. Nu a spus nimic cât am trâncănit eu incoerent. Iar când, în sfârșit, am încheiat cu vorbele: „Nu e rău, nu-i așa?”, a spus: „Da, e o veste destul de bună”.

Ceea ce, de la Nigel Clapp, semăna cu ceva care se apropia de mare optimism.

Mi-a mai spus și că aranjase să o trimită pe Rose Keating la Crawley să ia o declarație de martor.

A doua zi, pe la amiază, l-am sunat din Bristol cu încă o veste bună: auzisem exact ce dorisem să aud de la a doua cunoștință a lui Pat Hobbs, și era și ea gata să dea o declarație de martor. Încă o dată, a fost entuziasmul însuși: „V-ați descurcat foarte bine, domnișoară Goodchild”.

Maeve Doherty a fost de aceeași părere, sunându-mă după două zile ca să-mi spună că e foarte mulțumită de munca mea de detectiv.

— Este cu siguranță o mărturie foarte interesantă, a spus ea părând precaută. Și dacă la audiere este plasată cu grijă, ar putea să aibă un impact. Nu spun că e proba incontestabilă care mi-ar plăcea mie, dar, fără îndoială, este extrem de convingătoare.

Apoi m-a întrebat dacă sunt liberă să trec pe la cabinetul ei o oră, ca să-mi explice cum are de gând să mă interogheze la audiere când depun mărturie și la ce trebuie să mă aștept din partea avocatului pledant al lui Tony.

Deși ea avea nevoie de doar șaiszeci de minute ca să stea de vorbă cu mine, drumul dus-întors până în Chancery Lane îmi mânca două ore. La capitolul timp stăteam prost deoarece pierdusem peste o zi de

muncă plină, cu diversele mele expediții în Sussex și Bristol, și deoarece corectura *Ghidului de Film* trebuia să fie gata înainte de începerea audierii. Odată ajunsă în cabinetul ei, m-am pomenit frământând în mâini o bucată de hârtie, în timp ce parcurgeam mărturia mea. Mi-a spus că frământatul unei bucăți de hârtie e ceva pe care trebuie să-l evit categoric în timp ce voi fi chestionată, întrucât mă face să arăt nervoasă și îngrozită. Pe urmă, a exersat un potențial interogatoriu contradictoriu, terorizându-mă complet, hărțuindu-mă cu răceală, atacându-mi toate slăbiciunile și subminându-mi toate apărările.

— Acum m-ai speriat de moarte, i-am spus după ce a terminat.

— Să nu fii speriată, a zis ea. Pentru că te-ai descurcat chiar foarte bine. Trebuie să ții minte că avocata lor își va da mai mult decât toată silința să te prindă că te contrazici și să te facă să pari o mincinoasă fără pereche. Va încerca și să te înfurie. Singura șmecherie aici e *să nu muști momeala*. Răspunde scurt și concis. Evită contactul vizual cu ea. Repetă mereu același lucru. Nu te abate de la povestea ta și o să fie bine.

Mă îndoiam de asta, dar, din fericire, groaza de audiere a fost pentru scurt timp înlocuită de groaza mai imediată de a nu respecta termenul-limită. Eram chiar recunoscătoare pentru această presiune, deoarece mă făcea să uit de teama pe care o aveam. În plus, m-a făcut să lucrez paisprezece ore pe zi în ultima săptămână. În afară de drumurile ocazionale la supermarket după mâncare și un galop rapid de treizeci de minute pe poteca de lângă râu, n-am ieșit din casă... cu excepția, desigur, întâlnirii mele săptămânale cu Jack. Acum mergea de-a bușilea, și scotea o mare varietate de sunete, și îi plăcea să fie gădilat, și mai ales să-l țin în aer deasupra mea, stând întinsă pe podea, și să spun „unu, doi, trei, *buum*” și să-l cobor brusc peste mine. De fapt, asta i se părea ceva distractiv, și în felul lui monosilabic îmi tot sugera că voia să repet iar și iar. Lucru pe care, firește, îl făceam cu mare bucurie. Până intra Clarice și îmi spunea că ora noastră expirase.

Ca întotdeauna, acesta era cel mai greu moment. Predarea. Erau zile când îl țineam pe Jack strâns lipit de mine și mă luptam cu lacrimile. Erau alte zile în care el arăta cam nedumerit și descumpănit de faptul că trebuia să punem capăt distracției noastre, iar eu îmi stăpâneam cu greu lacrimile. Erau zile când el adormea sau avea o criză de plâns, sau pur și simplu nu era în apele lui în general, iar eu mă luptam să nu plâng. Astăzi nu a fost altfel. M-am ridicat de pe podea cu el în brațe. I-am lipit capul de al meu. Am spus:

— Pe săptămâna viitoare, voinicule.

Pe urmă i l-am dat lui Clarice. Ea a dispărut în camera de alături. M-am așezat pe unul dintre scaunele de plastic turnat și – pentru prima dată de la prima noastră întâlnire supravegheată – am cedat. A intrat Clarice. S-a așezat lângă mine, m-a cuprins cu un braț și m-a lăsat să-mi îngrop capul în umărul ei în timp ce îmi dădeam drumul. Spre marea ei cinste, nu a spus nimic. Cred că a înțeles presiunea sub care eram – atât să mă port corect și cu calm în prezența ei, cât și să țin piept separării forțate din ultimele luni cu o necesară stăpânire de sine, pentru a nu fi considerată scandalagioaică. Tot așa cum a înțeles ce mă aștepta peste doar trei zile. Și că dacă nu aveam câștig de cauză...

Așa că m-a ținut în brațe și m-a lăsat să plâng. Iar când, în cele din urmă, m-am potolit, a spus:

— Sper că, săptămâna viitoare, la ora asta, aceste întâlniri supravegheate vor fi pentru tine doar o amintire urâtă și vei fi iar cu băiețelul tău.

Între timp, aveam o treabă de terminat – și eram hotărâtă să o termin înainte de începutul audierii, ca să-mi îngădui o noapte de somn mulțumitor înainte de audierea de la tribunal.

Cu câteva zile înainte de audiere m-a sunat Sandy.

— Așadar, marți dimineață e ziua cea mare, corect?

— Așa e.

— Aș vrea să fi fost catolică. Aș fi pus să se rostească o mesă pentru tine.

— Intervenția divină nu o să mă ajute acum.

— Nu se știe niciodată. Oricum, promite-mi că ai să mă suni marți seară.

Am închis. Și am lucrat în acea noapte până la trei, apoi m-am prăbușit pe pat și m-am trezit la șapte, și am lucrat (cu o oră de somn undeva pe la miezul zilei) până a doua zi la șapte dimineață. Oră la care am făcut o baie și m-am felicitat că am terminat această corectură fără de sfârșit.

Manuscrisul a plecat prin curierul pe motocicletă la nouă. La scurt timp după aceea, m-am dus la baia publică din Putney și am petrecut o oră făcând tururi de bazin. Pe urmă am plecat și m-am coafat, și m-am dus la masă, și am trecut drumul și am intrat în cinematograful din zonă, și am văzut de la un capăt la altul o aiureală romantică în care juca Meg Ryan, apoi am ridicat un costum de la curățătorie, și la cinci am fost acasă, și am primit un telefon de la Maeve Doherty – care îmi spunea că tocmai fusese informată despre ce judecător avea să audieze cazul.

— Îl cheamă Charles Traynor.

— E un judecător rezonabil? am întrebat-o.

— Păi...

— Cu alte cuvinte, nu e rezonabil.

— Aș fi preferat pe altcineva. Foarte de școală veche. Foarte după tipic. Foarte conservator...

Părea să fie exact ca ultimul tip cu care mă confruntasem. Am întrebat:

— Spui că urăște femeile?

— Ar fi un pic exagerat să-l numești misogin. Însă are, într-adevăr, un punct de vedere foarte ortodox despre problemele de familie.

— Minunat! Ai pledat vreodată în fața acestui tip Traynor?

— Oh, da. Și trebuie să spun că, acum cinci ani când m-am lovit de el, Traynor mi s-a părut cel mai rău soi de fost student la Eton: îmbâcsit, îngâmfat și un om care, în mod evident, detesta tot ce susțineam eu. Totuși, la sfârșitul audierii, l-am respectat pe deplin. Pentru că – lăsând la o parte conduita lui de mare conservator și atitudinea lui discutabilă față de femei – este scrupulos de corect când e vorba de aplicarea legii. Așa că sigur nu mi-e frică de el.

M-am hotărât să ignor pe timpul nopții toate aceste temeri – fiindcă știam că au să dea năvală în zori. Așa că la nouă m-am băgat în pat și am dormit neîntrerupt până a doua zi la șapte dimineața când a sunat ceasul.

În timp ce mă trezeam, au fost câteva clipe de amețală delicioasă, până mi-am dat seama brusc:

Asta e ziua!

Am fost la tribunal abia după zece și un sfert. Nu am vrut să ajung prea devreme acolo, deoarece știam că n-aș fi făcut decât să mă agit prin fața principalei arcade gotice, intrând într-un stadiu avansat de frică. Și așa, în călătoria cu metroul până la Temple, am ținut cu atâta încordare ziarul *Independent* încât a început să se ferfenițească. La ora la care am ajuns eu la tribunal, era deja în plină activitate – avocați pledanți, cu peruci, treceau pe lângă mine, însoțiți de avocați consultanți încărcăți cu dosare voluminoase, și civili cu aspect neliniștit, care erau fie reclamanți, fie pârâți în dramele juridice care aveau loc în acest vast edificiu. A apărut Nigel Clapp, trăgând o cutie pe roți, ca acelea ale piloților de avioane. Maeve Doherty îl însoțea, îmbrăcată cu un costum negru foarte conservator – după ce la întâlnirea noastră din săptămâna precedentă îmi explicase că, la fel ca la Audierea interimară, nu aveau să fie nici peruci, nici robe. Doar costume de culoare închisă și (cum a spus ea sec) „obișnuitele formalități rigide”.

— Ăm... bună dimineața, domnișoară Goodchild, a spus Nigel.

Am încercat să zâmbesc și să par calmă. Maeve mi-a detectat imediat neliniștea.

— Nu uita că în câteva zile totul va fi terminat – și că acum avem șanse foarte mari să schimbăm

situația. Mai ales că ieri am vorbit la telefon cu cele două martore. Te-ai descurcat foarte bine, Sally.

Un taxi negru s-a oprit în fața noastră. S-a deschis portiera și – pentru prima dată în mai mult de opt luni, m-am pomenit uitându-mă la bărbatul care, din punct de vedere legal, era încă soțul meu. Între timp Tony se mai îngrășase puțin, însă arăta tot al naibii de chipeș și se îmbrăcase frumos pentru această ocazie, cu un costum negru, cămașă albastru-închis și o cravată pe care i-o cumpărasem sub imboldul momentului în Selfridges în urmă cu vreun an. Când m-a zărit, și-a acoperit o clipă cravata cu mâna, înainte să mă salute, abia perceptibil, cu o înclinare a capului, apoi a plecat. Nici eu nu am putut să mă uit la el și mi-am întors privirea. Însă în acea clipă, o imagine mi-a apărut brusc în minte: momentul în care am urcat în elicopterul Crucii Roșii din Somalia și l-am zărit pe Tony Hobbs așezat pe podea vizavi de mine, zâmbindu-mi cu aerul unui bărbat care flirtează discret – zâmbet la care i-am răspuns. Așa a început povestea noastră – și iată unde ne-a adus acum: pe treptele unui tribunal, înconjurați de echipele noastre de avocați, incapabili să ne privim în ochi.

Avocatul pledant al lui Tony, Lucinda Fforde, l-a urmat, împreună cu același avocat consultant pe care îl avusese la Audierea interimară. Și apoi din taxi a ieșit Diane Dexter. Văzută de aproape, nu contrazicea imaginea pe care o aveam despre ea: înaltă, suplă, îmbrăcată elegant cu un costum sobru și modern, păr negru, strâns, o față care își purta cei cincizeci de ani cu relativă ușurință. N-aș fi descris-o ca pe o femeie frumoasă sau măcar drăguță. Era arătoasă într-un fel extraordinar de discret. După ce m-a zărit pe treptele tribunalului, s-a uitat drept prin mine. Apoi, toți patru au trecut pe lângă noi și au intrat în clădire, cei doi avocați pledanți schimbând agreabil saluturi formale. În acel moment mi-am dat seama că, exceptându-l pe Nigel Clapp, care era în obișnuitele lui haine de nuanță gri moderat, toți ceilalți participanți la această mică dramă erau îmbrăcați în negru, de parcă luau parte la o înmormântare.

— Ei bine, a spus Maeve, s-ar părea că suntem toți aici. Așa că...

A făcut semn din cap spre ușă și am intrat în clădire. Maeve ne-a condus prin vastul foaier al tribunalului. Am cotit la stânga, am traversat o curte și am intrat în Thomas More Building, care, după spusele lui Maeve, era în mare parte folosită pentru procese de familie. Apoi, am urcat două grupuri de trepte până am ajuns la Sala 43: o sală de ședințe mare, semănând cu o capelă, cu lambriuri de lemn decolorat, foarte asemănătoare cu cea în care se ținuse Audierea interimară. Erau șase rânduri de bănci. Scaunul judecătoresc era așezat pe o platformă înălțată. Boxa martorilor era imediat în stânga lui. Dincolo de ea era o ușă care (am presupus) dădea în biroul judecătorului. Ca și înainte, noi eram pe partea stângă a sălii de ședințe; Tony și Compania în dreapta. În față stăteau o stenografă și un aprod. Maeve îmi explicase deja că, deoarece Tony făcea „petiție” să păstreze custodia lui Jack, fusese distribuit (legal vorbind) în rolul de *petitionar*... și întrucât eu eram silită să „răspund” la această petiție, aveam să fiu cunoscută în sala de ședință ca *respondenta*. Echipa lui Tony avea să deschidă procesul și să-și prezinte mai întâi dovezile. Avocatul lui pledant îi prezentase deja judecătorului schița pledoariei ei (la fel ca și Maeve). Aveau să fie chemați martorii, în mare parte pentru a corobora declarațiile date de ei. După fiecare „interogatoriu în particular”, lui Maeve avea să i se permită să interogheze în contradictoriu martorii, după care Lucinda Fforde putea să-i reinterogheze, dacă dorea.

— În mare parte ne-am luat după modelul de interogări francez, când e vorba de litigiile de familie, mi-a explicat Maeve când ne-am cunoscut în biroul ei, ceea ce înseamnă că, spre deosebire de Statele Unite, nicio parte nu poate să întrerupă interogarea unui martor de către cealaltă parte, decât dacă este absolut necesar.

După ce va fi fost prezentat cazul petiționarului, era rândul nostru să depunem mărturie. Apoi, după ce cazul nostru a fost prezentat, aveau să fie pledoariile de încheiere. Primii aveam să fim noi, iar apoi avocatul pledant al lui Tony. Pe urmă, lui Maeve avea să i se permită să dea un răspuns, după care avocatul pledant al lui Tony avea ultimul cuvânt.

— Și știi ce ai să spui: că e total nedrept dacă se întâmplă să fii respondent. Ceea ce, mă tem, este absolut corect. Dar așa lucrează sistemul – și niciunul dintre noi nu poate să facă nimic. Doar să aibă mare grijă ca ei să nu poată să demoleze nimic din ce am prezentat noi instanței – ceea ce e treaba mea.

În timp ce treaba mea era să stau acolo și să mă întreb dacă am să-mi recapăt vreodată fiul.

Maeve Doherty s-a așezat în rândul din față al sălii de ședințe. Eu și Nigel Clapp ședeam chiar în spatele ei. De cealaltă parte a sălii, Tony și echipa lui erau așezați la fel.

M-am uitat la ceas. 10:31 a.m. Judecătorul întârzia să apară. Știam deja de la Maeve că audierea avea să se țină cu ușile închise, așa că șirurile de bănci pentru public din fundul sălii aveau să rămână libere. Dar apoi, pe neașteptate, ușa principală s-a deschis, și am auzit un glas foarte cunoscut rostindu-mi numele.

Glusul era al surorii mele, Sandy. M-am întors. Era ea, arătând obosită și dezorientată și trăgând după ea un geamantan pe roți. M-am ridicat uluită. Am spus:

— Ce cauți aici?

Tonul meu nu era nemaipomenit de entuziasmat și ea s-a prins imediat.

— M-am gândit pur și simplu că trebuie să fiu aici.

Tony și-a întins gâtul și a părut înmărmurit să o vadă în sală.

— La ce te uiți? s-a răstit ea la el, și el s-a întors instantaneu. Pe urmă, ea s-a întors spre mine și a șoptit: nu ești mulțumită că sunt aici?

Am îmbrățișat-o repede și am șoptit:

— Bineînțeles, bineînțeles. Doar că nu mă așteptam, atâta tot. Tocmai ai sosit?

— Da. Am luat metroul de la Heathrow și iată-mă. Cred că poți să-mi găsești un pat pentru câteva nopți.

Am reușit să zâmbesc slab.

— Cred că se poate aranja. Cine are grijă de copii?

— Îi știi pe vecinii mei, familia Fulton? Cei doi copii ai lor sunt plecați în tabăra de vară, așa că pentru ei n-a fost nicio problemă să...

Dar am fost întrerupte de aprod care a anunțat: „Vă rog să vă ridicați”. I-am făcut semn lui Sandy să găsească o bancă și m-am întors în fugă la locul meu de lângă Nigel Clapp. El era deja în picioare.

— Sora mea, i-am șoptit.

— Oh... ăăm... bine, a spus.

Ușa din spate s-a deschis și a intrat domnul Justice Char1 Traynor. Avea până în șaiszeci și cinci de ani. Masiv. Impunător. Bine clădit. Cu păr des și cărunt și o ținută imperială care dădea imediat de înțeles că avea o părere grozavă despre sine. Costumul lui negru, din trei piese, era ireproșabil. La fel și cămașa albă și cravata de școală, pe care am bănuț-o a fi de la Eton (lucru pe care mi l-a confirmat mai târziu Maeve). A luat loc pe scaunul judecătoresc. S-a înclinat în fața noastră, ne-am înclinat în fața lui. Ne-a făcut semn din cap să ne așezăm. A scos din buzunarul de la piept al costumului o pereche de ochelari semilună și i-a pus pe nas. Și-a dres glasul. Aprodul a cerut să se facă liniște. Traynor s-a chiorât la noi. L-am văzut zărind-o pe persoana singuratică din rândul din spate.

— Cine oți mai fi și dumneavoastră?

Nigel i-a șoptit repede o explicație lui Maeve Doherty, care s-a ridicat și a spus:

— Domnule judecător, aceea este sora respondentei, care tocmai a sosit din Statele Unite pentru a fi alături de domnișoara Goodchild la audiere. Îi cerem instanței permisiunea să o lase să rămână.

Traynor s-a uitat înspre Lucinda Fforde.

— Avocatul petiționarului dorește să ridice vreo obiecție față de această persoană?

— O clipă, vă rog, domnule judecător, a spus ea, apoi s-a aplecat în spate și a avut o conversație

rapidă *sotto voce* cu Tony și avocatul lui consultant. După o clipă, s-a ridicat și a spus:

— Nu avem nicio obiecție, domnule judecător.

— Prea bine, atunci – persoana poate să rămână.

Am evitat să mă întorc chiar atunci să mă uit la Sandy – de teamă că ar face ceva întru câțva triumfător și bine intenționat, ca de pildă să ridice degetul mare în semn de satisfacție.

Traynor și-a dres glasul. Apoi, fără vreun preambul elaborat sau comentarii explicative, i-a cerut avocatului pledant al petiționarului să prezinte cazul clientului său.

Lucinda Fforde s-a ridicat cu o mică înclinare a capului către judecător și a început să vorbească.

— Domnule judecător, deoarece sunteți în posesia declarației mele, știți, fără doar și poate, că acest caz este, fără nicio îndoială, extrem de trist și tragic...

Cu asta și-a dat drumul, zugrăvind tabloul unui profesionist de mare succes – Anthony Hobbs, „unul dintre jurnaliștii remarcabili ai generației lui” – care se pomenise încurcat cu o femeie despre care știa foarte puține lucruri și care a rămas însărcinată la doar câteva săptămâni de la începutul legăturii lor. Bineînțeles că domnul Hobbs ar fi putut să fie nemernic și să-i întoarcă spatele acestei femei. În loc de asta, la aflarea veștii transferului său înapoi la Londra, a întrebat-o dacă ar vrea să-l însoțească – și, de fapt, să-și reglementeze situația prin căsătorie. Deși nu există niciun dubiu că domnișoara Goodchild a avut o sarcină extrem de dificilă și a și trebuit să facă față unei depresii postnatale extrem de severe, comportamentul ei a devenit extraordinar de ciudat, până în punctul în care...

Și apoi – la fel ca în pledoaria ei de deschidere de la Audierea interimară – a înșirat și a împodobit tot ce aveau împotriva mea. Prima mea declarație din spital precum că nu-mi pasă dacă Jack trăiește sau moare. Comportamentul meu din ce în ce mai straniu în timp ce eram la Mattingly. Amenințarea mea că îl omor pe Jack. Incidentul otrăvirii cu somnifere. Încarcerarea mea în secția de Psihiatrie. Minunata statornicie a soțului meu în tot acest răstimp de...

În care moment, în fundul sălii s-a auzit un oftat puternic de mânie. Sandy. Lucinda Fforde s-a oprit în mijlocul discursului și a întins gâtul să vadă cine a pricinuit această întrerupere. La fel și Maeve și Nigel Clapp, în timp ce domnul Justice Traynor doar s-a uitat peste ochelarii cu lentile bifocale și a întrebat:

— A spus cineva ceva?

Sandy a lăsat capul în jos, evitând toate acele priviri acuzatoare.

— Aveți grijă să nu se mai repete, a spus tranșant jude că torul, pe un ton care dădea de înțeles că data viitoare nu avea să fie îngăduitor în privința asta. Apoi a rugat-o pe Lucinda Fforde să continue.

Ea a reluat de unde rămăsese, subliniind decența lui Tony, și faptul că a rămas lângă mine chiar și după ce am vorbit de omorârea fiului nostru, și cum, de disperare, s-a întors către vechea lui prietenă, Diane Dexter, care i-a oferit găzduire pentru a-l feri de maniaca...

Și așa mai departe. A trebuit să-mi scot pălăria în fața ei a fost energică. A fost concisă. A fost dură. Nu i-a lăsat as cultă torului nicio îndoială că devenisem pruncucigașă – și că, oricât era de oribil să despartă o mamă de copilul ei, în cazul de față nu era de ales. Să reîncredințezi acum copilul mamei sale, a argumentat ea, n-ar fi însemnat decât să-l pui iarăși în pericol – lucru pe care, era convinsă, instanța nu voia să-l faciliteze. Mai ales că acum copilului îi era foarte bine cu tatăl lui și domnișoara Dexter.

Ei bine, mai auzisem majoritatea acestor argumente. Dar asta nu slăbea impactul de a le auzi din nou. Ca toți avocații pledanți buni, Lucinda Fforde avea o putere de convingere extraordinară și, într-un limbaj clar, precis și rațional, m-a prefăcut într-o nenorocită îngrozitoare care era atât de iresponsabilă încât s-a gândit în mod serios să-și omoare fiul.

Acum a fost rândul lui Maeve să prezinte cazul nostru, și a făcut-o cu o luciditate și o concizie impresionantă – concizia (mi-a spus ea) fiind una dintre virtuțile preferate de Traynor. A început prin a-i reaminti repede judecătorului de trecutul meu jurnalistic, de munca mea de lungă durată în calitate de

corespondent extern al ziarului *Boston Post*, de capacitatea mea de a mă descurca admirabil ca jurnalistă și femeie în Orientul Mijlociu. Apoi a detaliat, în vreo trei fraze, idila mea vijelioasă cu domnul Hobbs, arătând că am rămas însărcinată la vârsta de treizeci și șapte de ani, că am ajuns în situația „acum ori niciodată” în care ajunge, în problema maternității, o femeie care se apropie de patruzeci de ani, că m-am hotărât să vin cu el la Londra, și că apoi am fost lovită de o sarcină de coșmar.

I-a prezentat declinul și căderea mea, într-un limbaj economic, riguros și lipsit de compătimire melodramatică pentru ce mi se întâmplase. Era o povestitoare excelentă și a captat întreaga atenție a lui Traynor în timp ce înainta în ritm rapid spre sfârșitul pledoariei ei de deschidere.

— Deși domnișoara Goodchild nu a negat niciodată că, în timp ce era în chinurile unei depresii clinice, și-a exprimat o dată lipsa de interes cu privire la supraviețuirea copilului, și o dată a rostit o amenințare la adresa fiului ei, nu a înfăptuit această amenințare și nici nu a comis vreun act violent asupra lui. De asemenea, recunoaște deschis că, în timp ce suferea de privare de somn și de depresia postnatală care continua, și-a alăptat accidental fiul în timp ce lua sedative – un incident pentru care are și acum remușcări... însă acele trei incidente pe care tocmai le-am prezentat în linii mari sunt suma totală a „crimelor și delictelor” de care este acuzată clienta mea de către petiționar că le-a comis. Și pornind de la aceste trei incidente, petiționarul a manipulat faptele pentru a obține inițial o hotărâre de urgență *ex parte* împotriva domnișoarei Goodchild – o audiere care a avut loc în mod convenabil în timp ce ea era plecată din țară, la o înmormântare în familie. De atunci, petiționarul a exploatat și mai mult aceste incidente pentru a obține hotărârea interimară, care îi acorda custodia copilului, învinuind-o că e o mamă necorespunzătoare și, cu excepția unei jalnice ore pe săptămână, despărțind-o pe clienta mea de fiul ei sugăr în ultimele șase luni. Spun că petiționarul a acționat într-un mod nemilos, oportunist, împotriva soției lui – și numai pentru propriul câștig.

S-a așezat. A urmat o pauză de o clipă. Apoi Lucinda Fforde s-a ridicat și a chemat primul ei martor: domnul Thomas Hughes.

Acesta a intrat, îmbrăcat cu un costum excelent, purtarea lui trădându-l în întregime pe arogantul specialist de pe Harley Street. A intrat în boxa martorilor, a depus jurământul, și apoi l-a salutat din cap cu o anumită politețe de coleg de școală pe domnul Justice Traynor. Acela a fost momentul în care am observat că purtau aceeași cravată de uniformă școlară.

— Domnule Hughes, sunteți considerat, nu-i așa, unul dintre cei mai buni specialiști obstetricieni din țară, a început domnișoara Fforde, apoi a amintit curții că declarația lui a fost supusă spre examinare mai devreme. Însă doar pentru a verifica detaliile acestei declarații, considera el că purtarea domnișoarei Goodchild a fost anormal de contradictorie în timp ce se afla în îngrijirea sa la Mattingly Hospital?

El s-a lansat în acest subiect cu o plăcere bine cumpănită, explicând că, în toată cariera lui de specialist, eu am fost una dintre cele mai agresive și contradictorii paciente pe care le-a întâlnit. Apoi a continuat să explice că, la scurtă vreme după nașterea fiului meu, surorile din secție îi aduseseră la cunoștință comportamentul meu periculos de „capricios și schimbător”.

— Perioade de plâns disperat, a spus el, urmate de accese de mânie exagerată și o totală lipsă de interes față de binele copilului ei – care, la acel moment – se afla la secția de Terapie Intensivă Pediatrică.

— În declarația dumneavoastră de martor, a spus Lucinda Fforde, accentuați acest aspect din urmă, notând că una dintre surori v-a raportat că domnișoara Goodchild a spus – citez: „E pe moarte – și nu-mi pasă. Ai priceput?”

Nu-mi pasă”.

— Mă tem că e corect. După ce fiul ei s-a însănătoșit după icter, a devenit extrem de agitată în fața întregului salon de la maternitate, până în punctul în care a trebuit să o calmez verbal și să-i spun că

purtarea ei este absolut inacceptabilă.

— Ei bine, s-a dovedit clinic că, în această perioadă, domnișoara Goodchild suferea cumplit de o depresie postnatală. De bună seamă, ați mai avut de-a face cu paciente care sufereau de genul ăsta de boală?

— Desigur. Nu e nicicum o boală atipică. Totuși, n-am avut încă de-a face cu o pacientă care a reacționat într-un mod atât de deosebit de agresiv și periculos – astfel încât, atunci când am auzit că soțul ei a cerut o hotărâre judecătorească pentru a-i lua copilul, n-am fost deloc surprins.

— Vă mulțumesc foarte mult, domnule Hughes. Nu mai am întrebări în acest moment.

Acum s-a ridicat Maeve Doherty. Glasul ei era calm, egal.

— Domnule Hughes... aș vrea să vă întreb când ați pus să fie legată domnișoara Goodchild de patul de spital?

El a părut uimit.

— N-am ordonat niciodată asta, a spus el pe un ton indignat.

— Și când ați pus să fie puternic tranchilizată?

— N-a fost niciodată puternic tranchilizată. Era pe un antidepresiv moderat ca să facă față șocului postoperator de care suferea în urma cezarienei de urgență...

— Și când ați pus să fie închisă în aripa de psihiatrie a spitalului Mattingly?

— N-a fost niciodată închisă, n-a fost niciodată tranchilizată puternic, n-a fost niciodată legată de pat.

Maeve Doherty s-a uitat la el și a zâmbit.

— Ei bine, domnule, întrucât ați afirmat asta, cum puteți să spuneți că a fost o pacientă periculoasă? De bună seamă că, dacă ar fi fost o pacientă periculoasă, ați fi ordonat să tu legată...

— E adevărat că nu a săvârșit acte de violență fizică, dar comportamentul ei verbal...

— Însă, după cum tocmai ați spus, suferea de șoc postoperator, ca să nu mai spun că încerca să facă față faptului că fiul ei era la terapie intensivă. Și a existat la început îngrijorarea că pruncul ar fi putut suferi leziuni cerebrale în timpul nașterii. Ei bine, de bună seamă, în această situație te-ai putea aștepta ca pacienta să fie destul de agitată.

— E o mare diferență între agitație și...

— Violență?

Aici a intervenit Traynor.

— Vă rog să vă abțineți de la a pune vorbe în gura mar torului.

— Scuze, domnule judecător, a spus Maeve Doherty, apoi s-a întors iar spre Hughes.

— Dați-mi voie să vă întreb așa: dacă am căzut de acord că domnișoara Goodchild nu era violentă sau foarte nestăpânită în comportamentul ei, atunci cum puteți să vă justificați afirmația că a fost una dintre cele mai agresive paciente cu care ați avut de-a face?

— Pentru că, așa cum spuneam mai devreme, înainte să mă întrerupeți, agresivitatea ei verbală era excesivă.

— În ce fel excesivă?

— Era complet necivilizată și nerespectuoasă.

— Ah! a spus tare Maeve. Era *nerespectuoasă*. Față de dumneavoastră, presupun?

— Față de mine și de alți membri ai personalului, da.

— Dar, îndeosebi, față de dumneavoastră, da?

— S-a purtat cu furie cu mine.

— A folosit un limbaj obscen, a aruncat cu insulte în dumneavoastră, v-a spus vorbe grele...?

— Nu, nu chiar... Dar mi-a contestat opinia medicală.

— Și, în manualul dumneavoastră, asta este agresivitate verbală extremă?

Hughes s-a uitat la Lucinda Fforde, ca un actor care cere să i se sufle.

— Vă rog să-mi răspundeți la întrebare, a spus Maeve Doherty.

— De obicei, pacientele mele nu mă contestă așa, a spus el.

— Dar această *americancă* a făcut-o – și nu v-a plăcut, nu-i așa?

Însă până să apuce el să răspundă, ea a spus:

— Nu mai am întrebări, domnule judecător.

Judecătorul s-a întors către Lucinda Fforde și a întrebat-o dacă ar vrea să reinterogheze martorul.

— Vă rog, domnule judecător, a spus ea ridicându-se. Domnule Hughes, vă rog să repetați comentariul pe care vi l-a raportat una dintre surorile dumneavoastră ca fiind făcut de domnișoara Goodchild când i s-a spus despre fiul ei?

Buzele lui Hughes au schițat un zâmbet relaxat. Apoi și l-a șters de pe față și s-a uitat la mine cu o mânie rece.

— Sora m-a informat că domnișoara Goodchild a spus: „E pe moarte – și nu-mi pasă. Ai priceput? *Nu-mi pasă*”.

— Vă mulțumesc, domnule Hughes. Nu mai am întrebări.

El s-a uitat la judecător, care i-a spus că poate să coboare din boxa martorilor. Apoi, uitându-se urât la Maeve Doherty, a părăsit sala de ședințe.

A urmat Sheila Meguire – asistenta de secție, care mă pârâse lui Hughes cu privire la incidentul cu alăptatul. Părea teribil de emoționată și stânjenită în boxă și frământa întruna o batistă în mâini. Maeve știa că ea o să fie al doilea martor și mi-a spus că o tactică pasiv-agresivă folositoare împotriva cuiva care depune mărturie împotriva mea este să-i atrag privirea, și pur și simplu să mă uit la el pe tot parcursul depoziției lui. Exact asta am făcut – și chiar a avut efectul dorit, deoarece nivelul ei de disconfort a crescut proporțional. Dar tot a reușit să relateze întreaga poveste despre cum l-am smuls furioasă pe Jack de la piept în timp ce îl alăptam și trebuise să fiu împiedicată să îl arunc în partea cealaltă a camerei.

În timpul interogatoriului contradictoriu, Maeve Doherty a încolțit-o cu privire la cuvântul „smuls” folosit de ea.

— Vă rog să-mi explicați clar asta, a spus Maeve. Domnișoara Goodchild a smuls pur și simplu copilul de la sân pe neașteptate, de supărare că o mușcase...

— Păi, nu a fost chiar un *smuls*.

— Adică?

— Păi, l-a smuls, dar nu l-a *smuls* intenționat...

— Îmi pare rău, nu înțeleg.

— Păi... domnișoara Goodchild suferea de mastită acută...

— Altfel cunoscută ca inflamarea sânelui, care poate pietrifica laptele, da?

— Nu întotdeauna pietrifică, dar poate cauza un blocaj îngrozitor, care poate să fie foarte dureros.

— Așadar, avea sânii umflați și o dureau, și apoi fiul ei i-a mușcat mamelonul umflat, iar ea a reacționat așa cum ar reacționa oricine dacă i s-ar pricinui o durere subită.

— Vă rog să nu mai îndrumați martora, a spus Traynor.

— Scuze, domnule judecător. Am să reformulez. Soră Meguire, vreți să spuneți că domnișoara Goodchild a tresărit de durere când fiul ei a mușcat-o de mamelon, da?

— Da, e adevărat.

— Așadar, smulsul de care vorbiți nu a fost o mișcare deliberată, premeditată, nu-i așa? De fapt, n-a fost decât o reacție pricinuită de șoc?

— Așa e.

— Așa că, dacă suntem de acord că a avut o reacție instinctivă, de șoc să-și tragă fiul de la piept, putem fi de acord și că a fost pe cale să arunce copilul?

— Absolut.

— Dar s-a oprit, nu-i așa?

— Păi, noi eram acolo să...

— Ați încercat să apucați copilul?

— Ăă... nu.

— Așadar, domnișoara Goodchild s-a oprit singură. Nu mai am întrebări.

După ce Meguire a părăsit boxa martorilor, ședința s-a suspendat zece minute, timp în care Sandy a venit în grabă la locul în care mă consultam cu Nigel și Maeve.

— Îmi pare tare rău, a spus ea pocăită. Numai că, atunci când femeia aia a început să-l descrie pe nemernicul ăla ca pe un cavaler nobil...

Am pus mâna pe brațul ei, indicându-i să se oprească. Pe urmă, întorcându-mă iar spre Nigel și Maeve, am spus:

— Aș vrea să v-o prezint pe sora mea, Sandy, venită de la Boston într-o vizită-surpriză.

Nigel s-a ridicat și i-a oferit obișnuita lui strângere de mână de chefal mort. Maeve a zâmbit vag și a spus:

— Înțeleg de ce ați reacționat așa cum ați făcut-o. Dar dacă vreți să vă ajutați sora, vă rog să țineți seama de ce a spus judecătorul și să nu mai faceți asta.

A doua jumătate a dimineții a fost ocupată de depozitiile altor două surori de la Mattingly, amândouă confirmând părerea domnului Hughes precum că am fost beleaua întruchipată cât am stat în secție. Maeve a reușit să dezumfle o parte din criticile lor – însă rămânea totuși ideea principală, și anume că, în ochii surorilor din spital și ai medicului specialist care mă îngrijise, fusesem în mod serios un pericol.

Apoi, chiar înainte de pauza de prânz, a venit minunata mea prietenă, Jessica Law, autoarea raportului STCSFC care, în esență, făcea cunoscut că, deși eram în curs de însănătoșire, Tony Hobbs și Diane Dexter îi asiguraseră lui Jack un mediu exemplar.

Interogată de Lucinda Fforde, a spus:

— În mintea mea n-am nicio îndoială că Sally Goodchild este conștientă de faptul că a trecut printr-o perioadă extraordinar de traumatizantă, ceea ce a determinat-o să facă și să spună lucruri pe care le regretă. N-am nicio îndoială nici că, atunci când se va însănătoși pe deplin, va fi o mamă extrem de conștiincioasă și iubitoare. Rapoartele pe care le-am primit de la Clarice Chambers – care a supravegheat toate întâlnirile ei cu fiul ei – au fost absolut exemplare. De asemenea, domnișoara Goodchild a reușit să-și găsească de lucru ca și corector colaborator și începe să-și descopere drumul în această activitate nouă. Pe scurt, sunt extrem de impresionată de curajul și tenacitatea de care a dat dovadă în împrejurări extrem de dificile.

Însă pe urmă a început să vorbească liric despre Dexter. Cum a umplut locul gol divina domnișoară Dexter și s-a îngrijit magnific de nevoile lui Jack. Cum i-a lăsat domnul Hobbs impresia unui tată extrem de iubitor și devotat, care este și cât se poate de mulțumit de relația lui cu domnișoara Dexter, și și-a întrerupt cariera pentru a avea grijă de fiul său tot timpul. Că, în plus, exista și o bonă, angajată pe toată ziua. Că ea nu avea nimic de reproșat acestui aranjament și că era sigură că în momentul de față Jack se află – și acestea au fost vorbele ucigașe – „în cel mai bun loc”.

M-am așteptat ca Maeve Doherty să o ia deoparte, să o convingă să repete aprecierea pozitivă despre starea mea, și apoi să o interogheze cu privire la adevăratele mașinațiuni ale cuplului Hobbs/Dexter.

Însă, în loc de asta, ea a pus o singură întrebare:

— Domnișoară Law, după părerea dumneavoastră, Jack Hobbs nu merită să fie crescut de ambii săi

părinți?

— Bineînțeles că merită. Dar...

— Nu mai am întrebări.

Eram uluită de scurtimea acestui interogatoriu și de faptul că Maeve nu s-a uitat la mine când s-a întors la locul ei. Pe urmă s-a ridicat Lucinda Fforde.

— Și eu am doar o singură întrebare pentru dumneavoastră, domnișoară Law. Vreți să confirmați acea ultimă frază pe care ați rostit-o în timpul interogatoriului meu principal: „Sunt sigură că în momentul de față Jack se află în cel mai bun loc”?

— Da, asta am spus.

— Nu mai am întrebări, domnule judecător.

Și am luat o pauză de masă.

O dată ce domnul Justice Traynor a ieșit din sală și Tony și Compania au plecat repede afară, arătând extrem de mulțumiți de ei, m-am întors spre Maeve și am spus:

— Pot să te întreb de ce...?

M-a întrerupt.

— De ce n-am încercat să o pun în încurcătură pe Jessica Law? Pentru că Traynor își iese imediat din țâțâni dacă este atacat un raport STCSFC sau autorul acestuia. O fi el conservator, dar are mare respect pentru părerea profesioniștilor. Și da, ce a spus ea puțin mai înainte ne dăunează. Dar ne-ar fi dăunat mai mult dacă îi puneam la îndoială părerea sau insinuiam că a fost ademenită de cealaltă parte – ceea ce este în mod clar adevărat. Ai încredere în mine – Traynor s-ar fi întors pe loc împotriva noastră.

— Dar cum rămâne cu răul pe care l-a făcut ea?

— Să vedem ce aduce după-amiaza asta, a spus ea. Pe urmă, a zis că ea și Nigel trebuie să revadă câteva lucruri în timpul mesei de prânz.

Așa că eu și Sandy ne-am retras într-un Starbucks din apropiere.

— Exact ca acasă, a spus ea uitându-se în jur. În afară de prețuri. Doamne, cum poți să-ți permiți?

— Nu-mi permit, am spus precaută.

— Te rog să nu-mi spui că sunt grasă, a zis ea înfulecând o negresă și făcând-o să alunece pe gât cu înghițituri de cafea cu frișcă. Știu că sunt grasă, și am să mă ocup de problema asta de îndată ce se termină vara.

— Asta e bine, am spus eu, uitându-mă în ceașca de hârtie cerată.

— Ar trebui să mănânci ceva, a zis ea.

— Nu mi-e foame.

— Știi, cred că avocata ta a făcut o treabă grozavă cu doctorul ăla îngrozitor și idioata aia de soră irlandeză. Dar tot nu înțeleg de ce a lăsat-o pe muierea aia de la asistența socială să scape doar cu...

— Sandy, *te rog*...

S-a uitat la mine cu un amestec de oboseală pricinuită de diferența de fus orar, confuzie și durere.

— Nu trebuia să vin, nu-i așa?

— Nu spun asta.

— Ba nu, ai dreptate. Îmi turuie păcătoasa asta de gură...

— Termină, am spus luând-o de mână. Sunt foarte mulțumită că ești aici.

— Nu crezi ce spui.

— Ba da, *zău*. Mi-ai fost o soră cum nu se poate mai bună de-a lungul acestei afaceri îngrozitoare. Fără tine, m-aș fi dus la fund. Dar...

— Știu, știu. Tensiunea e insuportabilă acum.

Am dat din cap.

— De asta m-am hotărât să vin aici, a spus ea. Pentru că n-aș fi putut deloc să suport să stau la Boston, întrebându-mă cum naiba merge audierea asta...

— Nu bine, asta-i ce cred eu în momentul de față.

— În regulă, n-o fi înregistrat ea un succes cu lucrătoarea socială, dar uite cum l-a făcut surcele pe marele specialist...

— „Lucrătoarea socială”, cum îi spui tu, contează cel mai mult în acest caz. Pentru tribunal, raportul ei este ca Alfa și

Omega – pentru că e autorizat de tribunal. Ai auzit ce a spus Maeve – judecătorul ține seama de părerea ei mai mult decât de a oricui altcuiva. De aceea cred că e de rău. Nu că n-aș fi știut din clipa în care am citit raportul STCSFC. Însă chiar am crezut că Maeve o să se țină scai de ea și o s-o încurce.

— Mai ales pentru că, pun pariu pe orice, domnișoara lucrătoare socială s-a plimbat prin casa modernă a târfei bogate, a văzut pozele cu ea și Tony și cucoana din Downing Street, și a fost probabil atât de măgulită că e luată atât de în serios de o asemenea *jucătoare*, încât a devenit o mare pupincu... scuză-mi limbajul.

— Îl scuz, am spus. Și cred că ai dreptate.

— Cine urmează în după-amiaza asta?

— Minunatul meu soț.

— Abia aștept.

A trebuit să-mi scot pălăria în fața lui Tony, mărturia lui a fost magistrală – un adevărat spectacol, de genul convingător pe care l-am văzut cândva dându-l în fața unui ministru de externe arab, de categorie grea, de la care voia ceva. Tony din boxa martorilor a devenit Anthony Hobbs de la *Chronicle*: erudit, serios, un om cu gravitate, dar și cu multă compasiune, mai ales când a fost vorba să se descurce cu năbădăioasa lui soție. Încurajat de Lucinda Fforde să joace rolul umanitaristului, a purtat-o prin întreaga poveste a căderii mele nervoase, subliniind că s-a străduit din greu să mă ajute, că eu i-am respins sprijinul și că, chiar și după ce am amenințat viața fiului nostru, a rămas alături de mine.

Apoi a intrat în „prietenia” lui cu Diane Dexter – că, da, întotdeauna a fost o prietenie amestecată cu flirt, dar că mai mult de atât n-a fost niciodată, până când căsnicia lui a început să se destrame, și el a început să se teamă pentru siguranța fiului său. Iar pe urmă a ținut un discurs pasionant de om renăscut, spunând că a fi părinte este cel mai bun lucru care i s-a întâmplat, că nu a știut niciodată cu adevărat ce bucurie și mulțumire extraordinare poate să aducă în viața ta un copil, că n-ar putea cere o parteneră mai extraordinară (da, a folosit de două ori acel cuvânt) decât Diane Dexter (și s-a uitat direct la ea în timp ce îi înălța osanale), și că este îngrozitor, îngrozitor de mâhnit că nu a avut altă alegere decât să-l îndepărteze pe Jack de „furia autodistructivă” a mea, dar speră că – o dată ce îmi regăsesc echilibrul – am să joc, poate, un rol în viața lui. Deocamdată totuși își asumă pe deplin obligația să fie persoana care se ocupă de îngrijirea lui Jack, motiv pentru care a hotărât să renunțe la slujba de la *Chronicle*, și, nici luna viitoare, când se mută în Australia, nu va căuta să se angajeze cu normă întreagă măcar încă un an și ceva, „pentru a fi permanent alături de Jack”.

În timp ce Tony continua cu această rutină de om împăcat cu sine însuși, furia mea crescândă era domolită doar de teama că Sandy ar putea să înceapă să scoată sunete îngreșate în rândul din spate.

Pe urmă, Maeve Doherty s-a apropiat de boxă. S-a uitat la el cu detașare.

— Așadar, domnule Hobbs, a început ea. Tocmai v-am auzit părerea despre bucuriile paternității. Ceea ce ați spus este, desigur, vrednic de laudă. Doar din curiozitate, domnule, de ce ați așteptat atât de mult până să aveți copii?

— Domnule judecător, a spus Lucinda Fforde, părând cu adevărat deranjată. Chiar trebuie să obiectez față de acest stil de interogare. Ce legătură are asta cu problema de fond?

— Lăsați martorul să răspundă la întrebare, a spus Traynor.

— Iar eu sunt bucuros să răspund la ea, a spus Tony. Motivul pentru care n-am avut copii până am cunoscut-o pe Sally a fost natura profesiei mele, și faptul că, fiind un jurnalist nomad care umbla din război în război și din capitală în capitală, pur și simplu nu am avut ocazia să cunosc pe cineva, să mă așez la casa mea. Dar pe urmă am cunoscut-o pe Sally, iar sarcina ei a coincis cu întoarcerea mea la Londra și numirea mea în funcția de redactor-șef pe probleme externe la *Chronicle*. Așa că acesta a părut a fi momentul ideal să mă căsătoresc și să devin tată.

— Și, înainte de asta, n-ați avut nicio experiență de tată?

— Nu, absolut niciuna.

— În mod evident, recuperați timpul pierdut.

— Domnișoară Doherty... a spus Traynor, însoțindu-și vorbele cu o privire ucigătoare.

— Retrag comentariul. Acum, domnule Hobbs, să ne întoarcem la alt subiect pertinent... hotărârea dumneavoastră de a pleca de la *Chronicle*. Ați lucrat peste douăzeci de ani pentru *Chronicle*. E corect?

— Da, așa e.

— Unul dintre cei mai distinși corespondenți externi, care, așa cum ați menționat, a relatat despre un număr mare de războaie, ca să nu mai spun că a fost omul lui *Chronicle* la Washington, Tokyo, Frankfurt, Paris, Cairo. Și apoi, cu doar un an și ceva în urmă, ați fost rechemat la Londra pentru a fi numit redactor-șef pe probleme externe. Ați fost mulțumit de această rechemare?

— Domnule judecător, mă văd nevoită să obiectez din nou, a spus Lucinda Fforde. Se deviază de la...

— Să încheiem acest interogatoriu contradictoriu, a spus Traynor. Vă rog să răspundeți la întrebare, domnule Hobbs.

— A fost... da, recunosc... a fost destul de greu, la început, să mă readaptez la viața de birou. Dar m-am acomodat...

— Deși, câteva luni mai târziu, nu numai că ați renunțat la funcția de redactor-șef, ci v-ați dat și demisia de la ziar. Și, în aceeași săptămână, v-ați hotărât și să puneți capăt căsniciei dumneavoastră cu domnișoara Goodchild, să cereți o hotărâre judecătorească pentru a obține custodia fiului dumneavoastră și să vă mutați la domnișoara Dexter. Un număr impresionant de decizii schimbătoare de viață în doar câteva zile, nu sunteți de acord?

— Deciziile pe care le-am luat au fost dictate toate de pericolul în care mi-am dat seama că era fiul meu.

— În regulă, să spunem că ați hotărât că e important să stați acasă cu Jack un timp. Cu siguranță, *Chronicle* are o conducere rezonabil de luminată și, cu siguranță, dacă v-ați fi dus la ei și le-ați fi spus că vreți un concediu pentru probleme personale, ar fi fost înțelegători. Dar să renunțați așa, pur și simplu, la slujbă, după mai bine de douăzeci de ani la *Chronicle*? De ce ați făcut asta?

— Nu a fost „pur și simplu”, a fost o decizie la care mă gândeam de ceva timp.

— Ah, așadar, de fapt nu v-ați readaptat la viața la un birou din Wapping...?

— Nu tocmai. Era vremea să merg mai departe.

— Pentru că?

— Pentru că îmi descoperisem alte ambiții.

— Ambiții literare, poate?

— Așa e. Scriam un roman.

— Ah, da, romanul dumneavoastră. În declarația ei de martor – pe care fără doar și poate ați citit-o –, domnișoara Goodchild afirmă că, după ce fiul dumneavoastră a venit acasă de la spital, ați devenit din ce în ce mai preocupat de romanul dumneavoastră, încuindu-vă în biroul dumneavoastră, dormind tot acolo, lăsând-o pe soția dumneavoastră să se descurce singură cu nopțile de somn întrerupt, cu mesele de

la ora patru dimineată și toate celelalte neplăceri pe care le implică îngrijirea unui copil.

Tony anticipase această întrebare și era total pregătit pentru ea.

— Cred că asta e o interpretare profund incorectă a situației. După ce Sally și-a lăsat slujba...

— Nu a fost nevoită soția dumneavoastră să renunțe la muncă din cauza unei stări medicale care îi amenința sarcina?

— În regulă. După ce soția mea a fost nevoită să renunțe la muncă, eu eram singura sursă de venit a familiei. Trudeam nouă, zece ore pe zi la *Chronicle*, un ziar la care nu mai eram mulțumit, și mai și încercam să-mi împlinesc o veche ambiție de a scrie ficțiune. Pe deasupra, îi mai făceam față și soției mele foarte instabile care suferea de o depresie puternică...

— Dar cine totuși făcea față tuturor problemelor dificile pe care le presupune îngrijirea unui copil? Nu aveți bonă acasă, nu-i așa, domnule Hobbs?

— Nu – dar asta din cauză că eram cam strâmtorați financiar.

— Așadar, soția dumneavoastră trebuia să se ocupe singură de toate. Și pentru cineva care suferă de o depresie postnatală puternică s-a descurcat foarte bine, nu sunteți de acord?

— A stat aproape două luni într-o secție de psihiatrie.

— Unde a fost îngrijit și fiul dumneavoastră. Lăsându-vă timp din belșug să vă transformați prietenia cu domnișoara Dexter în altceva...

Traynor a scos un oftat de exasperare.

— Domnișoară Doherty, vă rog să rezistați tentației de a face presupuneri.

— Scuze, domnule judecător. Ei bine, când soția dumneavoastră a părăsit spitalul – și trebuie subliniat că, recunoscând că are o problemă, a rămas în acea secție psihiatrică de bunăvoie –, nu ați găsit-o ca fiind o persoană mai calmă, mai rațională?

— Din când în când, da. Dar era și predispusă la schimbări de dispoziție teribile.

— Ca toți cei care se luptă cu depresia clinică.

— Mă îngrijora în mod constant.

— Chiar dacă nu a existat un incident anume în care a (i crezut că viața copilului e în pericol?

— Nu credeți că alăptarea unui copil în timp ce iei doze foarte mari de antidepressive e primejdioasă pentru copil?

— Domnule Hobbs, a spus judecătorul, nu dumneavoastră puneți întrebări aici.

— Cu toate astea, am să răspund, domnule judecător, a spus Maeve. Deși e adevărat că, după acest incident, fiul dumneavoastră a ajuns la spital, este foarte clar și faptul că soția dumneavoastră a făcut o greșală. O greșală pe care a făcut-o când suferea și de depresie, și de privare de somn extremă. O greșală comisă în timp ce dumneavoastră vă făceați cele opt ore de somn, dormind dus pe canapeaua din biroul dumneavoastră.

A făcut o pauză pentru accentuare. Apoi glasul ei și-a pierdut răceala de oțel și a redevenit periculos de plăcută.

— O întrebare foarte simplă, domnule: după întoarcerea de la spital, domnișoara Goodchild a făcut ceva pentru a vă face să vă temeți că viața copilului este în pericol?

— Cum am spus mai înainte, suferea de severe schimbări de dispoziție, fapt care m-a făcut să mă tem că ar putea să izbucnească.

— Dar nu a izbucnit, nu-i așa?

— Nu, dar...

— Iar pe tema izbucnirilor ei precedente, dați-mi voie să vă întreb următorul lucru: dumneavoastră n-ați spus niciodată o prostie la supărare? O supărare alimentată de șoc post operator și depresie clinică?

— Eu n-am suferit niciodată de aceste afecțiuni.

— Sunteți un om norocos. Dar n-ați spus niciodată nimic la supărare?

— Bineînțeles că am spus. Dar n-am amenințat niciodată viața unui copil...

— Întorcându-ne la cartea dumneavoastră...

Această abatere bruscă de la subiect m-a îngrijorat imediat. Ea dovedea că Maeve îi cedase un punct, și încerca să se scoată înaintând cât mai repede.

— Îmi închipui că ați primit un avans pentru romanul dumneavoastră.

Tony a părut surprins că ea știa această informație.

— Da, am semnat de curând un contract cu un editor.

— De curând – adică acum patru luni?

— Așa e.

— Așadar, până în acel punct, ce ați făcut să aveți un venit?

— Am avut un venit foarte mic.

— Dar o aveți pe domnișoara Dexter...

— Când a aflat că Jack e în pericol, domnișoara Dexter... Diane... s-a oferit să ne ia la ea. Apoi, când m-am hotărât să am grijă de Jack tot timpul, s-a oferit să ne acopere cheltuielile curente de zi cu zi.

— Spuneți că aveți grijă de Jack „tot timpul”. Dar nu e adevărat că domnișoara Dexter a angajat o bonă cu normă întreagă – adică o zi de lucru plină – să aibă grijă de Jack?

— Păi, am nevoie de timp să lucrez la cartea mea.

— Dar ați spus că bona e cu normă întreagă. Deci câte ore pe zi scrieți?

— Patru, cinci ore.

— Și ce face bona în restul timpului?

— Toate celelalte îndatoriri asociate cu îngrijirea copilului.

— Prin urmare, după cele patru, cinci ore de scris, stați cu fiul dumneavoastră.

— Așa e.

— Așadar, de fapt n-ați plecat de la *Chronicle* pentru a avea grijă de fiul dumneavoastră tot timpul. Ați părăsit *Chronicle* ca să vă scrieți romanul. Iar domnișoara Dexter era acolo pentru a subvenționa în mod convenabil acea activitate. Acum, domnule Hobbs: avansul pentru acest roman al dumneavoastră. A fost de 20.000 de lire, dacă nu greșesc?

Iarăși, Tony a părut uluit de faptul că ea știa suma asta.

— Așa e, a spus el.

— Nu o sumă mare – dar normală pentru un prim roman. Și dacă nu greșesc, domnișoara Dexter a angajat-o pe bona lui Jack printr-o firmă numită Annie's Nannies din Battersea, aflată pe strada dumneavoastră, ceva mai jos.

— Cred că acesta era numele firmei, da.

— *Credeți?* În mod sigur un tată grijuliu ca dumneavoastră ar fi luat parte de la început la această decizie de angajare a unei bone. Eu am verificat la Annie's Nannies, și se pare că, înainte de impozit, costul mediu al unei bone cu normă întreagă este în jur de 20.000 de lire pe an. Ceea ce înseamnă că avansul dumneavoastră aproape că acoperă costul îngrijirii fiului dumneavoastră, dar atât. Domnișoara Dexter acoperă restul, nu-i așa?

Tony s-a uitat la Lucinda Fforde pentru îndrumare. Ea i-a indicat că trebuie să răspundă.

— Ei bine... cred că Diane acoperă grosul costurilor.

— Dar dumneavoastră i-ați cumpărat soției dumneavoastră biletul de avion când a trebuit să plece în grabă în Statele Unite după moartea cumnatului ei.

— *Fostul* cumnat, a spus Tony.

— Într-adevăr. Dar soția dumneavoastră s-a dus repede să-și consoleze sora, nu-i așa?

— Da, e adevărat.

— Ați încurajat-o să se întoarcă în Statele Unite?

— M-am gândit că sora ei are nevoie de ea, da.

— Ați încurajat-o, domnule Hobbs?

— Cum am spus, era o urgență de familie, așa că m-am gândit că Sally trebuie să fie acolo.

— Chiar dacă ea era foarte îngrijorată că o să fie departe de fiul ei mai multe zile?

— De copil a avut grijă... menajera noastră.

— Răspundeți la întrebare, vă rog. Era îngrijorată că o să fie departe de fiul ei mai multe zile?

Altă privire nervoasă către Lucinda Fforde.

— Da, era.

— Dar ați încurajat-o să plece. I-ați cumpărat bilet. Și în timp ce ea era plecată din țară, v-ați dus la tribunal și ați obținut o hotărâre judecătorească *ex parte* care vă acorda custodia temporară a fiului dumneavoastră. Asta este succesiunea corectă a evenimentelor, domnule Hobbs?

Tony părea foarte încurcat.

— Vă rog să răspundeți la întrebare, a spus Traynor.

— Da, a spus Tony, cu glas scăzut, asta e succesiunea corectă a evenimentelor.

— O ultimă întrebare. I-ați cumpărat soției dumneavoastră un bilet la clasa Economy până la Boston?

— Nu mai țin minte.

— Serios? Pentru că am biletul aici, și e un bilet Premium Economy foarte scump. Nu mai țineți minte că i-ați cumpărat bilet la această clasă mai confortabilă?

— L-am lăsat pe agentul meu de voiaj să rezolve detaliile.

— Dar cu siguranță i-ați dat instrucțiuni cu privire la ce clasă trebuie să călătorească? Vreau să spun că diferența dintre un bilet la clasa Economy și unul la clasa Premium Economy este peste trei sute de lire.

— Poate că mi-a oferit biletul Premium Economy ca opțiune, și...

— Pentru că ați vrut să călătorească mai confortabil până la Boston și înapoi ați aprobat cheltuiala suplimentară?

— Da, cred că da.

— Și după ce ați expediat-o la clasa Premium Economy în Statele Unite, v-ați dus la tribunal să obțineți hotărârea care efectiv o împiedică să-și vadă fiul...?

Lucinda Fforde a fost în picioare. Dar până să apuce să spună ceva, Maeve i-a retezat-o.

— Nu mai am întrebări, a spus ea.

Tony părea fericit. Deși reușise să devieze câteva dintre atacurile ei, era, totodată, genul de om căruia nu-i place deloc să fie prins pe picior greșit. Iar eu consideram că Maeve făcuse foarte bine asta.

— Reinterogare? a întrebat Traynor cu acel glas ușor plictisit al lui.

— Da, domnule judecător, a spus Lucinda Fforde. Și e doar o singură întrebare, domnule Hobbs? Vă rog să ne reamintiți de ce ați considerat necesar să cereți o hotărâre de urgență care să vă acorde custodia fiului dumneavoastră.

— Fiindcă m-am temut că ar fi putut s-o apuce iarăși una dintre acele crize periculoase și, de data asta, chiar să ducă până la capăt amenințarea că îl omoară.

Mi-am împreunat mâinile strâns, încercând să fac un efort să tac. A trebuit să admir logica tactică extrem de inteligentă a Lucindei Fforde: după toată vorbăria dintr-un interogatoriu contradictoriu, s-a întors doar la un singur punct central și a slăbit toate celelalte puncte marcate mai devreme împotriva clientului ei printr-o singură repetare a unei minciuni sfruntate.

Când lui Tony i s-a spus că poate să coboare din boxa martorilor, s-a întors la locul lui, lângă muierea

Dexter. Ea l-a îmbrățișat discret și i-a șoptit ceva la ureche. Apoi a fost chemată să intre în boxa martorilor.

Stând în picioare acolo, era foarte impresionantă. Calmă, sigură pe ea, doar puțin maiestuoasă. Întelegeam ce vedea Tony la ea. Poseda un anumit coeficient de strălucire la care știam că el întotdeauna a râvnit. Tot așa cum știam și că, probabil, s-a uitat la portofoliul proprietăților ei – și la gustul ei în materie de decorațiuni interioare – și și-a dat seama că e o captură grozavă. La fel cum ea – o femeie care de curând intrase în cincizeci de ani – i-a admirat realizările profesionale, faptul că era umblat prin lume, umorul sardonice și nevoia lui de a fugi de încorsetările căminului și biroului. Și apoi, s-a întâmpnat un lucru minor – el a venit însoțit de un copil...

Dar în timp ce Lucinda Fforde o pune să repete ce scrisese în declarația de martor, s-a văzut limpede cum juca ea acest joc: prietena minunată care s-a pomenit îndrăgostită de minunatul ei prieten, însă știa că nu putea să-i strice căsnicia (mai ales după ce el și soția lui tocmai avuseseră un copil). Însă pe urmă, soția lui a intrat într-o „criză mentală”, Tony era extraordinar de îngrijorat din pricina siguranței micului Jack, ea a oferit o cameră în casa ei, un lucru a dus la altul și...

— Trebuie să subliniez, a spus ea, că nu a fost vorba de un *coup de foudre*. Cred că vorbesc și în numele lui Tony când spun că amândoi aveam aceste sentimente unul față de celălalt de mulți ani. Numai că, până acum, n-am avut niciodată prilejul de a ni le mărturisi.

Apoi, Lucinda Fforde a pus-o să vorbească despre aceste sentimente nou descoperite: că se simțea foarte atașată de el, că îi voia numai binele și că își sacrifică o mare parte din timpul de lucru pentru a fi cu el.

— Acesta este poate principalul motiv pentru care am hotărât să mă mut la Sydney pentru mai mulți ani. Compania mea deschide acolo o filială. Aș fi putut încredința sarcina de a o pune pe picioare și a o conduce unuia dintre colegii mei. Însă am considerat că ar fi bine să plec câțiva ani din stresul și harababura Londrei și să-i dau și lui Jack prilejul de a fi crescut în Sydney.

De asemenea, avea să-și facă programul în așa fel încât să poată să stea mult timp cu el. Apoi a trecut la descrierea casei pe care o închiriasse în Point Piper – chiar la malul mării și aproape de niște școli excelente (când avea să vină vremea). În timp ce continua în acest stil de agent imobiliar m-am pomenit împreună-mi iar strâns mâinile în încercarea de a-mi păstra controlul. Pentru că îmi venea să-i spun că e o târfă mincinoasă.

Însă atunci, în sfârșit, a ajuns la subiectul persoanei mele.

— N-am cunoscut-o niciodată pe Sally Goodchild. N-am absolut nimic cu ea. Dimpotrivă, îmi pare teribil de rău de ea, și pot doar să-mi imaginez cât de îngrozitoare trebuie să fi fost ultimele câteva luni. Sunt sigură că își regretă faptele. Și, Dumnezeu îmi este martor, cred în îndreptare și iertare. De aceea, n-aș despărți-o niciodată de Jack și aș saluta un aranjament de vizite libere pe viitor.

De îndată ce a spus asta, m-am văzut obosită de moarte după douăzeci și șase de ore de zbor până la capătul lumii, stând într-un motel prost și ieftin, apoi luând un autobuz până la somptuoasa ei casă de la malul mării, pentru a fi întâmpinată de un băiețel cu puternic accent australian, care să se întoarcă spre muierea Dexter și să spună: „Dar mami, nu vreau să plec să-mi petrec ziua cu ea”.

Diane Dexter și-a încheiat mărturia cu declarația:

— Sper că domnișoara Goodchild se va însănătoși pe deplin, și că, într-o zi în viitor, poate vom putea fi prietene.

Categoric. De fapt, am să-ți spun exact când putem fi prietene. La Paștele Cailor.

Maeve Doherty s-a ridicat și i-a zâmbit egal femeii din boxa martorilor.

— Ați fost căsătorită de două ori în trecut, nu-i așa, domnișoară Dexter?

Nu i-a plăcut acea întrebare și s-a văzut.

— Da, așa e, a spus ea.

— Și, în timpul acestor căsnicii, ați încercat să aveți copii?

— Da, bineînțeles că am încercat să am copii în timpul acestor căsnicii.

— Și ați avut un avort spontan prin 1990?

— Da, am avut. Și știu care va fi următoarea dumneavoastră întrebare și aș vrea să răspund la ea...

Aici a intervenit judecătorul.

— Dar mai întâi trebuie s-o lăsați pe domnișoara Doherty să pună întrebarea.

— Scuzați-mă, domnule judecător.

— Dar, da, aș fi foarte mulțumită să știu care credeți că ar fi următoarea mea întrebare, a spus Maeve.

Dexter s-a uitat la ea cu o mânie calmă, de oțel.

— „Domnișoară Dexter, ați avortat copilul din cauza abuzului de droguri?” La care răspunsul meu ar fi: Da.

La vremea aceea eram mare consumatoare de cocaină, și acest lucru a provocat avortul. După această tragedie, am cerut ajutor specializat. Am stat două luni la Priory Clinic. De atunci, n-am mai consumat droguri. Dacă acum beau un pahar de vin în cursul unei seri, e un eveniment. Iar activitatea mea caritabilă cu privire la educația pentru prevenirea consumului de droguri în școli este bine cunoscută.

— Și ați încercat și mai multe tratamente de fertilizare *in vitro* în 1992 și 1993, ambele soldate cu eșec?

Din nou, Dexter a fost luată prin surprindere de dezvăluirea acestei informații.

— Nu știu cum ați aflat aceste lucruri, dar simt corecte.

— La fel de corect e și că specialistul din Harley Street la care mergeați la acea vreme v-a spus că nu există nicio șansă să concepeți iar?

Dexter a coborât privirea.

— Da, mi-a spus asta.

— Și de atunci, ați încercat să adoptați... când a fost asta?... în 1996, dar cererea v-a fost respinsă din cauza vârstei și a statutului dumneavoastră de persoană necăsătorită?

— Da, a spus ea, aproape în șoaptă.

— Iar pe urmă a reapărut în viața dumneavoastră Tony Hobbs, acum revenit la Londra, acum proaspăt tată, cu un copil sugar și o soție care suferea de depresie clinică severă...

Dexter s-a uitat la Maeve cu o furie abia stăpânită.

— Cum am explicat mai înainte...

— Dați-mi voie să vă întreb următorul lucru, domnișoară Dexter: dacă o cunoștință v-ar întâlni pe strada pe care locuiți și v-ar vedea plimbându-l pe Jack cu căruciorul și v-ar întreba: „E copilul tău?”, ce ați răspunde?

— Aș spune: da, sunt mama lui.

Maeve și-a încrucișat brațele la piept și nu a spus nimic, lăsând acel comentariu să umple liniștea din sala de ședințe.

— Dar *nu sunteți* mama lui, domnișoară Dexter, a spus ea.

— Bineînțeles că nu sunt mama lui biologică. Dar am devenit mama lui surogat.

Judecătorul s-a uitat la ea peste ochelarii semilună și a spus cu acel glas pe jumătate obosit al lui:

— Ba nu, n-ați devenit. Pentru că nu s-a stabilit încă legal dacă vă veți asuma sau nu rolul de mamă-surogat. Copilul în cauză are o mamă și un tată. Întâmplător, dumneavoastră trăiți cu tatăl. Dar asta nu vă dă dreptul să afirmați că sunteți mama copilului, surogat sau altfel. Mai aveți întrebări, domnișoară Doherty?

— Nu, domnule judecător.

— Reinterogare, domnișoară Fforde?

Aceasta arăta serios descumpănită.

— Nu, domnule judecător.

— Atunci ne vom întâlni din nou după o pauză de zece minute.

După ce judecătorul a ieșit din sală, Maeve s-a așezat lângă mine și Nigel a spus:

— Ei bine, nu a fost rău deloc.

— De ce a sărit așa judecătorul când ea a spus că se consideră mama lui Jack? am întrebat.

— Pentru că singurul lucru pe care Charles Traynor îl urăște mai mult decât pe avocații pledanți care atacă un raport STCSFC este noua parteneră a cuiva aflat într-o dispută de divorț, care se dă drept părintele recent descoperit. Asta e total împotriva ideii lui de decență și corectitudine familială și întotdeauna sare la oricine încearcă să joace acea carte.

— De asta ai atras-o în capcana asta?

— Categorie.

Sandy mi s-a alăturat.

— Ai fost magnifică, i-a spus ea lui Maeve. I-ai dat peste bot obraznicei ăleia...

— Gata, Sandy, am spus întrerupând-o.

— Scuze, scuze, a spus ea. Cred că sufăr de oboseala din cauza diferenței de fus orar.

Maeve s-a întors spre Nigel și a spus:

— Hobbs mi-a luat un punct, nu-i așa?

— Cred că, de fapt... ăăm... te-ai descurcat destul de bine acolo, având în vedere...

— Că a câștigat punctul cu acel comentariu: „Eu n-am amenințat niciodată viața unui copil”.

— Nu cred că a fost o lovitură care să producă pagube uriașe, a spus el. Mai ales după ce i-ai făcut domnișoarei Dexter.

— Acum ce urmează? am întrebat.

— Eu cred că... ăăm... s-a terminat cu martorii. Deci presupun că judecătorul va relua ședința doar pentru a pune capăt în mod legal procedurilor și a ne spune tuturor să fim aici mâine dimineață la nouă.

Dar când judecătorul s-a întors, Lucinda Fforde a avut o mică surpriză pentru noi.

— Domnule judecător, avem un martor de ultim moment, pe care am vrea să-l cităm.

Traynor nu a părut mulțumit – deoarece, probabil, se vedea acasă de-acum într-o oră. În loc de asta...

— Și de ce a venit acest martor în ultimul moment?

— Pentru că locuiește în Statele Unite – în Boston, mai precis...

M-am întors și m-am uitat la Sandy, întrebându-mă dacă avea vreo idee pe cine aveau ei de gând să citeze. A clătinat din cap, părând la fel de emoționată ca mine.

— ... și am putut să obținem declarația lui abia alaltăieri și să-l aducem cu avionul noaptea trecută. Cerem scuze instanței pentru sosirea lui întârziată. Dar este foarte important pentru cazul nostru și...

— Pot să văd declarația lui? a întrebat judecătorul întrerupând-o. Și vă rog să-i dați o copie și domnișoarei Doherty.

Ea i-a înmănat declarația lui Traynor și lui Maeve. Avocata mea s-a uitat repede peste document și nu a părut mulțumită. De fapt, a înțepenit vizibil. Judecătorul a ridicat privirea din copia declarației și a întrebat:

— Și domnul... S-a uitat iar pe document... Domnul Grant Ogilvy este acum aici?

Grant Ogilvy. Numele mi se părea vag cunoscut.

— Da, domnule judecător, a spus Lucinda Fforde. Poate să depună mărturie imediat.

— Dumneavoastră ce spuneți, domnișoară Doherty? Puteți ridica tot felul de obiecții la asta, dacă doriți s-o faceți... și eu aș fi obligat să vă susțin.

Am urmărit-o pe Maeve, și am văzut-o gândind repede. A spus:

— Domnule judecător, cu permisiunea dumneavoastră, aş vrea să mă consult cinci minute cu clienta mea înainte de a lua o decizie.

— Aveți cinci minute, domnișoară Doherty. Pe această perioadă, ședința se suspendă.

Maeve ne-a făcut semn mie și lui Nigel să o urmăm afară. A găsit o bancă. Ne-am grupat în jurul ei. A vorbit cu glas scăzut.

— Ai fost vreodată la un terapeut pe nume Grant Ogilvy? m-a întrebat ea.

Mi-am dus mâna la gură. *El? L-au găsit pe el?*

Mi s-a făcut rău dintr-odată. Acum am fost sigură că am să-l pierd pe Jack.

— Domnișoară Goodchild, a spus Nigel cu glasul plin de neliniște, vă simțiți bine?

Am clătinat din cap și m-am așezat pe bancă.

— Pot să citesc ce le-a spus? am întrebat.

— Citește repede, pentru că trebuie să luăm o decizie în aproximativ cinci minute.

Am citit declarația. Era ce m-am așteptat. Pe urmă i-am dat-o lui Nigel. El și-a ridicat ochelarii și s-a uitat pe ea.

— Ăăm... nu există un fel de acord de confidențialitate medic/pacient cu privire la lucruri de genul ăsta? a întrebat el.

— Ba da, există, a spus Maeve – cu excepția situației în care – ca în acest caz – e vorba de protecția copilului. Atunci acordul de confidențialitate poate fi încălcat. Dar sunt sigură că am putea contesta asta, și să trăgăm lucrurile săptămâni întregi, stârnind între timp furia lui Traynor. Și mai e ceva: din ce am citit, toate astea s-au întâmplat cu atât de mult timp în urmă, încât îmi închipui că Traynor nu le va considera o dovadă esențială împotriva caracterului tău. Pari sceptic, Nigel.

— Cu... ăăm... toată sinceritatea, e un risc. Și îmi pare rău să vă spun asta, domnișoară Goodchild, dar ar putea pune sub semnul întrebării anumite aspecte privitoare la caracterul dumneavoastră. Chiar dacă, personal vorbind, nu consider că asta schimbă vreun pic părerea mea despre dumneavoastră.

Maeve a spus:

— Problema e că mâine vrem să-i luăm prin surprindere cu doi martori – lucru care am crezut că o să fie o manevră abilă, dar pe care Traynor va fi mai dispus s-o permită dacă am acceptat deja martorul lor surpriză. Este o acțiune riscantă, dar cred că merită să ne asumăm riscul, deoarece martorii noștri vor avea mult mai multă influență asupra cazului decât ai lor. Dar, în ultimă instanță, tu trebuie să hotărăști, Sally. Și mă tem că trebuie s-o faci chiar acum.

Am inspirat adânc. Am expirat. Am spus:

— În regulă. Să depună mărturie...

— Bună hotărâre, a spus Maeve. Acum ai exact trei minute să-mi spui tot ce trebuie să știu despre ce s-a întâmplat atunci, demult.

Când ne-am întors în sala de ședințe, Maeve i-a adus În cunoștință domnului Justice Traynor poziția noastră.

— În interesul accelerării audierii și al evitării eventuale lor amânări, vom accepta acest martor de ultim moment.

— Prea bine, a spus Traynor. Vă rog să-l chemați pe domnul Ogilvy.

Când a intrat, mi-am zis: au trecut cincisprezece ani și arată la fel. Acum avea cincizeci și cinci de ani. Ceva mai rotunjour la mijloc, ceva mai cărunt, dar purtând același gen de costum cafeniu de gabardină pe care îl purta ostentativ în 1982. Aceași cămașă Oxford, albastră, deschisă la guler, și cravată în dungi. În timp ce se îndrepta spre boxa martorilor, ținea capul sus și privirea înălțată ca să nu mă vadă. Însă o dată ce a fost în boxă, m-am uitat fix la el. S-a întors într-o parte și și-a concentrat atenția asupra Lucindei Fforde.

— Domnule Ogilvy, conform declarației dumneavoastră, sunteți psihoterapeut practicant în zona Boston de peste douăzeci și cinci de ani.

— Așa este.

— Iar după moartea părinților ei, în 1982, într-un accident de mașină, domnișoara Goodchild a apelat la dumneavoastră ca pacientă?

El a confirmat acest fapt.

— Vă rog să confirmați și ce v-a spus domnișoara Goodchild în cursul uneia dintre ședințe.

În următoarele zece minute, el exact asta a făcut – a relatat povestea aproape la fel cum i-am relatat-o eu Juliei. Nu a încercat să înfrumusețeze sau să exagereze ceva. Ce a spus el a fost o redare exactă, rezonabilă a ce i-am zis eu. Dar – în timp ce îl sfredeleam cu privirea – nu mi-a venit în minte decât un gând: m-ai trădat nu doar pe mine, te-ai trădat și pe tine.

Când el a terminat, Lucinda Fforde s-a uitat la mine și a spus:

— Așadar, formulat destul de urât, domnișoara Goodchild i-a dat tatălui ei paharul cu băutură care l-a făcut să depășească măsura și să facă praf mașina...

— Obiectez cu tărie față de acest mod de interogare, domnule judecător, a spus Maeve, sincer supărată. Domnișoara avocat nu doar face presupuneri, ci și scrie ficțiune.

— Sunt de acord. Vă rog să reformulați, domnișoară Fforde.

— Cu plăcere, domnule judecător. Deși domnul Goodchild i-a spus fiicei sale că a băut prea mult, ea i-a dat totuși paharul de vin. E corect?

— Da, e corect.

— Și în acea noapte, mai târziu, el a intrat cu mașina în altă mașină, provocând un accident în care au murit el, soția lui, o femeie tânără, de treizeci de ani, și fiul ei de paisprezece luni?

— Da, e corect.

— Și domnișoara Goodchild i-a mai spus cuiva acest lucru în afară de dumneavoastră?

— Din câte știu eu, nu.

— Nici chiar singurei ei surori?

— Doar dacă nu a făcut-o în ultimele două decenii, nu. Pentru că, la vremea aceea, una dintre temele centrale ale conversațiilor noastre era faptul că nu îi putea mărturisi surorii ei acest fapt. Nu-l putea mărturisi nimănui.

Deodată, am auzit în spatele meu un hohot lung și înăbușit. Apoi Sandy s-a ridicat și a fugit pe ușa din spate a sălii. De îndată ce a fost afară, plânsul ei s-a reverberat în hol. Am dat să mă ridic, dar Nigel Clapp a făcut ceva foarte nespecific pentru el. M-a apucat de braț și m-a ținut, șoptind repede:

— Nu trebuie să plecați.

Lucinda Fforde a continuat:

— Ca terapeut, ce sfat i-ați dat la vremea aceea domnișoarei Goodchild, domnule?

— I-am spus că ar fi mai bine să-i mărturisească totul surorii ei.

Lucinda Fforde s-a întors către fundul sălii.

— Cea care a părăsit sala adineauri nu e sora domnișoarei Goodchild?

Apoi, după o pauză teatrală necesară, a spus:

— Nu mai am întrebări, domnule judecător.

Maeve Doherty s-a ridicat și s-a uitat pur și simplu la Grant Ogilvy preț de mai bine de treizeci de secunde. El a încercat să-i susțină privirea disprețuitoare, dar până la urmă a întors capul. Domnul Justice Traynor și-a dres glasul.

— Nu veți mai fi reținut mult, domnule Ogilvy, a spus Maeve. Pentru că chiar nu vreau să pierd mult timp stând de vorbă cu dumneavoastră.

Și ea a făcut o pauză pentru efect, înainte de a începe interogatoriul contradictoriu.

— Câți ani avea domnișoara Goodchild când v-a fost pacientă?

— Douăzeci și unu.

— Ce vârstă avea tatăl ei când a murit?

— În jur de cincizeci de ani, cred.

— Domnișoara Goodchild i-a întins un pahar cu vin la acea petrecere, da.

— El a refuzat.

— Da.

— „Ce tipic vârstei de mijloc!” a spus ea. Iar el a băut paharul. Așa e?

— Da.

— Și credeți că, din cauza asta, trebuie să fie considerată vinovată de accidentul fatal pe care l-a făcut el câteva ore mai târziu?

— Niciodată nu mi s-a cerut să comentez pe seama vinovăției ei.

— Dar ați fost adus atâta drum peste Atlantic să-i mânjiți caracterul, nu-i așa?

— Am fost aici doar ca să relatez ce mi-a spus ea.

— În timp ce vă era pacientă, da?

— Așa e.

— În Statele Unite nu există legi cu privire la confidențialitatea medic/pacient?

— Eu nu sunt medic. Sunt terapeut. Și da, există legi. Însă ele se ocupă în principal de infracțiuni.

— Ei bine, dacă domnișoara Goodchild nu a vorbit cu nimeni altcineva despre asta, cum Dumnezeu v-au găsit oamenii domnului Hobbs după atâția ani și de ce ați fost de acord să fiți adus aici?

— Pentru că m-au rugat să depun mărturie, de asta.

— Și cu cât vă plătesc pentru deranj?

— Domnule judecător, nu-mi place deloc că trebuie să intervin iar, dar întrebarea asta este deplasată.

— Oh, *mă lași?* a spus printre dinți Maeve. Este clar că nu e aici din motive altruiste.

— Ni se termină timpul, domnișoară Doherty, a spus Traynor. Credeți că întrebarea asta poate să aducă lămuriri suplimentare?

— Nu mai am întrebări pentru acest... *domn*.

Traynor a scos un oftat uriaș de ușurare. Acum putea să plece acasă.

— Martorul e liber. Ședința se suspendă până mâine dimineață la nouă.

Cum a ieșit Traynor din sală, am fost în picioare și am fugit pe ușa din spate, în căutarea lui Sandy. Am găsit-o pe o bancă în hol, cu ochii roșii, cu fața udă. Am atins-o pe umăr. Și-a scuturat umărul, respingându-mă.

— Sandy...

Ușa sălii de ședință s-a deschis și a ieșit Grant Ogilvy, însoțit de avocatul consultant al lui Tony. Până să apuc s-o opresc, Sandy a fost în fața lui.

— Am să mă întorc la Boston în două zile, a urlat ea, și primul lucru pe care am să-l fac e să am grijă ca toate persoanele care au un cuvânt greu în profesia ta să știe ce ai făcut azi aici. Ai priceput? Am să te distrug! Pentru că o meriți!

Un aprod, auzind glasul ei ridicat, a venit în fugă spre ei. Dar avocatul lui Tony l-a gonit.

— Acum s-a terminat, a șoptit el și a scos în brânci din clădire un Grant Ogilvy cu ochii mari și foarte nenorocit.

M-am întors spre Sandy, dar s-a îndepărtat de mine. Maeve și Nigel erau la ușa sălii de ședință, spectatori.

— O să se simtă bine? a întrebat Maeve.

— Trebuie doar să se liniștească. E un șoc îngrozitor pentru ea.

— Și pentru dumneavoastră, a adăugat Nigel. Vă simțiți bine?

Am ignorat întrebarea și m-am adresat lui Maeve:

— Cât rău crezi că a făcut Ogilvy?

— Adevărul e că nu știu, a spus ea. Dar treaba importantă acum e: du-te să rezolvi cu sora ta, caută să-ți păstrezi calmul și, mai ales, dormi bine la noapte. Mâine va fi o zi foarte grea.

Am observat că Nigel avea lângă el geamantanul lui Sandy.

— A lăsat asta, a spus el. Pot să vă ajut cu ceva?

Am clătinat din cap. A întins stângaci mâna și m-a atins pe braț.

— Domnișoară Goodchild... Sally... încercarea la care tocmai ai fost supusă a fost îngrozitor de incorectă.

Apoi, aproape șocat de această manifestare de simțire, și-a luat la revedere dând din cap.

În timp ce am plecat să o caut pe Sandy, mi-am dat seama că era singura dată când Nigel Clapp îmi spusese pe numele mic.

Paisprezece

Sandy aştepta în fața tribunalului, rezemată de un stâlp.

— Să luăm un taxi, am spus.

— Cum vrei.

Pe drumul de întoarcere în Putney, nu mi-a spus o vorbă. A stat rezemată într-un colț al banchetei, epuizată, sfârșită, într-o stare de posomoreală asemănătoare celor pe care le avea în copilărie. Nu o condamnam că era atât de abătută. Din punctul ei de vedere, o trădasem. Și avea dreptate. Iar acum nu aveam nicio idee cum ar trebui (sau aş putea) să repar așa o eroare de judecată.

Dar, totodată, știam destule despre Sandy ca să-mi dau seama că, în momentul de față, cea mai bună strategie era să o las să încheie faza de mânie monstruoasă a acestei țineri la distanță. Așa că n-am spus nici eu nimic. Când am ajuns acasă, am făcut patul din camera de oaspeți, i-am arătat unde e baia, și i-am adus la cunoștință că în frigider este multă mâncare ce se prepară la microunde. Dar dacă voia să mănânce cu mine...

— Ce vreau e o baie, o gustare și să dorm. Vorbim mâine.

— Ei bine, atunci mă duc să fac o plimbare.

Ce voiam să fac era să bat la ușa Juliei și s-o rog să-mi toarne o votcă și să mă lase să plâng un pic pe umărul ei. Dar când m-am apropiat de ușa din față, am văzut un bilet ce aterizase pe preșul dinăuntru. Era de la ea.

Ard de nerăbdare să știu cum a mers azi... dar trebuie să plec pentru o problemă de ultim moment. Mă întorc la unsprezece. Dacă nu te culci până atunci și vrei companie, ești liberă să bați la ușă.

Sper că ai trecut cu bine prin toate.

Cu dragoste, Julia

Doamne, ce nevoie aveam să vorbesc cu ea, cu oricine. În loc de asta, mi-am găsit o brumă de alinare într-o plimbare de-a lungul râului. Când m-am întors, am constatat că Sandy mâncase într-adevăr un pui Madras și își dusesese devreme la culcare oboseala și supărarea.

Am ciugulit dintr-o Spaghetti Carbonara făcută la microunde. M-am uitat absentă la televizor. Am făcut o baie. Am luat doza necesară de antidepresive și somnifere. M-am strecurat în pat. Chimicalele și-au făcut treaba timp de vreo cinci ore. Când m-am trezit, ceasul arăta 4:30 – și tot ce simțeam era groază. Groază de mărturia mea de azi. Groază de dezastrul de ieri cu Sandy. Groază de influența pe care ar avea-o Grant Ogilvy asupra deciziei judecătorului. Groază, mai presus de toate, că acum îmi era destinat să-l pierd pe Jack.

M-am dus în bucătărie să-mi fac un ceai din plante medicinale. Când am trecut pe lângă camera de zi, am văzut că lumina e aprinsă. Sandy era întinsă pe canapea, trează, pierdută în gânduri.

— Bună, am spus. Pot să-ți aduc ceva?

— Știi ce mă omoară cu adevărat? a spus ea. Nu faptul că i-ai dat tatei ultimul pahar. Ce m-a supărat al naibii de tare este că n-ai putut să-mi spui.

— Am vrut, dar...

— Știi, știu. Și îți înțeleg toate motivele. Dar să ții asta pentru tine atâția ani... Doamne, Sally, nu te-ai gândit că am să înțeleg? Nu te-ai gândit?

— Nu m-am putut hotărî să recunosc...

— Ce? Că timp de cincisprezece ani ai cărat povara vinovăției fără niciun motiv? Puteam să te conving într-o clipită că nu ai fost vinovată. Dar ai ales să nu mă lași. Ai ales să stagnezi în vinovăție, și asta uluiește cu adevărat.

— Ai dreptate.

— Știu că am dreptate. Oi fi eu o grăsană din suburbii...

— Acum cine face trafic de ură de sine?

A râs înveselită. Și a spus:

— Nu știu cum e cu tine, dar eu întotdeauna mi-am urât numele de familie. *Goodchild*.^[6] Prea mult ca să fii la înălțimea lui.

S-a ridicat de pe canapea.

— Cred că am să încerc să mai dorm două ore.

— Bună idee.

Eu însă n-am putut să dorm. I-am luat locul pe canapea și m-am uitat lung la grătarul gol din șemineu, și am încercat să înțeleg de ce nu m-am putut hotărî să-i spun, de ce am evitat dezlegarea de păcate pe care o doream cu atâta înfocare. Și de ce orice copil vrea să fie un copil cuminte – și niciodată nu poate îndreptăți cu adevărat așteptările altora, darămite ale lui.

La un moment dat am ațipit, și pe urmă m-am pomenit înghiontită de Sandy, care avea în mână o cană cu cafea.

— Este opt, a spus ea, și asta e ca să te trezești.

Am dat pe gât cafeaua. Am făcut un duș rapid. Mi-am pus iar costumul cel bun. Mi-am dat cu puțin fond de ten și fard de obraz. Am ieșit pe ușă și la nouă și un sfert eram în metrou. Era o zi senină, însorită.

— Ai dormit bine? m-a întrebat Maeve când ne-am așezat în rând în față, în partea stângă a sălii de ședințe.

— Nu chiar atât de rău.

— Și cum se simte sora ta?

— Ceva mai bine, cred.

Tocmai atunci a apărut Nigel, însoțit de Rose Keating. Ea m-a îmbrățișat ușor.

— Doar nu credeai că o să ratez asta, nu-i așa? a întrebat ea. Cine e femeia din rândul din spate?

— Sora mea, am spus.

— A venit din Statele Unite atâta drum ca să te susțină? Bravo ei. Am să stau cu ea.

— Ce fac martorii noștri de ultim moment? a întrebat Maeve.

— Trebuie să fie aici după-amiază, cum li s-a cerut, a spus Rose.

— Știu cum să ajungă la tribunal? a întrebat Maeve.

— Totul e aranjat. Nigel se întâlnește cu una dintre ele la Paddington, în pauza de prânz, iar eu am să mă duc la Victoria pentru cealaltă.

Atunci au sosit Tony și Compania – avocații lui salutându-se cu echivalenții lor din cealaltă parte a sălii, iar clientul lor și noua lui parteneră evitându-mi privirea ca și înainte. Tot așa cum nici eu nu am vrut să am contact vizual cu vreunul dintre ei.

Apoi aprodul s-a ridicat și ne-a cerut să facem la fel. Domnul Justice Traynor a intrat, s-a așezat, ne-a salutat cu un scurt „Bună dimineată” și a declarat ședința deschisă.

A fost acum rândul lui Maeve să prezinte cazul nostru. Așa că ea a chemat primul ei martor: doctorița Rodale.

Aceasta nu mi-a zâmbit din boxa martorilor. Părea să-mi ignore în mod deliberat prezența – poate pentru că asta ar fi dat multă greutate mărturiei ei.

Maeve a pus-o să-și prezinte calificarea profesională, activitatea îndelungată la Sf. Martin, faptul că

avea o experiență de două decenii în tratarea femeilor cu depresie postnatală și scrisese mai multe articole medicale pe această temă. Apoi a pus-o să sublinieze, pe scurt, cumplitele implicații emoționale și psihice ale acestei boli, faptul că își surprinde victimele furișându-se pe neștiute, că deseori îi împinge pe cei prinși în vârtejul ei să facă lucruri atipice precum rostirea de amenințări, tendințele suicidale, refuzul de a mânca și de a se spăla, comiterea de acte de violență... și că această afecțiune, cu rare excepții, este tratabilă.

Pe urmă a detaliat cazul meu clinic.

Când a terminat, Maeve a întrebat-o:

— După părerea dumneavoastră, este domnișoara Goodchild pe deplin capabilă să-și reia rolul de mamă permanentă?

S-a uitat direct la Tony și a spus:

— După părerea mea, era întru totul capabilă de acest rol când s-a externat din spital, acum aproape zece luni.

— Nu mai am întrebări, domnule judecător.

S-a ridicat Lucinda Fforde.

— Dr. Rodale, în cariera dumneavoastră de douăzeci și cinci de ani, câte femei ați tratat de depresie postnatală?

— În jur de cinci sute, cred.

— Și dintre acestea, vă puteți aminti câte cazuri de mame care au amenințat că își omoară copilul ați avut?

Dr. Rodale a părut extrem de stânjenită de întrebare. 1

— Când spuneți „au amenințat că își omoară copilul”?

— Exact asta vreau să spun: cineva care amenință că omoară un copil.

— Ei bine... ca să fiu sinceră, îmi amintesc doar de încă trei exemple *raportate*.

— Numai încă *trei* exemple din cinci sute de cazuri. Atunci, este evident că o astfel de amenințare se rostește destul de rar. Și dați-mi voie să vă întreb următorul lucru: dintre aceste trei cazuri... patru, de fapt, dacă o includem și pe domnișoara Goodchild, câte au trecut de la amenințare la faptă, omorându-și copilul?

Doctorița Rodale s-a întors spre judecător.

— Domnule judecător, consider că această întrebare...

— Doamnă doctor, trebuie să răspundeți la întrebare.

Ea s-a uitat drept la Lucinda Fforde.

— Numai una dintre aceste femei și-a omorât copilul.

Pe buzele Lucindei Fforde a apărut un zâmbet victorios.

— Așadar, dat fiind faptul că una dintre aceste patru femei chiar și-a omorât copilul, există o șansă de douăzeci și cinci la sută ca domnișoara Goodchild să-și omoare copilul.

— Domnule judecător...

Dar până să apuce Maeve să mai spună ceva, Lucinda Fforde a zis:

— Nu mai am întrebări.

— Reinterogare?

— Categorie, domnule judecător, a spus Maeve cu glas furios. Dr. Rodale, vă rog să ne vorbiți despre pacienta care și-a omorât copilul.

— Suferea de schizofrenie extremă și a fost unul dintre cele mai grave cazuri de depresie maniacoală pe care le-am tratat vreodată. Era ținută în secția de Psihiatrie – iar omorul s-a întâmplat în cursul unei întâlniri supravegheate cu copilul ei, când supraveghetorei i s-a făcut rău și a trebuit să iasă din cameră

în căutare de ajutor, nelipsind mai mult de un minut. Când s-a întors, mama frânsese gâtul copilului.

A urmat o tăcere lungă.

— Cât de rare sunt cazurile de acest fel în depresia postnatală? a întrebat Maeve.

— Extraordinar de rare. Cum am spus, acesta este singurul exemplu din cele cinci sute de cazuri și ceva pe care le-am tratat. Și trebuie să subliniez din nou că, spre deosebire de toate celelalte cazuri, acesta a fost singurul în care pacienta era esențialmente psihopată.

— Așadar, nu există absolut nicio legătură între boala de care suferea femeia care și-a omorât copilul și cea a domnișoarei Goodchild?

— Categorie niciuna. Și cine încearcă să facă genul ăsta de comparație se face vinovat de o monstruoasă manipulare a adevărului.

— Vă mulțumesc, doamnă doctor. Nu mai am întrebări.

A urmat Clarice Chambers. Mi-a zâmbit din boxa martorilor și, la întrebările blânde și scurte ale lui Maeve, a povestit cât de mult mă atașasem de Jack, durerea pe care o manifestasem la prima noastră întâlnire supravegheată și felul în care reușisem să stabilesc o legătură adevărată cu el în timpul întâlnirilor noastre săptămânale de o oră. Și apoi, Maeve i-a pus practic aceeași întrebare pe care i-o pusese doctoriței Rodale.

— Deoarece ați fost unica și singura persoană care ați urmărit interacțiunea dintre domnișoara Goodchild și fiul ei în ultimele luni, părerea dumneavoastră calificată este că e o mamă iubitoare?

— O mamă *foarte* iubitoare, și în care am cea mai mare încredere.

— Vă mulțumesc. Nu mai am întrebări.

Încă o dată, Lucinda Fforde a jucat jocul „Am o singură întrebare pentru dumneavoastră”. Iar acea întrebare a fost:

— Din experiența dumneavoastră, oare nu toate mamele pe care legea le-a împiedicat să aibă contact nesupravegheat cu copilul lor – din motive de siguranță a copilului – nu se arată ele teribil de îndurerate în fața dumneavoastră?

— Bineînțeles că da. Pentru că...

— Nu mai am întrebări.

— Reinterogare?

— Domnișoară Chambers, e adevărat că în ultimele șase săptămâni i-ați permis domnișoarei Goodchild să aibă contact nesupravegheat cu copilul ei?

— Este complet adevărat.

— Și de ce ați permis asta?

— Pentru că, pentru mine, e limpede că este o persoană cu un comportament normal, care nu prezintă nici cel mai mic pericol pentru copilul ei. De fapt, am simțit asta de la început.

— Vă mulțumesc foarte mult, domnișoară Chambers.

A fost rândul lui Jane Sanjay să intre în boxă. A explicat că, în calitate de asistentă socială, m-a vizitat de mai multe ori după ce am ieșit din spital cu Jack. Și a spus că nu are niciun dubiu cu privire la competența mea ca mamă. Maeve a întrebat:

— Totuși, asta a fost înainte de efectele de mare anvergură ale depresiei postanatale care a chinuit-o, e corect?

— Da, e adevărat, dar la vremea respectivă suferea în mod evident de epuizare, șoc postoperator, ca să nu mai spun de împrejurarea cumplită cu privire la starea fiului ei. Epuizarea a fost exacerbată și de privarea de somn, și de faptul că nu avea niciun ajutor acasă. Așa că, în această situație, cred că se descurca minunat.

— Așadar, în comportamentul ei nu era nimic care să indice că nu poate să facă față treburilor de zi cu

zi care țin de îngrijirea copilului?

— Absolut nimic.

— Știți, desigur, că și-a alăptat accidental fiul în timp ce lua un sedativ. În experiența dumneavoastră, este asta o întâmplare rară?

— Cătuși de puțin. Avem o duzină de astfel de cazuri pe an în Waldsworth. E o greșeală comună. Mama nu doarme, așa că ia somnifere. I se spune: „Nu alăpta cât iei somniferele”. Copilul se trezește în toiul nopții. Mama e capie. Alăptează copilul. Și deși copilul devine inert pentru scurt timp, el sau ea doarme până ce se duce efectul somniferelor, atâta tot. Iar în cazul lui Sally... scuze, domnișoarei Goodchild... faptul că s-a întâmplat asta nu a avut nicio influență asupra părerii mele că e o mamă absolut competentă.

— Nu mai am întrebări.

Lucinda Fforde s-a apropiat de boxa martorilor.

— Domnișoară Sanjay, incidentul cu alăptatul, despre care vorbiți, nu s-a întâmplat *după* întâlnirile dumneavoastră cu domnișoara Goodchild?

— Ba da. A intrat în spital după aceea.

— A intrat într-o secție de psihiatrie după aceea... Incidentul cu alăptatul fiind evenimentul care a adus-o la spital. Prin urmare, dacă nu ați fost acolo, cum puteți spune că știți că acest incident este o greșeală comună?

— Pentru că am mai avut de-a face cu cazuri de genul ăsta.

— Dar nu ați avut de-a face în mod anume cu acesta...

— Am avut de-a face cu domnișoara Goodchild...

— Dar *înainte* de acest incident, e corect?

Pauză. Jane era încolțită, și o știa.

— Da, presupun că e corect.

— Cât despre afirmația dumneavoastră că „deși copilul devine inert pentru scurt timp, el sau ea doarme până se duce efectul somniferelor, atâta tot”, am aici un articol decupat din *Scotsman*, datat 28 martie, anul acesta, în care se vorbește de moartea unui băiat în vârstă de două luni, într-un spital din Glasgow, după ce mama lui l-a alăptat în timp ce lua un sedativ asemănător. Nu mai am întrebări.

— Reinterogare, domnișoară Doherty?

— Da, domnule judecător. Domnișoară Sanjay, v-ați confruntat vreodată cu un deces ca acela care tocmai a fost descris?

— Niciodată – dar sunt sigură că se poate întâmpla, însă numai dacă mama a ingerat mult peste doza normală de sedative. M-ar interesa să știu dacă acea mamă din Scoția era dependentă de droguri, pentru că mulți dependenți se droghează cu doze mari de sedative. Iar dacă alăptezi după ce te-ai drogat cu o supradoză de sedative, ei bine... se poate întâmpla o tragedie ca aceea.

Aici a intervenit judecătorul.

— Doar din curiozitate, mama din Glasgow era dependentă de droguri, domnișoară Fforde?

Domnișoara Fforde a părut extrem de stânjenită.

— Era, domnule judecător.

După ce Jane a fost liberă să plece, a sosit momentul de care îmi fusese groază. Maeve Doherty a rostit numele meu. Am străbătut intervalul, am intrat în boxa martorilor, am depus jurământul. M-am uitat la sală și am avut aceeași senzație pe care am avut-o unica și singura dată când am apărut pe scenă, într-o piesă, când eram la școală: groaza de a avea toți ochii ațintiți asupra ta, chiar dacă (în cazul ăsta) asistența era atât de mică.

Maeve a fost genială. A respectat întru totul scenariul. Nu a dat pe-afară de compătimire („Asta n-o să

țină la Traynor”), nici nu m-a făcut să joc după cum îmi cânta ea. Dar, punct cu punct, m-a pus să explic natura vijelioasă a relației mele cu Tony, sentimentele mele cu privire la faptul că am rămas însărcinată la aproape patruzeci de ani, sarcina mea dificilă, groaza de a descoperi că, după naștere, Jack era la terapie intensivă și faptul că mă simțeam mental alunecând într-o mlaștină neagră.

— Cunoașteți expresia „într-o pădure neagră”? am întrebat.

— Dante, a intervenit domnul Justice Traynor.

— Da, Dante. Și o descriere potrivită a locului în care m-am pomenit eu.

Maeve a întrebat:

— Și în acele momente de luciditate când ați ieșit din această „pădure neagră”, cum v-ați simțit privitor la faptul că ați strigat la doctori sau că ați făcut acele două nefericite comentarii despre fiul dumneavoastră, sau că l-ați alăptat accidental în timp ce luați somnifere?

— Îngrozitor. Mai mult decât îngrozitor. Și încă mă mai simt îngrozitor că am făcut toate astea. Știu că la vremea aceea eram bolnavă, dar asta nu mă face să mă simt mai puțin vinovată sau rușinată.

— Sunteți mânioasă pe soțul dumneavoastră pentru cum s-a purtat?

— Da, sunt. Și consider că faptul care mi s-a întâmplat a fost teribil de nedrept, ca să nu mai spun că a fost cea mai dureroasă experiență din viața mea... mai dureroasă chiar decât moartea părinților mei. Pentru că Jack este fiul meu. Este centrul vieții mele. Și pentru că mi-a fost efectiv furat – și din motive pe care le consider nu doar injuste, ci și inventate.

În timpul acestei ultime afirmații am strâns cât am putut de tare balustrada boxei martorilor. Pentru că știam că, dacă îi dădeam drumul, toată sala ar fi văzut că mâinile îmi tremurau.

— Nu mai am întrebări, domnule judecător, a spus Maeve.

Lucinda Fforde s-a uitat acum la mine și a zâmbit. Zâmbetul unei persoane care vrea să te descurajeze, vrea să spună că te are în căutare și e pe cale să apese pe trăgaci.

— Domnișoară Goodchild, după ce vi s-a spus despre starea critică a fiului dumneavoastră în timp ce erați la Mattingly Hospital, ați spus: „E pe moarte – și nu-mi pasă. Pricepi? *Nu-mi pasă*”?

Am strâns și mai tare balustrada.

— Da, am spus.

— Câteva săptămâni mai târziu, ați sunat-o pe secretara soțului dumneavoastră la birou și i-ați spus: „Spune-i că, dacă nu e acasă în șaiszeci de minute, am să-l omor pe fiul nostru”?

— Da.

— V-ați alăptat fiul în timp ce luați sedative, după ce medicul dumneavoastră v-a spus în mod anume să n-o faceți?

— Da.

— După acest incident, fiul dumneavoastră a ajuns la spital?

— Da.

— Ați fost internată aproape două luni într-o secție de psihiatrie, după acest incident?

— Da.

— În 1988, tatăl dumneavoastră a participat la petrecerea de acordare a diplomelor, a promoției dumneavoastră, de la Mount Holyoke College din Massachusetts?

— Da.

— La acea petrecere, i-ați dat un pahar de vin?

— Da.

— V-a spus că nu mai voia acel pahar de vin?

— Da.

— Dar dumneavoastră ați spus „Ce tipic vârstei de mijloc!”, iar el a dat paharul pe gât. Corect?

— Da.

— În acea seară, mai târziu, a scăpat mașina de sub control și a produs un accident în care au murit el, soția lui și doi pasageri nevinovați din mașina în care a intrat?

— Da.

— Vă mulțumesc, domnișoară Goodchild, că ați confirmat că toate acuzațiile majore împotriva dumneavoastră sunt corecte. Nu mai am întrebări, domnule judecător.

— Reinterogare, domnișoară Doherty?

— Da, domnule judecător. Dar înainte să încep, vreau să spun că nu sunt de acord cu faptul că domnișoara avocat a folosit cuvântul „acuzații” în legătură cu clienta mea. Trebuie precizat că domnișoara Goodchild *nu este* la proces aici.

— Am luat notă, a spus Traynor, cu un oftat plictisit.

— Domnișoară Goodchild, ați vorbit serios când ați spus „E pe moarte – și nu-mi pasă. Pricepi? *Nu-mi pasă*”?

— Nu, n-am vorbit deloc serios. Sufeream de șoc postnatal.

— Ați vorbit serios când ați amenințat viața copilului dumneavoastră?

— Nu – sufeream de depresie clinică.

— Ați comis vreodată un act de violență asupra copilului dumneavoastră?

— Niciodată.

— L-ați mai alăptat în timp ce luați sedative?

— Niciodată.

— În fatala seară de iunie din 1988, i-ați dat tatălui dumneavoastră un pahar de vin?

— Da.

— Ei bine, deși nu i l-ați turnat cu forța pe gât – și, de fapt, n-ați făcut decât un comentariu frivol –, încă vă simțiți vinovată că i-ați dat acel pahar de vin?

— Da. M-am simțit întotdeauna vinovată pentru asta. În ultimii cincisprezece ani, nu a fost zi în care să nu mă simt vinovată.

— Dar credeți că acea vinovăție e îndreptățită?

— Dacă e îndreptățită sau nu, ea există.

— Cred că e ceea ce se cheamă a avea o conștiință. Vă mulțumesc, domnișoară Goodchild, că ați amintit atât de clar *adevăratele* fapte din acest caz. Nu mai am întrebări.

Am coborât din boxă. Am traversat intervalul. M-am așezat lângă Nigel Clapp. El m-a atins pe umăr și a spus:

— Bravo.

Mare laudă din partea lui Nigel Clapp. Totuși, mă gândeam că Fforde marcaseră puncte serioase împotriva mea și scosese în relief, pentru Traynor, că am confirmat toate acuzațiile împotriva mea.

Înainte de masa de prânz a mai fost un martor. Fosta menajeră a lui Diane Dexter – femeia hispanică pe care o cunoscusem în ziua în care dădusem fuga la casa lui Dexter. Se numea Isabella Paz. Mexicancă, rezidentă de zece ani în Anglia. În serviciul domnișoarei Dexter până în urmă cu patru luni. Și ea a confirmat că domnul Hobbs a fost oaspete obișnuit în casa ei din 1998... și nu, nu au dormit în camere separate în timpul acestor vizite ocazionale, care aveau loc atunci când el se întorcea la Londra din detașări în străinătate. A confirmat că domnișoara Dexter plecase în vacanță cu el în 1999 și 2000 și că petrecuse cu el o lună la Cairo în 2001. Și, da, de atunci a vizitat-o în mod regulat pe domnișoara Dexter – și, de fapt, aproape că s-a mutat în casa ei timp de vreo opt săptămâni în acest an care a trecut... adică, după cum a adăugat în mod util Maeve, în cele opt săptămâni în care eu și Jack ne aflam în secția de Psihiatrie de la St. Martin.

— Cu alte cuvinte, domnul Hobbs și domnișoara Dexter au avut o aventură ocazională din 1999 și o idilă foarte constantă de la întoarcerea lui la Londra în 2002?

— Așa am văzut-o eu, da, a spus fosta menajeră.

În timpul interogatoriului contradictoriu, Lucinda Fforde a spus:

— Nu ați fost concediată de domnișoara Dexter pentru furt?

— Ba da – dar pe urmă a retras ce a spus și mi-a plătit daune.

— Și înainte de domnișoara Dexter, nu ați lucrat pentru domnul și doamna Robert Reynolds din Londra SW5?

— Da, am lucrat.

— Și nu ați fost concediată și din acea slujbă? Tot pentru furt?

— Ba da, dar...

— Nu mai am întrebări.

— Reinterogare?

— O întrebare foarte scurtă, domnișoară Paz, a spus Maeve. Ați fost acuzată vreodată de furt de domnul și doamna Reynolds?

— Nu.

— Așadar, nu aveți cazier?

— Nu.

— Și dacă instanța ar dori dovezi despre datele, să spunem, vacanțelor petrecute de domnișoara Dexter cu domnul Hobbs, cum ar putea obține dovezile?

— Are un jurnal lângă telefon, în care scrie tot. Unde merge, cu cine. O dată ce anul se încheie, pune jurnalul într-un dulăpior de sub telefon. Trebuie să aibă acolo jurnale pe zece ani.

— Mulțumesc, domnișoară Paz.

Când am luat pauză de prânz, m-am aplecat în față și am întrebat-o pe Maeve:

— Chiar a fost dată afară pentru furt din prima slujbă?

— Oh, da, a șoptit Maeve. Un colier de diamante, care, din fericire, a fost recuperat de la casa de amanet unde l-a vândut. Și cred că rugămintele ei fierbinți i-au făcut pe patronii ei să nu implice poliția. Și sunt destul de sigură că a furat și de la Dexter – dar, știind că e implicată în acest caz, Paz s-a hotărât să țipe că acuzația e falsă și să facă tărăboi. De aceea a plătit Dexter. Așa că, dacă ești în căutarea unei menajere, nu o angaja pe ea. Este o mare hoată... dar cu siguranță a fost folositoare scopului nostru.

Apoi a ridicat ușor din umeri, ca pentru a spune: „Știu că nu-i frumos, dar dacă vrei să câștigi, trebuie să joci puțin murdar, exact ca partea cealaltă”.

— Te-ai descurcat bine în boxa martorilor, a spus Maeve.

Rose și Nigel au întins-o să le aducă pe cele două martore de ultim moment ale noastre. Maeve s-a scuzat pentru a se pregăti pentru cele două interogatorii finale. Așa că eu și cu Sandy am făcut o plimbare pe malul Tamisei. N-am vorbit mult – presiunea audierii și dezvăluirile de ieri înăbușind orice conversație serioasă. Dar sora mea și-a exprimat părerea că dimineața de azi merge bine pentru mine.

— De unde bine?

— Tony și târfa lui bogată au fost prinși cu minciuna când au afirmat că relația lor e recentă și, până el l-a furat pe Jack, au fost doar prieteni. Iar tu ai fost impresionantă, după părerea mea.

— Simt că urmează un *dar*.

— *Dar*... cred că avocata lui Tony te-a dovedit în interogatoriul ei. Nu că ai fi făcut ceva rău. Doar că toate semnele de întrebare care planau asupra ta au fost confirmate de tine. Dar poate că sunt eu excesiv de pesimistă.

— Nu, ai perfectă dreptate. Și Maeve a gândit așa. Sunt îngrijorată. Pentru că nu pot să-l „citesc” pe

judecător și nici nu știu în ce direcție îndreaptă cazul... exceptând faptul că vrea să se termine cât mai curând posibil.

Când ne-am întors în sala de ședințe după suspendarea de două ore, Maeve stătea singură în partea sălii rezervate nouă și mi-a spus că – pentru a se asigura că Tony și Compania nu dau nas în nas cu martorii noștri surpriză – Nigel și Rose pierdeau vremea cu ei în două cafenele separate, din apropiere. Și îndată ce partea cealaltă era la locul ei...

Au intrat, Tony și cu mine prefăcându-ne că între noi era un Zid al Berlinului. Maeve a țâșnit imediat pe coridor, cu mobilul în mână. S-a întors într-un minut, gâfâind, tocmai când aprodul chema sala la ordine. A intrat Traynor, exact în timp ce Nigel a venit în grabă și s-a strecurat lângă mine. Lui Traynor nu i-a plăcut deloc asta.

— Cam târziu, nu-i așa, domnule? a întrebat el.

Bietul Nigel a părut umilit.

— Eu... ăăm... îmi pare teribil de rău, domnule judecător.

— Așadar, domnișoară Doherty, a spus Traynor. O să terminăm în după-amiaza asta, sper?

— Fără îndoială, domnule judecător. Dar trebuie să vă informez că, la fel ca petiționarul, și noi avem martori de ultim moment.

Buzele lui Traynor s-au strâns. Nu i-a plăcut deloc vestea asta.

— Ați spus „martori”, domnișoară Doherty, a zis Traynor. Câți, adică?

— Doar doi, domnule judecător.

— De ultim moment, dar de ce atât de târziu?

— Abia ieri am putut să obținem declarațiile lor, și temeinicia acestora a trebuit să fie verificată azi-dimineață.

— Martorii se află aici?

— Da, domnule judecător.

— Putem să le cunoaștem numele, vă rog?

Maeve s-a întors ușor în direcția lui Tony.

— Bineînțeles, domnule judecător. Numele lor sunt Elaine Kendall și Brenda Griffiths.

Tony a început imediat să șoptească la ureche Lucindei Fforde. Panica lui instantanee era evidentă.

— Și aveți declarațiile domnișoarei Kendall și domnișoarei Griffiths? a întrebat judecătorul.

Nigel și-a deschis servieta și i-a întins lui Maeve un dosar gros:

— Da, domnule judecător.

— Ei bine, să aruncăm o privire pe el.

Maeve a înmânat copii ale celor două declarații Lucindei Fforde și avocatului consultant care o însoțea. Am văzut cum Tony l-a ușurat imediat pe avocatul consultant de copiile lui și le-a parcurs repede cu privirea, devenind tot mai tulburat cu fiecare paragraf, și apoi spunând cu glas tare:

— Este revoltător!

Traynor s-a uitat la el peste ochelarii semilună și a cerut:

— Vă rog să vă abțineți de la a tulbura ședința, domnule Hobbs.

Lucinda Fforde a pus o mână liniștitoare pe umărul lui Tony și a spus:

— Clientul meu își cere scuze pentru acea mică răbufnire, domnule judecător. Îmi permiteți să mă consult un minut cu el?

— Aveți un minut, a spus judecătorul.

A urmat o discuție secretă, foarte rapidă și agitată în colțul lui Tony. Pe toată durata acestui minut, Maeve a rămas spectatoare, impasibilă, rezistând tentației de a zâmbi sau a părea încrezută.

— Așadar, a spus judecătorul când minutul a expirat, acum putem continua, domnișoară Fforde?

— Domnule judecător, avem o problemă serioasă cu aceste declarații.

— Și care este acea problemă, domnișoară Fforde?

— Ei bine, în vreme ce declarația domnului Ogilvy a sosit abia ieri din Statele Unite, împreună cu el, avem senzația că avocatul părții adverse ține de mult timp aceste declarații – de la două persoane care au domiciliul în Anglia.

— Cum răspundeți la asta, domnișoară Doherty?

— Domnule judecător, am explicat deja de ce le-am citat atât de târziu.

— Așadar, domnișoară Fforde, a spus Traynor, obiectați la acești doi martori de ultim moment?

— Da, domnule judecător.

— Ei bine, dat fiind faptul că avocatul respondentei v-a acceptat ieri martorul de ultim moment, și dat fiind faptul că niciunul dintre noi nu dorește ca acest caz să fie parțial audiat, am să permit ca acești martori să fie interogați.

— Domnule judecător, aș dori să vorbesc o clipă cu clientul meu să văd dacă dorește să depună o obiecție și, de asemenea, să ceară suspendarea acestei audieri până...

— Da, da, știm toți cum se termină această frază, domnișoară Fforde, a spus Traynor. Iar mingea este, cum se spune, clar în terenul dumneavoastră. Fie acceptați martorii de ultim moment ai domnișoarei avocate, fie ne luăm la revedere de acum în patru săptămâni, deoarece după vacanța de vară am să plec în circuit. Prin urmare, dacă vreți timp să studiați așa cum trebuie declarațiile acestor martori ai respondentei, cazul acesta va fi parțial audiat, și ne vom reîntâlni cu toții aici, la toamnă, pentru a ajunge la înțelegerea la care s-ar fi putut ajunge aici și acum. Dar alegerea este în întregime a dumneavoastră și a clientului dumneavoastră. Poate vreți să vorbiți cu el un moment?

— Vă mulțumesc, domnule judecător.

A urmat altă discuție secretă, aprinsă, în partea sălii ocupată de Tony și echipa lui. Numai că, de data asta, muierea Dexter s-a implicat foarte mult în dezbaterea șoptită – și din vehemența cu care gesticula, era limpede că avea un punct de vedere puternic cu privire la acest subiect. În timp ce ei își continuau discuția secretă, Maeve s-a aplecat spre mine și a șoptit:

— Australia.

Am înțeles brusc stratagema genială din spatele acțiunii riscante a lui Maeve. Știind foarte bine că Diane Dexter trebuia să fie cât mai repede în Sydney, pentru a pune pe picioare noua filială, pariase pe faptul că Dexter o să obiecteze puternic când partea noastră o să amenințe cu suspendarea audierii. Pentru că asta ar fi însemnat că Tony și Jack nu o să poată să fie alături de ea cel puțin patru luni – dacă, adică, la acea vreme Traynor decidea în favoarea lor. Văzând-o acum punând stăpânire pe discuția dintre Tony și echipa lui, am bănuit ce le spunea cu glas coborât, dar insistent: „*Cât rău pot face aceste martore? Nu ne putem permite amânarea... să terminăm acum cu asta*”.

Sau, cel puțin, speram că le spunea asta.

Dezbaterea lor a continuat încă un minut, timp în care Tony a încercat să ridice o obiecție, dar Dexter i-a închis gura. El a părut învins.

— Așadar, domnișoară Fforde, a spus Traynor, întrerupând acest conclav. Dumneavoastră și clientul dumneavoastră ați ajuns la o decizie?

— Cu reținere, dar nedorind să mai întârziem încheierea acestor proceduri, acceptăm cei doi martori noi ai respondentei.

Traynor a părut extrem de ușurat. La fel și Maeve Doherty, care și-a permis un zâmbet fugar.

— Vă rog să chemați primul martor, domnișoară Doherty. Cine va fi?

— Elaine Kendall, domnule judecător.

Nigel a tuit-o pe interval și pe ușa din spate. S-a întors după o clipă urmat de Elaine Kendall. Era o

femeie mărunță de statură, care bătea spre cincizeci de ani, și arăta foarte obosită. A intrat în boxa martorilor și s-a uitat direct la Tony cu tristețe și dispreț. Maeve a început:

— Domnișoară Kendall, vreți să spuneți instanței de unde îl cunoașteți pe domnul Hobbs?

Ea a început să își depene agale povestea, cu un glas ezitant. Crescuse în Amersham, și în perioada Crăciunului din 1982 lucra într-o cârciumă din localitate când a intrat „domnul acela care stă acolo”. Au stat de vorbă în cursul acelei seri („Eu îl serveam, înțelegeți”), și a spus că s-a întors în Amersham să-și viziteze părinții și că e un important corespondent extern al lui *Chronicle*.

— Oricum, era foarte fermecător, foarte rafinat, și o dată ce am terminat slujba, m-a invitat în oraș la un pahar. Ne-am dus la un club. Am băut mult prea mult. Un lucru a dus la altul și, în dimineața următoare, ne-am trezit unul lângă celălalt... După aceea, el a dispărut... și, după câteva săptămâni, am descoperit că sunt gravidă. Am încercat să iau legătura cu el prin ziar – dar n-am ajuns nicăieri. Iar părinții mei fiind adevărați catolici irlandezi... ei bine, nici vorbă să nu păstrez copilul. Dar... bărbatul acela... era în Egipt sau undeva la acea vreme, și cu toate că am tot încercat să luăm legătura cu el, din partea lui a fost numai tăcere... Până la urmă, a trebuit să angajăm un avocat și să facem zarvă la ziar. După cum am auzit, șefii lui i-au spus să aranjeze asta cumva, așa că el a fost de acord, în cele din urmă, să-mi dea pensie alimentară pentru copil.

— Care era acea sumă?

— Cincizeci de lire, în 1983. Prin 1991 am reușit să angajăm alt avocat pentru problema asta. El l-a făcut să dea 125 de lire pe lună.

— Iar domnul Hobbs nu a manifestat niciodată cel mai mic interes față de dumneavoastră sau de fiul dumneavoastră...?

— Jonathan. Îl chema Jonathan. Și acel bărbat nici n-a vrut să știe de noi. I-am trimis în fiecare an, prin *Chronicle*, o fotografie a băiatului lui. N-a răspuns niciodată.

— Și – cu toate că știu deja răspunsul la această întrebare, și trebuie să vă cer scuze pentru că abordez acest subiect dureros – unde e acum fiul dumneavoastră?

— A murit în 1995. De leucemie.

— Trebuie să fi fost îngrozitor.

— Nu a fost, a spus ea, dar glasul ei era aspru și privirea ațintită în continuare asupra lui Tony.

— I-ați scris domnului Hobbs, pentru a-l informa de moartea fiului său?

— Da. Și am sunat și la ziar, rugându-i să-l contacteze. Niciun cuvânt. Am crezut că măcar atunci o să mă sune. Ar fi fost un gest mic și frumos.

Maeve Doherty nu a spus nimic o clipă, întreținând liniștea. Apoi:

— Nu mai am întrebări.

Lucinda Fforde avea o discuție, aprinsă secretă cu Tony. M-am uitat la Dexter. Ședea acolo rece, impasibilă.

— Domnișoară Fforde? a spus judecătorul. Doriți să interogați în contradictoriu?

— Da, domnule judecător, a spus ea, dar mi-am dat seama că încerca în mod disperat să găsească o strategie pe moment, o reacție de limitare a daunelor. Și, Doamne, a găsit repede. Pentru că a spus:

— Domnișoară Kendall, cu toate că sunt perfect conștientă de tragedia dumneavoastră... trebuie să vă întreb următorul lucru: credeți cu adevărat că o distracție de o noapte constituie un angajament pe viață?

— Când rezultatul e un copil, da, cred.

— Dar nu și-a luat domnul Hobbs un angajament financiar, de durată, față de dumneavoastră și fiul dumneavoastră?

— Un angajament de doi bani, pentru care avocatul meu a trebuit să lupte.

— Dar stați puțin... Presupun că la acea vreme erați o femeie activă sexual. La urma urmei, v-ați

culcat cu domnul Hobbs din prima noapte. În mod sigur el ar fi putut să ceară un test de paternitate.

— Nu eram târâtura orașului. Era copilul lui. Înainte de el, nu mă mai culcasem cu nimeni de vreun an.

— Dar el nu a cerut un test de paternitate?

— Nu... nu a cerut.

— Ați primit o sumă de bani de la bărbatul care era tatăl copilului dumneavoastră. Și, de bună seamă, 50 de lire însemnau ceva în 1983. Exact cum 125 de lire însemnau ceva la începutul anilor nouăzeci. Așadar, și-a îndeplinit responsabilitățile față de dumneavoastră. Iar în problema morții fiului dumneavoastră... sigur, trebuie să recunoașteți că, deși pentru dumneavoastră moartea lui a fost dureroasă, el nu a avut absolut nicio legătură cu băiatul. Prin urmare...

Elaine Kendall a început să plângă pe neașteptate. S-a străduit să se abțină, dar nu a putut. I-a trebuit aproape un minut să își recapete controlul, timp în care toți cei din sală n-au putut decât să asiste neputincioși. Iar eu mă simțeam îngrozitor de vinovată. Eu o convinsesem să intre în povestea asta. Am stat cu ea în camera ei de zi din Crawley și mi-a povestit că, după moartea lui Jonathan, s-a mutat în acel oraș nenorocit ca să fie departe de locul pe care îl asocia atât de mult cu el, că el era singurul ei copil, că nu se măritase niciodată, că a făcut tot felul de munci înjositoare ca să aibă amândoi cu ce să-și țină zilele, dar așa greu cum era, Jonathan era centrul vieții ei. Iar apoi... din senin... leucemia. Și...

A fost o poveste foarte dureroasă de auzit. Chinul, de fapt. Mai ales că știam că femeia asta pierduse singurul lucru din viața ei care conta. La fel ca orice părinte care a pierdut un copil, nu avea să treacă niciodată peste asta. Și totuși – și era cumplit să recunosc acest lucru – am văzut povestea ei și ca o mare oportunitate pentru cazul meu; un mod de a-l da în vileag pe Tony că era un rahat fără inimă. Am fost sinceră cu ea în privința asta. I-am spus – foarte limpede – că mărturia ei m-ar putea ajuta să-mi recapăt copilul. Am implorat-o să mă ajute. Și a fost de acord. Iar acum... acum era supusă la acest chin inutil. Și da, obținusem ce voiam de la ea. Dar văzând-o plângând în boxa martorilor, tot ce am simțit a fost rușine.

Când, în cele din urmă, s-a oprit din plâns, s-a întors spre judecător și a spus:

— Îmi cer scuze, domnule judecător. Jonathan era singurul meu copil. Și chiar și acum mi-e greu să vorbesc despre asta. Așa că îmi pare rău...

— Domnișoară Kendall, nu datorați scuze acestei instanțe. Dimpotrivă, noi vă datorăm scuze.

Apoi, trimițând o privire ca un pumnal în direcția domnișoarei Fforde, judecătorul a întrebat:

— Mai aveți întrebări, domnișoară Fforde?

— Nu, domnule judecător.

S-a uitat la Maeve la fel de nimicitor, și a întrebat:

— Reinterogare, domnișoară Doherty?

— Nu, domnule judecător.

— Domnișoară Kendall, sunteți liberă să plecați.

I-a trebuit un mic efort să părăsească boxa martorilor. Când a trecut pe lângă mine i-am șoptit: „îmi pare tare rău...”, dar ea și-a continuat drumul fără o vorbă.

Câteva clipe, Traynor n-a spus nimic. Era limpede că priveliștea acelei biete femei care plângea în boxa martorilor îl afectase. Și a avut și el nevoie de o clipă ca să se adune înainte de a reveni la cazul în speță.

— Și acum ultimul dumneavoastră martor, domnișoară Doherty.

— Da, domnule judecător. Domnișoara Brenda Griffiths.

Spre deosebire se Elaine Kendall, femeia care a străbătut intervalul emana siguranță... ba chiar același gen de încredere în sine ca Diane Dexter. Deși îmbrăcămintea ei nu era de firmă – purta un costum verde, simplu –, avea o ținută foarte elegantă; o femeie de patruzeci de ani pe care nu o deranja că avea patruzeci de ani. Iar când a intrat în boxa martorilor, l-a învrednicit pe Tony cu un mic salut ironic.

Maeve Doherty a rugat-o să spună cum l-a cunoscut pe Tony Hobbs.

— În 1990, când eram jurnalistă la *Chronicle*, am fost trimisă pentru trei luni să scriu despre situația financiară din Frankfurt. Tony era șeful secției de acolo. Eram o secție de două persoane. Amândoi eram fără obligații. Am avut o aventură. Către sfârșitul șederii mele acolo, a fost și o seară în care n-am fost tocmai treji, și nu ne-am gândit la măsuri de contracepție. La întoarcerea mea la Londra, am descoperit că sunt însărcinată. Firește că l-am contactat pe Tony. A fost extrem de nefericit la auzul veștii, și bineînțeles că nu s-a oferit „să mă facă o femeie cinstită” sau ceva de genul ăsta... nu că aș fi vrut sau aș fi așteptat asta de la el. În schimb, m-a implorat să fac avort... lucru care, i-am spus pe loc, nu avea să se întâmple. „Ei bine, atunci”, a spus el, „să nu contezi pe mine pentru nimic în afară de sprijin financiar”. N-a fost un comentariu plăcut – și, da, am fost foarte supărată la acea vreme. Dar, totodată, i-am admirat în mod ciudat sinceritatea. M-a anunțat, de la bun început, că nu voia să aibă de-a face cu acest copil... Oricum, eu sunt de origine din Avon, și nu mi-a plăcut niciodată cu adevărat Londra, așa că, după ce am aflat că sunt însărcinată, am început să mă interesez de o slujbă în zona Bristol. Am găsit un post liber la BBC News din Bristol. Am luat postul. M-am mutat. Am născut copilul. Un an mai târziu, am avut norocul să-l cunosc pe cel mai minunat bărbat. Ne-am căsătorit. Catherine, fiica mea cu Tony, îl consideră pe Geoffrey tatăl ei. Mai am un copil, însă cu Geoff – tot o fată, Margaret. Și asta e cam tot ce e de spus.

— În afară de faptul că Tony Hobbs nu și-a cunoscut niciodată fiica, pe Catherine, care are acum aproape doisprezece ani? a întrebat Maeve.

— Așa este. De-a lungul anilor, i-am trimis când și când un bilet, oferindu-i prilejul să o cunoască. Însă până la urmă, lipsa lui de reacție a fost grăitoare. Așa că nu m-am mai deranjat să îl contactez de... Doamne, trebuie să fie șase ani.

— Nu mai am întrebări, domnule judecător.

— Interogare contradictorie, domnișoară Fforde?

— Da, domnule judecător. Domnișoară Griffiths, de ce ați acceptat să depuneți azi mărturie?

— Pentru că domnișoara Goodchild a venit la mine, mi-a povestit ce a făcut Tony în legătură cu copilul lor, și m-a întrebat dacă aș vrea să informez tribunalul despre lipsa de interes a domnului Hobbs față de fiica lui. Dată fiind gravitatea situației domnișoarei Goodchild și dat fiind faptul că Tony joacă acum cartea „tatălui iubitor” – m-am simțit obligată să „stau mărturie”, ca să zic așa, pentru precedentă lipsă de interes paternal a lui Tony.

— Dar nu se poate ca, în cei doisprezece ani care au trecut de la nașterea fiicei dumneavoastră, domnul Hobbs să-și fi schimbat atitudinea în ceea ce privește calitatea de tată? Mai ales când avea de-a face cu o femeie care a amenințat fizic...

— Domnișoară Fforde, a spus iritat Traynor, acest martor nu poate să răspundă la întrebarea asta.

— Scuze, domnule judecător. V-ați adus azi fiica aici, domnișoară Griffiths?

— Dumnezeule, nu! N-am vrut s-o expun la ceva de genul ăsta, darămite să o etalez.

— Vă felicit pentru grija dumneavoastră de a nu le produce neplăceri emoționale altora.

— Ce v-am spus adineauri, domnișoară Fforde? a întrebat Traynor.

— Scuze din nou, domnule judecător. Și nu mai am întrebări.

De îndată ce Brenda Griffiths a ieșit din sală, Traynor s-a uitat la ceas și a spus:

— Deoarece a fost audiat și ultimul martor al respondentei, aș vrea să aud acum argumentările de închidere.

Însă eu nu am auzit acele două argumentări, darămite răspunsurile, și nici pe Lucinda Fforde exercitându-și (ca avocat al petiționarului) dreptul legal de a avea ultimul cuvânt. Deși nu m-am mișcat de la locul meu și eram la o distanță de la care puteam să îi aud clar pe ambii avocați pledanți, ceva în mine s-a izolat. Poate că din cauza rușinii persistente că o vizitasem pe Elaine Kendall. Poate de vină era

epuizarea nervoasă. Ajunsesem în acel punct de saturație în care pur și simplu nu mai suportam să aud încă o dată cum fiecare avocat își susținea partea de poveste. Indiferent care era pricina, stăteam acolo, uitându-mă în podea, impunându-mi să nu aud și reușind.

Pe urmă m-am pomenit înghiontită de Nigel Clapp. Vorbea Traynor.

— Deoarece s-au încheiat toate mărturiile și argumentările din această audiere, acum mă retrag pentru deliberare. Și am să mă întorc în două ore să anunț ce am hotărât.

Asta m-a readus brusc la realitate. După plecarea lui Traynor, m-am aplecat în față spre Maeve și am întrebat:

— Dacă dă pronunțarea în două ore, înseamnă că a scris deja cea mai mare parte din ea?

— Poate a scris, a spus ea, părând dezumflată. Pe de altă parte, poate că vrea doar să evite să vină mâine la lucru. Știu că sună prozaic, dar ăsta-i adevărul. E renumit pentru faptul că termină repede lucrurile.

— Mai ales când a hotărât deja care va fi rezultatul.

— Mă tem că așa e.

Rose Keating venise la noi. A pus o mână consolatoare pe umărul meu.

— Te simți bine, dragă?

— Aproape. Ce face Elaine Kendall?

— Rezistă. Cred că am s-o duc acasă în Crawley. Nu vreau s-o trimit înapoi singură.

— Bună idee, a spus Nigel. Și eu am s-o duc pe domnișoara Griffiths la Paddington.

— Vă veți întoarce pentru hotărâre?

— Bineînțeles, a spus el. O să vă descurcați în următoarele două ore?

M-am uitat prin sală. Vizavi de noi ședea Diane Dexter. Imobilă. Rigidă. Fața ei reflecta un amestec de șoc emoțional, furie și tristețe. Lângă ea stătea Tony, șoptindu-i cu aprindere, încercând s-o împace, relația lor luând-o brusc razna după dezvăluirile tocmai făcute. Dezvăluiri care au ieșit la iveală doar din cauză că încercaseră să-mi fure copilul. Lucru care nu mi-a lăsat altă soluție decât să ripostez și să caut ceva care să le slăbească poziția. Exact cum Maeve și Lucinda Fforde se străduiseră din greu, în numele nostru, să facă praf cazul celeilalte. Iar acum, iată-ne – robi ai apropiatei sentințe a unei a treia părți – epuizați, terminați, la fel de făcuți praf. Nimeni nu câștigă într-un caz ca acesta. Toată lumea iese arătând ponosită și murdară.

Am pus mâna pe umărul lui Maeve.

— Indiferent ce se întâmplă acum, nu pot să-ți mulțumesc îndeajuns.

Ea a clătinat din cap.

— Am să fiu sinceră cu tine, Sally. Cred că arată prost. Mi-am dat seama că lui Traynor chiar nu i-a plăcut deloc expunerea noastră finală. Mai ales sărmana Elaine Kendall.

— Asta a fost vina mea. Mutarea mea grozavă, eficientă.

— Ba nu – a fost mutarea corectă. Și ce a spus ea trebuia spus. Ar fi trebuit să o instruiesc, să-i cântăresc starea emoțională. Asta era treaba mea și nu mi-am făcut-o așa cum trebuie.

— Ce ai să faci în următoarele două ore?

— Mă întorc la birou. Tu?

Am luat-o pe sora mea din fundul sălii. Am traversat podul pe jos și ne-am așezat la coadă la bilete de ultim moment la London Eye^[7]. Am reușit să obținem două locuri. Am urcat în nori, orașul se întindea în toate părțile ca una dintre acele hărți ale lumii din secolul al șaisprezecelea, care te fac să crezi că pământul e plat, și poți chiar să vezi unde se sfârșește orașul și începe abisul. Sandy s-a uitat spre vest – pe lângă palat, pe lângă Albert Hall și verdeața luxuriantă a grădinilor Kensington, pe lângă grandoarea rezidențială a lui Holland Park, în suburbiile fără de sfârșit de dincolo de ele.

— Spui că orașul ăsta are monumente grozave... a zis ea, dar sunt sigură că în marea majoritate a timpului este doar mohorât.

La fel ca o mare parte a vieții, nu-i așa?

Când am coborât din acel scrânciob masiv, am cumpărat înghețată ca două turiste eliberate temporar de grijile de zi cu zi ale vieții. Pe urmă, ne-am întors în Strand, traversând Waterloo Bridge și am intrat în tribunal știind că avea să fie pentru ultima dată.

Pe drumul de întoarcere ne-am cufundat în tăcere până am ajuns în sală. Punct în care Sandy a întrebat:

— Pot să stau lângă tine la pronunțarea sentinței?

— Mi-ar plăcea.

Tony și echipa lui erau deja la locurile lor când am intrat noi. Dar am observat că Diane Dexter ședea acum lângă avocatul lor consultant. Maeve era în rândul din față lângă Nigel. Nimeni nu a salutat. Nimeni nu a scos o vorbă. Eu și Sandy ne-am așezat. Am inspirat adânc de câteva ori, încercând să rămân calmă. Dar nimeni din această sală nu era calm. Aura fricii era peste tot.

Au trecut cinci minute, apoi zece. Continuam să stăm toți acolo, în tăcere. Ce altceva am fi putut face? Apoi a intrat aprodul. Ne-am ridicat toți. Traynor s-a îndreptat agale spre scaunul judecătoresc, ținând între degetele lungi și elegante o mapă. S-a înclinat. S-a așezat. Ne-am înclinat. Ne-am așezat toți. A deschis dosarul. A început să citească. Când el și-a început recitarea, mi-am adus aminte ce mi-a spus Maeve cu câteva zile în urmă.

— În cursul sentinței s-ar putea să efectueze ceea ce el numește „constatări”. Acestea sunt considerate, în termeni legali, fapte irefutabile – ceea ce, în esență, înseamnă că, odată făcute, nu pot fi contestate.

Dar, de la început, a făcut cunoscut că nu e mulțumit de întregul ton al cazului.

— Dați-mi voie să spun la început că, în cele două zile scurte ale acestei Audieri finale, s-au spălat multe rufe murdare în public. Am aflat că domnul Hobbs a avut doi copii cu două femei diferite și că nu a stabilit nicio relație cu acești copii. Am aflat că noua parteneră a domnului Hobbs, domnișoara Dexter, a avut o problemă de dependență de droguri, pe care a învins-o în mod curajos după ce a făcut-o să avorteze un copil. Și trebuie să spun că eu găsesc candoarea domnișoarei Dexter cu privire la dependența ei din trecut atât curajoasă, cât și exemplară. A fost un martor extrem de impresionant...

Oh, Doamne...

— Am mai aflat și că, de atunci, domnișoara Dexter a făcut tot ce e posibil pentru a avea copii... până în punctul în care, dacă e să îl credem pe avocatul respondentei, a fost dispusă să conspire cu partenerul ei pentru a-i fura fiul de la mama lui, pe baza unor pretinse inventate acuzații de abuz asupra copilului.

Sandy s-a uitat la mine. Traynor tocmai dăduse de înțeles că nu accepta drept adevărat cazul nostru.

— Am aflat că, acum mai bine de douăzeci de ani, domnișoara Goodchild i-a dat tatălui ei un pahar cu vin care, e posibil, sau nu, să-l fi făcut să depășească alcoolemia admisă și e posibil, sau nu, să fi contribuit la accidentul fatal în care au murit el și soția lui și doi oameni nevinovați. Și am mai aflat că domnișoara Dexter și domnul Hobbs nu au fost deosebit de sinceri cu privire la adevărata durată a relației lor... deși, la drept vorbind, instanța chiar nu vede ce importanță are dacă au devenit intimi acum trei ani sau doar acum trei luni.

Încă o privire nervoasă între Sandy și mine. M-am uitat prin sală. Toți aveau capul plecat, de parcă eram la biserică.

— Și spun asta pentru că, în mijlocul tuturor mărturiilor din ultimele două zile, subiectul central a fost pus în umbră: ce e cel mai bine pentru copil? Acesta este unicul și singurul litigiu aici. După părerea instanței, orice altceva este neesențial... Fără îndoială, relația dintre o mamă și copilul ei este fundamentală în viață. Am putea merge până-ntr-acolo încât să folosim cuvântul „primordial” pentru a descrie această legătură importantă. Mama ne dă viață, ea ne dă să sugem, ea ne hrănește în cele mai

critice etape de început ale existenței noastre. Din acest motiv, legea are mari rețineri când e vorba să tulbure, cu atât mai mult să rupă, această relație primordială – în afară de cazul în care încrederea pe care i-o acordă societatea unei mame a fost grav încălcată... Azi, mai devreme, avocatul petiționarului a subliniat „acuzățiile” – cum le-a numit ea – împotriva respondentei. Și trebuie să recunoaștem că aceste acuzații sunt extrem de grave și serioase. Tot așa cum trebuie să recunoaștem și că respondenta suferea de o dereglare clinică severă care i-a afectat judecata și, de asemenea, a făcut-o să se comporte într-un mod complet irațional. Dar, deși recunoaște numita stare clinică, poate tribunalul să riște să pună în pericol binele copilului? Asta este principala dilemă pe care a trebuit să o rezolve tribunalul. Tot așa cum a trebuit să studieze dacă băiatului îi va fi mai bine dacă va fi plasat în grija tatălui său și a noii lui partenere – o femeie care poate să afirme că e mama lui înlocuitoare, dar pe care acest tribunal nu o va considera niciodată așa.

S-a oprit. S-a uitat peste ochelari în direcția mea.

— Amenințarea vieții unui copil – chiar și la furie maniacală – este o problemă extrem de serioasă...

Sandy m-a apucat de mână, ca pentru a spune: „Am să te țin în timp ce el te aruncă în prăpastie”.

— A o face de două ori este foarte îngrijorător. La fel și otrăvirea unui copil cu somnifere – chiar dacă a fost un accident cauzat de amețeală. Dar sunt aceste fapte suficiente pentru a rupe acea legătură primordială dintre mamă și copil? Mai ales când trebuie ridicate întrebări în legătură cu mobilurile ulterioare ale tatălui copilului, și adevăratele motive pentru care, acum opt luni, s-a adresat legii pentru a obține custodia copilului?... în ultimă instanță totuși, trebuie să ne întoarcem din nou la miezul problemei: dacă mamei i se acordă custodia integrală sau comună a copilului, va pune ea în practică amenințările pe care le-a făcut mai înainte? N-ar trebui să fim prudenți în acest caz și să rupem astfel acea legătură maternă primordială, pentru a sluji interesele copilului?

Traynor s-a oprit și a sorbit dintr-un pahar cu apă. În fața mea, Nigel Clapp și-a pus mâna pe față. Pentru că acea ultimă frază dăduse de gol rezultatul. Pierduserăm.

Traynor a pus apa jos și a continuat să citească.

— Acestea sunt întrebările asupra cărora a trebuit să cumpănească tribunalul. Întrebări importante, grele. Și totuși, când toate dovezile sunt studiate cu grijă, există un răspuns clar la toate aceste întrebări.

Am lăsat capul în jos. Iat-o acum. În sfârșit. Pedeapsa dată mie.

— Așa că, după judecata convenită, consider că mama, domnișoara Goodchild, *nu* a fost răspunzătoare de faptele ei în această perioadă, deoarece suferea de depresie diagnosticată medical... De asemenea, consider că tatăl, domnul Hobbs, a făcut tot posibilul pentru a reteza legătura dintre mamă și copil. Ca atare, consider că motivațiile domnului Hobbs – și ale partenerei sale, domnișoara Dexter – de a afirma că băiatul era supus riscului nu au fost întru totul altruiste. Și mai consider că au manipulat adevărul în interesul lor.

Sandy mă strângea acum de mână atât de tare, încât eram sigură că o să-mi rupă mai multe oase. Dar nu-mi păsa.

— Acestea sunt motivele pentru care *hotărârea* acestei instanțe este că acest copil trebuie să-și vadă și să petreacă mult timp cu ambii părinți...

S-a oprit doar câteva secunde, dar mie mi s-a părut un minut.

— ... însă eu acord custodia copilului mamei.

A urmat o tăcere lungă, de stupefacție, întrerupta de Traynor.

— Deoarece consider și că a existat răutate îndreptată împotriva respondentei, ordon ca petiționarul să plătească cheltuielile respondentei.

Lucinda Fforde a fost în picioare.

— Cer permisiunea să fac recurs.

Traynor s-a uitat la ea. Și a spus:

— Permiseunea se refuză.

Și-a adunat hârtiile. Și-a scos ochelarii semilună. S-a uitat la fețele noastre uluite. A spus:

— Dacă nu mai sunt probleme, voi declara ședința închisă.

Cincisprezece

Șase săptămâni mai târziu, asupra Londrei s-a abătut un val de căldură care a durat aproape o săptămână. Mercurul a urcat vertiginos, cerul era un dom de albastru intens, fără nori, iar soarele a rămas o prezență incandescentă deasupra orașului.

— Nu-i așa că e ciudat? am spus în a cincea zi de temperaturi mari și fără ploaie.

— Vremea se va strica în orice clipă, a zis Julia. Și pe urmă ne vom întoarce la cenușiul obișnuit.

— Adevărat – dar n-am să mă gândesc acum la asta.

Eram în Wandsworth Park. Era după-amiază târziu. Cu vreo jumătate de oră mai devreme, Julia bătuse la ușa mea și mă întrebase dacă am chef de o plimbare. Am împins la o parte noul manuscris la care lucram, mi-am luat pălăria și ochelarii de soare și am plecat cu ea. Când am ajuns în parc, Jack adormise. Ne-am așezat pe o movilă cu iarbă, de lângă râu, Julia a băgat mâna în geanta de pe umăr și a scos două pahare de vin și o sticlă rece de Sauvignon Blanc.

— Să ne închipuim că sărbătorim căldura cu un strop de vin... dacă îți permiți acum, adică.

— Cred că rezist la un pahar, am spus. Am o zi de când am redus doza de antidepressive la două.

— E impresionant, a spus ea. Mie mi-a luat aproape un an să mă dezvăț de ele.

— Ei bine, doctorița Rodale nu m-a declarat încă „vindecată”.

— Dar, cu siguranță, spre asta te îndrepti.

A scos dopul. M-am întins pe spate o clipă, și am simțit soarele pe față, și am lăsat aroma acră, de lămâie, a ierbii să acopere toate mirosurile urbane obișnuite, și m-am gândit: *e foarte plăcut*.

— Pofim, a spus Julia, punând un pahar lângă mine, apoi aprinzându-și o țigară. M-am ridicat. Am ciocnit paharele.

— Pentru treaba terminată, a spus ea.

— Adică?

— Am încheiat, în sfârșit, un proiect îngrozitor.

— Treaba cu istoria Angliei răsăritene?

— Da, fiara aia, a spus ea, vorbind despre un volum pe care îl edita și care o plictisise de moarte (sau așa îmi tot spusese). Am isprăvit-o azi-noapte. Și oricine își petrece trei luni vârat până peste cap în istoria Angliei răsăritene merită câteva pahare de vin. Tot la *Ghidul Jazz-ului* lucrezi?

— Oh, da – are 1.800 de pagini. Și încă n-am trecut de Sidney Bechet.

— Fii atentă – Stanley își va face griji.

— Mai am șapte săptămâni până la termen. Și dat fiind faptul că Stanley tocmai m-a invitat în oraș, mă îndoiesc că o să mă terorizeze cu privire la...

Julia aproape s-a înecat cu fumul de la țigară.

— Stanley te-a invitat în oraș?

— Asta am spus.

— Cerule! Sunt surprinsă.

— De-a lungul vieții mele de adult, am mai fost, când și când, invitată în oraș de bărbați.

— Știi despre ce vorbesc. Despre Stanley. Nu este chiar cel mai îndrăzneț dintre bărbați. Iar de când a divorțat, s-a cam menținut în umbră pe frontul ăsta.

— Este absolut fermecător, în felul lui de unchiaș. Sau, cel puțin, asta e impresia pe care mi-a făcut-o când am luat masa cu el acum multe luni.

— Și nu are decât cincizeci de ani și un pic. Și se îngrijește. Și e un editor foarte bun. Și aud că are o casuță tare drăguță în South Ken. Și...

— Sunt sigură că știe să țină o furculiță în mână fără să-i curgă balele.

— Scuze, a spus ea râzând. Pe bune că nu încercam să ți-l vând.

— Poți să-l vinzi cât vrei. Pentru că i-am spus deja că acum sunt prea ocupată pentru o cină.

— Dar de ce? E vorba doar de o cină.

— Știu, dar în momentul de față el este singura mea sursă de venit. Și nu vreau să pun în primejdie asta virând în situații neprofesionale. Am nevoie de această muncă.

— Ai ajuns la o înțelegere cu avocații lui Tony?

— Da, tocmai am încheiat-o.

De fapt, încheierea înțelegerii i s-a datorat lui Nigel Clapp, care le-a forțat mâna cu obișnuita lui hotărâre ezitantă – o descriere care, dacă ar fi aplicată altcuiva, ar suna oximoronic, dar care, în cazul lui Nigel, avea logică. La o săptămână de la audiere, partea cealaltă a luat legătura cu el și a făcut prima ofertă: casa să fie pe mai departe proprietate comună, în schimbul a cincizeci la sută din rata pe ipotecă și o pensie alimentară pentru soție/copil de 500 de lire pe lună. Avocații lui Tony au explicat că, dat fiind faptul că el nu mai era angajat permanent, să-i cer să plătească toată rata lunară pe ipotecă, plus 500 de lire pentru întreținerea fiului și a fostei soții era un efort îngrozitor.

La vremea aceea, Nigel mi-a spus:

— Eu... ăăm... le-am reamintit că are o protectoare bogată și că o să punem piciorul în prag și o să-l silim să vă dea toată casa. Nu că am fi avut șanse mari de a câștiga acea bătălie, dar... ăăm... am simțit că nu prea mai aveau chef să lupte.

După aceea au căzut foarte repede la înțelegere. Casa rămânea proprietate comună și, în cazul vânzării, banii se împărțeau, dar Tony avea să plătească rata întreagă pe ipotecă, pe lângă 1.000 de lire pe lună pentru întreținere – sumă care avea să ne acopere cheltuielile de bază, dar atât.

Totuși, nici nu voiam mai mult. De fapt, imediat după audiere, singurul gând care mă preocupa (dincolo de șocul câștigării cazului și recăpătării lui Jack) era că, dacă aveam puțin noroc, nu o să mai fiu nevoită să mă aflu în compania lui Tony. Adevărat, acceptaserăm termenii custodiei comune, și anume ca Jack să stea la el din două în două săptămâni, în weekend. Pe de altă parte, faptul că el avea să-și petreacă toate weekendurile viitoare la Sydney excludea custodia comună... deși avocații lui Tony l-au asigurat pe Nigel că acesta avea să se întoarcă la Londra în mod regulat pentru a-și vedea fiul.

Și Tony m-a asigurat personal de asta, în timpul singurei noastre conversații. Aceasta a avut loc la o săptămână după audiere – în ziua stabilită de comun acord de avocații noștri ca Jack să-mi fie redat. „Predarea”, cum a numit-o Nigel Clapp – o expresie care avea o anumită tentă de roman de spionaj din perioada Războiului Rece, dar care a fost foarte potrivită. Pentru că, în dimineața precedentă, am primit un telefon de la Pickford Movers, care mă informau că aveau să sosească mâine la nouă dimineața cu un transport de mobilă pentru copii de la o adresă din Albert Bridge Road. În acea zi, mai târziu, a sunat Nigel ca să-mi spună că fusese contactat de avocații lui Tony, care îl întrebaseră dacă mâine pe la nouă am să fiu acasă, „deoarece atunci va avea loc predarea”.

— Au spus cine o să-l aducă pe Jack? am întrebat.

— Bona.

Caracteristic lui Tony, m-am gândit. Lasă o a treia parte să facă treaba murdară în locul lui.

— Spune-le că am să-l aștept pe Jack la amiază, am zis.

Dimineața următoare, cei de la firma de mutări au venit cu o oră mai devreme („Ne-am gândit că n-o să te superi, iubire”, a spus șeful de echipă). În șaiszeci de minute nu numai că au descărcat tot, ci au și pus iar la locul lor pătuțul lui Jack, șifonierul și scrinul. Mobila era însoțită de mai multe cutii cu îmbrăcăminte și diverse accesorii pentru copii. Mi-am petrecut dimineața aranjând totul, reinstalând caruselul muzical care fusese suspendat deasupra pătuțului lui, fixând pe scrin o placă pentru schimbat

scutece, așezând la loc, în bucătărie, sterilizatorul de biberone și instalând un țarc de joacă în camera de zi. În timp ce mă ocupam de toate astea, amintirile unei case fără copil au început să se șteargă.

Apoi, la amiază, s-a auzit soneria de la intrare. Eram emoționată? Bineînțeles că eram. Nu pentru că mi-aș fi făcut griji pentru cum o să reacționez sau că însemnătatea momentului o să mă copleșească. Mai precis, pentru că n-am crezut niciodată că acest moment o să vină. Iar când te confrunți brusc cu o realitate mult dorită – mai ales una care părea cândva imposibilă –, ei bine, cine nu este emoționat într-un astfel de moment?

M-am dus la ușă, așteptându-mă să văd în prag o bonă cu fiul meu în brațe. Dar când am deschis-o larg, m-am pomenit față în față cu Tony. Am clipit des de uimire, apoi am coborât imediat privirea, să mă asigur că îl avea pe Jack cu el. Îl avea. Fiul meu era așezat confortabil în portbebe, cu o suzetă în gură, ținând în mânuțe o rață de poliuretan.

— Bună, a spus încet Tony.

I-am răspuns la salut dând din cap, observând că arăta foarte obosit. A urmat un lung moment de stânjeneală, în care ne-am uitat unul la altul și chiar n-am știut ce să spunem.

— Ei bine... a zis el în cele din urmă. M-am gândit că trebuie să fac asta eu însumi.

— Înțeleg.

— Sunt sigur că nu te-ai gândit că eu am să-l aduc.

— Tony, am spus încet, acum încerc să mă gândesc cât mai puțin la tine. Dar îți mulțumesc că l-ai adus pe Jack acasă.

Am întins mâna. A ezitat o clipă, apoi mi-a dat portbebeul. L-am luat. A fost un moment scurt când l-am ținut amândoi. Pe urmă, Tony i-a dat drumul. Surplusul de greutate m-a surprins. Dar n-am pus portbebeul pe pământ. Nu voiam să-i dau drumul lui Jack. M-am uitat la el. Continua să sugă de zor suzeta, continua să se țină de rața de un galben aprins, fără să-și dea seama că, printr-un simplu schimb, printr-o simplă predare, traiectoria vieții lui tocmai se schimbase. Care avea să fie acea viață, cum avea să fie ea, nu se putea ști. Doar că acum avea să fie diferită de viața pe care ar fi putut să o aibă.

A urmat încă un moment de stânjeneală și tăcere.

— Ei bine, am spus în cele din urmă, cred că singurul lucru asupra căruia au căzut de acord avocații noștri e că trebuie să-l vezi pe Jack din două în două săptămâni. Așa că am să te aștept de vineri într-o săptămână.

— De fapt, a spus el, evitându-mi privirea, miercurea viitoare plecăm în Australia.

A făcut o pauză – de parcă se aștepta să-l întreb dacă, după toate dezvăluirile despre purtarea lui urâtă din trecut, reușise să rezolve lucrurile cu Diane. Sau unde aveau să locuiască în Sydney. Sau cum prindea formă afurisitul lui de roman. Dar nu aveam de gând să-l întreb nimic. Voiam doar să plece. Așa că am spus:

— Atunci, presupun că nu trebuie să te aștept de vineri într-o săptămână.

— Nu, cred că nu.

Încă o tăcere grea. Am spus:

— Când mai vii la Londra, știi unde ne găsești.

— Ai de gând să rămâi în Anglia? a întrebat el.

— N-am hotărât nimic deocamdată. Dar cum fiul nostru este în responsabilitatea amândurora, tu vei fi printre primii care vor ști.

Tony s-a uitat la Jack. A clipit mărunț de mai multe ori, de parcă era gata să plângă. Însă ochii i-au rămas uscați, fața impasibilă. L-am văzut uitându-se la mâna mea care ține portbebeul.

— Cred că ar trebui să plec, a spus el, fără să mă privească.

— Da, am spus. Cred că ar trebui.

— La revedere, atunci.

— La revedere.

S-a uitat la Jack, apoi la mine. Și a spus:

— Îmi pare rău.

A rostit aceste vorbe plat, fără ton, aproape ciudat de indiferent. Era o recunoaștere a vinovăției sau remușcare? O exprimare a regretului că a făcut ce făcuse? Sau doar scuzele obosite ale unui om care pierduse atât de mult încercând să câștige? Naiba să-l ia, a fost un moment clasic Tony Hobbs! Enigmatic, obtuz, constipat emoțional, lăsând totuși să se înțeleagă rana lăuntrică. O scuză că nu era o scuză care *era* o scuză. Exact ce așteptam de la un bărbat pe care îl cunoșteam atât de bine... și nu-l cunoșteam deloc.

M-am întors și l-am adus pe Jack în casă. Am închis ușa în urma noastră. Ca la un semn, fiul meu a început să plângă. M-am aplecat. Am desfăcut curelele care îl țineau în portbebe. L-am ridicat. Dar nu l-am strâns imediat la piept, izbucnind în lacrimi de recunoștință. Fiindcă atunci când l-am luat din portbebe, ridicându-l până în dreptul nasului meu, m-a izbit un miros grăitor. Era doldora.

— Bine ai revenit, am spus sărutându-l pe cap. Dar dezmierdarea mea nu l-a liniștit. Voia să i se schimbe scutecul.

O jumătate de oră mai târziu, în timp ce îl hrăneam la parter, a sunat telefonul. Era Sandy din Boston, care voia doar să se asigure că predarea avusese loc. A rămas fără cuvinte (ceva foarte rar la Sandy) când i-am spus că Tony a fost cel care apăruse cu Jack.

— Și chiar a spus că îi pare rău? a întrebat ea, de-a dreptul șocată.

— În felul lui stângaci.

— Nu crezi că încerca să-și croiască drum înapoi în viața ta, nu-i așa?

— În câteva zile se cară cu doamna lui elegantă la Sydney, așa că nu, nu cred că asta era în cărți. Realitatea e că nu știu ce să cred referitor la faptul că a venit, că și-a cerut scuze, care era adevărata lui „agendă”... dacă, adică, a existat o agendă. Tot ce știu e că n-am să-l mai văd un timp, și ăsta e un lucru foarte bun.

— Nu poate să se aștepte să-l ierți.

— Nu, dar în mod sigur *vrea* să fie iertat. Pentru că toți vrem asta, nu-i așa?

— Oare detectez absurda ta vinovăție prelungită legată de tata?

— Da, categoric.

— Ei bine, n-ai de ce să-mi ceri să te iert. Întrucât ce ți-am spus la Londra rămâne valabil: nu te învinuiesc. Marea întrebare, în cazul ăsta, este: tu poți să te ierți? N-ai făcut nimic rău. Dar numai tu poți hotărî. Așa cum numai Tony poate hotărî că a făcut ceva rău. Și o dată ce hotărăște asta, poate...

— Ce? O convertire paulină^[8]? O mărturisire fățișă a păcatului? E englez, pentru Dumnezeu!

Și așa fi putut să adaug: asemeni anumitor britanici fără stimă de sine, el urăște credința noastră americană conform căreia, *cu deschidere, sinceritate și un cântec în inimă*, putem să ne reinventăm și să facem bine. Aici, viața e un talmeș-balmeș tragic pe care îl învingi cumva. Acasă, în Statele Unite, viața e tot un talmeș-balmeș, însă noi vrem să ne convingem că suntem toți un proiect neterminat încă – și că, o dată cu trecerea timpului, vom face lucrurile așa cum trebuie.

— Ei bine, încă puțin și nu va trebui să ai de-a face cu poporul englez.

Asta era marea speranță a lui Sandy, pe care mi-o împărtășise cu cinci săptămâni în urmă, pe Heathrow, în timp ce așteptam avionul cu care pleca. Audierea tocmai se sfârșise. Tony și Compania plecaseră în grabă – după ce Diane Dexter aproape că a țâșnit singură pe interval de îndată ce Traynor a terminat de citit hotărârea. Tony a urmat-o îndeaproape, Lucinda Fforde și avocatul consultant găsind un moment să dea mâna cu Maeve și Nigel înainte de a o întinde. Astfel, noi patru am rămas singuri în sală, încă în stare de șoc, încă încercând să asimilăm faptul că ieșise ca noi. În cele din urmă, Maeve a rupt

tăcerea. Adunându-și hârtiile, a spus:

— Nu prea mă pricep eu la pariuri, dar cu siguranță n-aș fi mizat pe rezultatul ăsta. Pe cuvântul meu...

A clătinat din cap și și-a permis un mic zâmbet.

Și Nigel era corespunzător preocupat și potolit în timp ce pune la loc dosare groase în cutia pe roți.

M-am ridicat și am spus:

— Nu pot să vă mulțumesc îndeajuns amândurora. M-ați salvat de la...

Nigel a ridicat mâna ca pentru a spune „Fără sentimentalisme, *te rog*”. Dar pe urmă a vorbit.

— Mă bucur pentru tine, Sally. Mă bucur *mult*.

Între timp, Sandy ședea pur și simplu acolo, cu lacrimile curgându-i pe față – masiva, minunata, mult prea expansiva mea soră, emoționându-ne pe toți. Nigel părea și înduioșat, și stânjenit de această manifestare de simțire autentică. Maeve m-a atins pe braț și a spus:

— Ești norocoasă că ai așa o soră.

— Știu, am spus, încă prea amețită de hotărârea pronunțată de judecător ca să știu cum să reacționez.

Și cred că lucrul ce ne trebuie tuturor acum este să sărbătorim cu un pahar de ceva.

— Mi-ar plăcea tare mult, a spus Maeve, dar mâine sunt iar la tribunal, și chiar că am rămas în urmă cu pregătirea. Așa că...

— Am înțeles. Domnule Clapp?

— Am o închidere de casă la cinci.

Așa că am dat pur și simplu mâna cu amândoi, i-am mulțumit încă o dată lui Maeve și i-am spus lui Nigel că aștept telefonul lui o dată ce oamenii lui Tony vor dori să înceapă negocierile pentru divorț.

— Așadar, doriți să vă reprezint pe mai departe? a întrebat el.

— Cine altcineva aș dori să mă reprezinte? am întrebat. Și, pentru prima dată în prezența mea, Nigel Clapp a zâmbit.

După plecarea lui, Sandy a spus că trebuie neapărat să bem ceva pentru a sărbători... însă la aeroport, deoarece avea de prins un avion. Așa că am luat metroul până la Heathrow, și-a luat bilet de avion, după care am băut un pahar de vin roșu, prost, într-un bar din holul rezervat plecărilor. Atunci a fost momentul în care m-a întrebat: „Așadar, când vă mutați la Boston tu și Jack?” Fiecare lucru la timpul lui, i-am spus atunci. Iar acum – când a ridicat din nou această întrebare în această primă după-amiază acasă cu fiul meu – răspunsul meu a fost și mai ambiguu:

— Încă n-am hotărât nimic.

— Cu siguranță că, după tot ce ți-au făcut ei, n-ai de gând să rămâi acolo.

Mi-a venit să-i spun că „ei” despre care vorbea nu erau Anglia sau englezii. Doar doi oameni care mi-au făcut rău dorind ceva ce nu puteau avea.

— După cum am spus, în momentul de față nu iau hotărâri importante.

— Dar locul tău e în Statele Unite, a spus ea.

— Locul meu nu e nicăieri. Ceea ce – am ajuns la concluzia – nu e rău.

— Nu vei supraviețui încă unei ierni umede acolo, a spus ea.

— De curând, am supraviețuit la ceva mai mult decât asta.

— Știi ce spun eu aici – te vreau înapoi în Boston.

— Iar tot ce îți spun eu este: toate opțiunile sunt deschise. Dar, deocamdată, tot ce vreau e să stau cu fiul meu și să trăiesc ceva ce mă ocolește de vreun an: o viață normală.

După o clipă, a spus:

— Viața normală nu există.

Asta a fost în urmă cu mai multe săptămâni. Și deși sunt de acord cu Sandy că viața normală nu există, de atunci încerc să duc ceva care se apropie de o existență liniștită, obișnuită. Mă scol când Jack mă

trezește. Mă ocup de el. Stăm împreună. El stă în portbebeu sau în țarcul de joacă în timp ce eu lucrez. Mergem la supermarket, pe High Street. De când a venit acasă, l-am încredințat de două ori, pe timpul serii, unei babysitter, fapt care mi-a permis să o șterg la un film cu Julia. Altfel, am fost nedespărțiți. Și îmi place așa – nu doar pentru că în felul acesta recuperez o mare parte din timpul pierdut în ultimele câteva luni, ci și pentru că ne creăm un program împreună. Bineînțeles că va veni un moment când un astfel de program va trebui să fie modificat. Dar asta va fi în viitor. Deocamdată, totuși, rutina de zi cu zi a vieții noastre nu mi se pare un lucru rău.

Mai ales de când a ieșit soarele.

— Pun pariu pe cinci lire că mâine nu o să plouă, i-am spus Juliei în timp ce își turna încă un pahar de vin.

— S-a făcut, a spus ea. Dar ai să pierzi.

— Vrei să spui că ai auzit prognoza zilei de mâine?

— Nu, n-am auzit.

— Atunci de ce ești atât de sigură că o să plouă?

— Pesimism înnăscut... contrar atitudinii tale pozitive tipic americane.

— Sunt doar genul moderat optimist.

— În Anglia, asta înseamnă că ești o optimistă incurabilă.

— Îmi recunosc vina, am spus. Nu pierzi niciodată cu adevărat ceea ce ai în tine.

Și, bineînțeles, în acea noapte, târziu, a început să plouă. Eram în bucătărie cu fiul meu, teroristul somnului, hrănindu-l cu biberonul. Deodată, din senin, un bubuit puternic de tunet de vară a anunțat că văzduhul este pe cale să se deschidă. Apoi, după vreo cinci minute, exact asta a făcut. O adevărată ploaie torențială tropicală, care bătea în ferestre cu așa o forță percutantă, încât Jack a dat la o parte biberonul și s-a uitat cu ochii mari la geamurile negre și ude.

— E în regulă, am spus lipindu-l de mine. E doar ploaia și ar fi bine să ne obișnuim cu ea.

Mulțumiri

Sunt profund recunoscător lui Frances Hughes de la Frances Hughes Fowler Carruthers, din Chancery Lane, Londra, WE2A. Nu numai că m-a ajutat să mă inițiez rapid în complexitățile sistemului juridic englez, dar ea a mai și verificat primele două versiuni ale manuscrisului. Sper să nu mai am nevoie de ajutorul ei profesional.

Doctorul Alan Champion s-a asigurat ca toată terminologia și procedura medicală din acest roman să fie adecvate. Și o femeie deosebită, pe care o voi numi simplu „Kate”, mi-a fost indispensabilă atunci când a trebuit să detalieze – cu o sinceritate impresionantă – propria experiență din timpul confruntării cu depresia postnatală.

Orice eroare juridică sau medicală îmi aparține.

Două prietene, de pe maluri diferite ale Atlanticului – Christy Macintosh din Banff și Noeleen Dowling din Dublin – au citit diferite ciorne ale acestei cărți. Sunt „cititoarele mele permanente” – și niciodată nu se sfiesc să-mi spună când narațiunea deviază de la subiect.

Acest roman a fost început într-unul dintre studiourile Leighton din cadrul Centrului Artistic Banff, printre măreția epică a Munților Stâncoși canadieni. Este cea mai bună ascunzătoare imaginabilă pentru activitatea scriitoricească.

Editorul meu, Sue Freestone, este o coordonatoare dură – și sunt foarte recunoscător să o am alături de mine. La fel cum și agentul meu, Antony Harwood, este cel mai bun prieten pe care îl poate avea un romancier.

În cele din urmă, la douăzeci de ani după ce ne-am cunoscut, aș vrea să-i mulțumesc lui Grace Carley pentru că a rămas aceeași Grace Carley.

[1] *Wet dream* – vis erotic însoțit de orgasm.

[2] Annie’s Nannies = Bonele lui Annie.

[3] City – districtul comercial și financiar al Londrei.

[4] Aluzie la filmul cu același nume, care tratează pericolul pe care îl prezintă consumul de droguri.

[5] Indicele principal al bursei din Hong Kong. (N. Red.)

[6] Goodchild = Copil cuminte.

[7] „Ochiul Londrei”, cunoscut ca și Roata Mileniului, este o structură metalică impresionantă, așezată pe malul Tamisei, care oferă o priveliște unică asupra Londrei. A fost construit în 1999 pentru a sărbători intrarea în noul mileniu. (N. Red.)

[8] Aluzie la episodul convertirii la creștinism, în drumul spre Damasc, a apostolului Pavel. (N. Red.)